Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

HERZOG AUGUST BIBLIOTHEK

DFG

Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

Digitale Sammlungen

Neues Testament - msc 0020

[Böhmen], [1477]

urn:nbn:de:gbv:46:1-115828

Visual Library

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Tento Zakon nastal

Vrozeny pán, Pan Krystoff z Watmberka a na Dube a zwerzeticych, kteryz se narodil Letha pane 1450. w Nedeli prowodny kdyz Slunce wychazelo.

Vrozeny Pan, Pan Jan z Watmberka syn Pana Krystoffa z Watmberka Nejwyssi Purkrabe Kralowstwy Czeskeho &c Narodil se Leta pane 1480. Naden Sv Filipa a Jakuba:

Vrozeny pan, Pan Adam z Watmberka, syn Pana Jana z Watmberka &c vtc. Narodil se Letha pane 1516. Naden Bozjho krztem na znamenj wodnarze.

Vrozeneho Pana, pana Jadama z Watmberka Synowe Eito sau.

Pan Jan z Watmberka, Narodil se Letha Pane 1538. w Nedeli před S. Wawřzincem w 17 Hodi na ♐.

Pan Krystoff z Watmberka, Narodil se Letha Pane 1539. w Sobotu před powyssenjm S° Kříže we. 20. Hodmu. na znamenj ♎.

Pan Karel z Watmberka narodil se Letha Pane 1553. w Nedeli smrtedlnau mezy Hodmau 13. a 14. Na znamenj ♊.

Pan Jaroslaw z Watmberka, Narodil se Letha Pane 1558 w Nedeli Křižowau w switani.

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

2a

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

2b

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

2c

BIBLIOTH: BREMENSIS

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Nro 20

Manuscripta. c. 20.

Ms 2c 0020

Staats- und Universitäts Bibliothek Bremen

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Liber generationis ihu xpi filii dauid filii abraham. abraham genuit ysaac. ysaac autem genuit iacob. iacob autem genuit iudam et fratres eius. iudas autem genuit phares et zaram de thamar. phares autem genuit esrom. esrom autem genuit aram. aram autem genuit aminadab. aminadab autem genuit naasson. naasson autem genuit salmon. salmon autem genuit boozz de rahab. boozz autem genuit obed de ruth. obed autem genuit iesse. iesse autem genuit dauid regem. dauid autem genuit salomonem de ea que fuit urie. salomon autem genuit roboam. roboam autem genuit abiam. abiam autem genuit asa. asa autem genuit iosaphat. iosaphat autem genuit ioram. ioram autem genuit oziam. oziam autem genuit ioatam. ioatam autem genuit achaz. achaz autem genuit ezechiam. ezechias autem genuit manasse. manasses autem genuit amon. amon autem genuit iosiam. iosias autem genuit iechoniam et fratres eius in transmigratione babilonis. et post transmigrationem babilonis iechonias genuit salathiel. salathiel autem genuit zorobabel. zorobabel autem genuit abiud. abiud autem genuit eliachim. eliachim autem genuit azor. azor autem genuit sadoch. sadoch autem genuit achim. achim autem genuit eliud. eliud autem genuit eleazar. eleazar autem genuit matthan. matthan autem genuit iacob. iacob autem genuit ioseph virum marie de qua natus est ihesus qui vocatur christus. omnes ergo generationes a abraham usque ad dauid sunt quasi generationes quatuordecim. et a dauid usque ad transmigrationem babilonis generationes quatuordecim. et a transmigratione babilonis usque ad christum generationes quatuordecim.

narodow xiiij. a odpie
wedze babilon. az do
ięa narow xiiij. ale kry
stowu narozenie takto
biese. Kdyz byla zasnu
bena matka yo maria
iozefowi. prive nez se b
gidechu nalezena gest
w brise magic zdua b.
Ale iozef muz yegi b
dyz byl spraw. a nech
tel gie pnesti. chtiel
tayne pustiti gi. a tyz
to mysleje. ay andel
panie wespaní vkazal
se gemu ięa. Jozefe sy
dawiow. nerod se bati
prizieti marie man
zelky tę. neb co se gest
narodilo w nie zdua
b. gest. a porodit sya. a
nazowes gmeno ge
geziš. neb on spasen
vcini lid swoy od hrie
chow gich. a to wsec
stalo se gest aby bylo
naplnieno coz ięcieno
gest od pana skrze proro
ięka. ay pana w bri
se mieti bude a porodi

sya. a nazywati bud
ynno yo emanuel. ye
se wyklada sna bog
a wstaw iozef ze spi
val ia oz pkazal ge v
andel panie. y vzal
manzelku swu. ane
poznawase gie. az po
rodila sya. syna prvor
zeneho. y nazwal gno
toto kdz n yo ye
se narok. g. w bet
lee iudowie wedneh
erodesa krale. ay kry
li odwychodu skuce
prisli do gerusa ikua
kde gest yez se narok
kral zidowsky. nb sm
wideli hwezdu yo
nawychodu skuce. a
prisli sme klaniet se
gey. Tehdy vslysew ero
des zarmutil se. y we
sken geruzale emm
a shromazdiw wsecky
kmezata kniezsku y
mnstry lidu. tazase se
odnich kdeby se miel
ieso narodit. a oni ik
gey. w betlee iudowie

neb tak psáno gest skrze
proroka aby betleeme
zee iuda. miboli negsy
naymenssie mezy
miezaty iuda. neb zte
be wyyde wodce gez
by zprawol lid moy
vzraely. Tehdy erodes
tayne powolaw kra
low. pilnie wzeptase
od nich czasu hwiezdy.
kteraz se yest vkazala.
a poslaw ge do betlea
em. gdiete atezite se pi
lnie odietěti. a kdyz
naleznete wzwiezte
mi. ať y ia přijda k
lanieti se budu gey.
kteřizto kdyz wyslyse
chu krale odgidey
ay hwiezda kteruz
to bieh widěli naw
chodu sluze podcha
ze se ge. az y přijed
si stase swrchu kdezto
bieh diete. a widuce
hwiezdu radowali se
radosti welibu wel
a wsedse do dom nalez
li diete o marzyi

matku yo. a padse kla
nieli se gey. a otewrie
wse poklady swe obe
towali ye dary. zlato
kadidlo a mirru. a od
powiedz wzemse wespu
in aby se newrawoli
k erodesowi. poyme ceste
wratili se dowlasti se. a.
kteřizto kdyz odgidey
ay andel pánie vkazal. b.
se wespa iozefowi. ikw
wstani a wezmi diete
y matku yo. a vtec do
egypta. a bud tam az
y powiem toe. neb bu
duce wec yest. aby ero
des hledal diete k
zahube yo. kteryzto
prwstaw wzal diete
y matku yo wnocy
a odsel do egypta. y bie
se tam az do smrti ero
desowy. aby se naplnilo
coz řečeno yest od pa
skrze proroka řkuce.
z egypta powolal sem
syna mego. Tehdy erodes
widaz zeby byl oklam
an od kralow. rozhniel

se welmie. A poslaw
zbil wsechy dietky k
temu Biechu w Betlee
y we wsech kraynma
ch geo otedwu letu
a mze. wedle casu na
ktery se Biese zeptal
od kralow. Tehdy se na
plnilo coz rece gst skr
ze geremiase proka
zuuce. hlas nawyso
sti slysan gst. plac a
kwielee mnoe. rachel
placie synow swych ane
chtela se vtesiti neb
negsu. A kdz vmrel e
rodes. ay vkazal se an
del panie wespa. roze
sol wegipte ira. wstan
a wezmi dietie y mat
ku geo a gdi dozee vzra
helske. neb zemreli k
temuz hledachu duse
dietete. kteryzto pow
staw wzal dietie y ma
tku go a prisel dozee
vzrahe. A vslysew ze
by archelaus kralol
w zidowste miesto ero
desa otce sw. bal se ta

gsti. A napomenut sa
we sznu od sel do kra
gin galileyskych. ay
sed pbywal w mieste
gez slowe nazaret. a
by se naplnilo coz
receno gst skrze prov
ze nazaretsky slubi

Tehdy w. m. bude
tech dnech psel
ian kristtel kaze na
pusti zidowske ira po
kanie cinte. neb se p
blizi kralowste nebe
ske. Tentot gst zagte
kteryz powedien gst
skrze yzaiase proro
ka ruuce. hlas wola
giace napusti. pripra
wte cestu panie. pu
cinte stezky go. A on
ian miegiese ruscho
zststi welbludowych.
a pas kozeny na bed
rach swych. a pokrm
go biee zelma a stred
lesni. Tehdy wychazie
chu k niemu yeruza
lem. y wsech zidow
stwo. y wsech kraina

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

podle iordana. a křtie
chu se wiordanie od
niego. wyznawagice
hriechy swe. a wzriew
mnohe zlaborni w a zsa
ducew pirchazegi
ace be křtu swemu.
il gim. narode had
ow na sylnorodnych.
kto wam vkazal aby
ste vtekli od budoucho
hniewu. ptoz činite
owoce hodne pokie.
a nerodte ziebati sa
wsoe. otce mame ab
rahama. neb piwi
wa. že mocen gest boh
zbamee toto zbuditi
syny abrahawy. biz
zagte sekyra k kořen
dřewa priložena gest.
ptoz každe dřewo kte
rež nečini owoce dob
re. wytato bude awo
hen wrženo. ja zagte
křtim was vwodě ku
pokuni. ale gež poni
prigde sylniey sl mne
gest. gehozto nejsem ho
den obuwi nosyti. on

was bude křtiti wdu
chu ste a wohni. gehož
ozto wiegečka w ruce
go. a zčisti humno swe.
a shromazdi pšenicy
swu do stodoly. ale plě
wy palitti bude ohni
ne vhasytedlny. tehdy
prigide. g. od galilee
do iordanu k ianowi.
aby se pokřitil od nieho.
ale ian zbraniowase
gemu řka. ja od tebe
mam pokřiten býti.
a ty gdes k nemie. a od
powěw. g. řekl gemu.
nechť nynie. neb tak
slušie na naplniti
každu spravu. tehdy do
pustil go. a když by
pokřiten gezis vhned
wystupil z wody. a ay
otewřiena su gemu ne
besa. a widěl duha bo
zieho ostupugica. ia bož
to holubicy. a přichaze
gicio nanieho. a ay hlas
z nebes řka. tentoť gest
syn moy milý w niemž
sem soe zalibil. m

Tedy gezis wed
en gst napust od
ducha. aby pokusien
byl ot dabla. a když
se postil xl dni a xl
nocy. potom zlačnel.
A přistupiw pokusitel
řekl gey. Gsyli syn bozi
ry ať kamee toto chl
lebowe budu. Gež od
powiew řekl gey. Psano
gst. Newsamé chlebe
žiw gst člowek. ale w
každem slowu kteréž
pocházie zust bozich.
Tehdy wzal ho dabel
do swateho města. a po
stawil ho na wrchu
chramowé. a řekl gey.
Gsyli syn bozi pust se
dolow. neb psano gst.
že andelo swy přikazal
otos. a na ruku pone
sú tě. aby snad oblum
en nevrazyl nohy tě.
Řekl gey. g. opět psano
gst. Nebudeš pokuše
ti pana boha to. opět w
zal ho dabel na horu
wysoku welmie. a ukáz
zal gey wsěka kralo
wstwe swieta. y chwulu
gich. a řekl gey. Tyto
wšecky wěcy twe dá.
ať padna modliti se
budeš mnie. Tehdy řekl
gey. g. Odi satane. nb
psano gst. Pana boha twe
budeš se modliti. a
gey samey sluziti.
Tehdy opustil ho dia
bel. a ay andele při
stupili a posluhowali
mu gey. A když vsly
se gezis že by byl dan
byl do zalare. od sel
do galilee. a opustiw
miesto nazaret přišel
a přebywal w kafarna
um za moři. w kragi
nach zabulon ane
ptalim. aby se naplnil
milo což řečeno gst
skrze yzaiase proro
ze. zabulon a zemie
neptalim. cesta mor
ski za iordane gali
lee pohanske. lid který
byl sedieše we tmach
widel swietlost we

lidu. a sedicy wkragi
ne stienu smrti. swiet
lo wzesto gi. poto po
cal yezis kazati a ße
cy. pokanie činite. neb
se přiblizilo kralow
ste nebeske. a chodě J.
podle moře galileey
skee. vziel dwa brat
ry. Simona gesi sloe
petra a andřeye bra
tra go. pustegice siet
do moře. neb biechu
rybaři. Y were gim.
podte pomnie. a včiň
mae aby ste byli ry
baři lidsti. a om hned
opustiwse sieti
sli su zaim. a posěd a.
tud vziel gima dwa
bratry. iakuba zebe
deowa. a iana bratra
go wladi. s zebedeem
otcem gich opřiwugi
ce sieti se. Y powolal
gich. a om hned opu
stiwse sieti y otce sli
su zaim. Y obchazieše
yezis wsickku gali
leey vie wsbořiech

gich. a kaze čtee kralo
wste. a vzdrawuge w
selicky neduh. y wšeli
ku nemoc w lidu. Pwy
sla powěst go po wšie
syrii. Y podawachu ge
wšech kteřiž se zle mie
giechu rozličny neduh
y. a mukami zachwa
cene. y kteřiž dabelske
mie giechu. y namiesěi
nicky. y dnu zlamane.
a vzdrawil ge. Y sli
su zaim zastuwe mnozy
z galilee. a z kraginy
desieti miest. a z gerusa
a z idowsta. a z a iordie.
H wida g. zastupy A.
wstupil nahoru.
a když siede. přistupili
k niemu vědlcy go. a
otewřiew vsta sim v
čiese ge čta. Blahom
chudi duchě. neb gich
jest kralowste nebes
ke. Blahom tisi. neb
oni wladnuti budu
zemi. Blahom kteřiž sku
gi. neb oni potěšeni
budu. Blahom kteřiž

lacniegi a zieżniegi
sprati. neb oni na
syrein budu. Blam
mi milosrd. nb oni
milosrdenste dogdu.
Blam čisteo sridce. nb
oni boa wideti bu
du. Blam pokoymi.
neb oni synoe bozi
nazwani budu. Blam
kteriž ptuwenste tr
pie p sprawt. nb gich
gt kralowste nebese.
Blam ste koi zlorečá
ti budu wam lide. a
ptuwili se wa budu.
a ribu wšeco zle proti
wa klwce. p mie. ra
duyte se a weselte se.
neb odplata wašemu
mnoha gt wnebe. ch
neb tak se ptuwili p
rokom kteriž byli pd
wami. wy ste sol zeme.
pakli sol bude zma
rena čim bude sole
no. k čemu vž se wiece
nehodi. gedine aby
wen byla wywržena. a potlačena od lidi.

wy ste swetlo sweta.
nemož mjesto skryto
byti nahoře posta ne
aniž zažehagi swe
tedlnicy a postawugi
gi pod kbelcem. ale
na swiecen. aby swe
tila wšem kteriž su
wdu. Tak swet swe
tlo waše pd lidi. aby
wideli waše dobre
skutky. a chwalili ot
ce wašeho kteryž w nebe
siechi gt. Nerodite se
domnietati bych
přišel rušiti zakona
neb prokow. nepřišel
sem rušit ale abych
naplnil. wernie zagi
ste pravi wa. doku
di nepominie nebe a
zee. slowce gedno a
geden wrseb nepomi
ne od zakona. až se wše
aby wecy stanu. ptož
ktož zrusi gedno zpři
kazam techto naymen
sich. a tak viti bu
de lidi naymensi bu
de nazwan w kralowi

a

nebeſkie. Ale ktož bu
de čmiti a vrěti ten
weliký nazmuž bu
de wkralowſtwie nebe
ſkie. zagiſte přiwmu. V.
že nebudeli ſpoměy
ſie ſprawe waſe než mi
ſtrow a zabonnicy. nemo
gdete dokralowe ne
beſkie. Slyſeliſte že
řečeno gſt ſtarým neza
bieš. pakliby kto za
bil wmen bude ſudu.
Ale ia přiwmu. že kaž
dý ktož ſe hněwá na
bratra ſwe wmen bu
de ſudu. A kto die bra
tru ſwemu racha wmie
bude od ſuzee. A kto die
blazne wmen bude
pekelneho ohnie. Pro obě
tugeſli dar twůg kol
tariu. a tu ſe rozpomne
neš že bratr twůg
ma nietco proti toe. po
nechay tu daru twe
ho oltarie. a gdi prime
ſmie ſe s bratrem twým.
A tehdy přigdi obětowa
ti dar twůg. VI.

Buď powolen protiw
niku twemu brzo dokud
že ſy s nim na cieſtie. a
by ſnad protiwnik ne
dal tebe ſudcy. a ſudce
dal by te ſluze. a wza
lan budeš puſten. ni
vnie prawdě toe newy
gdeš od tud až nawra
tiš poſledniho ſarta. Sly
ſeliſte že řečeno gſt ſta
rym. nemoſeſmilstwo. Ale
ia přiwmu. že každý ktož
vzri že v kupožadnie
gie. giž gſt ſeſmilstwo gi
w ſrdcy ſwém. Ieſtli že
oko twe prawe horſ
ſi te wylup gie a wrz
od ſebe. Neb vzitečno
gſt toe. aby zhynul gie
den z vdow tvých. než li
by wſero telo te ſlo
do wěčneho ohnie. A pa
kli ruka ta prawa hor
ſi te. vřež gi a wrz od
ſebe. Neb vzitečno gſt
toe. aby zhynul gen
z vdow tvých. než li by
wſero telo te ſlo do
wěčneho ohnie. A řečeno

gſt. Kterziby kdoli puſtil
zemu ſwu. day gie kine
zby zapuzeme. ale ia
pwi mi. ze kdyby kdoz
by puſtil zemu ſwu
kwe pricinu ſmilſtwa
cim gi aby vzzolozila.
aktoz puſbenu pogme
vzolozi. Opet ſlyſeli
ſte ze rzeczeno gſt ſtarym.
nebudes krziwe pri
ſahati. ale nawratis
panu pryſahy twe. ale
ia pwi mi. otwſe ne
pryſahati. ani ſkrze ne
be. nb ſtolice bozie gſt.
ani ſkrze zem. neb pod
noz noh go gſt. ani ſkr
ze ierzuzalem. nb me
ſto welikeho krale gſt.
ani ſkrze hlavu twu bu
des pſahati. nb nemo
zes gedno wlaſu bie
leho vczinili nb czerneho.
ale bud rzeczi mwſe gſtli
gſt. memieli nest. koz za
ryſte nadtu wiecy hoy
niegie gſt vzzleho gſt.
Slyſeli ſte ze rzeczeno
gſt. oko za oko. a zub

zazub. ale ia pwim
mi abyſte ſe neptiwi
li zlemu. ale vderzili
te kto wpraue lice te
day gemu y druhe. ato
mu gezi ſe chce ſtebu
ſudem ſmuriti. a ſuk
nu tu wzieti. puſt gemu
y plaſt. a ktozby te
nutil tiſyc krocegi.
gdi bimy gima dwa
kto proſy od tebe day
gemu. a ktozby chtiel za
gieti od tebe ne odwra
citi ſe. Slyſeliſte ze
rzeczeno gſt. Miloti bu
des bliziemu twemu.
a wmenawiſti budes
mieti neptele twemu.
ale ia pwi mi. miluy
te neprately wuſe.
dobrze czinite czem kte
riz nenawidie was.
a modlte ſe zaptiw
niby a zahance wu
ſe. abyſte byli ſynowe
otce wa. gemuz wne
beſieli gſt. gez ſluncy
ſwemu wzchoditi ne
li na dobre y nazle.

a dſti naſpraWe y na
neſpraWe. Neb mi
lugeteli ty kteriž two
mi lugi. kteru oplá
tu budete mieti. w
ſab y zgerwin hyie
ſtiecy to činie. A bude
teli pozdrawowti bra
tři mužſkij tolikž. co
wiece činite. wſab
y pelelinecy to činie.
Proz budte y wy do
konali. jako y otec
waš nebeſky doko
naly gſt. Pilnie ſe wy
ſtrechayte abyſte ſpo
meti waſie nečinili pe
lidm abyſte widieli
byli odmaž. gmaž od
platy nebudete mieti
votce waſemu. gež wne
beſiech gſt. Proz kdy
činiš almužnu. ne
wiež lewice ta co či
ni prawice ta. A nechť
trubu trubiti pěte
bu jako pokrytcy v
nie. wſborniech ana
vliaech. aby čtěni by
li odlidi. wierne pwi

wam. wzeli odplatu
ſwu. ale ty když činiš
almužnu. newiež levi
ce ta co čini pwice ta.
aby byla almužna
ta wſkryte. a otec twoy
gež widi wſkryte od
Hkdyž. vj. plati toe
ſe modlite nebud
te jako pokrytcy. kteriž ro
milugi wſborniech ana
vhlech vlicnych ſtogie
ce modliti ſe. aby wi
dieni byli odlidi. wierie
pwi wa. wzali odplatu
ſwu. ale ty když ſe bu
deš modliti. wegdi w
pokogik twoy. a zawru
dwerie modl ſe otcy tve
mu wſkryte. a otec tvoy
gež widi wſkryte od
plati toe. A modlece ſe
nerodite mnoho mluvi
jako pelelinecy. nebok mie
ti by wymohli mluve
mi ſwem byli vſlyſeni.
Pi nerodite ſe gi pirro
wnati. nebť wie otec
waš co by wa bylo potre
bie. pre než bypſte

Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

geo pslyli. proz wy tak
to se budete modliti.
otče naš genž sy wne
besiech. posvěť se g^no
tě. přid kralowstwě tě.
Buď wole twá iako wne
bi y wzemi. chleb naš
nadpodstatny daj nám
dneo. Y odpusť nám na
se winy. iakož y my od
pustie^e nasim winikom.
Y newuwď nas wpokus
ser. ale zbaw nas od
zleho. Amen. Neb odpu
stiteli lidem winy gi
ch. odpusti y wám otec
wáš nebeský hřiechy
wáše. Pakli wy nead
pustite lidem. ani otec
wáš odpusti wám hřie
chow wašich. A když se
postite nebudte buti
iako pokrytcy smutni.
Neb zpošmuřugi tmuři
se aby se zdali lidem po
stcy. wěrnie přiwi wám.
že wzeli odplatu swu.
Ale ty když se postiš. z
maž hlawu twu. a umyj tw
ůmpy. aby se nezdal
lidem postcy. ale otcu
twemu genž gest w skryté.
A otec twůj genž gest w ste
ryte widi. odplatí to
bě. Nezbůdte sobě pok
ladow shromažďowati
w zemi. kdežto rez a
mol kazy. a kdežto
zlodeyi wybopagi
a vkradagi. Ale sh
romažďugte sobě pok
lady wnebi. kdežto
ani rez ani mol kazy.
a kdežto zlodeyi newy
kopawagi ani vkra
dagi. Neb kdež gest po
klad twůj. tu gest y srd
ce tě. Swietedlnice
tělá twého gest oko tě.
Budeli oko tě vpme
wšeho tělo tě swětlé
bude. Pakli oko tě bu
de křiwe. wšeho tělo
twe temne bude. Y proz
ač swětlo kteréž wtobě
gest tmy su. ty tmy kte
rak welike budu. Ni
žádny nemož dwěma
pánoma sluziti. a neb
zajisté gednoho wnena

wisti mieti bude a
druhee mlotij. nb ge
dnoo strpi adruhy
polizie. nemozete
bov sluziti a zboži. pr
pravi ma. nebudte
pečliwi dusi wasie
co byste gedli. ani te
lu wasev weč byste
se oblaačli. wsak du
se wietie gst než pok
rm. a telo wiece než
odew. hledte naptu
ky nebesske. zež nese
gi ani zniu. ani shro
mazdugi do stodol. a
otec wasß nebesky
krmi ge. wsak wy m
nohe dražši ste než
oni. Abo zmuß po
myslé moj pridati k
wzrostu swem loket
gen. A odewu co pe
čliwi ste. znamenay
te kwietie polne k
terak rostu. nedelagi
ani priadu. A pravi ma.
že ani salom wewsie
slawe se nee odien
ia gen zmich. A po

newzdj seno kterež
dnes gst. a zaytra w
kopu shrabano by a
boh tak odiewa. cim
wiece was male wie
ty. pr nerodte pečliwi
byti k čebuzie. co bu
dem giesti. a neb co bu
dem piti. a neb čim se
odege. nb těch wsech
wiery pohane hledagi.
wiež zagiste otec mß
že těch wsech wiery p
třebuzete. pr hledy
te naypre kralow ste
bozieho. a spra go. aty
to wsecky wiery budu
ma přidany. pr nerod.
te pečliwi byti ozay
třeyši den. neb zaytřey
ši den pečliw bude sa
ofoe. nb dosti ma den
Nerodte nazlosti se
suditi aby ste ne
byli suzeni. neb wlastne
sudu suditi budete bu
dete suzeni. A wlastne
mierie mieriti budete
odmieřeno bude wam.
Pro widis mrwu w

obu bratra to. a bie
wna wobu twe ne
widiš. a neb kterak
dieš bratru twemu
nechť wywrthu mr
wu zobu twe. a ty
biewno gť wobu tě
pobrytie. wyvrz nay
prwe biewno zobu
twe. a tehdy mocy bu
deš wywrzyty mrwu
zoka bratra to. nerad
te sirote dati psom. ani
mete perel wrzuciti
pod wepřie. ať snad ne
pošlapáe gich nohami
swými. a pak obratiewe
se roztrhaliby was.
pste abude wám dano
hledajte a nalezniete.
tlucte a bude wám otew
řeno. nebo každý kdož
prosý bere. a kdož hle
dá nalezá. a tomu kdož
tlucě bude otewřeno.
neb který z vás člo
wěk gehož by syn
ge chleba. zdali kame
ne podá ge. a neb pro
sylkiby rybu zdali ha

dá pod ge. pak pone
wadž wy sluce zli. zna
te dobre wiecy dáme da
ti sjno wašim. čím
wiece otec wás gež
w nebesiech gť dá do
bre wiecy prosyc sebe.
proto wšecky wiecy ke
terež kolik chcete aby
wám činili lidé. tak y
wy činite ge. Toť gst
zagste zakon y proroce.
vchazejte skrze tes
nu bránu. neb prstra
na brána. a široka ce
sta kteraž wede naza
tracě. a mnozy su gto
wchazegi skrze in. kte
rak tesna brana a
vzka cesta kteraž we
de k žiwotu. a nemno
zy su ysto nalezagi gi.
Pilnie se wystrzegay
te od falešnych pro
kteriž přichazegi k
wam w rouchu owcem ruše
ale wnitř su wlcie hl
tawi. po owocech gich
gich poznate ge. zdali
sbieragi otrnie kro

zmy. neb o hlozie siby.
tak hrzde dřewo do
bre owoce dobra činí.
a zlé dřewo owoce zla
činí. Nemož dřewo do
bre owocy zlych čiti.
ani dřewo zlé owocy
dobrych činiti. Wše
lijbe dřewo kteréž ne
činí owoce dobrého
wytato bude a mych
ohni wrženo. Pri tom ow
oczech gich poznatege.
Nebrzdy ktož im die
pane pane wejde do kra
lowstwe nebeského. ale
ktož činí wolí otce mo
jeho wnebech gest tent
wejde do kralowstwe
nebeského. Mnozy mi
řekú w onen den pane
pane wšak wejmo te
prohlaholi sme. a we
gmenu twe ďábly
sme wymetali. a w
twé gmeno mocy sme
mnohe činili. A tehdy
wyznam gim. že nikdy
sem was neznal. ote
gdete ote mne wšichni

ktož činite neprawost. Pro
hazdy ktož slyší sloua
ma tato a činí ge. při
rownan bude muži
mudrey. jenž vstawil dom
swuy na skale. Y ostu
dest. a přišly řeky. a
wtali wětrowe. a obořili
se nadom ten ane
padl. nebť biee založen
na skale. A hazdy ktož
slyší sloua ma tato a
nečiní gich. podoben bu
de muži blazinwey. jenž
vstawil dom swuy na pie
sku. Y ostupil dest. a
přišly řeky. a wtali wětrowe.
a obořili se nadom ten.
y padl. a byl pád g
welikj. Y stalo se gest když
dokonal. ježíš sloua tato. di
wiey se zastuowe nad
wčením go. neb biee uči
ge jako ten moc mage
a neiako mistři gich.
A když vm. zahoma
ostupil o hory. sli
zaň zastupowe mnozy.
A ay malomocny při
šed modlese se gey řka.

pane chrestí mozeů
nie oästiti. A ztah tuk.
gezisů dotie se go ribi.
Aby bud ast. A yhned
oästěno yst malomo
censte go. Y were ge
ges. wz aby žadne
nepřisl. Ale gdi vlaz
se kniezy. A obetuy dar
kterýž přikazal mojž
nasviedectě yst. A když
wgide do kafarnaů. p
stupil knie centurio y
se go a řka. Pane dietě
me leži nedu dnu trpě
a zlě se trapí. Y were g
ges. Ja přijdu a vzdra
wim ge. A odpowie w
centurio were. Pane ne
gsem hoden aby wsel
pod střechu mu. Ale to
libo rzy slowe a vzdra
weno bude dietě me.
Neb y ja člok se pod
mocy. mage pod sebu
rytiere. a die tomuto
gdi a gde. a gme pod
a přijde. a sluze me
věni toto a věni. A vs
lyšew. g. divil se. a

gducy za sebu ik. nie
trie přiv wů. Menale
zl sem tak welike wie
ry wyzrali. Ale přiv
wů. že mnozy odwy
chodu sluce. a odzapu
du pygdu. a odpočinuti
budu s abrahame.
a yzaakem. a iakobem.
w kralowstv nebeske.
ale synoe kralowstve
wywrzeni budu do te
mnosti zewnitřnich.
tu bude plač a skre
hot zubow. Y řk ges
k centurionovi. Gdi
a iaboz sy vrčeil st
ani se toě. Y vzdraweo
yst dietě wtu hodi.
A když přyide. g. dodv
petrova vziel swekru
si go ana leži a zymey
trpi. Y dotekl se ruky
geyie. a osta gie zy
nice. Y wstala a zuslu
houwse gim. A když
by wečer. přinesli
ge mnoztwi yzto me
gie dably. a wymie
ta se duchy slowem.

a

a wšech gto se zle mie
gieclu vzdral. aby se
naplnilo wz řečeno
gt skrze vzaiase pro
ka řkuce. on nemoc
naše wzal. a neduhy
nesl. A vida. g. zastu
pv mnoe okolo sebe.
kazal gmi zamoře. A
přistupiw gen mistr
wece gv. mistře po
gdu zatebu kamž ko
li pogdeš die gemu.
lisky dupata magi.
a ptacy nebesti hmez
da. ale syn člka nema
kde by hlawu sklonil.
A gjmy vědlink go
wece gv. pre pust
mi nayprve gmi apo
choti otce meho. A geš
wece gv. nasledug
mne. a nechť mrtvi
pochowagi mrtve se
Abyž on wstupi na
lodičku. šli zaň vě
dlmcy go. A ay hmu
tie welike stalo se gt
na moři. tak že lodič
ka přikryta se wl
nam. ale on spase.
y přistupili abudili
go řkuce. pane spas nas
hynemel. y řk gm. co
bazniwi ste male wie
ry. Tehdy wstaw přik
zal wětru a moři. y
stalo se gt vtiše welli
ke. Gistě lide divili
se řce. kterak gt ten
to. že wětrove a moře
poslouchagi go. A abyž
přišli zamoře do wlasti
gerazenskych. potka
la gey dwa člowěky
magice dabelste zlo
robow wyšedše. lita
přiš. tak že mža dny
nemohl pote cestě gi
ti. A ay zuo lasta řce
co nam a toe gezisi
synu bozi. přišel sy
pd časem aby nas mu
čil. A biee nedaleko
od nich stado wepřow
mnohych pasase. y
přiechu ho dablowe
řce. poniewaž wymie
tas nas pust nas w
stado wepřow. B wece

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

gmy. Gdźte. a oni wy
sedse otesli v wepre.
a ay krmote odgide
wsecko slado welmie
kumprie domoie. a ze
mieli vwdach. ale
pastyri vtekli. a pri
sedse do miesta zmiesto
wali wsecy wiecy. v o
tech gto dabelste mie
giechu. a ay wsecko
miesto wysko wcesku
gy. a vz iew se gy psie
chu aby sel z krayin

D Awstupiw 15 gich
nalodiechu przesl
se a prisel do miesta sv
ay poznachu gy dnu
trpiace nalozi lezia.
a wida. y. wiecu gich
il dnu trpiacy. spo
lu wei sv odpustegi
se we krie we tgi. day
niekteri zmistrow ili
sa wsoe. dento se tu
ha. a kdy widel. y mp
slee gich wece. vo mp
slite zle wiecy wsrda
ch matich. co gt smaze
riecy. odpustegi se bo e

krie we tgi. ali riecy
wstani a chod. ale a
byste wiedeli ze syn
ilda ma moc nazei
odpustiti kriechy. de
hdy wece dnu trpiacy
wstani wezmi lozete
a gdi dodv two. y w
stal a sel do dv swoe.
a widuce zastupome
bali se. a wselebiechu
bo gei dal moc tako
wu lidem. a kdyz o
tud gdiese. y. vzrel ce
wecka an sedi nacle
matu se gmene. y we
ce gemu. nasledug
me. a wstaw sel pu
riem. y sta se gt koz
on stolese wdomu.
ay mnozy zgewni g
riesnicy a krieszni p
sedse stolechu o gg
zisem. a vcedlnicky
ge. a widuce zako
prawie vcedlnico
gy. pi ozewny krie
sniky a krieszny ge
mistr was. dely ye b
vslysaw wece. neme

Gray Scale
0 1 2 3 4
Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

potřebie zdrawý le
čare ale těm gsto se
zle magi. čduce za
ysťe nauče se. milo
srdenstí chcy a neobě
tem. Neb nepřel sem
wlat spracti ale hří
ešniwých. Tehdy přistu li
kněv včedlnicy ianoť
řeč. Pán my azahoty
postme se částo. ale
včedlnicy twogi se
nepostie. Pwere gim
g. zdali mohu synce
ženichoť plakati. kte
rak ženich dluho gst ze
mich. ale přigdu dno
we. když odiat bude
od nich ženich. a tehdy
se budu postiti. a žádný newšiwa zap
laty rucha nowého
w rucho stare. Neb
odgima plnost geo
d rucha. a horše se w
zedřeme bya. ani w
lewagi wino nowe
w sudy stare. čmak
rozpuče se sudoe. a
wino se wylewa. a
sudoe zahynú. ale wi
no nowe w sudy no
we wlewugi. a obě
zachowa bya. Když ty
wečy on mluwie se
kním. ay kněžě gedo
přistupilo a klaněl o
se gev řa. Pwe dcera
ma nynie vmřela.
ale pod wlož ruku tw
ani a budeť žiwa. a
wstaw. ygsel zaňi. y
včedlnicy geo. a ay že
na kterauž krwotok
trpiese. xii. let přistu
pila bzadu a dotkla
se podolka rucha ye.
Neb přiese sama w
soe. dotknuli se toliko
rucha ye. zdrawa bu
du. a yeš obrati w se
a wida gi řek. doufay
dcero. wiera ta tě zdra
wu wčila. a zdrawa
včinena gst žena wtu
hodiv. a když přigde g.
dodov kněžěte. a vzřel
trubace. a zastup lidu
ičy. přiese. otegděte
neboť nee mrta děwča.

12

B.

6.

ale spit. Y posmieru
chu se gemu. A když
by wywržen zastup.
wšel a držal tuhu ge
gi. Y wstala dewečku.
a wyšla poriest tato
poriste zemu te. A koj
gežiš godiese odtud. ši
zanim dnu slepa uvla
gice a i ce. Smilug se
nadna synu dawid w
A když přigide dodov.
přstupili k nie slepi.
Y řek gim. g. wěřiteli
že to mohu včiniti mu.
lku ge. Owsem tune
tehy dotekl se oč gich
řa. podle wiery mysie
stani se mum. Y otewři
ery su oč gich. Y poh
rozyl gich gim. g. řa. ši
zte at by žadny newě
děl. ale oni wyšedše
obhlasyli go po wsie ze
mi te. A když oni wy
gidechu ay podachu
gemu člowěka niemeho
dabelste magiceho. A
když wyhnižě dabelste
mluc gi niemy. Y dawi

li se zastupce i ce. Nik
dy se tak newkazalo
w zemi li. ale zaboc y
přwie v wlinezěti di
belskem wymieta
dably. Y obehazieše
g. miesta wšeck v hra
dh. vče wsboriech gi
ch. a kaže čtce kculow
ste. a vzdrawuge wše
liby neduh. y wšeliku
nemoc. A wida zasbu
pp slitowal se nadni
neb biechu trapeni
a leziece iako owce ne
magice pastyrie. Tehy
wece vědlinko sury
ženi zagle mnoh ale
delnicy nemnozy. pro
pste pra žni. at poste
delniky nazeni swu.
A Swolaw. xii vče
dlnikw swych. dal
gim moc naduchy
necisty. aby ge wy
mietali. a vzdrawali
wšeliby neduh. y w
šeliku nemoc. A xii
apostow su gmena
tato. prwi simon gež.

slov petr. a andrey bra
tr geo. jakub zebedeow.
a ian bratr go. filip a
bartolomiey. tomaš
a matiuš zgerynp biri
estník. jakub alfeow.
a tadeus. simon kana
neysky. a judaš sluu
otsky. yež y zradil go.
Tech. xii. poslal. g. při
kazuge gim a řka na
cestu pohanskú neod
chazeyte. a do miest sa
marytanskych new
chazeyte. ale radey
se gdete k owce kteží
zahynuly dov izra.
a gduce kazite řka. že
se přiblizilo kralowste
nebeské. nemocne uz
drawugte. mrte kieste.
malomocne čistěte. ďá
bly wymietayte. dar
mo ste wzali darmo day
te. nezodte wladnuti
zlate ani striebrem.
a peniez nieyte napa
sech waších. netobol
ky nacestě. a dwu sy
kin. a obuwi. a holi.
nb hoden yst delnik
pokrmu so. a do kteréž
koli miesta neb hrad
ku wegdete. otězte kto
by w niem byl hodny.
a tu zostanite do kudy
newygdete. a wcha
zegice do dov pozdraw
te ho řkc. pokoy bo to
dov. a budeli zajuste
dom ten hodny. přyde
pokoy waš nań. a pri
keli nebude hodny po
koy waš k wam se naw
rati. a kdož koli nepři
yme was. a neslyst ře
či waších. wygduce
wen zdov neo zmiesta.
wybite prach znoh wa
sich. wěrnie přiwi wa.
lehčegie bude zemi so
domské a gomorské
w den sudny. nežli bo
miestu. ay ia poslela
was iako owce vprostred
wlkow. pro buďte opa
trni iako hadové. a spro
stni iako holubice. a
wystrichayte se od li
di. neb zradie was w

sniemech a wsboriech
swych bicóv mus bu
du. A powladrie altra
le wedem budete pnie.
nasiedecte gi y polja
no. A když was zhadie.
nerodte myslim kteráž
aneb cobyste mluwili.
neb dano bude wa w
tu hodinu co byste me
li mluwiti. neb negste
wy gež mluwite. ale
duch otce wašeho gež mlu
wí w was. A zhadí bu
dú bratra na smrt. a
otec syna. a powstanú sy
nové proti rodicóm. a smr
ti trapiti budú ge. A
budete wnenawisti
wssem pgmeno me.
ale ktož setrwá až do
konce ten spasen bude.
A když se wás ptiwiti
budú w mieste tomto
vtecte do gineho. wer
pirí wám. nestihnate
miest izraele. až pgde
sym člowěk. Nee vedlink
nadmistra. a sluha
nadpana swého. dosti gt

vedlinku aby byl
ao mistr ge. A sluha
ao pan ge. Pwiedž ot
ce čeledniec belzebu
bem nazwali. kim
wiece domacie ge.
Ptož nebojte se gich.
Nebť nic nee skryto
coby nebylo zgewe
ny. A tajno coby nebylo
zwiedieno. Což pwem
wám wetmach pwte
na swietle. A co w ucho
slyšite kazte na stie
chach. A nerodte se
bati těch kteříž zabí
gegí tělo. ale duše ne
mohu zabiti. Ale rad
se bojte se toho genž
mož y duši y tělo za
tratiti w peciny ohen.
Wšak dwa wrabce za
jart p damagi. a gedě
zmich nepadne na zem
bez otce mého. ale wa
ši y wlasoe hlawy
wsickni ze čte su. pj
nerodte se gich bati.
mnohych wrabcow
lepši ste wy. pj každý

ktož tvyzna mie pȑed lid
mi. wyzna y ia gesto
pȑedotcě mȳ gež wne
besiech gt. ale ktož za
pȑi mne pȑed lidmi. za
pȑi y ia go pȑedotcě mȳ
genž wnebesech gt. Ne
rodte se doniemati by
chť pȑišel pokoy pu
stiti nazem. Nepȑišel
sem pokoge pustiti ale
meč. Neb sem pȑišel chtu
rozděliti pti otcy syne
mu. a dceru pti mate
ri swe. a newěstu pti
swekrusi gegi. a nep
tele člowěka domacy
go. Ktož miluge otce
neb mateř więc než
mie nemie mne hoden.
a ktož miluge syna neb
dceru nadmě než mne
hoden. a ktož nebeře
križe swého a nenasle
duge mne než mne
hodn. Ktož nalezne du
ši swu ztratí gi. a ktož
ztratí duši swu mie
nalezne gi. Ktož pȑi
gima was mieť pȑi
gima. a kto mie pȑigi
pȑigia toho genž mie po
slal. ktož pȑigia proro
weho proro. odplatu
proro wezme. a ktož p
gia spra weho spra.
odplatu spra wezme.
a ktož koli napoy da
gedno z těchto naymě
šich češi wody studě
ne tolikě weho vědě
mi. wěrě pȑawě wam.
nezztratě odplaty swe.

V stalo se gt když
dokona. g. slowa tě
to. pȑenuge. tu. vědě
mom swȳ. šel od tud
aby val a kazal w mie
stech gich. a když vsly
sal ian w kowně skut
ky krystowy. poslaw
dwa z wědlnikow swych
wece gy. Ty li sy gež
pȑigti maš. čili gineho
čakame. a odpow geb
wece gim. Gduce zmie
slugte ianowi ktere ste
więcy slyšeli a widě
li. Slepi widie. kulsa
wi chodie. malomocni

se ćistie. kłuśi słysie.
mitrui wstawaigi. chu
di se ćtenim zprawu
gi. a błahony yż kroz
se nepłhorśi nadenu.
a kozi oni odgidechu.
poće y pirwiti kzastu
po o Janoj. a ste wy
śli napuśt wideti. tre
śłi nietre klatenu. y
ro ste wyśli wideti chu
mieklym odene. ay
kteriz se mieklý ruchę
odiewaigi. nadmiech
krałowych śi. Pro ste
wyśli wideti proroki
li. owsem prawi wa.
y wiece nezi proa. te
tot yż zagłe oniemi
psano yż. ay ia posie
lam andela me pd
twaři twu. yezi pirp
wi cestu tv pdtebu
tier'e pirwim wa. ne
wstał mezy syny zen
słv' nietu iana kriti
tele. ale kroz mensi
yż w kralowst' nebe
słem nietu yż yeo.
a otednow iana kriti

tele az do samud. kra
low ste nebeske nasy
le tepi. a nasyliwcy ch
wataigi yge. nb wsie
proczy y zabon az do ia
na prokoli. a chcetesi
pygieti ont yż eliab
yezi prugiti ma. kto
ma vsi kslyse' słys.
Vlkomu podoben bu
du mieti narod tento.
podoben yż dete sedi
cy natrzisti. yezi wo
lagice ksoe rowny
ikti. zpiewali sme
wa ane skakaliste.
naiekali sme a ne
kriczeli ste. nb psel
ian ani yeda a' pige.
a kti dabel ste ma.
prisel syn cloa yeda
a pige. a iku ay clok
jrace a pige wima.
zgewnych krzesin w
a hresnych ptela
sprawedlia vcinea
yż mudrost od syn w
swych. Tehy pocal
pmlu' miesto. win
chz cinien si mnozy

diuowe go. ze nechli
pokame. Beda toe bo
rozay. Beda toe betsay
da. neb by wyru aw
sodomu činiem byli di
wowe kteriž činie su
wmab. nebby wpopele
awzini pokame by či
nili. ale wsak přiwm
wam. wyru asbdo lep
ssegie bude wden su
dny nežli wa. A ty ka
farnaum až do nebe pů
wyseno budeš. až
do pekla estupiš. ne
by wsodoe činiem by
li diuowe kteriž či
niem su wtoe. snadby
zostali až do toho do
dne. ale wsak přiwm
wam. ze ze sodomske
lehčegie bude wden
sudny nežli toe. wtě
čas odpowiedy. y. řek.
děkuji toe otče pa
nebe y zem. zes skryl
tyto wiecy admudrych
a opatrnych. a zgewil
sy ge malickým. tak
otče. neb se tak libilo

pědtebu. wšecky wiecy di
my su mi od otce meho.
a nižadny nepoznal
sy ge gedi oteč. a ot
ce kto poznal gedi syn.
a komu bude chtieti
syn zgewiti. přěte ke
mie wšickni kteriž v
sklugete a obtiežem
ste. a ja nakrmi vas.
vezmiete gho me na
se. a učte se otěne že
tichy sem a pokorny
srdcem. a naleznete
odpočinutie dušem
wašim. ne ygho me
sladke yst a břie me

1. Wten čas xi. šel ge
sel y. w sobotu přes
obile. a učedlicy go
lačniegice počeli wy
minati klasy a gesti.
ale zabcy widuce řek
gey. ay učedlicy tgi
činie což nesluše gi
činiti w sobotu. Tehdy
on řek gim. Nečtli ste
co učinil dad když to
lačniel a kteriž činili
bie kteraž wšel do

dov bozieho a kdyby po
stratne gedl. kterykoliv
neslusalo gey gie sti
ani tem kterzi sim bu
chu gedie samy kniezi.
A nebo neczytali ste wza
konie. ze w soboty knie
zie wchraie sobotu zu
sie a bezhriev su. ale
pravim wam ze chra v
nietu gest tebo. Byste
zagste wiedeli co gest.
Milosierdenstwi chcy ane
obeti. nikdy byste ne
potupowali newinnych.
Neb pane gest syn cloa
toke nad sobotu. A kdy
odtud gide y sel do sbo
ru gich. A ay clowek ma
ge ruku vschlu. Y ta
zachu ho ptce. Sluste
li w sobotu vzdrawati
aby obzalowali gey.
Ale on ik gim. Kto bude
mias clowiek gez ma
owcy gednu. A vtrudne
li ta w sobotu wiamu
zdali nevyme aneny
zdvihne gie. Cim vie
ce clowiek lepsi gest

ovce. Proz slusie w
sobotu dobrie cinitu.
Tehdy mere k clou zue
him ruku swu. y zta
hl. A natwiarce gest k
zdrawi ia druha.
A wysedse zaboczy ra
du cinieczu yti nie v
kterak by ho zahubi
li. A gezis wieda odsel
odtud. y sli zaim mno
zy. A vzdrawil gie w
secky. A plazal gim
aby ho zgewna ne
cinili. aby se naplni
lo roz powiedieno gest
skrze vzuaise proro
ka. Ay dietie me
kterez sem wyvolil.
mily moy w niemzto
se dobrie skibilo dusi
me. Polozim duch moy
nanie. A sud narodom
wiestoti bude. Nebu
de se swariti. A wola
ti. ani vslysi kto na
rynaech hlasu gego
titiny potriesene ne
zlomi. A lnu gsto se ku
ri nevhasy. A niemdz

newymiezie kwiterzsti
sudu, a wegyme gre
pohane budu vsatu.
Tedy obeton yst gey
dabelsse magiey sle
py a niemy, y vzdrak
ge tak ze mluwiese
a widie se. A bstrachse
diwiechu se wsickni
zastuwe, a piwie, zda
li yst tento syn dawiw
ale zaboey slysewse
iekli. Tento newymie
ta dablow yedie w
belzebubu kniezeti
dabelsse. A gesb wiedz
myslee yich ie gim.
kazde kralowste roz
delene pti soe zpusste
no bude. A kazde mie
sto neb dom rozdelieny
pti soe nestane. A wy
mietali satan sata
pti soe rozdelen yst.
kterak tedy stane kra
lowste go. A wymie
tamli ia w belzebu
bu dablu synoe musi
wlom wymietagi pri
oni sudce wasi budu.

a pakli ia wduy bozie
wymieta dablu. tedy
pslo mezy was kralo
wste bozie. nb kterak
moz kto wyniti do dow
slyneo a oudie go pu
brati. yedne lei prwe
swieze slyneo. a tedy
dom yeo poplem. kto z
ne e semu pti mnie yst.
a kto ne sbiera semnu
rozptyluge. pri pwim
wa. wselicky hriechy y
ruhanie bude odpusste
no lide. ale duch ruha
nie nebude odpusten.
A ktoz koli die slo pti
synu cloa odpustieno
bude gey. ale ktoz die
slo pti duchu sy ne
bude odpustieo gey
ani natoto swiete ani
nabuduce. nb cinite
diewo dobre a owoce
go dobre. nb cinite die
wo zle a owoce go zle.
zagiste poweey bya
diewo poznano. Naw
dowe hadow nasyno
rodnych. kterak moziete

dobre wiecy mluti sue
zli, neb zhoynosti sed
ce vsta mluwie, dob
ry člob zdobreho pokla
du wynasie dobe wiecy.
a zly člob zezleho pokla
du wynasie zle wiecy.
Ale pravi wam, že kaž
de slow prazdne kteryž
mluti budu lide wy
dadie poczet zneho wden
sudny. Gistě zslow tvých
spratwen budeš vči
nen, a zslow tvých budeš
potupen. dechy odpo
ge v nekteri zmistrow
a zzakonniw řie. Mistre
chceme od tebe znamie
widěti. Kteřž odpow ve
ce gi. pokolee zle a cizo
lozne znamie hledá.
a znamie nebude ge v
dano gedno znamie io
nase proroka. Neb ka zbyl
ionas w břiše welry
ba tři dni a tři nocy.
tak bude syn člowa w
srdcy země tři dni a tři
nocy. Mužie nyniwit
sti wstanu na sudě s
pokolenim tiemto a potu
pie ge. neb pokaie se ti
w kazani ionasowie.
a ay wiece nezli ionas
tento. Kralowna ob
poledne wstane na sudě
s pokolenim tiemto apo
tupi ge. Neb přišla od
konicin zemie aby slyšá
la mudrost salomu
nowu. a ay wiece nezli
salom tento. Ale když
nečisty duch wyjde
od člowa. chodi zpomie
stech suchych hledaje
odpočinutie. a nena
lezne. dechy die. Nawra
ti se do domu meho odkud
se wysel. a přijda nale
zne gey prazdny. po
methy vrisseny a okra
šleny. dechy tyde a při
yme yinych sedm du
chow s sebu horssich
sebe. a weyduce v by
nagi tam. y by nagi
posledniie wiecy člowa
toho horssie prvnich.
Tak bude y pokolenim
tomu to naj horssie. a kdy

Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

gesté on mluwiesé k
zastupom, ay matě go
a bratřie stachu wnie
hledajíce mluti s nimi.
Ujal gev gen, ay matě
ta a bratřie tyl wnie
stogie hledajíce tebe.
Tehdy on odpowiedw tom
gto gev powiesé were,
ktera gest matě ma a
ktery su bratřie mogi.
A ztahl tuchu navěcěd
mlu řek, ay matě ma
a bratřie mogi. Neb
kdož koli činiti bude
woli otce mego gež w
nebesiech gest ten mogi
bratr, y sestra, y matě
Ten den Km. gest
wyšed, y zadow se
diesé podle moře, y
shromadili se k niemu
zastupowe mnozy, tak
že nalodichu wstupiw
sedieše, a weškeren zast
up stase na břehu. Y
mluil gim mnoge wecy
w podobenstwích řka, ay
wyšel gež rozsiewa
aby rozsiewal, a když

rozsiewa, niekteru padla
podle cesty, y přišli
ptacy nebeští a sniedli
ge. A gina padla wzel
skalnu, kdežto nemie
gie zee mnohe, a hned
wzešla su neb nemie
gie chu zemie k hlubo
kosti, a když wzešlo sli
ce vsmadla, a že nemie
gie chu kořene vschla.
A gina padla w trnie.
y wzrostla trnie a udu
sila ge. A gina pade
wzem dobru, y dala
chu vzitek. gine sto
gine šestdesato, gine
třidcato. kto ma vši
k slyšem slyš. A odpo
wiedewše vědlnicy
řekli gu. Pročež w podobě
stwich mluwiš gim.
Kež odpow were gim,
že wam dano gest znati
tagemstwe kralowstwe
nebesu, ale oniem nie
dano. Neb kdož ma bu
de gev dano y bude hoj
nost mieti. Ale kdož ne
ma pow ma bude od

nieho odiaw ꝓto wſzo
dobenſtwij mluwij gi
neb widuce newidie.
a ſlyſiece neſlyſie a
rozumij. aby ſe naplni
lo namij proroctwi izai
aſe ſtbuce. ſlyſenim
vſlyſite a neuwzrete
a widuce widieti bu
dete a nevzrite. neb
ztučnielo ſrdce lidu to
hoto. a vſſi a tejce ſly
ſeli. a oči ſwe zawřeli.
aby nikdy očima newi
dieli. a vſſi a neſlyſeli.
a ſrdce nerozumli. ane
obratili ſe abych ge
vzdrali. ale muſe bla
hone oči. že widie. a vſſ
že ſlyſie. zwiernie zaſte
ꝓwſ twa. že mnozy ꝓ
rocy a ſprawedliwi žádali
widieti ktere wiecy wy
widite a newidieli. a
ſlyſeti ktere wiecy ſly
ſite a neſlyſeli. ꝓtož
wy ſlyſite podobenſtwe
rozſewače. wſeli ktož
ſlyſi ſlowo kralo
wſtwe a nerozumie. ꝓ

gde zly a wezme roz
wſato gſt wſrdce geho.
tent gſt gež podle ce
ſty ſat gſt. ale ktery
naſkalne zemi ſat
gſt. tent gſt gež ſlo
ſlyſi. a hned s radoſti
ꝓgima ge. a nema
wſobe kořene. ale gſt
časny. a když ſe ſtane
zamučce a ꝓtiwe
ſtie proſlowu. hned ſe
pohorſi. ale ktož gſt
ſat mezy trni tent gſt
gež ſlowo ſlyſi. a pe
čowanie ſwěta to ſ
a obluda bohacstwa v
duſuge ſlowo. a bez v
žitku bywa vimie.
ale ktož wzel dobru
ſat gſt. tent gſt gemž
ſlowo ſlyſi a rozumie
a vžitek neſe a trini.
a ime zaſte ſty. a gi
ne ſeſtdeſaty. gi ſte
gine třidcaty. a ime
podobenſtwe ꝓwiel
gſt ſ ꝓ. podobno ſ
ſeno gſt kralowſtwe
nebeſke člowu gemž

rozsiel dobre sie na
poli swe. a kdyz zesmu
li lide prisel neptel
ge y na sal kubole v
prostred psenice. y od
sel. a kdyz wzrostla
bylina a vzitek vči
nila. vkazala se y ku
kol. a přistupiwse služ
ky otce čeledniko řekli
gey. Pane wsak dobre
sie sal napoli swe.
odkuwadz tedy ma
kukol. P wece gym
neptel řekl to včal.
ale sluhy řekli gemu.
chcesli poydě a sbe
řem gey. P wece nic.
aby ste snad sbierali
gice kukol newybě
řeili sstolu bůh ypse
nice. nechte obeo to
sti až dozim. a wčas
zim diem zenuo. sbeř
te nayprve kukol a
swiežte gey w snopky
k spalem. ale pseniczu
shromaždte do stodo
ly me. Cime podoben
ste ssowel gym řekl.

podobno gst kralowste
nebeske zrnu horčic
ney. kteregžto wzě člk
sal napoli swe. kte
rezto naymensie za
gyste gst wsech semen.
a kdyz wzroste wet
čie gst wsech zelina
gyma strom. tak že
ptacy nebesti přisli
a přiebydali na ato
lestech ge. Cime po
doben ste mluil gym
ěa. podobno gst kralow
ste nebese kwasu. kte
rzyto wzemsi žena
skryla we třech mieř
cech muky. až gest
zkysalo wsecko. Tyto
wsecky wiecy mluil gst
g. w podobenstwech. a za
stupa. a bez podobenste
nemluwiese gi. aby
se naplnilo což řečeno
gst skrze pro řka řkuc.
otewru w podobenstwech
vstu ma. wypowi skry
te wiecy od vstawenie
swieta. Tehdy opustiw
zastupy prisel do dom

V pstuli kniev wiedlnyc
ie wyloz na podobie
o kuboli poline. kiemz
odpow were. kto sege
dobre siec yst syn cłk
a pole yst swiet. ale do
bre siec tit su synoe
kralowstie. a kubol su
synoe zlosynoe. a nep
tel yest yey sal yst dą
bel. ale zeni sbonamie
swieta yst. a zeny an
dele su. ptoz ia kdzito
sbieragi kubol a oh
niem spalugi. tak bu
de na sbonam wiecu.
posle syn cloa andele
se. a wyberu zkrulowie
go wjeca polhorsee. y
tw gto ciinie nepraw. a
pustie ge dopecy ohnie.
tu bude plac a skrzich
ot zubow. Tedy spra
wedliwi budu se stk
wieti ia sklude wkra
lowstwi otce swoi. kto
ma vsi kslysem slyb
podobno yst kralow
ste nebeske pokladu
skryte w poli. gezto

ktery nalezne clowiek
skryge. a prado st go
yde a proda wsecky
wiecy ktere ma. y ku
pi pole to. Opet pod
bno yst kralowstie ne
beske clow kupcy. ki
ledagiie dobrych
perel. a kdyz nalezł
gednu drahu perlu.
sel a pdal wsecky wie
cy ktere miel a kupil
gi. Opet podob yest
kralowie nebeske wr
si pustene domoie. a
zetrse plodu rybie
shromazdugicy. kte
ryzto kdz naplniena
byla wytahse. a pod
le brehu sedice wy
brali dobre wosudie
sira. ale zle wen wy
pustili. Tak bude na
sbonam swieta. wyg
du andele. a od lucie
zle zprostredka spra
wedlich. y pustie ge
dopecy ohnie. tu bude
plac a skrzipe zubow.
Srozumielili ste tecto

wsem wece libu gey.
owsem wece gym pi
wsdlibý mistr vieny
wkralowstí nebeské.
podoben gt člowěk hoj
podáří gež wydawa
z pokladu svého nowe
wěcy y stare. Y stao se
gt když dobna gež
podobenstwo tato. Sěl od
tud a přišel do wlasti
se. y vriesě wsbořiecz
gich tak že se diwie
a přiuřie. odbud to
muto mudrost tato
a moc. wšak tento gt
syn tesařów. wšak ma
tě go slowe maria. a
bratřie go iakub a
rozef a simon. a iudas.
a sestry go wšak w
šecky vnas su. odki
mudrý tehdy toto wše
chy tyto wěcy. Y hor
šiechu se na něm. ale
gežiš wece gi. Nee
prok bezecti gedie
vwlasti swe a domow
swe. Y nevěl tu moc
mnohych pnerieni.

gich.

Wten čas vslyšal
erodes čtvrtak
powěst o gežiši. Y we
ce sluhá swy. Tento
gest ian křtitel on
wstal z mrtwych a pro
se moc dělati wněm.
Neb erodes ial iana
a swazal go a wsa
dil do žalaře pero
diadu ženu bratra
swe. Neb řiwiese gy
ian. Neslušie toť mě
ti gie. a chtě gey zabi
ti bal se lidu. neb ia
ko proroka gey miegie.
ale den narozenin ma
rozef erodeša. sluši
la dcera erodyadie
w prostiedku. y lib
lo se erodešowi. proto
přisahu slibil gie
dati cožby koli pžsola
dcie. Tehdy ona su
gy napomenuta od
matěře swe wece.
day mi tuto na misě
hlawu iana křtitele.
Y smutal se král ale
pro prawu přisežne a

pły kterijž sprzlu stole
chu. přbrzał dati. ypo
stał a stał iana wzą
lari. ypřimesena gł
hlauu go namise. a
dana gł diewce. yme
sła mateři se. a přistu
piwše wědlicy geo
wzeli tělo geo. ypoch
ouili ge. a přeše z
wěsto li gezisot. to kdž
vslyše. g. odšel odtud
nalodicie namiesto
puste sibroe. a kdž v
slyše. zastuwe sli za
in pěsti zmiest. a wy
šed vzřel zastup mnoh.
y slitoł se nadn. a vz
drauři neduziwe gich.
a když by kuwečeru při
stuli k niev wědlicy
go. i te puste gł miesto.
a hodia gliž minula.
pust zastupy. a ti gdu
ce do hradow kupie
se polkmow. a gezieš
ěł gi. nemagi zwrie
bie gliti. dayte wy gi
gjesti. odpowěli ge.
nemame zde gedme
pet chlebow a dwie
rybě. ger were gi pri
neste mi ge se. a když
kaza zastupu siesti na
serie. wzem pet chleb
a dwie rybe. wzhledl
wnebe. a dobrwěcěl.
y lamal. a dal wědlm
kom chleby. a wědl cy
zastupom. y gedli wsi
chni a nasyce. su. y wza
li ostatky zlomkow m.
kosow plnych. a tiež
gto gedli byl pwět
pet tisyw muzow. k
romie zen a děti. a gd
pri kaza wědlinkom
swym wsiesti na lad
ku. a předgiti gey po
morie. až by wzpustil
zastupy. a wzpustiw
zastup wstul na horu
sam modlit se. a kdž by
wečer sa tu bie. a lo
dicka vystied morie z
mieta se se wlna. nb
bie ptiwny wiete.
ale wětwrte bdemi
nocme přsel k nim cho
de namori. a widuce

ſlo namoři chadiace
zarmutili ſe řkc. zeob
luda gſt. a pſtruchlbři
čeli. a vſtned. g. mluł
gſi řka. mieyte doufa
iat ſe nerodie ſe bati.
a odpow petr řł. pu
vſly li ty kaž mi łſde
prigiti nawodach.
a on řece pod. a bſu
piw petr o lodiczky
gdie ſe nawodach. a
by pſel kgezuſo. ale
wida wietr welicky
bal ſe. a počal po
nuti kričel řka. pane
ſpuſeg mie vczi. a hned
g. ztah ruku pchude
gey v rece gey. ma
lě wiery. pc ſy pochy
bowal. a když wſtupi
na lodiczku pſtal wie
tr. a ktežiž w lodiczce
biey pſli a modlili ſe
gey řkc. Wſtě ſyn bo
zi ſy. a když ſe przeze
pſli dozee genezaret
ſkě. a když gey poznal
muzie miesta to po
ſlali do wſe wlaſtie.
vpodali gey wſzech ně
chi gko ſe zle miegiey.
a pſiechu go aby aſpoň
podolku ruchha go dot
ki ſe. a ktežiž koli do
tkuchu ſe zdra vczinie

Tehdy přicmi ſu
ſtuli kniey od ge
ruzalem miſtři a zakon
nicy řkc. pc vczedlicy
twogi przeſtuge vſta
wě ſtarſich. nb nev
mywagi rukuſ ſwch kdy
chleb gedie. a on odpo
wě w rece gim. pc y
wy pſtupugete pkaz
zaie bozie pvſtawě wa
ſe. nb bohu řł. ctiotce
twoe a matku ty. a když
by zlorečil otcy neb
mateři ſmrti vmři.
ale wy pwite. ktožby
koli řł otcy neb mate
ři. dar ktery kolik gſt
zemme toe pſpiesen bu
de. a nevctilby otce ſ
nb mateře ſe. y zruſi
liſte pkazaie bozie p
vſtawě wa ſe. pokrytcy.
dobrze proroko o was

vzaiaß prok ria lid ten
to vty mie ctu. ale sidce
yuci dalebo yst otene.
ale nadarmo mie ctie
vciere vcime apßaza
me lid sßu. a sluolaw
ksoe zasupy ßl gim.
slyste a rozumieyte.
nerozi wsta wchodi
posßurniuge cloa. ale
coz pochodi zvst to po
sßurniuge cloa. Tedy
pßupiwse vcedl ky go
ßli gey. vnesli ze za
lecy vsly sewse w sloo
pohorsili se. a on od
powiedwere. kazde sie
pe kterehoz nestiepil
otec moy nebesky bu
de wyßorienieno. Nech
te ysch slepit su aw
de slepych. a zwedeli
slepy slepeo oba wia
mu vpadneta. a odpow
petr ßl gey. wyloz na
zadobenste toto. Tedy
on ßl. Geste y wy bez
rozu ste. nerozumie
te. ze wsecko coz wsta
wchodi wbricho yde.

a napremet se wypu
sßie. ale ktere wiecy po
chodie zvst zsidce wy
chazegi. a ty wiecy po
sßurniugi cloa. neb
zsidce wychazegi my
slee zla. wrazdy. cyzo
lozstwa. sim lstwa. krade
zi. krziwa swiedecte. zu
hame. tyc wiecy su kte
rez posßurniugi cloa.
ale nevmytya rukki
ma yiesti nepsßur
niuge cloa. Wyszed a
tud y. a sel do kragin
tyrskych a sydonskych.
a ay zena kananeyska
wyszedsi zbonim tech
wolala ßkuzy gy. Smi
lug se nade mu pane
syn dawidow. dcerz ma
zle se od abelste tu
pi. cez neodpol yie
sloa. apstupiwse vie
dlecy go prsie ho ke
pust yi nebe wola po
nas. a on odpow ne
ce. Neysem zoslan ye
dne kowace kterez za
gynuly dv vzra ho.

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

A ona przyide a klaniela
se gey riey. Pane spomoz
mi. Bez odpowiedzi. Nie
nie dobre wzieti chleb
syn a wrzucy psom.
Tedy ona wece owse
pane. A wszak y sceniat
ka gedie z drobtow
ktere padagi z stolow
panow gich. Tedy od
powiedzi. Y. wece gie
o zeno welibi yst wie
ra twa. stani se tobe ia
chceb. Y vzdrawena yst
dcera gegie z te hodi
ny. A odyz gide odtud
Y. prisel k mori gali
leyske. A wstupiw
na horu sediese tam.
Y pristupili k niemu
zastupoe mnozy ma
gice o sebu nieme. k
leame. slepe. mole.
a gine mnohe. y klad
li ge k nohā yo. a vzd
rawil ge. tak ze se
zastuwe diwie wi
duce nieme mluce. kle
ame chodiece. slepe
widuce. Y welebie

bohu yzraelo. Ale. y. sluz
law vcedlniky swe ik
lito mi zastupu. nb tri
dni gyz trwagi sedmu
a nemagi co by gedli.
a pustiti gich lacznych
nechcy. aby nezhyli
na cestě. Y riki gey vce
dlnicy. od kud tedy na
napusti chlebow tak
mnoo. aby ceło nasytili
zastup tak weliky. Y pe
ce gim. y. kolik chlew
mate. Tedy oni ekli. sedm.
a nemnoo rybiczek. Y p
kazal zastupu aby sed
li na ze. A wzem sedm
chlebow a ryby. a vzi
niw diecky. lamal. a dal
vcedlnikom swym. a vcedl
nicy dali ludu. Y gedli
wszie. a nasycie. si. a vz
zbylo zlomkow zdwi
hli sedm koszow plnych.
a bie ty tech gto gedli
ctyri tysyce muzow. k
romie deti a zen. A voz
pustiw zastup wstuk
na lodicku. a psel do
krayn magedon.

Y přistupili k němu zaho
my a saduceowe
pokušegíce go. Ukázali
ho aby znamenie z nebe
vkázal gim. a on odpo
wiew wece gim. Když
bywa wečer řiekate.
jasno bude nb čerwe
gť nebe. a ráno. dnes
nechwile. neb zarděla
se smutne nebe. pak tw
ář nebe rozsuditi umie
te. ale znamenj časow
nemožete wieděti. pokol
lenie zle a wzpolozne zna
menie hledá. a znamenie
nebude gemu dáno. gedne
znamenie ionaše proro
ka. a opustiw ge odšel. a ked
přyide v wědl ge go po
morie. zapomenuli ose
bu chlebow wzeti. ked
il gim hledite a wstrig
te se od kwasu zahomho
a saduceyskeho. a oni my
slechu mezy sebu řiece
že sme chlew newzali.
ale wieda. gesu řil gim. co
myslite mezy sebu
male wěrcy že chlew
nemate. geste nerozu
mniete. ani pomnite peti
chlebow. mezy pet tisyw
lidu. a kolik koso w
zeli ste. ani sedmi ch
lebow mezy čtyři ti
syce lidu. a kolik kos
ow wzali ste. pak new
zumiete. že ne o chlebech
řil sem wam. ale varu
gte se od kwasu zaho
mného a saduceyskeho
tehdy vrozuměli že ne
řil warowati se od kwasu
chlew. ale od wiere za
homného a saduceow. Y
přyide gesu do krayin ce
zaree filipowa. Ptaya
se wiedlinw swych řika
gym přwre byti lide
syna člowěka. a oni řekli. Si
mi iane křtitele. agi
ni eliase. a gini gere
miase. anb gedno z
prow. die gim gesu. a wy
kym mie byti přwrte.
odpow simon petr řil
ty sy kristus syn boha žiwe
ho odpow gesu řil gemu. Bla
homy sy simone ianow.

neb telo abrew nezge
wilo toe. ale otec mov
genj wnebech gst. a
ia toe pratwi. že ty si
petr. a nate skale vstu
wi cerkw mu. a bra
my pekelne nesmi
tezie proti nie. a dto e
dam klice kralow
ste nebeske. a což bu
liwek swiezes naze
budek swazano y na
nebi. a což bolik wz
wiezes naze budе
rozwazano y nane
bi. Tehdy přikazal vče
dlnikom swym aby žad
nemu nepowedali. žeby on
byl ježis. potom počal. g.
vkazati včedlnikom
swym. že musy giti do
gerozalem. a mnohe
wiecy trpieti od star
sich. a mistrow. y od
kmezat kniez slyech.
a zabit byti. a třetieho dne
zmrtwych wstati. a po
law ho petr počal gey
tresbati řka. odstup
to od tebe pane. nebude

toe to. Jež obratiw se
řekl petrowi. Jdi pomnie
satane. pohorsee mi sy.
neb nesmysliš tech
wiecy kterej bozie su.
ale kterej lidske. Te
dy řekl g. včedlnikom
swym. Kdoby chtel kto ponie
pirgiti. zapři sa sebe.
a wezmi križ swoy. a
nasledug mne. Neb
ktož bude chtieti du
si swu zachowati ztrati
gi. a kto ztrati dusi
swu promie nalezne
gi. Neb co bude pla
tno člowěku by weskeren
swet zyskal. a dusi
swoby vskodil. anebo
kterau da odmienu člo
za dusi swu. Syn za
giste člowěka pirgde w
slawie otce swego s bandě
hy swymi. a tehdy odpla
ti každemu podle skutku
kow geho. Wierne powi
wam. su niekteri tuto
stogiecy. kteji neokusie
smrti aj vzive syna člo
wěkowo vkralowstwie. 1.

Gray Scale
0 1 2 3 4
Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

Ztu hodie posesti
dnecti prial ge
petra a iakuba. a ia
na bratra go. y wedl
ge nahoru wysoku
sibromie. y pniemi
se pdni. a zastrwela
se twarí go ia slunce.
a ruchy go veinie gst
biele ia sniehy. ay
vkazal se gim moye
aelias oni mluce. a
odpowiew simon petr
ul ezezisoi. pze dobre
gst na tuto byti. chce
li veinie zde tri stan
ky. twe gen. moyziewi
geden. aelia soi gen.
a kdyz on geste mlu
wiese. ay oblak sviet
ly zastiem ge. a ay
hlas zoblaku ekuge.
tento gst syn moy mi
ly. wniez im se dobre
slibilo. go poslichay
te. a slysiece vedli sy
padli natwari swe. a
bali se welmie. y pstup
g. a dotekl se gich. a
ul gi. wstanite nerod
te se bati. a pozdwihl
se oči swych žádne o
newyli. gedie same o
gesu. a kdyz oni s stup
wachu s hory. pkazal
gi. g ničeho nižádne ne
prawte widěe. dokiž
syn eloa zmrtwych new
stane. y otazali ho v
ědlicy ree. proz tehdy
mistři prawie ze eli
as musy pygiti nayprie
we. don odpowiewe.
elias zagde pygiti ma
a nawratiti wšecky ne
y. ale ia powi ma. že
elias giž prišel. ane
poznali go. ale vamli
nadni ktere koli we
y chtěli. takež y syn
eloa trpěti ma od nich.
tehdy vrozuli vědli sy
žeby o janovi křtiteli
powil gi. a kdyz pri
gide k zastupu. pstu
pi k niemu eloek nako
lemu poklek pdni ria
pze smilug se nad sy
ne my. neb namieseci
nik gst. a zle trpi. neb

cáſtolkrat prdá mohei
a cáſtolkrat vmodu. p
podal ſem ho vrédl
mbom tuy a nemo
hli vzdrá ti y. odpow
y. were. O polole ne
uerice a priewrace
ne. do kmuid budu
ſwa. do kud wáo tr
pěti budu. pneſte
ho ſem kemnie. ypo
zěhra ge. y. awyzy
de dábelſte odniho.
y vzdrawe. gk dieti
zte hodmy. Tehdy pri
ſtupili vrédl. kye
zisd. taynie a řekli.
pri my nemohli ſme
wyuwty y. die gim
y. prwnewěru mſi.
uernie zagiſte pri
wá. budeteli mieti
wieru iako zno hor
ičine. diete hoře tebo.
kdi odſud apogdeti.
a nic wam nebude
nemozne. ale tento
narod newymieta
ſe gedie ſkze modlit
ku apoſt. a kdi pkv

mechu wgaliley. řel
gim. y. Syn člo a zuzen
ma kyti wruce lidſke.
a zabigi ge. a třetí den
zmrtwych wſtane. pza
mutili ſe narane. a
kdi pgide do kafarna
um. pristupi kteřiž ce
wybera kpetrowi
a řekli ge. mistr mu
nezaplatil cla. were.
owſem. a kdi wyide
dodo pdſel y. yezis
řá. co ſe toe zda ſimoe
kraloe zemſti od kte
rych berú dani nebo
plat. od ſynowli ſwych
řili od cizych. don řel.
odcizych. řekl ge. y.
tehdy ſwobodni ſú
ſynowe. ale abychom
gich nepohorſili. gdi
kmoři a pusť od ty.
a tu rybu kteraž pr
wnie vrězne wezi.
a otewru vſta yegie
nalezneš penez ten
wezma dáy gi zamie a

Wtu hodi kvm zate
pristuli vrédl ke

Bzezisſ ſe rce Bto geſt
wetſi wbralowſti
nebeſkem. a přiwolaw
y. maliczkeho poſtawi
ho vyſtřed mezi a ſ.
zwecne přiſ mu. ne
obratuteli ſe anebu
dete vczinieni ta malic
ky. newegdete do bra
lowſtwe nebeſ. Pi kaž
doliwek pomzi ſe ta
ko maliczky tento. teſ
yſt wetſi wbralowſti
nebeſke. a ktož pýſme
yedno takowe ma
liczke wezme me mie
přyta. A ktožby pohor
ſil yedno zmaliczky
ch techto geſto wmie
wezie. hodne yſt ge
aby zauieſen byl zi
now oſlicy nathrole
ye. a vtopen byl wſ
lubobosti morſke. Ve
da ſwetu a pohorſel
Ale muſy to zagiſte
byti aby přſla pohor
ſee. Ale wſak beda
ilom tom ſkzeniehož
to přyde pohorſee. a ť

pak tuba ta neb no
ha ta horſi te vrez
yi a wrz od ſebe. dobe
yſt toe dozibu wyſti
mdlem a neb kulha
wey. nez dwie ruce a
neb dwie noze magi
ciemu puſtem byti do
wecneho ohnie. a pak
li oko te pohorſuye
tebe. wyliup ye a wrz
od ſebe. dobre yſt toe
byedniem okem dozibu
wyſti. nezli dwie oce
magicem puſtem by
ti do wecneho ohnie.
wizte aby ſe nepo
tupoli yednoho z těch
to maliczky ch. biſkě
přiſ mu. ze andele
yich w nebeſiech w
zdy widie tuuř otte
mego yez w nebech
yſt. neb přſel ſyn člu
aby ſpaſyl coz bie
zahynulo. co ſe mu
zda. bylo liby nebyl
ſto owec. a zabludi
la yedna zmich. wſak
opuſti dewadeſat a

matiš

dewiet napusti. apo
gde hledat te kteraž
pobludila. a multiše
že gi naleznemu wěre
prawi wa že se tado
mati bude nadmi w
tece nez nad dewiade
sati dewieti kteraž
nepobludily. Takě
neme wolě podotě
mysim. aby zhynul
geden z těch w ma
lickych. ale shřesi
li bratr tij pti toe.
gdi atreskey gey me
zy tebu a gmi samy.
vposlehneli tebe z
zystěš bratra twe.
apakli tebe neupo
slechne. přigmi ktěde
gednoo nebo dwu. a
by wystech dwu střie
dku nebo tři stalo
bizde slowo. pakli gi
ch nevposlechne po
wiež sboru. a pakli
sboru nevposlechne.
buď toe iako zpohanil
a zzgewny křesťanů.
wěrnie přiž wam. kte

rym

rež koli wiezy swiezě
te na zemi. budu sma
zany v nanebi. a kte
rež koli rozwiezete
na zemi. budu rozwa
zany v nanebi. opět
přiž wam. že když
dwa zmuž swolita
se na zemi. o wsselike we
ty. zakteryby koli p
sbyli stane se gim od
otce meho gež w nebech
gest. neb kdež se sberu
dwa nebo tři we gmo
me. tu sem ia pstřed
mich. tehdy přistupiw
kriemu petr il. pane
kolikrat shřesi pti
mie bratr moy a od
pusti gey. až li do sedm
krat. die gey gežiš.
nepřiž toe až do sedm
krat. ale až do sedmde
sati krat sedmkrat.
Proz podobno gest
kralowstwe nebeské
ilo kralu. kteryž ch
těl počet položiti s ssl
hami swými. a když po
čal počet klasti. podan

yż gey yeden yež bie
se dluzen desět ti sw
entnerom. a bwzne
miel odbudby nawra
til. bazal ho pan g°
zdati. y zemu g°. y simy
g°. y wsecy wiecy kte
rež miegiese. a nawra
tti. a pad sluha ten
pliese g° ria. dzpelit
miey nadému. awsecy
wiecy nawrati toe. a
simlouuw se pan nad
sluhu tue. zpustil g°.
adluh odpustil gey.
a wysed sluha ten. na
lezl gednoo z sbolu sluh
swych. gež biese gey
dluzen sto penez. a dr
ze bridlowase g° ria. na
wrat wo dluzen. a pad
sbolu sluha g° p sieselho
ria. dzpelit miey nade
mnu. a wsecy wiecy na
wrati toe. a on nechtiel.
ale odsel. a wsadil ho
do zalare. do budz by
dluhu nenawratil.
a widuce sbolu sluhy
g° kere se wiecy de
ziechu smutili se we
lmie. y prisli a wyp
wili pan swey wsecy
wiecy kere se biesh
staly. dehy zawolal
ho pan g° a ril gemu.
sluho zlosme. wesse
en dluh odpustil sem
toe zes mne psil. w
sabo telý miel y ty
smilowati se nad sbolu
sluhu twy. iako y ia
nadtebu simlowal sese.
a rozhnie w se pan g°
dal ho bato. do budz by
nenawratil wse o
dluhu. dtk y oter mg
nebesky vcini ma. ne
odpustiteli gey kaž
dy bratru swey z sidu

V Stao se xix mch
yż kdy dokona ge
zeci ty to bral se odga
lilee. a pzide do kraiz
idowch zaiordan. y
pstali ke nim zabocy p
kusegice g° a rice. slu
sieli clowe pustiti že
stwi pkterau kolivek
peimu. dež odpuscew

wece gim. Nechli ste
ze ktož odpřátka v
cinil ge. mute azev
vcinil ge. atk pto o
pusti člob otce ama
tei. a bude se přidržeti
ženy se. ybudeta dva
wgedno tele. a tak
už nejsta dva ale
gedno telo. přto co bůh
spojil člowěk nerozlučuge. Kibu oni. Což
telidy moyše přikazal
dati knieżky zahna
nie a pustiti. Pwece
gi. že moržieš pro
twrdost srdce wašeho
přpustil wam pusti
ti ženy se. ale odpo
čatku nebylo tak. a
le pravi wam. že ktož
koli pusti ženu svou
gedne krom příčiny
smilsta a gini pogine
ozoloži. a ktož pustě
nu pogine ozoloži.
Kibu gev vědlo go
bestki tak přima. ilo
wěku bzemu nessu
ste se pogimati. Kite

wzito il. Newsie' tow
sto a pygimagi. ale k
terymž gt dano. neb
si panicy kteriž se z
biachą materią tak
vredili. a si panicy
kteriž si vinie' od
lidi. a si panicy kte
riž panicke sa' zwo
lili pro kralowste
nebeske. ktož móž pri
gieti pygim. Tehdy obe
towamy si gev dieth
aby tuce nam wzk
ladal a modlil se. ale
vědlicy tresbtachu
ge. Tehdy. g. wece gim.
Nechte dietek a nera
te gim bramti giti
kennie. nb takowych gt
kralowste nebeske.
a když byl wložil na
nie ruce odgide odtud.
a ay gedan přstupiw
wece gev. Mistre d
bry. co dobreho cinieti
budu abych měl žit
wečny. Což il gev.
Co mne tuzieš dobre.
gedent gt dobry bůh

Ale chcesli dozitti w
gity zachowaty přik
zaní. die gež která d
g. ěl. nevcinis wraz
dy. ne smrzolozis. nev
cinis kradezě. ney
mluvis křiwe. stiež
dectě. ci otce sy ma
tku swu. a milovati bu
deš bližneho swého
sam se. die gež mlá
denec. wsech těch nie
ty ostrichal sem. co
mi se geště nedosta
wa. nece gež. ty chce
sli dokonaly býti. gdi
proday wsecky nieg
kterež mas. a day chu
dym. a budeš mieti po
klad w nebi. a pod na
sledug mne. a když v
slyše mladenec slo
od tel zamutiw se. nb
biese mage mnoha
wladaiste. a ges ěl
vědlim bohom swým. nie
nie prawi wa. že bo
haty nesnadnie wnij
de do kralowstě nebe
ské. a opět přiwi wa.

snaze gst welbludu
skrze dieru gehelnu
gyti. nežli bohate
wnijti do kralowste
nebesk. a vslyšewše
ty wěcy vědlky di
wiež se welmie ěsce
kroj tehky bude mocy
strasen býti. a wzhled
gezis ěl gim. vlidi
to nemožne gst. ale
vboha. wsecky wiecy mo
žne sú. tehky odpowie
peti ěl gež. ay my o
pustili sme wsecky nie
ty a jsli sme potom. coj
tehdy bude nam. a ge
zis ěl gim. zwerne
přiwi wam. že wy kteří
ste nasledowali mne
w obnowě narozeli. kdy
sedne syn člowěka na stoli
cy welebnosti swé. sedne
te y wy na dwanad
cti stolicech. sudieti
dwanadcetw pokole
nie yzraele. a každý kdo
toj opustí dom. nebo
bratři. nb sestry. nb
otce. neb mateři. neb

jenu. nebo syny. neb
pole. pyjmeno me. sto
krat wiec wezme. a
ziwotě wěcný wlasti
bude. ammoz budu
prwi posledni. a pyslě
dni prwni. XX

Podobno gest kralo
wstě nebeslě člo
wěku otcy čeledniev
gež wyslě nayprue
ranno aby vwedl děl
nicy nawřinicy swu.
a když se vmluuil slu
ha odělnicy zpeniezě
děnieho. poslal ge do
winice swe. a wysěd
pchodie třetie widěl
gine stogiace natrzi
sti prazde. řěl gim. děj
te y wy do winice me.
a což bude spra° dam
wa. a oni šli. a opět wy
sěd přiseste a deuzte
hodie y veinil tež. ap
gedenadcte hodie wy
sěl a nalezl gine sto
giace. y die gim. co tu sto
gite cely den prazdni.
řěku gev. neb žadny

NA. O.

nas neprial. die gim.
běžte y wy do winice
me. a když byl wečer.
řěk pan winice wlada
ři swey. powolay děl
nicy. a zaplať gim
mzdu. počna od naypo
sledniey sich až do pr
wnich. pž když přijde
aby kteriž pžgedenad
cte hodie přisli bie
wzeli gedno stayne pe
meze. a přisedše pprwi
domnieli se žeby mieli
wiece wzieti. a wzeli
y oni gedno stayne pe
meze. a wzěše reptachu
pti otcy čeledniev řěc.
Tito nayposledniey si
gedmu hodiv delali. a
rownes ge nas veinil.
gto sme no syli břiež
dne y vsedra. děhv od
powiew gedno v zmich
řěk. pteli necinim tobě
křiwdy. wsalo zpeniě
ze děneo ogednal se
mnu. wezmi což twe°
gest a gdi. chcy zagiste
y tomuto nayposled^mu

dati iao y toe ili nesłu
sie mi co chcy vmiti
ili obte nesłechet
ne gt że ia dobry sem.
Tak budu posledni
prwni a prwi posled.
Neb mnozy su powo
łani ale nemnozy wy
wole. a wstuge geto
do geruzalema poiał
en wedlin w sal wynie.
a wece gi. ay wstupu
ge do geruzalema a syn
ow bude zrazen kne
zatom kniezskym a mist
rom. a odsudzie go pora
no kupo sinem. a kbi
ownu. a kbiczowu.
a trieti den zmrtwy w
stane. Tedy pstupi kie
mu mate sy w zebedeo
wych s synmi swymi kła
niegicy se. a prosecy ne
co od nie. y rek gie. co
chces. wece gey. kcy aby
sedeli tito dwa sywy
ma gede na prawe te.
a druhy nalewicy w
kralowstwie twem. Ale

powiedw. gezus. newiete
co pstyte. mozete li pi
ti kalich ktery ia
piti budu. kku ge v
mozeme. wece gi. kalich
ch moy zagte piti bu
dete. ale sedeti nap
me neb nalewicy me
nee me dati mu. ale
ktery ipruwe gt od
otce mego. a vslyszawse
deset worzhniewali se
proti dwema bratro
ma. Tedy gezus powoław
gich kso y wece. wie
teli że kniezata pos
anska panuugi nad ni.
a ktereż wielci su moc
pluzuugi nad ni. Netak
bude mezy wami. ale
ktoż kolik bude chtie
ti mezy wami wielki
oyti bud wasz sluha.
a ktoż bude chtieti me
zy wami prwm byti
bude wasz sluzebnik.
Jakoż syn człowieka ne
przyszel aby gey sluzili.
ale aby sluzil a dał
dusi swoi na wykupe

zamnohe. Aby wy
chazechu zgeriche
sel zaiti zastup mno
hy. A aydum slepie
sedece vcesty vslyse
li zeby g. sel. Vnola
li ece. pue sinlugse
nadnaz syv dauiiw.
Ale zastup lagiese
gim aby mlcali. A
oni wiece uwlav ice
pue simlugse nadna
syv dauiiw. Vstal g.
A pwolaw gich y
were. co chcete ať mi
vcini. Abu gev pane
aby otewrieny byly
oci nase. A slitowuw
se nadni g. dotekl se
oci gich a yhned wi
deli a sli su zami. xxj

A Aby se pblizose
Ie gieruzalev apri
gide k betfage kho
re oliwet ste. Tedy
g poslal dau vcedl
mky ria gim. Edete do
bradu kteryz pti
mi gt. a yhned nale
zmete osliczy puwzani

a oslatky ssin. odwiezte
a priwedte mi. A dies
wam kto w. rcete ze
pan gich potrebie ma.
A yhned pustie ge
ato stao se gt aby se
naplnilo coz rceno
gt skrze proa ikua
powiezte dceri syonske.
Ay kral tvy yde tvoi ti
chy a sedie na oslicy a
oslatku syv podrobe
ne. A sedse vcedlniczy
vcinili iakoz pikazal
gim g. a priwedli o
slicy a oslatku a uslo
zili nanie ruchha sua.
A gev sirechu sedeti
kazali. A mnohy zastup
stlali ruchha sua na
ceste. A gini selachu
ratolesti odrzewie a
stlachu na ceste. A za
stupce kteriz pdcha
zechu y kteriz pwie
gdiechu uwlachu ice
spas nas syv dauiiw
dobrorecieny gez pri
sel wegno bozie. spas
nas nawysostech. A

Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

když wyšide do getu a
počnulo se wšeho mě
sto říci. kdo gest tento, a
lide pověděli. Tento gest
gezis prok odnaza
retu galilejský. Přišel
g. do chram boziho. a
wymetal se wšechny
prodawače a kupce w
chramě. a stoly peně
zomienow a stolice
prodawačů holubi
ce převrátil. a řekl jim.
Psano gest, dom moy
dom modlitebný na
zwan bude. ale wy v
činiliste gey peleší
lotrowským. P přistupili
k niemu slepi a kulhají
w chramě. a vzdrawil ge.
a widouce kmeziatu k
niezskú a mistři divy
kteréž činil. a dietky
wołagjce w chramě
a řkúce. Spasi nas
syn dawidow. rozhněli
se a řekli gey. Slyšíš
co tito pověděli. a gezis řek
gim. ovssem. nikdy ste
nečtli ze z vst nemlu

wniatek a těch gesto
prsy bsú dobrnal sy
chalu. a opustiw ge
odsel wen z mesta do
betanie. a tu zostal a
včese ge obtalowsti
boziem. ale ranno w
ranuge se domesta z
lacniel. a wida fikbe
diewo gedno pole
cesty přisel k niemu.
a nic nenalezl nanie
gedne listie wlibu. y
řek gey. nikdy z tebe
ovoce se nenarozug
nawiecy. y vschlo gest
vhned diewo fikbe.
a widouce včedlnicy
divili se řkúce. kterak
vhed vschlo. odpowiedw
g. ureče gim. wierne p
wim wam. budete li mie
ti wieru a nebudete
pochybowati. neto libo o
fikbowe diewie řečiste.
ale byste y teto hoře
řekli zdvihni se a
wrz se do more stane
se. a wšechny wecy za
kteréž koli prsyti bu

dete na modlitbě ně
řiece wezmete, a kdž
přijde dochrav přislu
pili kněv když věie
se kniezata kněžstwu
a starší lidu řiekuce.
wstěre mocy tyto wě
cy činiě, a kto dal toe
tu moc. odpowiew g.
řekl tym. otiezy tuto
y ia gedne řeči kterauž
to powieteli mi y ia
tuom powiem wstěre
mocy tyto wiecy čině.
Kriest ianow od kud
byl. zuebeli ali zlidi.
a oni myslev mezy se
bu řekli. diemeli zmebe
die na. proč ste tehdy
newěřili gey. publi
diemie zlidi. bogyme
se zastupu. neb wšieci
mayi iana iako proro
a odpowiedewše gezi
sowi řekli. newiemie. ne
ve gi pon. aniž ia tuo
powie wstěre mocy
tyto wiecy čině. ale co
se wam zda. člok gen
miegiese dwa syny.

a přistupiw k prwniemu
řekl. Synu ydi dnes de
lay vinicy me. a on
odpow wece. nechcy.
a potom pokaiaw sa hnut
sel. a přistupiw k druhe
mu řekl tež. a on odpo
wiew wece. ydu pane
a nesel. kterzy zedwi
ženiel woli otcowu.
kdu gey prwi. diegi
y. wiernie powiem wam. že
zgewnii kriesty ane
wiestky priedegdu wam
do kralowstwe bozieho.
neb přisel kwam ian
weste sprati a newie
řiliste gey. ale zgewni
kriesnicy a newiestky
wěřili gey. zwy pak
widuce ani ste pokaie
mieli potom abyste wě
řili gey. člowiecze podoben
ste slyste. člok bieše
otec čeledni gezi sieyl
winicy. a plotem opla
tl gi. a wkopal winie
lisuicy. a wzdělal wězi.
a poručil gi winiarom.
a cestu bral se gi.

když se přiblížil čas v
žitkow. poslal sluhy
swe k winařům aby w
zali užitky gejich. a
winaři popadše slu
hy jeho. jjneho zmrskali
li. a jjneho zabili. a ji
neho vkamenowali.
opět poslal jjne sluhy
wiece nežli prwnjch.
a učinili jjm tež. a nay
posleze poslal k nim
syna swého řka. wstydí
ť se syna mého. a wma
ři vzřewše syna řekli
mezy sebu. tento gest
dědic. pojďme zabijme
ge. a budeme mieti
dědictwj gjho. a popadše
gej wywrhli zwjn
nice a zabili. ptož když
přijde pan winice
co učjní winařům tem.
mezedbu gej zle zle
zatratj. a winicu swu
pronajme jjnym winařům
kteřiž by dali gej vži
tek časy swými. dieg
ž. nikdy ste nečetli w
pjsmech. kamen kte

ryž zawrhli stawite
le. ten učjněn gest w
hlawu vhelnj. od pa
na učjněno gest toto. a
gest diwne wocj naši
ch. ptož pravjm wam.
že odňato bude od wás
králowstwj božie. a bu
de dáno lidu činjcjmu
užitky gjho. a kdož pad
ne na kamen tento
rozbijj se. a na kohož
padne zetře gej. al
dri vstydechu kněžjcj
ta kněžstwj a zákonj
podobenstwj go. poznali
že by o nich řjkl to
podobenstwj a hledali
gjce go gieti. bali se
zastupu. nb. jakožto p
roka go mieglj.

A odpowjew. g. řek. gj
opět wywodben
stwjch řka gjm. podob
učjněno gest králow
stwj nebeské člowěku
králi. genž učjnil sňu
bu synu swému. y po
slal sluhy swe wolat
zwanych na swatbu

a nechtěli přijti. o
pět poslal gine služ
by sve ěa. powiezte
zwanými. ay oběd moj
připrawil sem. by
kowe mogi aptacy
domacy zbiti su. a
wšecky wěcy hotowy
su. pojte na swatbu.
A oni zmeškali ao
tesli. gjmy dowsy se
a gjmy k kupectwi swe
mu. a gjni zgjmali
sluhy go. a hanjeni
vtrapene zbili. A král
Ož vslyšal rozhně
wal se gest. a poslaw
zastupy se zatratil
wrazedlniky ty. a mie
sto gich zapalil. Te
hdy wece sluhám swým.
Swatba zagisste p
přjprawena gest. ale kte
ziž biechu zwaní ne
byli hodni. proto gdě
te na wychody cěst.
A kteréž koliwěk na
leznete powolajte
na swatbu. A wyšed
se sluhy go na cěsty

shromaždili wšecky
kteréž nalezli dobre
y zle. Y naplnjena gest
swatba stoligcěj. Y
wšel král aby wid
zastolě sedjce. vzřel
tu člowěka neoděného
ruchě sawtebního. Řel
ge. přjteli kterak
sy sem wšel nemage
ruchha swatebního.
A on onjeměl. Tehdy
král wece sluhám. Swe
zice nohy go. y ruce
wrzte gey do tenosti
zewnitřjmi. tut bu
de plač a skřěhot zu
bow. Mnohy zagste si
powolani. ale nemno
zy wyvolěni. Tehdy
A. odšed se zahoby wradu
B. wesli aby popudli go
wěcí. y poslali kjeg
vědlniky se beradu
my řěc. Mistře wiece
že pravdiwý sy.
a wěrně cěstu božj
vaš. anec toc peče na
nižadnec. neb nehle
diš na osobu lidskú.

ptoz powiez na co se to
bě widi. Slusieli dani
dati cesari ali nie.a
poznaw. g. lest y ich
wece. Co mne pobiuse
te pobiyticy. vkazite mi
penez platny. A oni
podali ge v penieze.
V ř. gi. g. ci gt obraz
tento a napis. Řiki
gemu cesarow. Tehy
were gi. Aby tez tehdy
ktere su wiecy cesaři
cesaři. a ktere su bozie
bohu. A vslysewse di
wili se. a opustiwse
gey oteśli. wten den
přisli k nie v saducee
ktery řizito přiwie zeby
nebylo wzkriesenie.
Potazali ho řice. Mi
stře moyzieš řl. Zmi
řeli by kto nemage
syna. aby prial bratr
y zenu g. a wzbudil
sieme bratru swe.
V bie v mas sedm bra
tiow. a prwi ze po
iaw vmiel. a nema
ge semene ostal ze

bratru swe. Tez y druhy vtřeti az do sedme
ho. A naywsleze wse
chy zena vmřela gt.
Ptoz na wzkriesem
ie bude z sedmi zena.
neb wsiecy su ji mieli.
A odpowie w. g. were gi.
Bludite. ne wedu ce
pisem ani moty bozie.
neb na wzkriesenii a
se budu pozimati a
wdawati. ale su ia
andele bozi w nebi.
A o wzkriesem mrtych
neřtli ste co gt zwie
dieno od boha řkua
ma. Ja sem bohy abra
haw. a bohy vzaakow.
a bohy iakobow. nemě
bohy mrtych ale zi chy.
A vslysewse zastu we
diwiechu se wřiem
g. Tehy zaboy vsly
sewse zeby mlcie v
lozil saducee sesli
se wsedno. Potazal
ho gen z mich zaboa
řitel pobiusege g.
Mistře ktere gt při

kazame welike wza
lonie. kiež ty. milo
wati budeš pra bož
tweho zewsego sirce to
y zewsie duse twe. y ze
wsie mysli twe. toť gest
nayweetsie a prwe p
kazal. a druhe podobne
gest toto. miloti budeš
bliźniho to jako sam se.
natu dwu přikazam
weisken zawisi wsy
y proroky. a když se seb
rali zakonnicy. otazal gi
ch. gž. ein. co se mni zdá
o kristowi a syn gest. kiž
ge dawid. w. mece gi
sterukž tedy dawid wdu
chu nazywa ho pana
ria. kiež pan pan me
sed' na prawicech mych.
až položim nepřátely
twe podnož nohu twych.
při ponieži dawid nazywa
ho pana sterak syn
ge gest. a nikdo nesme
gieše gemu odpowie
dieti slowa. aniž sinek
ho od toho dne geho
wiece tazati. xxm

Tehdy mluil gest gi
kezastupom a kwedl
milým swým i k nastoliczy
morzieszy wssem mist
ri a zakonnicy. při wsecky
wecy kterež koli pra
wiliby wam zachowuy
te a činite. ale podle
skutku gich nerobte
činiti. nebť piszie ane
cinie. ale přiwazugi bie
mena těžku a nesno
sytedlna. a wzkladagi
naramena lidska. ale
samy prstem swým ne
chtie se gich dotknuti.
a wsecky skutky ste činie
aby widiem byli od
lidi. kozsirugi zagie
napisy swe. a weliczie
podolky. a milugi pri
wnie sedec nawecerech.
a prwe stolice w sbori
ech. a pozdrawowanime
natrzisti. a nazywani
byti od lidi mistři. ale
wy nerobte nazywani
byti mistři. nebť gen gest
mistr wszech. a wy wssi
bratrie ste. dobre nerobte

soe nazywati naze' nb
gen gt otec naš gež
w nebech gt. a niž na
zywayte se mistri nb
gen gt mistr naš kr.
kto wětši gt z nas bu
de sluha naš. a ktož se
powyši bude ponižen.
a kto se poniži bude
powysen. ale běda
wam mistři a zakonyk po
křywy. gež zawieraite
kralowstwe bozie před
lidmi. sa' zagte new
chodite. ani wchazeyi
ce dopustiete wgiti.
Běda wam mistři a zakony
polkrywy. gež zieřete d
my wdowslie modlitbu
dlubu se modlaie. ptož
wětši wezmete sud. Bě
da wam mistři a zakony po
křywy. gež obchaziete
ze' a more aby ste wi
gedno nowowěrce. a
když bude wčinen. čině
gey sy pekelnyo dwak
nt wier než sa' se. Bě
da wam wodce slepi. gež
ziekate ktožby kolip
satil slize chram nic ne
nie. ale ktožby přsahl
nazlate chramowe
powinen gt. Blazni
a slepi. y co wětšie gt.
zlato li čili chram gež
swato čini zlato. ale
tožby koli přsahl na
oltari nic nee. ale k
tožby přisahl nada
ru kteryž nanie gest.
powinen gt. Slepi.
y co wětšie gt dar li
čili oltar gež swat
čini dar. y ktož při
saha na oltari přsaha
nanie y nawsech wie
cech kterež nanie sa.
a ktož přsaha na chra
mu. přsaha nanie y na
tom ktož wnie přbyva
a ktož přsaha nanebi.
přsaha natronie bozie.
y nato ktož sedi nanie.
Běda wam mistři a za
konyc pokrywy. gež
desetinu dawate ma
tu. anež a kmin. a o
pustiete ktere wecy
su těžsie zakona sud. a

miłosiedenstę a wiernu
Tyto wiecy mieliście ā
mti a oniech nieczyniłe
ti. Wodcie slepi wyce
dzyciele komara a wielbłąda pożieracie.
Beda wam mistri a zaboy pokrytcy. gdyż ā
sbite coż zewnątrz gł
ādzie a misy. ale wnątrz plni ste łupieże a
nedāstoty. zaboniczę
slepy. odāst prime coż
wnątrz gł ādzie a misy.
aby było y to coż zew
nątrz gł āsto. Beda wam
mistri a zaboy pokry
tcy. gdyż podobni ste grobom zbielonym. gdo ste
zewnątrz zdadzą ludem
krasni. ale wnątrz plni
ste kosti mrtwych a wszie
nedāstoty. Taky wy ze
wnątrz zadzie ste
ludē sprawni. ale wnątrz
plni ste pokrytcy a ne
prawi. Beda wam mi
stri a zaboy pokrytcy.
gdyż wzdelawacie groby procke. a obrasłu

gete groby sprawych a
rzekłe bychmy byli
wednech otcow naszich
nebylibychmy towarzy
sze gich we krwi prze
kocy. Y naświedecie ste
sami soe. że ste synoe tech
ktorzyto proby zbili
y wy napłnite miery
otcow waszich. hadce
ksenczy nasy hnoednych
kterak vtecēte odsudu
pebelne ohnie. Y ay
ia posielā kwa prochy
a mudre a mistry. a zte
ch zabiete a vbrzyte
a zdech bicoty budete
w sborziech waszich a
pudzi budete zmiesta
do miesta. aby przyszła
nawas wszelka krew
spravna. kteraj wylita
gł odkrwe abele sprawedliwego aj do krwe za
charyasze syna barachy
a sobą kterehoż ste za
bili mezy chramem ao
tare. wier e powi wam.
przydu wszecy tyto wie
cy napokolenie toto. ke

Gray Scale 0 1 2 3 4

Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

ruzalec gerusaleme
gež zabiygieď pywby.
a kamenugeď ty kte
riž su kto posla. ko
likrat sem chtěl shro
mažditi sjny te. a tbž
to sleprice shromažďu
ge kuřatka sua pod
křidle. a nechtěl sy.
ay opuštěn bude mu
dom twuj pustý. zajiste
pravi wam. nevzřite
mne wiec až y diete
požehnany gež přišel
we gmeno pane xxm

5 A tuy šed. g. zahra
gdiese. y přistuli
vědl cy go aby vkaza
li ge wzdělac chra
ma on odpow řěl gi. mudr
teli tyto wšecy wiecy
riec přiti wa. nebude
ostawen tuto kamen
na kame. gež by nebyl
zbořen. a když sedieše
na hoře oliwetske. při
stupili kniev vědl cy
tajnie řěc. powiez na
ma kdy tyto wiecy budu.
a kterež znamec přiste
tuo a skonanie swieta.
a odpow. g. řěl gi. wiz
te aby mub žadny
nestwedl. neb mno
zy přydu weg no me
ikute že se řěc ammo
he swedu. vslyšite
zagi ste boje. a dome
wame boiow. wizte
aby ste se nemutili.
neb musegi ty wiecy
byti. ale neyhned bu
ner. powstane zagyte
lid proti lidu. a kralow
ste proti kralowsti. a
budu morowe. a hla
dowe. a zemie třesec po
mie stech. ale tyto w
šecky wiecy počatbe
su bolesti. tehdy zra
die mub wzamucec.
a zabiygi mub. a bude
te wmenawristi wše
lidé pygno me. a tehdy
se pohorsie mnozy. a
wespolek se budu z
razowati. a wmena
wristi se budu wespok
mieti. a mnozy fale
šni proroky wstanu a

swedu mnohe. a ziese
rozhoyni neprat. a
zstydne lasku mnoh
ale ktož setrwa až do
konce ten spasen bu
de. Y bude kazano to
to cteé kralowstwe
powsé swiété. na swe
dectwé wsem lidé. ate
hdy přijde skonanie.
pak ktož vzřite ohaw
nost opustiée. kteraž
powiedana gest od da
niele proka. ana sto
gi namiestě swaté.
ktož cte rozumiey te
hdy ktož su wzidow
stwu vtekayte kho
rám. a kto na střiesě ne
bstupuge aby nietro
wzal zadu sw. a kto na
poli newracay se a
by wzal sukni swu. a
ke běda těhotny a ki
mlym wěch dnech.
a modlie se aby vtě
kanie waše nebylo
wzymie. nebo wsobotu.
neb bude tesk zamu
cee welike. jakž neby
lo od počatku swiata až
do sawud. a již bude. a
byť nebyli vkrazeni
dnoe ti. nebyloby spa
seno wssetlike tělo. ale
pro vwolene vkracei
budu dnowe ti. Tehdy
ieli by kto. dy tu
toť gest kristus. neb ondeno
nerodte wěriti. neb
wstanu falesni kristowe
a falesni prorocy. a dadie
znamenie welika a zaz
raky. tak aby wblud
byli vwedeni by to
možlo byti také wy
wolenii. ay pověwiel
sem wam. ptož budu
li wam řieci. dy napu
stit gest nerodte wych
azeti. ay wyeschmiech
nerodte wěriti. neb
jako blesk wychodí
a wychodu sluce a
zgewuge se až na zá
pad. tak bude y při
stie syna člowa. kdež
koli bude tělo tu se
shromazdie y orlice.
a ptsmed pozamucet

dnow tech sluce se za
tmie. a miesier nedz so
swietla. a hwiezdy pa
dati budu z nebe. a mo
cy nebeske hybati se
budu. a tehdy vkaze se
znamce syna cloka na
nebi. a tehdy kwileti
budu wsecka pokolee
zemie. a vzrie syna cloka
zdua o woblacech ne
beskych. s mocy mno
hu a welebnosti. y pa
ske andely swe ztru
bu a hlasem welikym.
y shromadzie wyvo
lene z o adecetyri wetrow.
od swrchkow nebesky
ch az domezy gich. a
le od ziemu fikowe
nauce se podobenstwi
kdyz gis ratolest ge
mladistwu bude. a li
stie se wypuci. wiete
ze blizko gest leto. tak
y wy kdyz vzrite tyto
wsecky wecy wiezte ze
blizko gest a wedmerie
ch. wier pirawdu ne
pomie pokolee toto. az

se wsecky wecy tyto
stanu. nebe y ze po
minu. ale sloa ma ne
pominu. ale oto dni
a hodie zadny newie.
ani andele nebeski. ge
dine sam otec. a ugoz
bylo wednech noe tak
bude pristie syna cloka.
neb ia boz bie wedne
ch po potopu gedace
a pigice. pozimagice
se a wdawagice. az do
toho dne kterehoz w
sel noe do korabu. a
nepoznali az pssla po
topa a pobrala wsecky
tak bude y pchod syna
cloka. tehdy dwa bude
ti na poli. gen bude w
zat a druhy ostawen.
dwie mlecie nazrno
wu. gedna bude pri
gata a druha opuste
na. dwa na loži. gen
bude wzat a druhy o
pusten. ptoz bdete ne
newiete w kteru ho
dnu pan was pgiti
ma. ale to wiezte. ze

kdyžby wěděl hospo
dář w kterůby hodě
ně zloděy přijti kdě
by zachtěl, a nedalby
podkopati domu swého.
Proto y wy buďte ho
towi. neb newíte
w kterú hodě syn člo
wěka přijde. Ktomuto
zda gest wěrný služeb
ník a opatrný, gehožto
vstal pan nadčeledí
swú. aby gi dal pok
rm w čas. Blahomy
slná ten, kteréhož
to když přijde pan
go nalezne an tak či
ní. wěrně přawdě wam
že nadewšechno dobry
wěcem swým vstawí
go. Pakli die zly slu
ten. meska pan mo
přijti, y počne biti spo
lu sluhy swé. a gjesti
bude a piti s opilcy.
přijde pan sluhy
toho w den ktery se
nenadege. a w hodě
kteruž newie. y tuž
děli gey. a diel gehožto

polozi s pokrytcy. tu bu
de pláč a skřipěnj zubů.
Tehdy podobno bude
Kralowstwe nebeské
desieti pannám. kteréžto
wzěwši lampy sě wyšli
w cestu ženichowu a ne
wěsty. ale piet z nich
biesě blazmi wyech. a
piet mudrych. ale piet
blazmi wych wzemše
lampy newzely ole
ge s sebú. ale mudre
wzely oley w sudech
sch s lampami. A když me
škanie činiesě ženich.
zdřemaly sě wšecky
a zesnuly. ale o půlno
cy pokřik stal sě gest.
Ay ženich gde wygdě
te w cestu gey. Tehdy
wstaly wšecky panny
ty. a ostraslily lampy
swe. ale blazmi we
mudrym řekly. day
te nam z oleje mysě
nebť lampy naše ha
sinu. odpowědely mu
dre řkúc. aby snad ne
stačilo nám y vám. gdě

mudeyse kupradmuc
abupte soe. a kdyz gi
dechu kupowat. psel
zemich. abtereziz chotoz
bie wesly ginn nasinz
tbu. y zawriena gst
brana. a napozsledy
psly y ostatnie panny
ice. pze pze otewri
na. a on odpowiew řel.
wiernie pirom wam ne
znam was. ptoz bde
te. neb newiete dne
ani chodiny. neb ia
kozto člowek nazestu
se beza pwolal sluh
swych. a dal gim dobe
wiecy se. a gednomu dal
pet hriwen. a gyme
dwie. a gyme gednu.
gednomu kzde podle
wlastnie mocy. y bral
se y hned. vodsel ten
gez biese wzal pet
hriwen. y bezal gyl.
a zzyskal ginych pet.
tez eteryzito dwie bie
se wzal zzyskal gine
dwie. ale ten gzto bie
se gednu wzal. odsed

pokopal gi wze. a ste
ryl penieze pana sue.
a po mnohe casu pri
sel pan sluh tech. a
polozil počet ginnim.
a pstupiw eteryzi pet
hriwen biere wzal.
podal ginych peti hri
wen řka. pze pet hri
wen dal sy mi. ay gi
nych pet nadto zzy
skal sem. wece gemu
pan gemu. niechodek slu
cho dobry a wierny. zeb
nadneemnohy wiec
byl wierny. nadmno
hy te vstawi. wegdi
w radost pana twe.
a pstupil y eterzy bie
se dwie hriwnie wzal.
a wece. pze dwie hri
wnie dal sy mi. ay gi
ne dwie zzyskal sem.
kiek gemu pan gemu. nie
chodek sluho wierny
a dobry. zeb nadne
mnohy wiecim byl
wierny. nadmnohy
te vstawi. wegdi w
radost pana tweho. a pstupiw

y kteryž gednu hřiwnu bieše wzal řk
pane wiež žes člowěk
twrdý žnes kdes ne
sal a sbieráš kdes
nerozptyloval. aby
gese od sel sem a sk
ryl sem hřiwnu tu
wzemi. ay maš ot
tuo gi. Odpowěw
pan go řk gu. Sluho
zlý a lěni wieděl že
žnu kdež nerozsieuši
a sbieráš kdež sem ne
rozptylel. pož miel sy
ty poruciti peniezě
me peniezoměnčom.
a ua přyda wzalbych
byl zaylě s me gi
s lichwu. ptož wez
miete od ueo hřiwnu.
a dayte tomu gto ma x.
hřiwen. neb kždemu
kdož ma bude gemu
dano a bude hoynost
mieti. a toto gto nema
y což se zda by miel
bude odjato od ueo.
a neužitečneo sluhu
wrzte w tenosti zew

nitřnie. tu bude plač
a skřipěnie zubow. Abdy
pyde syn člowěk w wele
bnosti swe. aw sichni
andělé go s sbu. Tehdy
sede na stolicy weleb
nosti swe. a shromaždie
se pěd něho wsichni li
de. y rozlučí ge rozno
uabo pastyř rozlučuje
ge owce od kozlow. a
postawí zaylě owce
nap̄rawicy swe. a kozly
nalewicy. Tehdy die
kral tiem kteriž nap̄
wicy go budu pěd
požehnani otce meho.
wladniete přyrawenym
wa kralowstwi od
vstawe swěta. neb
lačen sem byl a dali
ste mi gieści. žiežnil
sem a dali ste mi piti.
hostem sem byl a při
gali ste mie. nah a o
děli ste mie. nemocen
a nawštěwili ste mie.
wzalati sem byl a při
šli ste k mie. Tehdy
odpowiedie ge spra[ve]dliwi

ſtuce. Pak kdy ſme te
widěli lačneho anak
mili ſme te. Žiežniho
adali ſme toe napoy.
A když ſme te widěli
hoſtěm a přigali ſme
te. Aneb nahého a odě
li ſme te. Aneb kdy
ſme te widěli nemo
cna. neb wzalati. ap
ſli ſme k toe. A odpowě
da král a dye gim. Wěr
nie powi wam. kterak
dluho činili ſte gedno
mu z těchto bratří
mych naymenſich.
mne ſte činili. Tehdy
dye y těm kteříž nale
wicu geho budu. oteg
děte ote mne zlořečení
do wěčného ohně. gež
připraven gſt ďablu y
andělom geho. Neb la
čen ſem byl a neda
liſte mi gieſti. Žiežnil
ſem a nedaliſte mi
piti. Hoſtem ſem byl
a nepřigali ſte mne.
Nah a neoděliſte m
ne. Nemocen a wzja

lati a nenawſtiewi
liſte mne. Tehdy odpo
wědie gemu pomi řeče.
Pane kdy ſme te wi
děli lačneho. neb žie
žniho. neb hoſtem.
nebo nahého. nebo
nemocného. neb wzja
lati. a nepoſluzili
ſme toe. Tehdy odpo
wie gim řka. Wěrnie
powi wam. kterak dlu
ho nečinili gednomu
z naymenſich těchto.
ani ſte mne čili. Y po
gdu tito do muky wě
čne ale ſprawedliwi do žiwo
ta

A Stalo xxvj wěčne
ſe gſt kdy dokona
g řeči tyto. řekl wědlm
kom ſwym. Wieteli že
po dwu dni welika
noc bude. a ſyn člowě
ka zrazen bude. aby byl
vkřižowan. Tehdy ſe
brali ſe kmězata k
nězſkým a ſtarſi ludu.
do ſtěn kmězete kněz
ſkého. gež ſlowie ſe Kay
fas. a radu měli aby

gezisé lstiwé iali a
zabili. ale přiechu.
Newden swtečim. a
by snad rozbroy ne
byl wlidu. a když byl
y. w betany w dom si
mona malomocneho.
přistupi k niemu žena
magic pusku alab
astrowu. mastí dra
hé. y wylila nahla
wu geho když stole
se. a widuce wiedl
nigy rozhněli se řka
proč emu ztruta tato.
Neb mohla tato ma
st prana býti zam
nogo. a drno býti chu
dým. a wiedal. y. řekl
ym. co trudliwi
ste tebo ženě. dobry
zagiste skutek vči
nila nademnu. Neb
wždy chudé mate
s sebu. ale mne ne
wždy mieti budete.
wyliwši zagte tato
mast tuto na tělo
me k pochřebu me
mu včinila. zagte

přiwi mu. když kolik
kazano bude toto ev
nie po wšem swiatě.
bude prawweno. y řeč
tato včinila. napama
tku ge. Tehdy odšel
geden ze xnb. ge slo
gidaš skariotsky k
kniezatom kniezskym.
Y wece gim. co mi
chcete dati a ia mu
go zradim. Tehdy oni
vstawili ge v tridcet
striebrnych. a od te
chwile hledaše přstu
pu aby gey zradil. a
prawneho dne přisto
pili wiedlinky k ge
zisowi řka. kde chceš
připrawim met tobě
aby gedl beranka.
Tehdy. y. řek. odiete do
mesta k gednomu. arce
te gemu. Mistr přiwi čas
moy blizko gest. v tebe
včinim beranka s wi
dlnky myi. Y včinili
wiedlky iako gim vstal
y. a připrawili beranka.
a když byl wečer sto

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

lesé sé dwanadcti vče
dlníky swými, a když ge
dli oni řek, zagte pra
wím wám, že gen zmuß
nie zmdi, ó smutiw
se se welmi, pwčeli ku
žáy zmich řiecy, zdali
ia sé pak, a on odpow
wece, keo sahla sému
domissy tent nie zmdi.
syn zagte člowa gde
ia oz psáo gst oniť, ale
beda člowu tomu skrze
niehož syn člowa zrazen
bude, dobre biec gey
by se byl nenarodil
člowěk ten, a odpow ge
ziežiš gudas gež ho
zradil řek, zdali ia sé
mistre, wece gey, dys
řek, a když wečeřeli, w
zal gežiš chleb, y dobroie
řek, a lamal, a dal vče
dlníkom swým a řek, ge
zmiete a gezte tot gst
telo me, a wzé kalich
dieky včinil a dal gim
řa, pite ztoho wsici, tot
gst zagte krew ma no
weho swiedectwe kteraž

zamnohie wylita bu
de na odpustěe hřie
ale přiwi wás, nebudu
piti giž ztoho plodu
winneho kořene až
do onoho dne když gey
piti budu nowy w
kralowstwi otce mého.
a chwalu wzdaw sé
wyšli na horu oliwet
skú. tehdy die gim gežiš
wszickni wy zpohorsi
te se nadenu wtéto
nocy, neb psáno gest,
biti budu pastyře, a
rozprchnu se owce
stada, ale když zmrtwych
wstanu přiedegdu wás
do galilee, a odpowie
petr wece gey, a ačby
se wszickni pohorsili
nadtebu, ia sé nikdy
nepohorsim, wece gey
gežiš zagte prawi tobě
že wtuto noc prwe
nežli kohut zazpieá
třikrat mne zapřeš,
wece gey petr, tabě
byť mi bylo vmřieti
s tebu nezapři tebe.

Tej y wſickni včedl ſy
rebli. Tehdy pygide ſy.
omi do wrſy gto ſlowe
getſemany. y řekl vče
dlnikom ſwym. Poſed
te tuto azž pogdu tam
to a pomodlim ſe. A po
gem petra a dwa ſy
ny zebedeowa. počal ſe
mutiti a teſklivy by
ti. Tehdy wece gim. Smu
tna gest duſe ma až
k ſmrti. Počkayte
tuto a bdete ſe mnu.
A poſed malicko pa
de na twarz ſwu mo
dle ſe a řka. Otče moj.
gſtli možne o tegdi o
demne kalich tento.
ale wſak ne jako ja
chcy ale jako ty. Y pri
ſel k včedlnikom ſwym.
a nalezge ge ani ſpie.
y řekl petrowi. Jako ne
mohl gedne hodiny
bdieti ſe mnu. Bdete
a modlte ſe. abyſte
newſtli w pokuſeni.
duch zajiste hotow gest.
ale telo nemocno.

Opet druhe odgide a
modlil ſe řka. Otče mg.
nemožli tento kalich
odgiti gedne abych
gey pil. ſtani ſe wole
tuu. Y pygide opet a na
leze ge ani ſpie. neb
bieu oči gich obteže
ny. A nechaw gich o
pet odſel a modlil ſe
třetie. tuž řeč pranu.
Tehdy pygide k včedlni
kom ſwym a die gim. Spi
te gž a odpočinuyte.
Ay priblizila ſe hodina
a ſyn člowa zrazen bude
w ruce hřieſnych. Ay
ſtanitej pogme. Ay pri
bliziuge ſe gež mie zra
di. A hlog on gešte mluwi
wiesie. Ay gidaš gen
ze jedna pygide. a s nim
zaſtup mnohy. s me
či. a kopijmi. poſlani
ſie od kniežat kněžſkich
a ſtarſich lidu. A gež
gey zradil daly gim
znamenie řka. Kohož bu
du polibim. tenť gest.
drž gej. A hned p

stupiw kgezisowi il. zd
raw buo mistře vpo
libil geo. y il ge ge
prieteli křemu sy p
sel. Tehy přistuli a
tuce vrzihli nagesě.
adrzeli geo. Tay ge
ztech kteriž bie oge
zisem ztah ruku wy
tuhl meč swoy. a vde
řiw sluhu kmezete
kriezstěo vtal vaho go
Tehy wece ge. y. ob
rut meč swoy wmie
sto geo. neb wsichni
ktež meč beru meč
zahynu. zdali mniš
že nemohu psyti otce
meho. adz mi nye wice
ce než dwanadcte tem
andělow. kteraž se
tehy naplne pisma.
že tak musy byti. zwtu
hodiv il. y. zastupom.
jako k lotru wyslistě
omečy a obygm aby
ste mie jali. Naw saby
den vsuas sedel se w
chrame vce a nechali ste
mne. ale to wsecko sta

lo se yž aby se napl
nila pisma proroku
Tehy vcedlnicy wsic
kni opustiwše ge se
vtekli. A oni drziece
gezise wedli k kaysa
řowi k mezeta kněz
stěv. kdežto mistři
a zakonicy a starsi
byli se sebrali. Ale
petr zdie se zanim
zdaleka až do sieni k
mezěte knězstěo. Aw
sed wnitř sedie se o
sluham aby widěl
konec. A knězata k
nezstu y wsieka rada
hledachu křiwedo
swědectě pti gezisowi.
aby gey nasmrt dali.
a nenalezli. když koli
wěk mnozy falesni
swědkoe bie přistuli.
a nayposleze přistaw
dwa křiwa swědky.
y řekla sta. Tento řekl
mohu zbořiti chram
boži. a po třech dnech
gey zase vstawiti. A
wstaw kněze knězstě

lo se yž aby se napl
nila pisma proroku
Tehy vcedlnicy wsic
kni opustiwše ge se
vtekli. A oni drziece
gezise wedli k kaysa
řowi k mezeta kněz
stěv. kdežto mistři
a zakonicy a starsi
byli se sebrali. Ale
petr zdie se zanim
zdaleka až do sieni k
mezěte knězstěo. Aw
sed wnitř sedie se o
sluham aby widěl
konec. A knězata k
nezstu y wsieka rada
hledachu křiwedo
swědectě pti gezisowi.
aby gey nasmrt dali.
a nenalezli. když koli
wěk mnozy falesni
swědkoe bie přistuli.
a nayposleze přistaw
dwa křiwa swědky.
y řekla sta. Tento řekl
mohu zbořiti chram
boži. a po třech dnech
gey zase vstawiti. A
wstaw kněze knězstě

were gey. Nic neodpo
wiedaß ktemto wě
cem. kterež tuto proti
toe swiedčie. ale gezis
mlčiesse. a kniezě kniez
ske were gey. zakli
nam tě skrze boha ži
weho. aby nás powěd
sswli ty krystus syn bo
ži. die gemu. ty. Tyo
ěl. ale wsak pravi
wám. potom vzřite syna
člowěka sedjaceho napra
vo moc božie. a přichá
zegjaceho woblacech
nebeskych. Tehdy ě
niezě kniez skě rozed
ře ruchha swa řka. ku
hal se. co gesstě potřě
bugjeě swiedkow. ay
nynie slyssellisste tu
hanie. co se tuto zdá.
A oni odpowiedawsse
řekli. winen gest smr
ti. Tehdy plivali na
twaě go. a zasjahly gey
bili. a gini policěky
wtwaě go dawali řka
ce. Probuy nás ěe kto
gest gemi tě vderil. ale

petr sedjesse wnie w
sieni. Y přistupi kniey
gedna diewka řkucy.
A ty bygezisem gjaliley
skym byl sy. Tehdy
on zapřel přiedwssě
řka. Newiem co pywiß.
A když on wychazjesse
ze dwerí. vzřie gey gi
na diewku. y řece těm
kterž tu bie. Y této
biesse bygezisě nazaret
skym. A opět zapřel s
přisahu. že sem neznal
člowěka. A po male chwí
li přistupili kterž tu
stachu. a řekli petrowi.
Bisstě y ty zmetli sy. nb
y řeč twa zgewna če
cini. Tehdy počě se kleti
a přisahati. žeby ne
znal člowěka. a hned ko
hut zapjeenu. Y wzpo
menul se gest petr na
sloo gezisowo. gjž byl
řekl. prwe než kohut za
zpjeá třikrat mne za
přiß. A wyssed wen pla
A když xxvi bil hoire
bylo rano wradu

weslà kniezata kniez
slki a starsi lidu pti
gezi sobi. aby gey na
smirt dali. A swiazane
prowedli go a dali pont
skemu pilatowi wladar
zi. Tehdy widar zidow
gezi gey zradil zeby
potupen byl. potom
sa weden, nawrotil
tridcti strzebrnych
kniezatom kniezskym a
starsim lidu zi. Sgrze
sil sem zrazuge krew
spra wu. Tehdy oni rzi
li na doto. Ty wiz.
A powrzuli strzebrne w
chram odszli. A odszedo
szedlem se obesyl. Ale
kniezata kniezskie wze
se pemezie zi. Neslusie
gich pusiti do pokladni
ce. nb mzda krwe gest.
A wszedse w radu kupi
li zanie pole hrncerzo
wo. Cupohrzebu putni
kom. Pro nazwano gest
pole to acheldemach.
to gest pole krwe. az do
dnesnieho dne. Tehdy

naplnieno gest coz po
wedzieno gest skrze ge
remiasze prroka ziecie.
A wzeli. xxx. strzebrnych
mzdu nazatego. kterz
hoz nazali od synow yz
raelch. a dali ge na role
hrncerzow. ta coz mi vsta
wil pan. A gezio stal
pd wladarze. Potazal go
wladar zi. Tyli sy ty
král zidowsky. dze go
go. Ty prawis. A kdyz
nani zalowano biese
od kniezat kniezskych.
a od starsich. nic ne
odpol. Tehdy dze gey
pilat. Nesly sio kolik
mnoha pti toe prze
swiedczie. Ynic odpol
gey kzadney slowu.
tak ze se podziwi wla
dar naranie. A naden
slawny obyczey nie
giese wladar pusiti
lidu wiezne gedno
kterehoz by chtieli. A
mieglieaju tehdy wiez
nie gedno znamen
ite gezi slowiese ba

rabas. kterýžto pywu
zdu wstagen bieé dža
laše. pr̃ když se bie
sebrali řekl gim pilat.
koho chcete ať wa
pustim. barabaseli
cili ježiše. jež sloe
krystus. neb wiedie
se že skrze zawist gi
bie wydali. a když
sedieše na sudě. po
slala k niemu žena gi
řkucy. nic toe aspra
wedliwemu tomu. neb se
mnoe wiecy trpela
dnes skrze widěe y
nebo. ale kniežata
kněžsku a starsi pra
dili lidu. aby psali
zabarabaše. ale ge
ziše zahubili. a odpo
wiew wladař wece
gi. koho chcete aby
wam zedwu byl pu
stěn. dom řekli ba
rabas. die gim pilat.
co tedy veemi s ge
zišem jež sloe řekli
wšickni. ukřižowan
buď. wece gim wladař.

Ueo gi zleo veemi. a oi
pak wiece wolachu.
ukřižowan buď. awi
da pilat žeby nic ne
pspěl. ale wiece rozb
tow by byl. wzě wodu
umyl ruce pěd lidě řka
Newinen se ja krwi
toto spratho. wy wizte.
a odpowiew weškěn lid
řekl krew go nanas y
nasyny naše. tehdy pu
stil gim barabaše. ale
ježiše ubicowaneho
dal gim aby byl uk
řižowan. tehdy wytěg
wladařowi pyemše ge
ziše do radneo dwory shro
maždili kniemu wšic
ku sběr. a swlekše gey
plastiem čerwenym o
děli go. a spletše koru
nu ztrnie wstawili
nahlawu go. a dali trest
w pawicy go. a nakole
nu klekagice pdmi
posmiewachu se ge
řce. zdraw krali žido
wsky. a plizuce nanieo
wzeli trest. a bigieu

hlawu go. a bozi se
gey napoſmieli ſwle
ſli oniecho plaſt. aob
lekli gey wruchą go.
a wedli ho aby byl
vkrizowan. a wyſed
ſe nalezli cłoa gyre
nenſkeho gmene ſimo
na. too ꝓpudili aby w
zal krizi geo. y pſili na
mieſto gto ſloe gol
gata. gesto gt poprą
wne mieſto. y dali ge
mu wino piti ozluci
ſmieſene. a kdyz oku
ſy nechtiel piti. a kdy
vkrizowali gey wzde
lili ruchą go los me
gce. aby ſe naplnilo
coz rzeczeno gt ſkrze
proą ſkuia. kozdeli
li ſoe ruchą me. ana
ruchą me metali los.
a ſediece oſtriehachu
go. y vlozili nad hlaw
go winu go napſanu.
Tentot gt. g nazaret
ſky kral zidowſky. Te
dy vkrizowana ſtu
ſnim dwa lotry. gen

napraw a druhy na
lewicy. a pomi gegi
ce ruhachu ſe gemu
hybagice hlawami
ſiwy. a rce ha ha gez
rusi chrą bozi. aure
ttech onech gey zaſe
wzdelawa. ſpab ſe ſa
meho gſyli ſyn bozi o
ſtup o krizie. Tez y kne
zata kriezſka poſmie
wagice ſe omiſtry a
ſtarſimi ꝓwiey. Gine
zproſtomuli ſam ſene
moz zproſtiti. ceſtli
kral yzraely oſtup ny
me o krize a vuerie
gemu. vfalil wbohu
wyſtwobod go nyme
chcelit. neb ꝓl. Syn
bozi ſem. a tez y lotri
ktereziz bie ſnim vkri
zowani ꝓmluuachu
gey. a od ſeſte hodiny
tmy vcinieny ſu pow
ſie zel az do hodiny de
wate. a ꝓhodie demu
te zwola. g. hlaſe me
liey ria. Eli. eli. lama
zabatany. to gt. bozie

moy. Boże moy. y co sy
nie opuszczył. A nieberi
tu sbogiece a szły sieci
prawiey. A kiaże wo
la tento. A y tined bę
dzaw gen zmieli. wzę
chubu naplnił octę.
A włożiw na trest y
dawszę gey pity. A gdy
ni prawiey. Nechaj wi
zme zdalit przyde eli
ah wyszwobozuge go.
A gezis opet wołage
kiaże weliky wypu
szył ducha. A ay opo
na chramoa rozedre
la se nadwie strane
od wrzchu aż do dołow. a
zemie tryasła se y gt. a
skale se zsedało. A hro
bowe otwierali se.
A mnoha tela swaty
ch ktereż bieżchu ze
snuli wstała. A wyszed
se z hrobow po wzkrie
sem gey prisli do swy
tego mieśta. A vkaza
li se mnohym. Ale sen
turio a ktereż s nim
bieu ostrzehayice ge
zise widuce zemę tresę
aby wiecy ktereż se de
yiechu Gali se wes
tkuce. Bisce syn bo
zi bieše tento. A bieu
tu zemy mnoe zdale
ka. ktereż sły bieu za
yezisem od galilee
poslichugice gemu.
Mezy nimi byto bieše
maria magna. A ma
ria iakubowa. A iozefowa
matę. A matka syn w
zebedeowych. A kdyż
byl wecer przyde ge
den clowek bohaty od
arymatie ymene io
zef. gež y on bieše vče
dnik gezisow ale tay
ny prostrach zidow
sły. ten přistupi ku
pilatowi. A vprosy tělo
gezisowo. Tehdy pilat
kaza dati tělo gezisowo.
A wzem tělo iozef obi
nu ge wplatno čiste.
A położil ge w hrobě
swe nowe ktereż bie
se wytesał w skale.
y přivali kamen weliky

bedweio hrobowym.
y od gide. dbiese tu
maria magna. adru
ha maria. sedece pti
hrobu. adruheo dne
beerz gt popatbu. o
gidechu se bmezata
bnezsba a zabom cy ku
pilatow rce. pane wz
pomenuli sme se. ze
sirodce onen ešte
ziw sa. potriech dnech
zmrtvych wstu. pr
kaz ostrehati hrobu
az do dne tretieho. atby
snad nepristli vedlw
geo ane vkradliha. a
rekli by lidu wstali
zmrtych. y bude posled
ni blud horsi nez pr
wni. rece gim pilat.
mate strazi. gdete o
strehayte iakoz vmie
te. dom od sed se ostra
dili hrob. zamenaw
se bamen strazinym mi
ceaer pak sobotw.
gto se zabriezdi
prwni den po sobote.
psla maria magna
adruha maria wide
ti hrob. a ay zec trese
nie stalo se welike. nb
andel pane ostupel
s nebe apstupiw od
walil bamen. y sedie
se nariem. dbiec obli
cey geo iako blesk. ari
cho go iako sneh. a
pbazeni geo zstrasili
se strazim. a vcinili se
iako mrtvi. dadpow
andel ele zena. nerai
te se bati wy. wiem
ze gezise gez vkrizo
wan gt hledate. ne
niet tuto wstali za
giste iakoz ele. podte
a wizte miesto kde
byl polozen pan. abr
zo gduce powezte v
cedlinkom go ze w
stal. a ay predegdet
was do galilee. tu
go vzrite. ay zpowiel
sem wam. y wyslli br
zo zhrobu s bazni. a
s radosti weliku. be
ziece zwesowat ve
dlinkom go. day geb

potka se bmi i ta zdra
wy buďte. ďony při
stupily adrzely nohy
ge. a klaněly se gey.
Tehdy wece gim gež
Nerodte se bratři
ge zwěstugte bratři
mym ať gdu do gali
lee. tut mie vzrie. kte
rzito když odešly. ay
někteří z strazipcij
přišli do miesta. a zuie
stowali kmiezatom
kněžstwym wšecky wě
ry kterež se bie stali
ly. a shromazdiwše
se s starsimi radu
wzemše. peniezе koy
ne dali rytieřo řka
ffcete že včedlcy go
wnocy přišli. a vkra
dli go na spicy. abij
deli to vstyjano od
wladaře myt gey
poradme. a bezpečny
mus včinie. a oni w
zemše peniezе včili
jako bie naučiem.
Y rozhlasseno gest slo
wo to vždow až do
dnesinieho dne. a gede
nadcte včedlnicy ste
slo do galilee nakho
ru. kdežto bie gim
vstal gežis. a widuce
geho klaněli se. ale
někteří pochybowali.
A přistupiw g. mluil
gim řka. dana gest mi
kzdá moc na nebi
y na zemi. pož gduce
včte wšecky narody.
křtiece ge we gmeno
otce. y syna. y dua go.
včiece ge zachowati
wšecky wěcy kterež
koli přikazal sem wa.
A ay ia s wami sem po
wšecky dni až do skon
ame swěta. Čtenie
popsane od S Matiu.

Otatek ste
mie gežise
krista syna
boziego. ia
kož psano
gest w zalaži proro
ky ia posielam anděl
la mego před twarzi
twu. gež přrawi

cestu twu potebu. hl
ad molaytiae. napu
sti. prawte cestu pane.
pane cinite stezky ge.
Byl ian napusti kise
a bije kiest polnie
naodpustee kriechw
Y wychazieše krie. w
sechu zidowsku krain
na. a gerusalesti wsic
kni. a kriechu se od
nie. wiordanie rece. wy
znawaiice hriey swe.
a biese ian odien sist
mi welbludowy. a
pas kozeny na ledwi
g. a zelinu a stied kesm
giedayse. a zwiesto se ria
pygde sy kriey si mne po
mnie. gehozto negse
hoden padna rozwa
zati remenku obuwi
g. ja sem mus krtil
wodu. ale ont mus bu
de krtiti duchem swatym.
Y stalo se gt wtiech
dnech pygde. g. od na
zaretu galileyske.
a pokrtil se wiordanie
od nie. a yhned wy

stupiw zwody vriel
otewriena nebesa. a
ducha iako zto holu
biczy a stupuyicie. a
zostawuyiciie narie.
a hlas stal se gt zne
bes. Ty sy syn moy
mily. w tobe mi se sli
bilo. a yhned duch wy
hnal gey napusti.
Y biee napusti ctyrid
ceti dni a xl. nocy. a
pokusien biee od sa
tana. a byl s bohmy
dy. a poslu hownicy gey
andele. a bowzi gt zna
zen ian. pygde. g. do
galilee kaze ctee k
ralowstwe bozie. a ria
ze se naplnil cas. a
poblizilo se kralowste
bozie. kayte se a wiere
te ctemu. a pomigege
podle moie galiley
ske. vziel simona. a on
dreye brata. g. pu
stiegice sieti do morie.
neb biechu rybari.
Y rekl gim. g. podte po
mnie a vcinu was a

byste byli vybaci lid
ſti. a vſtaw opuſtiwſe
ſieci ſli ſu zaim. a po
ſed abud maliczky. vz
rel iakuba zebedow.
a iana bratra geo. y ty
nalodi. ſkladaiice ſie
ti ſiwe. a vſtawſe prawe
la gich. a opuſtiwſe
otce ſw zebedaw nalo
di s panchollky. ſli ſu
zaim. y wogiechu do
kafarnaum. a vſtawſe w
ſobotu wſed do ſboru
vczeſe ge. y bſtrachu
diwiechu ſe naucze
niu geo. neb biee vczye
iako moc maie. a
nie iako mistri. a biee
w ſboru gich clowek w
duchu neczſty. y wz
wola. ia. co na a toe
ieziſi nazaretſky. p
ſel ſy zatratiti nas.
wie ze ſy sty boži. y
pobrozyl ge. y. ia.
vmlczin a wygdi od
clowa. a ſatage ſli duch
neczſty. a vrzce hlaſe
welikw wygide a nie.

y diwili ſe wſici. tak
ze tazachu mezy ſebu
ie. y co gſt to. ktere
vczee toto nowe. ze w
mocy y duchu neczſty
pkazuge a pwſluchagi
geo. y rozgide ſe prie
ſt geo vſtawſe do bzide
krazimy galileyſke.
a vſtawſe wyſed ſe zſtu
ciu pſli dadv ſimona a
andrzeia. a iakube
a iane. ale lezieſe
ſtrekuſe ſimona a
zymy trpecy. a vhd
powiedie ge v onie.
a pſtupiw pzdwihl
gie podpra ruku ge
gi. a vſtawſe oſta gie
zymice. a pwſluhoſe
gi. a kdzi byl weczer
kdzi zaſto biee ſluce
noſzechu knie w ſecz
yeo ſe zle mieyiechu.
y diabelſte mayiae.
a biee wſeco mieſto b
ktromazdilo ſe kedure
iom. y vzdrawil mnoe
ktery trapeni bie v
rozlicny nedugy. a

dabelſte mnohá wy
metaſe. a nedadieſe
gim mluti. neb wiede
chu go. a nauſtwite
weſmie rzo wſtaw
wyſed od ſel napriſte
mieſto. a tu ſe modle
ſe. y ſel zaiti ſimon a
kteriz ſim bie. a ſdoz
ho nalezechu řl go.
že wſic hledagi tebe.
y wece gim. poďme do
blizkych weſnic ame
ſt. abych y tam kazal.
neb ſem kromu přſel.
y bie kaze wſbořiech
gich. y newſte gali
ley. a dabelſte wymie
taye. y přyide kriemu
malomocny. y ſe ge.
a poklek nakolenu řl.
chceſli mozeš mie oči
ſtiti. a gezio ſlitowaw
ſe nadim. ztah ruku
ſwu dotekl gi ſe go.
a wece gey. chcy buď
čiſt. a když to řl. hned
odſtupi od nieho malo
mocenſtwe. a oči ſtien gi.
y přihrozyl gey. a řekl go.
wywrze gey a řl go.
wiz aby žádne nic
wil. ale gdi vkaz ſe k
miezeti kniezſkemu. a
obětuy za oči ſtěe te
kere wiecy přikazal
moyzieš na ſwědectwe
gim. a on wyſed poče
kazati a ohlaſoti řeč.
tak že giž nemozieſe
zgewnie domieſta w
giti. ale wnie napu
ſtych mieſtech byti.
y ſchazechu ſe kniey

A opet wn adewſad
ſel do kafarnau
pod nech o ſim. y vſly
ſano gi že by w domu
byl. y ſeſli ſe mnozy.
tak že nemozieu ani do
dweri. y mluwie ſe
gim ſlo. a neſuce dmu
trpiace přſti kniey kte
ryžto odeckyri neſen
bie. a když nemozieu
padti go gemu pza
ſtup. otrhali ſtrechu
kdež bie. a otewřiew
řew ſe ſpuſtili lože
nariemž dmu trpicy

leziese. a když vzie. y
wietu gich wece dnu
trpiace. Synu odpu
stěgi se toe hriechoe.
Vbie. tu niekteří zmi
strow sědiece. a myslě
ce wsidach swych. co
tento tak mluwí. zu
ha se. kto moz odpusti
ti hriechy gedie sam
bohu. To vlined poznaw
gezis duchem swym. že
by tak myslili mezy
sebu. die gim. co tyto
wiecy myslite wsidach
wasich. co gest snaze
iecy dnu trpiace. od
pustěgi se toe hriechu.
ali iecy wstaň wezi
loze twe a chod. ale a
byste wiedeli že moc
ma syn člowěka nazeti od
pustěti hriechy. wece
dnu trpiace. Toe vra
wim wstaň wezi loze
twe. a gdi dodu tweho.
a vstned on wstal azd
with loze swe odgide
pdewsechu. tak že se diw
iechu wsiechni a zhmule

chu boa řiece. že sme
nikdy tak newiděli.
Vwyšel gest opět k moři.
a weszken zastup přiha
ziese k niemu. a včiesě
ge. a když pominiese.
vzřel lewi alfeowu
sědiace na cle. y wece
gemu. pod zamnu. a wst
aw šel zanimi. Vstalo
se gest když stolese wb
mu ge. mnozy zgetwni
hriesnicy a hriesni sp
lu stolechu gim a gie
dliky ge. neb bie
mnozy gezi nasledowchu
ge. ale mistři azaboty
widuce. žeby gedl s
zewnyi hriesniky a
hriesnymi. pywie vě
dlikowi ge. pro ozewny
mi hriesniky a hriesi
nymi gie a pie mistři
wb. To vslyšaw ge
wece gim. Nepotřebu
gi zdrawi lekaře ale
kteřiž se zle mazi. nb
sem nepřišel wolat spra
ve hriesnych. y bie
vědlnicy iano azaboty

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

poschece se. y przydu a
tbu gemu. pe vczedly
ianowi azaczowy postiese.
ale twogi vczedlcy se
neposcie. y wece gim
gezis. zdali molu sy
nowe swatebni dokud
bini gest zenich postiti
se. dokuwad magi s
sobu zenicha nemohu
se postiti. ale przydu
dnowe kdyz odiat bu
de od nich zenich. atech
dy se budu postiti w
tech dnech. Nikadmy
zaplaty sukna nowe
nepriszywa kruchu
wetchemu. ginak od
gima se zaplata no
wa od wetche. a wiet
ae wzedzee bude. a za
dny nepuschie wina
nowe wsudy stare.
gynak wzrnia wino
sudy. a wino se wyle.
a sudowe zahynu. ale
wino nowe wsudy
nowe puschieno ma
bydi. y stalo se gest
kdyz wsoboty chodiese

po obili. a vczedlnicy
go poczali napied gduc
y trhati klasy. ale za
komicy tekli gemu.
ay vczedlcy twogi co
cinie wsoboty gesto
neslusie. y wece gi.
nikdy ste neczitli. co
vczinil dawid kdy mu
zy miel a lacznich. y kte
ziz gnim bie. kterak
wsel do dom bozieho.
za abiatara knieze
te kniezske. a chleby
po swatne zjedl. kte
ryehz neslusalo gie
sti gedine samy knie
zim. a dal tem kteriz
gnim bie. y prwiese
gim. sobota pro clowe
gi. a neklowek pro so
botu. pro prawe gest
syn cloka tak soboty
Iwgide opet do sy
tu. abiese tu clok
mage ruku vschilu.
y streziechu go vzdra
wowalli by wsoboty
aby obzalowali gey.
y wece clo mag iae

ruku vschlu. wstaň
do prostředku. pdie gi.
slu sieli w sobotu dob
ře činiti ali zle. dusi
spasyti ali zatratiti.
a oni mlčeachu. a obez
řew ge o hněwem.
zamucen sa nad slepo
tu sedce gich. řekl člo
wěchu ruku twu.
y ztahl. a natrate
na ygt ruka ge. a uzd
ravsě yhned zaby
o erodyany radu a
mechu. pti gezisowi.
kterakby ho zatratili.
ale g. bredlinky swy
mi wstupil kmoři.
a mnohy zastup od
galilee a zzidowska
sel gest zaň. y od ge
ruzalema. y od pdu
mee. y zzaiordanie.
y kteřiž podle tyru
a sidona. mnozstwe we
lie slysiece ktere we
ly činiese přisli kie
mu. y řekl vredlinky
swy aby mu lodičku
poslužili pzasup a

by ho netlačili. nebo mnoe
vzdrawě se. tak že se
nan malechu aby se
ge dotkli. a koli koz
koli mieglie neduhy.
y duchoe neásti kdž
ho widiechu padaw
pdnim. a kriáe řeče
ty sy syn bozi. a nata
mie hroziese gim a
by ho nezgeuwuzli.
a wstupiw nahoru
powolal ksoe kteryhž
on chtěl. y přišli kiew.
a ustanowil aby zmech by
lo. xii. oniem. aby ge po
sielal kazat. y dal gim
moc vzdrawowati nemo
ci. a wymietati ďábly.
a uzděl simono. gmo
petr. a jakuba zebeda
ma. a iana bratra ia
kubova. a uzděl ygt gma
koanerges. to ygt sy
nowe hromo. a ondře
ge. a filipa. a bartolo
miege. a matuše. a tomia
se. a iakuba alfeova.
a tadea. a simona ka
naneysteho. a gida se

sluriotslbeo. gež y zmu
dil geo. y přigdu do
domu. a bygde se opět
zastup. tak že nemo
žechu ani chleba po
gesti. a když vslyšev
geo wyšli aby gey
drželi. neb přiwiechu
žeby se w blaznowstě
obratil. ale mistři k
tomuž odgeru a bie
v stupili přiwiev že bel
zebuba ma. a že wě
mežeti dabelskě wy
mieta dably. a siwol
aw ge wyvdobenstwy
přiwiesě gim. kterak
mož satan satana wy
mietati. a gdyby že králo
wstě wsoe se rozdělil
nemož stati králow
stě to. a rozdwogli se
dom pti soe nebude
moc dom ten stati. a
powstaneli satan sam
pti soe. rozdělen gest a
nemož stati. ale konec
ma. nižádny nemož
oudie sylneo wegdt
do domu wzebrati.

gedme lec prwe swie
že sylneo. a tehdy dom
geo poplenii. zwerie
přiti wa. že wšickni
hriechoe budu odpu
stěni synom lidskym.
y ruhanie gimž by se
ruhali. ale kdož by se
ruhal pti duchu sw
atem nema odpuštěe
nawěky. ale winen
bude wěcny hriechě.
že ěekli ducha neč
steo ma. y přydu ma
tka go a bratřie. a
wnie stogiece posla
li k niemu wolagice
geo. a sedie se přiniě
zastup. y řku gem. ay
matka twa a bratřie
twogi wnie hledagi
tebe. a odpowiew gest
wece. kterau gest mat
ka ma. a bratřie mogi.
a obežřew ty kruž
obolo nieo sediechu
wece. ay matka ma
a bratřie mogi. nb kdož
věnii woli bozi. ten brat
moy. y sestra ma. y ma
tka gest.

A opet poče učiti v
moře. y shromaž
dal se gt k niev zastup
mnohý. tak že naloď
wstupiw sedieše na
moři. a weškěn zastup
pudle moře biee naze
m. Y učieše ge wpodo
benstwich mnohe wěc
y. a přiwiesě gim wu
čěm swem. ay wyšel
rozsewač k rozsiewa
a kdž rozsiewa. gyne pu
dlo podle cesty. y přišli
ptacy nebeští a snied
li ge. a gyne padlo na
skalnu ze k kdežto ne
mieglesě zee mnohe.
a y hned wzešlo gt nb
nemieglesě hlubokost
i zee. a když wzešlo
shorě vwadlo. a pro že
nemieglesě kořěne v
skalo. a gyne padlo me
zy trnie. y wzešla tr
nie a wuspla ge ane
dalo vžitka. a gyne pu
dlo wzem dobru adž
mase vžitek wzchaze
gicy a rostucy. a přima
siesě gedno tridcaty.
a gedno sestdesaty. a
gedno sto. y prawiesě.
kto ma vši k slyšeni
slyb. a když biesě sam
tazali ho ti kteriž b
nim biechu dwana
dcte podobenstě. y pra
wiesě. wam dano gt
znati tajěstě králo
wstě božie. ale tiem
kteriž wnie su wpodo
benstwich wšecy wěc
y se děgi. aby widuce
widěli y newiděli. a
slyšece slyšeli ane
wzumieli. aby kdyby
se obratili. y odpuště
ni byli gim kriewe.
y wece gim. newiete
podobenstě toto. a kte
rak wšeca podobeně
poznate. Ktož rozsie a
slowo rozsieca. a ti si
kteriž podle cesty. kdž
se rozsiewa slowa. ak
dyž vslyšie. y hned p
ristazie satan a odgia
slow kterež wsato gt
wstdcich gich. a ti

tej su ktery na skalne
zemi se rozsiewagi. kte
ryžto když vslysie slo
wo y hned s radosti
přymu ge. a nemagi
kořene w sobě. ale ča
sný su. potom když změ
ne zamutce a pronen
stwie pslo. y hned se
pohorszugi. a gmi su
yto se w trni rozsiegi.
ti su kteryž slo slysie.
a strasti swěta. a zklá
mame zbožie. a wedle
gimpch wecy žádosti
wzchazegice vdusu
gi slo. a bez vžitka by
wa vcinjeno. a tito su
yto wzel dobru rozsie
wanj su. kteryž slysie
slo a přymagi. a cinie
vžitek. gedno třidcet
y. a gedno sestdesaty.
a gedno sty. y přiwiesě
gim. zdali přygde lu
cerna aby pod kbelce
položena byla nebo pod
ložem. wsak aby na
swiecen postawena
byla. neb nic neme

skryto yto by nebylo
zgewjeno. aniž vcinie
no gest tayno ale aby
nayewo přišlo. kto
ma vši k slysem slyš.
y prawiesě gim. wz
te co mate slysetj. v
kterem mieře mieřiti
budete odmieřeno
bude wam a přidano
bude wam. neb ktož
ma bude ge dano.
a ktož nema take což
ma bude odjato od
nieho. y přiwiesě. tak gest
kralowste božie. ja
koto kdyby člowěk v
wrhl sieť wzel asp
alby. a wstal w noc
y w dne. a sieť wzp
lodi se a wzrostě kdž
on newie. neb dob
rowolnie plod cinj
ze. nappre bylinu.
potom klas. potom plne
obile w klasu. a když
wpiwede pozitek y
hned pusti sirp. neb
přišla žeň. y přiwiesě.
kčemu přirovnjme

kralowste bozie. a nb
k ktteremu podoben
stwi prirowname
ye. Jakozto zrno hor
ciczne. kterezito kdyz
wsato bude wzemi
mensie yk wsech se
men kterazi sii nazel.
a kdyz se vrodi wzcha
zie a bywa wetrie
wsech zelin. a cini ta
tolesti welike. tak ze
budu mocy podstie
nem yo ptacy nebe
sti pbytuati. a tako
wym mnohy podo
benstwi mluwiese
yim slowo. iako mo
ziechu slyseti. a bez
podobenstwi nemlu
wiese yim. ale sukro
me vredlimko swy
wykladase wsech
wecy. y wece yim w
ten den kdyz biese
wecier vecien. pod
me zase. a pustiwse
zastup pyechu geo
tak ze nalodi biey
a yine lodie biechu

biimi. y stala se yk
bure welika wetrna.
a toky pustiese dolo
die. tak ze se naplnio
wase lodie. a on bie
se wlodi na podssla
wi spie. y budi li go
a rekli gey. mystre
nepristluste ktobe
ze hyneme. a wstaw
pustozyl wetru. a
rk mori. vmlkni a
orieniey. y priesta
wetr. a stalo se vti
sieme welike. y we
ce yim. co bazniwi
ste yeste. nemate
wiery. y wzbachu
se bazni weliku. a
prawiey yen kdu
hemu. kto yk tento
ze wietr y more po
sluchagi go. v

v pristli pb zato
ku morskii do
wlasti yerazenskych.
a kdyz on wygide z
lodie. yhned gey
potka clok zhrobow
wduchu neczistem.

ktereyžto pbytek miegie
se wstrobiech. a atiž
ketiežy yiž ko gesto
mozieše sluzziti. Neb
často sa prity a ziežy
obrum. zlamal ie
tiežy a prity zetiel. a
inziadny nemozieše
go skrotiti. Awždy we
dne y wnocy w hrobi
ech a nahorach kiee
kiše. a tluka se kame
nim. A wida yezise
zdaleka bežal apok
lonil se ge. a kričě
hlase welikym ietek.
co mnie a toe gesi sy
boa nayzyssieho. zakli
nam tě skrze boa aby
mne nemuučil. Neb pra
wiese gemu. wyygdi
duse neči sty odčloa.
A tazase ge kterew to
be ymeno yest. Odie
ge. Dma ymeno mnie
yest. neb mnozy sme. Y
prosiese gesto mnoho
aby ho newyhonil
wen zkrayiny. Abiee
tu podle hory stado we
like wepriow pasase.
Y prosiechu ho dusso
we ieho. pust nas vnw
prie ati wnie weydeme.
Y dopusti gim yhned
geziš. A wyšedše du
chowe neristi wesli
v wepie. A welikii pod
kosti kloptalo stado
domoie kedriema ti
swoa. Y ztopili se w mo
ri. A ti kteriž pasiechu
ge vtekli a zwiesto li
domiesta y popolich. Y
wyšli su aby widěli
co se stalo. Y pgidechu
k yezisu. A vzřev two
kteryž otdabelste tra
pen biese sedieo odie
na. A zdrawe myšli. Y
bali se. A wyzpiowali
gim kteriž biev widě
li. kterak se yest stalo
tomu yež dabelste
miegiese y o wepriech.
Y počali geo psti a
by odšel zkoncin gich.
A koyž wstupi na lodi.
poče go yšti kteryž a
dabelste trapen biee

aby byl bim. ale. y. ne
dopusti gego. ale wece
gemu. odi dodo two
ktwy. a zwiestug gmm
kterak welike wiery
vcinil toe zum. a slito
wuk se nad tebu. Pod
yide a prie zwie stoti
wkraynie desieti mest.
kterak welike wiery
vcinil zgev. y. dwsie
se diwiev. a kdyz wstu
pi. y. nalodi a ozjet se
pieplawil. sgide se za
stup mnohy knev abie
se pyle movie. P pyide
gen zkniezat zidow
ske skoly gmene iay
rus. a vziew gey pa
de knoha go. a prosie
se ho mnoho vt. ze de
ra ma nasbnce gk.
pod wloz rubu twu
nam aby zdraum by
la a zinu. P odyide o
nim. a gdie se zanim
zastup mnohy a da
wiechu ho. a zena kte
raz biee wkrwotoku
ry. let a mno o byla

trpela od mnohych le
karow. a wynalozila
biee wsecy wiecy sme
a niz co byla p sspela.
ale wiece se zle miegie
se. Kdyz vslysse ogezi
sos. pyide wzastupie
ezadu. y dotke se ru
cha geo. neb pwiese.
dotknuli se ruscha go
zdraum budu. a yhd
vstyla gk studnice ke
we geyie. y pori natie
le zeby vzdrawea by
la odneduhu. a yhn
poznaw gezis sam w
soe moc kteruz biese
wyslá zniebo. obratiw
se kzastupu pwiese.
kto se dotekl ruscha
mee. y pwie ge vcie
dlnicy go. widies ano
tie zastup tisskne. a dies
kto se mne dotekl. y pu
tiese wokol aby gi
vtiel kteruz biee to
vcinila. a zena boge
cy se atrasiwy se. vie
due co gk stalo nadim.
pyide a pridla pdnim.

v powiedě gey wsichu
prawdu. a geziž řeli
gie. dero wiera twa
tě zdratwu včila. ydi
v pologi. a bud zdram
od neduhu swego. a hned
on gestě mluwiese. p
ydu kbřiezeti sloby
zidowske řěc. ze dera
twa vmřela gest. a wie
ce trudiš mistra. a ge
ziž slow kteresi se pra
wiese vslysaw were
křiezeti sloby zidow
ske. Nerod se bati. wši
ko wěř. a nedopusti za
sebu giti žadnev gedi
ne petro. a iakubowi.
a ianow bratru iaku
bowu. v pydu do domu
křiezete. a vzřie hluk
a plačice a kwielece
mnogo. a wsed were gi
do se zmutite a plače
te. děwečka nemřeti ma
twa ale spit. v posme
wechu se gey. ale on
wywedi wsecky. wsak
otce a mateř děwečky.
a kteriž sěn biechu.

v wegdu kdeže bie
děwečka ležer. a drže
ruku děwečky were.
Tabita kumi. gež se
wyklada děwečko we
stani. a vhned
wstala děwečka. a
chodiese. a biee were
letech. v diwili se di
weni prewelikym. a
přikazal gim narani
aby nizadny to ne
wědel. v dala gie dati
A wsed vj giesti
od tud od gide do
wlasti swe. v sli zani
včedlnicy go. a když
by wsobotu. počě w
sboru učiti. a mnozy
slysiece diwiev se w
učeni geo řěc. odkud
tomuto tyto wsecky
wěcy. a kteta gest to mu
drost gto gest dana gey
a mocy takoe gto se dě
gi skrze ruce go. wsak
tento gest tesař. syn ma
rie. bratr iakubow
a iozefow. a iudow. a
simonow. wsak v sestry

go zde sna' si. V horsie
chu se nanie. V pwiese
gi. y. ze nee prok beze
ti gedne w sive wla
sti. a wradnie sk a wd
swe. V nemozieše tu
mocy zadne vciniti.
gedne nemnohe ne
mocne wzkladaige ru
ce vzdrawi. a diwieše
se pniewieru giah. Pob
ahazieše kristely wo
koli vce. a swolaw. zn.
v pwce ge podwu po
selati. a dawa se gim
moc naddichy neci
stymi. a pbrza gi aby
m cehoz nebrali na
cestu. gedne kol to
lko. ne toboldy. ne
chleba. ani na pase
medi. ale obute w
stibaly. a aby se ne
oblaali wedwie suk
ni. V pwiese gim. ka
mi koli wegdete do
domu tu ostanite do
mi ne wywydete odtud.
a ktoz by koli nepri
gali was. ani slyseli
was. wygdure odtud
wybite prachi znoh
wasich na swedectwi.
a wysedse kazachu a
by pokaie cinili. a dabel
ste mnoga wymetaw.
a mazachu olegge mno
he nemocne. a zdrawi
gynachu. V vslyssel e
rodes kral. neb zgew
no vcinieno gk gmeno
go. a pwiese. ze ian kri
titel wstal zmrtych.
a proto se degi mocy
wnie. a gini pwiechu.
ze elias gk. a gini pra
wiechu. ze prok gest.
To vslyssaw erodes re
ce. gehoz sem ia stal
iana ten zmrtych w
stal. on zaygte erodes
postal a ial iana. a
obowal gey wzalari.
perodyadu zenu fili
pa bratra swego. neb gi
biese poial. Prawiese
zaygste ian erodesowi.
Neslusie toe mieti ze
ny bratra twego. ale ero
dyas lest skladase pri

ianowi a chtiese zabi
ti gello aniż mozie se.
Herodes zagrze obaiu
se se iana. wieda go mu
ze sprawo a smutes. y
ostriehase go. a slyse
ho mnoho wiery cinie
se. a rad ho poslucharse.
A kdyż se den prihodny
prihodi. Herodes pama
tku narozes sw cinie. we
ceri vcinil kniezatom
a vriedniko a prwnim ga
lilee. A kdyż wyide de
ra te Herodiady a sta
kase. y libilo se erode
sowi a spolu sedicym. de
dy krul were dewce
Pros odemne coż
chces adam twe. y pri
sahl gie ze coż kolik
prysti budes dam to
ac zapolowicy kralo
wstwe meho. Literazto
kdyż wyide ela ma
teri swe. co budu pro
sti. a ona were zabla
wu iana kristitele. A
kdyż wyide vhned s
chwatanim kraali pro

sila rikucy. Chcu aby
vhned dal mi namise
hlawu iana kristitele.
y smutil se krul pru
wo prezine. a pro polu se
dice nechtel gie smu
titu. ale poslaw kutu
plaza primesti hla y
stal gey wzalati. a
primesl hlawu ges
namise. y da gi dewce
ce. a dewecka dala ma
teri swe. to vslysewse
vcedlnicy ges. prisli a
wzali telo ges. a pwcho
wali ge wkrobie. a pri
sedse apostole kgesi
sowi zwiestoli ge v w
sedky wiery kteresi bie
chu cinili a vrali. y we
ce gim. Poste subiro na
puste miesto a odpo
cinite malicko. nebo
bierhu mnozy kteriż
prichazie a odchazie
chu. dani kpogedani
chwile miegierhu. A
wstupiwse na lodi o
desli napuste miesto
sukromie. y wideli ge

ani odchazegi. a przyna
li mnozy. a pesi zmest
zewsech sbehli se ta
a priedesli ge. a wysed
geris vziel zasup m
nohy. y slitowal se
nad nimi. neb bie v ielo
owce nemagice pasty
ie. y poce ge vciti mno
ohe wiecy. a kdyz gizho
dina mnoa bie. pri
stupili vcedlnicy g
ice. puste gst miesto
toto. a hodina giz po
minula. pust ge at
y duce do blizkych me
sinc a miestecek kupie
soe potrnow kteriz
by gedli. a a pruie w
wece gim. dayte wy
gim giesti. y ieli ge v
ciduce kupime zadnie
ste penez chlew. ad
me gim giesti. y ie
gim. kolico chlebow
mate. gdete a wizte.
a kdyz zwiedechu ieli
pet. a nie vybe. y p
kaza gim aby siesti
kazali wsem podle
tomurista na zelene
sene. y sedli wrozdie
ly po sti. a vzrie sati.
a wzem pet chlebow
a dwie vybe. wzhled w
nebe dobrzecil a la
mal chleby. a dal vce
dlnikom swy. aby k
ladli priednie. a dwie
vybe rozdeli wsem.
y gedli wsickni ana
syem si. y zdwihli
ostatky zlomkow. xii
kosow plnych y zryb.
a biechu kteriz gedli
pet tisyw muzow. a
vhned pinutiu vcedl
niky swe aby wsedli
na lodi. a priedesli gey
po more kbetsayde.
ajby on rozpustil lid.
a kdyz ge rozpusti. od
ide na horu modlitse.
a kdyz by wecier. bie
se lodie vprostred mo
ie. a on sam na zel. a wi
da ge vsy lugicie wsla
wem. neb biese wie
tr protiwny gim. pri
ctvrte bdiemi nocime

przyde kmi chodź namo
ri. y chtiesę ge pomnu
ti. A oni iakž vzřechu
geo an chodi pomoři.
mieli by byla obliuda.
y zmolali. neb wsichni
go widěli a zamutili
se. A vhned mluk gt
bmi a řek gi. dowfaytej.
iak sem nerawie se ba
ti. y wstuk kimm nalo
di. a přiesta wietr. a ta
wiece wsoe a strachě
diwiechu se. neb nerz
zumieli biechu ochle
biech. neb bie sirdce
gich oslepeno. A když
se přiewezechu. přišli
do zemie genezaret. y
přistawili. A když bie
wyšli zlodie. vhned
poznali go. a přieběhše
wsichu krajinu tu.
přeli nalozechu ty kte
řž se zle miegiechu no
šyti. kdežto slyšiechu
go byti. a kamž koli
wchaziechu domieste
ček nebo dowsy. nebo
domiest. na vlicech
kladiechu nemocne.
a prosiechu geo aby
aspoň podolka ruchsa
go se dotkli. A kolikž
koli dotykachu se go
zdrawi bywiechu. vj
Sesli se kriež za
konicy a niekteří
zmistrow přěd se zge
ruzalem. A když vzřev
niektere zwiedlmikow
go obecnya ruka a to
gt nevmyslya gieschi
chleb. hanieli. neb za
konicy y wsichni zide
lei často vmyliby ru
ce negedie. drziece v
stawe starsich. a odtr
hu nevmyzili se nege
die. A gine mnoe wiecy
ctereží sii gim vstawe
ny zachowati. vmyvani
me řepr a wieder. a
miedenych wiecy. plo
zi. y tazachu ho mist
ri azaboy ece. pr vie
dlnicy twogi necho
die wedle vstawem
starsich. ale obecnya
ruka gedie chleb.

Jon odpowiew řl gim.
dobře prorokowal o vas
vzaiaš pokrytaecli.
jako psano gest. lid te
to cty mie cti. ale srdce
gich daleko gest od tene.
ale nadarmo mie cte
vcece vcee a přikazae
lidsku. neb opustiw
se přikazame bozie. dr
zite vstawee lidsku.
umywae wedra a ku
pu. a gine mnohe tie
cy podobne temto činie
y prawiese gim. dobře
rusite přikazanie bo
zie. aby ste vstawee
wase zachowali. neb moy
zies řl. cti otce swe o
y matku swu. a kto zby
zlorečel otcy neb ma
teři smrti vmři. ale
wy diete. dieli člowek
otcy neb materi kor
ban. gemž gest dar kte
ry koli zemne. toe pro
spěge. a wiece nedo
pustite go ničeho vči
niti otcy swe y neb ma
teři. rusiece slowo bozie

skrze vstawee wase
ktere ste vstawili. a
podobne mnoe tako
wecy činite. a přiwlaw
opet zastup přiwiese
gim. Slyšte mie wšichni
a rozumieyte. nic nee
zewnitř člowa wchaze
ge donieo woby mogslo
go poskwrniti. ale k
tere wecy z člowa pu
chazegi ty su gko po
skwrniugi člowa. kdež
to ma vši kslyšeti skrz.
a když wgide do domu
od zastupu. tazachu ho
vědlnicy go podobne
y were gim. dak y wy
nemudři ste. nerozu
mete že wšecko zew
nitř wchazeye do člowa
nemož go poskwrniti.
neb newesło w srdce
geo. ale w brichо. ana
zachod wychazie čiste
wšery pokrmy. y přiwie
se. že ktere wecy z člowa
wychazegi ty poskwr
niugi člowa. neb od w
nitřku z srdce lidske

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

mysłee zła pochodzie.
wyzołożstwu, smilstwa
wrażdy, kradzi, łakō
stę, złości, lest, nesły
datost, oko złe, rzihać
pycha, blazmowstę.
wsecy tyto wecy złe
zwchodzie od wnitřku
a poskwrniugi člowa.
a od tud wstaw odgi
de do konců tyrských
a sydonských. a wsed
do domu chtiese aby
žadny nezwiel. a nemo
gl se tagiti. ub žena
vhned iakž vslyšela
o niem. gegiež to dcera
miegiese duchha nečiste
ho. wesła a padła kno
hā go. a biese žena pu
hanka syrofenyssa ro
dem. y prsiese go aby
ďabelste wywrzil
z dcery gegie. A tey ž
to řekl gie. Nechať
se prwe nasytie syno
neb nee dobre wzie
ti chleb synow a wr
gy psom. a ona odpo
wede a die ge. owse

pane. wšak y štěniatka
pod stolem gedie z drob
tow dietek. Y wece gie.
Y tu řeč gdi. wyslot gt
ďabelste z dcery twe.
a když od gide dom
swe. nalezze diewku
ana leži na loži. a dů
belste ano z nie wyslo.
a opět wysed z konců
tyrských přigide po
sydon k moři galiley
skemu. mezy prostřed
nimi koncinat desech
miest. Y přinedu gemu
hluche a niemee. y pro
sie go aby wložil naj
ruku. a wywed gey si
kromie z zastupu. pu
sti prsty swe w usi go.
a plinuw dotke se iazy
ka go. a wzezřew wne
be wzdechl y wece go.
efeta. gež gt otewrise.
a vhned otewřieny su
si go. a rozwazan gt
swazek iazyku go. y
mluwiese přiwe. y při
kaza gim aby nižadne
mu nepřiwlí. a čím gi

Gray Scale
0 1 2 3 4
Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

wiece płazomuſe. tie
wiece a wiece o'oſtła
ſdmuchu. a pro wiece
di wiechu ſe tie. dobie
wſecky wiecy vcił. ſłu
chym kazał ſłyſeti. a
niemu mluwiti. vm. 1.

Tiechi dnechi opet
když zaſtup mno
hy biee. aniž nieli co
by yedli. ſwoław vče
dlniky wece yi. lito
mi zaſtupu. neb ay
yiž tři dni trwaji ſe
mnu. a nemaji co by
yedli. a puſtiti ye
lačne do domow yich
zhynu. nacestě. nb nie
kteri zmich zdaleka
přili. Y odpowiedi ye
včedlnicy yo. odkud
tyto bude mocy kto
naſytiti chleby na
puſti. Potaza yich ko
lko chlebow mate. kte
rizto řekli ſedm. Y při
kaza zaſtupu ſieſti na
zemi. a wzem ſedm ch
lebow dieky včinil.
lamal. y dawaſe vče
dlnikom ſwym aby přlozi
li. y přlozili zaſtupu.
a niegiechu rybiček
nemnoho. y ty dobro
řecił abazal přkladu
ti. a naſytiem ſu. Y zd
wihli což zbywaſe z
drobtow ſedm koſow.
a biechu kteřizto ye
dli. iabožto čtyři ti
ſyce. y rozpuſti ye. a.
vhned wſtupiw na
lodi. včedlnicky ſwoi
přyide do krzyn dal
manut ſkych. Y wy
ſli zabomcy a počeli
trzati ſe s nimi. hledaiy
ce znamee od nieho z
nebe. pokuſeyic yee.
a zdechi duchě wece.
co pokolee toto zame
nie hledat. wiernie pra
wim vam. nebude dano
pokolenu tomuto zna
mee. a nechaw yich
wſtupiw opet na lodi.
odyide po morie. Y za
pomenuli wzieti chle
bow. a yedne yeden
chleb miegiey o ſebu.

nalodi, Y pbizowaſe
gim řka, wzſte a wzſtu
gte ſe od buuſu zalb
miachs, a od buuſu e
radeſowu. Y wyſlechu
geden kdruhe řkuce.
že chleb nemame. Do
poznaw, g. wece gim.
Co myſlite že chleb
nemate, yeſtě neznate
ani rozumiete, yeſtě
oſlepene ſtdce wiſe
mate. oči maytce ne
widite. a vſi maytce
neſlyſite. ani ſe rozpo
mnate. kdyžto ſe pět
chleb lamal mezy pět
tiſyw. a kolikrž ſte koſow
plnych zlomkow zdwi
hli. řkku gey řkn. když
to y ſedm chleb mezy
čtyři tiſyce kolikrž ko
ſow zlomkow ſte wzy
li. Y řku gey ſedm. Y
wiece gim. kterak ge
ſtě nerozuite. Y pygdu
do betſaydy. a přiwe
du gey ſlepeho. y pro
ſiechu go aby ſe ho
dotekl. a pozud tuku

ſlepeho wyuedho wen
zvlice. a plinuw woči
go wložiw wece ſe ota
zalho widěſli by co. a
pohledew wece widi
lidi iako ſtromy chodie
ce. potom opet wzloži tu
ce na oči go. ypwě wi
děti. Y nawracen geſt
tak že iaſnie widieſě
wſeby wěcy. Y pruſti ho
do domu geho řka. Ni
dadv tuto. a pulli do
vlice wegdes žadney
nepraw. Y wyſel geſt
gy do hradkow cezarey
filipowy. a nacestě tu
zaſe vczedlinkow ſtli
řka gim. kym mie řku
lide gyti. kteřyžto od
powiedechu gey řkce.
Gim ianiem křtitele.
gini eliaſem. gini iako
yedno z prowokow. Te
hdy wece gim. a wy
kym mie gyti powite.
odpowiew petr wece
gey. Ty ſy řkg. Y pohro
zyl gim aby žadney
neptali o niem. Y pwě

ge vsti że musy syn
eloa mnoho trpeti
a zwtrpen byti od star
sich. a od naywyssich
kniezi a mistrow. a za
bit byti. a vstrzecz du
ech zmrtwych wstati.
a zgewnie sloom lu
dzie se. a pobrawszy ho
petr począł go karati.
bez obrazy se awi
di vczedlnik by polsto
zyl petrowi ta. Od
zammu satane. nebo ne
smysliss co gest bozie.
ale co gest lidske. a
sywolaw zastupy bu
czedlnik by swym. řekl gi.
chceli kto zbmnie p
giti zapři sa sebe. a
wezmi križ swoy. a
nasleduge mne. neb
budeli kto chtieti du
si swu spasenu vsti
ztrati gi. pakli kto
ztrati dusi swu pmie
a pitce spasenu gi
vczini. neb co bude cho
zielu platno by ne
sken swiet zzyskal.

a skodu dusi se vczinil
by. neb co da odmieny
clowek za dusi swu. neb
ktoż se mmu sepdeti bu
de a mymi slowy w
tomto pokolenu cyzolo
zne a hrzesne. y syn
eloa zahanbi gey. k
dyż přijde w slawie
otce swe bandely swyt
y přiwiese gi. wierne
pravi wam. że su ne
kteri ztuto stogiech.
kteriżto ne okusie smr
ti aż vzrie kralowste
bozie přichazegiace

Apostesti lx wmocy.
A dniech pozge geb
petra. a iakuba. a ia
na. y wede ge natho
ru wysoku sukromne
sam. y promieni se po
nim. a vczinie go gest ru
cho go. skrwuace abie
le pliš ta. a smiesk. a
iakoby barwiei na
ze. nemoż bielaw wi
y zgewi se gim eliaš
s mojzie sem. a bie
mluce s gezisem. a

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

odpow petr wece gezi
so. Mistře dobře gt
nam zde býti. včiňme
tuto tři stany. toe gen
moyžieso. gen. a elia
so. gen. neb newědie
sě co by řk. Vie zagi
ste bázni zstrašem.
V včinen gt oblak
zastěniugia ge. ap
gide hlas zoblaku.
Tentot gt syn moy
nayminlev si. zvslucb
aytez go. a vhned obe
zřew sěse mzádneo
wiec netřidiev ged
ne gezise tolibo ose
bu. a když o stupomu
chu ohory. přikaza gi
aby žádnev co su wi
děli neprali. dokudž
syn člo. zmrtwych ne
wstane. V zdržomuchu
slo. vsebe. tiežice me
zy sebu co by to bylo
když zmrtwych wstane.
V tazachu ho řkc. že
tehdy přiže zaboy
ammstři. zeby elias
musyl prive pygiti.

bez odpow wece gi
elias když pygde te
pruw nawrati wse
ko. Alterak gt psa
o synu člo. že mmo
ma trpeti. a potupen
byti. ale přiži wam.
že elias přisel. a vči
nili gev wž koli ch
teli. ia ož psa. yest
oniem. a přised kvě
dlinko swy vzie za
stup weliky podle
mich. a mnstry otuzky
činiece o nimi. awsd
wesken lid vziew
yezise podiwil se gt.
a wzbachu se. a přbě
hugice pozdrawomu
chu ho. Potaza gich
co mezy sebu tiežete.
a odpow gen zasupu
wece. Mistře přnesl
se syna meho kvě. ma
gia. dua niemeo. gez
kdež koli gey pacho
pi oze. ginn vderi. a
zslinin. a zuby wzskři
pi. a schne. a řk sem
vcedlinkom tvoy aby

gey wywrzili anemo
chi. Gež odpow wece
gl. O narode newěrieg.
čtenuk dluho vmrz
budu. do kmud mus
trpěti budu. přnese
gey k mně. A přnese
ho. Abyž gey vzřě.
vhned duch zamuti
ho. a vderiw sebu ozě
kace se se slmie. Vota
ž otce g. čtenuk mmo
ho času gl. a kž se g
to přhodilo. Don wece.
ot dětinstě. a čtsto gey
v wohen a vmudu me
ta se aby gey zahubil.
ale može-li co spomoz
na slituge se nad nami.
a gežiš wece. Moješli
wěriti. wšec věcy
možne su wěrice.
a vhned zwolaw otec
dietěte s slzami wece.
wěrim pre spomoz
newěrěni mey. Abyž
g. vzřě zastup lso k be
žicy. potrozyl gl duh
nečistey ta gey. Slu
chy aniemy dise. ta

to k přkazugi wygdi
odniehu. a wier new
chazey wnie. a wzkri
čew a mnoho gl lomo
zyw wygide odniehu.
V by věmien ta mrt
tak že mnozy přiřě
že mrtew gl. ale geš
dize rubu g. prydwi
že ho v w stu. a když
wyide dodu. vědl gy
g. otzachu ho tayne.
pč sme my nemohli
wywrzy g. Pwece gl
tento narod wnicež
nemoz wygiti gedne
wmodlitbě a wpostu.
a odtud sedse gydechu
mimo galiley. a nižeth
tegiese by kto zwiedel.
V včese vědlmiby se
a přnese gim. že syn
člo dan bude wruce
lidske. a zabigi gey.
a zabit sa třeti den
zmrtwych wstane. ale
oni nerozumiew slo
a bogiechu se g. otu
zati. V přsli do kafar
nau. a když doma bie

tazaſe gich co nacestě
rozgimaſte. doin mi
riechu. neb zagde bie
ſe nacestě mezy ſebu
hadali ktoby zmich
byl wětſi. apoſadiw
ſe zawola dwanadcti.
Pwece gi. a kto chce
byti nayprwniejſi bu
de wſech nayzwſledſi
a ſluha wſech. a tuzem
dietě poſtawi ge pſt
ied mich. ktereż kdyż
obgde wece gi. ktoż ko
liwěk gedno ztakowy
chto dietěk pygme me
gmeno me nie pygia
a ktoż kolik nie pygia
nemie ſameo pygima
ale too gež mie poſlal.
odpowěde gey ian ia
mustie widěli ſime ge
dno o an wegno te wy
mieta dably. kteryżiw
nenaſleduge nas. a
brani li ſme gey. a ge
żiś wece gi. netrodte
brainti gey. nebot in
żadny nee gež cini mo
wegno me. a molsby

bzo zle mluti ommie.
neb kto nee pti nam
za nas yst. a ktoż kolik
dalby wi napoy ce
ſy wody wegmeno
me że ſte krystowi. ni
nie przywi wi nezt
ruti od platy ſwe. ale
tozkoli pothorſilby ge
dnoho ztěchto malic
kych gto wmie wierie.
dobre yst gey wiece
aby byl pirmzan
khrdlu go zenow o
ſlicě. a wrzen byl w
morie. a bude lite hor
ſiti tuhi ta vtin gi.
dobre yst toe mdlev
wgiti wzit. nežli ma
gice dwie ruce giti
dopekla. wohen nev
haſytedlny. kdežto ce
rw gich nevmie ao
hen nevhaſne. pukli
nohą tuą horſi te
vtin gi. dobre yst toe
kulhauev wgiti w
żiwot wiecny. nežli ma
noze magice puſte
nu byti dopekelnieo

ohnie nevhaſzytedlne.
kdeżto ćerw gich nev
mie a oheń nevhaſne.
pakli obo te horſi tě
wyłup ge a wrzoſſe
be. dobre yſt toe ſilkha
we wyjti do kralow
ſtě bozieho. než dwe oč
magicke puſtě byti
do pekelnieho ohnie ne
vhaſzytedlneho. kdeżto
ćerw gich nevmie
a oheń nevhaſne. Ne
wſelikž ohniem bude
palen. a wſelika obět
ſolí bude oſolena. do
bra yſt ſol pakli ſol
bude neſlana. čim ſi
ozdobite. mieyte wſoe
ſol. a polby mieyte me

Hodtud x Ze ſebu
wſtaw pgide do
kraynij zidowſkich za
iordan. A bgide ſe o
pet zaſtupowe kniemu.
a iako obyčey mieyie
ſe opet včieſe ge. A pr
ſtupiwſe zaboſy ta
zachu ho. ſlu ſieli mu
ži ženu puſtiti. poku

ſegice ho. a odpowiew
were. co wam přikazal
moyzieš. kteriżto řekli.
moyzieš dopuſtil k
nieżby zapudne na
pſati a puſtiti. Gimž
odpow. y were. ktwr
doſti ſrdce wašemu napſal
wam moyzieš přikaza
nie to. ale od počatku
ſtwořenie muže a ženu
včal ge bohh. a řekl pro
opuſti člowěk otce ama
teě. a bude ſe pořzeti
ženy ſwe. y budeta dwa
wyedno tělo. a tak yž
neyſſta dwa ale yedno
telo. A co yſt bohh ſpo
gil člowěk netorzlučuy.
a wdov opět otemž vče
dlnicy ho tazachu ho.
y were yž. ktož bohh
puſti ženu ſwu a yinu
pozyme cyzolozſtwie čini
nadm. pakli že pu
ſti muže ſ a bzyniy ſe
adda cyzoloži. A obieto
wachu gey dietky aby
ſe gich dotekli. ale vče
dlnicy pokrozowachu

tiem ktery obetowhu kte
rezto když vzře. y. hnie
winie přijde a wece
gim. Nechte dietek gi
ti k nemu. a nebraňte
gim. neb takowych
jest kralowstě bozie.
Wěrně přiwi wa. kteraž
koli nepřijme kralow
stě bozieho jako dietě ne
wejde wnie. A přituleje
ge a wkladaje ruce
nanie dobrořěčie se ge.
A když wyšel bieše na
cestu. před běh gey gen
klek na kolena před nim
ptiese ho řka. Mistře
dobry w čemž abych
žiwot wěčny přijal. A
ges wece gey. Co mie
nazywuješ dobry. žad
ny nee dobry gedine
sam bohu. přikazanie zna
sli. Ne ocyzolozis. ne
zabieš. nepokradeš.
nepmluwiš křiwe
swědectě. ne činiš o
klamanie. cti otce sw
y matku. A on odpow
wece gey. Mistře w

sečky tyto wiecy zacho
wal sem od mladosti
me. Tehdy. y. pohledew
naiž zamilowa ho. a
wece gey. Gednoho ot
se gestě nedostawa.
Gdi což koli maš přay
ady chudým. a bude
mieti poklad w nebi.
a přid nasleduj mie
Gež zamutiw se z two
slow. odgide truchlě
neb biese mage mno
ha wladristě. A obez
ěiew se y. wece vědl
mim swým. kteraž ne
snadnie kteryž penieze
magi w kralowstě
bozie wejdu. Tehdy
vědlinicy lekuchu se
w slowiech y. A ges
opět odpowiew wece
y. Synačkowe kteraž
ne snadno jest vsagiw
w penieze w kralow
stě bozie wgiti. snaze
jest welbludu skize
dieru geselnu pro
giti. nežli bohatew
wgiti w kralowstě.

bozie. Ktereżto se wie
ce diwiechu a ćie sa
wsde. a kto moj spa
sen byti. a pohledew
y were yim. vlidi to
nemożne yst. ale ne
vboha. neb wsecky
wiecy możne su vbo.
y poce yey petr pra
witi. ay my opusti
li sme wsecky wiecy
a sli sme potoe. odpo
wiew y were. wierne
pravi wam. žadny ne
nie yež by opustil
dom. neb bratrie. nb
sestry. neb otce. neb
mater. neb syny. nb
role. pro me a pro ćte.
yež by newzal stob
rat toli bez mye. wten
to čas domow. a bra
trow. a sestr. a mater.
a synow. a roli. a pti
wenstwim. a w budu
ce wiebu žiwot wečny.
a mnozy prwi budu
pozledni a pozledni
prwni. y bie včedlni
cy nacestě wstupugie

do gerusalea. a pocha
ziese ge. y diwiechu
se a gduc zadi bogie
se. a poge. zn. poce yi
prawiti co se ma yey
budwc. přihoditi. neb
ay wstupuge do geru
zalea. a syn člo. bu
de zrazen kniezatom
kniezskym. a mistrom
a starsi. a potupie gey
smrti a dadie ho po
hanom a posmiewatise
budu yey. a vpligi yey.
y vbičugi. a zabiji
gey. a tireti den zmrtch
wstane. y přistupila
sta kniemu iakub a
ian syny zebedeowy
ce. a mistre chceme
aby což koli prosyti bu
deme včinil nam. don
were. co chcete aby ch
včil wam. y řekli. day
nam abychom yey
napravo te. a druhy
nalewicy te sedeli w
slawie tve. a yes were
yim. newiete co pro
syte. możete-li piti

kalich ktery ja prem.
a neb kitem ktery ja
se kitim kititi se. dom
wece ye mozeme. a
y. il yt kalich zagte
ktery ja pre pti bu
dete a kitem ktery m
ja se kitim budete p
kiten. ale sedeti nap
wicy me nb nalewi
cy. nee me dati mym
ale ktery mi sprawe
yt. a vstv sew se deset
pocechu se hniewati
na jana a na jakuba.
ale. y. zawolaw yich
il ym. wieteli ze ti
kteriz se widie wlad
nuti nad pohany pt
mugi nad nimi. a kme
zata yich magi moc
nad nimi. ale netak bu
de mezy wami. ale kdoz
koliwek bude chtieti
wetti byti mezy wa
mi bude wam sluhia.
a kdoz koli bude chtie
ti prwi byti mezy wa
mi bude wam sluzeb
nik. Neb syn clowieka

nepriseel aby yemu
bylo sluzeno. ale aby
sluzil. a dal dusi swu
na wyplatu za mnoe.
y pygidechu do yery
cho. a kdyz y diese on
z yerycho. y ucedlinc
yee. y mnohy zastup
ssim. syn tymeow
bartymeus slepy.
sediese podle cesty ze
bie. ktery slo kdyz v
slyse ze. y. nazaret
sky yt. pocie wolati
a riecy. Dezisi sy dawi
dow smilug se nade
mnu. y strozie yey
mnozy aby mlcial.
ale on mnoe wiece
wola se. Syn dawidow
smilug se nademnu. a
zastawiw se. y. pri
kaza ho zawolati. y
powolachu slepeho
ikuc yey. Bud dobre
myseli. wstan wola
tie. ocez wtti ruchie
swym. wstreciw se p
yde k yezisowi. odpo
wiew. y. wece yemu.

co chcesz ať vczynię tobie.
a slepy rzekł gemu
ſtrze abych wiedział gest
rzekł gemu idź twoja
wiara tě zdrawe vczyniła
a hned przyszel gest
a gdyż se přiblyžil k
Ierusalem a k betfa
ny k horě oliwetské
poslaw dwa zwěd lid
kow swych řekl gim. Běte
te do hradu gež gste
před vami. a hned ta
wegdyce nalezniete
oslatko přywazane na
niemž geste zadny
ny nesedel. odwězte
ge a přywedte mi. a
když kto die co činite
rzekte že pan potřebuge
a hned ge zapuſtie
sem. a odsedse nale
zechu oslatko přywa
zane wnie při brzmu
narozcesti. a odwězi
ge. a někteří tu zsto
gących rzekli gim co
činite odwazugice
oslatko. kteryžto kli

gim. a kdož přikazal byl
gim. a zapuſtichu gim.
a přywedli oslatko k ge
zusowi. a wstladli nanie
ruchha swe. a wsiede
nanie. a mnozy stlawy
ruchha swe na ceſte. a gi
ni ratolesti sekuchu
od drzewie a stlachu
po ceſtě. a kteryž napřed
gdiechu. a gto przyem
gdiechu. wolawe. ge spas
nab. dobrorečeny gež
přysel weg no panie.
dobrorečene gež přysel
kralowstwe otce naſe
dawd. spas nab nawy
sosti. a wyszedwszy
zalez do chrawu. a obez
rew wszech když gsz
biese wečerě hodina
wyszedwszy do betanye
se s nimi. a zgnieo dne
když wychazie z be
tanye łačnel. a když
vzrie zdaleka fik ma
gicy listie přygide zda
li by co snad naniem
nalezl. a když přyszedł k
niemu nic nenalezie. kro

listie neb nebiesè zas
hbow. a odpowie w me
te gey. Giż wiec na
wieky nizadny chleb
owoce nezez. I vstyse
thu to wedlmcy ge.
I pyder dzgeni a
kdyż wzide dzchra
poè wymietzti pdz
mugice a kupugice
wchra a stoly pene
zomieneò. a stolice p
dzmugicych holubi
te zpwracel. a nepie
pustiesè aby kto osi
die pnesl sbrze chra.
a vàesè ge ra wsak
psa gt. zè dm moy
dm modlitebny naz
man bude wsem na
rod. wyste gey pub
venili zeskym lot
rowshu. To vslysaw
se kniezata kniezsku
a mistri. hledaw kte
zaby gey zahubili.
ale bogiew se g. nb
weskeu zastup diwie
se se vcem ge. a kdyż
bie wecier. wycha

ziese zmiesta. a kdyż
rano gdie v vzrchu
sib veniem sich odko
venow. a rozpomew
se petr wece gey. ni
stie ay sib kterémus
zlorecil vschl. a od
powew wece tym.
mieyte wieru boži
ernie pruwi mi. zè
ktož bolí ib by hoře
reto wzdwihm se
a pust se domoře. a
nebude zwhybati
wstedy sive. ale vrie
ti. zè cozbolí ib by
stanj se. stane se gey
ptož pwi wa. wsecky
wiedy kterez bolí mo
dlece se prosyte. wier
te zè wezmete. a při
gdu wam. a kdyż sta
nete k modlem. odpu
stěyte ač co mate pti
komu. aby poter mu
genj wnebesiech gt.
odpustil mi hrie
mise. pukli wy nead
pustite. a ni otec mu
kterýž wnebech gt

odpusti mu hriew mu
sich. y pgrde opt dyge
tuzale. a kdoz chodie
se wahra. pstupiach u
ciev nay wyssi ciie
zie. a mistri. a starsi.
a ili gey. wkte mocy
to cinili. a kto gt toe
dal tu moc aby tyto
wiecy cinili. Jeszcze geb
odpow were gim. Obe
zi wam y ia gedno
sloa odpowiezte mi.
a powie mi wkterem
mocy tyto wiecy cinim.
kiest ianow znebesli
bie ili zlidi. odpuie
zte im. Coin mysley
sa wsoe i. dziemeli
znebe die na gre sbe
telsdy neuieili gey
pulli die zlidi. bogi
me se lidu. nb wsiec
miegiey iana zeby p
wie prob byl. kdyby
wiedewsd ili geziso
newiee. odpowiedew
geziu were gim. dniz
ia mam powie wkte
mocy toto cinim. Kn

Ypre gi mlyn w
zadoben ad. wmi
cy stiepil ilob. a ople
tl plote. a wyborul w
ine iamu. a wzdelal
wezi. a osadil gi wi
nari. y odsel dzlebo.
Cwoim poslal kwi
nario sluhu. aby od
winariow wzal zwzi
tku winice. kterizto
potud se gey zbili. a
pustili prazdna. dopt
posla kniim gmeo slu
hu y too tamli wssla
wu. ahanien ztrapili.
a opt gmeo poslal k
nim y too zabichu.
Cmmoo gm pal. nekte
tepuie. a gme zabige
gie. pak gesti gedme
mage syna naymiley
sieo. y too poslal kni
nay posledniey sio ia
ze vstydie se syna meo
Jeszcze winari were
wesw. detot gt dedic.
pote zabime go. abu
de nase dedictc. a ztra
se gey zabichu. a wy

wrzechu wen zwimi
ce yr co vcini pan wi
mce. pyde azatrzati
wimare ty. ada wim
nicy ymym. ani ste
koo pisma itli. kamen
kteryz zawrzili stawi
tele ten vcinen yest
wklawu vhelm. od
pana stalo se yst ty.
a yst diwne wocy na
sich. y hledachu ho
grieti. ale bachu se za
stupu. neb poznali
zeby podobenste toto
omaly powiel. dopu
stiwse gey od gide.
y poslali kniev niebte
zakomiw. azerodowy
ch. aby gey popadli
w slowu. kteryzto pri
sedse ili gey. mistre
wiec zesy prawomlu
wny. a netbaa naniza
dnes. ani zaydte pa
tria na tumir lidskii.
ale wpravde ceste bozi
vaa. slusieli dani dati
cesari ali nedame.
kteryzto wedal lest yich

were yi. co mne pokusi
siete. pnieste mi penez
at ohledam. domi pada
li gey. y die yim. ci
yst toto obraz anapis.
iku gey cesarow. de
hdy odpowiew g. il
ym. daytez tehdy kte
re wecy su cesarzoy
cesari. a ktere su bozie
bohu. y diwiev se w
sickni nad tie. y pyi
dechu kniev saducko
we. kteryzto pywie by
nebylo wzkriesenie.
y tazachu ho ieo mi
stre moyzieo na nap
sal. kdyby a bratr
vmiel. a ostawil ze.
a zynow ne ostawil.
aby bratr geo pojal
zenu yes. a wzbudil
sie bratru swe. ptez
sedm bratri bie. a
prwni pojal zenu
y vmiel yst ne ostaw
wiw semene. a dru
hy pojal yi y vmiel
yst. a ani ten ostawil
plemene. a tieti tez

a tak gi pogymachu
wsech sedm. a neosta
wili plemene. Napo
sledy pomsech vmie
la y zena. pr nawzk
ciesel kdyz zmrtch w
stanu cie zniich bude
zena. neb sedm gich
mieli gi zazenu. odp
owew g. wece gi wsak
pto bludite nevmiegi
ce pisem. ani mocy bo
zie. neb kdyz wstanu
zmrtch. nebudu se
pogymati. ale budu
iako andele bozi wne
besiech. a o mrtch ze
magi wstati neczliste
wlnmiach moyzieso
wych nad kiem. kte
tak powek gew boh
ka. Ja sem boh abra
hamow. a boh vzaak
ow. a boh iakobow.
nemiet boh mrtch
ale ziwych. pto wy
mmoo bludite. y pri
stupi gen zmistrow
gez biee slysal ge a
m se hadagi. a widz
ze gmm dobrie odpow
ola. a gezise kterecby
bylo prwnie wsech
pikazame. a gezie
odpowede gw. ze prwie
wsech pkaza e gt. slys
vzrali pan boh tuwy
boh gen gt. a mlosti
budes pa boa two
ze wsedo sidce so. a zew
sie duse swe. a zewsie
myssli so. a zewsie mo
cy swe. tot gt prwie
pkazame. a druhe gt
tow podobne. mlosti
budes bliznieo twe
iako sam se. wietsiho
tech gmeo pkazame
nee y ik mistr. dobrie
mistrie wpraudes
ik. ze gen gt boh. a
nee gmy kroe niebo.
a aby mlouwn byl
zewsedo sidce. a zew
sie myssli. y zewsedo
rozum. y zewsie duse.
y zewsie sylu. a mlosti
bliznieo iako se same
wietsie gt wsech za
pulnyach obeti. vzesim

tnych. Tedy y. gy widzi
ze mudre odpol. dieg.
negsy dzlek. a kzy
lowste kozieg. dnzia
dny wiec nesmiegie
se tho otazati. A odpo
wiew. y. prawiese pre
wsziaze. kterak tibu
mistri ze gt ieb syn
dawidow. Sam zagste
dad die wdu. obe. kiel
pan pzy mey. sed na
pzwaech mych. dniz
nepoloziim nepzel tych
podnoz noh tych. Pune
mudz sam dad nazya
gey pune. y abudz te
dy syn go gt. Ammo
by zastup tad go slys
iese. y prawiese gt
wsce. swe. Mzugste
se od mstrow. kteriz
to chtie wstbuciem
ruse chodti. a pzedm
wmzni bypti natzi
sti. a napzwnych sto
liaech sedati wsbori
ech. a pzwe sedeme
nawecziech. kteriz
to ozieragi domy w

dowske pozampsle
pdlene modlitby. tyz
pygmagi pdleniey si
sid. a sede pti polla
dnicy pzihledaise k
tetak zastup mece
nied wpokladnicy. a
nmozy bohati metz
chu nmoc. a kdyz pri
gide gedna wdowa
chudi. y vwrzie dum
sarty gei gt ctwrta
castka pemeze. a siw
law vcedlmky se ik
gt. zier e prawi mz
ze wdowa tato chudz
wiece vwrzila nez
tito wsickni kteriz
metali wpokladnicy.
neb wsic to coz zby
wase gt vwrzili. ale
tato zsiwe nedostat
ku wsec coz mielz v
wrzila wsickni ziw

Kdyz Lm nost smu.
wychaziese zak
tay ik gey gen zvie
dlni w gec. Mistie w
zeri kterake kame
a kterake stawe gt.

odpow. g. die ge. wi
diš ta wšecku welikú
wzdělanie. nebudeť
o stawen kamen na
kameni. gežby nebyl
zbořen. a když sedieše
na hoře oliwetské pri
chra. tazachu ho ob
laste petr. a iakub. a
ian. a andrey. powiez
nám kdy ty wecy budú.
a kterež znamenie bude
když ty wšecky wecy
počnu se konati. a od
powiew. g. pozor gi pra
witi. wizte aby nikto
zadny ne swedl. nebot
mnozy přydu weg no
me řkuce že ia sem.
a swedú mnohe. a když
vslyšite boge. a dźme
wuine boiow. neboy
te se. nebot musegi
ty wecy byti. ale ne
vhned konec. nb po
wstane lid pri lidu.
a králowstwo pri kra
lowstwi. a budu ze tie
sene pomestech. y
hlado. a ty to wecy po
čatek bolesti. ale opa
trite sam se. nebot vb
ziadie w sniemech a
w sboriech budete bi
ti a pod krali awladaři
stanete pro mie na
swedectwo gim. a mem
sech narodech naypr
we musy kazano by
ti ctěe. a když vuid po
wedu zrazugice ne
rodte napřed myslí
ti co byste mluili. ale
což dano bude wuim
wtu hodi to mluwte.
neb neysste wy mluci
ale duch oty. a když
zradi bratr bratra
na smrt a otec syna. a
powstanu synowe pri
rodicom a smrti vbey
zmie ge. a budete w
nenawisti wsem pro
gno me. ale ktož seti
wa až do konce ten sam
sen bude. a když vzři
te ohawnost opustěe
stwyciy kdež nema kto
ite rozumiey. a když
kto sii wzidow stwie

vtekayte na horu. a
ktož na střeše ne gstu
puy do domu ani wcha
zey. aby wzal co z domu
swého. a kto na poli bu
de newracuy se zase
wzieti ruchha swého.
ale běda těhotny a
kmlcym wčech dnech.
Ptož modlite se aby
se ty wěcy neadly w
zymie. Nebť budu d;
nowe ti zamutku ta
ky. jakyž nebyli od po
čatku stworěce. kteréž
stworil bohž až desa
wad. aniž budu. Kdž
by nevkratil pan dni.
nebylby spasen wše
liky člowěk. ale pro
wywolene kteréž wy
wolil vkratcem budu
dnoty. A tehdy dieli
wam kto. ay tuto gst
ge. ay ondeno. newěr
te. Nebť wstanu fale
šni kristowe a falešni
prorocy. a budu dawati
znamee a zazraky ke
swedenii možito byti

tale wywolenych. pr
wy wizte. ay podoniel
sem wa wšecky wecy.
A v těch dnech po
zamutcem sluce se za
tmie. a niesiec nedá
swětla swého. a budu
hwězdy nebeské pa
dati. a mocy gebo su
w nebesiech budu se
hybati. A tehdy vzie
syma člowěka vzducem
s blaacech s mocy mno
hu a oslawu. A tehdy
poshle anděly ke. a sh
romažd wywolene
swe od čtyr wětrow.
od swrchku země až do
swrchku nebe. ale od
fiku nauče se podob
enstwi. když gyž ratole
st od mladne. a listie
se pučí. znate že blizko
gst leto. Takéž pak
když vzříte ano se ty
to wěcy děgy. wězte
že blizko gst. a wedme
čech. wěrnie pravim
wam. že nepomine po
kole toto. až se tyto

wšecky wiecy stanu.
nebe a zemie zemmi.
ale sloa ma nepomi.
ale oto dni ahodie
žadny newie a ani
dele wnebi a syn
gedne otec. wizte bdě
te. a modlte se. nb ne
wiete kdyby čas byl.
Neb iako to člowěk ste
ryž dalebo od sel. ostaw
wil dom swoy. a dal
sluhu swy moc wše
libe dela. a wratnie
y plozal aby bdel. pro
bdete. neb newiete
kdy pan dwy přide.
wečerli. ili opolno
cy. ili wkurope me.
ili rano. aby když
přide wnahle nena
lezl was spycch. a
což wam pravi wšem
prawim bdete xiiii
Y Biese weli kono
cim hod a přisnie
podwu dni. Y hleda
chu naywyssi kne
zie a mistři eterakky
gey lstiwie iali. aza
bili. Neb mlutwiev.
newden smuterim. a
by snad rozbroy nebyl
w lidu. a když biet ty.
w betanp wdo smoa
malomocneho. a sedě
se. přide žena magic
puslku alabastrowu.
masti druhe znaczo
weho koriet. a rozbiwši
puslku wylila na hla
wu geho. P Biev nekteri
hnieviwie nesuce me
zy sebu a řece. čemu
ztrata teto masti sta
la se tyt. Nb mohla
mast tato přana by
ti wiece než zatěsta
periez. adano byti chu
dym. P skripie nam.
ale. y. ti. nechte gie.
co ste gie truchliwi.
dobry skutek včinila
nadenu. Neb wždycky
mate chude u sebu.
a když budete chtieti
možete tym dobrie
včiti. ale mne newždy
budete mieti. co gest
miela to včila. přdesla

zmazati telo me ku
pohrebu, wierně pra
wím wám, kdež koli bu
de kázano člověk toto po
wssem swiete, což gest
tato vcila bude pra
weno napamatku ge
gi. A gidáš skariot
ský geden ze xii, odši
de k naywyssim kněz
im, aby gim gey zra
dil. Kteryžto vslyssaw
se zradowali se a slí
bili gey peniezе dati.
A hledaše kterak by
ho podobně zradil.
A prwnij den přesnic, k
dyž bo welikonocnim be
ranek obětowali, ře
chu gey včedlnicy go
kam chceš ať pogdě
a připrawíme toe aby
gedl welikonocnim be
ranek. A poslá dwa z
včedlnicy swych a řek
gim, kděte do mesta
a potkáte člowěka la
wicy wody nesa, gdě
tež zaň, a kamž koli
wegde rzeče pan do

toho, že mistr přiwí, kde
gest wečeřadlo me k
dež budu gesti beran
ka s včedlnimi kyž mysl.
A on wám vkaže wečeřa
dlo welike ostiene, a
tu připrawte nás. A od
gidú včedlnicy go
a přygdechu do mesta
a nalezú ta což řekl biee
ť a připrawichu beran
ka. A když by wečer
přygide se zmkl, a sedicy
gim a geducy wece
A wiece přiwi wám, že
gen zwas mie zradí
gež gie senu. A oni po
čechu se mutiti a řě
ty gey, každý zwlaště
zdali ja, gež wece gí
gen ze xii, gež sáhá
sem ruku w misi, a
syn člowěka zagde gdě
ja což psáno gest onieť ale
běda člowěku tomu skrze k
terež syn člowěka zdaje
bude, dobře biee gey
by se byl nenarodil
člowěk ten. A když oni
gedli, wzal G. chleb

a dobrzeczinu lamal
y dawszy gi rzekł we
zmiete tot jest telo me.
a wzem kalich dieky
wzdawszy dał jim.
y pijechu zniego w
sichni. y dze jim. tot
jest krew ma nowego
przedcie. ktorzy zam
nolie wylita bude.
wernie powiem wam
że jiż nebudu piti zp
lodu winego korzene.
aż do dne onoho. kdyż
jey budu piti nowy
w kralowstwi boziem.
a chwalu wzdawszy
wyszedechu na horu
oliwetskou. y řekł jim
ježisz wsichni wy zwhor
site se nadenu wte
to nocy. neb psano
jest. Biti budu pasty
ře. a rozprchnu se o
wce. ale když zmrtwi
wstanu. předejdu
was do galilee. ale
petr řekł jey. a byť se
wsichni pohorszili ale
neia. y dze ey ježiš.

wernie powiem toť. že ty
dnes wtuto nocy dřie
we nežli kohut dwa
krat hlas da. třikrat
mne zapřeš. Aon
wiece mluwiese. By
chť pak musyl sebu
spolu vmřieti nežli
přim tebe. dež y wsi
chni mluwiey. y při
gidey na poplužie ge
muž gno jest semano.
y dze vcedlnikom swym.
sedte tuto dokuž se
nepomodlim. y poge
bsebu petra. jakuba.
a iana. y počie se lekati
a teskliw byti. a
wece jim. smutna
jest duse ma až k smrti.
zůstayte tuto a bdete.
a když odgide malic
ko. pide nazel. y ma
lese se mohl koliby
byti aby odeslá od
nieho hodina. y wece.
otie otie. wszecy wiecy
możne su toť. přnes
kalich tento odene.
ale nechoz ia chcy ale

co ty a přiseď naleze
ge spiace. V die řetio
Simone spiš. nemo
hlš gedne hodiny
bdieti. Bděte a mod
te se. aby ste newesli
wpobiuše duch za
giste hotow gt. ale
tělo nemocno. a opět
od seď modleše se tuž
tež řa. awratiw se
opět naleze ge spi
ae neb biechu oči
gich obtiežene. V ne
wědiechu coby ge
odpowěli. a přiseď
třetie die gim. Spe
tež giž a odpočiuwy
te. dostit gt. přilat
hodina. ay syn člo
wěka zrazen bude w ruce
hřiešnych. wstaňte
poďme. ay gež mie z
radi blizko gt. a hdž
on geště mluwiše.
přijde gidaš sburiot
sly ge den ze xii. a
s nim zastup mno
hy. od meči a od řiežiw.
poslani od naywyšich

kněžij a mistrow. a od
starsich. a byl gim
zradce dal znamenie řa
kohož polibim. tět
gt drzite gey. a med
te opatrnie. a hdž bie
se přišel. vhned přistu
piw kniež řl. mistře.
y polibi gey. a oni
vwrzechu nań ruce.
a drziechu gey. a ge
den z těch gto obob
stachu wyňe mečě
vdřil sluhu naywy
šeho kněžete. y vtal
gey vcho. a odpowě
g. řl gim. jako k lotru
wyšli ste. s meči a s
drzeiwmi popudnuti
mie. Nawsak den va
biech wchraie vě. a
neiali ste mne. ale
aby se naplnila pi
sma. Tehdy vědli y
ge opustiwše gey w
sickni vtekli. ale ge
den mladenec ydie
se zaň odien sa ru
chem kriemy ponahu.
y chytichu gey. a on

odewru kniežeho zmiek.
nah vtěcě od mch. y
přiede geše knaywy
sieo kniezy. a gide
se kniezie amistři a
starsi. ale petr gdie
se zamu zdaleka. až w
nitř do sieni kniezě
naywyssieho. y sedieše
o sluhach a hřěgieše
se v ohni. a naywyssi
kniez a wešken sbor
hledaše pti gezisowi
swiedectě. aby gey na
smrt dali. a nic nale
zachu. neb mnozy ke
riwe swiedectě mlu
wieu pti nie. a swie
dectě gich nebieu po
dobna. a nielteří po
wstawše křiwe swie
dectě prawieu pti nie
�ě. že my slyšelisme
go prawiecě. ja zbo
rim chram těto rukami
vdělany. a potřech
dnech gimy neruku
vdělany postawi. y
biee gich swiedectě
nepodobne. a powstaw

naywyssi kniez. vpro
stred otaza gese ta.
neodpowiedaš nic
hoj křiem niecě křeziž
pti toe wedu tito. ale
on mlčiese. a nic ne
odpowiede. opět nay
wyssi kniez otaza ho
a řěk gey. Tylie kristus
syn boha dobrorieče.
Teh y. g. řěk gey. ja se.
a vzřite syna člowěka se
dieo napravicy moc
bozie. a přihazegiceo
s oblaky nebeskými.
Teh naywyssi kniez
rozedřew rucha sa řěk.
co gestě zadali swie
dow. slyšeliste ruhaně.
co se ma zdati. křeziw
wsicki potupili go že
gest winen smrti. y po
čali nielteří plunuti
nan. a zakrywati ob
lieey go. a zasigky gey
biti. a riecy gey. pro
kuzy. a sluhy gey po
lieby tepřechu. a kdy
biese petr wdole.
přide gedna zdiewek

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

naywyssieo kniezie ci
kdyż vzře petra an se
hřeje, wzeziewši nań
řka. Y ty bygezise na
zaretsky byl sy. Aon
zapřel řa. Ani wiem
ani zna co přiwiš. Pwy
gde wen po sieni. a bo
hut zazpieum. opět kdy
vzře ho diewka gma
poče prawiti okolo sto
gicy. že této zmich gest.
Aon opět zapře. a po
male chwili opět kteřij
tu přistogieu přiwie že
twoi. Bisteě zmich sy nb
y galileysky sy. Aon
poče se kleti a přisahati.
že nezna člowěka toho gehož
diete. A vhned opet bo
hut zazpieá. a wzpo
meniw se petr nasło
wo kteréž gu byl řekl. g.
diewe než kohut dwa
krat zazpieum. tibiat
ume zapřiš. Y poče plá

Vhned rano xv kati
radu včiniwše nay
wyssi kniezie bstarsi
a bmistry a sewši srie
me. swazawše gese we
dasu gey adali pilatowi.
Y otaza ho pilat. Dyli
sy král židowsky. Aon
odpowěl gey. Dy pra
wiš. Y žalowa nań
naywyssi kniezie we
mnohych wěcech. Ale
kdy pilat opět tazaše
ho řka. Wěcěhož neodpo
wiedaš. widiš kterak
we mnohych wěcech na
tě žalugi. A ges wiece
mc neodpowěde. takže
se podiwi pilat. Naden
pak slawny obyčey
miegiesě pustiti gemu ge
dnoho zyetniow zakte
rehož by přyli. Y bie
gěž slowiesě barabas.
kterýžto bstarliwy
wězieše. gež wstvadě
bie včil wrazdu. Aby
wzhozu wstupi zaslup
přsoti poče aby včinil
ta kož wždy činiese gemu.
Tehdy pilat odpowěl
gemu řka. Chcete li pustim
wám krale židowsky. nb
wiedieše že skrze za

wist bie gey wydali
naywyssi kniezie. ale
bisbupoe popudichu
zasburu aby gi barz
baše udeysě pustil.
Tehy pilat opět odpow
ěl gim. doi tehy chtěe
ať vcinim kirali zidow
skemu. aoni opět zuw
lachu vkrizug geo.
a pilat gim ě. co gt
zleo vcinil. doni wie
ce wolachu vkrizug
gey. Tehy pilat chtě
lidu dosti vciniti pusti
gim barabaše a dagi
geziše vbicowanego
aby byl vkrizowan.
Tehy tytuei wedechu
gey wniti do siem tu
dneo dov a sawlachu
wschu sběi v oblekli
gey wzlatohlaw. aw
lozichu gey sylete z
trnie korun. Y počě
ho pozdrawowati zdraw
kirali zidowsky. a bigi
echu tilaww go titi
a plwachu nan. a kta
duce kolena klanie

chu se gey. a kdi se gey
naywsmieli sylelli o
nieo zlatohlaw. y ob
lekli gey wzgeo rucho.
a wedli ho aby gey
vkrizowali. Y pnut
lachu mimo gduao
gedneo simoa cyrene
skeo gduaeo zewsy
otce alexandroa a ru
fomu. aby wzal kriz
geo. Y puedechu gey
namesto zjolgatu.
gdi se wyklada mie
sto popraune. Y dam
chu gey piti wino o
mirru y nepial gt.
a kteriz vkrizoli gey
wzdělichu rucho go
mecyce onie los. kteby
co wzal. a biese hodi a
trietie. y vkrizowachu
gey. a biee napis ni
ny geo napsan. kral
zidowsky. a s nimi vkri
zowali dwu lotry ge
dnoho napraw a dru
heo nalewicy go. Y wu
plnilo se gt pisimo ke
terei die. a vnesleche

pwčen gest. A hodiece
mmo niep ruhla se
gev. hybagice hlawu
swou a řěkuce. haha
gěž boříš chrám bozí.
a wetřech dnech za
se wzdělawáš. zprost
se sameho obsupe obří
že. Tabéž ynaywyssi
knězie pysmerwagice
se gen kořuhev omist
ry přiřev. dine vzd
rawwuh sam se vzd
rawiti nemož. kryst
us král yzraheltsky
nechť ostupi nyc okří
že abychme widěli a
vwěřili. A gsto oiňv
křižowana bie sta ha
nie sta gey. A od pž by
la šesta hodina stala se
tmy powsie ze. až do
hodiny devate. A wšo
dmu dewatu. zwola
ges welikv hlase řka
heloy heloy lamaza
batany. gěž se wyklá
da. bože moy. bože moy.
y cos mie opustil. A nie
kteří z těch gsto obolo
stali to slysiece přiřie
chu. ay elia se wola.
A běžaw gey. A napl
ňiw hubu octě. A wlo
žiw na třest pwdam
se gev piti řka. Nech
te vzřie přydelit eli
ás kslozem go. A ges
wolage hlase welí
kym pusti du. A dop
na ahrama wzedě
la se nadwe. A wzdřhu
ti dolow. A widě se
turcio gěž pti stuše. že
tak wolage pustil
dusi ěk. zagte člowěk
této syn bozí bie. A
bievyzěny zdaleka p
hledagice. mezy ynmiz
to bie maria magda
a maria iakuba men
sieho. A iozefoa matě.
A salome. A když byl w
galiley nasledowa
ho. A pstuhochu gev.
y gyme mnohe kteréžto
bievwstupily doze
ruzaleem. A když gyž bie
se wečer že bie patek.
gěž gest pd sobotu. přyde

iozef od arymatie. ſlechtic. de ſietnik. genž
y on biee čakuge kralowſtie bozie. a ſmiele
wyide k pilatovi. y prosy tělo gežiſowe. a
pilat ſe podiwi gižli by vmřel. a doboz pozna
od centuriona dal tělo
iozefowi. ale iozef kupi
platna. a ſloziw gey
obinu w platno. y w
lozil gey w hrob gež
biee wyteſan z ſkaly.
V přiwali kamen bedwe
řom k hrobowy. ale ma
ria magna. a maria
iozefova. přihledaſta kde
by byl položen. xvi

A dboz pominula ſo
bota. maria mag. a
dalena. a maria iakubova
a ſalome. kupily maſti.
aby přydue mazaly
gežiſe. a welmie rano
w wedeli. přiſly k hrobu.
dboz ſluce wzeſlo. V me
ſtu wſpo. kto na
odwali kam otdweři
hrobowych. a wzhledſe
wzřely odwalen kam
biesě zayte weliky
welmie. a wſedſe w
hrob vzřely mladence
ſedieho napřy odeneho
ruchě biely. y lekly
ſe. gež řekl gim. Nerad
te ſe bati. Gežiſe hledate
nazaretſkeho. w
ſkalě yſt nemet tuto.
ay mieſto kdežto polo
žili yho. ale ydete po
wezte včedlinkom yho
y petrovi. žeť předzde we
w galiley. tam ho vzů
te iako řekl wam. a omy
wyſedſe bežely od hro
bu. neb ge biee napl
ol ſtrach a třeſe. a ni
žadnemu ničehož nepra
wie. neb ſe bogie.
a wſtaw. y rano prwi
den w ſobotě. zgewiſe
naypre marygi mag
dalene. z niežto biee wy
wrhl ſedm ďablow. o
na ſedſi zwiestowati te
gto oni biey ſlugicy
a plačiwy. a oni vſly
ſawſe zeby žiw byl.

awidien adinie newe
rili. potom pak dwiema
zmich chodicym vlůz
al se wgme zpossobě
gdicym do wsy. a ti sed
se pwiedechu gmu. a
.y. nic tiem wěřili. pak nay
posleze sedicy zasslo
tiem gedenadcti vlůzal
se gl. y. a tři sstal newě
ru gich a tuzdost sidc.
nb tě kteřiž ho widěli
že wstal zmrtwych newě
řili. V řil gl. Cdwe pw
wsem sivěte kažte ev
wsev stworiem. kdož v
wěří a pokřten bude
spasen bude. ale kdož
nevwěří zatracen bu
de. A znamenati kteřiž
vwěřie tato mieti bu
du. vazyky nowy mlu
viti budu. weg no me
ďábly wymietati bu
du. hady brati budu.
a ačby co smrtedlneho
pili nebude gl. sbbditi.
nanemocne ruce kla
sti budu a dobře se me
ti budu. a pan zagiste

gezis kdž od mlu k wzat
gl. wnebe. a sedi nayv
boziem. a oni sedse kaza
li wsudy. a pan spoma
hase a ieu potwrzose.
.r. .b. cinieni diuow. Cte
popsane od S. lukase.

Vl zadnow
erodesa kra
le zidowsk.
kniez geden
gmenem za
charias. z dcedy abia
idy. a zena ge zedcer
aaronowch. a gno gegne
alzbeta. V biesta obu
sprawa pd bohem. cho
diece newsech přikaza
mch a spraweliwe. mie
bezzaloby. a nebie gi
syn. pto ze bie alzbě
ta neplodna. a obu bie
sta sesta wednech stl.
V stao se gl když kniez
ste pziwaše zachari
ab wiadu kiedy se
pd bohem podle obyčě
ge kniezste losem wsel
aby zapal kadl wsed
dchra pane. a wsec

mnozſtwe lidu bie mo
dlie ſe wnie w hodinu
zapalu. Y vbza ſe gy
andel panie ſtoge na
prawy oltarie zapalu.
A zachariaſ zamutil
ſe vzřew. a bazeni ſpa
dla nanie. Y řekl k nie
andel. Neboy ſe zacha
riaſ. neb vſlyſana gſt
ſwa modlitba. a zena ta alzbe
ta porodi toe ſyna. ana
zowes gno yeo ian.
Y bude toe radoſt a
weſelie. a mnozy wygo
narozeni radowati ſe budu.
neb bude weliky pd
panem. wina a opyne
lio napoge nebude pi
ti. a duſa ſwatee bude
naplnena geſte wbři
ſe matky ſwe. a mnoe
zſyny izraele obrati
k pana boha gich. a on
pdegde pd nim w duchu
a w mocy elias. aby
obratil ſrdce otcow k
ſynom. a newěřicae ko
mutnoſti ſpraweddliwi
pripraweti pro lid dob
naly. Y řekl zachariaſ
k andelu. od kud to zwie
neb ja ſem ſtary. a zena
ma ſeſtla w wednech ſwych
a odpowěw andel řekl
gey. ja ſem gabriel
gez přſtogim pd bohem.
a poſlan ſem abych k
toe mluil a tyto wěcy
toe zwěſtowal. a ay onie
mes. a nebudes. mocy
mluti. až do dne wnież
ſe tyto wěcy ſtanu. y
to zes newěřil řečem
my. ktereziw ſe naplnie
wcaſu ſwe. a bieſe lid
čekaye zachariaſe. a
diwiew ſe zeby meſkal
on w chrame. a wyſed
nemohl mluti k nim.
Y poznali zeby widěe
widěl w chrame. a on
bieſe k nim bazye gym.
y zostal niem. Y ſtalo ſe
gk ſe naplnili dno
we vradu yeho. odgude
dov ſwe. a potom
dnech pocala zena go
alzbeta. a tayieſe ſe
zapet mieſicow iſtuy.

że tak mi včil pan we
dnech w ninczito wzet
čel aby odial pohanie
me mezy lidmi. Pak
w mieśiecy śestem. p
slan gest anděl gabri
el od boha do mieśta ga
lileys gemuzto gmo
nazaret. k panie od
dane muzi gemuzto
gmo biee iozef. z domu da
widowa a gmo panie ma
ria. A wsed anděl k nie
čel. zdrawa milti plna
hostwo s tobu. požehna
ta mezy ženami. Literaž
to když vslyse zarmuti
la se w řeči go. a myslě
se literake by to bylo
pozdrawee. Y řel anděl
gie. Neboy se maria.
nebs nalezla milost
vboha. ay wčnes a pro
dis syna. a nazowes gmo
go. g. tent bude weli
ky. a syn naywyssio slu
ti bude. a dadi gey pan
bohu stolicy dawida otce
go. a kralowati bude w
dom iakobowe nawěky.

a kralowsti go nebude
konce. Y řela maria k
andělu. Literak to bude
neb muže nepoznawam.
A odpow anděl řel gie
duch sty pigde wtě a
moc naywyssio zastie
wě. A pto y wši se zrode
narodi go sluti bude
syn boži. A ay alžběta
ptelbynie ta. y ona tě
čala syna w starosti se
a této miesiec gest šesty
te. Literaž sloe neplod
na. Neb nebude nepo
dobne vboha wšelikě
sloe. Y řela maria. ay
diewka panie. stani mi
se podle sloa to. Y odši
de od nie anděl. A pow
stawši maria wedne
ch tech. brala se k kno
ta do ...
mie
sta iudi. Y wešla do
zacharias doma. a pozdra
wila alžběty. Y stalo
se gest když vslyse poz
drawee marie alžběta
zrudowa se diete
w břiše gegie. Y napl

niena gſt dua⁹ alzbe
ta. a zawolala hlasem
welikym a řekla. požehna
ty mezy ženami a požeh
nany plod bruha
twe⁹. A odkud mi co.
aby přišla matka pana
meho k mnie. Nb ay ta
ky se gſt stal hlas poz
drawee twe⁹ w vssich
mych. zradowalo se
dietě radostí w brichu
me. A blahona sy gežs
wěřila. neb dobona
ny budu ty wěcy kte
rzy powedeny sytoe
od pana. Y řekla maria.
welebi duse ma hospo
dina a zradowal se duch mg
w bohu spasiteli mem. Nb
wzhledl na poboru
dziewky sw. ay zagysbe
zto⁹ blahonu mie de
gi wssickni narodowe
neb vczinil mi welike
wěcy gež mocny gſt.
a ostě gmeno go. A mi
losierdenstě go odpoko
lee až do pokolee bogi
cy se go. Vcil moc w
ramenu swem. rozpty
lel pyssne myssli sirde
swe⁹. Sstadil mocne s
stolice. a powyssil po
kornych. lačne napl
nil dobrym wecim.
a bohate opustil prazdne.
Pial vzal dietě swe.
rozpomew se na milo
sierdenstě swe. Jako m
luwil k otcu našemu k
abrahamowi a k semenu go
nawieky. Y zostala ma
ria s nim iako zatři mie
sice. a nawrotila se
do domu swe⁹. Ale alzbe
ta narodila se ona pro
zenie. y porodila syna.
Y vsly sceli susede a pria
tele gegi. že zwelebil
pan milosierdenie swe s nim.
Y spolu radowali se
s nim. Y stao se gſt w den
osmy. přišli obrezowat
dietěte. y nazywali ge
gmenem otce go zacha
riasem. A odpowiedew
si matie go řekla. Nikoli
ale sluti bude ian. Y
řekli gie. Wssak žadny

nec w rodu twe gež by
slul tie gmene. A po
nubachu otcy go kom
by chtěl nazwati go.
A pozadaw listku na
psal řka. Jan gest gno
go. A dziwili se wsickni.
A otewřechu se vstne
vsta geo. a hazyk geo.
a mluwiese chwale
boa. A stal se strach
na wsecky susedy gich.
y na wsecky hory žido
wske rozhlasowa se
wsecka sloa tato. A po
ložili wsickni kteriž
slysiey w srdcy swem
řka. kterak biete tow
bude. Gistě ruka pane
bie s nimi. A zachari
aš otec geo naplnien
gest duchem swatym. y pro
kowal řka. Požehnany
pan bohu izraely. že na
wstiewil a včinil sw
kupee lidu swey. A w
zdwihl roh spasee
na. w domu dawida slu
hy swee. Jako gest mlu
wil skrze vsta svatych.

kteriž to od wieku su p
rokow go. zpro steme
z nepřátel nasich. a zru
hy wsech kteriž nas
nenawiděli. Kvčinie
ni milosiden ste otc
y nasimi. a ku pama
tom swedectě go. sho
přiwo přezine kteresi p
sahl k abrahamowi ot
cy nasey. že se na da
aby chom bez strachu
z ruky nepřátel nasich
sluc wyswobozem. slu
žili gemu. w swatosti
a w spravě pdni. pw
sedky dni nasě. A ty
dietě prokem naywy
ssie slutí budes. nb
pdejdes pd twarzi
pane. připrawowati ce
st go. kdaw vděe spa
sitedlnee lidu go na
odpustěe hřiew gich.
skrze střewa milosr
denste boa nas. w ni
chito nawstiewil
nas wysed z wysosti.
aby poswietil tiem
kteriž w těnostech a

wstrenu smrti sedie.
k zprawení nosi na
sich nacestu pobozie.
dietě zaslibowsie se dusaie.
a bie napustěch až
do dne vbzaie sv brzu

Vstalo se n lieli
yž wednecěch těch.
wyšlo wyriče adaesa n.
ve vzmnozitele. aby
byl popsán weselen
swiet. to popsanie pr
wnie stalo se od wladaz
ie syrskeho cyryna. y
šli wsichni aby se přiznali kazdy do sv mě
sta. y wstu l iozef od
galilee z mesta naza
retu. do zidowsta mě
sta dawidova. yž to sloe
betlem. pto že bie z do
mu a z celedi dawidoe
aby se přznal omary
ž oddanu sve manžel
ku těhotnu. y stalo se
yž když ta bie napl
nili se dnoe aby po
rodila. y porodila sya
syna prvorozeneho.

a plenkami gey obmu
la. a polozila ho wyže
slicbach. neb nebie
ge v miesta wobecni
ch. a pastusiehy bie v
wtej krajinie bdiece
a ostriehajice bdeni
norinich nad stadem
swym. a ay andel pa
nie stal podle nich.
a swietlost bozie ob
klicila ge. y bali se
bazni weli ku. y riekl
gim andel. nerodite
se bati. neb ay zuiestu
ji wam radost weliku
yež bude wsev lidu.
neb se wam dneb na
rodil spasytel. ktenž
yž jest pan w miestě
dawidowě. a to wam
znamej. naleznete
nem luv v atbo plen
kami obmute. a polo
žene wyeslicbach. a
bzce s andele sta
se yž mnozste rytier
sta nebeskeho chwali
cych boa a riekuych.
chwala nawysostech

bethu. a nazel polby
lidem dobre wole. Y a.
stalo se gt když odešli
od nich andělé done
be. Pastyři mluwie
chu wespolek. pojme
až do betleem a uwizme
to slowo gto se stalo.
kteréž učinil pan a
vkazal nám. Y přišli
s chwatanim a nalez
li marii a iozefa.
a dětátko položené
w gesličkách. a když
se poznali o slowu
gto gim bylo řečeno
o tom dítěti.
Y diwili se wšickni kte
ož slyšeli. y z těch wě
cy kteréž přiwedeny
byly od pastyřiow k nim.
a maria zachowala se
w sobě slowa ta. sinaše
gicy w srdci swém. Y
navrátili se pastyři chwa
lece a uzelebiece boha
new šech wěcech kte
réž byly widěli a slý
šeli. jako gt přiwedeno
b k nim. a když se dopl b.

nalo osm dni. aby by
lo obřezano dítě. na
zwano gt gmeno g°
ježíš. kteréž gt naz
wano od andělá. pře
než se w bři se počal. c
a když se naplnili dno
we očistěe gegio. pod
le zákona mojžiešo
nesli go do gerusa
aby gey obětovali pro
ja° psa° gt v zákoně
páně. že každý prvo
lik otiwierage mate
rink smrty pro slu
bude. daby dali obět
podle too° až přiwedě
no gt v zákoně páně.
dwě hrdlicatek nebo
dwě holubatek. day
člowěk biee wyeruzalee
gemuž to gmeno sy
meon. a člowěk ten spra
wedlivý. a bázniwý. ča
kage vtěšee izra°. a
duch svatý biee w ně.
a odpowěd biee uzal
od ducha s°. žeby nevzie
smrti. až by prve ouvtěl
kyla páně. Y přigide

wdu^v dochra^v. A když v
wedechu dietě gezi^se
rodiči go. aby vcinili
podle obyčěge zakona
zanieg. Jon wze gey
nalobky swe. y chwa
lil boa a řek. Nyc ppu
stiš sluhu twe^o pa^e
podle slowu t^o vzrok
gi. neb widěly oči me
spasěe te. kteres pri
pravil pdobličěge
wšech lidi. swětlo k
zjewem pohanu. a slá
wě lidu twe^o vzrno. d.
Y bie^v otec go a matě E.
diwiece se nadtě^i wě
cem kteréž se přiwlachu
oně. Y dobrořečil gi
simeon. a řek k matzygi
matre go. Ay polozěn
gest těto k spadu ana
wstanie mnohych
wzrtali. a anazname^e
gemuzto bude odpie
rano. a t^v go duši pro
gde meč. aby se zgewi
la zmnoch sedcy my
sle^e. a bie^e ana pro
kyrie dcera fanuelowa

z pokole^e asser. ta se bie
se ostarala wedneg
mnoch. a byla zima
s muzě swým let sedm
adpuenste s^o ata wdo
wu biee až dolet osm=
desati. kteruž neod
chazieše z chra^v posty
a modlitba^i. sluzěcy
wedne y wnocy. a ta
wtuž hodi^v přiedši. ch
walu wzdawaše se pa^v
a mluwiese oně wše
kteriž očekachu wyhli
pee vzrno^o. a když dokoli
wšechy wěcy podle za
kona pane. wratili se
do galilee. do miesta s^o
nazaretu. a le dietě
rostieše a posylowaše
se. plno sa mudrosti. a
milost bozie bie^e w
niem. Y chodie^v rodiči
go^o po wsěca leta doge
ruzale^a naden slaw
ny welikonocim. a když ff.
byl vcinien ges^o wezn^ti
letech. když oni wstu
powachu do gerusa^a po
dle obyčěge dne swe

sluzebnice. dolbnauſe
dni. kdi ſe wzkaſuuy.
zostalo dietě. g. wzyeru
ale. a netoznali kodi
ů. gec. a domnieuzyi
ce ſe go byti wzastupu
přiſli cestu one. a ſlě
dachu ho mezy přbuz
ny. a znamyi. a nena
lezſe wzatili ſe dage
ruzale. hledzce go. y
stao ſe potřech dnech.
nalezli go. wstřzce me
zy včiteli ſedzace. an
gech poſluchsa a otazu
ge. a divzie ſe wſiec
kteřiz gey ſlyſeli nad
oputnosti. a od pwie
dnii go. a řiekuce di
witi ſe. Y řekla matka
go kniež. Syu cos nam
učinil tak. ay otec tij
v ſa zalostiece hledz
li ſme tebe. Y řekl gim.
co gt ſe ſte mne hle
dali. netweděli ſte že
w těch wiecech kere
otce meho ſi mu ſym
ia byti. a oni netozu
mieli ſlowu kteremu mluil

kniem. Y oſtupil ſmi
a přyide do nazaretu.
a biesse poddan gim.
a matka go zachowa
ſe wſecka ſlowa ta. ſna
ſe gieg w ſrdcy ſwem.
a gezus přſpiewaſe mu
drosti. a wěkem a milo
vboa y vlidi. m

Leta pak pětnad
ctego panowanie
tyberiaſe cesaře. kdiž
to zřiwoſe pontſky pi
lat zidowſky. a čtwr
tak galileyſky bie
erodes. a filip bratr
go čtwrtak vtureyſke
a trakonytyoſke kraj
giny. a lizanyas abi
linſky čtwrtak. pod
kniezaty kniezſkymi
anasem a kayfasem.
Stao ſe gt ſlowo panie
nad ianem ſynem zacha
riaſowym na pusti. Y
přyide do wſie krzgi
my iordanſke. kdiž k
ieſt potrzebe naodpuſte
nie hřzechow. Jako přſao
gt w knihach řeci

vzaiasě proa. Lukas w
latyna napisti. přiw
wie testi pane přiwe
cinite stezky go. wselij
le wole bude naplnie
no. a wselikti hora a
pahorek bude prinzen.
a budu krive wecy w
prieme. a ostre westy
kladke. a vzri wselikě
telo spasee bozie. gi
přiese k zastupě kte
iij wychazuev aby se
pokitali onieo. zlbo
lee hadow nasyhio
rodnych. kto vkazal
wa vtecy od budua
hnev. pi cinite hodne
ouwce pokie a nepři
naykě ielati otce ma
me abraha. nebot
přiwi wam. ze mocen
gi y bohi zbume tech
to zbudtiv syny ab
raharwy. giz zagiste
sekyra k koreniu drie
wa přložena gi. ptoz
každe dieew ktereż ne
cini ouwce dobre bu
de wyřzato a wohen

wrzeno. y tazachu ho
zastupe ice doz tehy
cinili bude. a odpow
iati přiiese gi. kto ma
dwie sukini dayi nema
gniev. a kto ma pokr
my tež vcini. a přisli
y zgewni hriesinci
aby se pokitali. a tli
knev. mistre co cinili
bude. dehdy on iekl
kim. nic wiece gedi
ne ouwim gi vstano
cinite. y tazachu ho
y rytieti ice. co cini
bude y my. y řekym
nizadne nepochacug
te. ani bezprawie či
te. a dosti mieyte nayl
diech waszich. a hdyż
se domierzse lid. a
myslev wsic wsed
sth oiano zdaliby on
snad byl řb. odpowiel
iati ia wsem. ja zagbe
kitim was wodu. ale
přyde sylniey si mnie po
mnie. yeszoż negse hod
en rozwrzati řemen
ka obuwi. go. det wam

bude krtiti wwu^v etc
a wohni, gelijto we
gezku wruce g^e azäsli
hüno sive a shromazdi
psemcy do stodoly se.
ale plewy pulsti bude
ohniem nevhasytedl
ny. Mnohe zagte pgi
ne wecy napomi ge zwe
stow se lidu. Pak erodes
čtwrtak kdy odiecho
tresbtan bice zerody
ady zeny bratra swe
y zew sech zhych wecy
kterež cinil erodes. p
čnii y to nadew sech
wecy. y zawřel iana
wzalari. V stulo se gt
když se křtese we sken
lid. a když byl gezis po
křten. a modlese se. o
tewřieno gt nebe. a
b stupi duch oty wte
lesne zposobě iako ho
lubice nanes. a hlas b
onebe stal se gt. Ty
sy syn moy milý. wto
bě mi se slibilo. a on
gezis bice počinage
byti iakožto we xxx^ti

letech iakož bie do
mniien syn iozefow.
něž byl eli. gež byl
matat. g b. lewi. g b.
melchy. g b. iamme.
g b. iozef. g b. mata
tye. g b. amos. g b. nau
g b. hesli. g b. naggye.
g b. naat. g b. mata
tye. g b. semey. g b. io
zef. g b. ioiada. g b. io
hanow. g b. reza. g b.
zorwbabelow. g b. sa
latyelow. g b. nery.
g b. melchy. g b. addy.
g b. kozan. g b. helma
dan. g b. her. g b. iezu
g b. eliezer. g b. iory.
g b. matat. g b. lewi.
g b. symeon. g b. Ju
da. g b. iozef. g b. Jona
g b. eliachym. g b. me
leha. g b. menna. g b.
matata. g b. natan.
g b. dawi^w. g b. iesse.
g b. obet. g b. booz. g
b. salmon. g b. nazon.
g b. amminadab. g b.
ara. g b. ezro. g b. sa
rez. g b. Juda. g b. Ja

kobow y b vzaakow
y b abrahaw y b ta
re y b nachorow y b
seruch y b ragan y
b faley y b heber y
b sale y b kaynan
y b arfaxat y b sem
y b noe y b lamech
y b matuzale y b en
och y b iaret y b ma
laleel y b kaynan
y b enos y b set y b
adamow y gež byl bozi
Gežiš pak plnsa
dua bo wrutil
se odioranu apuzen
bree oddicha napu
ist zaxti dm a pobu
sien bieše otdabla
a nic negedl wtech
dnech a ždi se sbonali
dnoe zlaciel y il y
dabel a gsyli sym bozi
ty kmeni toto at
chlebe bude. Vodpo
wedě kniež y psa gt
že new same chlebě
ziw gt člowiek ale w
každem slowie bozie.
Vwedl ho dabel na
horu pywsoku a vka
zal gey wsecka kralo
wste obrsbka zee w
casu oka mžeme. Pil
gey. Doe dam moc tu
to wsicku y sla y gich
neb mnie dana su a
komu chcy dam ge
pi budesli se klanie
ti pdenu budu tuu
wsecka a odpuiew y
il y psa gt pu kow
tuew budeš se klanie
ti a gew same sluziti
y wede gey do gerusa
zalema a postawil
gey na wrchu chra
y il gemu a gsyli sym
bozi pust se dolow pb
psa gt že andelo swo
pikazal otwe aby za
chowali tě a že na
ruku ponesu tě aby
snad nevrazyl oku
nohy tě a odpowiew
y il gey. Kerěno gt
nebudeš pokusiti pu
na boa twe. A když
se dokonalo wsecko
pokusee dabel odgide.

odnieo aż do czasu. Y wrz
til se. g. w mocy ducha
do galilee. a powiest
wysła powsie krayi
nie one. a on vczese w
sborziech gich. a wele
ben biee odewsech. Y
przyde do nazaretu kdz
byl krmen. Y wsel po
dle obyczeye s'wden
sobotni do sboru. a w
stal aby czetl. Y dany
su gy knieghy vzaiase
proa. a kdyz otewrie
knieghy naleze pismo
kdezto biee psano. duch
panie nade mnu. pto ze
mne pomazal kazati
chudy. poslal mie vzd
rawoti skrusene sid
ce. kazati saty pusticę
a slepy wideme. wy
pustiti zlamane na
pusticę. kazati leto
panie wzacne. a den
odplacee. a kdz zakło
pil knieghy. wratil
sluze y siede. a wsech
oci w sboru biey nani
patriere. Y zwie pirzi

kni. ze dnes naplnilo
se pismo toto w vsich
wasich. a wsickni gy
swedecie wydawaly
a diwiechu se wsło
wiech mi losti. kteraz
pochazie z vst geo.
a prawie. wsak teto
yt syn iozefow. Y we
ce. owsem diete mi to
podobenie lekari vzd
raw se sameo. Rekli
zakonicy kyezi ja.
kteraz mnohe slych
ali sme vcinly w ka
farnaum. vcini y zde v
wlasti te. Y rekl. wer
pirzim wa. ze zadny
prok nee wzacen v
wlasti swe. w pirzde
pirzim wa. mnohe
wdowy biey wedniech
eliasowych wyzrali. kdz
to zawrzeno bylo
nebe tri leta a sest
niesiew. kdz se biee
stal hlad powsie ze.
a knizadne zmich ne
byl poslan elias ge
dine do sarepty sydon

kni

krzenie wdowie. a mno
zy malomocni bie
wyzdrawali zaelizea y
wa. a nikadny z nich
nee oczisten gedne
naaman syrsky. y
napluniem su wsiadli
w sboru hniewu ty
wszy slysiere. a wsta
li a wyrzucili ho z me
sta. a wedli ho az na
wrzch hory. na nizw
biese miesto gich wz
delano. aby ho dolow
g strzali. ale on gdy
poszedszy gich
y dziese. y zstupil do
kafarnau miesta ga
lileyskee. a tu ge vcie
se w soboty. y dziwie
achu se w vcieni gee.
neb wmocy biee rzi
go. a w sboru biese
clok mage dabelske
nezisce. y zwola hla
sem welikym ria. nech
ay. co na a toe gezisi
nazaretsky. psel sy
zatratiti nas. zviem
te zes swaty bozi.

y pozehra gey. y zlu
o niemey a wygdi od
niego. a koyz gey biee
powrzil dabel vpro
strzed wygide odniee.
a nic gey nevskodil.
y strach se stnech wszy
sech. a mluvie we
spolk rzee. kte gt tow
sloo. ze wmocy a wszy
le pluzuge nezisty
duchom a wychazegi.
y rozhlasoo se se pure
st oniem. dokazde mie
sta abrazimy. a wstaw
y z sboru wsel do
simonoa. ale swekru
se simoa drziena bie
se welikym zymnee.
y prosili go zani. a
stoge nadni pluza
zymey. y ostala gie.
a hned wstawsi po
sluhowase gim. a kdy
sluce zagide. wsickni
kteriz miegie nemo
cne rozlicnymi nedu
hy. wedie ge kiey.
a on wsem ruce wzk
ladage vzdrawo se ge.

awrchazie v dá belsze
odmocz krácze a ie
zeb twsom bozi. a tresk
ce nedadiese gim mlu
neb wiedie ho byti k
ryste. a kdi byl den wy
sed gdiese napuste mi
esto. a zastume sleda
go. y pssli az kne. a zde
zowachu go. aby nead
chazel odnich. Bziz
on řl. ze y gimy miesto
musy zwestowati kralo
wste bozie. neb se pro
poslan. y biee kaze w
sborziech galilejskich. v

A. Stalo se gt kdi se
zastume mulechu
kne. a on stase podle
gezera genezaret sbe
y vriel due lodie sto
gine podle gezera. a
rybari biechu ostuli
awypiera sieti. a w
stupiw nagednu lodi
kteraz biee simona. pssie
go aby odzee odwezl
malicko. a sede vcese
z lodie zastupy. a kdyz
pstal mluti řl k simonu
wez nahlu bolb. a roze
stiete sieti wase klo
wey ryb. a odpow sion
řl gey. pstrzateli. po
celu noc pracuice nic
sme nepopadli. ale
w slowu twe rozestru
siet. a kdyz to vcinili.
zahrnuli ryb mnoz
ste welibe. y trhaiese
siet guch. y pomukli to
warisow kteriz biey
nayme lodi. aby pri
sli a pomohli gim. y
prisli a naplnili obe
lodiee. tak ze se bezma
la pohriziowa. do kri
vzie simon petr. pade
k kolenom gezisowa ra
wygdi otene ty. neb
ik kriesny se. hroza
zagbe biee gey obsti
ela. y wsechy kteriz
s nim biey nalowey ryb.
kteryz vlowili. a tez
zabuba a iana syny
zebedeovy. gezi biey to
warisie simonu. y rzee
k simonu. y. nerod se ba
ti. poto gniz budes lidi

lowiti. a ptuhse kzei
lodie. opustiwse wse
aby wiery sli su zamim. a.
V stao se gt kdz bie
wgedno mieste. dap
muz pliny malomo.
aenste. v vziew gese
pad natwar psyl go
ea. pze chcesli mozes
mie oastiti. a ztalh. y.
rubu dotce se go ea
chcy. bud ast. a vzhd
odgide adnes malo
mocenste. aon pba
za gev aby zadnev
nepuzwil. ale gdi v
kti se kniezy. a obetuy
zaostie te. iakoz pri
kazal mozies nasuie
dete gim. V pchazese
wiere iec onem. a scha
zechu se zasupowe
mnozy aby slyseli g.
a byli vzdiuwei adne
mocy swych. ale on
odchazie se napust
a modlese se. V stao se
wgedno dn aon sede
se vce. a bie zabo y
sedece a zaboa vcitel.

Eterizto bie psli ze
wsdlibe kradku gia
liey sbe. a zidowske.
v geruzalemske. a
mor prine bie kvz
drawom gich. dap
muzie nesuce nalo
zi cloa gez bie dnu
trpicy. V hleda ge
wnesti a poloziti pd
nn. a nenalezse kteru
by strannu go wlozili
prasbuy wsbupili na
stiechu. a sbtze poliy
tie spustili ho bloze
vprostied pd gezise.
Bichzto wieru kdyz
vzie ick. clowiece od
pustegit se toe hrie
choe twogi. Y poceli
mysliti mistri aza
konicy ice. kto gt ten
to genz mluwi tuha
nie. kto moz odpustiti
hriechy gedie sa bch.
a kdyz pozna. g. my
sleme gich. odpowie
ick gim. co myslite
zle wiery wsidach nu
sich. co gt snaze riecy

odpustěgi se toe hrie
choe twogi. ili riecy
wstani a chod. ale aby
ste widěli že syn člo
ma moc na zemi odpu
stěti hriechy. y wece
dnu trpiaey. Toe pra
wim wstani wezmi lo
že tě. a gdi dodoy two
a vstaw pdmi
mi wzal lože nariež
lezie se podgide dodoy
swoe welebě boa. a
strach popade wšecy
y welebiey boa. a napl
nini su bazni rice. že
sme widěli diwne ne
gy dnes. a potom wygi
de y vzie zgewneho hri
esnika lewi zmenem.
y řek gy. nasledug m
ne. a opustiw wšecy
riecy wstaw sel zam.
y vůk gey hody weli
ke lewi mnoy sme. a
biee tu zastup mnoy
zgewnych hriesnikow
y gnych kteriž bimm
biey stolece. y repta
zakonicy a mistři gich

rice k včedlnikom go. pr
ozewnych hriesnikom
a hriesnym giete a
piete. a odpowiw. gieso
gim. nepotrebugi le
teriž zdrawi su leka
rie. ale kteriž se zle ma
gi. nebo nepřisel se wo
lat spracch ale hrie
snych k kupolu. Tehy
omi řekl kriey. pr vče
dlnicy zanotwi posteé
se často a prosby rie
ale twogi gedie api
gi. Simziw on řek zdat
li možete včiniti aby
se postili synoe žem
chowi když bnij gest
ženich. ale pygdu dno
we když odiat bude
od nich ženich. tehy
se budu postiti wtech
dnech. a přivie se ypo
dobenstě k nim. že ni
žadny zaplaty odru
cha nowego nepšinz
k wetchiey. ginak y no
we rozterhuge. a wet
chiey nepřhodi se zap
lata od nowego. a žady

nowlewa wina nowe
ho w sudy stare. gynak
wino nowe rozpuci
sudy. a samo se wylè
a sudoè zahyn. ale wi
no nowe w sudy no
we pustèo ma byti.
a obe bude zachowa
no. a žadny pyge stare
vhned chce nowe. nb
die stare lepsie yest. vj
Stalo se yest w druhu
hu sobotu nay
prwe když ydiese po
obile. trhali vèedlèy
yo klasy. a yediechu
mnuce rukma. Tehdy
nèkteri zzakonnicy p
wiechu yim. co činite
yeho neslusie w sobo
ty. a odpow yim ježis řka
ini ste two ètli co vèl
dal když lacniel on
a ktteryž bili hiev kte
rak wšel do dom boži.
a vzal a yedl. a dal tè
kteryž s nimi bieh. yi
chžto nesluselo yie
sti yedne toliko krie
žim. y řiekie se jim. že
pan yest syn člowa ta
ke soboty. y stalo se w
druhu sobotu když w
yide dochrab. a vriese
y biee tu člowk. a ruka
yeho pravu biee vsuš
la. y strezieechu mist
ri a zakonnicy vzdrmw
mali by w soboty.
aby nalezli odkudby
ho obzalowali. ale
on wiedieše myslee
yich. y řekl člowu kteryž
miegiese ruku vsehlu.
wstani a stoy vprostred.
a wstaw stal. y řekl
jim. Tiezi mas slu
sieli w soboty dobrie
činiti ali zle. dusi sta
senu vrhati ali zatraci
ti. a obezriew wsech
řekl člowu. ztiehni ruku
swu. y ztaže. a navra
cena yest kzdrawi tu
ka yeho. ale oni napl
nieni su nemudrosti.
a mluwiev wespolek
y co by včili yezisoi.
y stalo se yest w tiech dnech

wygrde nahoru aby
se modlil. a bie pro
noc trwage na mod
litbě bozie. a když byl
den powola vczedlinw
swych. a wywolil zni
ch. xii. kteryž y apoš
ly nazwal. Simona
jemuž pmie wzdě
petr. a andrěge brat
ra geo. Jakuba a iana.
filipa. a bartolomie.
ye. matuše a toma se.
a Jakuba alfeowa. asi
mona gež sloe zelo
tes. Judu Jakubowu.
a gjdáše skariotské.
gež byl zradce. a sstu
piw s nimi s hory
stal na mestě polmě.
a zastup vczedlinw go.
a mnozste welike li
du. zew selikeho zidow
stwa. y zgetuzalem. y
zzamoře. y z tyru. y z
sydona. kteryžto bie
přisli aby gey slyše
li a vzdrawem byli
od nedugjcow swych. a kte
ryž se trapiechu od du
chow necistych. bylu
chu vzdraweni. awe
sken zastup hledaše
se go dotknuti. don
pozdwih od nawe
dl mocy sive přiese.
Blahom chudi neb
wase yst kralowste
nebeske. Blahom kte
ryž nyne lačniete.
neb budete nasyceni.
Blahom kteryž nye pla
čete. neb se budete
smieti. Blahom bude
te když was budu
nenawiděti lide. aby
was odluče. a hanzdi
ti budu. a wywrzhu
gno wase jako zlo. ta
prosyma. a radujte
se w ten den a weselte
se. neb ay odplata wa
se mnoha yst w nebi. neb
podle tech otcow jinie
chu prohom otcow gich.
ale wsak beda wam
bohaty. gež mate vte
seme wase. Beda wam
kteryž ste nasyceni. neb
budete lačnieti. Beda

wam ktoriż se nynie
sniegete neb budete
kwieliti a plakati. Ne
da kdyż budu dobrie
ti wam wszickni lide.
nb podle techż wiecy
cinechu sulesiny pro
kom otroce gich. ale
wam prawi ktoriż slyš
site. miługte nepte
ly wasse. dobrie činite
tem ktoriż was nena
widie. dobroiecite te
gto was zlorieciie. mo
dlite se zaty gto wam
bezprawie činie. a
kto te vderi wlice ge
dno na said vdruhe.
a tov ktoż odgima toe
odew take subrie ne
tod brani ti. a kdyžde
ktoż tebe prosy day.
a ktoż odgima ktere
wiecy te si nevzem
nay. a kaboż chcete
aby wam činili lide y
wy činite gim tež. a
miługeteli ty ktoriż
was miługi ktoriż
wam gst mil. nb y hrie
šnicy miługiace se mi
ługi. a pukli budete
dobrie ati tem ktoriż
wam dobrie činie ktera
wam gst mil. zagde y hri
esnicy to činie. a bude
teli popcemti tem
od ktery chcż se nadege
te wzieti. ktera wam
gst mil. nb y hriesnicy
hriesnikom popcegi. a
by wzali rovne wiecy.
ale wsak miługte ne
priately wasse. a dobrie
činite. a popcevte. nic
od tud se nenadegice.
a bude odplata wasse
mnoha. a budete syno
nay wyssio. nb on dob
rotiwy gst na newde
cne y nazle. Ptoż bud
te milostiwi. jako y
otec was milostiwy
gst. Newdte sudci a
nebudete suzeni. Nerod
te potupowati a nebu
dete potupeni. odpuste
a bude wam odpuste.
dayte a bude wam dano.
mieru dobru. a plnu.

1.

a nalazienu, a oslutu
dadie vlono muse. Dij
zagle mieru kteruz mie
rili budete bude mu
odmierieno. A prieze
gmin y podobenstie. Zda
li moj slepy slepeho
vesti, wsak oba wia
mu vpadneta. Neni
vcedlnik nadmistra.
ale dolbnaly kazdy
bude budeli jako mi
str go. Y co widis mr
wu woku bratra to
ale brzewna ktere
gt woku twe nezna
menas. Pokrytre wy
wrz nappre brzewno
zoku twe. a tehdy pro
zriss aby wywrzel
mrwu zoku bratra
twe. Neb nee dzewo
dobre ktere zimi ouo
ce zla. ani dzewo zle
zimie ouoce dobru. ka
zde zagle dzewo zo
uoce swe bya pozna
no. Neb ani ostrnie sbie
rugi fikow. ani ohlo
zie sbieragi winneho

hroznu. dobry clowk
z dobreho pokladu srdce
ho wynasie dobre.
a zly clowk z zleho pok
ladu wynasie zle. Neb
z hovnosti srdce vsta
mluwie. Y co mi zie
kate pane pane a neci te
ktere wiecy prawim. Kaz
dy ktoz gde kemnie
a slysi reci me a cini
ge. vkazi tu ktomu
by podoben byl. Po
doben gt clowu stawie
gicemu dom gdez ko
pal hluboko. a polo
zil zaklady na skale.
a kdyz se stala pow
dni. ritila se reka na
ten dom. a nemohla
gt hnuti. neb bieze
zalozen na skale. ale
ktoz slysal a neciniel.
podon gt clowu stawie
gicemu dom swoy na
ze bez zakladu. na kte
ryzto ritil se potok.
a rychled padl. Y stalo
se gt oboriemie domu
toho welike. vn

A když naplnil wšecka
sloua swá wši li
du. wšel do kafarnau.
Tehdy setnika gedno
ho sluha zle se mage
bieh vmierage. genž
gev bieh wzacny. aby
vslyše o gezišovi. poslal
k nev starše židow
ptse aby přišel a uzd
rawil sluhu go. a do
když přigide k gezi
šovi prosiev ho pilně
ř. gev. že hoden gt
aby mu to dal. nebť
miluge narod naš.
a školu on nám vstal.
a gezišovi gide ominu.
a když gu nedaleko
bieh ot dov. poslal k
nev setník přátely
ř. pane nerod se tru
diti. nebť nejsem ho
den aby wšel pod stře
chu mu. pro y mne sa
meo neminel se ho
dna. a proto přišel k tob
ale rey slowe a uzdra
wen bude sluha mg.
neb ja člowek se pod
moc vstaweny. ma
ge pod sebu rytiere.
a die toto gdi a gde.
a gjmev pod a přgde.
a sluze mev včinito
a včini. To vslyšaw g.
diwil se. a obratiw se
k gdu. za sebu zastu
pod ěl. wěrnie pravm
wám. ani w izrali tak
welike wěrev nalezl
sem. A wratiw se se
kterij poslani biechu
do dov. nalezli sluhu
kterýž nemocen bieh
zdrawe. V sto se gt
poto. gdie se. g. domě
sta gto sloe naym a
ili su onim vědlmgv
gt. a zastup mnohý.
a když se přblizowa se
k branie miesta. a mr
tvý nesen bieh men.
syn gediný matky se.
a ta wdowa bieh kteru
ito když vzře pan. m
losrdenstwím hnut sa
nadm ěl gi. Nerod pla
kati. y přstupiw dote
kl se nosydl. A ti gezi

B.

nesiechu stali. Y rekł.
Mladencě toe přiři w
stani. A powstaw siede
gěz biee mrtew. Y po
ce mluti. Y dal gey ma
teři go. Y podjala w
sechy bazeni. a welebie
chu boa řice. zě prob
weliby wstal mezy
nami. azě boh nawstie
wil lid sw. Y wygide
ta řeč powsěm židow
stwu onem. y powsie
wobol kragnie. Y zwě
stowali iano. včedl
nicy go. owsech těch
wěcech. A powolaw
dwu zvčedlinw sth ian
poslal ge kgezisow řa
Dyli sy gěz přigiti m
aš. ali gine čakame.
A když přigide kniev
muzie řekli. Jan křtitel
poslal nas kto řa. Dy
li sy gěz přyiti maš
ali gine čakame. A
wtuž hodi vzdrawi
mnoe od neduhow. a
ran. y od duchow zlych.
a slepym mnohym dal zrak

A odpow řekl gim. g. kdy
oe wzkazite iano. kte
ste wěcy widěli a sly
šeli. že slepi widie. kul
hawi chodie. malomo
cni se čistie. hluši sly
šie. mrtwi zmrtwych w
stawuwi. a blahomy
gt kto se naděnu ne
pohorši. A když odgide
posloe iano. počě pra
witi o iano. Cza stupo
lo ste wyšli napust
widěti. trestli wětre
se hybati. Y co ste wy
šli widěti člowěka li mě
kymi oděwy oděneho
A vkto wzrzhe ruši
ši a wrzlo sech wo
mech kralowati si. Y
co ste wyšli widěti p
rokali. owsem přiři
wu y wěcce nežli p
rok. Tentot gt zagi
ste oněž psano gest.
Ay posielu anděla
meho pěd twari tv. gěz
připrawi cestu tv. pěde
bu. Bistě přiři wam.
zietři mezy syny zen.mi

prok iana krtitele za
dny nemie, ale kdož gest
menssi w kralowstwi ne
beskem wietssi gest nežli
on. A weskeren lid slyše
y zgewili kněžstwo
spram cimili bog sluge
krtitele kdež janowy.
ale zabog a wzabonie
wěc radu bozi zhrze
li sami wsoe negsuge
krtitele odněho. Y řel
pan. Ptož bomu podo
bny dě lidi pobolee
toto. a bomu podobni
su. Podobni su dětem
sedicym natrzisti. a mlu
wicym spolu a řikucym.
Zpěwali sme wam na
pi sstalku a ne sstukali
ste. Narzekali sme a
neplakali ste. Nebo při
sel jan krtitel ani ge
dl chleba ani pige
wina. a diete dabel
ste ma. Přisel syn člo
geda a pige a diete.
A y člowěk žrac a pig
ce wina. Ptel zgewili
kněžstwi y kněžstwi

Y spram vcinena gest
mudrost odewssech sy
now geho. Vpsiesse geo
gen zzabomiw aby ge
dl bim. A wsed dodu
zabomku sedl zastole.
A ay žena kteruž biee
w meste kněžstwe. ka
ž poznala žeby geb
stolil wdov zabomku.
přinesla pusku alabu
strowu masti. A sto
gecy bzadu vnoh go
slzami počě smaceti
nohy geho. a wlasy hla
wy sure wyterati. ali
base nohy geho. a masti
masti mazase. A widi
zabomik genž ho biee
pozwal řel sam wsoe
ba. Y těto byl prok
wiedelby zagte kteraa
a kteraka gest žena ge
sto se ho dotyka, neb
kněžstwe gest. A odpu
w g. řel kriew. Simone
ma toe nětco powie
děti. A on řel. Mistre
powiez. Y odpowiede g.
dua dluzim kp biesta

gedno[v] lichewniku.
gen biee dłużen pět
set peněz. a druhý pa
desate. a když nemě
la odkud by nawra
tila. odpustil oběma.
Powěz kto geo więce
miluge. A odpowie w
simon řk. mnim že
ten komuž więce od
pustil. A on řk. Powěs
rozsudil. A obrati w
se k ženě. řk simonowi
widiš tuto ženu. wšel
se do dom twého. wody
noham my nedal sy.
ale tato slzami sma
čela nohy me. a wla
sy swými wytrenula. po
libeme nedalsy mi. a
le tato zaki sem wšel
nepřestala libati noh
my. A olejem hlawy
me nezmazal sy. ale
tato masti zmazala
nohy me. Protož pra
wim tobě. odpuštěgi
se gie hříechowe mno
hy. nebo miloba mno
ho. ale komuž se meně

odpuštie meněť milu
ge. Řk k ženě. odpu
štěgi se toe hříechowe.
A počali kteřiž spolu
sedieu zastolem říeg
mezy sebu. kdo gest te
to gež tabe hříechy
odpuštie. ale on řk
k ženě. wěra twa te
spasenu včila. Odi v

Stav vm. Pokogi
se gest potom a on
cestu činiese po mie
stech a po kastelech.
kaže a zwěstuge kra
lowstwe božie. a ten
ouom. a ženy některe
kteréž bieu vzdrawe
ny od duchow zlost
nych. a od nemocy.
maria gežto slóe ma
gdalena. z niežto sedm
ďábelstwí biee wyšlo.
A johana žena chu
zowa wladaře ero
desowa. a zuzana. a gi
ne mnohe kteréž po
slubowaechu gemu
z statkow swých. A když
zastup mnohý egi

de se. a zniest chmuta
kniev. ěl skěze pudbě
ste. wysěl gemi roz
siema rozsemat seme
ne swe. a když rozsie
ma. gine pudlo podle
cesty. a potlačeno gt.
a ptacy nebesti sně
dli ge. a gine pudlo
na skalu. a wzeslě v
skalo. neb nemiegie
se wlahy. a gine pu
dlo mezy trnie. a wze
sle spolu trnie vdu
silo ge. a gine pud
lo wzemi dobru. aw
zeslě vcinilo vzitek
sty. Ty wiecy poniew
wolase. kdo ma vši
kslyšem slyš. Y tazá
chu ho vědlnicy go.
ktereby to bylo po
dobenste. ginz on ěl
tma dano gt znati
tagěste kralowste
bozieho. ale giny wpo
dobenstach. aby widu
ce newidli. a slyšiece
nerozuměli. a gt toto po
dobenste. Siemie gt

sloo bozie. ale kterež
podle cesty. to su ti kte
ryž slysie. potom přyde
ďabel a wezme sloo
z srdce. aby wěřiece
spasěni nebyli. a kte
rež na skalu tu su kte
ryž když vslysie s
radosti přyimagi sloo
a ti korenow nemagi.
neb docasu wěřie. a
wčas pokusee odstu
pugi. ale kterež wte
nie pudlo. tit su kte
ryž slysie. a odpeco ni
a od bohactwi a wzi
kosi gduce gy mugi
vdusěni. a nepřinosie
vzitku. a kterež wdo
bru zemi tit su kteryž
to wsidcy dobrě. a
narlepsie. slysiece
sloo zachowugi. a vzi
tek přinosie wtrpěti 6.
a nizadny lucerny
zažha nepkry a gie
o sudim. ani pod loži
postawuge. ale na
swiecen postawuge.
aby wchazegicy sně

tlo wideli. Neb neme
wec tayna by neby
la zgewena. ani skry
ta by neby la poznana
a nagenw newyssla.
Ptož wizte kterak by
ste slyseli. Neb kto
ma bude gew dano.
a ktož nema takéož
mi by miel bude od
iato od nieho. Y přisli
knew mate a bratrie
go. a nemohli go do
giti pzastup. Y zwie
stowano gst gw. Ma
tě ta a bratrie twogi
stogie wnie chtiece
tě widěti. Gež odpow
ěl kim. Mate ma ab
trie mogi su ti ktož
sloo bozie slysie a ci
ne. Y stao se gst wge
den den a on wstupi
na lodiebu. a wědl sw
go. y řěl kimm. Pluez
me se ps more. Y w
stupili. a když se pla
wiechu vsnul. Y bstu
pi wiecher wetrow
na more. a pruzem bie
chu wlnaí a nebezpe
čim byli. a přstupiw
se zbudili ho řěkce.
Přkazateli hynemeť.
A on wstaw pzěhra
wetru a buři wodne.
Y přestal. a stalo se
vtisenie. Y řěl gim. K
de gst wiera waše
kteřiž bogieac se
diwili se řěce wesiwk
ktom se zdi gst tento.
že y wetro přikazu
ge y moři a poslugi
go. Y plawili se dow
lasti gerazen sbych
kteraž gst pti galiley.
A když byl wyslel na
zemi. potku gey muž
gen. kterýž miegiese
ďabelste giž časy m
nohe. a oděwem se ne
odiewase. a w domu
přbywase. ale w hro
biech. Ten když vzie
gese pzde pd ňim. a zw
law hlase weli kym
řěk. co mnie a toe gesi
sw boa naywyssie.
Pssym tebe aby mne

ne mucil. A B plačo se
du neč ste aby wy
šel od člo a. mnoha
gyste čas y pochyro se
gey. a bruše obow
any řetězy a puty. sa
ostřiehan. a zlama
ge obowy bywa se
od ďabelste puzě na
pušť. Y otaza ho geo
ra. Ktere toe gno gt.
a on řek tma. Neb we
šla bie mnoa ďabel
ste dnieo. Y psie geo
aby gi ne přikazol
aby do pusti šli. a bie
se tu stado wepřow
mnohych gto se pa
siechu na hoře. Y pro
siechu geo aby gim
pustil wnie wyšli.
Y pusti gim. Tedy
wyšla ďabelste od člo
wieka a wešla vwe
pie. a wnale odgide
stado prudkosti do
moře. Y ztopilo se.
Ten vrnek ia hy vzie
chu ktery pasiechu
vtekli a zniesto li do
miesta y do wsy. Y wy
šli aby widěli co se
stalo. a přišli k gezi
so. a nalezli člo a se
diaceho od niehoziw ďa
belste wyšla odiena.
a bzdrawu mysli.
noh go. Y bali se. ale
zwěstowali gi y ti
kteryž bie widěli.
kterak by zdraw vá
byl od tmy. Y psobiho
wšeho mnozste gera
zenskych aby od sel
od nich. Neb bazni we
liku drziem biechu.
a on wstupiw na lo
di wratil se. Y prosie
se geo muž od niehož
ďabelste wyšla aby
s nim byl. ale osta
wi ho. gy řka. Wrať se
do domu twego a wypra
wuj kterak welike
wěcy včinil toe bohu.
Y odgide powsě mie
stě zwěstuge kterak
welike wěcy včil gy
gy. Y stalo se gt když
se nawrati. gy přiige

gey zastup neb bie
wsichni cákrigie go
A ay přyide muž gemi
gno nairub. a ten bie
se kněze sskoly židow
ske. Y přide knoha ge
žisdwy. Y se go aby w
šel do dom go. Nb dce
ra gedma biee ge
ia bozito wleteci ry
a ta vmierase. Y při
hodi se když gdiese.
a zastupu ti sten bie
se. A žena gedna bie
se w krwotoku a let
ry. kteraž na lebaže
byla wynaložila
weschen statek swuy.
a od žadneho nemoh
la vzdrawena bti. p
stupila o zadu y dot
ce se prodolka ruchá
go. A vhned stal tok
beure gegie. Y řek. g.
kto gst gež se mne
dotekl. A když wsic
přiechu řek petr a
kteriž onim bie
přkazateli zastupe
ce ti sskmi a dawie.

a dieš kto se mne d
tekl. Y řek g. dotekl
se mne niekto. neb
y ia poznal sem že
moc wyšla zemne.
A vziewši žena že
by ho tayno nebylo.
trasiwy se přyide y
pade pdnohai geo
a přkteru přiny dot
ekla by se go vbiza
pdewsim lide. a kte
rak gst vzdrawena
vhned. A on řek gie
dcero wiera ta te
zdrawu vrini la. gdi
vpokoyi. A když on
geste mluwiese. p
yide gen kt meže
ti sskoly židow ske
ra gemu. že vmře
la dcera twa nerey
trudniti go. A gežiž
vslysew to sko odpo
wedel otcy diew
ky. Nerod se bati
ale wier toliko. a
zdrawut bude. Ale
dyž přyide do dom ne
přepusti o sebu gini

nizadnev. gedme pe
tro! a Iano! a Iaku
bowi. a oby amate
ri dewcichy. y plaka
chu a kwiele v gie
wsie! a on ich. nerad
te plakati. nenet me
tuu ale spit. y pos im
cwichu se gv. zwedu
ce ze gest vmiela. a
le on drze ruku ge
gi zwola ria. dziewko
wstani. y nawratil
se duch gegi. a wsta
la vhned. y kaza gie
dati gziesti. a diwili
se rodici gegi. a imz
pikaza aby zadnev
neprali coz se biese

Asmolaw ix stalo
sn. apostow. dal
gim sylu a moc nade
wsemi dabel stwi!
a aby nedukhy vzdra
wowi. y poslal ge kaz
at kralowste bozie.
a vzdrawowat nemoc
ne. a ich kazim. nic ne
berte nacestu. a! ho
li. a! mosiny. a! chleba.

ani peniez. ani diwu
sukni mieuzyte. a
do kterehoz koli do v
wegdete tu ostanite.
a od tud newychazey
te. a ktoz koli nepri
gmu was. wygduce
z mie sta toto take pach
noh vzrch wybite na
swedectwe nanie. a wy
sedse obchazeve polka
stelech. z wesnugice
ceme. a vzdrawugice
wsady. y vslyssel ero
des ctvrtak wsechy
wiecy kterez se dege
chu ot nieho. y pachy
bowase. proto ze pra
weno biese od niekte
rych ze by ian wstal
z mrtwych. a od niekte
rych ze se eliaš vkaz
al. a od niekterych
zeby prok ge n zsta
rych wstal. y riekl
erodes. jana sem ia
stal. kto pak gest. te
to oniemz ia slysim
takoe wiecy. y hledase
wideti ho. a wratiw

je se apostole. Prosili
gey ktere kolj wiecy
ciniti. A pogem gey w
stupi sukromie na
mieſto puſte. gež gſt
betsayda. To když po
znachu zastupe sli
zami. a prigal gey. a
mluwiese gim okra
lowſtj boziem. a ty
kteriž zdrawie potre
bowachu vzdraw se
Ale den se biese počal
schylowati. A pstupi
wſe xnte řeli gy. Puſt
zastupy. at gdouce do
kstew a dowesinc kte
rež chzilo su. at se ob
ratie a nalezmu pobr
my. nb tuto namieſte
puſte ſme. Y řek kmim
wy dayte gim gieſti.
A oni řeli. negsu nam
wiece než pet chlew
a dwe rybe. gedie lež
bychme my snad sli
a kupili nawesken te
to zastup pobrmow.
a biey iakožto muzow
pet tisyw. Y řek vědl

mkb swy. kazite se gi
z saditi iako nakmu su.
pupudesati. a tak vsli
a z saditi se kazali w
sem. a wzem pet ch
lebow a dwe rybe w
zhledl knebi. a dobro
řeril ge. y lamal. a
dal vědlmkb swy.
aby kladli pozastupy.
Y gedli wſic. a nasy
ti su. Y zdwižed gſt
což zbylo. xij. kosow.
Y stuo se když sam bie
se modle se. biey kim
y vědlmcy. Y otaza
gich řa. Kym mie bu
ti pwie zastuwe. a
odpoli a řeli. iane ki
titele. a gimi elia sem.
a gimi že prok geden
z prowmch wstal. Y řek
gim. a wy kym mie
byti pwite. a odpow
petr řek. kristu bozie
a on pozehraw gi p
kaza aby žadnev nep
wili. to řa že musy
syn člo nmoe wiecy
trpeti. a potupen byti

o starssich. a administr-
a zabit bych. a třetí den
zmrtwých wstati. A přiv-
ese kewše. Okteli kto
w mnie přijde. a zapři
sá sebe. a wezmi kříž
swůg nabrzdy den. a
následuge mne. Nebť kdož
bude chtieti žiwt swůg
zachowati. ztratí gey. A
kdož ztratí žiwot swůg
pro mie spasen včiní gey.
Neb co prospěssno člowěku
by zisskal weszken swět.
a sam se zatratil. aneb
co dá za wýmil. Neb kdo
se bude mnou styděti a
mých řečí. tiež se syna
člowěka styděti bude když
přijde v vrzelebnosti se
a otcowie. y svatých anděl-
ské přiwítá. Pravím wám
tuto někteří stojíce.
kteříž neokusie smrti.
až vzrie králowstwe
božie. Y stalo se gest po
třetích slowiech iako
osm dnů. y pojge Petra
a Jana. a Jakuba. a w
stupi na horu. aby se
modlil. Y včiniew gest
když se modlese tuwá
oblicěge go ymaba.
a oděw go biely sskwm-
ný. A aby dwa muže m-
luwiesta s nimi. abie
sta mojžieš a eliaš
v vrzelebnosti widiea
a prawiesta wyssupeé
go. kteréž měgiese wy
plniti wyzeruzalem. ale
petr a kteříž s nim bie
obtiezem sú sně. a pro
gtuwse widěli wele
bnost go. a dwa muže
gto stuchu s nim. Y stalo
se když odgidú od nie
ú petr k gezisowi. přiti
zatelí dobre gest nám zde
bych. včinme tuto tři
stanky. tobě gen. a mojž
ziesowi gen. a eliašowi
gen. newědě co by řekl.
A když on to mluwiesse.
včinien gest oblak vza
stien ge. y bali se když
ú wyjdú do oblaku.
A hlas stal se z oblaku
řka. Tento gest syn moj
milý. go poslúchajte.

a ktori se dzgiese klias.
nalezen yst sam yes
a oni miseli a nepra
wili zadne v wtech
dnech mielioz ztech
wiey kterez wideli.
Vsta o se druhe o dne.
kdz oni bstupowali b
hory zwtku gey zastup
mohly. a ay muz zza
stupu zwola ria. Mi
stie p sym wzhledin
na sva me. nb gedmy
mi yst. aby duch svty
da gey. a vhned wzk
rica. a tepe. a sapa b
slina. a gedux odesla
zie lomauze gim. Vy
sel sem vredlinu ctch
aby gey wyuzdili a
nemohli. a odpowie w
y. riek. O pokolee ne
wierne a prewracen
dokud budu vnuz.
a trpeti nuz budu.
pned sem sva tve.
a kdyz pstupi vdeti
gim dabel. a zsapa.
V pozehra du v necaste
mu. y. a vzdrawi die
te. a nawrati ge otw
y. Vdiwiev se wsie
vwelikosti bozie. a
kdyz se wsie duwie
wew sdch wiercch kte
rez cinie se. ik kwed
lubo sivy. polozte w
sidycch wasich rec
tyto. Syn zayde ako
buduae yst aby dzu
byl wruce lidske. a
oni neuiedie slo tvo.
a biee zakryto pdni
aby nerozuli y. alu
gie v se otazati ge
oto slov. V wzgide w
nie myslee kto by z
iech wieti byl. a ge
zib wida myslee gi
ch sedce. pochopiw
dietie postawi ge p
dle sebe a ik yi kdyz
koli pyme dietie to
to negme me nie
pyia. a ktoz koli nie
pyia. prijia tve gez
nie poslal. nb ktoz
yst mensi mezy vse
mi nuz ten wieti yst.
a odpowian ik. pli

zatreli wideli sme ge
dno⁹ wegno te an wy
metu dably abtu
mli sme ge⁹ y řk k
nie⁹ g. newdie btu
nitu neb ktož nee
pti nam zanab gt.
y sta⁹ se gt když se do
plnichu dnoe pyetie
go. aon twar swu bie
se vtwrdil aby šel d
geruzalem y posla
posly pdobliczegem
swy. a gduce we šli
do mesta samarsk⁹
aby ppriwili ge⁹
y nepřigali ho. nb
twar go bice gdua⁹
dogetu. a když vzie
ahu vcedlnicy geo
iakub a ian řli. pre
chce šli diemet atby
ohen o stupil onebe
a spalil ge ia⁹ eliab
vcinil. a obratiw se
po tre sk⁹ gich a řl.
newiete čeho ste
duchu. neb syn člo
nep šel dusi zatrati
ti ale spasiti. y ode
šli do gme⁹ hrudku.
y stu⁹ se když o⁹ gdie
chu cestu. řekl gen
kniemu. poydu zate
bu kmz koli poydu.
y řk ge⁹ g. lisky du
pata mayi. a ptacy
nebesti hnezda. ale
syn člo⁹ nema kde
by swu hlawu schy
lil. y řk kgme⁹ pud
pomnie. a on řl pre
ppust mi at pre poy
du a pochowa otce
mo. y řk ge⁹ g. nech
at mrtvi pocho gi
mrte se. ale ty gdi z
westuy ktralowste
bozie. y řk gimy poy
du potwe pre. ale pre
ppust mi wyjiti a po
wedeti tem ktryž
doma su. y řk gemu
g. žadny zthna ru
ku swu k pluhu a ob
ledage se zase. hotow
gt ktralowst bozie.
Ale poto wyzna
menal pan ygi
nych dwu a sedmdesate.

a wsielasse ge podwu
pred twarzi swu do ka
zdeho mesta y mesta
kamž on miegiese p
gliti. a pwiese se gi zeni
zagte mnoha ale del
mcy nemnozy ptož
pste pta zni. ať wsle
delnikow nazeni swu.
odete ay ta posiela
was iako berannyh me
zy wlky. ptož netrodte
nosyti pytlika. a mo
sny. a obuwi. a žadne
ho na cestě nepozdra
wugte. a do ktereho
koli domu wegdete nay
prwe rzete pokoy tom
to domu. a budeli tu syn
pokoge odpocine na
niem pokoy twůg. pa
kli nebude kwam se
nawrati. a wtež do
ostanite gedute ap
gite ktere wiep vmag
siu. hoden gest del
nik mzdy se. netrodte
choditi z domu do domu. a
do ktereož koli mesta
wegdete a pymu was.

gezte ktere koli wiep
podkladagi se wam.
a vzdrawugte nemo
cne kterež wnie siu. a
rzete gim. pblizi se
wam kralowste
boze. do ktehož mie
sta wegdete a nepri
gmu was. wygduce
na vlice go rzete. da
ke prachy ktery se p
drzal nas z miesta wa
seho wytieraime nam.
wsak to wiezte. že se
pblizi kralowste bo
zie. zagte pwi wa
že sodomsky wonen
den lehčegie bude
nežli tomu miestu. bě
da tobe korzay. bědu
tobe betsayda. neb by
wtyru a wsydonu
včinieny byly mocy
kterež wnas včinen
siu. niekdy by wzyni
a wzopele sediere
kali se. ale wsak ty
ru a sydonu lehčě
gie bude na sude
nežli wam. a ty kafar

naň až donebe zdwi
hlob se. až dopekla
budeš pohřženo.
Kto was slyší mie slý
ší. a kto was pohrdá
mnu pohrdá. a kdož
mnu pohrdá. pohrdá
tě kteří mie poslal.
P Navrátili se dwa a
sedmdesáte s radostí
řce. Pane také ďáblové
poddawagi se nám we
gmenu twém. P Řekl
gim. widěl sem sa
tana jako blesk s ne
be padagjcý. ay dal
sem wam moc šla.
pati na hady. a na sti
ry. a na každú moc
nepřietele. a nic wás
nevškodí. ale wšak
wtom nerodte se ra
dowati že se wam du
chowe poddawagi.
ale radujte se že gmena
wase napsána su w
nebesích. W tu hod
inu zradowa se. g.
wdu v ducha svatém a řekl dě
kugi toe otče pane ne

be y zem. žes skryl tyto
wěcy od mudrých a
opatrných. a zgewiste
ge malickým. owše
otče. neb se tak libilo
pětebu. W všecky wěcy
dany su mi od otce mého
a žádny newie kto by
byl syn gedie otec. a
kto by byl otec ge
dine syn. aby bude
chtieti syn zgewiti.
A obratiw se k wučedl
nikom siwý řekl. Blaho
slawené oči kteréž widie
které wy wěcy widi
te. neb pravi wam.
že mnozy prawy a kra
lowe chtěli widěti
které wěcy wy widi
te a newiděli. a slyše
ti které wěcy slyšite
a neslyšeli. A ay gen
wzalonie vřemy pow
stal pokušeje go řka
Mistře co činie žit
wěcny obdržim. A on
řekl k niemu. wzalonie co
psano yst. kak čteš.
On odpow řekl milo

C.

budeš pan bohu twemu
z celého srdce tvého, a ze
wssie duše twe, a z celé
sstechi mocy twych, a ze
wssie myssli tve, a bliž
niho tvého jako sám se.
Řekl gest pak gemu: Prawes od
prawe. to čiň a budeš
žiw. Ale on chtě se spra
wedliwu učiniti řekl
k gezisowi: A kdo gest mogi
bližni. A wzezřew gemu
wzhoru, řekl. Člowek gen
ostupowal se odgezdiwa
dogezdycho, y vpade
mezy lotry, kteryžto
take oblupili geho.
a ranivše odešli od
polu žiwu nechawše.
Y přichodilo se že kněz
gen ostupowal se tuž
cestu. a vzřew gey po
minul. Takéž y kahen
když byl wssche cesty
a wida geho pominul.
Ale samarytan gen
cestu cinie přijide pod
le nieho, a vzřew gey
milosrden stwo hnut
gest. a přibliziw se vma
za rany gegi nalew o
leye a wina. a wložiw
gey na howado swe
wedle dechlewa ape
a onemi miel. A druhy
den wynal dwa pe
nieze y dal chlewni
kowi. a řekl peči oniem
mey. a což koli nadto
wynaložiš ja když
se wrati zase, naw
rati tobě. Kteo ztech tří
zda se tobě bližni byti
tovi kteryž vpadl me
zy lotry. A on řekl kte
ryž včinil milosrdenstwi
nadim. Y řekl gemu. Gdi
y ty včiň tež. Přistaw se
když gdiechu a on w
gide dogednoho hrad
ku. a žena gedna gme
ně marta přijala ho
dodomu swého. A ta bieše
sestra gmene maria.
kteraž take seděcy p
dle nohu panie poslu
chaše slowa gego. Ale mar
ta pečlywa bieše při
časte posluhowati kte
ryžto slowecy y řekla.

pane nec toe pece. že
sestra ma opustila
mie samu sluziti. proz
rcz gi at mi pomoz.
A odpow ežl gi pan. Ma
rta marta pečlivaz
sy a vmutiš se pro mno
hych wěcech. Ale
gednohot gt potre
bie. Maria naylepsi
stranku wywolila
kteraž nebude odjata.

Y Stalo xj odnie
se gest na gedno
mieste. když byl mo
dle se. když přestal. žl
gen zvědlivw go
kriev. Pane nauč nas
modliti se. ia y jan
naučil vědlivky se
Ježl gim. když se mo
dlite řiekayte. otče
posvěť se gmo te. pů
kralowstwe te. chles
nas wezdayž dayv
ma na každ den. y
odpust ma hřiechy
naše. ia y my odpu
stieme každemu
winiku našemu. Y nevnuž

nas vpokušenie. Ježl gi
kto z vas bude mieti
přtele. a pogde kriev
o polnocy. a die gemu.
přieteli pož mi tři
chlebw. neb přtel moy
přišel ze cesty kemnie. a
nema co bych položil
pdnie. A on wnitř ob
zewěda ežl by. Nezad
nme mutiti. gž dwe
ře zawřieny su. a die
tkey me sěmi su nalo
zi. nemohut wstati
a dati toe. A on setrva
li tlukla. přwi wa aac
neda gy wstana pro
žeby přtel go byl. wšak
pneukldnost go w
stane. a dal gemu kolikož
koli potřebuge. Y ja
wam přwi. pšte a bu
de wam dano. hleday
te a naleznete. tlucte
a bude wa otewřieno.
neb každy kto pro
sy bere. a kto hleda
naleza. a tomu gež tlu
če bude otewřieno.
A kto z vas otce psy

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

zachleb zdali kame
ne podá gey. ¶ Nebo
zatybu zdali zatybu
hada dá gey. A neb
prosylli by mayce z
dali podá gey stira.
Proz ponieuadz wy
sice zli znate dobre
wěcy dane dawati
synu wasim cim wie
ce otec was nebesky
dá dobrie du a tiem gto
ho prsie ¶ B Gdyż wymie
tuge dábelste a to bie
se nieme. A kdyż wy
wrzel dábelste mluk
yt niemy. ¶ Divili se
zastupce. ale niekteri
zmich řekli. W belzebu
bu kniezeti dábelste
wymieta dábly. A tyi
ni pobuseyice znamie
znebe hledachu od
nie. Ale on kdyż vziel
myslee yich řekyn.
Każde kralowste wsze
rozdělene zpustieo bu
de. A dom nadom pad
ne. A ytli že y satan
yti soe rozdělen yt.
kterak stane kralow
ste yeo. Že prawie mie
w belzebubu wymie
tati dábly. A ytli že
ia w belzebubu wy
mietam dábly syno
wasi w kom wymie
tagi. Proto sudce wa
si budu. A ktiež wymi
etamli w prstu bozie
dábly. tehdy přislo me
ze w was kralowste
bozie. Kdyż silny od
nec ostrieha dv sv.
w pokogi si ty wecy
ymiez wladnie. Puk
li silniey si nadnie
yda přmoz yo. wsdea
odee odnieo otegme
wniezto vfa se. A lupe
že yo rozdeli. Ktoż ne
semu pti mnie yt. a
ktoż ne sbiera semmi
rozptyluge. Kdyż ne
čisty duch wyide od
člo a chodi pomieste
ch suchych. hledage
odpočinutie. a nena
lezma die. wrati se
do dv me od kud sem

wysel. a když přyde
należne gey przme
tly oči stem. a tehdy
gde a přyme sedm
gmych duchow hor
sich sebe. a wegdu
ce přebywagi tam.
y su posledme wiecy
cloa toho horsie pr
wnich. y stao se gt
když ty wiecy. přwie
se. pozdwihli hlasi
gedna zena zastupi
cela gey. Blahom
bruch gež te nosyl.
a prsy kterež sy ssal.
Ion řel. owsem. Bla
hom kteriž slysie slo
wo bozie aostrie gi
Lgo. a když se zastu
poe sbehowa poce
prawiti. pokolee to
to pokolee nepřiwe
gt. znamee hledaa
znamee nebude gy
dano gedne znamie
ionase proa nbia
koz ionas byl zna
mee nynywitelky.
takež bude y syn cka

6.

pokolei toto. kralow
na od poledne wstane
nasude s muzimi po
kolee toho. a potupi
ge. nb přisla od kon
cin zee aby slysela
mudrost salomuno.
a ay wiece salomua
tento. muzie nynywiz
tsti wstay nasude s
pokolenim tieto apo
tupie ge. neb pokaie
nili kazanim iona
sdwiu. a ay wiece nez
li ionas tento. žadny
swietedlnice nezažge
ha awskrysi postage
ani pod kbelce. ale
na swiecnu. aby kte
riž wchazegi swietlo
wideli. swietedlni
ce tela to gt oko te
budeli oko twe spro
stne wsero telo te swie
tle bude. a pakli bu
de nepřiwe. take telo
te tene bude. ptozi wiz
aby swietlo kterež w
toe gt tmy nebylo.
pakli telo te wserko

swietle bude nemaye
žadne cirstky temno sti.
bude swietle wsecko.
a ako swietedlnice
blesku osvieti te. a
když mluwiese. pstyl
go. gen zakomk aby
obedwal vriekla. aw
sed siede zatolé. de
hdy zakomk poce wso
bé maye zazlé. riecy.
pébyse nevmyl pd
obiedem. p ik pan kie
mu. nyme wy zabocy
coz zewnitri gst ciese
a misy čistite. ale coz
wnitri gst wno plno
gst lupeže a neprati.
blazni. wsak ten gsto
vcinil coz zewnitri
gst. vcinil tabé coz w
nitri gst. ale wsak coz
zbywa dmayte al
muzinu. aby wsecky
wecy čiste si tum.
ale béda tu zakoni
kom. gež desatky da
wate. zmaty. a zruty.
y zkazde zeliny. a po
migiete sud. a lasku

boži. Tyto zagiste wy
y mieli ste činiti. a nie
ch neopustěti. Béda
tum zakonikom. gž
miluyete prawé sto
lice w sbořiech. a ty
dramo mé natrzisti.
Béda tu gž ste ako
hroboé. gsto neyssu z
geuni. a lidé chodie
ce swrchu netušie.
a odpow gen zvčeny
ch wzabo ik gy. mi
stre. tyto wecy prie
tabé ng poslanie čio
aon ik. Y tu wzabo
vrenyo béda. neb ob
těžuyete lidi břeme
ny kterychž nesti ne
mohu. a sami gedné
prste tu sim nedoty
kate se břemen. Bé
da tu gež wzdělate
hroby prorok. a otce
wasi zhubili ge. y
ste swiedčite že pra
wuyete skutky otcow
wasich. neb zagiste o
ge zbili. a wy wzdělá
wate gich hroby. ch

y mudrost boźie ślą
posłi knim proroką
stoły a ztemi zabigi.
a puditi budu. aby
ssledana była krew
wsech proroků ktorau
wylita jest od vstawe
świata. od pokolene toto
od krwe abele. aż do
krwe zacharyase. jenž
zahuben mezy oltą
ře a domem. Tak prawim
wam. požadana
bude od toto pokolene
Beda wam wzaboe
ve. jenž ste wzali klíč
vmene. sami ste nemohli
a tem kteryž wchazeg
chu bramili ste. když
ty wiery knim přiwlekli
počali zabwiaty a wzna
boe vcit tězce se pro
witi. a vstu geho zaw
prati. zmnohými wiery
labugice go. ahledaie
nieto wpudnuti zyst
go. aby gey obžalowali.
A když mnozy zasbi
rwe stzechu mu
bol. tak že se westoł
tlačili. počě riecy kněž
dlim ko swym. pilnie se
wstrzyme od kwasu ze
koniecho. jenž jest poc
rytwie. Nic mi nee
přikryto globy nebyo
zjewene. ani skryto
globy nebyo zwedene
Nb ktere wiery wstma
chi ste prawili na swe
tle budi mluwny. a co
wy si mluwili ste na
lożech. bazano bude
na strechach. ale pra
wi wam přatelo my.
aby ste se nestrachowali
odtech jenž zabigegi tě
lo. a po to nemagi wie
ce coby vczinili. ale v
bazit wam koho by ste
se mieli bati. Boyte se
toho. ktery když za
bie ma moc poslati
do peklem. ohnie ptoz
přiwi wam to. se boyte
vsak pet wrabcow
prodawaiy zadnu sar
ty. a gen zniech nee w
zapomenuti pobohe.
ale y wlase hlawy

wasie wszickim zeitei
si. Ktoż netudie se bu
ti mnohych wrabow
lepsi ste wy. zagiste
prawi wa kazdy k
woj kolí wyzna mie pd
lidmi y syn cloa wy
zna go pd andely bo
zymi. Ale ktoż zapri
mne pd lidmi. zaprien
bude pd andely bozi
mi. A kazdy ktoż die slo
wo pti synu cloa bu
de gey odpustěo. ale
tov ktožby se pti du
stuter ruchal nebude
odpuštěo. A dyž was
vnedu do zbozow. a k
mistro. a k moc. netu
te peliwi byti kter
ak aneb coby ste odp
wiedali. neb co pri
li. nb duch svty nauci
was wtu hodi. ktere
wiecy mieli byste pri
ti. Y řek gy geden. za
slupu. Mistie ty bu
tiu mey ať wzdeli se
mnu dedicte. dom řek
krie. cloce kto mie v

stawil sudcy neo de
licem nadnas. Řek
gi. vrzte auwrugte
se odwselibeo labom
ste. nb neywhoynosti
gedno kazdeo zimt
go gt. ztech wiecy kte
rymiž wladne. Ypo
wiede kim podbeny
ta. cloa gedno co
hateo hovne vzitky
pole pniesło. Y myslé
se wsdeta. co vcim
ze nema kam bych s
hromadil vzitky me.
Y řek. toto vcim zru
sim stodoly me awet
cie vcim. atu shroma
zdim wsecky wiecy kte
mi se vradly. a dobre
wiecy me. a die dusi
me. duse mnoo dob
reo mas slozeneo na
leta mnoa. odpočiny.
gez pi. hodny. Y řek gy
bohu. Blazne tuto noc
duse te pozadagi od
tebe. a ktere wiecy sy
pripravil cie budu. Tak
gt ktoż sobie hromadi

a nec bohaty wbo. y
ſ vſedlimbo ſiry. pr
pwi wa. nerodte pe
cliwi byti duſi waſie
cobyſte gedli. a telu
waſe weſobyſte ſe o
blaſili. duſe zagte wi
ece gſt nezli pokrm.
a telo wiece nezli o
dew. znamenayte ha
wrany zet ne ſegi. a
znu. gmizto nec ſtod
ly ani pywnice. a bohu
krmi ge. cim wiece wy
wetie wazno ſti ſte
nadnie. a kto zwas po
myſle moz pridati kpu
ſtawe. ſive lobet gen
porie dz tehy coz nap
menſio gſt mozete. a
ogimych nierech pec
liwi ſte. znamenay
te kwiete poline. kte
wlk rozſtu. nedelagi
ani pradu. a pwi wa
ze a ſalom wewſie ſe
ſlawe odiewaſe ſe ia
ko gen ztech to. a po
nedz ſeno ktereg dnes
gſt napoli. a nazaytue

wkopu ſlozeno bog
bohu tak odieg. cim wie
ce was male wiery.
y wy nerodte hledati
cobyſte gedli. a neb
cobyſte pili. a nerodte
ſe vwyſoko pozdwiha
ti. neb tech wſech wie
cy narodowe ſwieta hle
dagi. doter was wie
ze techwiecy potrebu
gete. ale wſak hledey
te naypre kralowſtwe
bozie. a to wſecky wie
cy budu wam pridany.
nerodte ſe bati malic
ke ſtadce. nebot ſe ſli
bilo otcy waſemu dati
wam kralowſtwe. prda
wayte kteryby wiecy
wladnete. a dawayte
almuzinu. delayte ſobe
pytliky kteriz newet
ſegi. poklad gſt nehyc
wnebech kamizto zlo
dey nepblizuge ſe. a
mol poruſuge. neb
kde gſt poklad wa. tu
y ſrdce waſe bude. bud
te bedra waſe ſpaſa

a lucerny sporine w
ruku nawsech. a wy po
dobni lidem čekajicim
pana swého když by se w
rátil z svatby. aby
když přijde a potluče.
vhned otevřeli gemu.
Blahoslavení ti sluhy to. kte
ryež když přijde pan
nalezne ani bdie. Ame
ne pravím wám že přepase
se a bude jim sesti. a
gda bude jim sluziti.
a přijde druhé
bdie a pakli w třetie
bdie přijde a tak nale
zne. blahoslavení jsú sluhy
ti. ale toto vezte že
by vedal hospodář w
kterú by hodinu zloděj
měl přijíti. bdělby
zajisté a nedal by pod
kopati domu swého. Vy buď
te hotowi neb w kteru
hodinu nenadejete se
syn člowěka přijde. Vzal
gemu petr. Pane li pra
wiš toto podobenstwí
k nám li k lewsem. Pak pan
stwo gest wladař wierny

a opatrny. ješto ustan
wil pan nad čeledí
swú. aby jim dal w
čas pšenice mery.
Blahoslavený ten sluha.
kteréhož když přijde
pan nalezne an tak
činí. Jistě pravím wám
že nadewšecken wiecem
kterými wladne
vstawí gemu. pakli die
sluha ten w srdci swém
meskú pan mey p
jiti. a počne biti pa
cholky a die wbi. a je
sti a piti. a opijeti se.
přijde pan sluhy toho
wden který se nena
dege. a w hodinu kterú
newie. y rozdělí gemu
a stranbu gemu bude
vnyni položí. ale ten
sluha který poznal
woli pana swého a nep
pripowinal se. a ned
nil wole geho. umlá
cit bude mnohými.
ale který nepoznal
a nedal hodnych wiec
umlá cit bude ne

mnoſty. a ſtrzedv ktrzi
mnoo dano mnoo bu
de odnieſio przadano.
a ktrzi poruczili mnoo
wiece przadagi od
nieg. oſzeni ſem pſzel
puſzti nazel. a co ch
cy gedie aby ſe zapu
lil. a kzite ſe ma kzi
ti. v kterak mi gſt vz
ko do bud ſe nedobra
mnite zebych pſzel
polzby dati nazel. nie
pſzi ſwa. ale wzdele
nie. nebo zboo budu
pet wdov gedno roz
delen. trzie pti dzie
ma. a dwa pti trzem
rozdele ſe. oter pti ſy
nu. a ſyn proti otcy
ſwemu. matie pti dce
ri. a dzera pti mate
ri ſe. ſwekruſe pti
newieſtie ſwe. a newie
ſta proti ſwekruſi ſe
a pruniieſe v kzaſzti
po. ktrzi vzite oblak
an nyalazie odzapu
du. pſzned pruniite
deſt pozde a tak bys

aby vz poledni wieti
wege vzelate wedro
bude. a by nu. polzby
cy. tuzi nebe v zemie
vmiete zkruſzti. ale
toto czaſu kterak nezku
ſiugete. pro zuk v ſa
odſebe neſudite coz
ſprawy gſt. ale kdz gdes
ſprotiwnike twym
nateſtie ſkinezeti. p
cini pilno ſt aby byl
zprostien odnieg. atby
ſnad nedal tebe ſud
cy. a ſudce dadby te bi
ricy. a biric puſti te
dozalatie. pzi ſi tobe.
newyydes odtud do
kudz tuke poſledni
ſzatku nenawratis.
V kterſzu nekteri
wto czaſu zuieſtu
gice gev o galileyſtch
gichzito krew pilat
ſmieſzil s obetmi gi
ch. a odpow zel gim.
mniteli zeby tito
galileyſti byli hzie
ſzcy mimo wſzecky
galileyſke. ze ſu tuke

Gray Scale
0 1 2 3 4
Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

wiecy trpeli. nic pri
wa. ale nebudete li
polnie mieti wsic
tej zahynete. Jako
oniech osmnadcte na
niezio pada wieze w
syloe a zbila wsecy
mniteli zeby vom
krieszing byli mimo
wsecy pbywayice
wygenzalee. nic pra
wi wam. ale nebude
teli polame ait wsic
kni tej zahynete. y p
wiese toto podobene
dzewo sikoe miege
se gen stepene vvi
mcy swe. y pgide hle
dayze owoce nanie a
nenaleze. y rk kwma
ri wimice. ay tri leta
su iakz pchodi hlege
owoce natoto dzewu
sikowe. a nenaleza.
ptoz podetni ge. pro
tabe zemi zanieszkua
ma. aon odpow rk
gu. pre ponechay ho
y toto leta. az ge obo
pam. a obkladu hnoye.
y zdalitby vcinilo o
twoe. pakli nevcini
wbuduace casu po
detneo ge. y bice vce
wsboru gich wsobo
tu. a ay zena kterazi
miegiese dua nemocy
xvm let. a bice skło
niena. aniz moziese
owsem wzhoru pa
tecti. kterazto kdyz
vzie. g powola gie k
soe. y die gu. zeno p
pustea sy adnemocy
twe. y wzlozi nazni
ruce. a phned se gst
zdwihla. y welebie
se boa. a odpow kne
ze sbolnie krieszaye
se. zeby wsobotu vzd
tawowal. g. pivice
zastupu. sest dni gst
wnielz ma delano
byti. ptoz wtech p
chodte a vzdrzuwem
bywayte. a newden
sivatecni. a odpow
g. rk. pokrytie gen
kazdy zwiad wsobo
tu neodwazuye li

Gray Scale
0 1 2 3 4

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

osla swego nebo wola ad
gesli a neuwdili na
puget. Tato pak dce
ra abrahamu kteryž
puzal satan ay o
sinnadcte let. nemie
la rozwazana byti
od toho sstrzbu wden
sobotni. a když to prá
wiese. sydiew se wsic
kni ptuwnicy go. A we
sken lid radowase se.
newsech wiecech kte
rež slawnie dielie se
odnieho ptož puwiese.
kow podobno yst kra
lowstwe bozie. a k kow
podobno byti ponie
wž ge. podobno yst zr
nu horticzne. kterež
wezma člowěk pustil
do zahrady swé. y rostlo
a wzniesl yst w strom
weliky. a ptacy nebe
sti odpočinuli nawe
twi go. A opět řekl kow
nu podobno mieti
budu kralowstwe bo
zie. podobno yst kwa
su. kteryžto wzemsi
zena sskrylla wetiech
mierzicech muky. do
kudž by nezbysalo w
serbo. y chodiese ponie
stech. a polistelech.
vrie a cestu cinie doge
tuzalea. sstěl gew gen
pane ponie malo gich
kteriž byuuzi spa
sel. A on řekl kwm. Suuri
tese wchazeti skrze
tesnu branu. nebo pů
wi wam. mnozy hledá
ti budu wyjti ane
budu mocy. ale kdy
wezde hospodar a
zawrie dwerie. počne
te wnie stati a klicy
nad dwerie řec. pane ote
wři nam. a odpowiedi
die wam. nezna was
tehdy počnete řieci.
yedli sme a pili sme
pd tebu. a narynach
nasich včil sy. a die
wam. newiem was od
kudste. oteydete ote
nme wsie činitele
nepti. tuť bude plač
a skripec zubow. kdy

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

vzřite abrahma vzřa
ka a iakoba a wšecky
proky w kralowstwi
boziem a was wyhz
nauw byti wen. A
ydu od wychodu. a
od zapadu. od polno
cy. y od poledne. a bu
du odpočinuti w kra
lowstwi boziem. A ay si
posledni kteřiž bie
prwni. a si prwni
kteřiž bie posledni.
zwtu hodi přistuli ne
kteří zabomiw řiec ty
zwrzydi a zydi od sud
neb erodes chce tě za
biti. Y řek gim. iděte po
wiezte lisce te. Ay wy
mietu dably. a zdraujie
dobonawu dnes a zay
tra. a třeti den sbonu.
Ale wssak musy dnes
a zaytra. y pozaytři
choditi. neb nelze p
roku zahynuti kroe
geruzalem. geruza
lem geruzalem ty za
bigieš proky. a kame
nuyeš ty kteřiž kroe

bymuzi poslani k lik
rat sem chtěl shroma
zditi syny tě. iako ptak
hnězdo se podkřidla
a nechtěl sy. ay opu
stěn bude wam dom
was pust. a přiwi mu
že nevzřite mne. až
přyde když diete po
žehnaw ty přišel ve
Dota xiiii gno pnie.
se yst když wyide
dab v gednoo kniežě
te zabomiw wsobotu
aby gedl chleb. dom
střiezietchu go. a ay
člowěk gen wodno
telny biec pdmi. a ob
powěw y řek. slusieli
wsobotu vzdrawati
a dmi mlčali. ale on
dsahl geo vzdrawi a
pusti. a odpow řkm
řk. ti zwas osel nebo
wol wstudnicy vzu
dne. a neyhned wyta
hne gey wden sobot
ni. Y nemohli kto v a
pwiedieti ty. a přiwie
se y kpozrawuy pwo

ben ste. putre ktere ak
by prewine sedili
wywololi. ra kim.
Když pozwan budeš
na swatbu. nesedy
napřewnie mieste. a
by snad pozdiwěyssi
tebe nebyl pozwan
od ně. a přyda ten gž
tebe y onoho pozwal.
řekl by toe. day tomuto
mieslo. a tehdy počneš
s hanbu posedeie me
sto drzeti. ale když po
zwan budeš. ydi po
sad se naposlednem
mieste. aby když přyde
gž tebe pozwal řekl by
toe. přeli posed wyse.
tehdy bude toe chwala
pd spolu stolicowi. neb
každy ktož se wyssi
bude poniżen. a ktož
se niżi bude powy
sen. a přiieste y tow
gež ho biee pozwal.
Když činiš obed neb
wečeři. nerad zwati
přel tch. ani bři tch
ani přbuzných. ani
susedow bohatych.
aby snad y oni tebe
neotezwali. a byla
by toe odplata. ale
když činiš hody. po
wolay chudych. m
dlych. kulhawych.
slepych. a blahom
budeš. neb nemaji
od kud odplatiti toe
ale bude toe odpla
ceno nawzkriesem
spravedlych. To když vslý
sel gen z spolu sedi
ych řekl gey. Blaho
slawy ktož bude gie
sti chleb w kralow
stwi bozie. a on řekl.
Člowěk gen včinil wečeři
weliku. a pozwal m
nohych. y poslal slu
hu swoe w hodinu
wečeře. prawiti po
zwanym aby přissli.
neb yž připraweny
su wsecky wiecy. přo
čeli se spolu wssickni
wymluwati. prwi
řekl gey. Pole se koupil.
a potřebie ma wy

gti a obsledati gi p
sym tebe miev nie
wymluwna. a duhy
ielk. pateru spřiežé
wolow kupil sem.
a gdi abych gich z
kusil. p sym tebe wy
mluw mie. a zmy
ielk. ženu sem prial.
a pto nemohu přiti.
a wratiw se sluha
zwestowal ty wěcy
pan swe. Tehdy roz
hněwaw se otec čele
dni ěl sluze swe. zwy
gdi brzo na wyliky. a
dwlic miesta. a chude.
a mdle. slepe. a bulha
we. vwed' sě. Y řěl slu
ha. pane stalo se yž
ia bos rozkazal. age
ště miesto yst. Y řekl
pan sluze. wygdi na
cesty a mezy ploty. a
přud' wgiti. aby se
naplnil dom moy.
ale pravi tu. že za
dny zmuzow. těch
kteriž pozvani su ne
.6 okusie wečeře me.

Y gdiež zastupe mno
zy s nim. a obratiw se
řěl k nim. Gdeli kto
k mnie. a nenenawi
di otce swego y mate
ře. y ženy. y synow.
y bratři. y sestr. age
ště y duše swe. nemož
byti moy vědlnik.
a kto nenese križe swe
a gde pomnie. nemož
byti moy vědlnik.
neb kto z was chtě
wězi stawěti. wsak
prwe sedě počita na
kolady kteriž potřeb
ni su mielliby kdo
konati. aby když by
položil zaklad. a ne
mohl dokonati. wsic
kni kteriž by widěli.
počěliby se posmieti
gy řce. že tento přial
stawěti. a nemohl do
konati. nebo ktery
král chtě gti aby
včinil boy pti gyme
mu králi. wsak sedě
prwe pomyslí moh
liby kdesieti tisyc.

potkati se ginm kteřž
se dmudceti ti syny gde
pti niey. Gmak angě
lé dalebo tahne po
sielage poselste psy
zaty wiecy ktere su
cinpologi. Tak tehl
kazdy zmab ktož se
ne odpowie wšech
wiecy kterymiž wlá
dne. nemož byti moy
wědlink. dobra gest
sol. Publi sol zmarie
cim bude soleno. ani
wzemm. ani wzacho
dě vziterna gest. ale
wen bude wywrzeg
ko ma vši kslysem

Vrechu xv slyš
pblizugice se k
niey zgeuwmi hřiesiky.
a hřiesim. aby slyšeli
geo. Y reptachu mi
stři azaboy řěg. že te
to hřiesinky pygima
agie ginm. Y řěl kim
prodben ste toto řěg
kterey zmaio cloek gtd
ma sto owec. a ztrati
li gednu zmich. wšak

necha demudesati de
wieti na pusti. a gde
kte kterauž zahynula.
dokudž by gie nena
lezl. A když nalezne
gi. wlozi naramena
swa raduge se. a při
gda domow. swola
přately a susedy řě
gi. Spolu raduygte se
sěmu. nb sem nalezl
owcy kterauž bieě za
hynula. ale přwi mu
že tak radost bude w
nebi nad gedním křie
sinkě polezmie cinicy
nežli nad deumdesati
devieti spuremmi kteřž
nepotřebugi politě.
A nb ktera žena ma
gicy zlatyeh. x. a ztra
tili zlaty gen. wšak
zažže swietedlnicy.
a přemieta dom. a hle
da pilnie až y naleznie.
A když naleznie. swola
přetelkynie a susedy ř
kucy. spolu raduygte
se sěmu. nb se nalezla
zlaty kterey se ztratila.

dal pwim mu radost
bude andělo božim
nad gednim hřiesmlě
pokaine činiecy Vřek
člowěk gen miel dwu sy
ny. y řekl mladssi zmi
ch otcy. otcě daj mi
diel statku. kterýž na
mie přislušie. y rozdě
li gim statek. A nepo
mnohych dnech sh
romaždiw wšecky
wiecy mladssi syn. bra
l se do dalekě krajiny. a tam zmrhal
statek swoy žiw sa
milnie. A když wšecky
wiecy ostrawil. stal
se hlad welikj w te
krajinie. a on počě nu
zy trpěti. Y odšel a
držal se gednoho zmie
šianow krajiny te.
Y poslal ho dowsy
se. aby pasl wepřě.
Y žadaše naplniti se
břichu mlatě kterež
wepřowe gledachu.
a žadny gey nedaše
A nawratiw se sam

k sobě řek. co otrokow
wssech otce mého hoj
nost magj chlebow.
a ja tuto hladě hy
nu. A wstanu a pogdu
k otcy mey. a dě gey
otcě sstěsil se pti
nebi a pětebu. a gž
neyssem hoden na
zwan syn twůj.
wčinj mie jako gednoho
z otrokow twych. A
wstaw bral se k ot
cy swey. A když ge ště
dalebo biee. vzřew
gey otec go. milost
den stwůl hnut gest. a
přiběh padě nahr
dlo go. a polibil go.
Y řekl go syn. otcě o
hřesil sem pti nebi
a pětebu. a gž neysse
hoden nazwan syn
twůj. Y řek otec
sluhám swým. brzo při
nesbe rucho prwe
a oblěcte gey. a dajte
prsten na rubu geho.
a obuw na nohy go.
a přwedte tele tučne.

a zabite. a bude gieſti
a hodowati. neb tento
ſyn moy vmřel bieſe
a ožil. zahynul bieſe
a nalezen gſt. ſ počali
hodowati. a bieſe ſyn go
ſtarſi na poli. a když
pogide a přiblizo ſe ſe
dom. vſlyſel hudbu
a piſtbu. ſ powola ge
dnoho z ſluhu. a otazal
ſe by to bylo. a on řekl
gemu. Bratr tvuy přiſel. a
zabil otec tuwy tele
tucne. neb zdrawa
go přijal. ſ vzhněvel
ſe gſt a nechtěl wgi
ti. tehdy otec go wyſed
we ho přyti. a on ge
mu řekl otcy ſwemu
Ay tolik let ſluži toe
a nikdy ſem přeſtupil
toho nepřeſtupil. a nikdy
nedal mi kozelte a
ſrdcem přátelu mym
hodowal. ale když
ſyn tuwy tento přiſel
gemuž ſezral ſtatek ſwy
s neweſtkami. zabil
gemu tele tucne. a on
řekl gemu. Syn ty wždy
ſemnu ſi. a wſecky
wiecy me tuve ſi. ale
hodowati a radowati ſe
mu ſpl ſem. neb bra
tr tuwy tento vmřel
bieſe a ožil. zahynul
bieſe a nalezen gſt. xv

V prawieſe y kuce
dlimbo ſwy. Ale
gen bieſe bohaty gſi
miegieſe wladnie
a ten obzalowan gſt
pdin. iako by rozpty
lel dobre wecy geho
ſ powolal go a řekl gemu
co to ſlyſim otce wy
day počet wladaniſtě
neb gſi nebudes mo
cy wladnuti. ſ tě wla
dně ſam wſoe. co vmim
že pan moy adgia ote
ne wladaniſtě kopati
nemohu. zebrati ſe
ſtydim. wiem co vcinim
aby když budu vſaz
en o wladaniſtě přiati
mie do domow ſwych. ſ
ſwolaw wſecky dluž
niky pana ſwego přieſe

prwniey. Kterak mno
ho dluzen sy tu mey.
Ion řek. Sto lahwic ole
ge. A řek gey. Wezi zapis
swoy. a sed' brzo. a na
pis padesat. Potom gi
ney řek. A ty kterak mno
ho dluzen sy gez řek.
Sto mtow pssenice. Ge
ft wezmi listy te a na
pis osmdesate. Ypreh
walil tu wladaře ne
prawi. žeby opatrnie
činil. Neb synowe tohto
swěta opatrniey si su
nezli synowe swětla w
pokolenj swe. A ja p
wi tobě činite sobě přá
telezneprawi zbozie
aby když zhynete
přijali mohli do wěcnych
ch pbytkow. Kdo we
rny gest w naymenssi
y w wětssie wierny
gest. A kdo w male we
ci nepřawy gest y w wie
tssie neprawy gest. Pa
ponieož w neprawe
zbozi wiernj ste nebyli
o prawe gest kdo

wam swěri. A ponieož
wyziem wiernj ste
nebyli o cizem gest
kdo wam dá. Nizadny
sluha nemož dwěma
panoma sluziti. a neb
zagde gednoho nena
wideti bude. a druhe
ho miloti. a neb ged
noho se přidržeti bu
de a druhého potupi.
Nemožete bohu sluziti
a zboži. A slyšiel wse
chny ty wěcy zahonicy
gto biechu labo a
posmieuwe se gey. A
řek gim. Wy ste gez se
spraweedliwi činite
pd lidmi. ale bohu zna
ste wnitř. Neb což li
dem wysoke gest ohy
wnost gest pd bohem.
zahon a přiwcy aždo
wana odtud Kralow
ste bozie zwestuge
se a každý wnie na
sylě činj. Snadze gest
zagde nebi y ze po
minuti nezli zzahba
gednoho slowcy vtu

dnuti. Každý kdož pu
stie ženu svú a ginú
pojmá cizoloží. A
kdož pustěnu odmu
že pojmá cizoloží
Člověk gen biše bohá
ty. a oblačiešě se vzlá
tohlaw a wlkment. a
každý dne nabožný den
stkwostnie. A bieše gen
žebrák jmenem lázar.
kterýžto leziešě vw
rat go. plin sa nezitow.
žádaje naspren býti
zdrobtow kteréž padá
chu z stolu bohatce.
a žádný gev nedaw
se. ale y psy přihažie
chu a lizachu nezity
go. Y stalo se gest že v
mřel žebrák a nesen
od andělow do lona
abraha otce. A vmřel
gest y bohatec a pochře
ben gest w peklě. a pod
dwih oči swých když
byl w mukách. vzřie
abraha zdaleka. a
lazara w lonu go. A
on wolage řekl. otče

abraha similug se na
dnu. a posli lazara ať
omočí konec prstu sv
vmodě. aby swlazil
iazyk moy. neb se mu
čím wtomto plamenu.
Řekl gev abraha. Sy
rozpomeni se. žeo bral
dobre wěcy wziwotě
swém. a lazar též zle.
ale nynie této se těší.
aby se mučil. a wtěch
wew sech wěcech me
zy nami a wami gest we
liký vtwrzen gest. aby
ti kteříž chtie odsud
k vám giti nemohli. ani
odnud sem přgiti. Y
řekl. prosím tebe ot
če aby ho poslal do dů
otce mého. neb má pět
bratrow. ať gim swěd
čí. aby y oni nepřišli
do tohoto mieste muk.
Řekl gev abraha. ma
gie moyžiešě a proroky
nechť gich poslucha
gi. A on řekl. Nic otče a
brahame. ale ač kdo
z mrtwých šelby k nim

pokaime činiti budu.
Y řekl gest, zwiednuti
mozieſe a protoť
nepſluchagi a ať
by kto zmrtwych w
ſtal vmřeie gest. xvii
A kvčedlim kō ſwy
řil. nepodobne
gſt aby nepřiſla po
horſee. ale běda tom
ſkze kōhož přichazegi.
vžitečnegie gſt gest
aby kamen zirnowy
wy wložen byl na
hrdlo go. a vwtržen
byl wmoře. nežliby
pohorſil gednoho zma
ličkych těchto. pil
ni ſebe buďte. Shře
ſili bratr twoy potre
ſkly go. a včinilť po
kame odpuſť gemu.
A byť ſedmkrat zaden
shřeſil proti toť a ſedm
krat zaden obratilby
ſe k toe řa žel mi. od
puſť gest. Y řekli apole
pane přiſpoř nā wie
ry. Y řekl pan. Budeteli
mieti wiery ia ko zrno
horčične. diete toto
dřewu iahodě mor
ſke. wykořeni ſe a přie
ſad ſe do moře. a vpo
ſlechnet wam. a kto
zvas maje ſluhu
orače. a neb gdo mly
pase. gež když ſe ſpo
le wrati řekl by gest
Vhned gdi a ſedm za
ſtol. a neřekl by gest
ſprawu o bych wečě
řal. a podpiš ſe. a ſluž
mi. ažť ſe nagiem ana
piem. a potom ty gieſti
budeš a piti. zdali ma
milost ſluha ten že
včinil toť gest rozka
zal. nemimm. Tak y
wy když včinite wſe
chny wěcy kterež ſu mi
přikazany rzete. Slu
hy nevžitečne ſme.
toť ſme mieli včiniti
včinili ſme. Y ſtalo ſe
když ſeł do gerozale
a gdieſe mezy ſamarí
a galilej. a když w
chazieſe do gednoho
hradku. potkali ho

deset muzow malo
kterizto stali zdale
ka, a pozdwihli hla
su řkc, Ježiši přiba
zateli smilug se nad
nami, kterežto když
vzřel řk, Gdete vkaz
te se kněžim. A stao
se gest když šli očiste
ni, ale gen zmich k
dyž vzřel že gest očiste.
wrati se wzeliky
hlasem welebě boh
a padl na twarž před
nohy go dieky čině.
a ten biee samaryta.
A odpowěw g řk, zdaž
ali deset očistěo gest.
a dewět kde si. Nee
nalezen genž by se
wrati a dal chwa
lu bohu, gedie tento
cyzozemec. A řk gemu
wstani a gdi n wie
ra twa tě zdrawo 6.
vzinila. Pak otazan
sa od zalomiw kdy
přigde kralowste
božie. odpowěde gi
a řk, Nepřigde kra

lowste božie s zachowa
nim. ani děgi ay tu
to, a neb ay ondeno.
neb ay kralowste
božie mezy wami gest.
A řk k wčedlnikom swym.
přigdu dnowe. když
to žadati budete wide
ti gen den syna člowa
a newzřite. A děgi k nim.
ay tuto, a ay ondeno.
nerodte giti. ani na
sledowati. neb iako bo
blesk hromowy bly
skage z pod nebie, na
ty wěcy kterež pod
nebem su blsti se, tak
bude syn člowa wedni
sive. ale naypre mno
ho musy trpěti. a po
tupen byti od pokole
nie toto. a iako bo stao
se wednech noe, tak bež
bude wednech syna
člowa, gedechu api
gechu, ženy pogima
chu a wdawachu se.
až do dne wniemi w sel
noe do korabu. A při
gide potopa a zahlada

wſechly. Dež iabož ſe
ſtalo wednech loto
wrch. gedli apili.
Kupowali a prodawali.
ſtěpowali a ſtawěli.
ale kteréž dne wyſel
lot z ſodomy. dſtil oh
ňem a ſyru z nebe a
zatratil wſecky. Podle
těch wěcy bude kte
rého dne ſyn člowěka ſe
zjewi. W tu hodinu
kto bude na ſtřeſe a
o ſudie yo wdy. ne b
ſtupuž aby ge pob
rali. A ktež na poli bež
newracuž ſe zaſe. pa
mieta na loto v ženu.
Ptož ktež koli chtěl
ti bude duſi ſwu za
chowati ztratiti ji. a ktež
koli ztratiti ji obziwi
ji. Pravi wam. W tu
noc dwa budeta na
loži. jeden bude přiat
a druhy opuſtěn. dwě
budu melice ſpolu.
jedna bude přiata
a druha opuſtěna. dwa
napoli. jeden bude w

zat a druhy opuſtěn.
a odpowědě we ſe řěk
gey. kde pane. Ženj
řěl jim. kdež koli bu
de tělo. tuť ſe ſhro
mažďie y orlice.

A praviesě kim
y prodobenſtwie.
že wždycky potřebie
ſe modliti a nepřeſta
wati řěa. Sudce gen
biec wjedno mieſtě.
yež ſe boa nebogieſě.
a člowěka nestydieſě. a
wdowa jedna biec
w mieſtě tom. y přiſha
ziesě k niemu řěcy. pom
ſti mne na odpůrcu
bem mym. a nechtěc
ſe zamoliy čas. ale
potom řěl ſam w ſobě. a
ač ſe boa nebogim.
ani člowěka ſtydim. wſak
že mi ſyť truchliwa
tato žena způſobi gie.
aby nazpět přiſgdwy ne vhaniela m
ne. y wece pan. Slyſte
co ſudce neprawi die.
Bohž zůſ zadi nevi

in pomsty wywolech
siwych. wolagiwych se
nie v wedne v wnogy.
a trpelie bude mieti
nadtim. Pwi wam.
ze brzo vcini pomsti
wych. Ale wsak. Syn
cloa kdyz prigde zdali
nalezne wieru na
zem V ie gest kniekte V.
rym kteriz wse dni
sachu labozto spra wi
a gmyrm zwhrdrechu
prodbenste toto ilta
dum cloky wstupo chu
do chra aby se modli
la. geden zabonik a
druhy zgeewny chrie
sinik. zabonik stoge
takto modlese se sam
vsebe ria. Bozie diky
cim tobe ze negsem ia
gmi lide. lupezimcy.
nespraw. cyzoloznicy.
ia take teto zgeewny
chriesinik. Postim se
dwakrat do tehodne.
desatky datum wsech
wiecy kteremiz wla
dnu. Ale zgeewny chrie

sinik zdaleka stoge ne
chtiese am oci k nebi
pozdwihnuti. ale bi
giese prsy se ria Bozie
milostiw bud mnie hr=
iesnie. zagte prawi
wam. G stupil teto spra
wedliw sa vcin. a ono
ho dodv so. Neb kaz
dy ktoz se powysuge
bude ponizen. a ktoz
se pomziuge bude pw
wysen. a pnasie se 6.
nie v nemluwniatku
aby se gich dotykal.
To koi vziechu vcedl
nicy pirinesuwy gi.
ale g. swolaw ge ri.
nechte dieteki ati gdu
kemnie. a nezbranite gi
kraluwstie nebes
nierie pwi wam. kteri
koli neprigme kra
lowstie bozie ia die
te newegde do niho.
V otaza ho gedo kme
ze ria. Mistre dobry
co cinie zit wiecny ob
dzim. V ie gev gezis

Co mie přiwlá dobrý.
žádný dobrý gedie
sám bůh. žnajssli při
kázanie. nezabieg.
nesčzolozie. nevrá
hrudzie. nebudeš p
witi křiwe sůwede
cie. cti otce so v mat
ku swu. kterýžto we
ce. čech wšech wiecy
ostřiehal sem od me
mladosti. To vslyšaw
g. were gy. gestet se
gedno nedostaj. Ga
a wšecky wiecy kterež
mas proday a day
chudym. a budeš mie
ti poklad w nebi. a
pod' nasledug mne.
To když on vslyše sinu
til se. neb bohaty bie
se welmie. A vzřew
ho. g. sinutna věmie
neo čl. kterak nesna
dnie ktož pernieze ma
gi do králowstie bozio
weydu. neb snaze
gst welbludu skrze
dierku gehelnu pro
giti. nežli bohatey

wgiti do králowstie
bozie. A řekli kteříž slý
sieli. A kto mož spas
byti. Nece gim. kte
wiecy nepodobne su
vlidi podobne sú v
boa. A nece Petr. ay
my opustili sme w
šecky wiecy a šli sme
po tobe. kterýžto čl
gim. zajiste přiwlastu
žádný nece gežby o
pustil dom. aneb ro
dice. aneb bratry. a
neb sestry. aneb žen
aneb syny. pro králo
bozie. by neuzal m
nohem wiece wstoto
času. a w buducaem
wieku žiwot wěčný.
A přial g. xn. wzěl w
šiwech a řekl gim. ay
wstupuge do gerusa
a dokonagi se wšech
wiecy kterež psany
su o synu člowa. neb
wydan bude pohá
nom. a posmienuti
bude. a bičowani. y
vplunuti. A ktož vbiau

gi zabigi gey. a tieti
den zmrtch wstane.
a om tov ne rozuli
a biee sloo to skryto
odnich. a ne sozuli
ebere niey se pirie
chu. y stro se yest
edyz se priblizomu
se k gericho. slepy
yen sedie se podle ce
sty zebre. a kdi vsly
se zastup pomigegi
y. taza se coby to bylo.
y powiedie gey zeby
g. nazaretsky jel. y
zwola ra. ozezisi syn
dauidu simlug se na
denu. ale ti gez pod
chazey pimlumu
gey aby mlcal. ale
on mnohe wiece wo
lase. syn dauidu sim
lug se nadenu. a sto
ge. y. kaza ho pryesti
esoe. a kdyz se pblizi
otaza ho. g. ra. co ch
ces abych toe vcil.
a on ra pae abych
wid. dely y. g. ra gey
prozri. wiera ta te
zdrawe vcila. a vsed
pziel a gdiese zaim
welebe lba. a uesken
lid iaky vziel wzdal
chwalu bohu. xix. 1.

A wysed. g. chodie
se po gericho. a
ay muz gmene zache
ub. a ten biee kmeze
zgewnych kriesinow.
a on bohaty. y hledal
se wideti gese ktoby
byl anemoziesd pro
zastup neb postawu
malicky biee. a pod
beh wstupil nadie
wo ialowe fiku. a
by gey vziel. neb tu
dy miegiese gti. a kdi
pridie kmiestu. wz
hled. g. vziel ge. y ri
knemu. zachee possie
stie e stup. neb dnes
wdomu twe musym
byti. a chwatage e
stupil. a pridal gey
raduge se. a kdi vzie
chu wsickni repta
ce. zeby se k celonie
ku kriesnev obratil.

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Vstoge zachieus wece
kupanu. ay polowi
ce zbozie mes dawu
chudym. a okłamał
li sem koho nawra
cugi to ctwero. wece
krie v. y. ze dnes spase
nie domu toto stało
se. prowo zeby y on bol
sym abrahaw. nes p
sel syn clowieczi hledati
a spaseno vciniti co
bce zahynulo. Tyto
wiery boz om skyste
chu. prirniw ze po
dbene. pro zeby bla
ho odyeruzalem bol
a ze se domenuv zeby
vstned kralowste bo
zie mielo se zyerwiti.
proz gt ze. clowek gen
slechtic odsel do kra
ginv dalece. aby soe
prigal kralowste.
a wratil se. a pewol
aw. x. sluh swych. dal
gim. x. hriwen. a rekl
Tezte dobrzuid ia ne
prigdu. ale miestane
go nenawidiev ho. a

posłali poselstwe zaim
ce. nechceme by ten
to kralowal nad nami
y stało se boz se wra
til prigem kralow
ste. kazal zawolati
sluh gimz dal peme
ze. aby zwiedel kteral
by kto mnoho vtezal.
y prigide prwni ra
pe hriwna ta. x. hri
wen vtezala. y wece
gev. wiehodek sluho
dobry. zes namale
bol wierny. budes
moc mayge nad desie
ti miesty. y prigide
druhy ra. plane hri
wna twa vciniła pet
hriwen. a tov wece
y ty budes nad pieti
miesty. a trety prijde
ra. plane ay hriwna
twa kteruz sem miel
polozenu w pusku
bal sem se zayiste te
be. nes clowek vstrutny
sy. bereš cehos nepo
lozil. a zneš cehos ne
rozsiewal. die gev

Zvst tuwych sudmy te
sluho neslechetny.
wiedels ze ja člowěk
vkrutny sem. bera
cěhož sem nepoložil.
a žna cěhož sem ne
vrozsewal. y proč
nedal peniez mych
na stol. a ja přigdu
s vrozitkem zagiste
bylbych ge vzal.
a přisbogicym wece
wezmiete od něho
hřiwnu. a dajte tomu
gto ma. x. hřiwen.
y wecechu ge. pre
ma. x. hřiwen. Zagi
ste pravi wam. že
každemu magiacemu
dano bude. a hoynie
gie mieti bude. ale
od toho kdož nema.
y to což ma od ňato
bude od něho. ale w
sab nepřately mety
gto nechtěli abych
kralowal nadnimi
přiwedte sem. a zbite p
demnu. a ty wiecy p
wiew podchazieše wssu

puge do getu a. y sta
se gž kdož se přiblizi
k betfage a k betani
k hoře zwaný sloe oli
wetskú. posla dwu v
ědlinky swu řa. řěk
te do hradku kterýž
proti wam gest. do kte
rehož to wegduce
nalezniete oslatko
oslice přiwizane na
kterémž žadny zlidi
nikdy neseděl. odwiež
te ge a přiwedte. a
otezěli was kto pe
odwrazugete. wssy
wiezte gemu. že pan
služebnosti go žadn
y odesli kterýž chce
poslam. a nalezli ga
kož gim řěl oslatko
ano stogi. a kdož od
wazowachu ome osla
tko řěkli přiwi go k
nim. pe odwrazugete
oslatko. a oni řěli. že
pan go potřebuge.
y přiwedechu ge k ge
zisowi. a wložiwše
rucho swe na oslatko

wsadili sirzchu ge
zise. a kdyz on gdiese.
prostierali ruchа
swu nacestie. a kdyz
se priblizowase gu
k estupeni hory oli
wetske. počali wsiec
zastupce estupugia
ch radugice se a ssmu
liti boa hlasem we
likym. zewsech diw
ow ktere gie widě
li zce. požehnany k
ral gesz se bere we
gmeno pane. poboy
nanebi. a slawa na
wysostech. a nekteri
zabomcy zastupow
ehi kriemu. mistre
nalay vcedlnikom
twym. kimz on wece.
prawim wam. ze bu
duli tito mlceti kame
nie bude wolati. a
kdyz se priblizi wida
mesto plakal nadni
ia. ze by poznalo y
ty by. a zayiste ten
to den twoy ktory
k pokogi toe. ale nye

skryto odoczi twych.
zeb prigdu nate
dnowe. a obklicate te
nepratele twogi na
spem. a oblehnu te.
a sbuzie te setwsech
stran. a kzemi powr
hu te y syny te gto
wtoe su. a neostawie
wtoe kamene nata
mem. pto zes nepoz
nalo času nawstie
wece twoe. a wsed do
chramu poce wymie
tati pdawate kupce
wiem. ia gim. p sa
gt. ze dom moy dom
modlitebny gt. ale
wy veini lupe gey
gesskymi lotrowski.
y bie vce nabzydy
den wchrac. ale kme
zata kniezsku amistri
a kmeziata lidu. hle
dachu ho zabiti. pne
nalezachu coby vči
nili tey. nb weseben
lid snazen bice pssu
Stalo xx chage g.
se gest wgeden

den wchramie. když
vraesse on lid. a zuie
stoupaise. Sgudechu
se kmezjata kniež ska
a mistri o starssimi.
y řku přiwlece kniež
powiež nā wlbe mo
cy tyto wiecy činiš.
aneb kdo gest gež dal
toe tuto moc. a odpo
wiew wece kmim. o
tezi y ja wuo gedno
ho slowa odpowiezte
mi. Kriest sanow zne
beli biesse či zlidi. a
om myslechu wsoe
ice. diemeli znebe
diet nā. pěste tehdy
neweřili gey. pakli
dieme zlidi. weslben
zasup vkamenuge
nab. neb gisti su ia
na proklem byti. Pod
powieli zeby neweli
odkud by byl. Y wece
gim. g. ani ja wā
powiem wkteryž mocy
tyto wiecy činim. Y po
ce kludu přiwlti pod
benste toto. Člowiek

gen sbiepil winicy.
a osadil gi winaři.
a sam byl nacesti
pohostinu zamnoo
casow. a wčas poslal
kwinařom sluhu. a
by zowsce winice di
li gey. kteřižto zmrs
kawse ho pustili pra
zdna. Y pōdal druhee
sluhu poslati. a om
take woe zmrskawse.
a hanieni vtrapiwse
pustili prazdna. Y pri
dal třetieo poslati.
kteřižto y toho wuni
wse wprwthli. Tehdy
řel pan winice. co v
činī. poslu syna meo
milee. snad když toe
vzřie sbydeti se budu.
kteřehožto když vzie
hu winaři myslili
wsoe ice. Tento gest
dědic zabime geho.
aby bylo nase dědi
ce. a wyrwthse gey
wen z winice zabili.
Ptož co včini pan wi
nice. přygde a zhubi

winaie ty adá wiměj gimy. To vslyšew
se řekli gey. Nestaj
se to. Ale on wzhled
naně wece. Což tehdy
gest to což psáno gest
Kamen kterýž zawr
hli stawitelé ten v
hlawu vhelm. Každý kdož
padne naten kamen
rozmlwy se. Ale nab
hož padne zetře gey.
Y hledachu kněžá
ta kněžstwa amistři
vwrcy nan ruce w
tu hodinu. ale bali
se lidu. nebť poznali že
by k nim řeczil pod
benste toto. A lest
složiwše sobě poslali
lakaté kteřiby se ty
nedliwých zamyšli
li. aby ho popadli w
řeči. a dali gey kníže
ctwí. a moc wlá
dařoe. Y otazali go
řkuce. Mistře wie
me že prawie řeczs
a vczis. a nepřyjmaes

osoby. ale wpřawdě ce
stě božj vczis. Powiez.
Slušeli nam dá
dawati cesaři čili
nic. A poznaw lest
jich řekl k nim. Co mne
pokušiete. vkažte mi
peniez ci ma taz a
swrchu napsá. A
powiedewše řekli gey.
Cesařow. Y wece gim
Ptož dayte které wě
cy sú cesařoy cesá
ři. a které božie boy
Y nemohli slowa go
wěstati pod lidem.
a diwiece se wodpo
wědi gyo mlčeli. Y
stupili niekteří sadu
cejsti. kteřiž zapiera
gi by bylo wzkriesé
a otazali ho řkuce.
Mistře mowzieš na
psal na. vmřeli by
á bratr mage ženu.
a byl bezdětí. aby gi
pojal bratr gyo zaže
a wzbudil sieme bra
tu swe. Ptož sedm
bratrow bylo. a prwí

poiał zenu y vmrieł
berděti. P poiał gi
druhy. a vmrieł bez
synow. a třeti poiał
gi. też y wšechu sedm.
a neostawili semene.
a zemřeli su. naypo
sleze powsech vmrie
la y zena. Ptož naus
kriesem cie zmrtwych bu
de zena. neb zagde
sedm mieli gi zazie.
P wece gim. gi. Synoe
toto sůweta zeme se a
dawagi se nasuutbu.
ale om kteriž budu
hodni gmieni onoe
sůweta a wzkriesenie
mrtwych. ani se wdu
wagi. ani poginagi
zen. anižť zagde třie
ce budu moci vmrie
ti. neb rowni su andě
lom. a synoe su boži.
ponieuadž su synoe
wzkriesenie. a žeby
mrtwi wstati mieli
zmrtwych y moyžieš
vkazal podle krie. ia
kož nazyuu pua boa

boha abrahama. a bo
ha yzaakoa. a boha
iakobova. a boh nee
mrtwych ale žiwych.
neb wšickni žiwi su
gemu. a odpowieděw
se ryebteri zmistrow
řli. Mistře dobřeg
řk. a wiece ne smiegie
chu go niechož taza
ti. P wece kiim. kte
rak prawie kristu
byti syna dawidova.
a on dad die wšemha
ch žalmoch. řiekl pan
panu mey sěd napra
wicech mych. dokiž
wdž nepoložim ne
přatel twych pod
nož noh twych. Ptož
dad panem gey na
zywa. y kterakž syn
geo byt. a když sly
šiesě wešken lid. řk
vědlinkom swym. Pil
nie se wystrieghayte
admistrow. gto chce
choditi w dobrě ruše.
a milugi pozdrawnie
natržisti. a prwe stolice.

wssbolach. a prawe se
dame na hodech. když
zřieraji domy wdo
wsbě zamyslegice
dlouhu modlitbu. tak
wezmu zatraceé ně

Apotitiw Cwie.
vziel ty gsto me
tachu dary se dopo
kladnice bohatce.
vziel také y gednu
wdowu chudickou
ana pustie medena
dwa šarty. v kt. Giste
pwdi wám. že tato wdo
wa chuda wiece než
wssickni wložila. Neb
wssickni tito zto o wž gi
zbytku pustili wda
ry bozie. ale tato zto
ho wž se gsie nedostá
wssho. wssdcy žiwenie
swe kteréž měla vzě
hla. a nektery gesto
pywey ochrany. žeby
kamenim drahym adz
ty ozdoben byl řekl.
Tyto wiecy kteréž wi
dite. přygdu dnowe w
niehžto nebude ostá

wen kamen na kame
ni genžby nebyl zbo
ren. Y tazali go ge
přiazneli kdy tyto
wiecy budu. a když
znamee kdy počnu
byti kteryžto řekl.
wizte abyste nebyli
swedeni. Neb mnozy
přygdu weymenu
mě ge. že ia sem. a
čas se blizi. proto ne
rodte gich zanim. ale
když vslyšite boge a
swady. nerodte se le
kati. Musegit zagste
nayprwe ty wiecy by
ti. ale neyhned kon
Tehdy přiwese gim. po
wstane lid proti lidu.
a králowstwe proti kra
lowstwi. a zemie tresenie
budu welika pomie
stech. a morowe. a hla
dowe. a hrozy z nebe.
a znamee welika bu
du. a bure. ale poteé
wssemi wecmi vwr
hut naus tuce swe.
a ptiwiti se wám budu.

vlinuie do sborow a
dozialarzow wodiere
k kralom a wladarzo
pymeno me a phadi
se wu nasiwedecte
polozite wstdrach wu
sech abyste nepmy
slowali kterak byste
odpowiedali neb ia
dam wu vsta a mudro
st kterej nebudu mo
cy odolati ani odmlu
wati wsiecj ptiwnicy
wusi a zrazowu budu
dete od rodicow a bra
tri a pribuzny ch y
piatel a smrti trapi
ti budu zuwo a bude
te wnenawisti wse
lide pymo me a wlas
s hlawy wasie neza
hyne w trpelitu wasie
wladnuti budete du
sewu wusimi a kdyz
vzrite oblezen byti
od zastupu gerusale
tesy wiezte zet se p
blizi zpustie gesto
Tesy ktoz wzidowste
su vtiekayte k hora
a kteri pstred nehosu
otegdete a kto w kra
gimatch yo newcha
zerte donieo nb dno e
pomsty su tito abyse
naplnily wsecky wie
cy kterej psany su
ale beda tehotnym
a krmicy wtech dnech
neb bude daw weli
by naze lid
tomu a zpadnu mece
a wiezniowe budu we
dem mezy wsecky na
rody a gerusale tla
cen bude odpohanow
dokudz se nenaplne
casoe narodow a bu
du znamee na slucy
a na mesiecy a na hwie
zdach a naze daw li
du prosteuze zmuch
morsteo a wlnobitue
ze sirzadnuti budu li
de pro bazeni a oca
wanie tech wiecy kte
rej prizydu wse sue
tu neb mocy nebe
ske hybati se budu
a tehdy vzrie syna cbu

gducaeo nublace o
mocy weliku a wele
bnosti. a když ty wie
cy zwěmu byti, wzhle
diete a zwzdwihnete
hlaw wssich. neb se
priblizi wykupeme
wase. V powěst gjm
podobenste. zwizte dře
wo sikowe. v wšech
driewie, když gjž wy
dawaugi z sebe ouwce.
wietě že blizko gest
leto. Tak vwy když
vzřite ty to wiecy by
ti. wiezte že blizko gest
kralowste bozie. za
gisto powi wam že ne
pomine pokolen to
to. až se wšecky wiecy
stanu. nebe y zee po
minu. ale slowa mane
G pominu. ale pilni se
bě budte. aby snad ne
byla obtiezena sirdce
wase obzerstwim. a opil
stwim. a pecim toto
žitu. a přisel by nawas
brzky ten den. neb ia
o sydlo přijde nawšec
ky kteriž sedie natwa
ri wsie zee. přibdete
každy čas modlece se.
abyste hodni gjmiem
byli vtecy tech wše
ch wiecy. kteryž budu
ce sli. a stati posyne
cloa. V bie wedne v
ce wchtaie. ale wnoc
wychazieše a přebywa
se na hore gež sloe oli
wetsky. a weszken lid
rano přichazieše k nie
dchtanu poslychat

V přiblizo xxn gee.
wase se den sinte
cim psmc. gež slowe
welikanoc. V hledá
chu kmezata kniezsta
a mistri kterakby ge
zise zabili. ale bogie
chu se lidu. V wšel sa
tanas do gjdaše gež
slowieše skariotsky
gedno ze xnti. V wšel
amluk o kmezaty kniez
sky a mistry kterak
by ho zradil gjm. V zra
dowali se a slibili g
peniezie dati. V slibil

Gray Scale
0 1 2 3 4

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

A hledaſe přſtupu po
dobneo aby ho zradil
bez zaſtupu. Y přyde
den přesnic. w niežto
potřebie biee zabiti
beranka. Y poſlal pe
tra a iana řka. Iduce
přprawte nam beran
ka abychom gedli. A oi
wece. Kde chceš ať
přprawie. Y řekl gim. Ay
wchazeglie w mě do
mesta. potka vas člk
čban wody nesa. Kde
tež zaide dodo do kte
rehož wegde. a diete
hospodaři dom. Přiwi
toe mistr. Kde gest slej
kdežto brch beranka
bwiedlimby my gede
l. A on wam vkaže
wečeřadlo welike
ostřene. a tu přprawite.
A sdesě nalezli iakož
řekl gim g. Y přprawili
beranka. a když byla
hodina. sedl zastol a xn.
apoſtolow gim. Y we
ce gim. žadosti žadal
sem toto beranka gie
ſti ſura přiwe nežli
bych trpěl. Neb pra
wim wam. že zto nebu
du gieſti go až se napl
ni wkralowſtwi božie.
A wzem kalich diekv
včinil. a řekl. Wezmiete
a dělte mezy sebu. Ne
přiwi wam. že nebudu
piti zplodu winneo
božene. až y kralowe
božie přyde. A wzem
chleb diekv včinil
a lamal. a dawal gim
řka. Toť gest tělo mé
kteréž zaman zrazeno
bude. To činite name
spolu pamatovanie.
Též y kalich když gest
wečeřal řka. Tento gest
kalich noweo swiede
ctwme krwi. kteraž
zaman wylita bude.
Ale wſak ay ruka zra
zugiceo mie se mnu gest
zastole. A zaiste sym člk
iakož vloženo gest gde.
Ale wſak běda člo
womu skrze kteréhož
zrazen bude. A oni

Poczchu wzati mezy
sebu ktoby to byl gsto
by to miel zniich vči.
B Stal se gst wtke v sstuv
mezy nimi ktoby z
nich zdal se byti wet
a. I řekl gim. Krulowe
pohansti panugi nad
swými. a kteřiž moc ma
gi nadnimi vřednicy
slowu. ale wy netak.
ale ktož wetši gst me
zy wami budeť iako me
ssi. a kto pochodce iako
sluzebnik. neb kto gst
wetši. tenli gsto sedi.
ali ten gež sluzi. wsak
ten gež sedi. ale ia
mezy wami sem iako
ten genž sluzi. a wy
ste gež zostali ste se
mnu w pokusenich
mych. a ia zpusobugi
wam iako zpusobil
mi otec moy kralow
ste. aby ste gedli a pili
na stole me w kralo
wsti mem. a aby ste
sedeli na trnti stolica
ech sudiece dwanad

G ctero pokolec yzraele
I wece pan simonowi.
Simone ay satanas
wyprosyl was. aby
ste sebil iako psenicy.
ale ia prosyl sem zate.
aby nezhynula wie
ra ta. a ty niekdy ob
rate se potwrd bratři
tech. kteryžto gsi gey
pre sebu hotow se
y do zalare y na smrt
gsti. a on wece. pane
to e petre. nezazpieva
kohut dnes. až tři krat
zapřes ze mne negnas.
I řekl gim. kdi sem was
poslal bez pytlku.
a bez mosny. a bez obu
wi. zdali se co nedostá
walo wam. a oni we
cechu. nic. pak řekl gim.
ale nyc ktož ma pyt
lik wezmi tež y mosny
a ktož nema pro
day sukni swui a kup
mec. neb pisi wam.
ze gesto to což psano
gst musy se naplniti
na mnie. a ze ewssecke

tmy. pocten gst. neb
y twiery kterej su o
mne konec mayj. de
hdy omi ti. pane ay
dwa mece tuto. don
ti. gim. dostit gst. a wy
sed gdiese podle oby
ceye nahoru oliwet
skui. a sli zaim vcie
dlnicy. a kdyz pgide
name sto were gim.
modlte se aby ste ne
weszli wpokusee. a sa
wzdali se odnich ia°
by mohl kamenem
wrcy. a klek nabolea
modlese se ri. otce
chcesli prenes kali
ch tento odene. ale w
sak nema twole ale
twa bud. y vkazal se
gey andel znebe po
sbluge gy. a vcinien
sa w bogy dele se mo
dlese. a vcinien gest
pot gy ia° ktope kaw
tekuae nazel. a kdy
wstal odmodlitby.
a prisel kvcedlim ko
stwym. nalezge ye spiae
pzamutek. y were gi.
o spite. wstanite a mo
dlte se aby ste newesli
wpokusee. a kdyz ye
ste on mluwiese. ay
zastup a ten gez slowie
se gidas gen ze xii.
gdiese pdmi. y prib
lizi se kgezisov aby ho
polibil. ale g. ti gey.
Gidasi polibenim sy
na cloa zradzuyes. a
widuce ti gez priem
bie co budua° bie.
were gey. pre bude
li biti mecem. y ude
ri gen zmich sluhu
kmezete kniez ske. a
vtal vcho go prawe.
a odpriew g. were.
nechte. aj dotud. a
kdyz se dotekl vcha go
vzdrawil gey. y rekl
g. ktem ysto prisli bie
chu kniemu kmezato
kniezskym. a zprawae
lidu. a starsim. jako k
lotru wysli ste bmeci
a odriewim. kdyz na
kazdy den byl se sam

welikraſ a nezstahliſte
rukú namie. Ale tatež
gſt hodina waſe a moc
tenoſti. A potom ſe ho
wedli gey dadv kme
zete kniezſkeho. Ale pe
tr ydieſe zdaleka.
A zametiwſe oſteni p
ſtred ſiem a ſedicim
gim wokol. Gieſe pe
tr mezy nimi. Kterehož
když vzie dievka ge
dna ant ſedi vſivetla.
a nagi gieſe zpatrila
ela. Vtento gim gieſe.
Ale on zapiel ia. že
no neznal ſem geho.
A po male chvili gi
ny vzriew ho were.
Wſak ty z nich ſy. Ale
petr were. O člo že ne
yſem. A po chvili ia o
gedne hodiny. ginj
zaglie potvrzowaſe
ia. Gieſte v tento gim
gieſ. neb v galileyſky
gſt. V were petr. člo
wieče nevriem co pra
wiš. A hned když ge
ſtie on mluwieſe ko
hut zapiel. A obratiw
ſe pan pohledel nap
tra. V rozpomenul ſe
petr na ſlowo pane. ia ž
bych ſel. prime nei koh
ut zapiewa tridkrat
mne zapiš. A wyſed
wen petr plakal ho
ſe. A muzie gež dr
ziechu geſe posmie
wachu ſe gey. bepuce.
a zakrywali ho. a bigie
chu tuwe g°. a tuzaw
ho ſe. Prokuy kto gſt
geni te vderil. A gi
ne mnoe wecy tuha
gice ſe proti nam. a
když bych den ſgider
ſe ſtarſi lidu. a kme
zita kniezſka. y mistri.
a wedechu ho do rady
ſwe ſe. Gſpoli ty ſi
powiez nam. V were
gim. Poriemli tu
neverite mi. Pakli
otiezi neodpowiete
mi ani puſtite. Ale
ztoho bude ſyn člo
ſedie na prawicy moc
bozie. V were chu wſi

ckim Ty sy tesly syn
bozi. Ger were wy
prwite ze ia sem. a
oni ely sy. co geste
zadame swedecte. nb
sa slysely sme zvst go.
A powstaw se wse
cko mnozste gich.
wedechu ho kupila
towi. a pwecchu nani
zaloti rce. Toto sme
naleztli an pwrate
lid nas. a rusi zakon
y proky. a brani dani
dawati cesari. a pra
wi se byti krule zbe.
Tesly pilat otazal ho
ra. Tyli sy krul zid
wsky. a on odpowiedw
wece. Ty prawis. y
ely pilat kniezatom
kniezsky a zastupo.
Nic nenaleztam wi
ny natoto clowe. ale
oni wzachu rce. zbu
ysil lid vce prwsem zi
dowstwu. poczaw od
galilee az sem. Tesly
pilat vslysew galilee.
otazal bylli by clowek
galilersky. a kdyz po
zna zeby z mocy erode
sowy byl. odeslal ho
k erodesowi. yez y on
w ierusalem biese
wtey dni. a erodes vz
rew gezisse zradwu
se welmie. neb biee
zadaze a dmnohe o
aysli wideti ge. pto
zeby mnohe wiecy
slysal oniem. a nadal
se zeby niekterne zna
meme widel byti
a dnieho. y tazaseho re
cim mnohy. ale on mic
neodpowieda se ye
stachu take v kniezata
kniezska a mistri v
stawicnie zalugice
nati. y pohrda gim
erodes sewsim zastu
pem swym. a posmieuwl
se oblecene w wmacho
biele. a odeslal zase
k kupilatovi. y vcinieni
su prietele erodes a
pilat wten den. neb
potiem neprielebie bie
wespolek. Tesly pilat

swolaw kniezata k
niezska a mistry y lid
were kniim. Podaliste
mi cloa toto iako od
wracugiego lid. day
ia pdmutim otazuge.
zadne winy nenale
zam na toto cloe. zle
ch wiery eterymi zho
winite. ale ani ero
des. neb odeslal se
was kniev. a ay nic
hodneo smrti nestia
lo se gey. ptoz potre
sby geo apustim. y
nieylese piw aby
cey pustiti gmy ged
nolho wiezie naden
saraterim. y zwolal
spolu weskeu zastup
ie a wezmi toto apu
st nam barabase. ktz
biee pirwzidu apro
stuzdu niebteraku
vcinieniu wmieste
wlazen dzialaie. Te
dy opet pilat mluf
kniim chce pustiti ge
zise. ale oni wolachu
ree vkrizug vkrizug

geo. a on potrietie ik
kniim. Pro zleo vcinil
tento zadne winy
smrti nenaleza na
niem. ptoz potreskby
geo apustim. ale oni
wolachu hlasy we
liby mi zadayce aby
byl vkrizoman. Proz
mahachu se hlasowe
gich. Tedy pilat pri
sudil aby se stala p
sba gich. y pustil gi
too gez prwzidu a
swzidu wlazen byl
dzialaie. zabtereho
pliechu. ale gese dal
bych woli. a kdyz
ho wedli. chytichu si
mona gednoe gree
nenzleo gducy zemsky.
a wlozili nan kriz a
by nesl zagezisem.
a gdiese zani zastup
mnohy lidi y zen kte
rez plakachu a kniie
lechu go. a obratiw
se kniim. g. ik. dcery
geruzalem sle nerwd
te plakati namie. ale

samy nase placte a
nasyny wase. neb ay
pygu dnowe winczy
to vczy. Blahone ne
plodne. abruchowe
gsto nerodili. aprsy
gsto nekrmili. Tedy
počnu vczy horam
padniete nanas. apz
horbom přikryte nas.
neb pwnewadž naze
lene dieweie tyto we
ci cziniie. nasuchse w
bude. a nedena bie
sta v gyma dma zlosy
ny crim. aby byla
vkrizona. a když přij
sli namesto gež slze
pwnwne. tu vkrizoli
geo v lotry. gedno na
pravicy a druhe
na lewicy. ale y pra
wiese. otce odpust
gim nebť newiedie
w cziniie. a rozdeliwse
tucho geo metali los.
V stase lid očekawa
ge. a posmewuchu
se gey kniezata cri
mi řce. Cine zpstow

ale sam se zprostť gsli
tento krystus boži
woleny. Tabe posmie
wuchu se gey v vyte
ri přistupugice. ao
cta padnuv gey řice
Cžyli ty kral židow
sky wysswobod se. Bie
se tabe y swrchu na
plamie nadim. litera
mi řecky. latinsky.
a židowsky. Tentoť
yť kral židowsky. Ce
den pak ztech lotrow
gsto wisiechu ruha
se gemu řk. Cžyli
ty krystus zprostise
sameho v nas. ale a
poniew druhy při
mluwase gey řk. Ami
ty se boa bogis. že w
ceni odsuzeni sy. amy
zagste spravie. neb ho
dne wiecy zasiwe skut
ky bereme. ale tento
nic zleho nevcinil. Vp
wiese kyezisow. Pane
rozpomeni se na mie
když přydes do kralo
wstie twe. Přij gemu.

gezis. zagde pri toe
ze dnes semnu budes
wragi. a biee iakoito
hodia sesta. a tmy sta
ly se powsie ze. az do
hodiny devate. a za
tmielo se sluce. a opo
na chramova rozedre
la se napolu. a wola
ge hlase weliky. g.
were. otce wruce te
poruczie duch moy. a
powiew to pustil du
si. Wida pak centuri
o se biee stao. chwa
lil boha ria. Biste clo
wiek tento spravedlie
se. a weszken zastup
iech jemi spolu ptom
biechu wuuvdla to.
a uvdeli ty wiecy ktere
rez se degiechu. tepu
ce prsy swe wracowa
chu se. ale stachu
wszickni znami ge
zdaleka. y zeny kterez
sly biechu zaim od
galilee. tyto wiecy wi
duce. a ay muz gme
nem iozef. gemz biee

dnvrerim. muz dobry
a spravedly. ten nepo
wolil biee rade a sku
tkom gich. odstyma
tie miesta zidowske
gez y von osahawa se
kralowste boziho. ten
pristupil k pilatovi
a vpstil telo gezisoe.
a slozil obinul wbie
le platno. a polozil ho
wkrobe wytesanem.
wniemz gesste zadny
nebiee polozen. a den
biee weliky patek. a
sobota se zasvecovala.
poto pak prisedse ze
ny gto ginny psly bie
chu z galilee ohledu
chu hrob. a kterak po
loziono biee telo ge.
a wrativse se spra
vili wonne wiecy y
masti. a w sobotu za
gte odpocinuly podle
Ale prvo gpbzae
mi den posobote.
welmie rano pygidey
k hrobu. nesuce masti
kterez bohy spravily.

V nalezly kamen od
uzlenij od hrobu. a
wszedše nenalezly te
la gezisowa. V stao se
když namyslili sinutiij
bie v zto. ay dwu mu
že stala sta pedle mi
ch w sstkwiwate ruše.
a když se bogie v. a sstě
mly bie twari swu
kzemi. řekli kjim. Co
hledate zjwe emrt
wych. nemiet zde ale
wstali gest. hozpomeni
te se kterak mluwil k
wam. když geste gest
wgalilej řa. že mu
sy syn člowa zrazen
biti wruce lidi hřše
sinych. a vkřizowan
byti. a třetj den zmr
twych wstati. V roz
pomenuli na slowo
go. a wratiwše se od
hrobu zwestowali
wssecky tyto wecy o
niem gedenadcti. y
gjnym wssem. a bie
se maria magdalena
a johana. a maria

iakubowa. a gjne gjto
emi bie v. kterež pri
wiechu kapostolom
tyto wecy. V zdachuje
pdini sloa tato iako
nesinysline. a newěřie
chu gjm. ale petr w
staw bězal k hrobu.
a schyliw se vzřel p
sterndla sama polo
žena. V odgide sam w
sde diwe se co se bie
stalo. a ay dwu zmich
gdiechu ten den doj
radku. kterýž bie wz
dali honow sestdesá
te odgeruzalea. gjme
nem emaus. ata mlu
wiesta otech wsech
wstech kterež se bie
chu phodily. V stao se
když rozmluwachu.
a sebe otazowachu. a
on gj. pbliziw se gde
se bimm. ale oči gich
drzieny bie v. aby ho
nepoznali. V wece k
jim. které su to řeči
kterež rozmluwite
wespolek gdauce. a ste

smutni. a odpowiew
geden gemuž gmeno
kleofas řel gemu. Ty
sam putnik sy dwye
ruzalea. a nepoznals
ktere wěcy staly se w
niem w tyto dni. Gimž
on wece ktere. Řěli.
o ježiši nazaretském.
genž byl muž prok
mocny w skutku y
wěcech. pobožně y wši
ludem. a kterak wydali
ho nawyssi kněžie
a knězata naše na od
suzenie smrti. a ukři
žowali gey. Amy sme
se nadali žeby on měl
wykupiti izraele. Any
me nad ty wšecy wě
cy třetí den gest dneš
ialž tyto wěcy staly
se. ale y ženy některé
znasich zstrasily si
nas. kteréž pd swětlé
byly v hrobu. a nena
lezši tela go přišly.
přiece se tak widěe
andělow widěti. gež
přiwe žeby žiw byl.

Y šli někteří znasich
k hrobu a tak nalezli
ialož ženy powieděly.
ale geo nenalezli. Te
dy on řel k nim. O bla
zni. a zpozdili sdce k
wěřiem. wšem wěcem
kterež mluwili proro
wsab tyto wěcy mu
sel kristus trpěti. a
tak w gyti w slaw swu.
a počaw od moyžiese
y wšech prow wyklá
dase gim ze wšech pi
sem. ty wěcy kterež o
niem bie. Y přiblži
chu se k hradku kamž
gdie. a on potěkl se
dale giti. Y přinutichu
ho řke. zostani s nami.
nebť se již připozdie
ma. a den se již nachy
lil. Y wyšde s nimi. Y sta
lo se když stolese s nimi
wzal chleb. a dobroži
řil a lamal. a dawase
gim. Y otewřieny su
oči gich. a poznali go.
ale on zmizal od oči gi
ch. Y wece wespolek.

wſak ſtede naſe lioi
ne bie wnad. kdyžto
mluwieſe nacieſtě a
otwierajſe nā piſma.
A wſtawſe wtuž ho
dmu. wratichu ſe do
getuā. a nalezli ſeb
ranyāl. ij. p ty gež o
nii bie pwiece. že gſ
wſtal pan pwie. a vkā
zal ſe ſimonowi. A oni
wypowiedachu kterie ſe
wiecy bie ſtaly nace
ſtě. a kterak poznali
geo wlamaj chlebu. B.
A když ty wiecy rozmlu
wachu. Stal g. vpſtřed
mich ait. Pokoy wam.
ia ſem nerodte ſe ba
ti. Ale oni zarmuce
ſuc a priestraſeni domie
wachu ſe ducha wide
ti. A řekl gim. Co ſte zamu
ceni. a mylſlee wſtupu
ji w ſrdce waſe. wiž
te ruce me a nohy. že
ia ten ſem. Mabyte
a wizte že duch řela
a koſti nema. iako žnie
widite mieti. A když
to powiedě. vkaza gim
ruce a nohy. A když oi
geſtě newěřiechu. a
diwie ſe pradoſt řek.
Mateli tuto nietco co
by ſe pogedlo. A oni
podachu gemu kaſthy ry
by pečene. a plaſtu ſtr
di. A když pogedl pd
nimi. wzem zbytky
dal gim. a řek kniim.
Tato ſu ſloa kterajž
ſem mluil kniā když
geſtě biech ſnu. že
potriebie gſ aby ſe na
plnily wſecky wiecy.
kterež pſany ſu wza
konie moyzieſowe. a w
procech. a wzalmiech
o mnie. Tehdy otewřel
gim ſmyſl aby rozuli
piſmom. a řek gim. že tak
pſano gſ. a tak muſil
kryſtus trpěti a wſta
ti zmrtwych třeti den.
A aby kazano bylo we
gmeno gego pokaie. ad
puſtěe hriechy. mezy
wſemi narody. počiu
ce od gerozalem. A wy

ste swiedkowe tech nie
y. ana posli zaslibee
otce meo wnuzb. ale
wy sedite wnieste. a
ludz nebudete oble
cem mocy owysosti.
y wywedl ge wen a
betanie. a pozdwich
ruku swych dobroie
ciese gim. y stao se gt
kdyz gim dobroiecil.
odsel odnich. a nesen
biese do nebe. a om
pomodliw sese wrati
li se do geruzaa era
do sti welieki. y biey
wzdrzeby wchrae ch
walere a dobroiecie
boha. Prima se cte
pepsane od. S. Jana

Poczatku
biese slo
a slo bie
se vboha
a boh bie
se slowo. to biee wpo
czatku vboa. wszechy
wecy skrze nie vinie
ny sli. a bezneo vinie
no gt nic. coz vinieo
gt wniem zywot biee
a zywot biee swietlo
lidi. a swietlo wetma
ch swieti. a tmy ho
neobsadly. Byl clok
poslany od boa. ge z
w gmeno biee ian.
ten prisel na swiedec
twie. aby swiedectwie
wydawal o swietle. a
by wszickni wierili
skrze nieo. nebiese on
swietlo. ale aby swie
dectwie wydawal o swie
tle. Biese swietlo pra
we ktere z o swiecuge
krzdeo cloa pichazegi
cieho nateto swiet. na
swiete biese. a swiet sta
ze nieho vinien gest.
a swiet go nepoznal.
wlezy sive wlastnie
prisel. a swogi ho ne
pialy. ale kolikz koli
pialy go. dal gim moc
syny bozymi byti. tem
ktere z wierie weymo
go. ktere z to nezebrne
am z wole tela. am z
wole muze. ale z boa

narozeni sú. A slowo
tělo učinjeno gest. a přebý
wati bude wnas. a
widěli sme slawu geho.
slawu iakžto gednoro
zeneho od otce. plneho
milosti a přawdy. Jan a.
swědectwi wydáwá o
niem a wola řiká. Ten
toť gest oněmž sě prawi.
ten gež po mnie přigiti
ma. předěnu vžinjen gest.
neb prwnjí mne bie
se. a z plnosti geho wši
cchni my wzali sme.
a milost zamiast. neb
zakon skrze moyžie
sě dan gest. milost a
přawda skrze gežiše
stala se gest. Boha žád
ny newidel nikdy. ged
norozeny syn gež gest
w lonie otcowie. on wy
prawil. A toto gest swě
dectwi ianowo. když po B.
slali žide od gerozolim
kněži a lewity kněw.
aby otazali ho. Ty kto
sy. A wyznal gest a ne
zapřel. a wyznal gest
že ia neyssem kristus.
A tazachu ho. Což tedy
elias sy ty. A řekl gest ne
gsem. Prok sy ty. A od
powěděl. Nie. Tedy řekli
gemu. Kto sy ať odpowi
dame těm kteřiž nas
poslali. co přawis sam
o sobě. Řece. Ja hlas w
lagiaho napusti. zpřa
wte cestu panie. iako řekl
izaiaš prok. A ti gež
poslani byli z
farizeow. A otazali ho
a řekli gemu. Což te
dy křtis přiedtý
neyssy-li ty ani elias.
ani prok. Odpowěděl gim
ian řka. Ja křtim vmy
dě. ale vprostřed was
stal kteregožto wy ne
wiete. Onť gest gež po
mnie přigiti ma. gež
předěnu vžinjen gest.
gegožto ia neyssem ho
den abych rozwazal
řemenek obuwi geho.
Tyto wěcy w betanyi
staly se zaiordanem.
kdežto bieše ian křtě B.

druhe° pak dne vzřel
jan gežiše an gde k
niev vmece. ay beha
nek bozi. ay gež sim
ma hriechy świeta.
Tentot gst oriemž se
powie k wemie pygá
muž. gež pěmu vžn
gk. neb prwi nme bie
ge. a ia newiek se go.
ale aby zgewen byl
wyzrali. pto sem ia
přisel vmuodě křtě.
a świedectě wydal ian
ka. že sem wil ducha
o stupugia° ia° holu
biev gnebe. a zostal na
niem. a ia newiek sem
go. ale ten genž mie
poslal křtiti vmuodě
ten mi řek. Nabohož vz
řis dua o stupugia°
a zostawagia° nanie.
tent gst genž křtí w
duchu świtě. a ia wi
děl sem a świedectě se
wydal. že této gst syn
bozi. Gmy den opet
stase ian a zwědlim w
go° dwu. a vziew gese

an chodi were. ay be
ranek bozi. ay genž
simma hriechy świe
ta. Y vslyšev ho dwu
vědlimcy an mluwi.
y řli zagežišem. a ob
ratiw se gežiš a vz
iew ge ani gdu zaši
were gim. co hledá
te. Řteřizto were chu
gev. Rabi. gto se wy
kłada mistře. kde by
dlis. die gim. Pěte a
ohledayte. Gidechu
a ohledachu kdeby
bydlil. a vnie° zostav
ten den. a hodina bie
že iako to desata. a
biee ondřey bratr si
mona petra gen ze
dwu. gsto slyšeli bie
odiana. a řli biev za
gežiše. Nalezl naypr
we ten bratra s° si
mona. y řek gev. Nale
zli sme mesyase. gež
se wykłada kristus. y při
wedl ho k gežišowi.
a pohledew nań. y
řek. Ty sy simon syn ia

now. ty sluti Gudeů
cesaře. genž se wyklá
da petr. a nazaretie
chtiese wyjiti do ga
lilee. a zda naleze fi
lipa. y die gey. g. Pů
ssomie. ale biee fi
lip ot betsaydy miesta
ondieiowa a petrowa
naleze filip natana
ele a die gey. oniemž
psal mosy a proey.
naleztli sme geziše sy
na ioze fo a odnazare
tu. y řek gey natanael.
od nazaretu mož niet
co dobreho byti. rece
gey filip. pod a ohled
ay. vzře g. natanaele
gduace k sobě. y die o
niem. ay prawy vzra
helita wněž lsta nie
die gey natanael. od
kud mie znáš. odpo
g. a řek gey. prwe než
tebe filip zawolal ti
dyž byl pod fibem
widěl sem tě. odpo
gey natanael a řekl.
mistie ty sy syn božj.
ty sy kral yzraely. od
po g. a řek gey. neb se
řek toe widěl sem tě
pod fibem. pro wěřiš.
wětšie wěcy nadty
vzřiš. wěrnie zaiste
prawi toe. vzřite ne
be otewřene. a andě
ly božie wstupugi
cie a sstupugicie nad
den syne člowa
třetj swatba sta
la se w bžnie galiley
ské. a biese matka ge
zisowa tam. y pozwan
gst geziš a wčedlnicy
go na swatbu. a když
se nedostalo wina. řek
matka geziso kniey
wina nemagi. y die
gie. g. co mnie a tobě
ženo. gesstě nepřišla
hodina ma. rece ma
tka go sluzebnikom.
což koli die wám včini
te. y biese tu kamen
nych sstudwi jest po
stawemy ach podle oči
stowanie zidowske.
berucy každ mierzy

Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

dnie a nebo tei. were
gim. g. Naplnite sud
we wodu. y naplnili
ge až do wrchu. y die
gim. g. Berte nynie a
neste prwnie ⸗ sirz
tu. y nesli. a když obe
sy ⸗ prwnii stuzt wo
dy winem zminene. a
newiedieše odkud by
byl. ale sluzebnicy
wieděli gsou biechu
wzili wodu. powo
la ženicha prw ⸗ sirut
a were g ⸗. každý člo
wěk napprwe wino dob
re postawuge. a když
se popigi tehdy to
kteréž horsie gest. ale
w zachowuo wino
dobre až do sanud. To
vinil. g. po cztek diw
ow w kanie galileye
ske. a zjewil slawu
swu. y wiěřili wněo
vědlnicy g ⸗. a potom
odstupil do kufarnaum.
on y matka g ⸗. y bra
tie g ⸗. y wědlnicy g ⸗.
a tam přebywchu ne

mnoho dnow. a když
ko bliz bie welikanoc ži
dowskaz. y wstupil gest
gezis do gerusalem.
a nalezl wchram mie
pdauugicie owce. a
woly. a holubice. ape
nezonience sedice.
a když vinil ia ⸗ biček
z prowrzkow. wserky
wyhnal zchra ⸗. owce
tiež y woly. a peniezo
mienc rozsypal pe
nieze. a stoly prwracel.
a tem kteriž holubi
ce prodawa ⸗ were. a ne
ste toto od sud. a nerw
te činiti do ⸗ otce me o
do ⸗ kupecke ⸗. Tehdy roz
pomenuli se wědlicy
g ⸗ že psano gest. horlit
do ⸗ tuo ⸗ sriedla mie.
Tehdy odpowědě ⸗ žide
a were ⸗ gey. Kterem
znamie okazuješ na
že tyto wiecy činiš. a
powiew ⸗. g. rk gi. zni
ste chram tento. a we
trzech dnech wzbudi
gey. Tehdy řekli žide.

čtyridceti a šest let
dělan gest chrám tělo.
a tu wetřech dnech
wzbudiš gey. ale on
powiedě ochrav těla
swého. Prož když gest
wstal z mrtwých rozpo
menuli se wědlicy
go že to powiedě ote
le swém. y wěřili pí
smu a řeči kteruž řek
g. a když bieše w gerusa
lem na welikau noc.
wden swátečním. mno
zy wěřili w gmno go.
widuce diwy kteréž
činieše. ale on g. ne
dowěřieše sebe samého
gim. Pro žeby on znal
wšecky. a že nebieše
gey potřebie aby kto
wydal swědectwí o člo
wěku. neb on wědieše
co by bylo w člowěku. m

V bieše člowěk z fa
rizeow nykodem N.
gmenem. kněze žid
wské. ten přišel k gey
ži v noci. a řek gey.
mistře wieme že od
bohá přišel mistr.
neb žádny nemož těch
diwow činiti kteréž ty
činíš. kdyby byl bohu
gim. odpowěd g. a řekl
gey. wěrnie wěrnie
pravím toe. Gedmie lec
se kto narodí podruhe.
nemož widěti králo
wstwe božie. die kniež
nykodem. Kterak se
mož člowěk naroditi sa
stary. zdali mož dozi
wota matky se opět
wnyiti. a naroditi se.
odpowěd g. wěrnie zagte
powím toe. Gedmie lec
se kto narodí z wody
a z ducha swatého. nemož
wnyiti do králowstwe
božieho. Což se gest naro
dilo z těla tělo gest. a což
se gest narodilo z duc
ducha gest. Nerod' se di
witi že sem řek toe. mu
site se naroditi podru
hé. duch kde chce dy
še. a hlas gego slyšíš.
ane wieš odkud by při
šel. aneb kamby šel.

Tak gest kdyžby ktož se
narodil z duchu. aby
nebyl mluvodem a žil gest.
Dyž sy mistrem wyzna
lel a toho nevmieš.
wierne wierne pravím
toť. že což wiece mluvím
me. a což sme widěli
swědčíme. a swědectwa
nas nepřyjmate. Pro
mudž že sbe wiecy pravil
sem wam a neuwěřite.
Etera k budu li pravi
nebesbe vuwěřite. a žá
dny newstul na nebe
gedno ten gež z nebe
sstul
gest w nebi. a jako mo
žieš powysil hadu na
pusti. tak musy powy
sen byti syn člowěk. aby
každy ktož wěří w nie
nezahynul ale miel
žiwot wěčny. Neb tak
bohmilowal swět. že
syna swého gedinozoze
neho dal. aby každy
ktož wěří w nie nezá
hynul ale miel žiwot
wěčny. Neb netwstal
syn ktera k mohu cyto
wěcy byti Odpowiel
gezis řekl ge

bohsyna swého na swět
et aby sudil swět. ale
aby spasen byl swět
skrze nieho. ktož wěří
w nie nebudie sudzen.
ale ktož newěří giž
odsuzen gest. neb ne
wěří w gmo gedno
zeného syna božího. a
toto gest sud. že swětlo
přišlo na swět. a mi
lowali lide wiece temno
sti nežli swětlo. neb
biechu skutkowe gich
zli. každy zagie ktož
zle činí nenawidí swě
tla. a negde k swětlu.
aby nebyli treslani
skutkowe go. ale ktož
činí pravdu gde k
swětlu. aby se zgeni
li skutkowe go. že w bo
su včiněni. potom při
gide g. y wiedlinoy go
do židowske země. a tu p
bywase s nimi. a kěstie
se. ale biee vian kě
tě wenon podle sali.
neb wody mnohe tu
biey. y přihazieu mno

zy a krzczchu se odnie
neb gest ian nebyl
wsazen do zalaze. pr
stala se posladdu me
zy vczedlnicy ianowy
mi a zidy opaszto m
y przisli k iano a ri
gey. mistrze. ten gez
bice sstebu zaporda
nem. gemus swede
cze wydal. ay kti. a
wszickm ydu knie
odpol ian a rl. nesz
clob wzieti mieszoz
gedme lec gey dmo
bude onebe. wy sa
swedecze mi wydaz te
ze sem ysl neysem sa
kry stus. ale ze poslan
sem pd niu. ktoz ma ne
wiestu zienczy gst. ale
ptel zienczia gez sto
gi a slysi go radostise
raduge p hlas zem
chow. ptoz wtom sa
dost ma naplnie a gst
ze on musy wsti a sa
se menisiti. ktoz gst
sesiwrczchu prisel na
dewsecky gst. ktoz ze

nie gst zzemie gst. a oze
nm mluwi. ktoz znebe
gst prisel nadewsecy
gst. a coz widel a slys
sel w swedą. a swede
cze go zadny nepzyma
ale ktoz prizyal swe
dectwe geo. ten wyzna
menal ze bogh pzawdo
mluwny gst. nb ko
hoz poslal bogh slowa
bozie mluwi. neb ne
wmietu duch bogh
ducha. otec mluge
syna. a wszecky wiecy
dal wruce geo. ktoz
wieri wsyna mat zyt
wecny. ale ktoz newie
ry gst synu nezzi
zyta. ale hniew bozi
zostawa naniem. nn

Tedy kdyz pozna
gezis ze vslyse
li zakomcy ze g wie
ce vczedlnicow emu a
kti nezli ian. ac kdy
g nekrzczese. ale vczel
nicy go opustil zidow
stwo a opet gide do
galilee. ale miegiese

yiti sbrze samarin.
ptoz przyide domiesta
samarsteo gto sloe
sychar podle poplu
zie ktereg dal iakob
iozefowi synu swemu.
a biee tu studnice ia
kobowa. Tehdy gy vstaw
ssesty sedieszé tak nad
studnicy. a chodia biee
iako sesta przyide zena
z samarie wazit wo
dy. die gie g. day mi
piti. a vcedlincy gy
biev odesli domesta
aby kupili pokrmw.
Tehdy die gev gilta ta
zena samarytanska.
kterak ty zid sa otene
zidaó piti gto se zena
samaritanska. wsak
nedbaugi zide o sama
rytanu. odpol gy a ial
krie. By wiedela dar
bozi. a kto gt gesi die
toe day mi piti. Ty by
snad prosyla odnieó
a dalby toe wodu zi
wu. die gev zena. pa
ani mas cimby na
wazil. a studnice hlu
boka gest. odkudz se
hdy mas wodu zywu.
zdali ty wietssi sy otce
naó iakoba. gesi dal
na studnicy tuto. a
sam zwie pil y synoe
geo. y dobytek go. a
powiek. g. a ial gie. kte
dy ktoz piti bude zwo
dy tego ziezmiti bude
opet. ale ktoz se na
pie zwody kteruz ia
dam gev nebude zie
zmiti natiecky. ale wo
da kteruz ia dam gev
bude wnie studnice
wody skrzice wzit
wecny. die knev zena
pre day mi tu wodu
abych nezziezmila. a
chodila sem wazit.
wece gie g. Odi za
wolay muze sweho
a przid sem. odpowie
dela zena a rekla.
nemam muze. die
gie. g. dobrze rekla
ze nema muze. nebo
piet muzow miela. a

nye kterehoj maš ne
met tuoy muž to sy
přiše řekla die gemu
žena pue widim žep
rok sy ty otcoe nast
nateto hořie modliti
se a wy přijte že wye
ruzalee gst mesto k
dež se slusie modli
ti die gie ge ženo wěri
mi že přijde hodina
když ani nateto hořie
ani w yerusalee bu
dete se modliti otcy
wy se modlite což ne
wiete ale my se mo
dlime což wieme nb
spasee zzidow gst ale
přyde hodina a nye gst
když přawi modlitebny
budu se modliti otcy
wom a wpřawdě neb
y otec takowych chce
da gež by se gey modli
li Boh duch gst a ti
kteří se gey modle w
duchu a wpřawdě ma
gi se modliti wece gu
žena wiem že mesy
aš přijde gež slowe
kterysus ptoj koj při
gde ten nam zwěstu
ge wšecky wěcy die
gie ge Jat sem genž
mluwi stebu a wstá
přyde chu wědlimy
go a dřiwie se že ozě
mi mluwiese a wsak
žadny neřek co chceš
a neb co mluwis o
m Tehdy nechala tu
wedra swoe ženy a ode
šla do mesta a řekla lě
lidem pode a wizte člo
gež powiedel mi wšecky
wěcy kterež sem koli
wěmla zdali on gst
kerystus Vywsli z mie
sta too a přijdechu
k niemu Mezy tiem pro
siechu ho wědlimy
go a řece Mistře pogež
ale on řek gim Jat ma
pokrm giesti kterie
hoj wy newiete Tě
dy praurie wědlmy
go we spolk zdali k
to přinesl gey giesti
wece gim gy Moy po
krm gst abych činil

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

woli toho genž mě po
slal. abych dokonal
skutek jeho. a wyšel wy ť
wite že jste tři mě
sieg si a ženi přijde.
ay pravi vám. pozdvi
hněte oči vašich. a uzři
te krajiny že se již
bělegi k žni. A kdož žne
odplatu bere a shro
mažduje vžitek k ži
wotu wěčnemu. aby y
kdož rozsieva spolu se
radowal y ten kdož
žne. A v tom zajisté slo
vuuje jest. že jiný jest
genž rozsieva a jiný
genž žne. Ja sem vas
poslal žieti čehož ste
wy nedělali. Jiní dě
lali. a wy ste wpracy
jich weszli. A mnozi z sama
ritanow vuěřili w
niho. pro slowo ženy swě
dčiecie wydawajíce. že
powiedel mi wszecky wěcy
kteréž sem kdy činila.
Proto když přijdechu k
niemu samaritanowé.

prosili jeho aby u nich
zostal. y zostal tu dwa
dni. A mnohé wiece
jich vuěřilo pro řeč jeho.
a ženě powiedachu. že již
neptwu řeč wěřime.
neb sami slyšeli sme a
wiemy že tento jest
jistě spasytel swěta.
Podwu pak dni wy
jide odtud a jide do
galilee. neb on sám
y swědectwo wydal. že
prorok w swe wlasti ci
nema. Proto když při
jide do galilee přijali
gey galileyské. když
wszecky wiecy widěli k
teréž činieše w jeruza
lem. w den swatečni.
a oni biey přišli ke
dni swatečnemu. Proto
přijide opět do kany
galileyské kdež byl
činil z wody wino.
Y bieše jeden králiš.
jehož syn nemocaše
w kafarnau. Ten když
vslyšal. žeby ježiš p
šel od židowska do ga

lilee prigide k niemu
a prosieše ho aby estu
pil a vzdrawil swg
neb počinaše mřieti
Tehdy řekl gemu kněz Ced
ne lec diwy a zazna
mby vzřite newěřite
were gež kralik pre
estup prawe než vm
řě sym moc die gež
gemu Edi sym twoj žiw
gest Vwěřil člowěk řeči
kteruž řekl gemu a gdieše
A když giž on estupo
waše sluzebnicy wy
gidechu wstřiec gež
a powěli gež řěc žeby
sym geho žiw byl Vta
zaše se odnich na ho
dinu wkteruž se le
pe měl vzěli gež
že wčera whodinu
sedmu ostala ho zy
mice Tehdy poznal o
tec že ta hodina bieše
wmezito řekl gež gež
Syn twoj žiw gest
y vwěřil on y čeled
geho wšecka To opět
druhy diw včinil gemu

když byl přišel odži
dowsta do galilee v
Potom bieše den
swatečni židow
sky y wstupi gemu do ge
rusalem a gest w getu
zalee bratowy rybn
ik gež slowe židow
sky betsaida pět sien
y mage wtech ležie
se mnoztě welike ne
duziwych slepych
kulhawych vschlych
dnu zlamanych očekaw
gicich hnutie
wody Neb anděl ho
ži estupowaše časem
swg do rybnika a hy
baše wodu A ktoj pr
wni estupowaše do
rybnika polmuti wo
dy zdraw bywaše ad
kterej koli drian byl
nemocy y biee tu gen
člowěk třidceti a osm
let mage wnemocy
swe Toho když vzřel
gemu ležiace a poznal
žeby mnohy čas gemu
měl die gež chcěsli

zdraw byti. odpowie
dě gey nedůtiwy. pac
ěloa nemá. aby když
by se hybala wody
pustil. nie dorybini
ka. neb když ia přgdu
gjny přděmu bstupi.
die gey. g. wstaň we
zmi lože twe a chod.
a hned zdraw wčin
gest člob. a wzal lože se
a chodieše. a bieše so
bota wten den. proto
prawiechu tomu žide
genž zdraw biee wčin
sobota gest. nesluši se
toe nesti lože twého.
odpol gjm. ktož mie
zdrawa včil ten mi řel.
wezmi lože tě a chod.
Tehdy otazali gjo. kto
gest ten člob gjto řekl
toe. wezmi lože twe
a chod. ale ten gež
zdraw včin biee ne
wědieše ktoby byl.
a gežiš vchylil se
od zastupu postawe
nebo namnieště. proto
žadnal nalezše gey gež

wchiraee a řel gey. ay
zdraw včin sy. gižne
rod hřesiti aby ne
two horše toe se nepři
hodilo. odgide ten člo
a zwěstowa židom. žeby
g. byl genž ho zdra
wa včinil. proto pro
tiwiechu se žide ge
ziso. že ty wěcy činie
se w sobotu. a gežiš
odpowědě gjm. otec
mogi až do sawad dě
la. v ia dělam. Tehdy
pro to žide wiece hle
dachu ho zabiti. že
netoliko rušieše so
botu. ale y otce swe
prawieše boha. row
neho se činie bohu.
ptož odpol g. a řekl
gjm. wěrně wěrně
pravi wam. nemož syn
činiti sam od sebe ni
čehož. gedine což vzři
otce činiece. neb kte
že koli wěcy otec či
ni. ty y syn tež činí.
otec zagste miluge
syna. a wšecky wěcy

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

vkazuge gev ktež on
cim. awěrie těchto
vbaze gev slutěn. a
byste se wy diwili.
neb iakož otec kříe
sy mrtwe a obziwu
ge. tak y syn kterež
chce obziwuge. neb
ani otec sudi koho.
ale weskeren sud dal
synu. aby wszickni ci
ti syna iakož cte o
tce. ktož necti syna ne
cti otce gež ho poslal.
wěrnie wěrnie praw mu
že ktož slowo me sly
ší. a wěří tov gež mie
poslal. mat žiwot wě
cny. a na sud nepřgde.
ale přgde z smrti do
žiwota. wěrnie wěr
nie praw mu. že přgde
hodina a nynie gest.
kdyžto mrtwi vsly
šie hlas syna božio.
a kteriž vslyšie ži
wi budu. neb iakož
otec ma žiwot sam
w sobě. tak dal y syn
mieti žiwot sam ev

w sobě. a moc dal gev
sud činiti. neb syn člu
gst. nerodte se diwi
ti tov. neb přijde ho
dina. w niež wszickni
gež w hrobiech su
vslyšie hlas go. y po
gdu ktož dobre wěcy
činili v vzkřiesenie
žiwota. ale ktož zle
wěcy činili v vzkřie
senie sudu. nemohu
ia sam od sebe činiti
ničeho. ale iakož sly
šim sudim. a sud moy
spraw gst. neb nehle
dam wole me. ale
wole toho gež mie
poslal. gestli že ia
wydawam swědectwo
sam o sobě. swědectwo
me nee praw. gi
ny gst gež swědectwo
wydawa o mnie. awi
em že praw gst swě
dectwo go kterež wy
dawa o mnie. vy po
slali ste k ianovi. a swě
dectwo wydal gst pra
wdě. ale ia ne od člu

swiedectwe pygmam.
ale y tyto wiecy pwi.
abyste wy spasel byli. On biee lucerna
swietecy a horecy.
a wy nechtěli ste se
na čas weselyti w swie
tle go. Ja pak mám swie
dectwie nežli Jan.
Neb skutkoe kteréž
mi dal otec abych ge
dokonal, ti skutkoe
kteréž ja činim swiede
ctwie wydawagi o
mnie, že otec mie poslal.
a gež poslal mie otec.
on swiedectwie wydal o
mnie. a ani ste hlasu go
edy slyšeli. ani twari
go edy widěli. a slowa
geo nemate w sobe zo
stawagioe. Neb koh
ož on poslal, tom wy
newěrite. ptayte se
napisma. neb wy do
mniewate se w nich
žiwot wěčný mieti.
a tati su gto swiedectwie
wydawagi o mnie. a
nechcete přigiti ke
mnie abyste žiwot měli.
Slawy od lidi nepři
gimam. ale poznal
sem was že milosti
božieo nemate w sobe.
Ja přisel sem w mengio
otce meo a nepřiga
li ste mne. Přigdeli
giny w mengio swe to
ho přigymete. kterak
możete wy wěriti ge
sto chwalu gen od
druhoe pygmate. a
chwaly kteraž od sa
meo boa gst nehle
date. Nerodte se do
mniewati žebych ia
měl žalowati na wa
voce meo. Gestli ke
to žaluge na was.
możieo. wněž wy
naděgi mate. Neb
byste wěřili możie
so. wěřili byste si
ad ymnie. neb gest
on ommie psal. a po
niewadž slowu geo
newěrite. kterak slowu

Potom vj my wěřite
odtude g zamoře

galileyſkie gež geſt
tyberiadyſ. A gdieſe
zamž mnozſtwe welike.
neb vidiechu diwy
kterež činieſe nad tě
mi gto nemocnichu.
Tedy vstal ſe nahoru. y. a tam ſedieſe ſv
ěedlnikv ſwvi. A bliže
bliže welikž nocden
ſwatecim židowſkv.
Ptož když pozdvižě
y. oči. a vzrě že mnoz
ſtwo welike gde kiev
die k filipovi. od kud
kupime chlew aby
gedli tito. Ale to pra
vieſe pokuſege g.
neb on viedieſe wby
miel vciniti. odpovie
dě gev filip. zadvie
ſtě penez chlew ne
ſtačí gim. aby geden
každy malicko nieco
wzal. die gev gen
z vcedlnikw y. ondrey
bratr ſimona petra.
keſt dietě gedno tuto
gto ma pet chlew
yecmyenij. a dvie rybě.

ale to co gt mezy tak
mnoho. Tedy weze
y. kažte lidu ſieſti. A
bieſe ſena mnoho na
mieſtě. Ptož ſedlo mu
žow wpočtu ia kožto
pet tiſyczow. Y wzal
chleby. y. a když die
ky včinil. rozdavval
ſedicym. Tež vzryb ia
kž mnoho chtěli. A kdž
naſytemi bievž ik vče
dlnikom ſwym. Sberěte
kterež zbyli drobtoe
aby nezahynuli. Tedy
ſebrali a naplnili xii.
koſow drobtow. z pěti
chlew yecmyenij. a ze
dwu ryb. gto zbyli
tem kterež gedli. Te
dy lude ti když vzrě
chu ten diw ktery v
činil. řěkiev že tento
giſtě gt prok. gež p
giti ma naſtiet. Ptož
y. když pozna že by p
giti mieli aby ho po
kapili. a vcinili gey
kralem. odſel nahoru
opet on ſam. a když

se stal wečer a stupili
li wčedlnicy geho učeni
ri. a když wstupiechu
na lodi. přišli po mo
ře do kafarnau. a tmy
gž biechu učinieny.
a nepřišel biec k nim
gežiš. a moře dutim
welikeho wětru pow
stawase. ale když od
pluli iako to honow
petnezetma. a neb
tridceti. vzřeli gežiše
an chodi po moři. a že
blizko vlodie bieše
bali se. Tehdy on řek
gim. Ja sem nerodte
se bati. Vchtěli ho p
gieti na lodi. a hned
lodie přiběže k zem
do kteregž gdiechu. ši
ny pak den zastup gež
stwie zamořem. widěl
že lodicku gina nebie
se tu než gedna. a že
nebie se wšel s wčedl
nicy swym do lodie
g. ale žeby sa wčedly
odešli. a gine lodie p
pluly biev od tyberia
dy podle moře. když ge
dli chleb biev dieky
činece bo. Prož když
vzře zastup že. g. nebie
se tu am wčedlnicy go
wstupili na lodie. a
přišli do kafarnau.
chledajíce geše. když
ho nalezli za mořem.
řekev gey. Mistře k
dys sem přišel. odpo
gim. g. a řek. wěrnie wě
rnie pravi wam. hle
date mne nepto žeste
diwy widěli. ale že
ste gedli z chlew a na
syceni ste. dělajte ne
ten pokrm kterž ch
ne. ale kterž zostaw
nawěky k žiwotu wě
čney. kterž syn člo
wěčeho. neb ten otec
koh wyznamenal gest.
Tehk wečechu k niev.
co činie abychom dě
lali diela božie. odpo
g. a řek gim. Tot gest
diela božie. aby ste wě
řili w toho geho on
poslal. Tehy řekli gey

Y ktery ty diw činiš
abychom widěli a
wěřili tobě co děláš.
otroc naši gedli man
nu napuštěni jako psá
no gest. chleb gnebe
dal gim gjesti. Tehdy
řekl gim. J. Wěrnie wě
rnie powiem wám. Nemoy
žieš dal wam chleb
gnebe. ale otec moy
dawa wám chleb gne
be prawy. neb chleb
božj powy gest gež sstu
pil gnebe. a dawa žiwot
swetu. Tehdy řekli
kriev. Pane wždy nam
dawey ten chleb. Y řekl
gim. J. Ja sem chleb
žiwota. ktož přigde ke
mnie nebude lačněti.
a ktož wěřj w mne ne
bude žiežmiti mědy.
ale powedel sem wam
že y widěli ste mie a
newěřili ste. Wšecko
což mi dawa otec ke
mnie přigde. a toho ktož
k mnie přigde newy
wrhu wen. Neb sem
sstupil gnebe. ne aby
ch činil woli mu. a
le woli toho gež mie
poslal. A tato gest
wole toho gež mie po
slal otce. aby ch w
šecko což mi dal nez
tratil z toho mého.
ale wzkřiesil to w
nayposlednějssi den.
Neb tato gest wole ot
ce mého genž mie poslal.
aby každý ktož widi
ssa a wěřj w niho
měl žiwot wěčný. a
ja wzkřiesim gey w
nayposlednějssi den.
Potož reptali židowé
žide žeby řekl. Ja sem
chleb gež sem gnebe
sstupil. A praweg
wšak tento gest. J. syn
iozefow. gehož my
známe otce y matku.
kterak tehdy die ten
to že sem gnebe sstu
pil. Tehdy odpowěd. J. řekl
gim. Nerodte reptati
wespolek. žádny nemož
přigti k mnie gedině

lec otec mov gež mie
poslal přirozne geo.
a ia wzkřiesim go w
nayposledniej si den.
Psano gest wprzawecz.
A budu wsicki vczielni
bozi. Každy ktož slyšel
a dostal od otce anauczil se
přyde k mie. Nežeby
otce widěl kto gedne ten
gež gest od boha ten wid
otce. Wierne wierne
přiwi wam. ktož wěri
w mie mat žiwot wě
čny. Jat sem chleb ži
wota. Otce wasi gedli
manu na pusti a ze
mřeli. Tento gest chleb
ziwy ktenebe estupi
ugicy. aby gedlibi
kto z niho nevmřel.
Ja sem chleb ziwy gež
sem z nebe estupil.
A kto giesti bude z
toho chleba ziw bu
de navěky. A chleb
kteryž ia dam telo
me gest za ziwot swě
ta. Proto swaridechu
se wespolek zide řkuce.

Kterak telo moge dati
na telo swe k gedeni.
Tehdy řekl gim g. Wierne
wierne přiwi wam. Nebu
deteli giesti tela sy
ckoga a piti geho krwe.
nebudete mieti žiwota
w sobe. ktož gie me te
lo a pie mu krew. ma
ziwot wěčny. A ia wzk
ciesim gey w nay
posledniej si den. Neb
telo me prawie gest
pobem. a krew ma pra
wie gest napoy. ktož gie
me tela a pie mu kre
w. wemie přbywa a ia
wniem. Jakož poslal
mie ziw sa otec. y ia
ziw sem potre. a ktož
gie mie. von ziw bude
pmie. Tento gest chleb
gež gest z nebe estupil.
Nekak otcowe wasi
gedli manu a pusti
a zemřeli. ktož gie ten
to chleb ziw bude na
wěky. Tyto wiecy pra
wil g. w wsbole vče w
sobotu w kafarnau.

ptoz mnozy slyšiece
zwiedlim w go ili. Tur
da yst toto řěc. kto gi
moz slyšeti. ale wěda
y sam v sebe. zeby te
ptali zwo wiedlin y
geo ěl gim. To mie
horši. ptoz kdyz vtři
te sina cloa wshupu
gieco kdež biee pre
we. duch yst gež obzi
wuge. cělo neprospie
wa mcěhoz. Sloa kte
raž ia mluil sem wu
duch a žiwot su. ale
su niekteři zwas gto
newěrie. neb wiedie
se od počátku. y. kto
by byl wěřicy. a kto
by miel zraditi geo
v přiwiese. ptoz se řěl
wam. žádny nemoz
přiiti k mnie leč
gev dano bude od ot
ce meho. zwo mnozy
zwiedlim w go odešli.
zpet. a giž netchodiev
mnim. Tedy řěl y. ke
mti. zdali y wy chce
te odgiti. Tedy odpol
gev simon petr. Pa
ne kam pogdeme. sloa
žiwot wěcneho mas. a
my wěrie a poznali
sme že ty sy kristus
sin boži. odpol gim
y. wsab ia řěl sem
was wyuolil. a gen
zmas dabel yst. ale
to přiwiese ogudajoi
simona skariotskeho
neb ten miegiese z
raditi go kdyz biee gen
Potom pak vn zezmti
gezis chodiese v
galilee. nb nechtie
se choditi dozidowsta
pto že hledav ho žide
zabiti. a biese blizko
den stratecim. židu
wsky stankow. y řěl
kiev bratrie go. ote
gdi odsud a gdi dozi
dowsta. aby y vědeli
twogi wideli skutky
te kterež činiš. Niž
dmy zagiste wskutě
me nečini ale hledi
on zgewen byti. pu
nemuž tyto wiecy či

zgew se sameo svietu.
neb ani bratrie geo
nieřiechu wnieo. Tehy
die gim. y. čas moy
geště nepřišel. ale čas
mně widycky gest ho
tow. Nemož mas sviet
nenawiděti. ale mne
nenawidí. neb ia sviě
dectě wydawam oniem.
že skutkie geo zli su.
wy wstupte ke dni
sviateczniemu tomu. ale
ia newstupi ke dni
sviateczniemu tomu. nb
čas moy geště se ne
naplnil. To když po
wieděl on zostal wsta
liley. ale když wstu
pichu bratrie geo
tehdy von wstupil
ke dni sviateczniemu ne
zgewnie ale iako tayne.
Proto zide hledali ho
naden sviateczni. a po
wiechu. kde gest onen.
A welike hu hlamie
biese oniem w zastupu.
neb nekteri pywe
že dobry gest. a gini p

wiechu nie ale swo
di zastupy. ale wsak
žadny nemluwiese
oniem prostranych žido
wských. a když se gig den
sviateczni napoly dě
lese. wstal dahray
a vieše. y diwiev se
zide ieho. kterak tento
pismo vmie poniedě
sene vil. odpol gim
y. atel. Me vrěe nee
me ale two gež mie po
slal. A ke two bude ch
tieti woli go činiti.
poznati zvěme mo
gli zboh. čili ia sam
od sebe mluvi. Kto
sam od sebe mluvi.
chwaly wlastne hle
da. ale který hleda ch
waly toho genž ho po
slal ten pravdomlu
wny gest. a nespravnee
wniem. Wsak moyž
dil wam zakon. a žad
ny zvas nechce zakon
o mne hledate zabi
ti. odpol zastup a řel.
ďabelste mab. Kto tě

hledati zabiti. odpol g.
a řek jim. Geden skut
ek včinil sem a wšic
kni se diwite. pro mor
zieb dal wam obřé
zame. ne že zmoyzie
se gt. ale zotrow. aw
sobotu obřezugete
člowěka. pwiedi obřezanie
člowěk pýgma wsobotu
aby nebyl zrušen za
ten moyzieš. na mie
se hněwate že sem
celého člowěka zdrawy v
činil wsobotu. nerad
te sudili podle tuzi.
ale sprawy sud sudite.
Tehdy pwiedi někteří
z jeruzalesských. wšak
tento gt kteregož ži
dé hledagi zabiti. a
ay zjewnie mluwi.
a nic jemu neřku. zdali
li gi ste poznali kme
žata že tento gt jest.
ale tow wieme odkud
by byl. ale krystus
když přyde žadny ne
wie odkud by byl.
proto wolaše. g. vče

wahraie a ria. Y mie wie
te. y odkud sem wiete.
a sam od sebe nepřišel
sem. ale gt prawy gi
mie poslal kteregož
newiete. ale ia wie
ge. a diemli že ho ne
wiem. budu podobny
mi lhari. ale wie go
neb odněho sem. aon
mie poslal. proto hle
dachu ho chopiti. a žia
dny nevtahl na ieho
ruku. neb gešte ne
přišla hie hodina go
zjawiupu pub mnozy
vwěřichu wnieb. a řka
wiechu. krystus když
přygde zdali wiete di
now činiti bude. nežli
ktere tento činí. a tak
vslyšechu zabow za
stup oniem rozmluwu
gicy tyto wieczy. y po
slachu kmeřata a za
komcy sluzebniky a
by ho jali. proto řek gt
y. gešte maly čas b
mi sem. a gdu ktow
gež mie poslal. hledm.

mne budete anenale
znete. a kdež ja se wy
nemožete přijti. Řekl
ěli žide mezy sebu.
kam tento pogde že
nenaleznem go. zdali
w rozptylee pohanw
pogde a učiti bude
pohany. kterž gest to
řeč kteruž řekl hle
dati mne budete a
nenaleznete. a kdež
ja sem wy nemožete
přijti. W nayposled
ney sie pak dne weli
ke slawnosti staše. g.
a wolaše řka. ac kto
žiezni pod kemie a
napi se. kdož wěří w
mie jakož die pismo.
řeky zbřicha go pu
rebu wody žiwe. ale
to přiwlasě duchu ste
kteréhož miegiechu
přijieti wěřiecy w
nieo. neb gesté nebie
se duch svatý. neb
gesté. g. nebieše oslá
wen. ptož ztoo zastu
pu když vslyšechu

tyto řeči geo přiřiev
Tento gest gistě prok
brii prawiev. Tento
gest Krystus. ale niekte
ří přiřiev. zdali od ga
lilee přgde kristus. wsak
pismo prawi. že z se
mene dawidowa. a z be
tleem hradku. kdež bie
se dawd. ma přijti kristus
a tak rozdělee stalo
se wzastupu přieho.
a niekteří z mech chtie
chu ho gieti. ale žád
ny nezatkl na nieho
ruku. ptož přyidechu
služebnicy k biskupo
a k zabomlom. a řekli
gim oni. proč ste ne
přiwedli go. odpoli
služebnicy. nikdy
tak nemluvil člowiek
ja tento mluwi. de
hdy odpowěli gi zaho
mcy. zdali y wy swe
dem ste. zdali zbmie
žat kto vwěřil wnieo
a neb zzabomiw. ale
zastup tento gež ne
zna zakona zlorečeni su.

weze nyklodem k nim
ten gto k wiesse přišel
k nieb wnocy gež wie
se geden z nich řekli
zakon naš sudí člo
lec vslyšj odnieho pr
we a pozna co by včil
odpowěli a řekli gey
řekli vty galilejscho
sy. Pray se napisma
a wiz žež prok od ga
lilee netow stanu.
V wziatichu se geden
každy do dom swe. viij
Ale gezis gide na
horu oliwetskú.
a nauswitě opet při
gide do chram a wes
en lid přistupi k ně
mu. a sedě včiese ge.
V přiwedu mistři aza
konicy ženu w cz
lozstwi popadenu a
postawili gi vprostřed
ce a řekli gey. Mistře
tato žena nye w cz
zolozstwi popadena
gest. a w zakonie moy
zieď přikazal nam
takowu vkamenowati

Ptoj ty co dieš. ale
to přiwiey pokuše
gice g. aby mohli
žalowati nań. Tehy
g. sehyliw se dolow
prstem psaše nazem
a když trwali tezice
go. pozdwih se y řek
gim. kto bez hřiechu
gest zmas. prwni na
ni kamenem wrz.
a opet sehyliw se psa
se nazemi. Ale vslý
šewše oni tuto řeč
gen podruhé wycha
ziechu počnuce od
starsich. Y zostal sam
g. a žena stogecy vpro
středce pomim. a poz
dwih se. g. řek gie že
no kde su ti gto na
tě žalowachu. žad
ny tebe neodsudil.
Ceteraito řka. žadny
pane. Y řek g. amžia
tebe odsudim. Odi a
więce nechtěy hře
siti. Pak opet mluk
gim. g. řa a se swě
tlo swěta. kdož nasleže.

mnie nechodi wetma
ch ale mieti bude swe
tlo ziwota. Tehdy we
cechu gew zaboh. Ty
sam osobě swědectwy
dawaie swědectwe twe
nemie prawe. odpowe
dě gim. Ačť ia swě
dectwy wydawam sam
o sobě. pak gest swědectwe
mé. neb wiem od kud
sem přišel. a kam gdu.
ale wy newiete od
kud sem přišel a kam
gdu. wy podle těla
sudite. ia nesudi žád
neho. a pakli ia sudi.
sud mogi pawy gest.
neb negsem sam. ale
ia a gež poslal mie o
tec. a w zakonie wašem
psano gest. že dwu člo
wěku swědectwe pawe
gest. ja sem gež swě
dectwy wydawam sa
o sobě. a swědectwy wyda
wa o mnie genž poslal
mě otec. proto pawiew
gew. kde gest otec twuj.
odpowě gim. gesu mne

wiete. ani otce mego
wyste. mě wieděli. si
ad wyste y otce mego
wieděli. Tato slowa
mluwil. g. w pokladnu
vcě wchramie. a žiad
nw ho nechopil. neb
gesstě nepřišla gee
hodina gego. proto řěl
gim. g. opět. ja gdu
a hledate mne. a w
hřiechu wašem ze
mřete. kam ia gdu
wy nemožete přgiti.
Tehdy přiwiew žide.
zdali zabie sam se.
že die kam ia gdu
wy nemožete přgiti.
y prawiese gim. wy
zdolu ste. ia se swrich
ku sem. wy z stieta
toto ste. ia negsem
z toto swieta. proto řěl
sem wam že zemřete
w hřiesiech wašich.
neb nebudete li wě
řiti že ia sem zemře
te w hřiechu wašem.
Tehdy prawiew gew.
Ty kto sy. řěkl gim

gezie. pověděl gež
y mluwi wam. mno
he wiecy mam owas
mluti a suditi. ale
ten genž poslal mie
prawdomluwny gt.
a ja ktere wiecy sly
sal sem od niego ty
mluwim na swěte.
a nepoznali su že ot
ce swe. pěwiese bo a
ptož řel gim. y. když
powysite syna člo a
tehdy poznate že
ja sem. a sam od sebe
nic nečiniti. ale jako
mie naučil otec ty
wiecy mluwim. a ten
gež mie poslal sem
nu gt. a neostawil
mne samego. neb ja
ktere wiecy libe su
gemu činim wždye
ky. ty wiecy když on
mluwiese. mnozy
wěřili wniego.
ptož prawiese gež
ktiem židom gež wě
řili gemu. zostane
teli wy wieci me.

gistie wiedlimcy mo
gi budete. a poznate
prawdu. a pravda vas
wy swobodi. tehdy
odpowi gey žide. sie
mie abrahamowo
sme. a žadney nesli
žili sme in kdy. kte
rakž ty prawiš swo
bodni budete. odpo
gim. g. wernie wěre
prawi wam. že kaž
dy ktož čini hriechy
sluha gt hriechu.
a sluha nezostawa
wdy nawěky. syn
zostawa nawěky. pž
gtli. že was syn wy
swobodi gistě swo
bodni budete. wiě
že synoc abrahawi
ste. ale hledate mne
zabiti. neb řeč ma
nechapi se wwas.
ja sem což sem wi
dal votce meho mluwi.
a wy což ste widěli
votce wašeho činite. od
powěli a řekli gey
otec naš abraham

řekl. Die gim. J. Cestelí
synoe abrahamowi. Sku
tečně abrahamowy činíte.
Ale nyní hledáte mne
zabíti člowěka genž pravdu
mluvil sem vám. kteruž
sem slyšel od boha. To
ho abraham necinil. vy
činíte skutky otce vašeho.
Tedy řekli gemu my z
simi lstí nejsme narozeni. Jednoho otce
máme boha. Proto dí
gim. J. Byť bohem otec
váš byl milovali
bystemie zajisté. neb
ja od boha sem prišel.
a prišel sem nastřiet.
Aniž sem sám odsebe
prišel. ale on mě po
slal. Pročež řečí mne nepo
znawate. že nemože
te slyšeti řečí mne. Vy
z otce ďábla ste. a žádo
sti otce vašeho chcete či
niti. On vražedlník
byese od počátku. a w
prawdě nestal. neb
pravdy w niem nemie.
Když mluwí lež z sáme

wlastnosti mluwí.
neb lhář jest a otec
jegi. Ale ja že pravdu
prawím newěríte mi.
Kto z vás bude mne
trestati zhřiechu. po
newadž prawdu p
wím pročež mi newěří
te. Kto z boha jest slo
bože slyší. ptož vy
neslyšíte neb z boha
nejste. Tehdy odpolí
žide a řekli gemu. wšak
my dobře prawíme že
samaritan sy ty a ďá
belste mas. odpol
J. Ja ďábelste nemam.
ale ctím otce mého. a wy
ste mne nevctili. Ja
zajisté chwály mého ne
hledam. gestiť kdoby
hledal a soudil. wěrně
wěrně prawím vám.
Ač kdo řeč mú zacho
wawati bude. smrti
neokusí navěky. pro
řekli žide. nyní sme
poznali že ďábelste
mas. Abraham vm
řel y proroci. a vy pravíte

zachomuli kto ziermu
smrti neokusy nauie
ky. zdali ty wětti sy
otce naseho abrahama
gež vmřel gest. y pro
ky zemřeli su. kym
se činiš. odpowi g. ce
stli že sa chmulim sa
se chmula ma mic ne
mie. když otec moy
gto mie chmuli. kterže
hoz wy pomiwite že
boh mog gest. a nepoz
nali ste go. ale sa z
nam go. a dieli že ho
neznam. budu podo
bny wam lhati. ale
znam go. a tež go
zachowuma. abraha
otec mog weselil se
aby widěl den moy.
wil a radowal se. Te
hdy řekli zide k niemu.
Pudesati let gestě ne
maš a abrahama
sy widěl. die gim g.
zwernie wernie přiž
mam prawe nežli gest
abraham byl sa se.
Tehdy zachopili zide ka
menie aby hazeli
nani. ale g. skryl se. a
wysel z chramu. 15. 2

A pomi geye vziel
oba slepego od na
rozee. Y obrazali ho v
ředlnicy go. a mistře
ko shřesil. tento li
ali rodičoe go. aby se
slepy narodil. odpo
g. ani tento shřesil
ani rodičowe go. ale
aby zgewem byli skut
kowe bozi na niem.
ja musym činiti skut
ky toho gež mie zvslal.
dokamadž den gest. při
ydet noc když žadny
nebude mocy dělati.
kterak dlucho nasuie
tě sem swětlo se swě
ta. To když powiedě
wyplinul nazet. a vtěl
blato z sliny. y pomaz
al blato na oči geho.
a řekl gemu. odi umyg se
w kupadlach syloe. gž
se wyklada poslany.
Tehdy šel a vmyl se. a
přišel widal. pak sused

ati gež widachu go
prwe. neb žebrak bie
se přiechu. wšak te
to gst genž sedase aže
brase. Gmi přiechu
že ten gst. ale gmi. ni
koli. ale podobny ge
gest. ale on přiese
že ia sem. Prož přiie
chu ge. Kterak ote
wřeny su toe oči. a
powěk. den klok gto
slowe. g. Blato vžil
a pomazal oči mych.
a řek mi. Gdi ebuzuda
syloe. a vmyg se. y sel
sem. a vmyl sem se. y
widmy. Y řekli gemu.
kde gst ten. nece neni
em. Přiwedechu ho k
zakonikom gež slepy
biese. A biese sobota
když včinil blato. g.
a otewřel oči go. Prož
opet tazachu ho zak
mi kterak by prziel.
a on řek gmi. Blato po
ložil mi na oči. y vm
yl sem se. a widmy. De
hdy prawiey nekteri

zakomiw. Nee ten klo
wěk od boha gto sobo
ty neostriegla. Gmi
prawie y. Kterak mož
ešlo hriesny tyto di
wy činiti. Y rozdělee
biese mezy nimi. Pi
wecechu slepey opet.
Ty co dieš otom gež
otewřel oči tě. A on
řel že prok gst. Prož
neuwěřili žide oniem
žeby slepy byl a proz
řel až zauwlali rodi
čow two genž byl p
řiel a otazali gich
řka. Dentoli gst syn
mug. oniež wy přiie
že se slepy narodil.
Kterakž tedy nye wi
di. Odpoli gi rodičowe
go a řekli. Wieme že ten
to gst syn nas. a že se
slepy narodil. Ale
kterak nye widi ne
wieme. a neb kto ote
wřel oči go my ne
wieme. geo tězte. le
tat ma. on sam zase
mluw. Do řekli rodičowe

geo neb bali se zidow.
neb se giz bie slu
wili zide. wyznamuł
liby kto geo kristu.
aby byl wyobcowan.
Proz ieli radice go
mat leta go tezte.
Tehdy opt zawolachu
ieoa gez biee slepy.
a ieli gey. wzdaw chwa
lu bohu my wiee ze
ielok tento hriesny gest.
Tehdy on iel. Gestli
hriesny newie. gedo
wiem. ze kdyz se byl
slepy nye widi. Proz
ieli gey. co veinil toe
kterak otewriel tobe
oci. odpol gi. Powiel
se nu giz a slysel ste
co opet chcete slysety
zdali vwy chcete vie
dinci go byti. Y zlo
reali gey a ieli. Ty v
edlinek go bud. ale
my mozieso vedl
mogy sme. my wiee
ze moziewi mluil
boh. ale toto newiee
odkud by byl. odpol
ten clok a iel gim. Wto
zagte diwne gest ze wy
newiete odkud by byl.
a otewriel oci me. A
wieme ze hriesnych
boh neslysi. ale ať
kto bozi gest ctitel. a wo
li go cini. tohot slysi.
od wieku neme slyscha
no. by kto otewriel
oci slepeo narozeneo
leciby ten byl od boha
nemohl by nicehoz
vciniti. odpoli a ieli
gey. Y hriesiech na
rodil sy se wejsken. a
ty vcis nas. Y wymy
hli ho wen zsinagogy. a sly
sal. g. ze ho wen wy
wrhli. a kdyz nalezl
gey iel gey. Wierisli
ty w syna bozieho. odpol
on a ieel. kto gest pane
abych wieril wniego.
Y iel gey. g. Y widel sy
geho. a gez mluwi ste
bu ont gest. A on wete.
werim pane. a zpad
klanel se gey. Y iel
gey. g. na sud ia nateto.

ſwět pſel ſem. aby ti
ktož newidie widěli.
ati ktož widie aby ſlě
pi byli. y vſlyſechu
to niektěrzi zfarizeowe
gſo bieb ſmy. y řěli
gey. zdali y my ſlěpi
ſme. řěce gim. g. By
ſte byli ſlěpi křiechu
byſte nemieli. ale ny
ne ſě pywite widie.
křiech mub zostawa.

V. Wěrnie wěrnie pra
wim wam. ktož ne
wchodi ſkrze dweře
owčinec owcy. ale
wſtupuge gmudy. ten zlo
děy gſt a lotr. ale ktož
wchodi ſkrze dweře pa
ſtyř gſt owcy. tomu wra
tny otwiera. a owce
hlas go ſlyſie. a wla
ſtne owce wola ſe
gmena a wywodi ge.
a když wlaſtne owce
wypuſti pěni gde.
a owce geo naſledu
gi. neb znagi hlas
go. ale cyzieho nena
ſledugi. ale vtekagi

od nieho. neb neznagi
hlasu cyzych. To pri
ſlowie powěſ gim. g.
ale oni nerozumieli.
coby mluł kim. pri
ěěł gim opět. g. Ve
rnie wěrnie pywt wam.
ſe ia ſem dweře owy
rzyc. kolikž gich ko
li přiſſlo zloděgieſu
a lotři. ale neſlyſely
gich owce. Ja ſem dwe
ře. ſkrze mie ac kto we
gde ſpaſen bude. a we
gde a wygde. a pyſtiw
nalezne. zloděy ne
přichazie gedie aby
kradł a mordował. a
zatratił. Ja ſem pſel
aby zywot mieli. a hoj
G. něgie aby mieli. Ja ſe
D. paſtyř dobry. dobry
paſtyř dawa duſi ſwu
za owce ſwe. ale na
gěmik a ktož nee pa
ſtyř. yeheož negſu o
wce wlaſtnie. vzie
wſzhn an gde. vopuſtie
owce a vtecka. a wlk
lapa a rozptyluge

Gray Scale
0 1 2 3 4
Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

owce. Ale nagemk v
tieba neb nagemk
gk. anepřistuſie k nie
owcecz. Ja ſem pa
ſtyř dobry. a znam owce
me. a znagi mie me.
Jako zna mie otec. y
ia poznamu otce. a
duſi ſwu kladu za
owce me. a gyme ow
ce ma kterez neyſſi
z toto owčince. y ty
muſ přiweſti. a hlas
moy ſlyſeti budu. y
bude gen owčinec a
gen paſtyř. Proz mie
miluge otec. neb ia
kladu duſi mu. a opět
wezmu gi. žadny ne
bere gie otene. ale ia
kladu gi ſam odſebe.
Moc ma položiti gi.
a moc ma opět wzie
ti gi. To přikazanie wzal
ſem od otce mego. Rozde
lec opět ſtalo ſe mezy
židy. Přeci tyto přiwe
zagiſte mnozy zmich
dabelſte ma a blazni
w gego poſluchate. Gi

ni prawie. Tato ſlo
wa neyſſi dabelſte
magicze. Zdali dabel
ſte moz oči ſlepych
otwierati. Pak ſtalo
ſe po ſwiecce wyzeni
zalec. a zyma bieſe.
Y chodieſe. y. mluzie
w ſieny ſalomunoe.
Tehdy obkliali ho
zide a řiwiey gemu.
dokud duſi naſi drzis.
Gſyli ty kryſtus po
wez nam zyewnie. od
pol gim. y. Mluwi
wam a newěřite. ſku
tkowe kterez ia činu
weymo otce mego. tie
ſwedecte wydawagi
ommie. ale wy newe
řite. neb neyſſte zow
ay mych. owce me
hlas moy ſlyſie. a
ia znam ge. a naſle
dugi mne. a ia zywot
wěcny dawu gim. a
nezahynu nawieky.
a newytrhne gich
žadny zruky me. Otec
moy coz mi dal wětše.

yž wšech a žádný ne
mohl vyrhnuti z ru
ky otce mého. Já a otec
gedno sme. Vzhopili v
ktmeme židé aby ki
menovali gey. odpo
gim. Mnohé dobré
skutky ukazal sem vám
z otce mého. pletery sku
tek tech chcete mne
ktmenovati. odpowe
dechu gey židé. Zadob
ré skutku nebame
nuge tebe ale zrouha
nie. A že ty člowěk sa
ssi se bohem. odpo
gi. Zwsáb psa. yest
vzáboe wašem. že ja sem
ěl bohoe ste. Pwiedě
ty nazwuel bohy kim
mi ěeě bozie stala se.
A nemož rušeno byti
pismo. yehož otec po
světil a poslal na
swiet wy prawíte
že se rouhá. že sem ěl
syn božj sem. Neřim
li skutkow otce mého
nerodte mi wěriti. a
pakli činim. nechceteli

im wěriti ale skut
kom wěrte. abyste po
znali y wěřili. že we
mne yž otec. a ja w
otcy. Pto hledachu ho
chopiti. ale wyšel
z rukou gich. Y odgide
opet za Jordan nato
mie sto kdež biee jan
krtě nayprwe. a ostal
tu. A mnozy přišlie k
niev. a přiwiev že jan
zadne diwu žádneho
nevčinil. ale wšecky
wecy kteréž koli pra
wil jan o tomto přiwe
biev. a mnozy wěřili
V biese ge ty wnieo
den neduziuwy la
zar z mene od betanie
z hradku marie a ma
rty sester yeho. ale ma
ria biee ktera zma
zala pana masti. a
wytierala nohy go
wlasy swými. ge gezto
bratr lazar nemocen
biee. Proto poslaly se
stry geho k niev řkouc. Pa
ny ktereho miluges

nemocen gt. a vslý
saw. g. řl. Nemoc ta
to nee k smrti ale y
slawu bozi. aby osla
wen byl syn bozi skr
ze ni. Milowase za
gyste. g. martu a sest
ru geyi marigi. pla
zata. y tož bylo vslý
šel že nemocen biee
tehdy zagste natemž
mieste obtrl dwa dni.
potom wece vědlmbo
siwý. pwdme do židow
skwa opět. kibu gey
vědlmcy. Mistre. my
me hledachu tě žide
vkamenowati. a opět gdaš
ta. odpol. g. Nesak ni.
hodin ps den gt. Bu
deli kto choditi wedne
nevrazy se. neb swiet
lo toto swieta widi. ž
pakli choditi bude
wnocy vrazy se. neb
swietlo wniem neme.
To powiedew potom
řl gym. lazar přel
nas spi. ale gdu a
bych ho zesna pro
budil. tehdy řli vědl
mcy go. pane spiliť
zdrawť bude. ale. g.
řl biese o smrti geo.
ale om mněli že o spa
nii snu prawil. tehdy
řl gym zgewnie. lazar
vmřel gt. a radugi
se pwas. aby ste wě
řili že sem tam nebyl.
ale pwdme kniey. te
hdy wece tomas gt.
slowe pchybugicy.
k spolu vědlmbo. pwd
me y my a zemřeme
s nim. a tak přyide. g.
a nalěze go čtyři dni
giž whrobě magice.
a biee betania blizko
od yerusalem. ialiž
to honow. xv. a mno
zy židow přisli biee
k martě a k maryyi.
aby tě sili ze obrat
ssu gich. tehdy mar
ta když vslyse že yeb
přisel. wyběže pti
niey. ale maria doma
sedieše. y řla marta
k gězisowi. pane by byl

zde bratr moy byl by
ne vmřel Ale tymže
wiem. že což koli po
žadáš od boha da
toť bůh. die gie gež
wstanet bratr tvý.
die gež martu. wie
že wstane nawzkřie
sení w poslední den.
die gie. g. Ja sem wz
křiesěnie vziwot.
ktož wěří wnie tyť
byť vmřel žiw bu
de. a každý ktož gest
žiw a wěří wnie ne
vmře nawěky. wěří
jli toť. were gemu.
owšem pane. já sem
vwěřila že ty sy kri
stus boží. genžto na
tento swět přišel.
a když to řekla odši
de. a zawolala marie
sestry swe tajnie řkouc
mistr přišel awola
tě. ona jakž vslyše
wstala brzo. a přišla
k niemu. neb gešte ne
přišel biesě. g. do hra
du. ale biež gešte
nato miesto kdež wy
běhla pani marta. Tehdy žide kteříž
biehu s ní w domu. a
těšiechu gi. když vz
řekhu žeby brzo wsta
la awyšla. jli zamy
ťce. že gde k hrobu
aby tam plakala.
Ale maria přigide
kdežto biež g. a vzře
wši go padla k nohám
go a řekla gemu. pane by
byl zde bratr moy
byl by nevmřel. te
hdy. g. když vzřel gi
ana plaché. a židy kte
ryž biehu s ní přišli pla
ce. zarmu duchem a
zamuti sám se. a řek
kdeste položili gey
řku gemu. pane pod a
wz y zaplakal geš.
Tehdy werechu žide.
ay kterak ho milowa
go. Ale niekteří z nich
řekli. nemohl tento
jenž otewřel oči sle
pého odnarozee. včiti
aby y tento ne vm

řel. Tehdy opět ge za
řmaw sam wpoe p
gide k hrobu. a bie se
gestynie. a kamen bie
se střetku položen na
ni. Rece gim ge dwiž
niete kamen. die ge
marta sestra too gi
bie vmřel. Pae gizť
smrdi. neb čtyři dnow
gst. Rece gie. ge. wsak
sem řl toe. že budeš li
wěřiti vziš sla boží.
Tehdy zdwihli kamen.
a le. ge. pozdwih oči w
zhoru řl. a řě dieky
řmi toe že mie slyšel.
ale wiem že wždy mie
slyšiš. ale plid který
obolo stogi řekl sem.
aby wěřili že ty
mě poslal. To když po
wěděl hlasem welikým
zawola. lazaře pod
wen. a vhned wygi
de gemž bie mrtwy.
swazane mage nohy
y ruce swazky. a tmuť
ge ruchu bie ob
wzana. die gim. ge.
Rozwiežte gey a nech
te odgiti. Pto mnozy
zžidow kteriž bie v
přišli k marži. a k
martě. a widěli bie
co učinil. wěřili w
niho. ale niekteří z
nich odešli k farizeu
ko. a powěděli gi co
učinil ge. Potom sebra
li bisupowe a zakony
radu pti ježiši. a
prawie. co činime.
že tento člok mnohe
diwy činí. Nechame
liho tak wšec wěře
že wnieg. a přijdu
římane. a obetymu
miesto naše y lid. ale
gen z nich kaysaš gmen
enem. který bie bisku
pem leta too řl ge. Wy
newiete nic ozam
se domy slite. že vži
tečne gst nam aby
jeden člok umřel za
lid. aby wesken lid
nezahynul. ale too
sam od sebe nerl. ale
který bie bisupem

woe letu prowol. že g.
vmřieti miegiesě za
lid. a netolikě zalid.
ale aby syny bozie
kteřiž bieu rozptylei
shromažditi wgedno.
ptoj od woe dne myssli
li ho zabiti. Tehdy g.
gež nezgewnie cho
diesě vzidow. ale od
gide do krajiny podle
pustě do mesta genž
slowe efrem. a tu bud
lesě s vědlnými swými
a blizko biee welika
noc židowska. A wstu
pichu mnozy do geru
zalem z krajiny pried
welikú nocy. aby sa
mych sebe posvětili.
Tehdy hledachu gesě
a rozmluvowesp k
mladé stogiece. co
se mami zdá že nepřiel
kedni smrtecinev. a bie
chu dali biskupoe a
zakonnicy rozkazanie.
aby zwědělliby kto k
deby byl. prowěděl a
by ho popadli. xij

Tehdy. g. po šesta
dni welikonocy
přigide do betanie
kdež biesě lazar vm
řel. gehož wzkriesyl
g. A včinichu gemu
wečeři. a marta přis
luhowaše. ale lazar
biesě genž zstoliechu
s nimi. Tehdy maria w
zala libru masti dra
hé znardowe kriee.
a pomazala noh gež
sowych. a utřierala
wlasy swými nohy go
adom naplnien gest
zwonie masti. Tehdy
mece genž zwědlnw
go gidiš skuriotsky.
gež ho miegiesě zra
diti. pě tato mast nee
pdana zatristu peniez
a nee dano chudým. ale
to řk. nepto že by gu
pěe byla athudych.
ale že zlodey biee
a miešce miegiesě. a
ty wecy kteréž gi po
sielany bywachu
nosiesě. Tehdy mece

gezie. nechte gie. at
bedin pohřebu mego
zachowagi gi. neb
ahude wždycky ma
te w sebu. ale mne ne
wždy mieti budete.
Y pozna zastup mno
hy zidow žeby tu
byl a přišli. nepge
žise tolibo. ale aby
lazara vzřeli gehož
wzkřiesyl z mrtwych.
ale kmezata kněžska
myslev aby y lazara
zabili. neb mnozy
odchazev pro zidow
a wěřiechu w gezise.
Nazawtřie pak mno
hy zastup ktž přišel
k bedin swatečnemu.
když vslyše že g. gde
do gerusalem wzali
ratolesti palmowe
a wyšli proti niev. aw
lachu. Sanb nab. p
žehnany gež se be
ře w gmno pánie král
vzrahelsky. Y nalezl
g. oslatko a wsedl na
ne. jako psano gest.

Netod se bati dcero
syonska. W kral tvg
gde toe tichy sedě na
oslatku oslice. Tohe
nepoznali včedlnicy
geo sprawu. ale když
oslawen gest gest tehdy
rozpomenuli se že by
wecy psany biechu
oniem. a to su včinili
gev. Proz swiedectwie
wydawase zastup ktž
biec s nim když lazara
powolal z hrobu a
wzkřiesyl gev z mrt
wych. Proz y wysel
zastup proti niev. neb
vslyseli žeby on ten
dw včinil. Dehdy za
komcy wecev mezy se
bu. Widite že nic ne
pospieme. aw weseb
swět pošel odsel. ale
biev niekteri pohane
ziechu gto wstupili bie
chu aby se modlili
wden swatečnim. Proz
ti přistupiahu k filipowi
ktž biec w betsaydy
galilejyske. a psiechu.

ho řhuce. Pane chce
gežiše widěti. pyde
filip a powědě ondře
gowi. ondřey opět
a filip powěděla ge
žišowi. ale g. odpowě
dě gim řka. přišla hodi
na aby oslawen byl
syn člowěčí. wěrnie wě
rnie přiwlačuju. gedno
lec zrno obilne pad
na wzel vmře ono
samo zostane. a pakli
vmře mnohy vzitek
přinese. ktož milugě
žiwot swůg ztratiti gey
a ktož nenawidi žiwota
swého na tomto swětě k
žiwotu wěčnemu ostřie
hati gest. Sluzili mi kto
mne nasleduje. a kdež
ja sem tu y sluha mogi
bude. Budeli kto mnie
sluzitti poctiti go otec
mogi gest. nyně duše ma za
mucena gest. a co diě.
otče sprusej mie od toho
zteho hodiny. ale pro to
sem přišel w tuto

hodinu. otče oslaw gmo
no. tehdy přyde hlas
z nebe řka. I oslawil
sem. a opět oslawim.
Ptož zastup gež tu stu
de a slyšal přiešed.
řeby se hřmalo stalo
gest. přiešel anděl
gemu mluil. odpowěd gest
nepřiešel hlas tento p
ssel ale pro mie. nyni
sud gest swěta. nyni bude
ze tomto swěta wyvržen
no bude wen. a ja kdž
powysen budu od ze
mě k sobě přitahnu
k samemu sobě. ale to pra
wiesse znamenage
kterugby smrti měl u
mřeti. odpowěd gemu zast
up. my sme slyšeli z
zakona že kristus zostanu
nawěky. a kterak ty
dies musso powysen
byti syn člowěčí. kteryž
gest to syn člowěčí. tehdy
řekl gim g. ještě malé
swětlo wmezi gest. chod
ěte dokud swětlo ma
te aby was tmy ne

zachwatuly. A ktož ssho
di wetmach newie
kam gde. dobudi swie
tlo mate wěřte wswě
tlo. aby ste synoe swě
tla byli. Tyto wěcy
mluil. ge. podsel a sk
ryl se odnich. A ktož
tak mnoho diuow čil
pdnil wsak pro neuě
řili wniecho. aby se řeč
vzaiase proc naplni
la ktera řil. Pane kto
uěřil slyšel nasey
ramie panie komu
zgewena gest. pro ne
mozieachu wěřiti. nb
opt řil vzaiab. oslepil
gest oči gich. a zatwr
dil srdce gich. aby ne
widěli oči a netozu
mieli srdcem. a neobra
tili se aby ich ge vzdra
wil. Tyto wěcy pra
wil vzaiab. kdž wi
slawu geo. a mluil o
niem. ale wsak zbme
zat mnozy vuěřili
wnieo. ale pzakomby
newyznawali aby z

obce nebyli wywrze
ni. Neb milowali ch
walu lidskou wěce
nežli božu. Ale ge wo
lal a řil. Ktož wěri w
nie ne wěří wnie. a
le wtoo genž mie po
slal. A ktož widi mie
widi too gež mie poslal.
Ja swětlo na swět p
šel sem. aby každy k
tož wěří wnie wet
mach nezostal. Gest
li že kto slyšeti bude
slowa ma. a nebude
gich ostřehati. ja ne
sudmy go. Neb nepři
šel se abych sudil swět.
ale abych spasen byl
swět. Ktož mnu po
hrdzi a nepřigma slow
mych. mat ktoby gey
sudil. řeč kteruž se
mluil ta suditi ho bu
de wnayposlednieysi
den. Neb ja sam od se
be nemluil sem. ale
genž poslal mie otec
on mi dal přikazame
cobych niel přiřiti

aco mluti. a wiem że
płaczamie geo zik nie
ciny gł. ptoż ktere wiem
ia mluwiti. a ktoż powie
dał mi oter tak mluwi.
Pwiedzenem pak sim
tecinim welibono
cim. wiedzi. g. że gł pri
sła hodia go aby sel
ctohoto swieta kotry.
kdyż mlok sure kterż
bier nasvietie. aż do kon
ce mlok ge. a kdy byla
wecerie przyuvena. kdyż
gż dabel wrustił bie
se w sidce gidaso simo
na skariotskeo aby ho
zradił. wiedzi że wsecy
wiecy dał ger oter wru
ce. a że od boha wysel a
kbohu gde. w stu odtre
cerie. a složi rucha sa.
a kdyż wze psteradlo
przepasa se. potom nale
wody do medenice. a
poce vmywati nohy
vcedlm w. a wytirati
psterudle gimi bie
przasan. tedy przyide k
simonowi petrowi. y die
ger petr. pane ty mi my
ges nohy. odpol. g. ait
ger. co ia činim ty ne
wies nyne. ale zwies
potom. die ger petr. ne
budes mi myti nohi
nawieky. odpowiede ge
g. nevmyjili tebe
nebudes mieti dielu
semnu. die ger simon
petr. pane netolko no
hy me ale y ruce y hla
wu. die ger. g. kto
vmyt gł nepotrebuje
ge gedie aby nohy v
myl. ale gest čist we
sken. y wy čisti ste ale
new sickni. wiedie se
zagiste kto by byl gż
miezie se ho zraditi.
ptoż řek. negste čisti
wsickni. tedy kdyż
vmyl nohy gich wzal
rucho swe. a kdy sedie
zastol opět řek gim. wiete
li co sem wam včinil.
wy nazywate mie mi
stre a pane a dobredie
te. gsem zagte. ptoż
pozieuzdy ia myl se

Gray Scale
0 1 2 3 4
Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

nolly wuſe pan aim
ſtr. vuv mate gedem
drulſeo vmvrwtti no
lly. Neb prikład dal
ſem wa, aby ialboz ſe
ia veimil wa vuv ci
mli tez. Nierie wierie
piwi wa, nee ſluha
wietti pana ſwo. ani
apoſtol wietti too gz
ho poſlal. vmeteli
wto wiedy blaho bu
dete, budeteli ge ci li
Neowſech was pra
wi. Jak wiem kere ſe
wywolil. Ale aby ſe
naplnilo piſmo. kto
zie chleb moy pozdwi
hl pti mnie patu. opt
piwi wa prawe nezſe
ſtane. aby ſte vwieri
li kdz ſe ſtane ze ia ſe
Nierie wierie piwm
wa. kto pgia kohoz
bych poſlal nie pgia
a kto nie pgia pgia
too gez nie poſlal. a
kdyz to powiedl. g. za
mutil ſe duchem. a oſ
wiedcowal i a. Nierie

wierie piwi wa ze gen
zwas mie zradi. Tehly
wzhleda na ſe weſpol
wiedlci. potom bugice o
komby piwil. p kieſe
zpoleblil gen zwiedl
inkow go nalonie ge
zi ſo kterehoz milo ſe
g. Ptoz pokynul gl
natoo ſimon petr aik
gev. kto gl oniez piwi.
a tak kdyz on odpoci
wuſe napreſech gezi
ſowych. die gev zue
kto gl. odpowiede g.
Tent gl komuz ia omo
cene chleba podam.
a kdyz omocil chleb
dal gidaſovi ſimona
ſkariotſkeo. a popri
iate ſkrwie tehly wſel
donieo ſatanaš. p die
gev g. co činiš činj
ſpieſe. ale too zadny
newiedel zſto kterych
kcemu gl to il gev
Nietteri zagde domie
wachu ſe ze mieſce
miegieſe gidaš zeby
il gev g. kup tech

wiecz kterej potřebny
sij nam kedin swate
čnev. a neb aby chu
dym nietro dal. Proč
když on wzal kiesě
sbřwu. wyjide hned
a biesě noc. Tedy kdy
on wyjide die. J. Nyc
oslawen gest syn člow.
a boh oslawen gest
w niem. Pwnewadž bůh
oslawen gest w niem.
v boh oslawi gey sa
w sobě. a hned oslawi ge
Synaczbě gesti ma
liczko swal sem. hledaj
ti mne budete. a jako
sem řekl židom kam ja
gdu wy nemozete přij
gjti. y tuto přiwi nyc.
přikazuge nowe dawa
wa aby ste se milowali
we spolek. avtom pozna
gj wszickni že mogj
wiedet wy ste budetelj
mieti milowanie wesspolek
die gey simon petr.
pane kam gdes. odpo
J. kam ja gdu nemo
žes zamnu gjti nyc
ale pozdes potom. die
gey petr. proč nemo
hu zatebu gjti nyc.
dusi mu zatě položi.
odpo J. dusi swu za
mie položis. wierne
wierně pravi tobě. ne
zapjeenj kohut až
třikrat mne zapřis.

Nece wiedlmi bo
swy. nemuť se
srdce wase ani se stra
chuge. wierite w boha
y w mie wierite. w dom
otce meho mnozy přbý
tbowe sju. Byť bylo
gjnak powiedělbych
wam. neb gdu připra
witi wam mieslo. a lo
gdyli a připrawi wam
mieslo. ozjet přgdu a
wezmu was k sobě sa
mey. aby ste kdež ja
sem y wy byli. a kam
ja gdu wiete y cestu
wiete. die gey tomas.
pane newiece kam gdes.
a kterak mozem ce
stu wiedeti. die gey J.
ja sem cesta. přawda.

vziwot. žádný nepři
gde k otcy gedme skr
ze mie. Byste mie poz
nali. v otce meo zagste
poznaliby ste. a potom
poznate go. a widěli
ste ho. die ger filip.
prze vkaž nam otce a
dostit gt nam. die gr
g. Tak dluhy čas sem
sem anepoznali ste
mne. Filipe kdož wi
di mie. widi v otce m
ctetak ty pruwiš. v
kaž nam otce. Newie
rieš že ia w otcy a otec
wemnie gt. Slo a kte
raž ia mluwi wa od
sebe sameo nemluwi.
ale otec wemnie přby
wagge on činí skutky.
newěřiš že ia w otcy
a otec wemnie gt. A spři
ty skutky wěřte. wie
rie wěrc přiwi mum.
kdož wěří wmie skutky
kteréž ia činí von ábi
bude. a wětšie těch či
ni bude. neb ia gdu
k otcy. A což koli pssyti

budete wegno me tot
vcinu. aby oslawen a.
byl otec wsyr. Bude
teli co pssyti wegno
me tot vcinu. Milu
geteli mie přkzame
ma zachowuyte. A ia
pssyti budu otce agi
neho vtěšitele dam.
aby zostal swazi na
wěky. duha přwdy. k
terehož swět nemož
přyieti. neb netwidi
geo. ani zna gelho. A
le wy poznate gey.
neb vnas přbywati
bude. a wnas bude.
Ne opusti was syrot
kow. přygdu k wam.
Ještě malicko a swět
nme gižnevzři. ale
wy vzřite mie. neb ia
žiw sem y wy žiwi
budete. v ten den wy
poznate že ia w otcy
mě a wy wemnie. a
ia wnas. kdo ma p
kzaze ma a zachowa
ge. tot gt gež mie mi
luge. A kdož miluge

mie milowati budu
od otce mego. a ja milo
wati budu gg. a zge
wie gw mie sami. die
gw iudas neonen slu
riotsky. prce o se gt
stro ze se chce od nas zge
wati gne swietu. odpo
gtarie gew. Miluigeli
mie bto rec mu zachow
wati budu. a otec mov
milowati budu gg. a bie
mu pydeme. a pobrtek
vriebo vcinie. ktoz
nemiluge mne reci
mvch nezachowa mu. a
rec kteruz ste slyseli
nemet ma. ale toho
geniz mie poslal otce
mu. Tyto wiecy mluil
sem wam vmuo pre
bywage. ale vcesitel
duch oty kterehoz po
sle otec wegno me.
tent mub nauci wse
wiecem. a zpomene mu
wsecky wiecy kterej
koli powiem wam. pokoy
ostawuigi wam. pokoy
mov dawam wam. ne
jako swiet dawa jak
dawa wam. nemuc se
srdce wase ani se stra
chuy. Slyseli ste ze ja
rekl sem wam. idu a
prigdu k wam. By
ste mie milowali mdoli
byste se zagtie. ze gdu
k otcy. neb otec wet
si mne gt. A nye po
wiek sem wam pryme
nej se stane. aby ste
kdz se stane vwierili.
Biz nemnoho mluiti
budu swa. nb psso
kmieze toto swieta
na mnie nema mice. ale aby poznal swiet
ze milugi otce. a ja
prikazanie dal mi otec
tak cinim. vstanite pod

Ja sem vinny kozen pra
wy. a otec moy vinar
gt. kazdu ratolest kte
ruz wemie nenese
ouvce ocistiti gi. a
kazdu kteraz nese o
wace ocisti gi. aby
ouvce wiece nesla.

Giž wy čísti ste pirc
kterýž sem mluil wám.
zostánite wemnie a ja
wámi. Jako ratolest
nemož nesti ouoce
sama od sebe lec ostá
ne wkořenu. tak vwy
lec wemnie ostanete.
Ja sem kořen wy rato
lesti. kteréž zostanu we
mnie a ja wniem. tent
nese ouoce mnohe.
neb bezěne mie nemo
žete včiniti. a pakli ke
to wemnie nezostane.
wyvržen bude wen
ja° ratolest a vschne.
a sberu gey. a vvlečí
wohnu. a hori zostane
teli wemnie. a slova má
wámi zostanú li. což
koli budete chtieti pro
prosyte a stane se vám.
v tom ostáwen gest
otec mogy. abyste ouo
ce mnoho přnesli. a
včiniem byli mogi
včedlnicy. Jako miloval
mie otec y ja milowal
sem vás. zostaniež w
mi lo^m^ mě. budeteli
přikazanie má zachá
wati zostanete w
mi lo^m^ mě. jako ja
přikazanie otce mého
zachowal sem. a zosta
wám w mi lo^m^ go. Tyto
wěcy mluil sem wám. a
by radost má wámi
byla. a radost vaše
naplnena byla. Toť
gest přikazanie mé abyste
se mi lowali wespolek. jako
milil sem vás. Wiet

was wywolil apolo
zil sem was abyste
sli avzitel priesli. a
vzitel was aby zost
al. aby cozby ste koli
pspli wegno me dal
wam. Doto pluzugi
wa abyste se milo li
wespol. Nenawidili
was swet wezte ze
mne prave nez was
nenawidel. Byste byli
z swieta. swet coz gobie
milol by. ale ze z swie
ta negste. ale ia sem
was wywolil z swieta.
pto was swet nena
widi. Pamatugte na
rec mu kteruz ia pra
wil se wa. Nec sluha
wetsi pra sv. Poniedz
mne se pstuvili. y wa
se pstuvati budu. Stte
hlibit reca me. y wasie
stiew budu. ale ty
wsecky wiecy abi budu
wam pygno me. neb
neznagi toho gez mie
poslal. Byach byl ne
prisel a gim nemluvil

hriev by nemieli. ale
nye wymluwy nema
gi zhriev sv. Ktoz mne
nenawidi y otce mo
nenawidi. Bych byl
skutew necinil mezy
mi ktery druhy zadny
gimy neal. hriev by
nemieli. ale nye vwi
deli a nenawideli. y
mne y otce mego. Ale
aby se naplnila rec
kteruz wzaloe gsch
napsana gest. ze wnena
wisti mieli mie darmo.
Ale kdz pygde vtiesitel
kteregoz ia apysli wa
od otce dua pswy. gz
od otce pschazie. tent
swiedectwi wydati bude
o mnie. y wy swiedecte
wydati budete. nb od
pocatku senu sbe.

Tyto wiecy mluvil se
wami abyste se ne
horsili. z sborow wy
obcugi was. a pygde
hodina ze ktzdy ktoz
zabigie was. domie
mati se bude zeby

tie bohu posluzil. a
ty wiecy verme mum
neb neznagi otce a
mne. a toto mlul se
mam. abyste kdyz
prigde hodina tech
wiecy rozpomenuli se
ze ia powiedl se mum. o.
a tech wiecy nepuil
sem mum odpocatku.
neb sem sluzil bych.
Anyne gdu k otcy gez
mie poslal. a zadny
zmas netaze mne ka
gdes. ale ze mluil se
ma. zamutek naplnil
sdce mase. zagde ia
prawdu pravi mum.
vzitecne gest ma abych
ia odsel. neb neode
gdul. vtesitel nepri
gde k mu. a pulli ote
gdu posli go k mum.
a kdyz pygde on. tresleta
ti bude sviet zhrie
a zsprati. a zsudu zhi
riechu zagde neb ne
wierili wmie. ale zsp
wetli neb gdu k otcy.
a gyz nevzrite mne.

a zsudu nb gyz kmie
ze toto svieta odsuze
gst. Geste mnoo mam
ma prawiti. ale nemo
zete snesti nyne. ale koi
prigde ten duch pra
wdy. naucit was wse
li be prude. neb nebu
de mluti odsebe same
ho. ale coz koli vslysi
mluti bude. a ktere
wiecy magi prigiti z
wiestuge ma. ont me
oslawi. neb zmeo me
zme a zwiestuge mum.
wszecky wiecy kterez ko
li ma otec me su ptoz
sem rek ze zmeo wezme
a zwiestuge ma. Malic
ko a gyz nevzrite mne.
a opet malicko a vzrite
mie neb gdu k otcy. Te
dy rekli vcedlia ge
wespolek. co gest to
ze die nam malicko
a gyz nevzrite mne. a
opet malicko a vzrite
mie neb gdu k otcy.
ptoz pravie co gest to
ze die na malicko. ne

wieme co mluwi. P
pozna. y. že ctiev ho
otrzati. P il gim. otô
tezěte mezy sebu že
sem il. malicko agiž
newzřite mne. a opet
malicko a vzřite mie.
zřerie wiere přiwi mi.
že plakati a kwěliti
budete wy. ale swět
se bude radati. a wy se
budete mutiti. ale za
mutek was obrati se
w radost. žena když rodí
zamutek ma. neb při
šla hodina jegie. ale
když porodi dietě. již
nepomni nadaw prad
st. neb se narodil člo
wěk na swět. při v wy za
gyste nye zamutek
mate. ale opet vzřě
was. a radowati se bu
de sidce wase. a rado
sti wase žadny neode
jme od was. a wten
den nebudete mne
ometi tazati. zřerie
wierie přiwi wam. Bude
teli co psyti otce we

gmo me dat wam. až
do sawud nepřiliste
mi ve mi gmo me.
pyste awezmete. aby
radost wase plna byla.
Tyto wiecy wpři
slowich mluil se wa.
přyde hodina když již
newpřislowich mlu
witi budu wam. ale
zjewnie o otcy mem
zwěstugi wam. a wten
den wegmo me pro
siti budete. a nie
pravi wam. že ja psy
ti budu otce zanas.
on zajgte otec milu
ge was. neb wy mi
lowali ste mie. a wie
řili ste že sem od boa
wyšel. a wyšel sem od
otce a přišel sem na
swět. opet opustiem
swět a gdu k otcy. Řiku
gev vcedlnicy go. ay
nye zjewnie mluis.
a přislowe žadneho nep
wis. Nye wiee že wi
eš wšecky wiecy. ane
potřebie toe aby kto

tebe otrzal. wto wie
me zes odboa wysel.
odpol gim. g. nye ne
rite. ay przyde hodi a
a gdi gde. ze se rozprach
nete yeden kazdy z
was do swe wlasti.
a mie sameo ostawite.
a negsem sam. nb otec
senu est. a to wiecy
mluil se wa aby ste
wemnie pokoy mieli.
na swiete natisk mie
ti budete. ale dufay
te nebe sem ia pmo
Tato xvn gest swiet.
wiecy mlul. g. ayp
zdwih oci knebi ri.
otce prisla hodina
oslaw syna to. aby y
syn twoy oslawil te.
jakoz sy dal gey moc
nad kazdy tele. aby
wsecko co dal gey
dal gim zywot wieczny.
a tot est zywot
wieczny. aby poznali
te sameo prawe boha
a ktereho sy poslal
gezisey. ja sem te o
slawil na zemi. dielo se
dokonal ktere mi dal
aby ch cinil. a nyme
oslaw mie ty otce v
sebe sameo. slawu ke
teruz sem miel prze
vtebe nezli swiet byl.
oznamil sem gmo te
lide ktere mi dal z
swieta twoyi biey.
a mie sy gey dal. a ciec
twu zachowali. a nye
poznali ze wsecky wie
cy ktere mi dal od te
be su. nb slowa ktera
mi dal dal sem gim.
a oni prijali a pozna
li prawe. ze sem od te
wysel. a wierili ze
ty mie poslal. ja za
nie prosy. nezaswiet
psym. ale za ty ktere
mi dal. neb twoyi
su. a wsecky wiecy me
twe su. a oslawen se
wnich. a yuz negse
na swiete. a tuto na
swiete su. a ia ktobe
gdu. otce oby zachow
ay ge weg mo twe.

a twe me su

ktereho mi dal. aby byli gedno ia y my. když sem byl v nich ostřichal. tuž gno tě ktereho mi dal ostřichal sem. a žadny z nich nezahynul gedne syn zatracené. aby se přismo naplnilo. ale nyní ktoé gdu. a tyto wěcy mluwu na swěté. aby mieli radost mu naplnieny sa w sobě. Ja dal sem gim řeč twu. a swiet ge wnenawidi. ti nieb. neb neg sii z swěta. ia y ia neg sem z swěta. z čehož sim aby ge poznal z swěta. ale aby ge byl ge zachoval od zlého z swěta neg sii. ia ko y ia neg sem z swěta. poswěti je gich w pravdě. řeč twa pravda gest. Jako ty mie poslal na swiet. y ia poslal sem ge na swiet. a za ně ia poswěcuge sebe samého. aby byli y oni

poswěceni w pravdě. Ane za ně prosy toliko. ale y za ty prosy ktoi vuěřiti magi skrze slowo gich w mie. aby wsichni byli gedno. ia ty otče w mnie a ia w tebe. aby y oni w nas gedno byli. aby swiet vuěřil žes ty mie poslal. a ia slawnost ktera mi dal dal sem gim. aby byli gedno iako y my gedno sme. ia w nich a ty w mnie. aby byli dokonami w gedno. a aby poznal swiet žes ty mie poslal. a milowals ge iako že y mie milował. otče ktereho mi dal chcy aby kdež ia sem y oni byli semi. aby widěli oslawu mu kterauo mi dal. nebo mie milował pověstawu ieny swěta. otče spra wedliwy. swiet tebe nepoznal. ale ia sem tě poznal. a tito poz

nali zes ty nie possal.
a znamo sem gi vůl
gno tuc. a znac vinni.
aby milo nie ktervž
nie mi lo kwmich by
lo a ia wmich. XVIII

To když powěl. g.
wyšel s vcedlmi
ky swými po potok ce
dron. kdežto biee zah
rada. do kteréž wgide
on y vcedlky go. ale
vcedie se y gidaš gež
zrazowase go mieslo.
neb často. g. schazie
se se tam s vcedlmiky
swými. Prož gidaš kdy
prial zastup. a od bi
skupow a zaboin w
sluzebnicky. pygide tu
o lucernach. a s pocho
dnemi y boruzimi. de
hdy. g. wieda wšecky
wiecy kteréž mie gie
pyti nanie. poyde
pti ni a die gi. kohho
hledate. odpowiedě
ge. ježiše nazaretského
die gi. g. ja se. ale sta
se y gidaš gež zrazo
wase go s nimi. Prož když
řekl gi ia sem. poskupi
zyet a pade nazeti. de
hdy opět otazal gich
kohho hledate. a oni ne
cechu. ježiše nazaret
ského. odpowiedě gim
g. powěl se wa že
ia sem. Prož pwiedz
nme hledate nechte
ati tito oteydu. aby se
naplnila řeč kterauž
řekl. že kteres mi dal
nezztratil se z nich žá
dneho. Tehdy simon pe
tr mage meč wytrže
gey. y uderil sluhu
biskupova. a vtial mu
ge pěwe. a ten slu
ze biee malchus. de
hdy řekl g. petrovi. vlož
meč swuy do ozmce.
kalich kterýž mi dal
otec nechceš abych
gey pil. Tehdy zastup.
a zyma wce. a sluzebky
zidowsti. chopili ho.
a swazali gey. a při
wedli ho k annašovi
nayprwe. neb biee test

kayfasow. gež bieše
bisbupě too letu. a
bieě kayfaš gež radu
byl dal židom. že vži
teine gt gednomělou
zabiť vmřieti. ale gdě
se za gežisem simō pe
tr. a gniv včedlnik. ale
včedlnik ten znā bieě
bisbupo. v wšěl byge
žisem do sieě bisbupy.
ale petr stoše vdveři
wnie. při wrygide vče
dlnik ten gež znā bie
se bisbupo. a prviel
wriatne. v vnedl w
nitě petra. tehdy ěla
petro. diewčka wriat
na. zdali y ty zvčedl
niw sy ěloa toto. die
on. neysem. y stachu
sluhy a sluzěbnicy
v vhle. nieb studeno
bieě. a shřieway se. a
bieě biil v petr stoge.
a shřieuwage se. tehdy
bisbup tazase gežise
o včedlnaech go. vo
včeni go. apol go. g.
Ja zgewnie mluil sem

swietu. a widycky včil
sem w sbole a w chraě
dež wšie. žide schá
zegi se. a tayně nemlu
wil sem nic. co mne
tezeš. otež tech ktež
nie slychali co sem
mluil gim. W tit wě
die co sem prawil ia.
to když powiedě. gen
pistoge zsluzěbnicy w
dal policek gežisoui
ta. takli odpowiedě
bisbupo. odpol gev
g. mluwilli sem zle
swedectwo wpday ozlě.
a pakli dobrě při nie
tepeš. y poslal gaian
naš strazanec k kay
fašo. bisbupu. ale
bieě simon petr sto
ge a shřieuwage se.
prož wecev gev. zda
li y ty zvčedlnik go
sy. zapřel on aiž ne
ysem. die gev geden
z sluh bisbupowych.
přel too gehož petr
vtěl vcho. wsak ia
widěl sem tě wzah

rudě ěim. Tehdy opět
zapřel petr. a hned
kohut zapěwal. y
přiwedu ge ziše od kay
faše do radnee. a
abiee tamo. a om ne
weslí do radnee. a
aby sebe neposkwr
nili. ale aby gedli
přesnice. ptož wyge
de k nim pilat a řekl
kteru žalobu wede
te pti člowěku to
odpowěli a řekli gey. Byť
nebyl těto zločince
nedali bychom toe ge
y die gim pilat řek
miete wy gey a podle
zakona wašeho sudte ge
odpowědechu žide
ná nesluše zabiti
žadnee. aby se řěk
geziso naplnila
kteruž řěl znamena
ge kterugby smrti
měl vmřieti. Tehdy
wyide opět do radne
ho. a mu pilat. a za
wolal ge ese. a řěl gey
Tyli sy král židow

sky. odpo. g. Sami od
sebe to přiwlo. řěli gi
m powěli toe omne.
odpowěde pilat. zda
li ja žid sem. lid twoy
a biskupoe twoygi da
li mi tě. což učinil.
odpo. g. Králowstwe
me nee žeto sweta.
Byť zeto swěta byl
králowstwe me. sluzeb
mey zagde mogi bo
lowali by aby ne
byl dan židu. ale nyě
králowstwe me nee od
sud. Řěl gemu pilat.
Tehdy král sy ty. od
powěděl. g. Ty přiwlo
že ja král sem. ja k
tomu narodil sem se.
a pto se přišel na swět.
aby ch swědectwy
dawal prawdě. kaž
dy ktož gest z prawdy
slyše hlas moy. die
gey pilat. co gest pra
wda. a když to powě
dě opět wyide k ži
dom. a řekl gim. ja žá
dne winy nanie ne

naleza. ale gest obyčey mú. abych gedno
mu nowy pustil mú
nawelikú noc. Proto
chcete-li pustiti mú krá
le židowské. zwolá
li opět wšickni křiče.
ne toto ale barabáše.
A biee barabáš lotr.

Potom tehdy sluhu
pilat gezíše abi
ssowal gey. a vtie
ti spletše korunu
z trnie vstawili na
hlawu go. a w ruchu
zlatohlawe oblekli
gey. a pochazie kriev
a prawiev. zdraw
krali židowsky. a da
machu gu poličky.
opět wygide pilat ke
mu a řek gim. ay přive
du mú go wen. aby
ste poznali že žadne
winy nanie nenale
zá. tehdy wygide. g.
nesa trnov korunu.
a zlatohlawe ruchó.
y die gim. ay člowěk.
když uzřechu ho ki
slujwe a sluzebnicy
wolaw řeče. vkřizuj
vkřizuj go. die gim
pilat. vezmiete wy
gey a vkřizujte. nó
ja nenalezam na
nie winy. odpowi gu
židé my zakony ma
me. a podle zakona ma
vmřieti. neb syne
bozim se čil. tehdy boz
vslyše pilat tuto řeč.
wiece se bal. y wjde
do radneho dov a řekl
k gezisovi. odkud sy ty.
ale g. odpowiedi ne
dal gemu. tehdy die gu
pilat. mne nemluve
newieš že moc má
vkřizoti tě. a moc
má pustiti tě. odpo
g. nemielby nade
mocy žadne. byť ne
byslo toe dano shory.
pro to mie dal tobě
wětší hřiechu ma. a
od te chwile pilat
hledaše pustiti geho.
ale židé wolaw řeče
pustiši toto negsy

ptel cesarow. nb kti
ždy ktož se krale či
ní přiwi se cesaři.
ptož pilat kdž vslý
se tyto řeči přiwedl
wen ge se. a sedl na
sudne stolicy. namie
stě gto slowe libost
ratob. a židowsky ga
bata. a biee pateł
pduelibu nocy had
na ito sesta. y die ži
dom. ay kral wašě.
ale om wolay. nezi
wezmi. vkřižug go.
die gi pilat. krale
wašo vkřižugu. odpo li
biskupoe. nemame
krale gedne cesaře.
pž tesy ail gi go. aby
cyl vkřižowany. y po
iali gežise a wpiwe
dli. a nesa soe kříž
wysel nato miesto
gto slowe popraume.
a židowsky golgata.
kdežto vkřižowali
gey. a ebn gyna dwu
o obu stranu. ale o
pstiedce ge se. napsał

tak ě y napiso pilat.
apoložil na kříž. a
biee napsano. ježiš
nazaretsky kral žido
wsky. pž ten napis
mnozy čtli židow.
nb blizko odmesta
biee mesto. kdž vk
řižowan gst. y. a biee
napsano židowsky.
řecky. a latmie. tesy
přiwie pilatoi biski
powe židowsti. ne
rod psati kral žido
wsky. ale že on řekl
kral sem židowsky.
odpo pilat. co sem
psal psal se. kytieři
pak když gey vkři
žowali wzali rucho
go. a učinili čtyři die
ly. gednoy každemu
kytieři diel a sukm.
a biese sukne nesita.
odwrchu setkana až
dolow. pž čili sa k
soe. nerozdieravme
gie. ale losujme o
ne bude. aby se pi
smo naplnilo řeče

die Kozdělili sobě ru
cho me. a narucho me
loo metali. a vrtieli
zagle to včinili. ale
stojechu vbřizě gezisů
um matbi go. a sestra
matky go. maria kle
ofe. a maria magna
pri když vzřie. g. matku.
a vědlimba kterehož
milovuise. die matte
sine. zěno ay syn tg.
potom die vědlimbě. ay
matbi tě. a zte hodi
ny wzal gi vědlimk
w sivu. potom wědaj. g.
že gižwšecky wěcy
dokonany su. aby se
pismo naplnilo die.
žiežnim. ale osudie
tu biee postawene
octa plne. Tehdy om
hubu octa plnu vzo
pem obložiwše. pod
li vstě go. a když o
kusyl. g. octa ukel gt.
dokonano gt. a nak
lonuw hlavy pustil
dusi. Tehdy žide že pa
tek biee. aby nezostu
la tela nabřizi wso
botu. neb biee tě den
weliky sobotu. psyli
pilata aby zlamali
gyli hnatoe gich. a
dolow sebram. p pri
gidey rytieři. a pru
meo zagiste zlama
li hnaty. y druheo.
gěž vkřizowani gt
sú. ale kyezisů ků
dyž přigidechu. a vzřě
gey gižmrtwe. ne
zlamali hnatow go.
ale gen z rytieřow
kopim bok go otew
řel. a vhned wyšla
krew a woda. a ten gi
wěk swědectwi wzdal.
a přawe gt swědectwi go.
a on wie že přawe wě
ry přiwi. aby ste y wy
wěřili. neb staly se
tyto wěcy aby se pi
smo naplnilo. kosti
nezlamate wniem.
a opet gine pismo
die. vzřie wkoho su
bodli. potom prik psyl
pilata iozef a ary

matye, pto že bieše v
čedlnik gežišow. ale
taymy, pstrach židow
ský. aby wzal tělo že
žišowo. y dopustil pi
lat. pž přišel a wzal
tělo gežišowo. ale při
šel bieše k ježišu
naypre wnoc. nesa
sme ssee mirry. a alo
eb. ialbžto liber sto.
y wzali tělo gežišowo.
a obmuzali ge pstě
radly. bdrahyi ma
stmi. ialbž obyčey gst
židom pohřebowati se.
a bieše na mieste kdež
vkřižowan gst zahra
da. a w zahradě hrob
nowy. w niež ještě žá
dny nebieše položen.
pto že tu pro wel židow
ský že blizko bieše hr
ob položili gežiše xx
Pak prwi den po
sobotě, maria ma
ydalena přyide rano
k hrobu. když ještě
bieše tmy. a vzřela ka
men odwalený od h
robu. pto že běžala a
přišla k simonowi pe
trowi. a k ymu v čedlní
ku kterehož milowa
ssee. a die gim. wzali
pana z hrobu. a newiem
kde položili go. Tehdy
wyide petr. a ten gi
ny čedlnik. a přyide v
k hrobu. a běžiesta
dwa spolu. a ten gniny
čedlnik pod běže spie
se petra. a přyide
prwni k hrobu. a kdž
se nachylil vzřel p
stěradla položena.
ale wšak newšel. y
přyide simon petr gdž
zaim. a wšel do hrobu.
y vzřel prostěradla
položena. a potnu ru
chu kterž bieše na
hlawě geo. ne s pro
stěradly položenu.
ale oblaště swmutu
wyedno mieste. Tehdy
wyide y ten čedlnik
gež přišel bieše prwni
k hrobu. y vzřel a

vmřel. neb gestě ne
wědiesě pisma že on
měl wstati z mrtwých.
Vodyšed opět wědl
my k sirům. Ale ma
ria stáše vhrobu w
ně plačíc. a když pla
kaše sehnyla se ssta
pohleděla do hrobu.
Vzřela dwa andělu
w bielem rusě sedie
ce. jednoho vhlawy
a druhého vnohy. kdež
položeno bieše tělo
ježisowo. řkú gie
oim. ženo co plačeš.
die jim. neb wzali
pana mého. a newě
kde položili go. a když
to powiedě obrati se za
se. vzřela ježise sto
jiace. a newědiesě že
j. jest. die gie. j. ženo
co plačeš koho hledáš.
A ona mniegiecy žeby
zahradník byl die g.
pane wzallio ty geho
powiez mi kdes ho po
ložil. a iá gey wezmu.
die gie ježiš. Maria.
obratiwši se ona die
ge. rabony. což se w
kladá mistře. die ge
j. nedotěkaj se mne do tw
kati. neb sem ještě ne
wstoupil k otcu mému. Ale
jdi k bratřim mým. ap
owez jim. wstupuji k otcu
mému. a k otcu wašemu.
k bohu mému. a k bohu
wašemu. přijide ma
ria magdalena zwěstujcy
wědlníkom že sem wi
děla pana. a toto mi po
wěděl. Potom když bieše
wečer ten den prwí
po sobotě. a dweře bie
chu zawřeny. kdežto
wědlníci bie. shro
maždeni pstrach ži
dowský. přijide ježí
a stal vpostředce a řek
pokoj wám. a když to
powěděl. vkazal jim
ruce y bok. přirad lí
se wědlníci widuce
pana. Tehdy die jim
opět. pokoj wám. jako
poslal mě otec y ja
posielám wás. to když

powiedě wdechl a řekl
jim. Přijměte ducha
svatého. kterýmž odpustíte
hříchy odpustěgijse
jim. a kterýmž zadr
žíte zadržiem su. Ale
tomaš jeden zerjta J.
jěž slowe pochybu
jiwý nebiese přijmi.
když přišel. J. při
jemu jiných vědlwy.
wděli sine pina. ale
on řekl jim. Gedie lec
vzřim wrubu jsou Go
demie hřebiklow. aw
čiň prst swůj wmie
sto hřebiw. a wpusti
ruku mu wbok jsou
nevěřím. a po sedm
dnech opět bie vně
dlnjch jsou wnitř. a to
maš ouc. přijde. J.
když dweře bie zaw
řjeny. a stal vpstřed
ek. řekl pokoj wám. po
tom die tomaši. zu
nes prst swůj sem. a
wiz ruce me. a vstaň
m ruku swu. a wčiň
wbok můj. a nerod

bytí nevěřicý ale
wěrný odpowěl tomaš
a řekl pan můj a bůh
můj. řekl jsou. J. že sy
widěl mě tomaši v
wěřil sy. Blahom kte
rjž newiděli a wěřě
ili. Mnoe zajsté v J.
gjne diwy činil jes
pdoblicěgje vědlw
swých. kteřjž nejsi
psáni wknihách tě
chto. Ale tyto wěcy
psány sú abyste wě
řili že. J. jest kristus
syn bozi. a abyste wě
řjece žiwot měli we
Potom XXI jsou jsou E.
zjewil se opět
J. vědlnikům swým vmo
ře tyberiadském. a zje
wil se takto. Biechu
spolu simon petr. a to
maš jěž sloe pochy
bujicý. a natanael
jěž biee od kany ga
lilejské. a synowe zebe
deowi. a jjma zvědl
nikow jsou dwa. die
jjm simon petr. Gdyž

lowit vwb. kiku gev
pogdem v mv stebu.
v sli. a wstupil nalo
di. a wtu noc nic nep
tidli. a když bylo ra
no. stal. g. na břehu.
a wšak vědlinci ne
poznali že. g. gst. die ge
g. dietěv mateli ber
michu. odpowěli gv
ruc. die gim. pustte
na pravu lodie siet
analeznete. Tehdy pu
stili. a již nemozie v
gie tahnuti pro mnozste
vwb. Tehdy die vědlinek
ten kterehož miloval se
g. petrovi. pan gst. Je
hdy simon petr když
vslyšel že pan gst. suk
podpasal se. neb bie
se nahy. a pustil se do
more. ale gini vě
dlinci plavechu pri
sli. neb biechu nedaleko
od zeme. ale jako
to lobet dive stě. tah
nuce siet vwb. pro kož
wystupil nazem. vzie
li vhle položene. a ry
bu sirechu položev.
a chleb. die gim gež
pneste z ryb kterež
ste popadli nyc. v w
stupil simon petr.
a vytahl siet naze
plinu weliberch vwb.
sto padesate atri. a
když gich tak mnoho
bylo. nerozedřela se
siet. die gim. g. podte
obědugte. a žadny ne
smiegie se zsto lieveh
otazati ge. Ty kto sy.
wěduce že pan gst. v
pristide. g. awzal ch
leb. a dauwise gim. v
rybu tež. To již trie
tie zgewil se gezis
vědlinkom swym když
wstal zmrtvych. a když
obědwali die simon
petrovi. Simone ianow
milugesli mie wiece
techto. wece gev. ow
sem pane ty wieš že te
milugi. die gev. pas
beramy me. die gev
opet. Simone ianow
milugesli mie. wece

gey owsem puc. Ty
wieš že tě miluji. die
gey pas berany me.
die gey třetie. Simoe
lanow miluješli mě.
zamutil se petr že řel
gey třetie miluješli
mě. y die gey. pane ty
wieš wšecky wiecy. ty
wieš že tě miluji. die
gey. pas owce me. ve
rnie wiernie pravěc tob
bdyž byl mladši opa
sowal se achodils
kdes chtěl. ale když
se ostaraš zstahnes
ruce swe. a giny tě o
pase a powede kam ty
nechceš. A to gest řel
znamenage kterugby
smrti miel oslawiti
boh. A když to powiel
die gey. pow pownie. C.
obratuw se petr vziel
woučedlnika kterie
hoj milowase. y ydu
acho zasebu. gež y
apučinuil zawečeři
naprsech go. a řek pa
ko gst genž tě zradi.

Ptoj woučedlnjk vziel
petr die gezisowi. pa
atento co. die gey gest
tak go chcy necchati
až y přigdu. co tobě
do toho. ty pow ponie.
y wyšla řeč tato me
zy bratrie. že vučedl
nik ten nevmiera.
A neřekl. y. že nevmie
ra. ale tak gesto chcy
nechati až y přigdu.
co toe do toho. Tot gst
vučedlnik ten gež swie
dectě wydawa otěch
to wiecech. a zapsal to
to. a wiemie že pawe
gst swiedectě go. Ale C.
si y gyne mnohe wie
cy kterež cinil gezis.
kterež by byly psany
wšecky. ne mimi by
tento swiet mohl při
gieti ty knieghy kte
reby miely psany by
ti. Skonawaji se čty
rie ewangelistowe.
A počinagi se episto
ly sw. pawla k ray
prawme k Rimanom.

Pawel sluga gezu
cristow.
powola
ny apol.
odelenij
bozieho. ktereż
gest zaslibil napo sli
ze proby obo oswy sure
bez vin gest gew zseme
ne dawedoa zwole te
la. bez pdwedeny gest
syn bozi wmocy pole
dua pswiecie zmrtych.
wzbrie see geziserż pa
na. skrze ktereho zi
pgali sme milost a
apostolste kupo slusen
st wiery wewsech na
rodech pg no go. wsi
chzi ste vwy powola
gezuż wi. wsem kte
rzi su wrimie milym
bozim powolany oby
milost wam a pokoy
od boa otce nas a pana
gezuż. nayprze zagde
dieky cim bov memu
skrze gezisera zawas
zawsecky. ze wiera
wsze zwestuge se po
wsem swiete. ne swie
dek im gest bohy gemuż
sluzi wduchu mem.
wecter spa go ze bez
pstawne owas pamat
ku cim wzdycky namo
dlubaui mych. prose
bych aspoui nieko pu
to prospesnu cesu miel
vuoli bozie prigiti
kuma. neb zadat vindeti
mus. abych nieco vde
lil wam mlosti duch
owme. kupo tvrzem
mus. Jo gest spolu se
tesiti mezy vami. skrze
tu wiery kteruż we
spolek gest mysi a mu.
neb nechcy by sbe ne
wedeli bratrie ze se
casto vmenil pgiti
kwam a zabranieno
m gest az dosie chtvile.
abych nieiaky vzitek
miel vmas iako vsyci
ostatni narodech. Kelo
vsymy neznamy iazy
kom. mudry vsemu
dry dluzim kem sem.

tak že coz namnie ho
towo yst v mam ktery
ste wrime ctec zwesto
mti. Neb nestydim
se ctem. Moc zagte
bozie yst k spasem ki
zdemu wěřiacey. zidu
nayprwe v řeku. Neb
sprat bozie wniem se
zgewuge zwiery v
wiery. Jako pisa° yst.
Ale spraw wy zwiery žiw
yst. Neb zgewuge se
hniew bozi onebe na
wselibu nemilosti
a ne sprat lidsku. tech
ktery prawdu bozi
wne sprati zdržugi.
Neb coz yst znamosti
bozie zgewno yst wm
ch. neb gim bch zge
wil Neuwědlne za
yiste wiecy go odstuw
ěnie swěta. skrze tu
wiecy ktere vciniemy
su srozumiele se spat
nugi. wěcina take go
moc v bozste. Tak aby
bli bezwymluwy.
Neb když zwmali bog.
nestali wo bog. ani de
kow činili. ale zmaže
li wmyslenech swych.
a zatmielo se nemudre
srdce yich. Neb pywie
ce se byti mudrymi.
blazni vciniem su. a pro
mieni li slawu nepo
ruši tedlne° bog. wpo
dobenste obraza pro
šitedlne° člog. a ptac
tuu. a čtyronohych
hownd. y hadow. Proz
dal ge bch wzadosti
srdce yich. wne čisto
tu. aby nesplechetno
stem poskwrnili tela
swa sa wsoe. ktery
promieli prawdu bo
zi wlež. a chli a sluzi
li radegi stwořeni ne
žli stwořiteli. yež yst
požehnany nawieky
amen. Proz poddal ge
bch wzadosti ohaw
nosti. Neb zeny yich
promieli přirozeny
bch. wten bch ktery
yst pti přirozeni. a tež
y muzie opustiwse

przirozeny bohi zenski
zapalili se wzadoste
ti swrati wessolest
muzie omuzim mirz
kost ciniece. a odplatu
ktera kych bludu p
slusala sa wsze be
wice. a tabo nezbusy
li boa mieti wzna
mosti. dal ge boh w
zawrzeny smysl. aby
cinili ty wiery kter
ne sluseyi. naplnie
ne wsie nepwosti.
zlosti. smilstwa. labo
ste neprawti. nesslechc
tnosti. plne zawisti.
wrazdy. swaru. lsti.
zlobiwosti. polny. vtr
hace. bohu nemile.
hance. pysne. prezdui
zene. nalezace zlych
wiery. rodicom nepo
slusne. nezriezene.
bez dobre zadosti. sm
luwy nezdrzeliwe.
nemilosrdne. kterz
kdyz sprawt bozi poz
nali nesrozu ki. ze k
toz tabo wiery cinie

hodni su smrti. a ne
toliko ti ktoz ge cie
ale tabe ktoz powlu
gi cinicym.

n

Protoz bezwymlu
wy sy o cloweče
ktzdy gez sudis. nes
wiem gmeo sudis sa
meo se potupuyes.
nb tez wiery cinis kte
tez sudis. wiece zagde
ze sud bozi yst podle
pwdy naty ktoz tabo
we wiery cinie. zatli
mis o cloče ktzdy
gez sudis ty kterz
tabowe wiery cinie.
a sam ge cinis. ze ty
vydes sudu bozieho.
zili bohactwi dobro
ty go. a trpeliti dlu
hocasame. phezies
newies ze dobrota
bozie kupoban te p
wodi. ale ty podle tw
dosti twe. a neklagine
srdce. shromazdujes
soe hniew wden hnie
wu. a zgeweme spra
wedli sudu bozieho.

gež odplati každe
pole slutw go. dem
zagle kterij pole te
jeliti dobreo slutbu
si chmalu a cest ane
prusee. kledagiem
zuuota wiernee. ale
tem gto zslutu su
a kterij nepowolugi
pude. ale wezie kri
wde. chniew. nemlost.
zamucee. a vzkost na
každu dusi člo ci gež
cmi tle. zidu nayprce
v rebra. ale slaum a
cest. a polby. každe ci
mace dobree. zidu nay
prme v rebru. neb nee
osob prizmace vboa
neb kter koli bezzabo
na hresili bezzabo
zahynu. a kterij koli
wzabonie hresili sbe
ze zabon suzer budu.
neb nepostuchaa za
kona spratw veniet
budu vboa. ale cmte
le zaboa spratw vši
riem budu. neb když
pohane gto zabona

nemagi. odprozee ty
wiecy kterež zaboa su
cmie. Tabo zaboa ne
magice. sa soe su za
bon. kterižto vkazugi
slutek zaboa nap sam
wstdaech surech. gto
gym sivedecte wpdat
wm sivedie gich. ame
zy sebu westolek my
slem zabugiach. a nb
tube obraniugiech.
wten den když suditi
bude boh tajnosti lid
ske. podle zwestome
meo. sbrze gežiser. a
ponieważ ty židem
nazwan sy. a odpwi
wać wzabonie. ach slu
bie se wbohu. a znać
woli boži. azku sugeb
vzitecnych wiecy. nau
cen sa sbrze zabon. du
fage sam osoe zebo
bych wodce slepych.
sviettlo tech gež wet
mach su. vatele ne
mudrych. mistre mla
dateh genž mab zpo
sob vmiee a pudy w

zakonie y toj ty gež gi
nesto vás sam sebe
nerás. Genž krzes
aby nebudli krades.
Genž pives aby ne
smilnili smilnis. gž
wstydliwosti mas mo
dly. smutokradež ámo
bež se wzakonie chlu
bis skrze přestupe zá
kona boa nectis. Neb
gmo božie skrze was
gmu poruhano me
zy pohany. Jakož psa
gst. obrezae zagiste
přespěšno gst ac zakon
zachowawati budes.
a pakli sy přestupitel
zakona obrezae te ne
obrezani gst vrinie
přož budeli pohan
sprati zakona ostře
hati. avšak neobreza
ne go wobrezae bu
de počteno. A sudity
bude ten gež odpri
rozee gst přirozeni te
gež skrze literu a ob
rezae přestupmk sy za
kona. Neb neten gž

zgewnie žid gst. a lite
re zgewnie obrezae
na tele. ale ktož wsk
rytie žid gst. a obreza
srdce wduch ne w lite
re. Gehož to chwala
nezlidi ale zboa gst.
A oč tehk wiece gst
židu. aneb ktery
vžitek obrezae. mno
wsem obrcezyl. Nay
prwe zagiste neb sůre
tenj sů gmu řeči bo
že. Což žrk ač niekte
ří newěřili. zdali ne
wěra gich wěru bo
ži wyprazdnila. odstup
to. Gestit zagiste bož
prawdomluwny. ale
každý člowěk lhář. Jako
psano gst. aby spra
wedliw včinien byl
wiecěch twych. ap
mohl když bywas
suzen. A chwalili ne
prawost naše sprat
bozi. co dieme zdali
neprat gst vboa. gž
vmudi hněw. podle
člowa prawiti. odstupto.

Smak kterak suditi
bude bohu tento swiet.
Neb pwiemuge prawd
ti bozie wzmohla se
wme lzi kchwale go.
coz gestie ta labo hrie
sink suzen bywa. a
nepodle toho labo se
nam posmieuugi.
Jako ribu niekteri.
cinime zle wiecy aby
psly dobre. Gichzto
zwtrace sprawe gest.
coz tehdy pwrsuge
ge. Nikoli. Neb sme
dokazali zidy y reby
wsecky pod hriechem
byti. Jako psao gest.
ze nee sprawy mzad
ny. nee tozumy. neme
hledauge boha. Wsic
se vchylili. spolu ne
vziteczni vcinili su. ne
me kdoby cinil dobre
nee aj dogedno. hr
ob otewrieny gest
hrdlo gich. iazyky
swe lstiwie mluwi
echu. ged hadowy pu
dy gich. Gichzto v
sta zlorecenste plna
su a horkosti. rychle
nohy gich kwrlin
krwe. potrie ane ste
ste nacestach gich.
a cesty pokoye nepoz
nali. Nee bazni bo
zie pdcia gich. Wiece
zagiste ze ktere koli
wiecy zakon mluwi.
tiem kteriz wzakone
su mluwi. aby kazda
vsta zapana byla. a
podan byl weskeren
swet bohu. Neb zskut
kow zakona nebude
spraweduliw veznien
wselicky clowek pdnim.
Skrze zakon zagiste
pozname hriehy. ale
nye bezzakona sprawy
bozie zgewena gest.
swedcena od zakona
a proroku. ale sprawy
bozie gest skrze wiru
ge ezu sk. nawsecky y
wewsecky. ktoz wierie
wnie. Neb nee wzdie
lu. wsickni zagiste
hresili. a pwtrebugi

slawy bozie, sprawed
liwi věnie, sic dic.
skize mit go. skize wy
kupee kterej gt wěru
gezisi. dobrý bohu
bozil slitowae skize
wieru webrwi geho.
kobrazani spraui geo
podpisteme pdesly
ch hřiew. wsiesem
boziem kobrazi spra
wedi go. nwoto casu. a
bu on byl spraw. a
činie sprawedlia bo
gej zwiery gt geru
kirstow. proj kde gest
chluba twa. wywrze
na gt. Skize který za
bon. skutkowsli. Muc.
Ale skize zabon wie
ry. Neb mame zabo
ze sprawedliw bua
věnien člowěk skize wi
eru bez skutw zabon
zdali zidow gt bohu
tolibo. čili y pohanw
wsak vpohanw. Neb
zagte gen gt bohu gj
sprawenu činí zida z
wiery. a pohana skize

wieru. zabon tehdy ku
zvme skize wieru. a
skutky. ale zabon vsta
Aoj tehdy mj wuge
dieme že gt nale
zl otec naš abrahá
podle těla. Neb gdyž
že abrahá zskutw
zabon sprawedliw gt
věnien. ma chvalu
ale nebo. Ale co die
pismo. Uwěřil abra
ham bohu. a zpočteno
gest gemu k spraui. Ale
tu gto děla. odplata
nebrana počtena po
dle milosti. ale podle
dluhu. Tu pak gej
nedela ale wěřj tu
genž spraui činí ne
milosti. počtena bua
wiera go k spraui. po
dle vlozee milosti bo
zie. Jako y dawid die
o blahoslawenstwí
člo. kemuž bohu pu
gate dauti spraui bez
skutw zakona. Bla
hoslawen gichž od
pustieny su nepraui.

agielżto przykryta su
hřieczowe. Blahomy
muž gemuž to nepřite
pan hřiev. ytož bla
hoslawenstě tobě w
řezamli zostaa toli
ko. ali tak wneob
řezat. neb přiwe. že
počtena gest wiera a
brahawi k spraw. kte
rakž tehdy počtena
gest. wneobřezamli
ali wobřezat. new
obřezam. ale wneob
řezam. A znamek p
ral gest obřezak zname
nie spraw wiery. kte
raž gest wneobřezal.
aby byl otec wšech
wěřiacch skrze neob
řezame. aby přiste
no bylo gim k spraw.
a aby byl otec obře
zame. ne tiem tolibě
kteriž su zobřezak.
ale v tiem kteriž na
sleduge sleždy wie
ry. kteraž gest wneob
řezam otce naše abra
haa. neb ne skrze za
kon zaslibek abrawi
a neb semeni geho aby
dědic byl swěta. ale
skrze spraw wiery. ne
gsli že ti gež zakona
dědicy tolibě su. wy
prazdniena gest wiera.
zhlazeno gest zaslibek
zakon zagesto hriev
ini. neb kdež nee
zakon ani přestupek.
ytož z wiery. aby pod
le milosti pewne byl
o zaslibek každemu
semeni. Neto libě to
gto z zakona gest. ale y
to y gto z wiery gest
abrahawy. gež gest
otec wšech nas. jako
psano gest. že otcě mno
hych narodw položil
sem tě pod bohem. ge
mus vwěřil. gemž ob
ziwuge mrtwe. a wo
la ty wiery kteraž ne
gsu. jako ty kteraž su.
gemž pti naděgi w
naděgi vwěřil. aby
byl otec mnohych na
rodow. jakož řečeno

gſt gey dab bude ſiet
ſe iako hwezdy nebe
ſke. a iako pieſek mor
ſky. A nebyl gſt nemo
cen wiezu. aniž zna
menal tela ſwého
vmrtwene. když bie
iao ſlo lety. am vmr
twene. matermilá
ſary. wzaſlibel tak
bozie nepochybowal
nedowiezu. ale posil
nen ſa wiezu wzda
wſe chwalu bohu.
vplne wieda že kte
koli wiecy zaſlibil bohu
mocen gest y vciniti.
A protož počteno gſt
gey k ſpraw. A ne pſa
tolieko pnie že počte
no gſt gey k ſpraw. ale y
pnas gmuž počteno
bude. wiecicim wto
ctenyž wzkriesyl ge
zyſe. pua nao zmrtwych
bez vmrtel phriechy
naſe. a wſtal zmrtwych
pro ſpraweduſe naſe.
Protož ſpraw wi ſuc
vciniem zwiezy.

potby nieyme kbo
ſkzepua nao gezyſe.
Skzenie hozto mame
pirſtup ſkzze wiezu
wmilost tuto. wſte
rzito ſtogyme. a ſtiu
gime ſe wnadegi ſla
wy ſyw bozich. ane
tolieko. ale y chlubie
ſe wzamutnech. ve
duce že zamuce tpe
lit cini. a trpelit zku
ſee. a zkuſee nadegi.
a nadeye nezahan
buge. neb laſka bozie
rozlita gſt wſidach
naſich ſkzze duſa bo
gež dana gſt nam. Y proč
zagbe kryſtus když
ſme geſte nemocni
bychom podle cáſu zane
milo ſtie vmrel gſt.
neb ledwa za ſpraw
ce vmrela. neb za
dobre ſnad ſmelby
ſe vmrieti. Ale ch
wili laſku ſwu bog
wnas. ne pnieož když
ſme geſte hriesni
bychom kryſtus zanas

vmřel gt. Tak v mnoo
wiece sprawi sice v
ciniem npe webrwi
ge. zprostěl budem
dlhnev slize nebo.
Neb poniedl kdž sme
brli neptele. smiřel
sme z bohem slize
smrt swa g. Mnoho
wiece smřiem sic. spu
sem bude wzi wotě g.
A netolikb ale rychlu
bime se wbohu. slize
pak nao gezisěř slize
kterehož mye smiřee.
přigali sme. Pri ia kž
slize gednoo člowěka na
tento swět křesťanu w
sěl. a slize křesťanu smrt.
tak nawsecky lidi sm
rt přsla gt. wniězto w
sie slřesili. Neb až
dozaboa křesťanu byl
nasiřetě. a křesťanu ne
bie přwtan. kdž zakě
nebyl. ale kralo la
smrt od adama až d
mozie se. take nadtě
kteriž nehřesili. kpo
dobenstwi přstupee adam

mowu. gež gt zposob
buduaco. ale neakbž
to křesťanu tak vdar.
Neb poniedl gednoo
křesťanie mnozy zem
řeli. mnoo wiece mt
bozie. adar wmilosti
gednoo člowěka gezisěř.
namnohe rozmnozěa
gt. A neiako slize ge
dnoho křesťanu takež
vdar. Neb sud zajgte
gednoo kupotupem.
ale mt zmnohych
křiew kosprawedlnei.
Neb poniedl gednoo
křesťanie smrt kralo
wala slize gednoo
člowěka. Mnoo wiece hov
nost mnilosti a obdar
wowanie. v sprawě pgmu
ce. wzniwotě kralowati
bude slize gednoo
gezisěř. ptož ia kž
slize gednoo člowěka
křesťanu nawsecky lidi
kodsuzem. Tak v slize
gednoo sprawě nawse
cky lidi kosprawedlei
zivotu. Neb iakožto

skrze nepostusenste
gednoho člowěka hřiesin
vstawem su mnozy.
tak v skrze gednoho po
slusenste spraw vsta
wem budu mnozy.
Ale zakon podšel a
by rozmnožen byl hř
iech. kdež gest roz
množen hřiech. nad
to rozmnožena gest
milost. aby takož gest
kralowal hřiech w
smrt. takež v milost
kralowala skrze sp
rawedlnost wzivt wěčny.
skrze gežiše krista pana naš.
Aož tehdy dieme
zostane w hřiech
aby se milost rozmno
žila. odstupuw. Neb kte
ryž sme vmřeli hřiech
kterak gešte žiwi bu
dem w něm. zdali netwie
te. že kteryž koli pokř
tem sme w kristu gežiši.
w smrti go pokřtěni
sme. Neb spolu pohř
ben sme gim skrze
křest w smrt. aby ako
takož kristus wstal z mrtwých
skrze slawu otcowu.
tak v my abychom
w obnowu žiwota cho
dili. Neb gestli že spo
lu sstepem v podobě
sme zpodobeni smrti
go. spolu v wzkřiesee
budeme. Toto wědu
ce. že starý člowěk naš
spolu vkřižowan gest.
aby zkřiženo bylo tě
lo hřiechu. abychom wie
ce neslužili hřiechu.
Neb ktož vmřel gest
hřiechu. spraweedliw v
činěn gest od hřiechu. ob
ai sme zemřeli s kry
stem. wěřime že také
spolu žiti budem gim.
Toto wědouce. že kristus
wstaw z mrtwých giž ne
vmiera. smrt gemu wie
ce nebude panowati.
Neb že vmřel gest
hřiechu vmřel gest gedno
ale že žiw žiw gest bohu.
Též y wy domnewayte
se mrtwe zagisté byti
hřiechu. ale žiwe bohu

w kristu gezisi pánu 4.
našem. Proč nekralujte
hříchu w našem smrtedlném těle. abyste
poslouchali žádostí gegoo.
ale ani wydawejte
vdow wašich oděmě
nepravosti hříchu. ale
wydawejte se bo
žu jako z mrtwých živých
sice. a vdy wašě oděe
sprawy bo. hříchu za
vjste nebude wás pa
nowati. neb nejste
pod zákonem. ale pod mi
lostí. Což tedy hřešiti
budem že nejsme pod
zákonem ale pod milostí.
odstupte. zda newíte
že komuž ste wydali
sluhami k poslušen
stwí. sluhy ste toho
koho ste vposlechli.
Buďto hříchu k smr
ti. buďto poslušenstwí
k spravedlnosti. ale diky či
ním bohu. že ste sluhy
byli hříchu. ale v
poslechli ste z srdce w
tu způsobu kteréž wás

ste dáni. ale wyst
wo bozem sic od hříe
cha. sluhy učiněni ste
spravedlnosti. člowěku wer
pivi pro nemoc těla wa
šeho ste zajisté wždy
wali vdy wašě služi
ti nečistotě a nepřiro
zenosti. tak nyní wydawej
te vdy wašě sluziti
spravedlnosti k posvěcení.
neb když ste byli slu
hy hříchu. prázdni ste
byli spravedlnosti. Proč který
vžitek měli ste tehdy
w těch wěcech wmichž
to se nyní stydíte. neb
konec jich smrt gest.
ale nyní wysvobozeni
sic od hříchu. a sluhy
učiněni boží. máte v
žitek wašě wysvě
cení. ale konec žiwot wěčný.
neb odplata hříe
chu smrt. ale milost
božie žiwot wěčný
w kristu gesi pán našem. 7.
Zdali newíte bra
tří. umějícím zá
kon mluwím.

že zakon wčlowěk panuje, kterak dlouhý čas
žiw jest. Neb která pod
mocí mužowu jest že
na dokudž žiw muž
jeji přiwázána jest
k zakonu. A pakli v
mře muž jeji zpro
stena jest od zákona mu
žowa. Prož dokudž žiw
muž jeji nazwána
bude cizoložnicí. Bu
deli s jiným mužem.
pakli vmře muž je
ji. wyswobozena jest
od zákona mužowu.
aby nebyla cizoložnicí
budeli s jiným muže.
A tak bratřie mogi y
wy vmrtwi ste zakonu
skrze tělo kristowo. aby ste
byli jiného jenž jest z mrt
wých wstal. abychom
užitek činili bohu. Neb
když sme byli w těle
žádosti hříchowé které
skrze zakon biechu
dělachu w udech na
sicích aby owoce čili
smrti. Ale nyne od

wzati sme od zákona.
smrti wniemž sme dr
ženi byli tak chodme.
abychom služili w no
wotě ducha. a newe
tchosti litery. Co tedy
zakon hřiechy jest. O
stupto. Ale hříchu sem
nepoznal jedině skrze
zakon. Neb žádosti
newěděl sem byti hř
iechem. by byl za
kon neřekl. Nepožádáš.
Ale přijmu wzem hřie
chy skrze přikazánie. vzal
wemnie wšeliku žá
dost. Neb bezzákona hří
echy mrtew biechu. Ale
ja žiw sem byl bezza
kona někdy. Ale když
přišlo přikazánie. hřie
chy ožila a mrtew se
y nalezeno jest mi p
kazame jenž biechu k ži
wotu to byti k smrti.
Neb hříchy přijmu
wzem skrze přikaza
nie swedl mie. a skrze
nie zabil. A tak zakon
zajisté svatý. a přikazánie

spřawedlie a ble a dobre.
Ptoz coz dobreho gest
mie vmieno gt smrt.
odstupto. ale hřiech
aby se vkazal byti
hřiech. skrze dobre
vmien mi gt smrt.
aby byl nadobrieyv
hřiech hřese skrze
přikazanie. wiemy
zagte že zakon du
chowm gt. ale ia te
lesmy sem prodany sa
pod hřiechě. neb coz
činu nerozumě. neb
necoz chcy dobre to
činu. ale coz nenawi
dmy zleho to činu. pak
li coz nechcy to činu.
powolugi zakonu že
dobry gt. ale nymie
gž neia činu toho.
ale gež pbywa we
mie hřiech. neb wie
že nepbywa wemie to
gt wtele mě dobre.
neb chtieti přileži
mie. ale dokonati
dobreho nenaleza.
neb necoz chcy do
bre to činu. ale coz
nechcy zleho to činim.
A pakli coz nechcy zle
to činu. gž neia činu
toho. ale gež pbywa
wemie hřiech. Nale
za zagte zakon chtie
gicemu mie činiti
dobre. ale že mi zle
přileži. ptoz zakon
mie chtiegicego dob
ry gt. neb spolu ta
ugi se zakon bozie
podle wnitřmo člowa.
ale widmy gmy za
kon wudech mych. gž
se ptiwi zakonu mysli
me. a ymia mie wza
konu hřieha gež gt
wudech mych. Nesea
stny ia člowěk. kto
mie wyswobodi zte
la smrti teto. Milost
bozie skrze gezie kri
pana naseho. ptoz ia sa
mysli sluzim zakonu
bozienu. ale telem
zakonu hřiecha. vm

Protoz nic nemie
ktatrace tiem

ktereż sú w ssu gest. yko
nepodle těla chodie.
neb zakon ducha žiwa
w kristu ježiši. wy
swobodil mě od zakona
hřiechu a smrti. neb
což nemožne bieše
zakonu wčemž nemo
hase slábe tělo. Bohu
syna swého poslaw
w podobenstwi těla
hřiecha. y z hřiechu
potupil hřiech w tě
le. aby ospravedl
nenie zakona naplni
lo se w nas. ktereż ne
podle těla chodime
ale podle ducha. nb
ktereż podle těla sú.
ktere wěcy těla sú
smysleg. ale ktereż
podle ducha sú. kte
re wěcy ducha sú
čemdsaygi. neb opa
trnost těla smrt yst.
ale opatrnost du
žiwot a pokoy. mu
drost zagte těla ne
přetiwne yst bohu.
neb zakonu božiemu

nee poddana. aniž
zagte może. a ktoż w
těle sú. bohu se libi
ti nemohú. ale wy
negste w těle ale
w duchu. ač wšak du
ch boží přebywa w wy.
pakli kto ducha bo
žieho nema ten ne
mie geo. a pakli kto
w was yst. tělo za
yiste vmřelo pro
hřiech. ale duch žiw
pro ospravedlnie.
a pakli duch toho
gež wzkřiesil ge se
sa zmrtwých přebywa
w was. ten gž wzk
řiesil ježiše zmrt
wych. obžiwi y smrte
dlna těla wase. pro
přebywagiciho duha go
w was. Proż bratřie
dlužiny sme netělu.
abychom podle těla ži
wi byli. neb yakž že
podle těla žiwi bu
dete zemřete. a pakli
duchem skutky těla
mrtwiti budete ži

wi budete. neb kte
rž koli duchem bož
wedl gymagi ti sy
nowe bož siu. nb ne
prigali ste opt dua
služebnosti wbazmi
ale prigali ste dua
zwolee synow. wiež
wolame otče otče.
on zajste duch wyda
wa swedectwe duhna
šemu že sme synowe
bži. a pouieadž synowe
y dědicy. dědicy zajste
bži. ale spolu dědicy B.
krystowi. ač wšak spo
lu trpime. abychom
spolu poslawen byli.
neb mniti že nejssu ho
dna vtrpenie tohoto času
k budoucie slawie. kte
rž se zgewi w nas.
neb očekawanime st
worenie. zgewenee sy
now bžich očekawa.
matnosti zajste stwo
ree podano gest ne
chtě. ale pro gež pod
dal ge w nadeji. nb
v to stworee wyswo

bozeno bude od slu
žebnosti porušenee w
swobodu slawu syn
bžich. dwiee zajste
že každe stworee stě
a vspluge až do saw
ad. a netoliko ono
ale y my sami w sobe
skame. zwolee syn
bžich očekajice. pr
wotiny duha magice.
wykupee tela našeho. 1.
neb nadeji spasei
veniem sme. a nade
ge kteraž se widi nee
nadeje. neb což kto
widi v co se nadeje.
a pakli což newidie
nadeje se. skize trpe
lit očekawanie. a tež y
duch spomahá nemo
cy naši. neb zaiby
chom se modlili jakož
slušie neviee. ale on
duch žádá za nas s
kanimi newymluw
ny. a ten gež zpytu
ge srdcy wie coby žá
dal duch. neb podle
boha žádá za swjte. a

Wieme zagbe że mlu
giam boa wſzech
wiecy ſpomahagi ſe
dobrey tiem kdoż podle
vloženie powlaſ ſu
ſwieti. Neb ktere gſt
powedeſ tv vwrnu
lil. aby podobni byli
obrazu ſyna y°. aby
on byl pervorozeny
wemnohych bratri
ach. A ktere gſt wyvw
lil tech vpovlal. a
ktere ſech povlal tv
v ſpravedlnyv vcinil. a kte
re ſpravedlnyv vcinil tv
v zwelebil. coż tehdy
dieme kto? Budeli bych
zanas kto pro nam.
gdyż tabe wlaſtine v
ſynu ſwem neodpuſtil
ale zanas zawſech
wydal y°. kterakż ta
ke nedal nam ſynu w
ſech wiecy. Kto bude
žalovati pro wyvolenym
bozim. bohli gſ ſpra
wedliwy cim. Kto gſ.
gežby potupil. kdy
ſtuo li. y°. gdyż gſt vm
rel. gdyż tabe vzmrtych
wſtal. gdyż gſt napravo
bozie. gdyż tabe orodu
ye zanas. proż kto od
luči nas od laſky k
wyſtoy. zamuczenieli.
ali vzkoſt. ali prenu
enſtve. ali hlad. ali
nahota. ali nebezpe
čenſtve. ali mec. iako
pſano gſt. že pro ty
twi me ſe cely den.
dmem ſme zabovo
ovce zabitie. ale v
ſech wevſech vie
cech pomahaie. pro
gdyż milovati nas.
Neb gſem ſem. že ani
zivot. ani ſmrt. ani
andele. a kniezatta
ani moci. ani prome
nieny. ani buduci.
ani ſvla. ani wyſoko
ſt. a hlubokoſt. ani
ktere gine ſtvorie
bude moci nas odlu
čiti od laſky bozie. kte
raž gſt w ježu ieſi pa
Pamuduk IX naſe
pravie w kryſtu

gezisi nebhuť. když
mi swědectwe wydá
swědo. ne mluv ote
že zamutek mi weli
ko gest. a swstrwicna ko
lest sidow me. Ne za
dal sem ia sám od de
len bratu od kystra za
bratrie me. gto su p
buzmi mogi podle te
la. gemž su vzrati. gi
chž wywolee gest sy
now sbe. a slaun. a
swědectě. a zakon a dame.
a sluzebnost. v slibo.
Bichžto otroe su. zmi
chžto kystuo podle
tela. gemž gest nadew
šeckv wiery koh pozě
hnamy nawiedy ami.
ale nezieby wypadlo
slowo bozie. neb ne
wsickni kteriž su zyz
rahele ti vzrati su.
amž kteri sice abra
hamowy su. wsickni
synoe. ale w vzaako
nazwano bude toe
sieme. to gest. ne ti ge
sto synoe tela ti synoe

bozi. ale kteriž synoe
su zaslibee dome. by
wagi wsemer. neb
zaslibee sloo toto gest.
podle toto casu pryd
a bude sare syn. ane
wolibo ona. ale v wele
ki zyednoo sgibie ma
gicy dwu synoy zyza
ku otce nao. neb kdy
se zgeste bier nenaro
dili. ani co vcinili do
bree neb zlee. aby pb
dle wywolee bozio
zostalo vloziee bozie.
nez skutey. ale zpuw
lame. řečeno gest gie
že wetsi sluziti bude
mensiey. Jakož psa
gest. Jakoba sem milo
wal. ale ezau wne
nawisti sem miel. doz
telsdy diee zakli ne
prawost gest vbo
od stupto. neb mov
zieso die. Simlugi
se nadbym se simlu
gi. a milosrdenste v
cinim komuž milostiw
budu. ptož nee nato

gež chce. ani nato gž
bži. ale nabov genž
se smilugge. Neb die
pismo Faraonol. že
nato sem tě wzbu
dil abych vkazal na
toe moc swu. a aby
zwěstowano bylo
gmeno me powsze
zemi. Prož nad tym
chce smilugge se. ale
ho chce zatwrdi. ale
dieš mi co se gěste
tieže. neb twrdi geo
kto se zprotiwi. o cho
wěte tw kto sy aby
odpowěl bohu. zdaž
li hrnec die tov gěž
ger slepil pe sy mě
tab wělal. cili ne
ma moc hrnčěr
nad hlinu. ztež hro
mady vdělati. gine
zagiste osudie kerti
agine kupotuje. Což
pak bohu chtě vkaza
ti hniew swoy. a zna
mu vciniti moc swu.
snesl wnmohe trpě
liwosti osudie hnie

wu. pripraweny bza
hynuti. aby vkazal
bohacte slawy swe
nad osudim milosrd
ste kterž ppravil
k slawě. yakž powe
dal netolibo židow
ale y zuhary. Jako
skrze ozee die. Nazo
wu nelid moy lid
moy. a nemilu mu
milu mi. a milosr
denste nedostu milo
sredenste dostu. Vbu
de namiestě kdež tě
ceno syn gim. Nelid
moy wy. tu nazwani
budu synoe boa ži
weho. Izaiaš pak
wola zayzrnlě. Bude
li počet synow izra
la o pieseb morsky. o
statbowe spasen bu
du. Neb slow skona
wagiace a vkracuiace
wpravwsti. neb slo
vkracene včini pun
nazel. a ako pdpol
zaiaš. By byl pun
zastuw nezostal nam

semene, iako sodoma
bylibychom weine! a
iako gomora podobni
bychom byli. Adi tedy
dieť, že wchane gest ne
nasledowaty sprati.
dosahli sprati, a sprati
kteraž zwiery gest.
ale pzaťk nasleduge
zakona sprati, kzakon
sprati nedosel, pčinu
nezwiery ale iako z
sleutw. Neb se vrazyli
obamen vrazeť, a sti
hu pohorseť. Ale kaž
dy kdož wěri wriehož
nebude pohanien x

Bratrie wole zagi
ste sedce meo a
psba kbo dege se za
ne naspasee. Neb sme
decte gmi wydawam.
že milome bozie ma
gi ale nepodle vmlee
Neb neweduce bozie
sprati, a sumu chtiec
vstawiti sprati bozie
negsu podadni. Neb
konec zakona krystus
k spasem kazdy wie

riiaey. Neb mowzieb
napsal, že sprat kteraž
zakona gest, kterygby že
ciinil, žiw bude wine.
Ale kteraž zwiery gest
sprat takto die. Ne
riebay wstedy tme
kto wstupi do nebe, to
gest krysta swesti do
low. A neb kto ostu
pi do ptasti, to gest ka
zmrtwych odwolati.
Ale co die pisma. Bliz
ko gest slowo wwstech
twych a wstedy tme
to gest slowo wiery kte
raž zwestuge. Neb
budesli wyznawati
wwstech twych pra
gezi se, a wstedy tme
weriti budes že koh
ny wzkriesyl zmrt
wych, spasen budes.
Neb sedcem se weri B
k sprati, ale vsty wy
zname bytu k spase.
Neb die pisma. kaž
dy kdož wěri wrieo
nebude pohanien.
Neniet zadyte wzdielu

žida a řěku. Neb tyž
pan wšech, bohaty
ke wšem. Kteréž wzy
wugi go. Každý zagte
kož koli wzywati bu
de gmeno panie, spa
sen bude. Kterakž te
dy wzywati budu
wěřiehož neuwěřili.
a neb kterak wěřiti
budu gehož neslyše
li. a kterak vslyšie bez
kazatele. a kterak bu
du kazati leč budu
poslani. Jakož psano
gest. Kterak krasne no
hy zwěstugících po
koy. zwěstugících dob
ré wěcy. Ale newšickni
poslušni sú ctěné. Neb
Esaias die. Pane kdo
uwěřil slyšel našeho
ptož wěra z slyšení.
a slyšení skrze slowo
božie. Ale řku. zdali
neslyšeli. A zajisté
do každé země wyšel z
uruk gich. a do konců
obcilku země slowa gich.
Ale řku. zdali Israel
nepoznal. Prwní mo
žieš die. Ja k zawisti
mas přivedu wnelid.
wlid nemudrý. whni
ew mas pustim. Pak
Esaias sme die. Na
lezen sem od těch gto
mne nehledali. zgje
wnie sem se vkazal
tiem kteréž mne ne
tazachu. Ale k Izra
helowi die. Celý den z
tahl sem ruce me k
lidu neuwěřicemu. ale
odmlouwajícemu mne.

A Prwtož pravím.
zdali zahnal
bohlid lid swůg. odstup
to. Neb ja Izraelský
sem z semene abrahá
mowa z pokolene benja
minowa. Nezahnal
bohlid lidu swého kteréž
předwěděl. zdali newie
te co elias o die pí
sma. kterak se modli
ti vzrahelowi. Pane
proky te zbili. oltáře
te podkopali. a ja ostá
wen sem sám. a hledají

Gray Scale
0 1 2 3 4

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

duše mé. ale co die gy
odpowěd bozska. ostal
sem sce sedm tisyc mu
žow. gsto ne sklo
nowali kolenu swu
pod bale. ptož v wtom
času. ostatcie podle
wywolee mi losti bo
že spasení včinie su.
A poněwadž mi losti
boží giž nezstut. si
nal mi neme mi.
boží tehdy čehož hledá
se vstal too nedosel.
ale wywolee dosto gt.
gim pak oslepe su.
jakož psáno gt. dal gt
bohu dua zdimame.
oči aby newiděli. a
vši aby neslyšeli. až
do dne smeho dne. až do
die. Buď stol gich pod
nimi wossdlo. a wzgi
mame. v wzpohorsee.
a uwodplatu gim. zat
mieny budte oči gich
aby newiděli. a chrbet
gich wždycky skloniwy.
ptož diem. zdali tak
vrazyli aby padli. od
slupto. ale gich hřiech
spasee pohanu. aby gich
nasledowli. A ponewadž
hřiech gich bohacte
su swěta. a vmenšee
gich bohacte pohanu
cim wiece plnost gi
ch. Neb wy pruwdmy
pohano. kterak dlu
ho zagste ia sem po
hanen. apoštu sluzbi
mu ctiti budu. zda
bych kterak k nasle
dowanim zbudil tělo
me. a spaseny aby ch
včinil niektere z mich.
Neb ponewadž ztra
cenie gich sim čeme
gt swěta. ktere pyge
nie gich yedmie zit
zmrtch. A gich obět
sirata tehdy v pudsta
ta. A gich kořen oby
tehdy v katolesti. A ta
ch niekteří z katolesti
slomem su. ale ty
když bud planu oli
wu wstrzepen sy me
zy nie. a towaris kořé
ne a tučnosti oliwy

vinien sy. Nerod se ch
lubiti proti wtwoleste.
a pytki se chlubio ne
ty korene neses ale
korien te. Tesy dies.
slomeny sii wtwole
sti abych ia wstiepen
byl. dobre y neuierni
slomeny sii. ale ty nie
ni stoysie. Nerod wy
sokie smysliti. ale boy
se. Neb poniedi bohy p
wzemy wtwoleste nead
pustil. aby snad y twoe
nead pustil. pi wyz d
brotu a vbrutnost bo
zi. Nadtie zagde yto
padli vbrutnost. ale
nadtebu dobrotu. ac
zostanes w dobrote.
Bmak y ty wyiezan
budes. Ale oni neosta
nuli wnewierie budu
wstepe. Neb moczn
yst bohi ozet wstepiti
ge. Neb poniewadz ty
z pirozene wyiezan
sy plane oliwy. a pti
proze wstiepen sy w
dobru oliwu. Cim wie

ce tito pole prozeme
wstiepem budu wstaw
oliwu. Neb nechcy by
ste newieli tagestie to
hoto. aby ste nebyli
sai soe mudri. ze slepo
ta z strany prichodila
se wyzrali. dokudziby
plnost pohanow newesla.
a tak wesken vzrahel
spasen byl. Jakoz psa
no yst. Wyyde z sionu.
yzer wytrhne a odwr
ti nemilostk od iakob
ba. a to gim otene sure
dete. kdyz otegmu
krieczy yich die pan.
pole iterme zagstene
ptele pwab. ale po
le wywolee naym mi
lesi potre. Bezpobie
zagste sii dtroe y pow
lame bozie. Nb iacz
y wy nechcy byli ste
neptele bohu. ale my
nie milostdenste dosli
ste pyich newerieme.
Tak y tito nye newie
rili pwise milosrde
ste. aby yoni milosrdek.

dosli. nb zawřel bohj
wsecky wiecy wmeweře.
aby se nadewsel sim
lowal. O wysokosti bo
hate. mudrosti a wmě
me bozie. kteráž neosá
bli su sudce go. anesli
hle cesty go. nb kto po
znal simysl panie. anb
kto radcy go byl. anb
kto prwi dal gy. aod
placeno bude gy. nb
zniec. a sbrze niec. a wnie
su wsecky wiecy. ber
cest a slawu nawieky.

Protoz xn wiew a n
psy was bratrie
skrze milosrdenie bo
zie. aby ste wydali tě
laše obět zywu. gy
bohu libu. rozuy služ
bu wasi. a nerodte se
prownati toy co swě
tu. ale obnowte se w
nowotě simysla wa.
aby ste zkusili kstera
by byla wole bozie
dobra. a dobře libezá
a dokonalá. nb pywi skr
ze mi kteráž dana gst

mnie. wsě yako su mezy
wami. newiete simysli
ti nez ma simysleo by
ti. ale simysliti k střiez
wosti. a kazdy. jako
rozdelil bohj mieru
wiery. nb jako wyge
dno tele mnoho rad w
mame. a wsie. nemie
netyz skutek mayi.
tak mnozy geden tělo
sme wiernj. ale kazdy
gen druhego rad. protoz a
mayte rozlicna obdar
towane. podle milosti kte
raž dana gst nam. bud
to proroctě podle rozu
wiery. budto poslugo
wanie w poslugowani.
budto kto vci wnauc
ieli. kto napomina wna
pomnati. kto darwa w
sprostnosti. kto nad
zimy gst wpilnosti.
kto se smiluge w chot
nosti. milosrdie bezpo
krytě. nenawidiete
zleho. priedziete se dob
rego. laski bratrski
wespolek milugice. po

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

stiwosti se wespolek
przedchazegice. Snazen
stwim ne lenii. duchem
wrucy. pranu sluzice.
nadegi se radugice.
w zamutku trpeliwi.
na modlitbach vsta
wiem. potrieba swy
tych obcuzice. prie
tiwosti nasledugice.
dobroiecie tem gto
se wam pratiwie. dob
roiecie a nerad'te zlo
recati. radugte se s
radugicymi. placte s
placacymi. tez wespolek
smysleice. newysokych
wiecy cemchagice. a
se zpokornymi prowlu ce
Nechtiewte byti oputy
sti vsebe. zadnemu zle
za zle neodplacaugice.
obmysleugice dobre
wecy. netoliko pdbo
hem. ale take prede
wse lidmi. mozlito
byti coz nawas gst.
sewsemi lidmi pokoy
magice. nesa sebe bra
mice nay milejsi.

ale dayte mieste hniu
wu. neb psano gest.
mnie pomsta a iat
odplatim die pan. a
le budeli lacneti ne
ptel twoy nakrm gie
ziezmili napoy day
gey. neb to veinie v
hle ohnive shromaz
dio na hlawu gey.
nechtiey pmozen by
ti odzlego. ale pmoz w
dobrem zle.

Wselika duse mo
cem wyssim po
dana bud. neb nee
moc gedne od boha.
a ktere wecy od boha
su zriezene su. ptoz
ktoz se ptiwie mocy
bozieymu zriezeti se pti
wie. a ktoz se proti
wie sami sobe zatra
ce a byuniti. neb
knieziata negsu kbaz
zni dobreho skutku a
le zleho. a chcesli se ne
bati mocy dobre cini.
a bude mieti chwa
lu zinie. neb sluha

boží gest toe ktobrev.
a pakli zle činiti bu
deš boy se. neb nena
darmo mečnosty. Bo
ží zayiste skulla gest
mstitel ktniewu to
mu ktož zle činí. a pro
tož zpotřeby poddaní
buďte. netoliko pro
hněw ale y pro swědo
mí. neb pro y dánie daňu
te. Sluhy zayiste božie
jsú ztoho služiece. p
tož platíte wšem dlu
hy. komu daň tomu
daň. kov clo tov clo. kv
bázeň tov bázeň. kv
cest tov cest. žádnemu A.
mcěhož nebyuuyte
dlužni. gedne abyste
se wespolek milovali. neb
ktož miluge blizmé
zakon naplnil. neb ne
ocyzolozie. neza bieš.
nepokradeš. nepmsu
wiš křiwé swědectwí.
neporádiš. a gieli kte
ré gine přikázánie w tom
slowie se zawiera. Mi
lowati budeš blizmé

turetho jako se sámeho
milowati. blizmetho
zleho necini. ptož pl
nost zakona gest mi- a.
lowánie. A to wedi B.
te že hodina gest nás giž
zesna wstati. neb ny
ne blizsie gest naše
spasee než když sme
wěřili. Noc pomi
nula. ale den se při
blizil. ptož odwrzme
skutky temnosti. a ob
lecme se w zbraně swě
tlosti. tak abychom
wedne poctiwě cho
dili. newhodnostech
a wopilstwích. nena
ložích a wnestodk
stech. newsmrtu a w
zdwižsti. ale oblecte se
w pana gezyše. a pe C.
ce těla abyste neči
nili wžadostech. rmm

Ale nemocného
přijměte
newhadnich myšle
ní. neb nekterý wěří
že moc giesti wšechny
ncy. ale ktož gest ne

mocen yez zele. den
ktož yie tiem ktož ne
yie nehrzey. a ktož
nežie toho ktož yie
nesud. neb bohy yo
prigal. ay kto sy ge
sbo sudiš cziehto slu
hu. siver panu sto
y. aneb pada. ale sta
net. neb mocen yst
bohy vstanowiti yeo
neb nekteryy sudi den
mezy dnem. a zmny si
di každ den. každ
nasvem smysli do
sti miey. ktož smysli
den. panu smysli. a
kto yie pay yie. a die
ky cimi bohu. a kto
nežie panu nežie.
a dieky cimi bohu.
žadny zapsste znad
neme sde žiw. a žadny
sde nevmeru. neb
lež sme žiwi pay sme
žiwi. lež vmieraime
pay vmieraie. ptož
lež sme žiwi. lež mie
me. pane sme. zb pto
zagte y kb vmiel yst.

a wstal zmrtwych. aby
y nad žiwy y nad
mrtwy panowal.
ale ty co sudie bra
tra swe. aneb ty pr
zhrdaš bratre twe.
wsickni zagte sta
neme predstolicy
kristowu. neb psa
ge. žiw sem ia die
pan. že mne klekni
bude každe koleno.
a každy iazyk wyzna
mati se bude panu.
a tak gen každy znad
sam zase wyda počet
bo. ptož nesudme se
be wiece wespok. ale
to radegi sudte. aby
ste nekladli vrazu
bratru. aneb pohor
sdme. wie adusstm
wpay yezisi. že nic
nee necisteo skrzenie
ho. yedne tov ktož
mni nietro nedisteo
byti. tov necisto yst.
neb ystli že zpokym
bratr twoy zamucu
ye se. gez nepuole la

sluy chodiť. nechtiey
pokrmem twý zatra
cowati toho zaniehož
zto kristus umřel. ptož
nebud porušano
dobre naše. neb nee
kralowstwe bozie po
krm a napoy. ale sp
ravedlnost a pokoy. a ra
dost wduch svatém. neb
kdož w tom služiti k
ristowi. libi se bohu.
a zbušeny gest lidem.
ptož bratrie které
wiery su kupobogi na
sledugme. a které wie
ry kuzdělam su we
spolek ostřehayme.
nechtiey prvpokrm
kazyti diela bozie.
wšecky zajiste wiery
čiste su. ale zle gest
člowěk který skrze vraz
gie. dobre gest negesti
massa. a neprati wima.
ani wšem bratr tg
vrazie se. aneb horsi.
aneb nemalia. ty
který wieru mas sa
vsebe miey pd bohem.

Blahomy který nesud
sam sebe w tom což
zkusuge. ale který w
zetnaura budeli gie
sti odsuzen gest. neb
nezwiery. a wšecko
což nenie zwiery
hriech gest. xv

Ale mame my sil
nieysi molobey
nemocnych snesti.
anesoe se libiti. ken
kazdy znas bliznie
stvey lib se kdobre
kuzdělani. neb y kristus
nesam sobe se libil. ale
jako ptsao gest. hanie
hanegiacich te spadla
nanie. neb které co
li wiery psany su. kna
sey nauřeni psany su.
abychom skrze trpelit
a potěšenie pisem nade
gi meli. a bohu trpeli
a potěšenie. day nam bez
sinysliti gen kruhem
wole geziseři. abyste
gednomyslni. gedniem
usty. chvali boha a otce
pana naseho geziseři. ptož

přigimayte se wespo
lek. jako y kristus p
ral nas wčest bozi.
Neb prawi gezi sěř
služebnika krti obrie
zanie prawdu bozi.
k upotwrzeni zaslibeni
otrow. Ale pohane y
milosrdenie ctěte bo
jaboz psa gest. ptoz ch
walili tě budu wpo
hanech pane. a gme
nu twe zpěwati bu
du. A opět die. weselte
se pohane s lidem go.
A opět chwalte pana
wsie pohane. a welebě
te ho wsickni lide. A
opět izaiaš die. Bude
koren gesse. a gez pow
stane zpratawati poha
now. w nieho pohane v
fati budu. A boh na
děge naplni nas w
sie radosti a pokoge v
wěřěni abyste se woz
mahali w naděgi a
w mocy ducha swate.
Ale gist sem bratrie
mogi. y ia sam ouno.

ze y wy plni ste milo
wanie. naplniem wse
vmienie. tak abyste
mohli gen druhe
napomnati. Ale sniele
gie psal sem vas bra
trie prieklere zwas.
ia boziho was wpamet
prawdě. pmnit kterai
mi gest dana od boha.
abych byl sluha ge
zukristow wpohan
ech. postiergge dobre
zwěstowanie bozie. aby
byla obět pohanow
wzacna a wswěcena
w duch ste. ptoz mam
chwalu wěru gezisi
krstowu. Neb nesmiem
mluviti mimo toho bych
wěcy kterychž skrze
mie nečinil ke wposlu
senstwu pohanow. slowe
y skutky. w mocy diw
ow a zazrakow. aw
mocy ducha s. Tak že
od geruzale a wsudy
ku wlyrik. až do vlirytske
more. naplnil sem
dobre zwěstowanie kri

Ale tak sem chtěl to
dobře zwěstowati k
dež nee gmenowaní
k. abych nazyw za
klad nestawěl. Ale
iako ž psáno gest. že kte
rým nee zwěstowáno
oné vzřie. A ti gsú ne
slychali oné pro
zwěsti. Proto y ia
měl sem přeliczbu
často přigiti k wám.
a zabraněnom gest
až do sawud. Ale nyní
wiece mieste nemá
ge w těchto krajinách
a žádost mage
přijti k wám. zmno
hých gsú minulých
let. když do vstanie
přijmu gsú. nadějsé
že pomigege vzřieti wás.
a od was doueden bu
du tam. ale zmuž niekte
rých dřieue přijmu.
Proto nynie přijdu
do gerusa. abych poslu
žil swatým. neb vmie
mili macedonští a
achautští. sebrá ne
kterabě vczinili nachu
de swatých kteřiž sú
w gerusalem. neb se
libilo gim. a dlužni
oy sú gich. neb po
nieuadž duchowních
wěcy gich včastni v
činieni sú pohane. ma
gí y w telesných wie
cech gim poslužiti
Proto když to dokonam
a dám gim vzitek ten
poydu skrze was do
vstanie. Ale wiem
že přigdu k wám w
hoynosti požehnanie
krystowa přigdu. Proto
prosím was bratrie
skrze pana naseho gezuše
a skrze lasku ducha
aby mi spomahali
namodlitbách wasich
za mie k bu pana. abych
wysiwobozen byl od
newěrných gsú
židowstwu. a služ
by me obět aby wza
cna byla w gerusalem
swatým. abych přišel
k wám w wesele. skrze.

wsli bozi. apotěsilse
sumi. abolj pobožge
bud sewsě wzi an
Apruciě ma sě.
ben sestru nasi
kteraž gž wposluho
wam sboru kteryž
gž wteuběrys. abyste
gi přigali wpanu
hodnie swatých. a pomo
ci gie bohli wkteře
by koli nieby was
potřebowala. neb
vona take mnohých
pomocna byla. y mnie
same. pozdrawte p
sly akwily pomoc
nikow mych wěrných
gezisi. kteryž pdusi
mu swych sigi na
sadili. gimž netoliko
ia děkugi. ale y wsze
kni sborowe pohan
sti. y domacy gich sbor.
pozdrawte efenatu
mnie milého. gež gž
prwotini wazij wěrných
gezisi. pozdrawte ma
rie. kteraž gž mnoho
vsylowala mezy nami.
pozdrawte androny
ka. a iulia. přbuzných
mych. a spolu wězniow
mych. gež su slechti
ci mezy apostoly. gž
su y předěnu byli
w kristu. pozdrawte
ampliata naymi
leysieho mnie wpa.
pozdrawte vrbana
pomocnika naseho wěrného
a stachyj milého mego.
pozdrawte appelena
zkusenego wěrného. pozd
rawte těch kteryž su
z arystobolowu dom.
pozdrawte erodiona
přibuzneho mego. pozd
rawte těch gž su z
narcysowa domu.
kteryž su wpa. pozd
rawte tryfony a try
fosy. kteryž vsylugi
wpanu. pozdrawte
perssydu naymileysie.
kteraž vsylowa
la mnoho wpa. pozd
rawte ruffa zwole
nego wpanu. a matěr
go y mie. pozdě a syn

ktera putroby flego
ta ermena ermase
y kterij omi si bra
tie pozdrawte fi
lologa a iuliu ane
rea a sestry yo ali
piady y wsech kte
rij omimi si swatych
pozdte sebe wespol
wpolibe swate po
zdrawugi was w
sickim sboroe kristo
ale pssym was bra
tie abyste pilnie
znamenali ty kte
rij rozdelee avra
zy kroe naucee kte
remuž ste se wy na
uili cinie a oddel
te se od nich neb ta
kowi pinu zu ne
sluzie ale swe bri
chu a skrze sladke
ieci a zehnanie sro
dce sedce nevinych
ale wase poslusen
ste doblzdeo miesta
rozhlaseno yst pri
radugi se wwas
ale chcy abyste by
li mudri wdobrem
ale sprostni wezle
a boh pokoge potri
satana podnohami
wasimi rychle mt
pra nao gezuž sinu
pozdraye was tymo
teus pomocnik moy
a lucyus a iazon a
sozypater pbuzni
mogi pozdraygi was
ia tercius ygeni sem
psal epistolu wpan
pozdraye was gay
us hospodar moy
y weskren sbor pozd
raye was erastus
pokladnik miestsky
a kwartus bratr
mt pra nao gezuž
sewsei wari a n. Tob
pak gezi mosen yst
was potwrditi pod
le ctee meo a zwiesto
wanie geziseže pod
le zyerwee tagesto
mlcene o casow wie
cnych kterež nye
zyerwno vcinieo yst
skrze pisma prochu

podle przykazanie wiecznego boga. kupostu
jenstwi wiery wew
sech narodech. pozna
nego samey mudrey
bohu skrze gezisekrista
kemuz yst cest a chwa
la na wieky wiekow. amen.

Prawe epistolie k Korintom

Paulus apol
powolany
gezuskrzy w
skrze wolí
bozi. a sostenes bra
tr. sboru bozie kterij
yst w korintu. posiwe
cenij w krystu gezisi.
powolanij swjatij. se
wsemi kterij wzywa
gi gmeno pana naseho
gezuse. w kazde mieste
gich y nasem. milost
wam a pokoy od boha
otce naseho. a pana gezuse.
dieky cinim bohu mey
wzdycky zawsze w
milosti bozie. kterauz
dana yst wam w gezu
si. ze wew sech wie
cech bohati vcinil

ste w niem. w kazdem
slowu y w kazde vzne
ni. jako swiedectwie
kristowu vtwrzeno
yst w was. tak abyste
w nijz nic neneodstawa
wszo w nijzadne mi
lugicim zgewe
ywna gezuse. gez y po
twrdi was az do kon
ce bez hriey. w den p
sie pana naseho gezuse.
wiernyj yst zagiste
boh. skrzeniehoz po
wolani ste w spolecnost
syna jeho pana naseho
gezuse. p toz. prosi was
bratrie skrze gmno pana
naseho gezuse. abyste wo
sez mluwili wsiecki.
a aby nebyla mezy
wami rozdwogenie.
ale abyste byli do
konali w temz smy
slu. y w temz vmie
nie. neb dano mi yst ve
deti ouno bratrie
mogi od tech kterij
sij w kloee. ze swarow
sij mezy wami. a tuto

prawie. że każdy z
was rzecze. Ja zagłe
sem pawłow. a ja ap
polow. ale ja petrow.
ja pak krystow. Koz
dzelenli gst ż̄e. zadzi
pak vkrzyżowan gst
zawas. aneb wegno
pawłowu pokrzczeni ste.
dzieby czyim bo v mey.
że sem żadneo zmas
nekrzil. gedme krzyżu
a gzapa. aby nieżko ne
rzekł gyste wegno me
pokrzczeni gyli. Akrzil
sem tabe y stepano v
rzeled. poto newiem
gyeby koho zmas gy
neo krzil. Neb nepo
slal mne krystus krzi
ti ale kzati. Nowmu
drosti słowa. aby ne
byl wypraždnien krzi
krystow. Neb słow
krzże zahynuzcym
zagyste blaznowste
gst. ale cżem ygži szy
sżi bywazi. to gest
nam moc bozie gst. Nb
pzano gst. zatratim

mudrost mudrych.
a opatrnost opatrny
ch zawrzu. Kde gest
mudry. kde gst vczeny.
kde shledawacz tohoto
swieta. wsak blazni
wu vczynil boh mu
drost toto swieta. Nb
pzo że w bozie mudro
sti. swiet nepoznal ske
że mudrost boa. libi
lo se bo v skrze blazno
wste kazame. spaseny
vczyniti wierzące. Neb
y zide znamenii żada
gy. a rzecze mudrosti
hledagi. ale my krzże
krzta vkrzyżowanego.
zidom zagyste pohorsee.
ale pohanom blazno
wste. Tem pak pow
lany zidom a rzecom. kry
bozi moc y bozi mu
drost. Neb coz gst bla
znowo bozieo. mudrey
sie gst nez lide. a coz
gst nemocneo bozieo.
sylnieysie gst lidi. Wiz
te zagyste powlame
wasze bratrie. że ne

mnozy mudri podle
tela, nemnozy mocni.
nemnozy vrozeni. ale
ktere wiery blazniwe
si swieta wywolil
bohu. aby pohanil mu
dre. a nemocne swieta
wywolil aby pohanil sylne. a nevrozene swieta apotupne
wywolil bohu. aby
wiecy ktere nebysu.
aby ty ktere su zbavil. aby se nechlubil
lo wselibe telo pred
obliczejem ge. ale wy
z niho ste w krystu
ezisi. ges vcin gest
nam mudrost od boha
a spravt. a posvecen. a
wykupen. aby jako
psano gest. kdo se chlu
bi wpanu se chlubil.
A ja kdyz se prisel
k vam bratrie. ne
prisel sem v wysoko
sti reci. aneb wchyt
rosti zwestuge wam
swedecte zkwo. nebo ne
vkusal sem se byth

co vmiel mezy wami.
gedine gezisem. a to
vkrizowaneho. a ja
w nemocy. a w bazni.
a w strachu mnohem.
byl sem vnas. a kaz
ma y kazanie me ne
w krasnomluvnych
lidske mudrosti slo
wech. ale w vkazani
duch a mocy. aby wie
ra nasse nebyla w mu
drosti lidske. ale w mo
cy bozie. Mudrost
tak mluvime mezy
dobonalymi. ale mud
rost neto swieta. ani
knezat toto swieta. ges
zkazeni bynugi. ale
mluvime bozi mudr
st w tayestvi. kterauz
skryta gest. kterauz zpo
sobil bohu pd weky k
slawie nasie. kterez
gest nizadny z knezat
nepoznal toto swieta.
neb by byli poznali.
mbdy by pana slawy
byli nevkrizovali. ale
jako psano gest. coz

oko neuidělo. ani vsl
slyšelo. ani wstáwe člo
wěčie wstupilo. které
ge wiecy připrawil bůh
tem kteří milugi go.
Ale nám zgewil bůh
skrze ducha svého. neb duch
wszecky wiecy zpytu
ge. také hluboké wie
cy božie. kto zagiste
wie které wiecy su člo
wěka gedie duch člo
wěčí které gest wnie.
Tak y které wiecy bo
zie su žadny nepoznal.
gedine duch boži. ale
my nepřigali sme du
cha toho swěta. ale du
cha gež z boha gest. aby
chom wieděli které wie
cy od boha dany su nám.
které y mluwíme. ne
wcky tupeli lidské mu
drosti slowiech. ale
wnauceni ducha duchow
ními duchowe wiecy
přirownawáme. ale
telesny člowěk nepřiga
tech wiecy které su
ducha božího. neb blaz

nowské gest gey. ane
mož rozumieti. neb
duchownie poznano
bywa. ale duchowi
rozsuzuge wszecky wie
cy. a sám od žadneho
nebywa suzen. kto
zagiste poznal simysl
panie. aby ho naučil
go. Ale my simysl kry
stow mame. m

A ia bratrie nemo
hl sem vmluwiti
iako duchowním. ale iako
telesným. iako maličkým
w krystu mleko wám
napoy dal sem nepo
krm. neb ste gieste ne
mohli rozuměti. ale ani
nye gieste možete. neb
ste gieste telesni. neb
poniedž gest mezy vmi
zawist a swar. wsak
telesni ste. a pole člo
chodite. neb když by
kto řekl. ja sem pauw
low. a giny ia appo
low. wsak lide ste.
což gest tedy appollo.
a co pauwel. sluhy

two gemuz ste vuve
rili. A kazder iakoz
dal bohu. ja sem ste
pil. apollo sem zalil.
ale bohu wzrost dal.
A tak ani ten gez ste
puzge gest nicto. ani te
gez sadlazuge. ale gez
wzrost dauu bohu. A
ktoz steepuge a ktoz
sadlazuge gedno sú.
ale gen kazdy wlast
mi odplatu wezme.
podle sve prace. nebo
bozi sme pomocnicy.
bozie role ste. bozie
wzdelanie ste. podle
mi kteraz dana gest
mne iako mudry sta
witel. zaklad sem po
lozil. Giny pak nato
stawie. ale geden
kazdy muz kterak by
stawel. neb zakla
du gineho zadny ne
moz poloziti. kromie
two kteryz polozen
gest. gez gest kristus. g
A pakli kto wzdela
uu nateu zaklad. zla
to. striebro. drahe ka
meni. dzierzie. seno. ste
mste. gedno kazde
dielo zgeweho bude.
Nebo den panie ozna
neb se wohni zgewi.
A kazde dielo kteru
ke bude ohen zkusy.
zostaneli ste dielo
kterej wzdelal odpla
tu wezme. pakli ac
dielo horeti bude ne
dostatek trpeti bude.
ale sam spasen bude
tak wsak iako skrze o
heni. zdali newiete ze
chram bozi ste. a duch
bozi pbyuu wuuo.
A pakli kto chram bo
zi poskvrni. zatrati
gey bohu. neb chram
bozi svuzty gest gemz
ste wy. zadny wuo
nesivozug. ac kto zdá
se mezy uu muudry
byti. nato to stvete
blazne bud. aby byl
muudry. neb muudro
st toto sveta blazno
wste gest vbohu. Nebo

psáno gest. Popudnu
mudre wssyttrosti
gich. a opět. pán zná
my slee mudrych že
marna su. Proto žád
ny se nechlub w lid
ech. neb wšecky wěcy
mašě su. Lec Paulel.
Lec Apollo. Lec Petr.
Lec swět. Lec žiwot.
Lec smrt. Lec přtóne
wěcy. Lec budoucie. wše
cky zagste wěcy mašě
su. ale my Krystowi.
a Krystus bozi. mm

Tak se onas dom
mienay člowěk. iako
oslužebniaechy Kry
stowych. a orozdaum
ěiech služebnosti bo
zich. Tuto se gež sslé
da mezy wladaři. a
by kto wěrny nale
zen byl. ale mnie za
naymensie gest. aby
ch odnas sužen byl.
aneb od člowěčie
dne. ale aniž sa sebe
sudim. neb nic sebe
swědom neyssem. ale
y w tom sprawedliw
neyssem wěrn. ale ten
gež mie sudi pán gest.
Proež nerodte pocáse
suditi do bamadž ne
přigde pán. genž y
ostwieti skryte wěcy
temnosti. a zgewi rady
sidcy. a tehdy chwa
la bude gednov kaž
dev od boha. ale tyto a.
wěcy bratřie wyp
sal sem napoe ana
apollo. prowinu. aby
ste se nanas učili.
aby nadto než psáno
gest. geden proti druhe
nenadymal se zagi
neho. neb kto te ro
zeznaw. a neb co máš
gsto by newzal. a pro
nemadž sy wzal. co
se chlubis iako by ne
wzal. Biž nasycen
ste. gež bohati učinel
ste. Bez nas kralugete
te. a daby bohy aby ste
kralowali. abych o
y my swal kralowali.
neb minim že bohy

nas apostoly posled
nie vbrzal. iako Cesar
ti zgedniane. Neb di
nadlo vrinie sine w
muto sirieu. y andělo.
y lidé. My blazni pro
Krystu. ale wy mud
ri wé. my nemocni.
ale wy sylni. wy vro
zeni. ale my nevrozeni
až dotuto hodiny. y la
čneme. y ziezme. y na
zy sme. y zasibowani
bymé. a nevstanuci
sme. a vsluhujeme dě
lajíce rukama naši.
zlorečie nás a dobro
ščinie. ptrpiemy sé ti
pime a snasieme. tu
hagi sé nás a my sé za
ne modlime. jako sme
ti toto sirieu vriniem
sme wšech ohyzel.
až dotuto ch wile. Ne
abych tuto psaniel
tyto wěcy pisi. ale ta
kožto syny me nayum
leysie napomina. Neb
ač desět tisyc pěstu
now mate wé. ale
nemnoho otcow. neb
wé. zezisi skrze dob
ré zwěstowanie ia sem
was porodil. Proto pro
sym was. Nasledowcy
mogi buďte iako y ia
Krystow. Proto poslal
sem k vam tymotea.
ktery gest syn moy nay
milejsi a wěrny w
pan. ktery by vam ku
pamieti přiwedl cesty
me kterej su w kristu gesi
ia kaž w sudy w kaž
dem sboru vcim. Ja
kobych nemiel přeti
kvam tak sé nekteri
nadusi. ale přiydu
brzo k vam budeli
pan chtieti. a pozna
nieti ne řeči ktoj sé na
duli ale moc. Neb ne
wěcá gest kralowste
bozie ale mnoho. Co
chcete. zmetlulí při
ydu k vam ali w lasce
a w duchu tichosti. v

O wšem slyseti gest
mezy vas smil
stwo. a takowe smilste.

kterakie ani mezy po
hany. tak zeby zemu
otce swe° niebo miel.
A wy ste se nadili. a
newiece ste zalosti
mieli aby wywrzen
byl zprostredku was.
ktoz ten skutek val.
Ja zagde negsa tele
prwag. ale pritomen
sa duche. giz vsudil
se iako bych ptomen
byl. to° yez tak val.
wegmenu pra nas
yezuss sbernice se. y
omym duche. bmocy
pra yezuss. takowe°
ani satano' wpohu
benie tela. aby duch
spasen byl. wden pra
nas yezuss. Nee dob
ra chluba wase. zdaz
newiete ze mahy k
was wsech testo po
wsuzge Wymetete B.
stary kwas. abyste
byli nowe strozce
iakozto ste priesni.
Neb ay beranek nas
obeton yst ieo ptoz

klodugme. newkwa
su stare. ani w kwa
su zlosti a neprawi. a
le wpriesnicech ci
stoty a prawdy. psal 6.
sem wam abyste se
nepriimesowali smil
nikom. owse nek smil
nik toto swieta. ani
lakomco. aneb drac°.
aneb modlostrzeb
nikom. bmak mieli
byste z toto swieta
wygiti. Ale nynie.
psal sem wam abyste
se nepriimesowali.
Ale ai ten yez bra
tre slowe mezy wami
yst smilnik. aneb la
komec. aneb modlo
sluha. aneb layce.
aneb opilec. a neb
drac. o takowy ani
pokrmu abyste bra
li. Neb co mi otech
kteri wnie su sudit.
wsak otech kteriz w
nitr su wy sudite.
Neb ty kteriz wnie
su bog bude sudit.

wywrzte zle sa' z sobe.
Snie niekto zmub
mage pir proti
druhe' suditi se pied
nepriwy' a nepd sura
ty' zda netwiete ze
swieti otwo swiete su
diti budu. A ponieda'
sbize nad swiet bude
suzen. neb hodni ste ssz'
byste onaymenssich
wieczch sudili. Netwie
teli ze andely suditi
bude. cim wiece swiet
sbe niecy. ptaz' swietsbe
sudy budeteli mieti.
potupniey sie kteriz'
si w sboru tw vstaw
te kbize'. Khanbe
waste prawim. Tak
nee mezy tui' mu
dry zadny. ygdby mo
ssz rozsuditi mezy bra
tre a bratre ygo. Ale
brate s bratre sude
se sirzi ato pdneie
zmymi. Biz zagiste
ourssem kteriehz gest
mezy tui'. ze sudy
mate mezy sebu.

Proc radegie krziwy
nepgimate. Pr' radse
kriwdy netzpite ob
lamame. ale wy kri
wdu cinite a obla
mawite. ato bratri.
zda netwiete ze ne
prawi kralowste
bozie nebudu mieti.
nerade bsuditi. ani
simbnicy. ani czzolozi
nicy. ani modlo sluze
bnicy. ani mielky. a'
bsanicy lehayicy. a'
zlodegie. a' labiry. a'
opilcy. a' lawce. a' dra
a. kralowste bozie
budu mieti. ato sbe
zagste bysli nielky. ale
obmyti ste. ale posve
cem ste. ale ospraw
dlieni sbe. wzegno pa
na ygezuse. a wduchu
boa nasego. Wszecky nie
cy mi sluszegi. ale ne
wszecky su vzitecny.
Wszecky wiecy mi slu
szegi. ale ia pod moc
nziadne wiecy nepad
dam se. Krme brzichu.

abrieh kmne. ale
boh y ten y ty zbuzy.
a tělo nelimlsti ale
pav. a tym tělu. ale
boh y tu wzkriesyl
y nas wzkriesy skrze
moc swu. Netwiete
li že těla vaše vdvne
su chrámi pr wezma v
dy ždmy. veiniž vdy ne
wěstice. od stupto. ti
li netwiete. že ktož se
přidrži nemestky. ge
dno tělo bude. bude
neb die pismo. Bude
ta dwu wzedno tělo.
a ktož se přidrži pana
ge duch bude gest
věčn. Utekayte před
smilstwem. neb každy
hriech ktery koli v
člowěka kroe
těla gest. ale ktož smi
lin. proti swemu tělu hře
si. zdali netwiete že
vaše wnitř chrám su
dna bo. gež w vas gest.
ktereho mate od boha
a nejste swogi. neb
kupem ste mzdu we

libu. ptož chwalte a
noste boha na těle vaše
O ktery pak vii sem
pak wěcech psa
liste mi. dobre gest člo
wěku ženy se nedoty
kati. ale prwy strachu
smilstva gen každy že
nu swu mieg. a gedna
každa muže sw mieg.
ženie muži dluh plat.
ati. y žena muži. že
těla sw mocy nema.
ale muži. ati y muži
těla sw mocy nema
ale žena. Nechtěyte
se ktamati wespolk
lec snad zpwuolce na
čas. abyste se vprazd
nili k modlei. a opět
nawratite se k tomuž.
aby was nepokusel
satan pnezdrželit
wasi. ale to přiwi po
dle odpuštěe. nepodle
přikazanie. Chcy za
gistě aby wsickni li
de byli jako ja. ale gen
každy zwlastni ma
dar od boha. gjny zagle-

tak. a giny takto. ale
přiwl newdaný aw
domam. dobře gest gest
zostanuli tak jako
ya. pakli se zdržeu
nemohu wdayte se.
neb lepe segest wdá
ti nežli pasiti. Ale
tem ktteriž manžel
stwem si spogem
přikazugi neia ale
pan. aby žena od mu
že neodchazela. pak
li otegde aby ostala
newdana. anebo s
mužem swým zase se
smeila. a muž ženy
nepustěy. Neb vyši
mý ia přikazuge nepu
sť ktery bratr ženu
ma newěrnu. a ta
swoluge přbyti s gim
nepustěy gre. a pak
li ktera žena ma mu
že newěrneho. a ten
swoluge přbyti s gim
nepustěy muže. neb
poswěcen gest muž
newěrny skrze že
wěrnu. a poswěcena

gsau žena newěra
skrze muže wěrného
Ginak synowe wasi
nečisti by byli. ale
nyme swěti sú. a
když newěrny chce o
gti nechť otegde. neb
služebnosti nepod
dan bratr aneb sest
ra w takowé wěcy. wpo
kogi zagsme powolal
nas bohu. Neb odkud
wíš ženo věřiši
muže spasena. a neb
odkud wíš muži
věřiši ženu spase.
gedne gednou kgde
jako rozdělil bohu a
gedno kgde jako
powolal bohu tak chaž
jako wšechny sbo
žech věrn. Obřezany
nekto powolan gest
nepřitrhuge se. neobřeza
me. wneobřezaný nekt
o powolan gest neob
řezuge se. Obřezanost nic
nes. a neobřezanost nic
nes. ale zachowanie při
kazaný bozich. kazdy

wtěrě powolá' po
wolá' powolán yst
wtom zostaň. sluha
powolán sy. nebud to
bě pěrě. ale możesli
swobodeň byti rad
gie pozitwy. Neb ktoż
wpzy powolán yest
sluha. swobodny yst
panie. Tež y ktoż swo
bodny powolán yst.
sluha yst kristowo.
Mzdu zagrste kupě
ste. nerodźte byti slu
hy lidské. Ptoż każdy
wčem powolán yst
bratřě wto zostaň
vboa. O pěnách tak
přikazac panie nema
ale radu dawu. iako
dostly mi lo sidene od
pana abych byl wě
rny. Neb mně to do
bre byti ppřitomu
potřebu. že době yst
člow tak byti přiu
zan sy kžěnie nerod
hledati rozwazanie.
Rozwazan sy odžěny
nerod hledati žěny

A pakli pogmeš že
ne shřěsil sy. A wdali
se pěna ne shřěsila
yst. Ale wšak zamu
ceme těla budu me
ti takowi. Ale ia mu
odpustiem. Ptoż toto
pravi bratrie. Čas
krathy yst. ostatme yst
wěc. aby ktoż magi
žěny byli iako by gi
ch neměli. A kto pla
ká iako neplaciec. A ktoż
se radugi iako nerádu
gice. A ktoż kupugi
iako newladnuce. A
ktoż pžitugi toto
swěta iako by nepo
žitwali. Neb mingie
zpsoba toto swěta.
Ale chcy mieti bezpe
čliwosti byti. ktoż
bezžěny yst. pečliw
yst ktere wěcy su pa
nie. ktemuž by se libil
bohu. Ale ktoż ožěnu
yst. pečliw yst ktere
wěcy su swěta. ktemuž
by se libil žěnie. A tak
rozdělen yst. A žěna

newdana a prīna my
sli ktere tiecy su pri
ne, aby byla strata
tělem y duchě, ale k
tera mdana gt. mysli
ktere tiecy su sdeta
kterak by se li bila mu
zi sirey. zagiste toto
kvzitku mate v pri
ne aby byli ossdlo mi
pole k. ale kto oz
gt pretiure popuzne.
a coz by snadnost di
lo bezzieklziby pra
sluziti. a pakli kto
neslicna vzdeti se
mni nad pānu swu.
zeby byla dcerstla.
a tak musi byti. ay
chce to věni. ne sbie
si wdali se, neb kto
gt vlozil wstedcy sire
vtvrzen sa. nemage
bezdecnosti. ale moc
mage sive wole. ato
vsudil wstedcy sive.
chowati pānu swu.
dobie činii. ptoz y ten
gto wmanzelstwie
dawa pānu swu do

bie činii. a ktoz new
dawa lepe činii. zena
pwtana gt zakon
ktera k dluhy cas
muz gegi ziw gest.
a pakli vmre muz
gegi. wyswobozena
gt ozaba muzoa
zakolsto chce wdaw
ti. tolikě wpuw. ale
blaho slawenie ste
bude ac tak zostane
pwle me mudy. mni
zagte ze y ia ducha
bozieho mam. vm

Pak otecki wecech
ktere se modla
obětugi. wiieme ze
wsickni vmiee ma
me. vmiee nadyma
ale laski wzdělatu.
a pakli kto mni by
o vmiel. wzestě gt ne
poznal kterak by miel
vmieti. a pakli kto
boa miluge ten po
znan gt odnieho. opo
kemiecki pak kteriz
se modlam obětugi.
wiieme ze nic neme

modla naſtrietę. A że
żadny nie bohi gedie
gen. Neb y ać ſi gło
ſowu bohoe budo
ranebi. a neb nazei.
A zagiſte ſu bohoe
mnozy. a prziu mno
zy. Ale wſak nam gſt
gedny boh otec. zie
hoż wſecky wiecy. a
my wniem. A gezu pan
gezuo krystus. ſkrze
niehoż wſecky wiecy.
y my ſkrze nieg. Ale
nie wſecki gſt vmiet.
Neb niekteri y ovmie
rim modły ać dieto
chwile. iako odmodły
nietro poſwiecenieho
gedie. a ſwiedo gich
poniewadż gſt niemoc
ne poſkwirniuge ſe.
Ale pokim nas nei
in wzacnych bov. Ne
ani budemeli gieſti
tiem lepſi bude. ani
nebudeli gieſti zhy
nem. Ale wizte aby
ſnad to odpuſtie mu
ſe vraz nebylo mdły.

Neb vzrili kto tohoto
gez ma vmienie. ani
ſtoli namieſtie kdez
ſe gieda maſſo mod
lam obetowane. wſak
geo ſwiedomie kdyż
gſt nemocne bude
wzdelano kgedeni
więcy modlam obe
towanych. Y zaſtyne
nemocny brate wtne
vmiet. Prieczoż kry
ſtuo vmriel. A tak
kieſiesie proti bratii.
a vrazieżie ſwiedo
gich. proti krystu kie
ſite. Ptoż pohorſuge
li pokim bratra me.
nebudu gieſti maſ
ſa nawieky. aby ch
bratra meo nepohor

Negſem 15 ſi
ſtwobodny. neg
ſem apoſtol. wſak
ſem krysta gezi ſe
pana nao widel. zda
li dielo me wy nieg
ſte wpry. A ać gmy
negſem apoſtolem.
ale wſak wam ſem.

neb znamenie apostol
ste mego wy ste wpu
ma obrzana w tech ke
terz jme tiezi tito
gt. zdali nemame mo
cy gjesti a piti. zdali
nemame mocy zjeny
sestry woditi k sebie.
ja a y gjni apostole
a bratrie pane y petr.
cili ja sam a barnaba
bas nemame mocy
two vrinita. kto kdy
vytiehuge osiwyth zol
dech. kto stiepuge wi
nicy a zowoce gjegi
negie. kto pase stado
a mleka z stada nege.
zdali podle clowa toto
mluwi. cili y pisino
two nepiwi. neb psa
gt wzakonie mojzie
sdwie. nezawiezeo
vst wolu mlatiace.
zdali onwlech pere
gt bo. cili pnad gi
ste die to. neb pnad
zagiste to psa gt.
neb ma ktoz ore w
nadegi orati. a ktoz
mlati wnadegi pri
getie vzitka. ponedz
niy wam duchowe
niecy rozsiewie ne
welika tiez gt aby
chom telesne niecy
gt abychom telesne
niecy wase zali po
niewadz gjni mocy
wasie vczinim sii pri
nadegie nemy. ale
nepziwali jme te
mocy. ale wsecko tr
pime. abrzeho zadneo
vrazu nedali cteni
krystowu. zdaz newie
te ze ktoz wchraa de
lagi. to az k chramu
prislusie gjedie. a ktoz
oltari sluzie. oltarie
pozimugi. tak y pan
zpozobil tiem gjto ctie
zwestugi. aby zeite
zjwi byli. ale ja ni
cehoz tech niecy ne
pziwal sem. a nep
sal sem two aby se tak
alo nammie. neb le
pe mi gt vmrieti. nez
li by kto chwalu mi

wypuzdnil. neb bu
duli čtee kazati nee
mie chwala. neb nu
ze mie pudi. ale bě
da mie nebuduli
čtee zuě stoti. neb
gdli že to chtě činim
odplatu mā. a pakli
bezděčnie wladařěste
mi swěřeno gest. ptoz
která gest odplatu
ma abych čtee zuě
sluge. bez ztratwy pw
lozil čtee. abych ne
pozinul moc me
weětěr. neb když sě
byl swoboden zewse
ch. wšech sem se sluc
včinil. abych mnoe
zmich zyskal. Pvčin
sem židom iako žid a
bych židy zyskal. těm
kteříž podzakonē su
iako bych podzakonē
byl. ač sam nebiech
podzakonē. abych ty
kteříž podzakonem
bieu zyskal. těm gž
bezzakona bieu iako
bych bezzakoa byl.

ač sem bezzakoa bo
žieo nebyl. ale wza
konie byl sem kristo
wie. abych zyskal ty
kteříž bezzakoa bieu
včin sem nemocny
nemocny abych ne
mocne zyskal. wšěc
ko wšem včin sem
abych wšechny spase
ny včinil. a wšecko
činim pěte. abych
gu včasten byl včin.
Newietech že ti kte
říž nautěk bězie. w
šickni zajgte bězie.
ale gen bere zaklad.
tak běžte abyste pw
sobili. a když kdož
w bogi bouge ode
wšech wěcy se zdržu
ge. a oni zajgte aby
porušitedlnu koru
piali. ale my nepo
rušitedlnu. pr ia tak
běžim neiako wne
gistotu. tak bouji
neiako wietr bepu. a
le tresbu telo me. a
w sluzbu poddawā.

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

abych snad když gi
ne věmy sam nebo
dny nebyl věřien. x.
Neb nechcy byste
nevěděli bratr
ie. že otcowe naši w
sichni pod oblakem
byli. a wšickni moře
přešli. a wšickni w
moyžiešo pokřtěni
sú w oblaku a w mo
ři. a wšickni tyž po
krm duchowní yed
li. a wšickni tyž napoy
duchowní pili. a pi
gieché z duchowního
skalu ydúcie za nimi
sluhy. ale skála bie
ché Kristus. ale neve
mnohých gich dob
ře se zlíbilo bohu
porazjeni sú na pusti.
aby wiecy wzpodoben
stwí stali se tu. aby
chom nebyli žádosti
wi zlých wiecy. jako
y oni žádali. ani mo
dlosluhy bynzyme
věniem jako niekteří
z nich. jako ž psá. gt.

Sedl lid gjesti a pitti.
a wstali hrati. ani
smilnieme jako niekte
ří z nich smilnili. a
padlo gich yednoo
dne. xxm. tisyw. ani
pokušeyme ge jako
niekteří z nich poku
seli. od hadow zhy
nuli. ani reptete jako
niekteří z nich repta
li. a zhynuli od zahu
bitele. aby wšecky
wiecy wzpodobenstwí
přazie se gim. ale
napsany sú k ztrestá
ni našey. do kterychž
konecm wiew přišly.
ptož kto se mni by
stal wiz aby neupad.
pokušee was neza
chwatauy gedie ko
wěcie. ale wierny gt
bohy gež nedopusti
was pokušeti nadto
než možete. ale vzmi
s pokušenim tabe pro
spěch. abyste mohli
snesti. ptož nayvm
kepsi vtiekayte od

modlo sluzeć. Jako otu
trnij mluwi. wy sami
sudte co prawi. Kali
ch dobrzeciie gerz
dobrzeciie. wsak ob
rzamie kterie kry
stow gest. Chleb kte
ryj lamame wsak
vczastenste tela panie
gest. Neb gen chleb
a gedno tělo mnozy
sme wsickni. Kteryž
zgedno chleba a zge
dnoho kalicha obau
geme. Wizte pzrate
podle tela. wsak ti
kteryž gedie obeti v
ciastni su oltarie. Coz
tedy die aby modla
obetono bylo nietro.
aneb zeby modla by
la nietro. Ale coz obe
tugi pohane. dablo
obetugi aneb bohu.
y nechcy byste byli
wuczasie dablow.
nemozete kalicha
panie piti a kalicha
dablow. nemozete
stolu panie vczastni

byti a stolu dablow.
Cili popuzieme prz
aneb zdali silnieysi
geo sme. wsecky nie
cy mi sluzegi. ale ne
wsecky su vziteczny.
wsecky nieczy mi slu
zegi. ale newsecky
wzdelawazgi. Zadny
coz geo gest nechleday
ale coz gineo. wsecko
coz se wmasnych ke
zamech podawa gez
te. nie se netrzezice y
swiedomie. Panie gest
zemie y plnost geyie.
A ci kto zniewiernych
potwola wuto kwecie
ci achcete piti. wsec
ko coz pdwas poloze
no bude gezte. nie se
netrzezice pswiedo
pukli by kto ci. Toto
obetowano gest mod
lam. Nechtepte gie
sti pto genz vkazal.
a pro swiedomie. a stie
domie ciku nete. ale
gineho. y proc zagte
swobodu ma suzena

gruwa od gyzieo sirednie. ponieważ ia o
milosti przyjmam.
proć mi se tuhagi p
to że dieky cinii. ptoż
lec gniete. lec prte. a
neb co gmieo ciinite.
wsecky wiecy kchwa
le bozie ciinite. bez v
razu budte zidom y
pohano. y sbotu bo
ziemu. jakoż y ia we
wsech wiecech wsem
se libim. nekledaige
co mnie vzitecneo gt.
ale co mnohy. aby
spaseni byli. xi

Nasledowniky
mogi budte ia
co y ia krystowy. ale
walim was bratrze.
że sbrze wsecky wiecy
pomnite namie. ajakoż
dal sem wam přeza
mie ma drzite. ale
chcy abyste wiedeli.
że kazdeo muze hla
wa gt krystuo. a hla
wa zeny muž. hlga
pak ženwa bog. kaž
dy muž modle se a
neb prokuge opři
krytu hlawu ohyz
duge hlawu swu.
a kazda zena modle
cy se aneb prokugic
o nepřikrytu hlav
ohyzduge hlav swu.
neb wse zayedno gt
iakoby ohlysela. ne
nepřikrywali se zena
ohol se. pakli mzlo
gt zenie oholiti se.
aneb oblyseti. při
krytu hlawu swu.
muž zagste nema p
krywati hlawy sve.
neb obraz achwala
bozie gt. ale zena ch
wala muzowa. neb
nemuž zzeny. ale zena
zmuze. azagste nee
stworzen muž pre.
ale zena pmuze. pr
ma zena přikrytie ime
ti nad hlawie swe pro
andely. ale wsak a
muž bez zeny. a zena
bez muze wpan. neb
iakož zena zmuze.

tak y muž slušie že v
ale wšecky wiecy zbo
wy sami sudie sluše
li žene nezawrite mo
dliti se. ain samo pu
wzeč vá nad tov. že
muž zagte dali kstic
rosti obyzdaj yt gev
ale žena dali kstic
rosti chmula yt gie
neb wlasoe zazakry
tie damy sluge. ale
zdali se kto smuslivy
byti my takowe oby
čeje nemame ani sbor
bozi. a toto přiložugi
nechmule. že ne kle
přiev ale khorsiemu
shazuiete se. Nappre
zagte když se shazuie
te do sboru skysom že
sú rozdělee mezy vami
a diel tov wierim. Ab
musegi y kacerista
byti. aby ti kteriž zku
šein sú zgevni buli
mezy vami. Proč když
se shazuiete spolu. Gi
nee wečeře bozie gie
sti. neb každy swu

wečeři pd gymu kyge
dem. a gimy zagyste
lačen. a gimy překo
pil se. zdali domow
nemate kzedenii a
kupiti. čili sbor bozi
pohuzugete. a hanbite
ty yžto nematgi. co
diem wam. chwali
was. v tom nechwa
lim. Ja zagte wzal
sem od pana. což y wy
dal sem wam. že pan
g. w kteruž noc zra
zowan bee. wzal
chleb. a diekuv činie
lamal. a řek. wezmie
te a gezte tot yt tě
lo me kterež za was
zrazeno bude. to čini
te name spolu pama
tomie. Též y kalich
když yt wečeřal řka
Tento kalich nowy
zakon yt wine krwi
to činice kolikrat ko
li piti budete name
spolu pamatomaie.
neb kolikrat koli gie
sti bude chleb této.

B.

abalich pitu. smrt pu
ne zwestowati bude
te aż y prijde. ptoż
ktoż boli gziesti bude
chleb tento. a pjti ka
lich panie nehodne.
uimen bude tele a
krwi panie. ptoż z
kus sam sebe zlowiek.
a tak zwo chleba gez
a zbalichu pi. webo
ktoż gie a pie nehodě
sud sobě gie a pie ne
G rozsuzuge tela panie.
ptoż mezy wami mno
zy nemocni. a mdli. a
spie mnozy. bychom
sami se rozsuzowali.
nebyli by od toto suzeni.
ale když bysme su
zeni. od pana bysme
ne trestani. aby
chom s tiemto swetě ne
zahynuli. ptoż bra
tzie mozi když se s
chaziete k gedeni.
wespolek sobě sami
wayte. pakli kto la
ime doma gezi. a by
ste se k sudu ne schla

zeli. bime pak wiecy
když prijdu zwsobě.
O duchownich pak
wiecech nechcy
byste newiedeli bra
tzie. wiete že když ste
pohane byli. k mod
lam niemy. jako ste
bywali wedeni cho
dili ste. ptoż znamo
wa činim. že žadny
wduchu božie mlu
we nedie od ježeme
ježisduši. a žadny ne
moż řieci pan ježiš
gedine wduch swatě.
Rozdielowe zagbe su
milosti. ale tyž duch.
a rozdielowe služeb
nosti su. ale tyž pan.
a rozdielowe skut w
su. ale tyž boh. genž
dela wsecky wěci we
wsech. a zjednoh kaž
demu dano bywa zje
weni ducha k užit
ku. niekterehož zagiste
dana bywa skrze du
ch. mudrosti. k bimeh
ch. vmieh. podle tehož

duchla. Gmev wiera
w tentž duv, Gmemu
mi wzdrawom wzged
nó duv, Gmev cinee
dinow. Gmev proce
Gmev rozezna duchow
Gmev rozlicnost iazy
kow. Gmev wyklada
řeci. aty wšecky wiecy
cini gen. atyž duch.
rozdělugě každému ja
kož chce. Neb iakož
tělo gedno gest a vdy
ma mnohe. ale wšec
kni vdowe těla iakž
koli gest gich mnoho.
wšak gedno tělo su.
Tak y Kristus. Neb
w gednom duchu w
šickni my w gedno
tělo pokřtěni sme. lěc
židé. lěc pohane. lěc
sluhy. lěc swobodni.
a wšickni gedno du
chem napogeni sme. Neb
y tělo nee gen vd
ale mnozy. dieli no
ha že neg sem ruku
neg se ztěla. nepto
nee ztěla. a dieli nho
že neg sem oko. neg se
ztěla. nepto nee ztěla.
Gestli wšecko tělo o
ko kde slyšeme. a gestli
wšecko tělo sluch kde
potvoneme. ale my
položil bohu vdy wtě
le. ageň každý zmich
iakož chtěl. Neb když
by byli wšickni geden
vd kdeby bylo tělo.
ale nyme mnozy za
gyste vdowe. ale gedno
tělo. a nemož oko řie
ci ruce slut w tobě
nepotřebugi. a neb
opět hlawa noham
neg ste mi potřebny.
ale mnoo wiece vd
we těla zdo se zdagi
mdleysi byti potře
bniejsi su. a kteréž
mnime nevslechti
le byti vdy těla těm
čest hojniejsi pdamy
me. a kteréž nepočesti
su vdowe naši hoj
niejsi počestnost ma
gi. ale potiwi na
si vdowe mieřiž ne.

potrebugi. Bohzá
gte zřiedil tělo. to
wu čtwrý nedostá
tek tpiese horniey
si gey dawnyge cest.
aby nebylo rozdělee
wtěle. ale aby gey
druhé pečliwi by
li wespolek wdee. A
pili co gey w spolu
trpie wsickni wdee
a neb bymli chwá
len gey w spolu ra
dugi se wsickni wde
ale wy ste tělo kristu
a wdowe zwdu. A niek
tere zagte postawil
bohwkaerkwi. Nay
prwe apostoly. dru
he proky. třetie vči
tele. potom ty gto diwy
činie. pak gto nemo
ce vzdrawi. pak spo
mahanie. zprawo
wanie. rozličnosti
iazykow. wyklada
ňeči. zdali wsicki apo
stole. zdali wsicki pro
ky. zdali wsickni vči
tele. zdali wsicki ňe

diwy. zdali wsickni
magi moc vzdraw
wati. zdali wsicki rozli
čnyi iazyky mluwie.
zdali wsicki pismo wy
kladagi. ale miluygte
lepsie dary duchowe.
a gesste wyssi wam
cestu vkazi. xm

Bych iazyky lid
skymi mluwy
andělskými. a lasky
bych nemiel. věnien
se iako nied gto wzni
azwonec gto zwuci.
a bych miel proctě
a znal wsecka tayeste
y wselike vmiec. aby
ch miel wselikú wie
ru tak zebych hory
pnajsel. a lasky nebu
dul mieti. nic neysem.
a bych rozdělil wsy
chmy chudych wsec
ky statky me. a wy
dawnli tělo me tak ze
bych horal. a lasky
nebudul mieti. nic
mi platno nee. laska
trpelliwa gest. dobro

cuma gst. laſka nezá
widi. nečiní pýchwa
ſenie. nenadyma ſe.
nec žádoſtiwa ſe ctí.
nehledá což gegie
gst. nepopuzuie ſe. ne
myſlí zleo. neradugie
ſe nadneprawi. ale ſpo
lu rádugie ſe pwdé.
wſedky wěcy ſnaſie.
wſemu wěří. wſem
wěcem ſe rádugie. w
ſecko ſtrpí. laſka ni
kdy newypada. ber
procte wyprazdnie
budu. aneb iazyke
prestanu. aneb vmě
ne zbazeno bude. zb
nedokonale poznawa
me. a nedokonale pro
kugeme. ale když p
gde což dokonale gst.
wyprazdnieo bude což
nedokonale gest. kdy
sem byl malicky. mlu
wil sem iako malicky.
myſlil sem iako ma
licky. myſlil ſe iako
malicky. ale kdy vá
sem muž. wyprazdnil

sem ktere wěcy bie
malicke. widime za
giste mye skrze zrcad
lo awtredoben sti. ale
tehdy tuti wturi
zye poznawu nedok
nale. ale tehdy pozná
iakož y pozná ſe. a mye
zostawugi wiera na
dege a laſka tyto tři
wěcy. ale wětše gst
z nich laſka. xiii q.

Nasledugtež laſky.
mluyte duchow
ne wěcy. ale wěce
aby ste prokomuli.
zneb kdož mluwi ia
zykem nelidé mluwi
ale bohu. neb žádny
nerozume. ale duch
mluwi taynosti. zb
kdož prokugie lidem
k wzdělani mluwi.
a k napomnaj. aby ste
sedli. ale kdož iazyke
mluwi sam ſe wzdě
lawa. ale kdož prokuj
ge ſbor božj wzděla
wa. y chcy aby ste w
ſickni mluwili iazyky.

Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

ale wiece aby sie prawi
komuli. Neb wetsi gest
ten ktoż prorokuge, než
ten ktoż mluwi iazyky. gedme lečby wy
kladal. aby sbor wzdě
lanie přijal. ale ny
nie bratřie pgduli
kwa iazyky mluwie.
co wam platen budu.
gedie lež wam mluwi
budu, aneb wzeweni.
aneb wwnieni. aneb
wprocti. aneb wnau
čeni. zwsak kterež wiecy
bezduse su hlas wy
dawagice. budto pi
stala. aneb husle. ge
dme lež dadie rozdě
lnosti zwukow. kterak
bude wiedieno co což se
zpieum. anb hude. g
zagiste wydali hlas
negisty truba. kto se
přawi kbogi. Též
ywy newydateli ia
zykem zgewne řeči.
kterak bude wiedie
no což se prawi. Bude
te zagiste wpowietrie

mluwiece. tak mnoo
iakoż gest rozličnost ia
zykow na toto swěte.
a nic nee bezhlasu.
ptoż nebudili znati
mocy hlasu. budu wo
komuž mluwi cyzo
zemec. a ten gež mlu
wi mnie cyzozemec.
Též ywy genž milo
wnicy sie duchowni
wiecy. kterež dela sboru
hledie aby sie rozm
nožili bili. a ptoż k
toż mluwi iazykem
modl se aby wykla
dal. Neb budili se
modliti iazyke. duch
moy modli se. ale my
sl ma bez vzitku gest.
ptoż tesky gest. modliti
se budu duchem. mod
liti se budu y mysli.
zpewati budu duchem.
zpewati budu y my
sli. Sinak diesli co
dobreho duchem. kto na
plni mjesto nevmie
lego. kterak die amen
nate dobrořečeni nb

co ty prawiò newie.
Neb ty zagyste dobre
dieby činiò. ale dru
hy se newzdělawa.
dieby činim bo. že w
sech mub iazyke mluwiti
ale w sboru chcy
radegi pet slow sim
slem my mluti. abych
y gine naučil. nežli
deset tysyc slow iazy
kem. Bratrie nechtěy
te děti byti simysly.
ale zlosti maliczy buď
te. ale simysly dobřoma
li buďte. Neb wzapsa
no gest. že wzimych ia
zyecch a wzimych ře
čech mluti budu lidu
tomuto. a ani tak vy
hysie mne die pan. A
tak iazyke neyssu na
znamie wiernym ale
neweerny. A proto ne
neweerny ale wierny.
Proz kdyžby se o sel
wsechen sbor spolu.
a wsichni by iazyky
mluli. a wseli by
mezy nie newmiely.

a nb newěrny. wšak
ěbu co blazniie pu
stiliby wšichni proro
covali. a wšelby nie
to newěrny a neb
newmiely. pimozen
bya odewsech roz
suzen bywa odew
sech. neb tayesste sro
ce go zyewena bu
du. a tak padna na
twarz modliti se bu
de bo. wyznawage
že gyste boh gest me
zy wami. Aby tehdy gest
bratrie když se schá
ziete. každy zmub ža
lm ma. včenie ma.
zyewenie ma. iazyk
ma. wyklada ma.
wšecky wiecy kwzdě
lani buďte. Lež iazy
ky kto mluwi pulé
dwu a neb mnoho
iakožto tři. a po stra
nach. a gen wykla
day. pulti nebude
wykladati mlé w
sboru. a pe mluw a
bohu. ale proroce

dum a nebo trie pin
te, agnii rozsluzugte.
pakli co gine v zge
ueno bude sedace
prawin mlc. neb mo
zete wsickni ge pro
druhe prokoti. abi
se wsici vcili. a wsici
se napomili. a duchu
we prowti prokom
podati sii. neb nee
bost rozbroge ale pu
boze. jakoz we wse
ch sbozech sinatych
vcim. zeny wsbozu
mlcte. neb neppusti
se gim mluti. ale a
by poddany byly. ta
koz v zakon mluwi.
a pakli se co chce uci
ti doma muzow sch
tezte. neb nepodob
ne gest zene wsbozu
mluti. zdali gest od
was slowo bozie po
slo. anebo kuzim samy
pri slo. mniti se kto
byti prokem a neb
duchowni. poznay
ktere wiecy pisi wam.

neb panie sii pluzna.
pakli kto neuie bu
de neuiedien. ptoz bu
trie im lugte prokoti.
a mluti iazyky nezno
te braniti. a wsecky
wiecy pestiwe a wsole
radu dejte se mezy

Ale znamo wam
ciini bratrie
denie. kterez sem ka
zal wam. kterez ste pri
gali. w niemz y stogi
te. skrzenez y spasei
budete. pokterniz pri
rimu kazal se wam ac
drzite. leč ste nadaro
vuieili. neb wydal
sem wam nayprwe to az
se y wzal. ze kristus vmi
rel zahrzechy nase.
podle pisem. a ze po
chreben gest. a ze wstal
zmrtych treti den po
dle pisem. a ze widien
gest odzvtra. potom od
yedenadcti. a potom
widien gest wiece nez
odpeti set bratri zmi
chzito mnozy ziuti si

aż do tego chwile. ale
niektorzy zemrzeli. proto
widzim yż od diabła
a proto odewszech apo
stow. nayprzedtym pub
zewszech iako odpusta
ceni. widzim yż v o
temme. neb ia sem
naymenszy z apostow.
yż ney sem hoden
zwaty apostolem. neb
iem sę prześladował sbor
bozyemu. ale milosti
bozy sem to coż sem. a
milost yego we mnie prz
dna nebyła. ale chop
ziegie sem nadewsze
aby yzne pracowali.
a nie ia ale mi bozie
semnu. lecz ia zaysze.
lecz oni. tak sme ba
zali. a tak sme vwierzi
li. a ponieważ se krystu
każe że yż wstał z mr
twych. ktorakż pra
wie niektorzy mezy wy
że nee z mrtych wstaie.
a pakli wstanie mrt
wych nee. tedy gest
ani ku wstał. a new
stalli yż ku. daremne
yż kazanie nasze. daremne
yż y wiera nasze. ana
lezeni sme y krzywi
świadkowie bozi. nb sme
prawili świadectwie
przeciw bogu. zeby wzbrie
sył krystu yegoż ne
wzbriesył. yżli że mr
twi newstawaią. zb
newstawaili mrtwi.
ani krystus wstał. a
pakli ku newstał. da
remne yż wiera wasze.
neb yeszcze sze wkrie
sieczi wasich. tedy
y ci yesto zemrzeli w ku
zakynuli su. a yestli
że gedne wtoto zyw
ce sucz w ku nadeyzi
mame. biedniejsi sme
wszech ludi. ale nye
krystus wstał z mrtych
nayprzedniejszy zlech
ylo spie. neb zagiste
skrze człeka smrt. a skrze
człowieka wzbrie sze
mrtych. a iako wada
mowi wszyci vmierą
yż. tak y w ku wszyci

obzimeni budu. ale
kazdy wstwe čadu z
wlastie. Naypre kb.
potom ti kteriž su kry
stowi. ygto su wpsti
geo vwěřili. Potom
konec. kdy wzda kraj
lowste bohu a otcy.
když wyprazdni w
selike kniezacto. a mo
asstu. vpinouzme.
ale musy on kraloti
až poleri wsechu ne
priately podnoszy go.
Nayposlez pak nep
telkynie zkazena bude
smrt. neb wsecky ne
ge podal podnoszy
geo. A když die wsecky
wiecy podamy su gu.
bez pochybeme križe
toho yeži podal gu
wsecy wiecy. Když
pak podamy budu
ge wsecky wiecy. te
dy y on sam podam
bude tobu. geni podal
ge wsecy wiecy. a
by byl bohu wsecko
we wsech. Gmak o

vemie ty ygto se krize
zamrte. ponie dž ouse
mrtwi newstanugi.
y pěži se krize zane.
Pěži tedy y my nebez
pečenste tupie nabu
ždu hodiv. Nakazdy
den mu pslawu
musi bratrie. kteruž
mam w ku geži si pu
nasem. Gestli že sem
podle ciloa pti selma
bozowal wesezu. co
gt platno newsta
wagili mrt. Gezme
a pizme. neb zaytra
zemrieme. Nerodte
byti sredeni. nebť
perusugi mrawy do
bre zla spolu mluve
me. Poytie spraueni
a nechtěyte kresiti.
nebť neznamost bo
ži magi niebteri. ku
poctiwosti tum mlu
wim. ale die nebo.
kterak mrt wstaugi.
aneb wkterak tele
prigdu. Nemudry.
Dy což tozsiemuo. ne

obziuruge se lec pre
vmie. A coz rozsiemu
neto telo kterez bu
ducie yst wzsiemu.
ale chole zrno. iaboz
pseniczne. aneb ktere
koli yine. aboh damy
ney telo iaboz chce.
a kazdey semei zwla
stnie telo. newselike
telo tez telo. ale gine
zagiste lidske. a gine
chomadske. a gine tě
ptacie. a gine rybie.
a tela nebeska. a tě a
zemska. ale gina yst
slawa nebeskych. a
gina zemskych. gia
swietlost slunce. a gia
swietlost mieziece. a
gia swietlost hwezd.
neb hwezda od hwez
dy rozdielna yst w
swietlosti. tak y wzk
riesee mrtych. kozsie
ma se wporuseti. wstu
ne wneporusem. koz
siewa se wnevsleych
telo sti. wstane wslawie.
kozsiea se wnemocy.
wstane wmocy. koz
siewa se telo homad
ne. wstane telo ducho
wne. Gestli telo ho
madne yst yduchowe.
Jako psano yst. Vcin yst
prwi adam wduse zi
wu. ale posledni a
dam wduch obziuwu
gyac. ale neto prwe
ktere yst duchowe.
ale ktere homadne.
potom kterez yst ducho
wne. Prwni clowek
zzemie zemsky. druhy
clowek znebe nebesky.
Jakyz zemsky takyz
y zemsti. a iakyz ne
besky takyz y nebesti.
Ptoz iakoz sme nosy
li obraz zemskeho no
simez obraz y nebe
skeho. A to prawi bra
trie. ze telo a krew
kralowstwi bozim
wlasti nemohu. a
porusee neporusem
wlasti bude. Ay tagie
ste nam prawi. wsiechni
zagiste wstanem. ale

newsic se prniemie
wcasu brzbem. wo
ka mzerii. wzpostedme
trubě. Neb zatrubi
truba. a mrtwi gez su
wzkřiu wstanu nepru
sein. a my se prmienie
Neb musy přeruśite
dne toto oblecy se w
nepruśec. a smrtedsk
ne toto oblecy se w
nesmrtedsk. Tehdy
bude řeč skutaj psa
gt. Pohlcena gst smrt
wítězstwi. kde gst smrt
ta wítězstwe. kde gst
smrti osten tj. Osten
smrti hřiechy gt. ale
moc hřiecha gst zakon.
ale bohu dieky gez
dal na wítězstwe skr
ze pana naso gezuřa
gez vmřel za nas.
Proz bratřie mogi
mili stali budte a
nepohnuti. rozmaha
gice se wdiele bozie.
widiecky wiedauce že
prace wase neme dr
temmie w panu xvi

O sbieraj pak gto
se děge na ste
labozi sem zpozobil
w sbořiech galatech
tak y wy včinite wpr
wni den posobotě.
když zmas sam vsebe
slozi. zamkna coz se gy
libiti bude. aby ne
teprwu když přygdu
sbieraie bylo. a když
gsi vmas budu skte
vechi zbusyte poslie
ch tyť posli. aby ne
sli dary wase doge
ruzalea. Pakli had
ne bude abych pia
sel pogdu sem. a při
ygdu kmam když ma
redony přegdu. av
mas snad zostaw. a
snad y přes zy bu
du. aby ste y wy me
prowodili kamž koli
pogdu. Nechcy zagde
mas nye widěti w
toto gsti. nb nadegi
se že zanekteryž ma
přebudu vmas pře
pustili pan. ale po

budu wesezu aż dole
tnie. neb dwere otew
ziemy mi welike a
zgewne. a pliwnicy
mnozy. a pgdeli tymo
teuo wizte atby bez
strachu vmrzb byl.
neb dielo pane dela
iako y ia. pr abv zá
dny gym nebrzel. a
le pmodte zgey wpo
kogi. aby prisel be
mne. nb cakam ho
s bratrimi. o apollo
pab bratru znamo
wá cini. že sem ho
mmo. psyl aby psel
kwá s bratri. a zagi
ste nebyla wole ty.
aby nye psel. ale p
gdeli kozi bude prig
den. bdete a stogte v
wierie. zmužile cinite
a posylite sebe wsta.
a wsecky wiecy mise
wsase budte. a pssy
mrzb bratrie zmay
te dom stefane. a for
tunatow. a achayrow.
nb sii prawtiny a

chavtske. a wsluzbu
stratych sa se zto so
bili. abyste y wy pod
dani byli takowym.
y kazde v pomocy
a vsplugiace mezy
nami. a radugi se zto
že sii sami stefana.
a fortunata. a achay
ab. nb to coz se mam
nedostatku o na
plnili. nb sii posylili
y mego dua y mase.
proz poznayte ty kte
rzi sii takowi. pozdrawi
mrzb wsici sborowe
azye. pozdrawi mrzb
mnoho w panu prysci
a akwila. s domacy
swy sborem vinchzito
y ia hostedu mam.
pozdrawi mrzb wsici
bratrie. pozdrawte
sebe wespok wpoli
bem sstem. pozdrawe
me ruku pawlowu.
pakli kto nemiluge
pana nasego ezuse bud
pklety wden sudny.
milost pana nasego

gezisek buri laskā
ma sewsel wam w
krystu gezisi amen.

druha ep kormtom

Paurel apol
gezuk w skr
ze uwli bozi.
atrmoteus
bratr. Sbotu bozie
kterzi gst uborymtu.
sewsel sunty kterzi
si prowsie azu. Nik
tra a polbor odboa
otec nas aptra gezuk.
dobroiecem bolsa
otec pta nas gezuk.
otec milosiden st.
aboh wse vtesene.
gez tesi nas wkrude
zamucel nase. abrcho
vmr mohli tesiti ty
kterzi newselike na
tisku su. skize napo
minaine kterzi vmr
napomnam bymze
odboa. neb iaz se ty
mahagi vtrpe zim
wnas. tak v skize za
rozmaha se vtesee
nase. ale kec zamucek

trpie pusse napom
naine aspasee. kec
potesel bymze pus
se vtesee. kec napo
minam bymze pus
se napomnaie aspu
seme. kterzi cini sna
se tech vtrpel kterazi
vmr trpie. aby nase
nadege pewna bysa
zamuo. viedue ze za
koz wumusie ste vtr
pen. tak budete prie
sde. nb nechce byste
neuiedeli bratrie
onasem zamucel kte
rezi sto se wazu. neb
plus sme obtezeni
nad sylu. tak ze se na
sy skalo ziwu bysti.
ale my sal wsoe od
powied smrti mieli
sme. abrcho nebyli
vstrgice sami wse ale
wboa gez kriesy mr
tuc. Genz ztak mno
hych nebezpecenst
wrsu bozie nas a
wytrhl. Uniez nade
zi mame ze y gestě

wy swobodi. kdž y wy
budete nad spomahá
ti swými modlitbami. aby
odtrzeni mnohých osob.
to kterež wnas gest
obdarowáno. ze mnoh
ge dieky dály se za
nas bohu. neb slawa
naše tato gest swědectwí
swědomí naše. že w spro
stnosti srdce. a w ryzo
ste božie. a ne w mud
rosti tělesné ale w mi
losti božie obcowali
sme na tomto swěte. a
hoyněgie kterž. neb
y mnohých wěcy nepsa
li sme tomu než kterež
ste čtli a poznali. a
nadegi se že až do kon
ce poznate. jako ste
y poznali nas nedo
konale. neb slawu
wase my sme jako y
wy naše wden pra
nas gezuš. a w tom
doufal chtěl se prwe
pgiti k wam. aby ste
druhu mit mieli. aby
ste was gsti domacie

domyce. a potom zmace
domyce k wam pgiti. a
od was doweden býti
do židowsta. pak když
se to chtěl včiniti zdali
se lehkosti užíwal.
aneb to což my slim
zdali podle těla my
slim. aby bylo wem
nie gest anee. ale wie
my bohu. že což naše
kterak byla k wam
nee wnie gest a nee.
ale gest wnie gest. neb
syn boži gezis kristus gž
mezy wami skrze nas
zwěstowan gest. skrze
mie a sylwana a tymo
tea. neb bylo wnie gest
anee. a gest wnie bylo
a gest. neb kolikž kolí
zaslibenie božich gest.
wniem gest. proto y skr
ze nieho amen k chwale
bohu k slawie w nas.
a gež posyluge nas
swati wiru. a gež po
mazal nas bohu. a
gež znamenal nas.
a dal zaklad ducha w

śrdach naśich. ale ja
świedku Boga wzywam
namu duśi. że odpu
śćege wam nepśel se
wiece do Korynthu. ne
pto abych ono przynoś
nadwaśi wieru. ale
przyocemy śmie rado
śći wasie. nb wieru sto
stawił η Jsce
sem pak to gisce
vśebe. abych opet ne
przel ćzamutku ćinim.
nb ać ja zamuay
was. a kto jest jež by
nie obwesćił. gedy
ten jenž se zamucu
je skize nie. alto gi
sbe psał se wam. abych
ćbyž przygdu zamut
ka na zamutek ne
miał. zbach wiecy zni
ćht miał sem se rado
wati. dowfuge owse
ch omu. že ma rado
ść v wśech was jest.
neb z mnohego zamu
cenie a zvzkosti śrd
ce psał sem wam. śkri
ze mnoe skzy. aby śte

se nemutili. ale aby
śte wiedili ćtenu
laśku ma ćoyniegie
ćnim. a pak mie kto
zamutił. nemme za
mutił ale niektere.
abych neobteził w
śech was. dosti jest
tov jež takowy jest
treśćtanie to ćterej
bya odmnohych. buk
aby śte przy tov wiece
odpustili. a tešili. aby
snad pli śmy zamut
ćem nebyl pohlcen
ćtoj takoy jest. pri psym
was. aby śte vtwrdi
li ćnie v laśku. nb pto
sem vpsał wam. abych
poznał gi śkostu mośi.
gśteli wewśe poślu
śni. przeli śte ćov co
odpustili v ja. neb
v ja coj sem odpustił
ać sem co odpustił v
was wośoe ćrystove
abych nebyli oklam
ani od śatana. neb
neyśu na neznama
myśłee jego. a ćbyž se

Gray Scale 0 1 2 3 4

Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

psel do troady pro
krystow. a dwere mi o
tewrzeny byly w pa
nemel sem odpocinu
duchu mey. pro ze se
nenalezl tyta brat
mey. ale pozegnaw
szy bral sem se do
macedonye. ale bo
dieky. gez wzdycky
daway nam swyetezy
ti w kristu gezisi. a wo
ni zwamosti swe zge
wuge skrze nas w
kazde mieste. nebo
gsme wonie dobra sme
bohu w tech kteryz
spasieni bywagi. y w
tech kteryz hynu. ob
nye zagste wonie smy
ti k smrti. ale gsme
wonie zywota k zywo
tu. a kto kto gest tak
hodny. nebo negsme
sa mnozy cyzolozie
ce slowe bozim. ale
z vpriemnosti. a yako
z boha pobohe w kristu
Pocinamy mluwie
me opet sami se
chwaliti. aneb zadsi
potrebuge sa nek
teri chwalitebnych
listow kwa. anebo
od was. list nasz wy ste
napsany w sydcech
nasich. gez gest znamy
a citese od wszech lidi.
zzewrzeni ste. ze ste list
krystow vczieny od
nas. a napsany. ne
cernidlem. ale duchem
boha zywego. ne nad
deskach kamenych.
ale na deskach srdce
telesnych. a dowsa
me takoe mame skr
ze krya kbohu. neze
bychom dostatecni
byli pomysliti niet
co od sebe. a kozio z
sebe. ale dostatecno
st nasze z boha gest. deni
y chodne nas vczinil
sluzby nowe swede
cke. nelitery ale du
che. neb litera zabi
gie. ale duch obziwu
ge. A prziedi sluzba
smrti literami popsana

nakamenin byla w
slawie, nb ze nemohli
synowe vzrzeti potwa
ti natwari mojzieso
wu, pro slawu oblice
ge geo, kteraž se wy
prazdniuge, kterak
netwiece sluzba dua
bude w slawie. nb po
niedž sluzba smrti w
slawe byla. mnohe wice
ce hovna byla sluzba
sprawy w slawie. neb
aniž byl oslawen to
což se stwielo wtelo
stwie, prjewysemu
slawu. neb poniedž
to což se wyprazdniu
ge skrze slawu gest.
mnohe wiece to což
zostawa w slawie gest.
A pri magice tabo nade
gl. mnohe dufame
pozywe, a neco moy
zieso kladiese zastenu
na twarj swu. aby ne
potrili synowe vzrzeti na
twarj gi. gdo se wyp
driuge, ale zatmieni
si sy slowe gich, nb

až do dnesyneho dne taž
zastera bdž se ote stary
zakon zostawa neod
kryta. nb wen bywa
wyprazdnena. ale až
do dnesyneho dne bdyž
se moyzieso ote zaste
ra preložena byl na sid
ce gich. ale bdyž se o
bratie kupro odjata
bude zastera. neb
boh duch byl. a kdež
duch boži tu swobod.
ale my wsie odkryty
twarj. slawu pane
spatrugice. w tyž ob
raz bywe premenie.
od swietlosti w swiet
lost. ako od duo pane.

D to tož magice tu
sluzbu. podle kte
rež milosti sme dosti
nesly neme. ale odrie
kame se tajnosti han
by. nechodiece wtay
tosti. ani prziloziece
slowe božim. ale w
zgewem prawdy po
tuogice se kewseli
kev swedo lidske

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

po bohem. publi tabe
přirzto gest dobre zwe
stowanie naše. wtech
gsto hynu gest přirzto.
wnichžto bůh tohoto
swěta oslepil myssli
newiernych. aby se gi
neswietila swietlost
dobreho zwěstowanie sla
wy ktwy. gež gest obraz
boha newidědlneho. ne
nebazem sa sebe. ale
gezisěr pana nas. a se
sluhy wase skrze ge
zise. neb bůh gež řekl
aby z tenosti swětlo
se zaswietilo. ten gest
oswietil wstdcech na
sich. bo swiecer vmie
lasnosti bozie. w twa
ra gezise. ale mame
poklad tento w sudi
ch hliněnych. aby
wysokost naše byla
z mocy bozie a ne z nas.
we wsech wecech za
mutek trpie. ale ne
skyssame se. chud
neme ale nebyme
opuštěni. ptiwenste

trpie ale nebyme
ostaweni. poniziuge
se ale nebyuame po
hanieni. wnebezpe
čenstě poddani ale
nebyneme. zwždycky
umrtwee gezisowu
natěle nasem nosie
ce. aby y žiwot gezi
sow zgewen byl na
těle nasem smrtě
dlnem. ptoz smrt dě
la w nas. ale žiwot
w was. a magice te
hož duch wiery. jako
psano gest. wěřil se proz
sem mluil. amy wě
ime ptoz y mluime
wiedusce že ten kterž
wzkřiesil gezise y
nas o gezisem wzk
řiesy. a postawi sami
neb wsecky wiecy pro
was. aby milost hoy
na skrze mnohe de
kow činiec wzmalla
la se wchwalu bozi.
ptoz nebyme. ale ač
koli ten člowek naš k
terž zewnitř gest.

ruſi ſe wſak ten gſ
wnitř gſt obnowu
ge ſe den oteďne. neb
to což my ſe kratičké
gſt a lehké zamuce
mé nad. nadmieru
wyſoboſti wěčné
ſlawy běřiemie děla
wnad. nemagíce
zřieme ktiem wěcem
kterež ſe widie. ale
kterež ſe newidie. neb
ktere wiecy ſe widie
časne ſu. ale kterež
ſe newidie wěčne ſu

Wiemie zagiſte
že ač zemſky
dom nad toto pbyt
ka bude zkazen. že
wzděláme zbožá ma
me. dom nerukú wě
čný ale wěčný w
nebeſiech. neb zato
y wzdychajme žadá
gíce ſe obléci wpřie
bytek nad. kterýž
z nebe gſt. ač wſak o
blečem anenazy na
lezeni budě. neb y
my kteříž ſme w
ſtanku toto wzdychá
me obtěžiem ſuc. p
to že nechce oblúpe
ni byti ale přiodie.
aby bylo pohlceno
což ſmrtedlneho gſt
od žiwota. Ale ktož
gedna nad wto gſ
ſe bohu gſt. gež nad
al zaklad ducha.
ptož ſmiegíce wzdy
chy a wiedúce. že do
kudž ſme w tělo těle
putugě od hona. neb
ſkrze wieru chodie
ane ſkrze twárnost.
Ale ſmieme y dobru
wolí mame radegi
pustouti od těla. a
přiom bytí k pánu. ptož
vſpluge. lec kromie
nes. lec přiem. libiti
ſe gemu. Nebo my w
ſickem muſyme ſe v
kazati pd ſtolicy kry
ſtowu. aby wypra
wil gen kždy wlá
ſtnie wiecy těla. než
činil. budto dobre a
neb zle. ptož wiedue

bazeni zanie lide radi
me. ale bohu zgewm
sme. nadegi se tabe
ze y wmrisem swedu
zgewini sme. Neopt
sai se chwalie wum.
ale přimu mi dnu
me chlubiti se zanas.
abyste mieli ktiem
kteřiž se wtwaři ch
lubie anewssdy. nb
lec myslí wytrhu
gem se kto. lec stře
zuši sme mi. lasba
zagiste ňim miti nas.
magice zato. ze ponie
wadž gen zawsdeby
vmřel gest. tedy wssi
zemřeli. a zawsdeby
vmřel gest kto. aby y
ti kteří žiwi sú. gižne
sce žiwi byli. ale to
mu gižzanie vmřel.
awstal zmrtwych.
atak my ztoho žadneho
sme neznali podle te
la. a ac sme poznali
podle těla kta. ale my
nie gižnetname. při
gdli wkřu ktere no
we stwořee. pomniu
ly stare wěry. a ay
nowe wssecky wiecy
včinieny sú. A to wse
zboa gež simiřil nas
essebu skrzeř. a dal
nam vřad simiřee. nb
zagde bohu biee wkřu
swět mie essebu. ne
mazie gim hřiehy gi
ch. a položil wnas slo
wo simiřee. přimesto
kta poselstwe pozimuie
ia bo by bohu napomi
nal skrze nas. Proz
prosime wmas přa smie
te se s bohem. Toho
gež neznal hřiechu.
zanas hřiechem val
bohu. abychom my vči
niem byli sprawe bozie
Ale spoma wnie
hagice napomi
name wmas. aby ste
milosti bozie nadar
mo nebrali. nb die
pismo. W čas wzac
my vslysal sem te. a
wden spasenie spomo
hl sem toe. Ay nymie

čas wzčany. ay wyme
dnowe spasee. žadnev
nedawagice wžadne
ho prazu. aby nebyla
poslužbamena služba
naše. ale wewšech uce
cech wzdawuwme se
sa' jako sluhy boži.
we mnohe trpelibi
wzamutiech. wpu
tebach. wrzbostech.
wzanach. wzalarie
ch. wnepriezni lid
ské. wpracech. wbdeni
ch. wzpostech. wčisto
tě. wpomieni. wdlugo
čakani. wsladkosti.
wduchu svatém. wlaske
neomylne. wslovu pra
wdy. wmocy boži.
skrze oděme spraw
nap[illegible]y y nalewicy.
skrze slawu a newro
zemie. skrze narieg
adobru powest. ja
koto swodce a priatw
domluwiti. jako ne
znami ale poznali.
jako mrtwe a ay žiwi
sme. jako mučeni a
ne vmrtwe. jako smu
tni ale wždy se radu
gice. jako potrebni a
le mnohe obohacu
gice. jako nic nemagi
ce ale wse' wiermi
wladnice. vsta na
se otewrsena su k
wam o korynti
srdce naše rozšireno
gst. Ne obsižuyete se
wnas. ale obsižuye
te se wstiesnuchi mu
sich. a tuž magice
odplatu. jako synom
prawim. rozšiřte se
pury. a nerad'te gha
westi s newiernymi.
neb ktere wlastenste
spraw s neprawy. a
neb ktere wnuristo
svetla k temnostem.
a neb ktere přirow
nanie k ebeliabo'.
aneb ktera zastka
wierneho s neriernym.
a ktere swolee chra
boziho s modlami. ne
wy ste chra boa ži
weho. jako' die pan.

že přbywati budu w
nich a choditi budu
mezy nimi a budu gi
ch bohem a oni budu
mie lid. Proto wyg
dete z prostředku gi
ch a oddělte se od mi
ch die pan a neczěste
se nedotykayte a ia
přgmu was. a budu
wam zaotce. a wy bu
dete mi zasyny a za
dcery die pan wse ⁊.

Protož ta zaslibce
maglce naymi
lczyi. očistěme se od w
selike poskwerny těla
y ducha. Con aglice
poswěcce w bazni bo
zie. Přymiete nas. žá
dneho sme nevrazy
li. žádneho sme nepo
trwsili. žádneho sme
ne oblamali. nebyto
wpeni wasey přiči
neb pápowiel se was
že wstydpch naších
ste. y spolu vmrzeli.
y spolu ziwu byti. ze
like mi doufame do
was. welika mi chlu
ba zawas. Naplnien
sem vtěšee. choynost
mam radosti wlaz
dem zamucey naše.
neb y když sme při
šli do macedonye. žá
dneho odpočinutie ne
mielo tělo naše. ale
wšelike zamuceme
trpěli sme. zewnitř
boiowe. wnitř stra
chowe. ale ten gež
těsi pobotne vtěšil
nas bohem wprisli ty
towu. a netoliko w
přisli gego. ale take
wytěšem gmuž mie
vtěšil wawas. wyp
wuge nas wasi žádo
st. was plac. wasi hor
liwost pmie. tak že
sem se wiece rado
wal. neb aač se was
zamutil wlistu. ne
mie mi toho žel. aač
by mi bylo žel. wi
da že ten list ač na
čas was zamutil. ny
mie se radugi. nepro

že ste zamuceni, ale že
zamuceni ste kupokli.
Neb zamuceni ste po
dle boha, aby ste w
ničemž nedostatku
netrpěli znas. Neb
kteryž pole boa za
mutek gest, polkže sta
le činil k spasei. Ale
zamutek skrecta činí
smrt. Nb ay to gyste
gimž sem mus podle
boa zamutil, kterak
welike snazenste či
ni wmus. ay obranu.
ay rozhněwanie. ay
bazeni. ay žádost. ay
milo mie. ay pomstu.
zwewšech wiecech v
kazali ste se nepoš
wniene byti wssy
lowmi. A prož ač se
wa psal nepro gz
křiwdu věnil. ani pro
roo genž trpěl. ale a
bychom vkazali wa
kterabu pilnost ma
me omus po bohem.
Prož potěšili sme se.
a wpotěšem našem
horniegie sme se ra
dowali. pradost tyto
wssi. neb se duch geo
potěšil wewšech nas.
A ač sem se co potěšil
bil pěnim owas ne
gsem pohanien. Ale
ia kaž wšech wiecy wa
wpravdě mluvili sme.
tak vech lubá naše k
teraž byla po tytem.
Pravdu věmieca gst. A
srdečna geo horniegie
sa wmus. zpomi
nage wšech was po
slušenste. kterak o
bazni a ostrachu přijali
ste gey. Kadugi
se že wewšech wiece
ch důwěrnie má do
Ale znamu Cmus
wa cinie bratře
milost bozi. kteraž da
na gst w sborziech ma
cedonských. že wmno
hem zkušeni zamu
cenie. hoynost rado
sti gich byla. a pře
wysoka chudoba gi
ch. rozmnožena gst

wbohacte sprostno
sti gich. Neb podle
mocy swedecte gi wy
dawa. ze nad moc by
li su chtiwi. ommoby
napwminali psiece
nas. abychom pri ga
li mt. admich a siedro
st pomocy gho se da
wa sluzby. A nejaor
sme se nadali. ale sa
se nayprew dali bo
poto na sbrze woli
bozi. Tak ze sme pro
sili ty ta. aby jabor
pocial tak y dobonal
mezy wy tak mt
tuto. ale jaor newse
ch nieczech hoym ste
vnieie. a wnadegi.
a wieci. a wvnieni.
y wewsie plnosti. nad
to y wlasce waste k
nam. aby ste y wieto
mti hoym byli. Ne
jako pribuzuge pra
wi. ale pygmych pil
nost tak wasie lasky
domysliu dobre po
twrzuge. Neb wiete

mi lost pra nad gezu
krista ze pwas chudy
vsi gest. sa bohaty.
aby ste geho chudobu
wy bohati byli vä
nieni. A wto radu da
wa. neb to wa vzite
ine gst. gez neto libo
vcimti. ale y chtieti
pocali ste. od letu prew
miecho gpoz inye y sku
tkem dobonayte. aby
jabor gst hotow vmy
sl wole. tak bylo y
skutkem dobonaime
zwoho coz mate. Neb
boz wole hotowa
gst. podle too coz ma
wzatma gst bov. ne
podle too coz nema.
Ne aby gmy byli ob
lewene a wuin za
mucee. ale podle to
wnosti nprieysieho
casu. wase hoynost
gich chudobu aby
naplnila. aby y gich
hoynost wasie chu
doby bylo naplnieme.
aby byla rowwnost.

jakož psano gest. Kto m
nohe sebrul nepřezal.
a kto malo nerznen
sil. ale dekl bohu gež
dal tuž pilnost zamuc
wstedy tytowu. že na
pomnanie naše za
gyste přigal. abyž
byl pilnyessi. swu d
bru wolu bral se kum.
poslali sme tabe sim
bratra nass. gežž ch
wala gest wssem po
wssech sborzech. ane
tolko to. ale zgednan
gest od sborow towarž
puto wanie nass. wtu
to milost. kteraž se p
slubuge odnas kal
wale kozie. a knapl
nein zřiezene wole
musie. nuzugice se
to. aby nas nekto ne
hanel wte plnosti
kteraž se pslubuge
odnas. neb oputu
gem dobre wiedy. ne
tolko pobohe ale ta
ke předewssem lidom.
poslali sme tabe b
rat bratra nass gež
sme zbusyli wemno
hych wiecech často. že
snazen gest. ale myne
mnoo pilniessie du
fuum mnohy domu
lec bud pty ta gež
gest towarž moy a
mezy vas pomocnik.
lec bud pty kteraž
su bratrie nassi apo
stole sborow slawy
krist. ptož vkazanie
gko gest lasky wasie.
a nasie chwaly za
was kum. vkazte
potomu sborow. 15

Nebo odnu kteraž
bym na swate
nebylo mi potřebie
psati wam. neb wie
hotowy vmysl was.
pletery chlubim se
ouas vmacedonsky
ch. neb y achaia ho
towa gest odleta lon
sleho. a mlowanie
wase zbudilo mno
he gine. y poslali sme
bratrie. aby to gmaž

se chlubie owszem ne
bylo wyprazdnieno
wteto strane. abyste
iakoż sem ieł gotowi
byli. aby kdyż przyd
sem macedonští ana
lezliby mne nehoto
wy. stydělibychom se
my. a abychom neřekli
mas wtom statku sku
pe. ptoż zdalo mi se
potřebne psati bra
tři aby předesli mne.
a připrawili zaslibene
požehnanie. aby to
gotowo bylo tak iako
požehnanie. a neiako
lakomstwie. ale toto p̄
ruom. kdyż skupie sege
skupie y zieti bude.
a ktoż rozsieuu upo
žehnam. zpožehnaie
y zieti bude. kazdy
iakoż vložil w sidcy
swe. nezzamutku. ani
zbezděcnosti. Neb ne
selého darcy miluge
bohu. a mocen gest bohu
wsielibenu milost
hojnu věniti wszudy.

abyste wew sech ne
ech wždycky wseli
ku dostatecznost ma
gice rozmahali se.
wew seliby skutek
dobry. iakoż psano
gest. Rozdělil a dal
chudym. spravedlie
zostanu nawieky ne
bow. a ten gež dawa
siemie rozsiewugi ch
y chleb k gedem da
a rozmnoži siemie wa
se. a přispori plnosti
obice k sprawi waśie.
abyste wew sech ne
ech sice obohacei
rozmahali se wew
selibu sprostnost. k
terauž čini skrze nas
dziekow činienie bo
zeb służbu toto vsz
du. netoliko naplniu
ge to což se strawym
nedostawa. ale tabe
rozmaha se skrze m
nohą dziękowanie w
pan. skrze zkusce služ
by teto chwalece bo
wtoslusenstwu wyzna

ine naſeo wobre
zwieſtowu ſwu. a
w ſprostnoſti wielé
mie wu kmm. y ke
wſem. y wgich mad
liebe zawas. zada
gich wu. przewyſe
mi mt koſi wwad.
Ale dieka kov. zneuw
niliwneo darugee.
Ale y ia ſam pil ſe
p ſſym wwas ſkize
tielost a ſtiedmoſt
kryſtow. gſi zagte w
ptomnoſti polobrny
ſem byl mezy wu.
ale negſa pywas do
vſam dowas. y pſy.
abych koſi pydu k
wam ſkize tez dou
ſawie rymz vſu. ne
vkazal mocy pti ne
kterych. kterizſe domi
nowzgi iako bych
podle tiela chodili. v
tiele zagte chodiece.
nepodle tiela wtieu
gſe. neb odeme wyte
vowanie nao negſi
telesna. ale moc bo
zie kzkazeim ohrad.
kriece rady. y wſeli
ku wyſokoſt gto ſe
wyſi pti vniem bo
ziemu. a vwiezee po
robugice wſeliky ro
zum kſluzbe kryſtoe
a wchotowie magice
poſtiti kazde nepo
ſluſenſtie. koi napl
nieno bude waſe po
ſluſenſtie. kterie wiey
ſu zgewne wizte. pu
kli kto vſu do ſebe ze
by byl ſw. to pomyſl
opiet ſam vſebe. ze ia
koi on kryſtow yeſt
tak y my. neb budu
li ſe ow wiece chlubi
omocy naſie kteriz
nam dal pan kuzde
lami ane kzbuzel wa
ſey. nebudu ſe ſtydet
ti. ale aby ſte nemie
li zebych iako zſtra
ſil wwo ſkize liſty.
neb zagte niektei
prawie. ze liſtoe tez
y ſu a ſylni. ale pri
tomnoſt tiela nemoc

a řeč potupna. Toto
pomyslí ktož takowy
gest. že ktereužsme w
slowě sbrze listy ne
přítomni. tuž y přítomni
w skutku. Neb nesmí
eme se přičísti aneb
prownati nebereym
gto sa se chwale. ale
my sami w sobě se při
mětugic. a prowna
uugic se na samym
sobě. my zagiste nebu
dem se nadmieru ch
lubiti. ale podle mie
ry přiwdlá. kteruž od
mierily nám bohy mieru
dosahati až k wám. Neb
nejsme dosahagice k
wám nadmieru se wy
dmuume. Neb až k wám
dosli sme mieře řeči
nenadmieru se chlu
biece wayzych v sybich.
ale nadeg magic rostu
ce wiery vaši w
nas. že zuelebe budete podle způsobu na
sie. Budě tak dobre
zuěstowaie zuěstowati
wšoyno sti w těch kra
ginách gto sú zanaš
ne wayzie zpřiuie. w
těch wěcech kterež
přiuieny sú chlubi
ti se. ale ktož se chlu
bi wzuy se chlub. Neb
neten ktož sam se ch
wali ten chwaly ho
den gest. ale kohož bo
Byste xj chwali
přetrpěli malicko
nětro nemudrosti
me. ale y přetrpěte mi. Nebť milugi
uuo bozim milostu
ním. zasnubil se za
gyste was gednomu
muži přaiu cistu od
dati k wi. ale bogi se.
aby ta boz had swedl
ewu chytrosti swu
takež nebyli nabrzeni
smysloe vaši. a new
padli od sprostnosti.
kteraž gest w kristu gezi
si. Neb ac ten kteryž přichazie gine ka zwě
stuge. kterehož sme
nezwěstoli. anb gine

dutha pýgmate kte
rehož ste nepřiali. a
neb gyne čtee kere
hož ste odnas nepřia
li. Nb mniť že sem ta
mic mene nevěmil
od welikych apostow
neb vaš nevmě ok
rašlene řeči. wšak bez
vmienie negsem. ale
wewšech wěcech z
geweu sem mu. a nb
žadli sem hřiechi vlas
sam sebe poniżuge.
abyste wy powyšeni
byli. neb darmo čtee
bozie zwěstol se wam.
Gine sem obce lupil.
beta žold k službě mu
sie. A když sem byl v
was. a potřeben biech.
žadnev sem těžek ne
byl. Nb to čehož mi se
nedostawuje. naplni
li bratřie kteřiž při
šli bie od macedonie.
A wewšech wěcech
bez obtieženie zachow
wal sem se wam. a ge
ste zachowa. Gt pra

wda kristu wennie. že
tato pochwala nebu
de zlamana wennie
w kraynach achait
skych pc. neb milugi
mas boh wie. ale to
což činu y yeste čiti
budu. abych odjal
příčinu těch kteřiž
hledagi příčiny. aby
wčem se chlubie ta
ky nalezeni byli jako
y my. neb takowi fale
šni apostole. su dělni
cy lstiwi. pmieniugi
ce se w apostoly kristowy
A nee diw. neb y sam
satan pmieniuge se
w anděla swětlo sta.
ptwj nee welika wěc.
ač sluhy geho pmieniu
gi se jakoby byly slu
hy spraw. gichž konec
bude podle skutkow gi
ch. Opět pwěm. aby nie
kto nemniel mne za
nemudreho. gmak jako
nemudreho mie přijmie
te. abych y ja nieco
malicko se pochlub.

co mluwi nemluwi
podle boha. ale iako w
nemudrosti w tomto
založeni chwalp. neb
mnozy se chlubie po
dle tela. y ia se chlu
biti budu. neb mudri V.
trpite nemudre sice
sa mudri. neb trpite
ač kto was w sluzbu
podrobuje. ač kto zie
re. ač kto bere. ač se
kto powyssuje. ač kto
was w twar tepe. po
dle nevrozee powim.
ia kobych o mp nemo
cni byli w tomto strace.
wšem kto smie. w ne
mudrosti ribu smie
y ia. vzrati si y ia. sie
mie abrahamowi su y
ia. sluhy kristowy su y ia.
Jako mene mudry riku
wiec ia. w pracech
mnohych. w zalaziec
ch hoyniegie. w rana
ch nad obyčey. w sinr
tech častokrat. odzi
dow perlint. ve tan
bez gedne wzal sem.

tri krat metlani mrsl
an sem. gednu se ku
menowani. tri krat
sem kapal nawodach.
w noci y w edne wh
lubokosti morske byl
sem. w cestach často.
w nebezpečenst na
rekach. w nebezpečenst
od lotrow. w nebezpe
odziduw. w nebezpe
od pohanuw. w nebezpe
w mieste. w nebezpe
na pusti. w nebezpe
na moři. w nebezpe
mezy falesnymi bratri
mi. w prazy a w psobě
w bdenich mnohych.
w hladu a w zietni.
w postech mnohych.
w zymie a w nahotě.
kromie techwieczy kte
rej zewnitřsu. pil
nost ma wezdaysie.
pečlit o wsech sbo že
ch. kto gest nemocen
a ia nebysem nemocen.
kto se horsi a ia se ne
palim. sluseli se ch
lubiti. ktere wiecy

nemocy ine ſu budu
ſe chlubiti. Bohž oter
paa naš gežuž wie.
geni ſt pžehnany
naweky žeť ne lžu.
damaſky wladař
ludu aretſkeho krale.
oſtřieha ſe mieſta
damaſkych. aby mie
jal. a ſkrze okno w
koſi ſpuſtien ſem pe
zed. a tak ſem vſel ru
Slusieli. xn. ku ge
ſe chlubiti. Neſlu
ſie zahſte. ale přydu
k widenim a k zjewenim
pozjn. Wiem člo
wěku. před lety xiiij.
leť w těle. leť kroe
těla. newiť bohž wie.
že ſt wtržen ataky
až do třetieho nebe. a
wiem takowe člo
leť w těle. leť kroe
těla. newiť bohž wie.
že ſt wtržen do ra
je. a ſlyſal tajna
ſloa. gichž neſlu ſie
člowěku mluviti. za
takoe wiecy budu ſe
chlubiti. ale ſam za
ſe nic gedine w nemo
cech mych. Neb y ač
budu ſe chtieti chlu
biti. nebudu nemu
dry. neb prawdu po
wiem. ale ſkowuie.
aby nielto mne ne
mniel nadto ezž wi
di na mnie. aneb ſly
ſi nieco ze mne. a aby
welikoſt zjewenij
neporažila mne.
dan mi ſt oſten tě
la mego. anděl ďáblow.
aby mie zaſibowal.
Ptož tři krat ſem pro
ſyl pana. aby od ſel
ostemne. a řel mi ſt.
doſti mad na me mi
koſti. Neb ctnoſt w
nemocy ſe dokonawa.
Ptož rad ſe budu ch
lubiti w nemocech
mych. aby přebywa
la we mnie ctnoſt
a Krystoa. Ptož libim
ſe ſoe w nemocech my
ch. w hanienich. w ne
doſtatcech. w pyti we

strzech. wyzlobstech.
prosyą. Neb když ne
mohą tehdy se mo
cen. Učinen sem ne
mudry. wy ste mie
přemuhli. Neb ia
odwas měl sem aby
walen byti. Nb nic
menie nevčinil sem
odtech gsto su nay
větssi apostole. A w
sak ač nic negsem.
wsak znamee apo
stolste mee. Učinena
su nadmi. we wsie
trpěliti. w diwiech.
a w zazracech. y w
mocech. Neb co gest
gsto ste menie mieli
mimo gsme obce. gse
dine ze sem ia neob
tezil was. odpust
te mi to bezprawie.
Ay toto tretie khotow
sem přigiti kwam.
a nebudu wa tezeb.
Neb nehledą ktere
wecy wase su. ale
was. A mi zagite ma
gi synoe rodicom

pokladow klasti. a
le rodice syno. dia
tad nalozim. y přna
lozim sam se zadusě
wase. Jakž koli wie
ce was milugi. me
niebych odwas mi
lowan byl. ale bud
to ja sem was ne
obtezil. ale když se
byl chytry. lsti sem
was polapil. zdali
sbrze niektereho z tech
kterež sem k wam po
sielal. oklamal sem
was. psyl sem tyta.
apostal sem s nim
bratra. zdali tytu
was oklamal. wsak
tymž duchem chodi
li sme. wsak tymž
slapezjem. Nebdy
ste mieli zebych o
se wymluwali po
wami. Pobohe wši
mluwie. a wsecky
wecy naymileysi
p wase wzdelame.
Neb bogim se. abych
snad když přydu ne

iakož chcy nalezl w
ab. aia nalezen byl
dmuo iakomž nech
cete. aby snad sauto
we zauřiti zpuuno
sti. rozdielowe. vte
hanie. socěme nady
maé. nepřzni. nebyli
mezy nami. aby opět
když přigdu nepřzni
zel mne bohu vmas.
a plakal bych mnoh
zřech kteříž dřiewe
hřesili. a nečinili po
kanie zneášstwy. a z
simlste. a zneshodko
sti kteréž činili. xm
Hy giž toto třetie
gdu kuo. aby
wy stech dwu an
tři swědkow stalo
každe slow. neb po
powiedel sem a po
powiedam. iako zto
přiwas dwakrat. a
nyc krom mas. tem
kož dřiewe hřesili.
y gjmy wsem. že p
gdu li opět neodpu
stim. zdali pokusiete
too gež wemnie mlu
wi kristus. gež v mezy
mi nee nemocen.
ale mocen gt wmas.
Neb v ať vkřižowan
gt zmemocy wssie.
ale žiw gt zmocy bo
zie wmas. Neb v my
ať nemocni sme w
niem. ale žiwi sme
zmocy bozie krist pw
mas. wy sa sebe po
kuste gsteli vwěrie
krystowe. wy sa zkuste.
zdali neznate sam
sebe. že kristus gezis w
mas gt. gedine lec
snad zawrzeni ste.
ale nadegi se že poz
nawate. že my neg
sme zawrzeni. a mod
lime se bohu aby ste
nic zleho nečinili. ne
aby cho my zkuseni
vkazowali se. ale aby
ste wy což dobreho
gt činili. a my aby
chom zawrzeni byli.
ab nemozem nic proti
prawdě ale s prawdu.

kaduge se zagte koz
my nemoc sme. ale
wy moc ste. do se y
modlie zamuse dob
naime. pr tyto wiecy
nezsa ptomen pisi
aby ssi sa pton hrube
zie neal podle moc
kterui m dal bohi k
wzdelani. a nekzlaze
poto bratrie radug
te se. dobonali budte.
napomnayte se. tez
smyslete. poboy mey
te. a boh pobozye a
milosme bude sirai.
pozdrate sebe wesuk
wpolibei ste. pozd
rai wsie wsie sviet
ti. mi pra nas gezuk.
a lassa bozie. a obo
wie dua swate. bud
sewse mui amen. Poczi
se ep k Galatom

Pauel apol
neodlidi a
slize cloa. a
le slize ge
zuk. a boa otce nase
gez wzkriesyl gey
zmrtych. y ti gez sem
su wsie bratrie. slo
wom galatskym. mi
wam apyboy odboa
otce a pana gezuk.
gez dal samego se zaki
ziechy nase. aby ne
wyprostil odmyney
sie swieta nesterste
tne. podle wole bo
zie a otce nas. gemuz
slawa nawieky wiew
amen. diwim se to
ze tak brzo pnasiete
se od tho gez wzwo p
wolal wmilost kry
stowu wzgine creme.
kterej nee gnie. ge
dine ze su nekteri gez
was mutie. a chtie
prewratiti cree kriwo.
ale byachom prik my
aneb andel zniebe
kazal wam gmiak.
nez sme kazali. bud
pklety. Jakoz se pd
powedel. a nye opet
pravi. budeli wam
kto kazati mimo to
nez sme prali. bud p

kletv. neb nye lidem
mdim ali bov ali k
ledum lidem se libiti.
Bych se geste lide li
bil. sluszla bych kry
stow nebyl. ale zna
mo wam cinim brat
rie ctie kterej bzya
no gest odene zet nee
podle cloka. neb ainz
sem ia od cloka wzal
ge. ani se naucil. ale
skrze zgeuenie gezuss.
Slyszeliste zagste ob
cowanie me nekdyn
sie wzidwstv. ze sem
se nadobycey ptiwil
sboru bozie. a wyb
oy ciniech pti nie.
a psplewach wzidw
stwu nadmnohe mne
rowne wletech wna
rode me. kopiegie
milowmike sa otcow
skych mych vstanuti.
ale kdyz se libilo to
gez me oddelil zbri
cha matky me. a pw
wolal mne skrze mi
lost swu. aby zgewil

syna swe we mnie.
abych zwiestoval ho me
zy pohany. vhned se
nepotwolil telu a kr
wi. ani sem sel do ge
ruzalem k pod kom my
apostolo. ale odsel se
do arabie. a opet wra
til sem se do damaszku.
potom potiech letech
pgidech do geruzalem.
abych wzil petra. a p
bil sem vnie putnad
cte dni. ale gyne zapo
stolow zadneho sem ne
widel. gedine iakuba
bratra pane. a tow co
wam pisi ay pohlese
zet nelhu. potom pti
gidech do krazin sy
skych a do lit skych.
a biech nezna tuwi
ti sborom zidow sky
kterez biev wsi. a
le tolibo slyszeli me
giechu ommie. ze ten
gez se na pti wce se
nekdy. nye zwiestuge
wiery kterez nekdy
wybow se. a we mne ch
wale boha.

Potom zpoletech
itrnadcti opet
wstupil sem do ge
rusalem obarnaba
sem pogem y tyta
a wstupil sem pole
zgeweme. a rozmlu
uil sem oni cteme
ktereż kżi mezy po
hany. a subtie obe
gież zdachu se nieto
byti. abych snad na
daro nebehal. aneb
geste nebezel. ale a
tytus genż bie se
mnu koż bie pohan
przezen zgt aby se o
biezowal. ale pro
vwedene falesne bra
tzie genż se przniesp
li aby prospehowa
li swobodu naši kte
ruż mame we gesu
aby nas wslizbu
podrobili. gimż ani
zahodinu pouwolili
sme kuzuddaniu. aby
prawda ctee zostala w
nas. ale odtech kte
ież se zdachu nieto
byti. kterakoby byl niekdy
byli nee potrebie to
ho wyprawuti. neb
bohu osoby clowieče
nepřizgią. mnie za
giste ti gież se zdaw
nieto byti nic nedali.
ale ia zase dal se gi
kdyż vzřechu že mi
zgt swerieno ctee ne
obřezame iako petro
obřezanie. neb ten
gież zgt byl pomocnik
petrow wapostolstwi
obřezane. tabe y moy
pomocnik byl mezy
pohany. a kdż pozna
chu milost kteraż da
na zgt mnie mezy po
hany. jakub petr a
ian gież se zdachu slu
powe byti. prawice
dali mnie a barnaba
sowi towarisstwe. aby
chom my mezy pohan
my a oni mezy židy.
tolibo abychom nachu
de pomieli. cehož ta
ke sam byl sem pil
en abych to činil. ale

ktory przyszedł petr do an
tiochie. wstawił się se
gey przeciwił. neb ho
den bieł trestbame.
neb przed nez przy
szli niekterzi od iakuba b
pohanu gziedasse. a kdy
przyszli vstydał
sesse a odłucował se. bo
gesse tech gsto z zidow
stwa biechu. a pokry
twi gsu powłoczu
chu gim zide. tak ze
y barnabas biesse
vwedzen w to pokry
cie. ale kdyz sem vz
iel zeby nepraw
chodili kprawde ewa
nie. rekł sem petrowi
przed wszemi. ponieda
ty zid sa pohansky
sy ziw a nezidowsky.
ktemu pohanu nutns
aby zidowsky ziwi
byli. my prozeni zi
de a nezpohanow sa
riesmy. ale wiedzie
ze nebywa sprawe
dliw vcinen clowiek
z skutku zakona gedno

skrze wiru gezisu.
y my wyru gezisu wie
rime. aby cho sprawi
vcinem byli z wiery
kristowy. a nez skutku
zakona. ptoz z skutku
zakona nebude spra
wedliw vcinen zad
ny clowiek. pukli sie
dzgice sprawedliwi
vcinem byti w kry
stu nalezem sme y
my kriesmy. zdali
ke sluga gst kriechu.
odstupto. neb ac kte
re sem wiecy kazyl
ty opet zase wzdela
wam. pstupitele se
vstawugi. ja zagiste
skrze zakon vmiel
sem zakonu. aby ch
ziw byl bogu. s kryste
przibit sem krizi. a
ziw sem giz nie ia. ale
ziw gst wemnie kr.
a ze sem my ziw w
tele. vwiere ziw se
syna bozieho. gz milo
mie. a dal same se
zamie. nezamietam

milosti bozie. nb gdi
sbize zabon sprawed
liwy ku nadrovmi.
O Nesiny m ziel gd
slin galatsti. kto
was zmamil a aby
ste prawde newieri
li. podlahzto ocima
krystus gezio potu
pen gd a wsuns vkri
zowan. To tolib ch
ci oduns zwiedeti.
z sbutkowli zabona
dua go prigali ste
ali z slysene wiery.
Tak blazniwi ste. ze
kdi ste duche poczili
me telem konate.
Tak mmoo trpeli ste
bez vzitku. ac wsak bez
vzitka. ptoz kto wa
dal duacha a cini di
wy mezy wami. z sbut
kowli zaboz ali z
slysee wiery. jakoz
psano gd. vweril ab
raham bogu a wsteo
gev kstrath. ptoz po
znayte ze ktoz zwie
ry su. ti synoe su ab
rahawi. ale vkazuge
pismo. ze zwiery stra
wedliwy cini boh na
rody. Napied zwiestol
abrahawi. ze wtoe po
zehnani budu wsie
narodowe. ptoz ti gdi
zwiery su. wzehna
budu swerny abra
hame. nb kteriz kosi
z sbutku zakona su po
zlorecenstwi su. nb
psano gd. zloreceny
kazdy ktoz nezostay
ne we wsech wecech
kterez psany su wk
nihach zakona. aby
ge cinil. ale ze nizad
ny wzakonie sprawe
dliw nebyvaz vcinen
vbohu. zgewne gest
ze sprawy zwiery
ziw gd. zakon zagste
nee zwiery. ale ktoz
plniti gey bude ziw
bude wne. krystus
nas wykupil zzlo
recenste zakona. vci
sa pnas zlorecenste
neb psano gd. zlore

ćeny kazdy ktoż wi
ſy nadzieie. aby me
zy pohany pożehna
me abrahamowo bylo
wkn̄ gezusi. aby ſchło
zaſlibee ducha przali
ſkize wiery. Bratzie
podle cłoa pwiem. wſak
cłowieczym vtwrzeny
potwrzen ſtwi zadny
nethzie. ani nadto co
B gedna Abrahamowi ze
ćena ſu zaſlibee. y ſe
mem go. Nedie wſe
menech ia. wmno
gech. ale ia. wgedno.
A ſemem twoy gez gſt
ch̄s. A to prawi potwr
ćen ſte vtwrzene od
boa. zakon ktery gſt
dan poćtrzech ſtech
a potridceti letech ne
ćnii zmazeme ktory
przedriem zaſlibee.
Neb gdi zakona ćedc
twie gez nezaſlibee.
Ale abrahamowi ſkize
zaſlibee dal bogh. kte
muż teh zakon. pro
pſtupmkh polozen

gſt. a kudz by nepſlo
ſlemie gemuż byl
zaſlibil zpoſobene
ſkize andely wruce
ſmirce. A ſmirce ged
ne wiery nee. ale bogh
gen gſt. zakon tedy
proti zaſlibem bozim.
odſtupto. Neb by byl
dan zakon gſto by mo
hl obziwiti gyſte z
zakona bylaby ſpra
wedlſt. Ale zawrielo
pismo wſecky wiery
podhrieche. aby za
ſlibee zwiery gezu
krystowy dano bylo
6 wierzcym. Ale prze
nez przyſta wiera bie
chom oſtrieha pod
zakone zawrzem ſuc
wtu wieru ktera zi
miela zgeweo byti.
A tak zakon pestun
naš byl wkn̄. aby
chom zwiery ſpra wi
vcznem byli. Ale kdż
przyſta wiera gez ne
gſme pod pestunem.
wſte zayte ſynowe

bozi ste. Neb ktereż k
luwek wssu polkřtěi
ste wkrysta ste se ob
lekli. wniemżto nee
żid ani řek. nee sluha
ani swobodny. nemie
muż ani żena. Nebo
wy wszickni gedno ste
wssu gezi su. A ponie
wadż wy gedno ste
wssu. tehdy sienie a
brahamowo ste. po
dle zaslibee dědicowé
Ale to prawi. kte
rak dluhy cas
dědic malicky gest.
nic nee rozdělen od
sluzebnika. sa pane
wssech wiecy. ale pod
obranceі a zpraweі
gst aż do vloženee cas
su od otce. Tak y my
kdyż sme byli malic
ky. podziwly tohoto
swěta biechu sluzie
ce. ale kdyż přisla pl
nost casu. poslal bohu
syna swee. narozene
ho zżeny. vcinenebo
pod zakone. aby ty k
teriż pod zakone bie
wyklupili. abychom
wywolee synow p
ati. A że ste synowe
bozi. poslal bohu du
syna swee wssidce
wsse. wolagiacebo
otce otce. A tak yż
nee sluha ale syn.
a ponieważ syn y dědic
skrze boż. A tedy za
gyste neznagice boż
tiem ktereż přirozeni
negsu bohoe sluzili
ste. Nynie pak kdyż
ste poznali boż ne
bez poznam ste od
boż. kterak se opet
nawracugete ku ne
mocnym a k nedostate
cnym ziwlom. gimż
opet sluziti chcete.
dny zachowawate.
a miesece. a casy. y le
ta. Bogim se abych
snad nadarmo ne v
sloweal mezy wami.
Budte iako ia. neb
ia iako y wy. Bratrie
prosym was. nic ste

mme nevrazyli. dwie
te že sstrze nemoc tě
la kazal sem wā gž
prwe. a pokušeňi mu
sim namem tele ne
zhrzeli ste. ani zamy
sli. ale ia° andela bo
že° přijali ste mie. ia°
kryž gežiše. proč bude
gt blahoslawenstwie
wase. neb swědectwí wā
wzdawa. že by to mo
hlo byti oči wase byli
byste wyloupili. a dali
mnie. proč neptel se
wam věnien přwdu
wā prawie. Milugit
was nedobře. ale wy
lučitě was chtie. aby
ste gich následowali. ale
dobre° následugte w
dobré wždycky. a nete
lib když sem přítomen
was. Synaccké° mogi
kterej opět porozugi.
dobudž kerstus ne
bude zprosoben wam.
a chtěl bych nyc byti
vmtě. a přměniti hlas
swoy. neb tepti hanbu

přijmu. přwezte mi kte
rž podzalowné chtěte
byti. zabo a ste neslu
šeb psano gt. že abra
ham měl dwa syny.
gednoo z dziewky. a
druhe° z swobodne.
ale kterýž z dziewky
podle těla narozen
gt. ale kterýž z swo
bodne sstrze zaslibe
kterežto wěcy sstrze
podobenstwe přwedie
my sli. neb ty wěcy sú
dwa zakony. geden za
gisté nahoře syna w
sluzbu vedě. gež gest
agar. Syna zagte gt
hora waraby. kterají
stogena gt kte gesto
mme gt gerusalem.
a sluzi s syny swými.
ale ten kterýž swrchu
gt gerusalem swobo
dna gt. gež gt matka
nase. Neb psano gt.
wesel se neplodna gž
nerodis. wyskrikni a
wolay kterajž nepro
zugeš. neb mnozy

synoc opuſtiene. wiece
nezli te ktereż ma
muże. ale my bratrie
podle yzaaka zaſlibe
me ſynoc ſme. Ale ia
koż tehdy ten ktery
podle tela narozen
bieſe. ptuuſ ſe tov
kteryż podle duchu.
Tak y nyme. ale co
die pyſmo. wywrz die
wku a ſyna gegieo.
neb nebude dedicem
ſyn diewky s ſynem
ſwobodne. pro bratrie
negſme diewczini ſy
nowe. ale ſwobodne.
ktereżto ſwobodu ſ
nas wyſwobodil. v. v.

Protoż ſtogte. a ne
rodte opet yhe
ſluzby obblicem bytí.
Aw ia pak prawim mu
że budete li ſe obrezo
wati. krystus wam
nic neprospiege. dopt
oſmiedinym kazdy člo
wieku genż ſe obrezu
ge. že dluzen gt aby
weſken zakon plnil.

wyprazdnie ſte odpa
wy genż ſe wzakone
ſpraweni činite. od
milosti ſte wypadli.
my zagiſte duchem
zwiery nadege ſpra
ociakawame. neb w
krystu gezyſi ani ob
reza zac ſtogi. ani ne
obrezame. ale wiera
ktera ſkrze laſku
dela. Behali ſte niek
dy kto wam priekazal.
aby ſte prawdy nebyli
poſluſni. zadne v
nepowſlugte. nebra
di tato nece zto gez
was powlaſ. Ma
ly kwas w ſdebe te
ſto na kwaſiuge. ia
v ſam dowab wpy
gezyſi. že nic gyneo
nebudete ſmyſliti.
ten pak ktoż muti
was pnese ſud. k
toż koli ten gt. ale
ia bratrie gestli že
geſte obrezame kzi
v coż geſte prinen
ſte trpim. Tehdy wy

prazdnieno gt polior
sème križe, O by byli
odrezani ti gto mtb
mutie. Neb wy wsiw
bodu powolani ste bra
tříe, toliko aby ste siw
body nedawali wpři
činu těla, ale skrze
laski ducha posłu
hugte sobě wespolek.
Neb weseken zakon
wgedne řeči se napl
niuge. Milo ti budeš
bližneho twého ia se
samého. Pakli se bude
te wespolek hrysti
a gjesti. Wizte aby ste
sami od sebe nezahy
nuli. Ale prawim
wsu duchě chodte
a žádosti těla nedoko
nate. Ub tělo žádá
pti duchu a duch p
ti tělu. Tyto zagiste
wěcy wespolek soě
se ptiwie. aby ste ne
což koli chcete činili.
A pakli duchě wedeni
gmate negste pod
zakonem. Ale zgewi

su skutkoe těla kte
rzto su. Smilstwo.
nečistota. nestyda
tost. sim bnost. modlo
služěnie. trauenie.
nepřiezn. swadoe
zatwisti. hněwotiwe.
nahlost. nesiwrno
sti. sibalsta. nenawi
sti. kacerista. roty.
wrazdy. opilstwu.
hodowaie. a těm tie
em podobne. Ktere
pdpowiedam wa
kaboj sem dřiewe
zwiestowal. že ktoj
takowe wěcy činie.
kralowstwe božieho
nedogdu. Ale owoe
ducha gt laska. ra
dost. pokoy. dlouhoča
sane. trpelit. dobro
ta. dobrotiwost. tichо
st. wiera. střiedmost
zdrželit. čistota. pti
takowým wěcem nee
zakon. A ktoj su ktři
těla sim vkřižoli
s hřiechy a žádost
m. Gsmeli duchě

žiwi. duchě y chodme.
Nebywayme wčiniě
ni marne chwaly
žádostiwi. wespolek
sebe popuzegice. spo
lu sě zawidiece. vj
Bratřie budeli
zachwacen člowěk
w niekterém hřie
wy tyemž duchowé ste
takowe naučte w
duchu tichosti. zna
menage se sámé.
aby y ty nebyl pokú
šen. Gieden druhé
břemena neste. a tak
naplňte zakon kri
Neb domniewali se
kto by nieco byl ne
negsa. sám se swodí.
ale skutku swého
každý zkus. a tak sa
wsě wolikó chwaly
mieti bude aniewgi
nem. Nebo každý se
břiemě ponese. Ko
dieley se ten tyež nau
čě pilnyá slowem.
obiem adiechož nau
čenie přijmá wewšem
statku swé. Nechtěy
te bluditi. Bohu nebu
de zklaman. Nebo kte
ryžby rozsewati bude
člowěk to y žieti bude.
Neb kteréž rozsieva
w tělě swé. z těla y
žieti bude porušě.
ale kteréž rozsieva w
duchu. z ducha y žie
ti bude žiwot wěčný.
A dobřě činiece ne
vstawayme. Nebť ča
sem swý žieti bude
me nepřestawagice.
Protož dokudž čas má
me činime dobřě ke
wšem. a naywiece k
domácym wierným. Wiz
te kterakýž listy psal
sem wlastní rukú mú.
Nebo kteří kolí chtie
se chlubiti w těle
tiž was nutie. aby
ste se obřezowali.
wolikó aby kříže kri
stowa přiwenste
netrpěli. Nebo ani
ti gto se obřezugi
zakona ostřieg. ale

chtve abyste se wy
obrezowali. aby se
wtele wasem chlu
bili. ale mne nedaj
se bohu chlubiti gedi
ne w krizi pana na
gezuse. skrze niehoz
mnie swet vkrizon
G yst. a ia swetu. neb
w kristu ani obrezanie
zadne stogi. ani ne ob
rezanie. ale nowe
stworenie. a kteriz ko
li teto zprawy bu
du nasledowati. pokoy
nanie a milosrdenste
y nayzrahele bozie.
Pro zadaw mi truch
liw nebud. nb ia ge
zwy pana gese natele
me nosy. milost pana
naso gezuse oduche
wa sim bratrie amen.

Epistola k Efezom

Pawel apol
gezuse w skr
ze woli bozi
wsem swa
tym kteriz su wefe
zu. a wernym w kristu gesu.

milost wa a pokoy
od boha otce naseho a od pa
na gezuse. Pozehnanj
bohu a otce pana naseho
gezuse. genz pozehnal
nas wkazdem poze
hnanj duchownem
w nebeskych wecech
w kristu. Jakoz yst wyw
lil nas w nem pred
vstanenim swieta. aby
chom byli swieti a ne
poskwrnieni podobice
gem geho wlasce. gz
nas wywolil wzw
leme synow. skrze ge
zuse w niehoz pobole v
lozeme wole swe k
chwale slawy mi
swe. w kteremz nas w
zacny veinil w milo
synu swe. w niezto ma
me wykupee skrze
krew geho. a odpustee
hrzew podle bohacte
milosti geho. kteremzto
rozmohla se w nas.
A w wsie mudrosti a
opatrnosti. aby zna
mo veinil na tajeste

wole swe podle dobro
wolenstě swého kterež
způsobil w niem wolo
ženi plnosti časow.
oprawiti wšecky wě
ci v wřu kterež nane
bi v kterež nazel su.
w niemž také my lo
sem powolani sme.
wywolenii sic podle
vložeé go. Geniž činí
wšecky wěcy podle ra
dy wole swé. abychom
byli k chwale slawy
go my gto sme napd
nadeyi položili wřu
w niemž y wy když ste
vslyšeli slow prawdy
ctěme spasee wašeho
w niemž y wěřiece
znamenani ste du
chem swatým zaslibeé
gež gest zawdawek de
dictě naš wykupee
zwyšku k chwale sla
wy go. Proto y ja slyše
sě wiery vuši kte
raž gest wřu gežiši a
milowaé k ewšem
swatým. Nepřestanum

dieky činie zauwse pa
matku ouwse činie
namodlitbach mych.
aby bůh a otec pa
na našeho gežuš. otec
slawy. dal wám du
mudrosti a zgeweé.
w poznani geho oswie
cene oči srdce wašeho.
abyste wiedeli kte
raby byla nadege
powolanie go. a kte
ra bohacte slawy
dedicte geho w swatých.
a kterau by byla
prewysena welikos
t mocy gehož w nas.
kteriž sme vwěřili.
podle činieme sylu
mocy geho. kteruž v
činil wřu vzkrie
sow gey z mrtwych.
a posadil napra
wy swe w nebesech na
dewšecko kniežacto
y nadmoc. y nad sy
lu. y nad panowa
y nad wšelikim gmno
kterež se gmenuge
netoliko natomto

ſwiete ale take v wbu
dnaĉ. A wſecy wiecy
podal podnoſly gĕ.
A ger dal hlawu na
dewſi cierkwi. gĕż gſt
ĉelo go. A plnoſt go.
gĕż wſecky wiecy we
wſech naplniuge. n
A wy kdyż ſte by
li mrtwi wwi
nach a wkriesiech
wuſtach. w nichż ſte
chodili niekdy podle
wieku ſwieta toto. po
dle kniezete mocy pu
wietrze toto duchu.
gż nyni dela wſp
niech niewierzych.
wnichżto y my wſie
kni niekdy obcowali
ſme. w żądoſtech ĉie
na. ĉinece woli ĉie
a v myſlech. A biechom
przirozeni ſynoe hnie
wu ga y gnii. ale bog
geni gſt bohaty wmi
losrdenſti. pro pliſmu
laſku ktereż mi lob
nas. ſim lowal ſe nad
nami. A kdyż ſme byli
mrtwi hriechy obzi
wil nas wſ. Bezto
to milosti ſpaſeni vĉi
nieni ſte. A ſpolu wz
kriesil. A ſpolu ſedĕ
ti kazal wnebeſiech
wſ gezuſ. aby vkaz
al wbudnach wiek
ech hoyna bohatwie
milosti ſwe wdobro.
tĕ nadnami. wſ gezu
Neb milosti ſte ſpu
ſeni ſkrze wiernu. a
to nezmuz. neb dar
bozi gſt. nezſkutku
aby ſe żadny nechlu
bil. neb gĕ vĉinĕ
ſme ſtwoĉeni wſ
gezuſ wſkutnech
dobrych. kterež pri
pravil bog abych
om wnich chodili.
pż pamietliwi budte
że niekdy wy genż
ſte byli pohane na
tĕle. gżto ſte ſkuli ne
obrezanie. od toho gżto
ſlowe obrezane natĕ
le ruku vĉinene. nb
ſte byli wtom czaſu

bez tą odlucę od ob
cowanę vzrąc a hoste
swedectwi zaslibę
nadęge nemayące
a bez boga na tō to swię
tę. ale nynie we ku
gezusu wy gto ste nie
by byli dalebo. vci
niem ste blizko we
krwi krystowe. on za
tyste yst pokoy nas
yst vczynił obe gedno
a prostredni stenu
hraze zrusuge nepria
zni natele swe. zak
on przibazani. zynyl
przibazanie wyraz
dnuge. aby dwogi
wec spogil wsame
soe. wgedno nowem
cłowu. cynie pokoy. aby
sinił oba wgedno
tele bohe sbize biz
zabigege nepriezni
sani wsoe. a przised
zwestol pokoy wa
kteriz ste dalebo by
li. a pokoy tę kteriz
blizko bie. nb sbize
nieo pstup mame o

bogi wgedno duchu
kotory ptoz yuz nesste
hoste a przichozie. a
le ste miestane swiaty
ch. a czeledmoe bozi
wzdela nazaklad
apostolsky a prorocky.
nato naywyssiem
vhelnem kame zgu
zezusi. na niemz bizde
wzdelane vstawene
roste wchra swiaty
wpa. na niemz y wy
spolu wzdelamyte
se wpbytek bozi w
duchu swyte. m 2.

Protabowu wec
ia pawel wiezeń
krystu gezuse za nas
pohany. ai wsak sły
seli ste stedrotu mi
bozie kteraz im gest
dana wnas. nb po
dle zgewe znamo
vczieno mi yst tayge
ste swyte. iaboz sem
swrchu psal nakrat
ce. iaboz mozete czuce
srozum opuczno st mi
wtayge sti zwie kteri.

gimym narodom nee
oznamieno synom lid
skym, iako ſe mnie z
yewieno gest swetym
apostolom go. a prorok
wduchu. aby byli
polsane spolu dedic.
a spolu wtelesni y spo
lu vczastni zaslibe e
go w kristu gezisi.
skrze dobre zwiesto nie
ktere koz sa vczinien
sem sluha. podle da
ru milosti bozie. kte
ruz dana gest mnie po
dle cinieme mocy go.
mnie zaygte wszech
swatych naymensie
mu. dana gest milost
tato mezy pohany
zwiestowati nestih
hla bohacte kristu. a
oswiecowati wszechy
ktera ke byla tez
dawnie tagemste
skryte w bohu gezi wszecy wie
y stworil. aby ozna
mena byla knieza
tom a mocem wne

besiech skrze aerkew
rozliczna mudrost bo
zie. podle vloze e wiew
ktere naplnil bohy
wsu gezisi pa. nasem.
wniemz mame dou
fanie. a pristup wdo
vfani skrze wiem go.
Ptoz pssym aby ste ne
chynuli wzamuczeni
ali mych zawas. gez
gest slawa wase. ktere
ruz wier chcekam na
kolena ma. koty pra
na go gezuse. zniehoz ka
zde otcowstwo nane
bi y nazemi zmenu
ge se. aby dal wam
podle bohacte slawy
swe moc cupo silnie
skrze ducha go. vw
nitemiem cloe. pbyti
ka skrze wiem wsed
nich wusich. wlaste
sice wkorenieni aza
kozeni. aby ste mohli
ostihnuti sewsemi
swyty. ktere by byla
sirokost. a dluhost. a
wysokost y hlubokost.

wiedzi tak pierwsze
ke vmieme łaski ker
stowy. aby ste napłnie
ni byli we wszelaku
plnost bozi. Tov pub
gez mocen gest vczini
ti wszecky wiecy hoy
niegie nadto nez pszy
aneb rozumiec. podle
mocy kterui dela w
nas. ge v chwala w
aerkwi a wzu gesi
we wszecky narody. we
ky wiekow amen m

Protoz pszym was
ia wezen wzmuc
aby ste hodnie chodili
powolani kterymiz po
wolani ste. se wsi poko
ru a tichosti. s trpeliwi
snasegice se westrob
wlaste. pecliwi suc
zachowati gednotu
duha. w swazku pok
oge. gedno telo a gen
duch. akiz powolani
ste wgedne nadegi
powolanie wasi gen
pan. gedna wiera. gen
kiest gen kolt aotec

wszech. gez gest nadew
szecky. y powszech. y we
wszech nas. ale ged
nomu kazdemu zmas
dana gest milost podle
miery obdarowanie
kwa. Ptoz dze pismo.
wstupuge nawysost.
iatu wedl wazbu. dal
dary lidem. aze wstu
pil co gest gedme ze y
wstupil. nayprzed do
nay mizsich stran ze
kterziz gest wstupil. on
gest genz y wstupil
nadewszecka nebesa.
aby naplnil wszecky
wiecy. a on dal niekte
re zagiste apostoly. a
niektere proky. gine
pak ewangelisty. ale
gine pastyre a vczitele.
k dolonam smutwali.
wdzielo poslichowate
k vzdelani tela k mu
dobudz se nesbiechne
wszechni wgednotu
wiery. a poznanie swa
bozieho. wmuze dokon
nalego. a vmieru niekt

6 pluosti krystovy aby
chom giž nebyli ma
licey zmetagice se
wlnaí. a nwokol tóže
se se wselibym wiet
rem včenie wnepřá
lioslbě. wchytrosti k
oklamaniu bludu. ale
prawdu činiece wla
se vostine wnie we
wšech wiecech. genž
gest hlawa naše kry
stus. z niehožto wšeho
tělo spogeno a sma
zano. powšech klubi
ech přisluhowame
podle dělanie wsme
ru každého vdz. přisp
ěcme těla cini k wz
dělani sweho wlaste.
Ptož to pravi a osvie
dugi wpsmě. aby ste
giž nechodili iako ypo
hane chodie. w marno
sti smysla swého tem
nostmi magice zat
mieny rozum. a dluce
ni odziwota božieho.
skrze neuiedomie k
terež gest w nich pro sle
potu srdce gich. kte
rizto zuffiw se sam
nad sebu. wydali se
wnestydatost. wdela
nie wšelibe neásto
ty wlakomsti. ale
wy netak nauili
ste se k. ač wšak sly
šeliste gey. a w niem
wy včeni ste. iako gest
prawda w gezisowi.
Slozite o sebe podle
diewnieho obcowanie
starého člowěka. gejž se tu
si podle žádosti blu
du. a obnowte se du
chem mysli waši.
a oblecte se w nowého
člowěka. gejž podle boha
stworěn gest w spra
wě. a w swatosti prawdy.
Ptož sloziece lež. mlu
wte prawdu každý
obližnim swým. neb
sme wespolek vdové
hniewayte se a nech
těyte hřesiti. slunce
nezapuday nad hněwem
waši. Nech
těyte miesta dati

diablu. kto krad gi
nebrad. ale radegie
vsplug delage ruka
ma swyma doz dob
reo gt. aby miel zre
lio wdeliti potriebu
nizy trpiace. wseli 2
ka rec zla zust wusich
nepwalazey. ale gtli
ctera dobra. aby da
la mu poslucha com.
a nechtiete zamucowa
ducha b° bozieho wie
mi znamena ste w
den wyliupeo kzda
hoibost a hniew. a ne
mlost a krik. a poru
hame. od wsego bud od
was sewsi zlosti. ale
budte wesolek dob
rotiwi. mlosrdni. od
pustegice gen dru
hey. ia° y bohu wsi
odpustil wam. v

P rotoz budte na 4
sledowniey bozi.
ako zto synoe naymi
leysi. a chodte w mi
lowaniu. iako y krystus
mlowal nas. a dal

se sameo zanas. ofe
ru a obet bo vnuwni
slad kosti. ale simlsto.
y wselika necistota.
a neb lakomste. a niz
bud zmenowano
mezy wami. iako poz
sluszie na b°e. a neb
mizkost. a neb blaz
nomsuwenie. z neb
oplzlost. gto krzitku
nepristluszie. ale ra
degie diekow cinieme.
neb toto wiezte wzu
miegice. ze wselikey
simlnik. a neb necisty
a neb lakomec. gez
gt modlam sluzioe.
nema dedictwa w kra
lowstwi krysto° a bozie.
zadny was nestwed
marnymi slowy. neb
pty wiecy priszel gt
hniew bozi na syny
neuwiezne. ptoz ne
rodte zniey vaustni by
ti. neb byli ste niek
dy tmy. ale nye swie
tlo w panu. ia° synoe
swietla chodte. neb

owoce swietla gest we
wsze dobrote a wsp
wet a wstydlwosti a
A wprawde zkuszuyce
co by bylo dobre lib
zne bogu a nezadne ob
cowati ne vzitecznym
skutku temosti ale ra
dzey tresczete neb to
coz se tayne dzeye od
nich mzko gest vmlu
witi a wszelika wiec
czerai tresczona by
wa od swietla se zge
wuge neb wszecko
coz se zgewuge swiet
lo gest Ptoz die wstaw
gensz spis a powstaw
zmrtwych a osvieci
B te kristus Ptoz wizte bra
tzie czerak byste o
patrnie chodili nezako
nemudri ale zako mu
dri wyplacuyce czas
neb dnowe zli Ptoz
nezadte byti nemu
dri ale vzzumiewuce
czeraby byla wole
bozie a nechczyte se
opigeti wyme wnez

to gest smilsze ale bud
te naplnie duchem bo
mluwiece sami sobe w
zalmiech a wchwalach
a wpiesniczkach du
chownich zpiewuyci
ce a chwalu wzdawa
yice wsrdzcach wasich
panu dieky cziniece wz
dycky zawsdycky weg no
pana nasego gezusa Bogu
a otcu poddawai sue we
C spolek wbazni kriste
zemy muzom swym po
dany budte jako panu
neb muz hlawa gest
zeny jako kristus hlawa gest
cirkve on spasytel te
la gegie ale jako cirk w
poddana gest Krystovi
tak y zeny muzom swym
we wszem Muzie mi
luyte zeny wasze jako
y Krystus milowal cirk w
adal samego se zam a
by ji posvetil ocis
tuge kupelem wody
w slowu zywota aby
wydal sobie cirkew
slawnu gdo nema

posſwrny ani wrzſky
ani w mrzutec. ale
aby byla ſwata a
nepoſkwrnena. Tak
y muzie mayi milo
wati zeny ſwe. ia
tela ſwa. Ktoz zenu
ſwu miluge. ſam ſe
miluge. Neb zadny
nikdy tela ſwe w
nenawiſti nemiel.
ale krmi a chowuge.
ia y ſ. cerkw. Neb
wdowe ſme z tela go
a z maſſa go. y z koſti
go. pro opuſti clowiek
otce y matku ſwu. a
pridrzeti ſe bude ze
ny ſwe. y budeta dwa
w zjednom tele. Sta
toſt wto welika gſt.
ale ia prawi wſ
a wnet. ale wſak
wy wſicki zjeden kaz
dy zenu ſwu ia ſam
ſe miluge. a zena koy
ſe muze ſwego. vj

Synowe poſluch
ayte rodicow
w wſicki. neb to ſpra
we

gſt. Cti otce ſwego y
matku ſwu. gez gſt
prwnie pliza ſe wza
ſlibe. aby bylo dob
re toe. a aby byl dlu
ho welky na zem. a
wy otcowe nerozte
ekhnewiewoſti popu
zeti ſy w wſich. ale
wychowuyte ge w
kazni a w tre ſkazni
pane. Sluzebnicy po
ſluchayte panow te
lesnych. s kazni a s
tresenim. w ſprawnosti
ſrdce wa ia ſ. ne
koku ſluzicete. ia li
dem ſe libiete. ale ia
ſluhy ſ. wy. cinicete
woli kozi z dmy ſla.
s dobru woli ſluzie
te ia panu a nelide.
wedue ze kazdy co
koli cinili bude dob
reho. to wezme od pa
lec ſluha. lec ſwobo
dny. A wy pani tez cini
te gim. odpuſtegice
grozy. wedue ze y gich
y waſ pan gſt w nebech.

a osob przygmamie ne
mie vbog poto brat
cie posilnite se w pan
a w mocy sily go. ob
lecte se w zbroie boze.
abyste mohli stati
przeti zaloham dabelskim.
neb nee nam bojow
anie przeti telu a krwi.
ale przeti knezatom
a mocem przeti sprawcom ciemnosti te
chto przeti duchowim
zlostem w nebesiech.
proz przymiete odzieme
boze. abyste mohli
odolati w den zlem.
a w wszech wiecech
dokonali stati przoz
stojte podpasice be
dra wasse w prawde.
a oblecte se w zbroi
ce spra ti. a obute
nohy magic w pri
prawu ctee zwesti.
w wszech wiecech
wezmuce stit wiery.
gimz by ste mohli
wszeby sipy ohnive
zlostnika vhasiti.

a przielbicy spasee
przymiete. a mec du
cha ktery gest slowo
boze. skrze wszelku
modlitbu a zpsbu.
modlece se kazdy
cas w duchu. a w ne
bdiece we wszie vstu
wicnosti a prosbe.
za wszecky swate y
zmie. aby dana by
la mnie rec w otew
rem vst mych. od
vstim znamo ciniti
tayeste dobre zuie
stowa mie przez posel
stwie degi w tomto
retezie. tak aby ch
smel wiem zabz
slusie namie mluti.
ale abyste y wy wie
deli ktere wecy pri
mnie su. zobych ch
wszecky wam znamo
ceim tychbud nay
mkeysi brzate moy.
a wierny sluha w
panu. ktereho sem
poslal k wam przti
wer. abyste pozna

li ktere wiecy p̃nas
si. a aby vtesil sid
ce wise. pobor mã
bratřim. a laskú o
wiecu. od boha otce a
pana gezuš. milost
se wsem ktož im lu
bi pana nas gezuš
w nebeřusem. amen.

Epi k Filipenskym

Dauel aby
moteus slu
šy gezuksy
slowy. wše
svatý wšem gežiš k
teriž su w filipis. s
biskupy a biahny.
muk wam a preč od
boha otce nas. a od
pana gezuš. dieky či
nim bohu mey wšá
žde pamatce wasie.
wždycky na wsech
modlitbach mych. za
was zawsecky s ra
dosti prosbu činie za
wase obcowanie. w
dobré zwiestowa kry
stowu. odpriwinehož
dne. až doteto chwi

le. dou sage wy že ten
gezuš počal w was
skutek dobry. dok
na až do dne ká gese
jabož im gest to spra
wedliwe smysliti
o wsech ouas. pro
že má was w sedcy
y w okowanich mych.
a w obranie y w pot
wrzeni čtenie. aby
ste byli tomu sie
radosti me wsie wy
neb skredek im gest.
boh. kterak žadam
aby ste wy wsickni
byli w stiewach ká
gezise. a zato se mod
lim. aby laska wase
wiece a wiece rozma
hala se w wmiem y
w kazdem smysli.
aby ste zkusyli kep
sich wiecy. aby ste by
li čisti. a bez vrazu le
dni kry stowu. napl
niem sue ouoce spra
wedlnosti skrze gesé
ká w chwalu a wsla
wu bozi. ale chcy

abyste wiedeli bratri
ce. że ty wiery ktereż p
mnie su wiece pśly
k prospěchu cirkve. Tak
żeby obwy mne zye
wny byly wżu w
każdem radne domu.
y we wśech gmych.
aby mnozy bratrie
wpu vsagice. wolb
wach mych hoynie
gie smieli slowo bo
zie mluti bez strachu.
niekteri zagiste y p
zawist a swar. a niek
teri y prawdu w
li ka kri. niekteri
pak zlasty. wedace
że kobranie ste e po
lożen sem. ale niekte
ri z swaru ka zwestu
gi ne vpriemie. mnie
gice by natisk zbu
dili okowom mym.
Coż tedy kdyż pak
wselikym obrzeg.
lec skrze pricinu. lec
skrze prawdu. ka se
zwestuge. y wto se
raduge. ale y radu

budu. nb wiem że to
przyde mi kspasem.
skrze wasi modlitbu.
a skrze daime duha ge
zukrystowa. podle oca
kawame a nadeyge
me. że w nicemz nebu
du pohanien. ale we
wselike dufat. iako
wzdycky y nye. zwele
ben bude ka natele
men. lec skrze zywot.
lec skrze smrt. nb mie
zywu byti ka gest. a vm
rieti zysk. Pakli zi
wu byti wtele zde
mie vzitek yest prace.
wsak co bych zwolil
newie. neb vzbost
mam zedwu wiery.
zadost maye wzdeli
ti se a byti s kryste.
mnoho lepsie yest.
ale zostati wtele po
trebie yest pro vas. a
to vsayge wiem że o
stanu. a dele zostan
wsem wam kspie
chu wasemu. a kradosti
wiery. aby wesele

wase hoynieysie by
lo wěn gezisi wěně.
sbrze me přisie opt
kuam. Tolibo hodnie
wdobrě zwěstowati
krystowu obaugte. aby
ch lec když přigdu
a vzěm was. lec kto
mie was sa vslyšim
owas. že stogite w
gedno duchu. gedno
myslni spolu přougi
re vwěrie dobreho
zwěstowanie. A wnicěž
se nelekayte odpro
tiwnikow. Neb to gest
gim přina zatrace
nie. ale wam spase
a to odboha. Neb wa
dano gest přa netoli
ko abyste wnieo wě
iti. ale take abyste
pro nieo trpěli. Tyž
boy magice. kterychy
ste y viděli nammie.
a nye slyšeli ommie.

Protož gsli ktere
vě se wěn. gsli
ktere wesele lasky.
gsli ktere towaristo
duch. gsli ktera stro
wa slitowanie. naplni
te radost mu. aby ste
tež simyslili. tuž lasky
magice. gedno my sl
mi. tež simyslece. nic
sbrze swar ani sbrze
marnu chwalu. ale
w pokorie gedni dru
hie zadostoynieysie
sebe magice. ne což
swého gest každy hle
dayice. ale to což gi
nych. To zagiste ote
nasoe. což v nabrystu
gezisi. kterýž to což
w zpo sobě bozi biesě.
nelupezěm domniel
se rowen byti bohu.
ale sam se zmarily
posobu sluzebnika
přigě. w podobenste
lidske vcin. a obrow
nim nalezen ta člo
poniził sebe sama.
vcin sa poslu sing až
k smrti. a smrti križe.
prož y boh powysil
gi. a dal gey gmeno
gež gest nad každe

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

gno. aby wegno gezi
sowo krzde koleno
Kelisko. nebeskych.
zemskych. y pekelnych.
a krzdy iazyk aby wy
znawal. ze pan gez
ezs wslawe gest koa
otce. ptoz naymlep
si mogi. iabz ste wz
dy poslusnali. new
lko kdoz sem pwas.
ale mnoo wiece nye
kdoz negse pwas. k
bazm a bzie sein wsse
spase cinite. ne kdo
gst gz dela wsuse. y
altesne y dobrae.
pro dobru wolu. aw
secko cinite bez repta
ni a bezpochybowni.
abyste brli bezziako
by. a spro stim sywoe
kozi bezzre sterze. vpro
stred narodu zlecho
a pziewrazene. me
zy nimi swietite iako
swietla na swiete. slow
zywota zdrzugice k
chwale me. wden z w
neb se naprazdno

nebezial. ain sem na
prazdno pcowal. ale
y ai se obietugi nao
bet a sluzbu wiery
wsie. radugi se asp
lu weselim se swym
se wsem. drez pwy ra
dugte se a spolu wesel
te se semnu. ale na
degi se wsuy gezisi. ze
tymotea poslu kwam
brzo. abych y ia dob
re myslil byl. pozna
ge ktere wiecy pwas
si. neb zadneo nema
tak gednomyslnycho.
gez by ustu zadosti
zawas pecowal. ne
wsie ktere wiecy gich
su hledagi. ne ktere
krysta gezise. avgi
steme geo poznayte.
neb iako otcy syn semu
sluzil weitem. ptoz
nadegi se ze woo posli
kwam y hned iakz vz
rim ktera mi se zwe
de. ale vfam wssamu
gezisi. ze y sam pzgdu
brzo kwam. ale po

trebne mi se zdalo e
pafrodyta bratra a
stolu pomocnika v
stolu rytiere mého
a waše apostola a slu
zebnika potrebnosti
me poslati k wam. Nyb
zagte wšech was za
darse. a tu nechliw bie
pto ze ste byli slozeni
oněm zeby byl ne
mocen. neb v niemo
cen byl aj k smrti a
le bohu smilowal se
nad nim a netoliko
nad nim ale take v na
dnu. abych zamut
ka na zamutek ne
miel. pro tie spiese po
slal sem ho. abyste
widuce gey opet se
radowali. a ja abych
bez zamutku byl pri
pigniete gey sewsi
nosti wtomu. ata
kowe wewsie poctiwosti
niegte. neb pro
skutek k wam aj k smrti
pristupil. wydawuge
dusi swu. aby napl

nil to coz se zmuo ne
dostawa se pro me sluzbe.
Proto bratrie mogi
radugte se wpanu.
Tez wiecy ma psati m
nie zagte nec lenj a
wam potrebie. zwizte
pse. wizte zle delniky.
wizte roztrzibu. neb
my sme obrezame
gz duchem bohu slizie.
a chlubie se w kristu gesi
a newtele doufame
maguce. Jakž koli v
ta ma doufame wtele
a ci sekto gmy zdo
ufali wtele ja wiz
te obrezany osme
dne. z rodu yzra. z pu
kolene benyamina.
zid z zidow. podle zakona
zakonik. podle horliwi
ptiwe se skrzu bozi.
podle spraw ktera w
zakone yst obcowal
sem bezzaloby. ale
ktere wecy byly mi
k zysku ty miel se pro
zasobu. a zagte wse
chy wecy mam za ne

dostawel. ꝓ wysene
vmienie gezuſ pana
mes. ꝓ niesloz wſecky
wecy zanedostawel se
ꝓlozil. a ma ta lay
na. abych ſ ꝛ zyskal.
Abych nalezen byl
wniem nemage sme
sprati lterai zlaboa
gst. ale ta lterai zwie
ry gst ſ wy. lterizto
zboa gst sprat vwie
ſe. lupornam go. a mo
cy wzkriesde go. ato
waiste vtrpe gesho.
ꝓ dobnien sa k smrti
go. zdabych lterak d
behl k wzkriesen lte
tez gst zmrtwych. ne
zebych gri wzal. a nb
tak dobnaly byli. a
se nasledl zdabych pu
padl. wiem y ꝓtrudn
sem od ſ gese. Brat
ſie ia niemam zato
bych ꝓtrudl. ale yed
no lterewecy zagste
nazad su pozapome
nuv. lterem lterese su
prwine sam se zstahu
ge. k vlozene chmuta
odplate surchme po
uolame bozio wſu
gezisi. pz lterizbohi
dobonali sme to simy
sleme. a pakli co gime
simyslite. ato ma boh
zgewil. ale wſak k
iemuz sme prizsli. aby
also tez simyslili. a w
tez zprawe zostali.
Nasledowniey mogi
budte bratrie. a nasle
dugte tech lterizto tak
chodie labozi mate p
klad nas. nebot mno
zy chodie lterezto cirsto
pivil sem wam. a mpe
y place prawi. nepria
tely krize ſ wa. gichz
to konec zatracel. gi
chzto bohi brichio gst.
a slawa wpohanel
gich. lterizto zesle
wecy cemchagi. ale
nase obcowa e wnebe
siech gst. od budz tak
y spasytele oczekuim
me pan nas gezuſ.
gei obnowi telo po

kory naſie ſpodobnie
ne telu zaſnoſti ſwe.
podle diela gimi tale
mej podati ſobe wſe
Protoj m aby wiecy 5.
bratrie mogi
naymileyſi a prieza
ducy. radoſti ma y ko
runo ma. tak ſtoyte
wpan naymileyſi.
Enchodyam pſym a
ſmyſlyeem zadati. aby tej
ſmyſlili wpan. Tale
pſym y tebe germa
pomahay gim. kteriz
ſe mnu pracoli we
cte. o klimente a oſtaj
ny pomocniky my
gialzio gmena nap
ſana ſu w kniſtach
zywota. kladugte ſe 8.
wpan wzdycky. opet
pywi. kladugte ſe. Stude
dnoſt waſe znama
bud wſem lidem. Neb
pan blizko gſt. Nic pe
cliwi nebudte. ale we
wſielike modlitbe a
proſbe odekouzinim.
proſby waſe ozname

ny budte pobohem.
a pokoy boži gž pyw
ſuge kazdy ſmyſlo
ſtrechay ſrdcy waſich
y rozumow waſich w
ježiſi zpan naſem. po 6.
tom bratrie ktere
koli wiery ſu pyne. kte
koli ſpodliwe. kte ko
li ſprawedlie. ktere
koli ctie ktere koli m
le. kte koli dobe pwe
ſti. Cestli ktera ctno
ſt. Cetli ktera chwala
kazni. ty wiecy myſlte.
a boh pokoge bude
ſwa. ale radowalſe
ſe wpan naſamie. že
ſte kupoſledku nekdy
pkwetli ownie ſmy
ſliti. a boj ſte y ſmyſle
wati. ale bylſte za
neprazdnieni. Nera
kozto pnedoſtatek
prawi. Neb ja nauail
ſem ſe tom wſem byti
mieti doſtatecen byti
vmiem ſe y zponiziti.
vmiem y hoynoſt
mieti. Wſudy y we

wſech wiercech nauczen
ſem y naſycen byti. y
laczieti. y chornost me
ti. y nedostatek trpeti
w ſzecko mohu w tom
gezi mne posyluge.
ale wſak dobře ste
vczinili obcowgice za
mucei mey. awiete
vwy o filipenſti. že
napočatku ite evangelie
ſem ſel z macedonye.
žadny ſbor ſemnu
ne obcowal wpčinie
dawie a wzatku. gedi
ne wy ſami. neb v do
teſalonyky gednu y
dwakrat kupozitku
mey poſlali ſte. nep
to bych hledal dame.
ale hledam vzitku hov
nesho w modlitbě mu
ſie. Mam zagite wſe
ky wecy. a chornost ma.
naplnien ſem wzat
kow od epafrodyta k
terei ste poſlali vno
ni ſladkosti. obět w
zacnu. bohu libu. a
bych moy naplni w
ſichni zadost muſi po
dle bohacte ſwe w
ſlawie. wkrſtu gezifi.
Bohu pak aotcy naſem
ſlawa navieky wiew.
amen. Pozdrawte ka
ždeho ſwateho wkrſtu ge
zifi. pozdrawi mne bre
tiz ſemnu ſi bratrie.
pozdrawi mne wſie
ſwieti. a napwiece ti
gto ſi zaeſaiova dv.
milost pana nao gezuk
boucie muſim amen.

Ep̃ k Kolocenſkym

Pawel apol
gezukrystu
ſkrze wolí
bozi. a tymo
teus bratr. tem kte
riz ſi w kolozys. ſwa
tym a wěrny bratři
wkrſtu gezi. milost wam
a pokoy od boha otce nao
a od pana gezuk. Die
ky činie bov aotcy pana
nao geziſeku wzdycky
modlece ſe. ſlyſiece
wiertu muſi wkrſtu ge
ſi a milowace kterei ma

te kewsem swaty. pro
nadegi kteraž odloženo
na gt wam w nebech
kteruž ste slyseli w
slowu prawdy dobre
zwestowane. kteraž p
slo k wam. jako v vp
wse swete gt. a plo
di se. v roste. jako v
mezy nas. od tož dne
wniemž ste slyseli a
poznali milost božu
w prawde. jakož ste se
naucili od epafrody
ta naymileysieho sto
lu sluhy nasseho. kož gt
werny sluha zawas
ka gezise. kož take
zgewil nam milowne
wase w duchu. Proto y my
od tož dne jako sme v
slyseli. nepstawame
zawas modlece se.
a zadajice aby ste na
plniem byli poznani
wole go. we wsie mu
mudrosti y wrozum
duchowni. aby ste
chodili hodne bohu
we wsem se libiece.

wssudy sluzbu dobre
plodiece se. a rostuce
w wniem bozie. w ka
zde ctnosti sluce w sil
niem podle mocy ja
snosti go. we wsie tr
pelitu. a w dlouhomcka
nii. s radosti dieky u
niece bowotcy. genž
nas hodne vcinil w
ciastku losu swatych
w swietlosti. kož nas
wytrhl z mocy temno
sti. a prinwedl dokra
lowstwe milowne syna
swego. w niemž mame
wykupenie a odpuste
hriechow. Kož gest B.
obraz boha newidedl
neho. prworozeny wse
libeho stworenie. nb w
niem stworeny su w
sech wiecy. nazemy na
nebi. widedlne y ne
widedlne. lec trone
lec panstva. lec kne
zacta. lec mocy. wsech
wiecy w niem a skrze
niego stworeny su.
a on gt pdewsek. a

wſecy wiecy wnie ſwo
gie. a on gt hlawa
cerc. gež gt počatek
pruwrozeny zmrtwych.
aby wewſech wiecech
on gyl počatek drže.
nob wniem ſe zalibi
lo wſie plnoſti pby
wti. a ſkrze nie ſmi
riti wſecy wiecy wnie.
mir vtwdě ſkrze kri
ew križe go. lež ktere
wiecy wnebeſiech ſu.
lež ktere nazet. awy
kwrž ſte byli nekdy
od lucein. a neptele.
ſmyſlem. wſkutcech
zlych. ale nye ſmiřil
wab wtěle maſſa go.
ſkrze ſmrt. aby wy
dil wob ſwate. ane
pojkwrziene. a bez tre
ſkame pdinn. ac w
ſak zoſtawnte vwre
re zalozen. a ſtali.
a nepohnuti. od nade
ge ctee. ktere ſte ſly
ſeli. ktere kazano gt
mezy wſelibo ſtwo
řeni gež podnebem

gt. kehož vcinen ſe
ia pawel ſluha. gež
ſe nynie radugi wp
trzpenich zawwb. a
naplniugi to což ſe ne
do ſtawu. vtrpeni ke
ry ſtowy. na tele me.
zage telo yeni gt
cet w. ktereho ia
pawel vcinen ſe ſlu
ha. podle vradu bozie
ktery dan mi gt w
wob. abych naplnil
ſlo bozie. tage ſtwie
ktere ſkryto bylo od
wew. y od narodow.
ale nynie zyewreno
gt ſwaty go. kmizw
boh chtel znamo v
činiti bohacte ſlawy
ſwate tayno ſti teto
mezy pohany. gež gt
kryſtus wnob nade
ge ſlawy. ktereho my
zwieſtuge. tre ſkyce
wſelibo člowa. a vče
ce kazdeho člowa. mew
ſie mudroſti. abychom
wydali kazdeho člowa.
dokonaleho w kristu. geſi

wnieżio v pługi bo
ugge. podle dělanie
gi. kterež děla wěnie
Hy za n wmocy
gyste aby ste wě
děli kterabu peä ma
zauuo. a zaby kteriž
ſu wlaodyen. a kteriž
koli neuiděli tuttě
me wtěle. aby vcěsěa
bylasidce gich. nauče
n ſic wlaſte. a wew
ſem bohaci plnosti
rozu. wpozna tuge
ſte boa otce. a gezisě
ta. wnież ſu wſie p
kladě mudrosti av
nieme ſkryti. ale to
prawim. aby žadny
uuo nezklamal v
wysokosti řeči. neb
v ač tělem negſem
ſtuzi. ale duchem o
wa ſem. radugě ſe
a widu řad uuo. art
wzenie te kteraž w
ěu gest wiery uuo
ſie. proj iako přiali
ſte gezisě pua na
ſeo. wniem chodte. w
kořenieni ſic a uzděla
wniem. a vtuwrze ve
ru. iako ſte ſe vnau
čili. magic hoynost
wnie. wdiekow činiei
wzte aby uuo žad
ny nezklamal skrze
chytru řeč a marnu
lest. podle vstawe
lidſkeo. podle zywlow
ſwieta toto. a newdle
ka. neb wnie přbyva
wſerka plnost boz
ſtě telesnie. a gſte w
nie naplnieni. gež gſt
hlawa wſeo kněžá
stwa a moc. wniemž
v obřezani ſte. obře
zaniu netuku věniemy.
wobliupeni těla a
maſſa. ale wobřeza
krystoe. neb ſpolu po
hřebeni ſte oni na kři
tu. wnież v zmrtwi
wſtali ſte ſkrze wie
tu dělanie boziego.
gž wzkřiesyl ho zmr
twych. a wy kdy ſte
byli mrtwi w hřie
ſiech. a wneobřezani

tela was obziwel was
ginm odpustiw mi
wsechy hriechy shla
diw ktery pti wa
bies napis vloženie
gi bies ptiwmy mi
awnial gey zpro stie
dku pěibiw gey kri
zi oblupiw kniežata
amocy wywedl dau
file zgewnie switeie
zpiw nadinimi sami
sebu ptoz inzadny
was ne sud wpolt v
aneb wnapogi anb
wstranice dne swate
ćmetho aneb wobno
wem mieslece aneb
wsobotach ktereżto
wiecy su sstien budoucich
wiecy ale telo kristo
zadny was nesuwd
chtie wpoboie awna
bozenst angelskem
ktery chżito wiecy ne
widel chode dumo
sa nadut smysle te
la swes anedrže se
hlawy zniez wsech
telo skrze swazby a

spogenie slozene a
wzdelane roste wwz
mnozenie bozie g toz
vmrelili ste s kristem
odziwlow toto swieta
coz geste ras zywi su
ce swietu rozeznawa
te ieg dolhoto se ned
wkayte ani okusey
te ani se obieraite
ktereżto wsechy wiecy
su na zahynutie w
samem pozywanii pude
pbazam a nauczeni
lidskych ktereżto wie
cy su tmurnost zagi
ste magice dobroty a
mudrosti wmarne
nabozenst awpoui
zem a kneodpustem
telu newpoctiwo su
niektere knasyce tela
Protoz powstali
li ste s kristem
ktere wiecy swrchu su
hledayte kdeżto ieg
gst naprawicy bozie
sedie ktere wiecy swr
chu su cemichayte
ne ktere nazel vm

ieli ste zayte. a zywot
was skryt gest w bogu. Ale kdyż se v
każe kristus zywot
wash. tehdy y wy v
każete se s nim w sla
wie. Proż mrtwiete v
dy wase ktoryż sú na
zemi. Smilstwo. nečistota
vzilnost. zlu žádost. lakomste. genž
gest modlam služeme.
pro kteryžto wiecy přijde
hniew boži na syny
nevěrnae. v nichž
to y wy chodili ste
nekdy. kdyžto ste ži
wi byli w nich. Ale
nye y wy složte wše
chy wiecy. hniew. po
puzee. zlobiwost. pu
rhanie. mrzbu řeč
z vst wasich. Nerad ste
klati we spolek. Swle
kuce sebe stareho člo
wieka s geho činy. y
oblecte se w nowego
člowieka. w toho gž se
obnowuge w pozna
ni boziem. podle obra

zu toho ktoryž gey stwo
ril. Kdežto nee muž
ani žena. pohan ani
žid. obrezanie aneob
rezanie. cyzozemec
a zemenin. sluha a
swobodny. Ale wšecky
wiecy a we wšech žid.
Proż oblecte se jako B.
wyvolenii boži. swe
ti. a milí. w střewa
milosrdenie. w dobro
tivost. w pokoru. w
střiedmost. w trpěli
vost. snašegice se we
spolek. a odpustegi
ce gen druhey. ač kto
pti nekomu ma za
lobu. jako y boh odpu
stil wam. tak y wy
a nadewšecky tyto
wiecy lasku magice
gž gest svazek dok
nanie. a pokoy živ
wesel se w srdcech wa
sich. w niemž y powo
lani ste w gedno tele.
a wdecni buďte. slo
žiwo pbyvaiy wwe
hoynie wewsie mu

dwssi vaece se a zpoh-
napomnagice. wzal
miech. a wchmuhach.
a wpiesinibzich duche
wmich. w milosti zpie
mugice wsidach mg
sich pry. wsedb coz
koli činite wslowie a
nebo wskutku. wsedby
vieey wegno pra nag
gezuž činite. diekby d
niece bohu a otcy skr
ze nieho. zeny zuddmy
budte muzom swym
iakoz sluszie wpanu.
muzie milugte zeny
wasse. a netradice trpey
bych kinn. Synowe
poslusni budte radi
cow wewssem. neb to
libe gest pry. otcowe
netradte chnieuwo
sti popuzeti synow
wasich. aby nebyli
chulostiwe mysli.
Sluhy. poslusnayte
wewssem panow wm
sich telesnych. nebo
ku sluziece. iakozto
lidem se libiece. ale
wszprostnosti srdce
bogiece se boa. coz
koli činite od bu
mysli činite iako pry
ane lidem. vieduce ze
od pana wezmete od
platu dedicte. panu
ku sluzite. neb ktoz
krziwdu čini wezme
to coz činil. nepraue.
a nee osob pygimaine

6 Pain coz my vboa.
spraawedli. gest
a praawe sluzebnik
dawayte. vieduce ze
y wy pra mate wne
bi. Wmodlitbe bud
te stazni bdiece win
wdiekow činie. mad
lece se widycky vza
nas. aby bohu otewrel
nam dweie ieti kmlu
wi tayeste zima p
niez take wiezne sem.
abych ge zgewil. tak
iakoz sluszie mi mluti
wmudrosti chodte
ktem genz zewnitř
sli. cas wykupugice
kieč wase widycky

wmlosti sdli. bud oz
dobena. abyste vnie
li kterak byste mieli
gedno v kazdev odpo
wiedati. Ktere wiecy
pri mnie sedegi wsec
kv wam znamy veini
tytbuo naymilev
si bratr. a wiemy sku
zebmk. a spolu sluga
wpanu. Kehoz sem
poslal kwam. pro a
byah zwedel kte wiecy
pwas si. a aby vtesil
sdce wase. bonezyme
naymilev sim awier
ny bratre. gez gst z
was. kterzto wsecv
wiecy kterez se zde de
gi znamy veini wa.
pozdrage was atyst
arhuo spolu wezeni
moy. a amarek teten
ec barnabasow. onez
ste prigali rozkazas
pydeli kwam pymie
te geo. a gezis genz
slowe spravedliwy.
kterez si zobrezame.
ti sam si mogi po
mocniey wkralowst
bozie. gez si mi byli
kteresem. pozdrage
was epafras genz
zwas gst sluga k a
gezise. wzdvchy pec
liw zawas namod
litbach. abyste stali
dobonali aplni we
wsie woli bozie. ne o
swedecte gev wyda
wa. zet ma welibu
pracy owas aoty k
terez si wlaodyce.
a kterzi wgerapoli. p
zdrage was lubaz
lekizi naymilev si.
ademas. pozdrawte
bratri gez si wlaody
cy. a nymfy. v cele di
kterez gst wdo gegie.
a kdyz eten bude v
was list tento. kzite
aby v wlaodycenske
sborn byl eten. eten
kterzi laodycenskv
ch gst vwas etete. a
rcete archypu. wz
slizbu kterus pral.
aby gi naplnil. ze

zdrawe me rzeczu pu
wlowu. Pomnieie na
me okowy. miłość
pana naszego Jezusa Chrzy
sa. Klaodycensky

Panel apol
ne odlidza
ni sbize cłoa
ale sbize ge
zusa. Bratri kterzi su
w Klaodycii. miłość
nam a wolby odbra
ote naszy a od pana ge
zusa. dicby cinili zesi
wlasz de modlitbe me.
ze ste wnie zostawa
gicy. a trwate wsbut
ecech geo. ocakawagi
ce zasliber wden sud
ny. Ani mas rozpaby
te nieterzech marna
mluwes gzi mi pra
wie aby was odwra
tili od prawdy cteme.
kterzi se odene zwiesbu
ge. Anye vcini boh a
by ta kterzi su zemme
duchowali krzitelu
prawdy cte. pslubu
gice acinicer dobre

tymost sbutew zita we
cnes. Anye zgewny
su obrawy me kterzi
trzim wrzu gezisow
malzi se weselim aza
dugi. neb to mi gest b
spasen wzeme. A to ten
sbutek dege se modli
tbam wasimi pslu
chowanim dua bo lec
sbize zit. lec sbize sm
rt. Neb mnie zziwu
byti zivot gest wzu. a
vmrzieti radost. Kdy
vcini tez wwas mslo
siden ste sive. aby ste
wy tez mslouwe me
li. aby li gednomysl
ni. A ytez naymileysi
rabozste sly seli kdyz
sem przisuas byl. tab
zachowawayte acini
te wbazni boze. a bu
det wam zivot nauie
ki. Vb zaygte boh gest
gzi deta wwas. Kozz
koli cinite cinte bez
pdlemanie. A to ozz
gest nayleysie. Nay
mileysi radugte se

wpaw. awwstrielaye
se poswrnienwch w
zyssku. wsecy pssby mu
se zgewny budie pod
bohem. a budie pew
in wsimyslu k mu. a
ty wiecy ktere si ce
le. a prawe. a spydliwe.
a ci sbe. a sprawe. ami
lowne. ty cinite. ato
az sbe sbyseli a pilni
wsiedy zachowayte.
a bude wam pokoy.
pozdrawte wsech bra
tri wpolibe. ktz pozd
ragi was wsich oti
mk pra nas gezuk o
duchk wasim ami. a
kdi cten bude vwas
list. krzite aby v kolo
cenjskey sborzi byl cten.
a krzite cisti kolocen
skych sobie. Prwme
ep k Tesalomycen

Paulel a sylwanus. a ty
moteus. sko
ru tesalomi
censkey. w bogu otcu a
wpaw gezuku. milost

wam a pokoy od boha
otce nasego. a pana gezuk.
dieky cinime bohu wz
dycky zawsze
ky. pamatku ouas
cinece namodlitbach
naslich bezprestanie.
pamatugice naskli
tek wiery wasie. a
prace. y lasky. y zdrzeie
nadeye. pana nasego ge
zuk. predbohe a otce
nasim. wedukce bra
trie mili od boha wy
wolenie wase. neb
ctce nase nebylo kmu
wieci tolko. ale wmo
cy a wduchu swate.
a wplnosti mnohe.
iako wiete ktera cy
sme byli mezy wa
pwas. a wy nasledo cy
nasi vciniem sbe apa
nie. pymayice slo
wzamuce mnohe.
brad sti dua od. tak
ze sbe byli vcinie pri
klad wsem wericym
wmacedony. a wach
ay. ale y wkazdem

Neb adwas wzbilase
na yst řeč bozie. neto
lib wmacedony a
wachay. ale y wssz
dem mieste wiera
wase kterazž yst kbo
dobnala yst. Tak žeby
potřebie nebylo nic
ničeho mluti. Neb
oni oznamugi
kterak wchod mieli
sme k wam. a kterak
ste se obratili k bohu
od modl. abyste služi
li bohu žiwemu a pra
wemu. a abyste čekali
syna jeho z nebes. ge
hož wzbřiesil z mrtwých
pra yezise. yež yest
wystrobodil nas od
hněwu buducího. n

Neb sam wiete
gratie wchod
nas k wam. že nebyl
prazdny. ale prwe tr
peli sme. a hanieni
tryznieni. jako wiete
w filipis. a dowtipne
mieli sme w bohu na
sem mluti k wam ete
bozie. we mnohe pil
nosti. Neb napomna
nie nase nebylo w
bludu. ani onečistote.
ani welsti. ale jako
zkusein sme od boha.
aby nam swěřeno
bylo ete. Tak mluwi
me nejako lidem se li
biece ale bohu. yž zkusi
ge srdcy naszich. Neb
ani sme kdy byli w
řeči pochlebenstě. ja
kož wiete. ani wpři
čině lakomstě boh
swědek yst. ani hledaj
gice od lidi chwaly.
ani od was. ani od gi
nych. ač bohi mohli
sme wam těžcy býti
jako krystowi apostole.
ale wčinili sme malic
ky mezy wami. jako žto
kdyby chowatka ki
mila syny swe. tak
žadajice was žad
stiwe chtěli sme da
ti wam. neto lib ete
bozie. ale take duse
nase. neb naymilejsi

na veniei ste. neb ty
matugete nav spole
naše. av stanume. we
dne y wnocy delagice.
abycho žadneho zmuo
neobtezili. zwestoli
sme wam etee bozie
wy swiedobe ste a boh.
kterak smrte a spra
wedlie. a bezžaloby.
ma kteri ste vwerili
byli sme. jabož wie
te kterak gednoho
každeho zmuo. jako otec
synow swych. p siece
wab. a tesiece. swedá
li sme. abyste chodili
hodnie bo. gež was
powolal w swe kra
lowstwe. a wslawu. pž
y my dieky činie bo
bez prestre. že když
ste byli vslyšeli od
nas slo. sluchu bo
žieho. přigali ste ge
ne jako slowo lidské.
ale jabož gt gistě
slo. bozie. gež dela
wmas. kteri ste v
werili. neb wy na
sledowniey veniem
ste sborow bozich gž
sú w židowstv w ku
gezisi. neb tež wiey
trpeli ste y wy od sp
lu miestanow wssich.
jako y oni od židow. kte
rzi y pana gezise zabi
li. a prroky. y nam se
ptiwili. a bohu se ne
libie. y wsem lidem
se ptiwie. bramece
nam pohano mluh
aby spaseni nebyli.
aby plnili hriechy
swe wždycky. pd set
zagte hriew bozi na
ne až do konce. ale my
bratrie opustieni sme
od nas nacas tmuo
vsty. ne sdcem. hoznie
gie postrechali sme
tuoi wasi wideti o
welibu žadosti. neb
sme chtieli přigiti
k vam. ja zagte pul
y gednu. y druhe. ale
priekazyl na satan.
neb ktera gt naše
nadege. a neb radost

aneb koruna slawy.
wsak wy pd panem
nasim gezukrystem
wpristi geo. neb wy
ste slawa nasa. y ra
P rotoz ne m dost.
mohuce dele cá
kati. libilo se nā zo
stati w atenach sami.
a poslali sme tymo
tea bratra nas. a sliu
zebinku bozieo we
ctem krystow. kupo
tvrzem was. a kna
pomnagii vwiere
wasie. aby zadny ne
pohnul se wtech to
zamutiech. nb sa
wiete ze wto sme pv
stawe. nb y kdz sme
byli vwas pdpriwie
dali sme wam. ze tr
peti mate zamutek.
ta oz se y sta. y wiete.
pz y ia nemoha dele
cáteti. poslal sem
kpoznani wiery wa
sie. aby snad nepobi
spl was ten gto po
kusie. a darcéme by

byla prace nase. ale
nye kdz psel tymote
us kna odwas. a z
wiestowuil nā wiere
y laski wasi. a ze pa
mathi nasi mate do
bru wzdycky zadaig
ce nas wideti. iako
y my tabe was. pz
vtesili sme se brat
rie wuas wewsie
potrebnosti. y wza
mugi nasem. skre
wiere wasi. nb nye
ziwi sme kdz wy sto
gite wpan. kterez za
giste diebow cmee
bo mozem vmiti
zawas. wewsie ta
dosti. kterniz se radu
ge pwas pd boze
nasim. wmocy y we
dne hoyniezie se mo
dlece. abych widě
li twarz wasi. a napl
nili to coz se nedostá
wa wiere wasie. on
pak bog a otec nas.
a pan geo kb zpraw
cestu nasi k wam.

a pan wwas rozm
noz. a hopnu vim la
slu wasi wespob. y
ke wsem. iako y nas
wwas. kupotwrzel
sedy wasich. bez za
loby. wstuzto sti. pd
bohe aotcem nasim.
wpsti pra nas gezis.
se wsei stratyl. g. an.

Protoz odtoo casu. A.
bratrie. psye wes
anapomnage wsy
gezisi. iakoz ste psali
odnas kterakbyste
mieli choditi alibiti
se bo. abyste tak cho
dili. a wiece abyste
se rozmahali. nb wie
te kterzi pribuzyme
dal sem wam skrze
pra nas gezis. ze ta
to gt wole bozie. po
swecenie wase. aby
ste se wzdrzeli od smil
stwa. aby vmiel kazdy
swu telem wlasti.
wposwecel. a wtych
wosti. ne wtrapel za
dosti. iako ypohane

gto neznagi bozi. A
aby zadny nenadsti
pil ani oklamaval
w tomto bratra swe.
neb mstitel gt pan
ztech wsech wery.
iakoz sme podpowedali
wam a swedali. nb
nepowolal nas boh
w necistotu. ale wpo
swecenie. pi ktoz tem
to wecem pohrzie. ne
clowiekem pohrzie
ale bohem. gez take
dal dua bo wnas.
O lasce pak bratrske
nebylo potrebie wam
psati. neb wy sa od
boha nauceliste se. a
byste se wespok milo
wali. a to zagste ste
ke wsem bratrem po
wsie macedony. ale
prosime was bratrie.
abyste se rozmahali
wiece. a pilno st pro
zili. abyste pokoyni
byli. a abyste swe die
lo delali. a pracowa
li rukma swyma. iakoz

A.

sine płaczu mi. a aby
ste poczciwie chodili
k tem gto zewnątrz
si. a żadnego nic nie ma
dayte. a nechce by
ste newiedeli bracz
ie omrtwych. aby
ste se nemutili iako
ostatni gto nadeyge
nemayi. Nb poniedz
wierie ze gezis umr
el gt a wstał zmrtych
tak y ty kteryz ze
sinuli skrze gese pri
wede ginu. Neb tow
mi powie w slowu pa
nie. ze my gz sine zywi
a ygeniz ostatni sine w
pristi panie. nepdey
dem tech gto zesnuli.
Neb sam pan wpri
kazani. a w hlasu ar
chandela. a w trubě
boze estupi gnebe.
a mrtvi kteriz wzu
si wstanu prwe. po
tom my gz sine zywi
gz zostanuce ginu
zachwacei bude spo
lu w oblaczech wstriec

krystow w powietrie.
a tak wzdycky bzme
bude. ptoz teste se
wespok wstowiecz
O tisiecz v techto
tak a ochwilecz
bratrie nepotrebu
yete a bzcho mi psa
li. Neb wy sami bzil
nosti to wiete. ze den
panie iako zlodey tak
wnocy pyde. Nb kdy
budu riecy pokoy a
bezpecen ste tehdy ty
chle gmy pyde zahy
mutie. iako bolest te
gto ma porodi a ne
vtebu. ale wy bratrie
neyste wetmach. aby
mzo den ten iako zlo
dey zachwatil. Neb
wsici wy synowe swe
tla ste. a synowe dne. ne
yste nocy a tenosti.
pz nespieme iako y gi
ni. ale bdeme a strież
liwi budme. Nb kdoz
spie wnocy spie. a kdo
opili si wnocy opili
si. ale my kteriz sme

dne střiezwi budme.
obleczem sic wzyna
ci wiery a laski. a
wpřielbiey nadeye
spasee. neb nepolo
zil nas bohu wstniew
ale wdobytie spasee.
skrze pana naso yezuš
yenž vmřel zanas.
abychom. lec bdime.
lec spime. spolu biim
zniui byli. pro tež
se wespolek awzdela
wayte yen druhes.
jako y činite. ale p
sime was bratrie.
aby ste mali ty yenž
pracuyi mezy wami. a vst
awcni sii nadwami
wpanu. anapomina
yi was. aby ste ge mie
li hovniegie wlaste
proprzey yich. a po
koy mieyte mezi. dale
prosye was bratrie. ta
skrete nepokoyne. tě
ste zamutěy. potěšie
ne. přyimayte nemo
cne. trpeliwi budte
k wszem. widzte aby

žadny zwas nizadne
zleho zazle neodplacel.
ale wždy což dobreho
yest nasleduyte wesp
lek y k wszem. wždy
aby se raduyte. bezp
stalme se modlte. we
wsech wěcech dieky
činite. neb to yest wo
le bozie w kristu yezisi
we wsech nas. ducha
netrodte vhasowati.
prorocti netrodte zhr
zeti. wszeho zkuste. což
dobreho yest činite. a di
odlazde wszeho zle
zdržte se. a on bohu po
koye poswěcě was we
wszem. aby cely duch
was. y duše. y tělo. bez
žaloby zachowano by
lo wpřiszti pana naše
ho yezuše. wěrny yest ten
yenž powolal was. yž
tak včini. bratrie mo
dlte se zanas. pozdra
wsech bratri wpoli
bem suntem. zakli
nam was skrze pana.
aby čten byl list tento.

wſem ſwatým bratřim
mi pana naſeho gezuſ
ſuſam amen. druha
ha ep k theſalonycen

Pawel a ſylwanus a ty
motheus ſcho
lu theſalony
cenſkemu w bohu otcy na
ſem a w panu gezuſu.
miloſt wam a pokoy
od boha otce naſeho a pana
gezuſa. dieky mame
cziniti bohu wždycky
zawſe bratrie. tak
iako hodne gſt. neb
wzhoru roſte wiera
waſe. a rozmaha ſe
laſka každeho zuſtu we
ſpolek. tak že ymy
ſami chlubime ſe wa
mi mezy ſbory boži
ymi ſi trpelivi a wie
ru. we wſech ſtuſe
ſwych waſich. a za
mutach. ſcheſtez trpi
te napriklad ſpraho
ſlidu boziho. aby ſte
hodni gmieni bylí
wkralowſtwi boziem.
priez ytrpite. ieſt wſak
ſpraweddie gſt vboha
dati od platu tiem gſto
wſo mutie. a wa od
pocinutie ſwati gſto ſe
mutite. wzewerſ pana
naſeho gezuſa s nebe s
andely moczy go. w
plamem ohnie. dawa
yiciho poſtu tiem yſto
neznali boha. a geni
nepoſluchagi ſwe
pana naſeho gezuſa. kte
rizto muky wieczne
trpieti budu wzatia
cem od twari zuſie.
a od ſlawy moczy gho
edi prigde aby byl
oſlawen w ſwatych
ſwych. a aby byl di
wny we wſech kteri
wierili. neb vwierie
no gſt ſwedectwo naſe
nad vami. w ten den.
zwniemy tak modlie
ſe zawſe wždycky.
aby vas hodne vſ
powolaſ ſwy boh
nas. a naplnil wſic
ku woli dobroty ſe

a sluzebe wiery wmo
cy. aby oslaweno by
lo gmeno pana nas
ssi wamy. a wy
wiem. pole mia bo
ha nas. a pana ssi.
Ale pssye was bra
tzie slize pristie
pana nasego ssi sa
y nasego sebranie k
niey. aby ste se neh y
bali brzo od mysli sim
slu. ani se zzalayte.
ani slize ducha. ani
slize rzeczi. ani slize li
st iakozto od nas po
slany. iako by nastą
pil den panie. aby
was zadny ne siedł
zadnym obyczayem.
Neb gedie lecz naype
we prigde od slupstwa
a zgewi se clowek hrze
cha syn zatracey. gi
se ptiwi a pozdwi
hugie nadewsecko gto
slowe boh. a nb cemu
se dege blanies. Tab
ze wchrzanie boziem
sedne. v kterzuge se ma
by on byl boh. Nepo
mniteli ze ksz sem
vwas byl ty niery
pwil se ma. a nyme
pi polema niete. a
by se zgewil w swoy
czas. neb gizz tayeste
gedna neprawy. toli
ko ze ktoi drzi nyme
drzi. az v zprostredku
bude. a tehdy se zge
wi ten neprawy. ge
hoz pan gezis zabie
duchem vst swych.
a zkhzy oswiecenim
pristie swego. tego ge
hoz gst prichod podle
delaine satano ma.
wewsie mocy. a ssi
wiech. y wzazracech
lziwych. y wewseli
kem swedeni nepra
wsti tem genz hynu.
pto ze lasky prawdy
nepriyali. aby spa
seni byli. a pto pusle
gim boh cimtele blu
du. aby nerzili lzi.
sizem byli wsicz gto
neweryo prawde. ale

powolili nepriatel. Ale
my dielky ciniti ma
me wždycky zanas
bratrie milí odbog
že nas wywolil bog
prwotiny k spase. w
poswěcenim ducha. a
wiery pwdy. w kte
ryž y powolal nas
skrze zwěstowanie naše.
k obdrženi slawy pra
nag gezuš. Ptož bra
trie stogte a drzte v
stawe ktrymž ste
se nawcali. leč skrze
řeč. leč skrze list nas.
A on sam nas. g. ž. a
bog otec nas. gež mi
lowal nas. a dal wěc
sěme wěcne. a nadě
gi dobrzu w milosti.
napominay srdce swe
se. a potwrd we wšeli
kem skutku y wřeč.

Potom m dobre
bratrie modlte se
za nas. aby řeč bozie
běžala a oslawena by
la tak y wsak. a aby
chom byli wyswob
zeni od nezbednych a
zlych lidi. Nebť nee
wšech wiera. ale ne
myť gž bog gež pot
wrdi was a ostrieže
od zleho. A doufáme ow
bratrie w panu. že což
sme přikazali wam či
nite. a činiti budete.
A pan zprawu sidce swe
se w lasce bozie. a w
trpeliwosti krystowe.
Ale dawamť wam
wieděti bratrie we
gmo pana nasego gezuš.
aby ste se odtrhli od
každého bratra chodi
ceho nezadnie. a nep
ole vstawe kterež su
přijali od nas. Neb
wy sami wiete kteraž
byste mieli nasledowati
nas. neb sme nebyli
nepokojni mezy wami.
Ani zsme daro chle
ba gedli od koho. ale
w pracy a w vstawu.
w noci y w wedne dela
gice. aby koho žadneho
z nas ne obtezili. ne

iako bychom nemieli mo
cy. ale abychom sa se
dali wam napriklad
k nasledowani nas.
Nebo y kdyz sme byli
u vas to zwestowali
sme wam. ze ac kto ne
chce delati aby nege
dl. neb sme slyseli
niektere mezy wami
choditi nepokoyne
nic nedelagice. ale
dworsky cinniece. Tem
pak ktere takowi su pri
kazuge y prosye w pa
ne gezu kristu. aby v pok
oyem delagice chleb
swuy gedli. Ale y wy
bratrie nezodite hy
niti dobre cinniece
wpa nase gezisi kristu
pakli by kto neposlu
chal sloua nasseho sbize
list. toto znamenayte.
a ne sme sugte se gim
aby byl pohanien. A
nechtieyte jako nepri
tele mieti. ale tresktete
jako bratra. Ano bohu
pologe. dauy ma poko
wecny na kazde mie
ste. Pan sewsech wa.
pozdrawe me rukou
pawlowu. ysto yest zna
menie. w kazde listu
tak pisi. mi pa nao
gezu kristu sewsech wa amen.

Prwe ep ꝯ Tymoteo

Pawel apol.
sluha gezu
krystow. po
dle prikazanie
boha spasytele nas.
a krysta gezise nade
ge nasie. Tymoteowi
milemu synu wierie
mu. milosrdenie. aby
koy od boha otce a od
gezise pana nasseho. Jakoz
sem prosil tebe aby
ostal weefezu kdyz
sem sel do macedonie.
aby prikazal niekterym
aby ginak nevcili
ani pilnie poslucha
li bajsni a poklade bez
rodu negistrych. ysto
wiece hadanie cinne
nezli wzdelame bo
zie ktere wierie yst.

Ale koniec přikazanie
gest láska z čisté srdce a čisté
a z svědomie dobrého a
z víery neomylné. od
kterýchžto věcy niek
teří pobludivše se ob
ratili se v marnomluv
nemi. chtíce býti
vátelé zákona nero
zumějíce ani co mlu
vie. ani o čem gistie.
víeme zagisté že dobrý
gest zákon. budeli go
kto právie užívati.
vedouce to že spravedli
nec zákon položen.
ale nespravedlivým.
a nevdarným. nemlo
stivým. a hříešníkům.
tiem gest zezlostí hříešie.
a poskvrnieným. hubi
telom otcův a matek.
vrazedlníkům. a smil
níkům. sámeložníkům.
tiem gto přiuvlkí
gíme biti. kacířom. a
křivým přísežníkom.
A gestli co gíneho gto se
zdravému naučení pro
tivi. kterejž gest podle
slavy blahoslá
veného boha. gejž svěřie
no gest mnie. dieky činí
tov gejž mie posilil
pán gezisi pán náš
že mie zavěrného u
četl. postavil v službě
gejž sem prve byl
zuhatel a phivník. a
hanec. ale milosrdě
ste božieho dosel sem.
nb sem nevěda ale
v nevěře. ale nadto
rozmohla se mi pra
nad ouvery a bmilo
vání. kterejž gest v pán
gezisi. věrna věc. a
v sie vzaženosti hodna.
že ten gez přisel na
tento svět hříešníky
zachovati. z nichž
to ja prvi sem. ale pro
sem milosrdenie dosel.
aby na mie nayprve
ukazal gez všeli
ku trpělivost. k naučení
těch genž v věřiti ma
gí v nie k životu věč
ný. krali pak věčný
nesmrtedlnéy. nevi

dedlne y samey bohu
cest a slawa na wieky
wiew amen. Toto pri
kazanie poruczie toe
synu tymotee. podle
przedsyech wtoe pro
ctwi. aby tyeżeżowal
winych dobre tyeżeżo
wanie. mage wiere
a siwedoe dobre. ktereż
niekteri zapudiwse
wiere potratili. zni
chż gst hymeneus.
a alexander. ktereż
sem dal satanowi. aby
se nauczili neruhati.
Protoż psym aby
byly nayprwe
odewsech prosby. mo
dlitby. zadanie. die
kow cinieme. zawse
chy lidi. za krale. y za
wsechy gto sii wpo
wysem postaweni.
aby chom pokoyny ati
chy zywot wedli we
wsie dobrote a czsto
te. neb to dobre gst
a wzacne pd spasyte
lem nasim bohem. gż
chce aby wsichni li
de byli spasieni. a kup
znani prawdy psli.
Nebo gden gst boh. ge
den y simrce bozi a lid
sky. clowek x̄ gezis.
gež dal sam se nauy
kupee zawsechy. gež
swedectwe czasy swych
potwrzeno gst. wnież
postawen sem ia v
citel a apostol. pra
wdu prawi a nekłm
vczitel pohansky wiere
ie a wprawdie. ptoż
chcy aby se mizie
modlili na kazdem
mieste. zdwihagice
czste ruce bez hniewy
a bezpochybowanie.
Tež y zeny wodewu
petriwe. o stydliwo
sti. a ostrzezwosti.
cristiugice se. Newo
czenych wlasiech. a
neb zlate a perlai.
a neb ruchle drahy.
ale iakož sluszie na
zeny. okazugice mi
lostiwost. skrze dobre.

slutby, žena vmlčí
vě se se w sim zwdaní.
ale věti ženě nepřie
pustiem. ani zmnoti
nad muzem. ale vmlč
ěeni byti. Nb adam
nayprwy stworien gest.
potom eua. A adam
neme sweden. ale že
na wpřiestupě swe
dena byla. ale wšak
spasena bude skrze
rozenie syw. zostane
li wwierě. a wmilo
wanii. a wpostiecei
s stridzliwosti. m

Wezna věci. že by
bisbup ste žadn.
dobreho sluzbu žadn.
ale musy bisbup by
ti bez trestbe. yed ne
ženy muž. strieżliwy.
ctnostiwy. opatrny.
shodliwy. přiwětiwy.
wětedliwy. Ne opily.
ne bijce. ale smier
ny. ne swarliwy. ne
labomy. celed swu
dobrie zprawugicy.
syny maye zwdarne
sedwsi ve stotu. a přiklo
ho nad swy domem
wlasti ne vmie. ke
wak k sboru božiev
pilnost přiloži. Ne
nowuk vwiěře. aby
nepozdwihna se w
pychu w sud nevpa
d diablow. Musy
table von swedecte
mieti dobre odtech
to wnie ju. aby nau
ěe bost nad ozdobil
we wsech wěcech. a
by wchyzdu nevpa
d a wo sydlo diablo.
Jahnowe też aby by
li shodliwi. nedwogie
ho razybu. ne mohe
mu winu wydati.
nenasledugice mz
ko zzysku. magice
tagem ste wiery w
swedomi. a stem. ati
aby byli nayprwy z
kuseni. a tak přistihu
gte. nemagice žadne
ho hriechu smrzedl
neho. ženy też aby
byly shodliwe. nev

tehawe. strzezlie. wier
ne wszech wiecech.
jakno e budte gedne
zeny muzie. gez by
dobre nad sstmy swy
wladli. y nad swy
czeledmi. Neb ktereż
dobre budu poslu
hownti. vzadu dob
reo soe dobudu. am
nohe o dowsae vzwie
ze. ktera gst wzdu ge
zisi. Tyto wiecy toe
pisi synu tymotee.
nadeyge se ze brzo p
gdie ktoe. Apuli po
meslim. aby wedel
ktere maß wdmu
bozyem obcoti. Denz
gst sbor boa zywe.
slup a vtwrzee pra
wdy. A zgewnie we
lika gst dobroty sam
wst. ktera zgewena
gst wtele. sprawedli
wa vcinena gst wdu.
vbazala se andelom.
kazana pohano. do
wiczena na swiete. p
ata wslawie. m

Ale duch zgewnie
prawi. ze wnay
poslednicy sich casiech
odstupie niektere odwie
ry. poslucharze du
chow bludnych a vczi
dabelskych. w polky
czwi mluwnych lez.
a prziusee magic swe
siedo. bramer se wdz
wti. a wzdrzoti se od
pokrmow. ktere bohy
stworil kuprzyjmae
gdebowanii wiernym.
a tem gsto poznali pra
wdu. ze wselike stwo
reme dobre. a nic ne
ma byti zawrzeno coz
gdebowanii bya pri
gymano. Neb se po
swyczuge skrze slowo
bozie a modlitbu. To
to powieda bratrim
dobry budes skuha
zew zezisow. w ktim
en sa slowy wiery.
a dobreo nauce kte
rehoes dosel. ale nesku
snych a babim skych
basin nawrzy se. ale

snaz sam se obyliti
k milostiwosti. Neb te
lesne zwyklanie k ma
le wiecy vzitecne gest.
ale milost k ewsem
wecem vzitecna gest.
magicy zaslibee zitu
ctery mine gest y bu
ducie. wetna iecia
wsie wzacnosti hod
na. Neb wto prace
geme a zloiecie na
ze nadegi mame w
bolsu zywem. gez gest
strzytel wsech lidi.
a naywiece wernych.
pikaz wto wiecy a
ve. zadny twu mlad
sti nehrdy. ale pri
klad bud wernych.
w slowe. w obcowani
w lasce. w wierze. a w
astote. kdy prigdu
pilen bud ctanie.
napomnanie. a vcee
Nerod zmesskati m
losti bozie kteraz gest
w toe geniz dana gest
toe sstze proctee bez
kladnii zuku kniez
skych. Dyto wiecy my
slwtech bud. aby p
spech twoy zgeneen
byl wsem. pilen bud
sebe. a naucee snazen
bud wnich. Neb to
veinie. y sam se spase
na veinie. y ty kteri
Starsie v te slysie
mii nelay ale
prob iako otce mla
dencow iako bratri.
Bab iako matek mla
dicek iako sestry we
wsie astote. Wdowy
ti kterej prawe w
dowy sii. a pakli kte
ta wdova syny aneb
wnuky ma. ve se nay
prwe celadki swu
zprawoti. a odmienu
odplatu rodice nay
racoti. Neb to wzacne
gest pe bohe. Kteraz
pak prawa gest wdova
a osamiela. doufay
w boha. a plna bud mo
dlitieb a prosieb we
dne y wnocy. Neb k
temu wrozlosech gest

ziuwi, mrtwi gest. A to
prikazi aby bezteste
tamie ziuwy byly. A
pakli kto ostrych a
zwłaszcze domagych
pecze niema. wiery
gest zaprzel. a gest hor
si niewierneho. wdo
wywolena bud nay
menie sedzdesati let.
gsto by byla gedno
muzie zena. wszbutch
dobrych swiedectwie
mayey. Ac syny wy
chowala. ac dodo
chude przygmala.
ac strawym nohy my
ta. ac zamuczen trpi
wym posluhowala. ac
wszelkiego dobrego skut
ku nasledowala. A
ke mladszich wdow
wstrzuy se. Neb by ke
dyz se smlkme. wzdy
se wdawati chtie. ma
gice zatracze. nb pr
wni wiery prusi
ly. A tak y przazdny
sice. vče se behati
po domiech. a netoli
ko przazdne. ale yble
tome. y wszetecine. m
luwiece coz nesluszie.
Ptoz chcy aby se mlad
sie wdawaly. syny
radily. matky zeled
byly. zadne przyny y
tuwmku nedaly. aby
mohly oznych zle mlu
witi. Neb giz niektere
obratily se zpet po
satanowi. Ptoz ac kto
wiernu ma wdowu
posluhuy grzy. aby
sbor bozi nebyl ob
tiezen. aby tiem kte
rez prawe wdowy sli
stalo. Kterez dobrie
zprawugi kniezie.
dwogi poctiwosti ho
dni gmieni budte.
naywiece ti gsto pri
rugi wslowie a wnau
cem. Neb die pisma.
Newczinio vzdy wu
sta wolu mlatiacey.
A hoden gest delnik
mzdy swe. Pti kniezy
zaloby neprigmay.
gedie pod dwiema a

neb podtrim swedly
hřesiace piedewsem
cresťky. aby vgini ba
zen měli. O swedčí
gi pd Bohem a by
sbem gřěi sem. y pd
zmoleným andělu
gů. aby těchto wěcy
ostřichal. a bezpta
mě ničehož nečiniž na
gmu stranu se vchy
luge. Hubu swu be
zo žádney newzbla
dzy. ani obeug wzy
hřiechom. Sam sebe
ástec ostřichay. Ne
tod gěstě mody pitu
ale malého wěnca
poziway. pzáhudek
twoy. a pro ástě ne
mocy tě. Některych
lidi hřiechoe zgewi
si pdcházegice ESu
du. a některych v za
ziti vzdu. Též y dobri
skutkoe zgewi si. a
kteříž se gmak magi
skryti se nemohu vj

Kteříž koli pudghe
si sluzebnicy pi

ny swe hřzdu ti ho
dny mězte. aby gmu
pane a vděme neby
lo potuhano. a kteříž
magi wěrne pani
nepotupugte. neb
buttěe si. ale tudě
gie sluzte. že wěrni
si a milí gsu dobro
dienste Bozieho věc
stni si. Ty wěcy vě
a napomnay. Pokli
keo gmak vá. ane
powluge zdrawý
ieczem pta naše gezu
a tomu kteréž podle
dobroty gst naučei
prsiny gst. ini nevně
ge. ale neduže potz
kati. a bogiecki slow
zinchzito pochazegi
zaziysti. strzezme se
hame. zla domienu
stolii bolowne lidi
myslí potusenych.
a kteříž se od prawdy
wzdalili. domienu
gice se žeby zzyskie
lestiy byl milostit.
ale gestit zzyk we

liby milosti a dostatecen stuvim. A ma
sme nepřnesli naten
to svět. a bezpochy
beme že ani co od
nesti mozem. Ale ma
gice pokrm a rim by
chom se odělili nato
dosti mieyme. Neb
ktož chce bohati by
ti upadagi wpokus
enie a wstydlo dab
lowo. a wzadosti m
nohe nevzitecne a
sklodne. kteraž pohrů
zugi lidi wzahynu
te a wzatracee. Ne
ker wšeho zleho ge
stiť laboma žadost.
Gież nekteri žadagi
ce pobludili od wie
ry. a wpletli se w m
nohe bolesti. ale ty
o člowece bozi techu
ieg se warug. ale
nasledug sprawu m
losti. wiery. lasky.
trpelivosti. tichosti. Bo
iug dobrý boy wie
ry. dosiehni žiwota

wečneho kteremuž
powolan. a wyznal
dobre wyznanie pod
mnohými świedky. při
kazugi toť pobohem
genž obziwuge wše
chny wiecy wžiti gežiši
ti świedectwe wpřed
pontským pilatě
dobre wyznaw. aby
chowal přikazanie
bezposkwerny. a bez
treskanie. až do přiste
pa našeho gezuše kteréž
hož swými časy vkaže
blahomy a sám moc
ny král nad králi.
a pan nadpany. gež
sám ma nesmrtedlnost
a w świetle přebywa
nepřistupitedlném. gehož
žadny zlidi newidel.
ale anž widěti mož
bemuž čest a sława.
a aeařiste na wieky
amen. Bohatým to ko
świeta přikaž. newy
sokó smysliti. ani na
degi mieti w negistoty
tě bohacth. ale w bož

ziwem, gež na dmu
wšecy wěcy korně
cuporiwai, dobře čti
bohatu byti w skut
cech dobrych, snad
ně vdělati obcowati
pokłady swe činiti za
klad dobry k budu
cey ziwotu, aby do
sahli zitta wěčneho.
O Timoteee pomoc
neo daru swe ostřie
hay, wstrnge se dure
mich klasow nowim
a od pornosti kzme
gmena vmie k kteraž
niekteří slibugice
přiwlekli wypadli. Mi
lost bozie stebu am

druha ep k Timoteowi

Pawel apoł
ktyslu ge se
skize woli
bozi, podle
zaslibee zitta ktery
gt w kristu gesi. Ty mo
teowi naymilewsi v
synu, milost, milo
siden ste, a poboy od
boha otce a pana gese
pana naseho. dieky činim
bohu mey ge vz slu
zim od porodilelow
mych w swiedomi čiste
ze bezprestanie ma
te napamieti nama
litbach mych w swie
domi astem, wmag
v wedne zadage te
widěti, zpomnage
natiwe slzy, aby ch
radosti naplnien byl
rozpomnage pyzma
ge te wiery ktera z
gt w tobe neomylna
ktera tabe nayprě
pbywala wbabce te
loydě, a wmatce te
eunyce, a gist sem ze
y w tobe. Y ktery vzto p
činu napomina te.
aby wzbudil milost
bozi ktera z gt w tobe
skize wzkladanie ru
ku mych. Neb nedal
nam boh duha bazni
ale moc a milo mie
a strieznosti. Proz
nerod se stydeti swe
dectwi pana naseho

gezuſ ain mnu wiez
niem ge. ale ſpolu p̄
ay wěcie podle mo
cy bozie. gěž nas wy
ſwobodil a powolal
powolanim ſwym ſwy
ſwatym. nezpodle ſkut
kow naſich. ale po
dle vloženě ſwee am
loſti. kteraž dana gſt
nam w kristu gezisi pred
časy wiew. ale nyne
zgewena gſt ſkrze ſpu
ſtrele nase gezuſ. kěž
zkazil zagiſte ſmrt.
a oſwietil zivot a nepo
ruſeě. ſkrze kteeſ wněž
položen ſe ia kazatel
a apoſtol. a miſtr po
hanſky. p kteryžto
pricinu tabe tyto
wiecy trpim. ale ne
ſtydim ſe tiem. neb
wiem komu ſem v
weril. a giſt ſe. ze mo
cen gſt odplatiti mu
zachow až do toho dne.
pribklad miey zdrawy
ch ſlow kteraž ode
mne ſlyſel. w wiereě
a w milosti kteraž gſt
w kristu gezi ſi. dobreho poruczee
ſoe oſtriehay. ſkrze
duſ bo gěž wnas p
bywa. a toto wiez že
ſe odwratili wſiecy
otěne kteriž ſu w
azii. z nichž gſt figel
lus. a termogenes.
day boh milosiden
onezyforowu domu
neb často mě těſil.
a ietězě my ſe neſty
del. ale když do rima
přiſel pilnie mne gſt
hledal. y nalezl. day
gey boh milosiden
nalezti od pana w
neen den. a kteraž
mi mnoho poſluhol
weſezu ty naylepe

Proto ꝗ wiez
ty ſynu moy ty
motee. poſylij ſebe
w milosti kteraž gſt
w kristu gezi. a co ſlyſel
ode mne. ſkrze mnohe
ſwedky. to poruč wě
rnym lidem. kteriž
hodni budu y gyne

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

vcitu. Pracuj ia° ab
ty rytieř krystu gesť
žadny ktož rytěřuge
bo° neplete se w swiet
ske obchody. aby se to
mu slibil yemuž se
zbusil. A° y ktož wbo
gi bouge nebude ko
runowan. leč prawie
bude korowan. Pouči
ty orać ma nayprwe
zpožitku vyjieti. pro
zumiey cot pywi. neb
di toť pan wewsem
rozu. Pamětliw buď
napra° gezuš. že wst
al zmrtwych z semene
dawido° podle zwěsto
wanie meho. wněž pra
cuji až do okow tak
ske činie. Ale wšak slo
wo bozie nee pwuza
no. Proto wšeť wěcy
trpim pywyvolene.
aby y oni spasee do
sli. kteruž yst wěčnu ge
zisi. s slawu nebeskú.
wěcna řeč. Neb ač
sme spolu zemřeli.
takě spolu žiwi bu
dem. Trpimeli spolu
spolu y kraloh bude.
Pukli ho zapřime y
on nas zapři. Ač my
newěrni on wěrny
zostawa. zapřieti sa
sebe nemož. A tě ě
nazowmnu o swědo
ge pobožě. Nechtěy
se slowy swariti. nb
kniceniuž nee vžite
čno. gedne k pywrace
wsluchaczow. Snaž
ně peč mey sam osbe
aby se zbusený wydal
bohu delim kem ne
pohanieny. obieruge
se prawie o slowem
pywdy. Ale nezistwch
a marnomluwnych
slow wstrug se. neb
mnoho pspieweuzi
k nemlostiwosti. a
řeč gich ia° rak leze
zinchž yst filetus a
hymeneus. gež su
od prawdy wypadli
řkuce žeby se gž z
mrtwych wstame
stalo. y podwratili

Gray Scale
0 1 2 3 4
Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

niektorych wiery. Ale
zaklad bozi pewny sto
ji. mage znamie toto
znat pan ktery iest go
Odstup od neprawych ka
zdy ktoz wzywa gmo
ne vmelikem do
netoliko sie osude zla
ta a strzebrna ale y
drewena y hliniena.
A niektera zagiste ke
ci. A niektera kupstu
ie. Ptoz oczistili se kto
od techto. Bude osudi
posuzecny kecti. vzi
teczny wzty kewseli
ke sluzbu dobre p
prawny. Ale detin
skych zadosti mayug
se. A nasledug spraw
wiery. lasky. a pokoge
ote ktery wzywagi
ma z sidce czistego.
Blazniwych pub ane
vzitecznych otazek se
mayug. wiedi ze ro
dze swary. Sluha za
giste bozi nema se sma
riti. ale krotkym by
ti. kewsem. vczedliny.
trpeliwy. s skromno
sti trestice ty gto se
prziwie prawde. a by
nekdy dal gim boh
pokie kupoznati pred
a aby odstupili otdi
bel skych ofpol. od ne
hoz se vwezeli drzie.
Hle toto m kgo mili
wiez ze w nayp
sledniepsich dnech
nastanu czsoe ne bez
perim. a budu lide sa
se mi lugice. lakomi.
pzdwizem. pysni. zi
hawi. rodicom nepo
slusni. newdecni pri
wrzki. hriechom ne
lichym. bez dobre zado
sti. bezpobozne. hance.
nezdrzeliwi. netisi.
bez dobrotiwosti. zuid
ce. zpupni. naduti. roz
kosi milownicy wie
ce nezli bozi. magice
zagiste tuzzno st d
brotu. ale mocy gegie
zapieragice. a techs se
mayug. neb zlecich si
gto prochadie domy

wdowstwe. a iate wo
die zenby. obtezene
hriechy. ktere ież wede
my bywaią rozliczy
mi żądostmi. wżdyc
by se vcieć. a nikdy
k wyemu prawdy ne
dochodzeć. Jakożto
iamnes a mambres
przeciwili se mojzieszo
tak y tito przeciwie se
prawdě. lide porup
sseni mysli. zawrzeli
przeciwieć. ale wiece
nebudu z pspěwati.
neb nemudrost gich
zgewna bude wssem.
iako y oniech byla. ale
ty do sstl mego nauczeg
vstawes. vmysla. wie
ry. dlubocá lamie. mi
lowaine. trpeliwy. pro
tiwenstwi. vtrpe. kte
ra mi se sstala w antio
chii. w lykony. a w li
stre. kterakž sem pro
tiwenstwe trpěl. a ze
wssech wystrwodil
mie pan. a wssickni k
teriž chtie milostiwie
žiwi byti w kristu. proti
wenstwe trpěti budu.
ale zli lide a swodce
prospěwati budu w
horssie bludiece. a w
blud vwodiece. ale ty
zostani w tech wiecech
kterymž se naucil.
a dowěřeny si to bě
ssedu od koho se nau
cil. a že od malodsti sta
slowa znas. kteraž te
mohu naučiti k spa
sení skrze wiru. genž
jest w kristu gezisu. neb
wsseliké pismo od bo
wdechnute. vžiteczne
jest k naucenu. ktere sk
tam. k potrawe. k na
wedenu w spravu. aby
dokonaly byl člowěk
boži k wsselikému skut
ku dobremu naučeny.

O swiedčugi pod bo
hem a krystem
gezisem. jenž sudit ma
žiwe y mrtwe. a skrze
prisstie go. y kralow
stwo go. kaž sloo bud
vstawičen. wěk neo

ne wdoł. tresłby. proś.
ze hri. newste trpeli
wsti a wnauczi. nb
bude czas kdy zdraue
ho nauczie nebudu
trpeti. ale k swym żad
stem sbromaždie sbe
mistry. lekayce vsia.
a odpriwdy zatyste
sluch od wrathe. a k
basinem se obratie. a
le ty bdi. newsech ne
ech prawy. sbutek
čini euwangelistsky.
sluzbu swu naplň.
stiezliw bud. Nebo
ia se giž obětugi. a
čas vzdělce mego na
stawa. dobry sem boy
koual. běh sem do
konal. wiru sem za
chouval. zbuduoucie
ausi odložena mi ko
runa spraui. kterauž
dam mi pan wten den
sprawy sudce. a neto
likko mnie. ale y wšem
kdož milugi pristie
go. Pospěš k mne p
gui brzo. nb demas

mie opustil mi lugie
tento stiet. a odšel do
tesalonyky. krescens
do galacye. Titus do
dalmacye. lukas gest
se mnu sam. Marka
přigmi a přiwed' s
sebu. neb mi gest pot
rieben k vzpolu hom.
ale tychka poslal se
do efezu. kuzho řim
skeho mie stienniste kte
rej sem ostawil w
troadě v kupci pogdi
přimes s sebu. y kni
hy. a nayprzece listy.
alexander poklad mi
mnoho mi zleho vka
zal. zaplatit gemu bohy
podle skutku go. Beh
ož y ty se warug. neb
se welmie přiwil sło
wom našim. v prew
niem mie obranieni
žadny přmie nebyl.
ale wšickni mie opusti
li. nebud' gim to zazle
gmieno. ale pan stal
přmie. a posylowal
mnie. aby skrze mie

zwiestowanie było na
plnieno. a słyszeli ge
wszickni narody. że
wy sinowie bozeni sem z
vst luowych. a wy
wobodil mie pan od
tzdes służbu zlego.
a spasena vcini wiera
lowiste st nebesle. ge
muz slaa nawiecz mie
low an. przedtim psly
a abwiely. a onezy sow
ma domu. ale cursbu
ostal w bozymtu. Tro
sina sem ostawil ne
mocna w mletu. po
spes pozyv pygta. prod
tazy tebe cubolub. a
prudes. alinub. allau
dia. ywsie brzcie.
pan nas ges zes edu
che twy. mik bozie s
tu an. Epi K Tytowi

Pawel sluha
bozi. ale apol
gezuxtu. pod
le wiery wy
wolenych bozich. a
poznanie prawdy. ke
teraz podle dobroty
yst w nadegi zywota
wecne. ktery zito za
slibil ten genz nelze
bolh pod dawnymi casy.
ale zgewil casy swymi
slowy sive. wzwesto
nu. ktere zim yst sive
ceno. podle pikazae
spasyle nas bozi. Tytowi
mlev synu podle obe
cne wiery. mik apo
lov od boa otce. a za
gezise spasle nas. Pro
wec ostawil sem te
w kreti. aby to ozse
ned stawa oprawil.
a vstawil pomiestech
kniezi. ias y na zwso
bil sem toe. ac ktogst
bez hrieh ohyzdnelo.
gedne zeny muz. ac
syny magge wierne. ne
wzalobe smilsta. a
neb nepadane. neb
ma biskup bezposk
wrny byti ias bozi
viedmk. nepysny.
nehniewiwy. neopi
ly. nebigre. nemrzke
zzysku zadostiwy. ale

pŕiwlečiwy. dobroti
wy. opatrny. střezwy.
spra wy. sluty. zdrželi
wy. cnlosti přijma
ge tu kterúž podle na
uczenie gest wiernu řeči.
aby mocen byl napo
minati ty wzdrawé
nauczěni. aby gsto od
mlouwaly tresstěati.
Nb si mnozy nepo
slušni marnomluwi.
a swodce. a napřiwie
ce ti gsto su zobřezaé.
kterež potřebie gest
tresstěati. děž wšecy
domy zpodwracugi.
vczce což neslušie. p
imt mezkeo zwsstěu.
kieb gen zmagi wlasti
gich prob. kretenssti
wzdrcby kziwi. zla
howada. břicha le
ni. Swedectě toto pra
we gst. p kteruž to p
cinu tresstěcy gse tur
dě. aby zdrawi vůče
ie byli. netwslucha
gic zidowskych basem.
apřikazam lidskych.
odwracugicych se od
prawdy. wšecy zagte
wiecy cěste sii cěstym.
ale zpostiwrniemy a
newiernymi. nic nec ci
sto. ale zpostiwrniene
sii gich y mysly swe
domie. wyznaugi
se znati boha. ale skut
by zapieragi. sice o
hawni a newěřicy.
a bezwselikey skutechu
dobremu nehodni.

Ale ty mluw což
slušie zdrawe
nauce. Stari aby byli
střezwi. skydlwi.
opatrni. zdrawi vůče
ie. trpelibi.
Baby též wodewu
stuté. nehanlie. ne
opile. dobrie vůcce. a
by opatrnosti včily.
mladice aby muže
swe milowaly. syny
wychowaly. opatrne.
cěste. střezwe. domu
peči mající. dobrotě
poddatne mužom swym.
aby nebylo potuhaie

slowo bozie, mladce
tez napomnay aby
strzezwi byli. we w
sech wiecech sam se
wydaj napriklad
dobrych skutew, wna
ucem, wrelosti, wi
stote, wmuzinosti, slo
wu zdrawe bez tresk
tawe, aby ten zgenz
zprotiwne stramy zst.
stydel se nemage nic
zleho mluviti owzs.
Sluzebniky take na
pomnay aby pilno
swy byli zpodan, ne
wsem se libiece, ne
odmluwuzice, neob
lamace, ale we wsech
wiecech wernost dob
ru obkazuzice, aby v
cenie spasytele nas
boha ozdobili we w
sech wiecech. Neb se
vkazala mt boa spa
sytele nase we se li
dem, viecy nas, aby
zlom se odiekuice
wsie nemilosti a
swietskych zadosti.

strzezliwie, a spra wie
a milostiwie, zivi by
li na toto swiete, ocekaj
uzice blahone na
dege, a pristie slawy
welikeho boga, a spasy
tele naseho gezuse, gezu
dal same se za nas.
aby nas wykupil o
dewsie neprawosti, a aby
ocistil se lid wzamy
nasledowny dobrych
skutew. Dyto riecy mlu
w a napomnay, a tu
skey servsim plazow
atin, zadny tebu ne
napomm zhrdaj
nay ze aby kme
zatom amoce byli
poddani, pribazani
poslucharli, k kazde
skutku dobrey goto
vi byli, zadnev se nezu
hali, nebyli smutli
wi, ale stredmi, wse
libu trchost okazuice
k wsem lide. Biedno
zagiste nekdy y my
nemudri anewieri
cy bludiece, a sluziece.

zadostem a wzbosem
rozlicnym, wzlosti a
wzauristi pbywagi
ce zawidiece a nena
widiece sebe wesp k
ale kdyz se vkazala D.
dobrota a clowiecen
ste spasytele nas bra
zezzbutw sprati na
sie kterej sme my ci
nili. ale podle swe
milosiden ste spusemy
nas vcinili sbeze ob
mytie druhe nato
zenie a obnowe du
cha swate. kterehoz
wylil nanas hoyie
sbeze gezuk spasyte
nas. abychom spruzni
sme vcinem milosti
gee dedicy byli pod
le nadeye zita wiec. A.
wierna reč gest. doticzi
wiecech chcy aby ty
gimych potwrzowati.
aby pilni byli dob
rym skutky gime pod
chazeti. ty gto wiere
bohu. Tato naucec
si dobra a zitecna.

lidem. ale blazniw
ych otazek. a rodiech
pohadek. a swarow.
a boiow zakonych se
warug. neb si nezi
tecni a marni. Hlaste
te cloa pogedno aw
druhe tresbta wa
rug se. wieda ze pw
racenw gest ktoz takow
gest. a ktiesi wlastni
sudem sa odsuzen.
Kdz poslil ktoe artema
na a neb tychka po
spies kemnie pygiti
do mykopolim. neb se
vmienil tu pb zy
pobyti. zenam wza
konie vcenes. a aspollo
smazen bud. aby ge
napied postal. aby
wnicemiz nedostatku
nemieli. a naucte se
y nasim dobrym skutky
pohodlni byti. prislu
hnyice kzitkom po
trebnym. aby nebyli
nezitecni. pozdrug
tebe wsiet kterizse
mnu si. pozdrau w

sech ktož miluge nas
vwiere. Milost bo
že sewsel wsi am.

Ev E Filomenowi.

Pawel wězeň
ježíšeW a ty
noteuc bra
tr Filomen
owi milé a spomoc
mlu naše a apie
stře naymilé sie.
a arethrpo spolu ry
tězi naše v sboru
kterýž wdom twé gst.
Mit wam a pokoy
od boha otce naš. a od
pana ježíše. dieky či
nim bo me wždyc
ky. pamatuc obe ci
nie na modlitbach
mych. slyše lasku tu
a wieru kteruž mas
wpanu ježisi. v kewše
ty. aby obcowanie
wiery tě zjeweno
bylo wpoznanii wse
dobreho wěcii ježi. Ne
radost weliku miel
sem a utěšeg. newše
like lasce tě že stie
ny swatych odwala
sbize tě bratře. pro
mnohe dni famie ma
ge wěcii ježi. přibliza
ti toe to což kwzitku
přislusie. ale plasku
prosym tebe wiece.
pwěnuž sy takoy
lao muž stary. ale ny
ne y wězeň ježiše w
zamec sina onezyma
jehož sem vrodil w
okowach. kterýž toe
nieky nevžitečny
byl. ale nyne y twe y
mie vžitečny. jehož
sem odslal kteroe. Ty
pak gey lao stiewa
ma přijmi. kterie
hož sem lachtěl zde
žeti vsebe. aby mi za
tě poslichowal w
kowach ktere. ale bez
twe rady nie sem ne
chtěl včiniti. aby ne
lao bezdečnie dobre
twe bylo. ale dobro
wolnie. Neb snad pro
ožel odtebe nachwi
lku. aby ho naweky

přigal. gyž nejsú slu
žebníky. ale mieste
služebníky nayvnilev
sieo bratrz. nayvíce
ce mnie. čím pak więce
toť y wtěle y wpřanu.
ptož maslí nie zatwm
ěise přiegm gey iako
nie. a pakli co vstydl
toť. a neb gest dluzen.
to mnie počti. ja pak
psal sem rukú mu. ia
nawrátím. abych
netěkl že y se samého
mnie sy powinen. tak
bratrie ia tebe poziv
wpřanu. vtěš střeum
ma wpřu. doufage po
slušenstí twey psal
sem toť. wěda že y nad
to wyž přiawí věčiné.
a otiem přaw mi ta
ke y hospodu. nb se na
dějí že skrze modlit
bu vtisi budu wam
dan. pozdrawuge te
be epafras spolu wě
zeni moy w kristu gezisi.
a marek. aary starbu.
demas. a lukas. mogi

spomocnicy. milost
pana naso gezuť sdu
chie wssem amen.

Gila k zidom. kap. J.

A. Nosku řeká
a mnohy
obrěgi. ne
bdy mluwe
bohu otcom wprocech
nayposlez w těchto
dnech mluwil nam
w synu swe. kteregoz
vstawil dědicem w
sech wěcy. skrze něgoz
věnnil y wěky. kteriž
sa blesk slawy. a zpo
soba podstaty gego. ane
sa w sech wěcy slo
wem mocy swe. očistie
hrzieh věnnity. sedi
nayprawy welebnosti
na wysostech. tiem
lepsi andělow věn
čím rozdielniey sie
nadnie gmeno pra
wem dědickym obdr
žal. neb komu gest
řekl kdy z andělow. syn
moy sy ty. ia dnes v
rodil sem tě. a ozet

Ja budu gew zaotre.
aon mnie bude zasp.
a když opět vmrdí pr
worzeneo wobrisek
zemie die. a klaněyte
se gemu wšickni andě
le boží. a landělo za
gisse die. kteří činí an
děly sive duchy. a slu
žebníky sive plamene
ohniwym. ale k syn
stolice tuu bože na
weky weky. prut pra
wosti prut králow
stwe twee. milowal sy
spravedlnost a nenawidel sy
nepravosti. ptož pomazal
tebe bohž bohž twoy.
olegem vesselemie. nad
spolu včastniky tuee.
aby nazvčatky pune
zemi založil sy. a diesa
nebu twych su nebe
sa. onať zahynu. ale
ty ostanes. a wšickni
ia. ruchno zwetsegi.
a iako odew zmienis
ge a zmieniem budu.
ale ty tyž sam sy. ale
tu twa nezhynu. ale

kteree když zandělow
ieli. Sed napravuie
me. do kterýž nepo
lozim nepriatel tuy
podnoží noh twych.
wšak wšici sluzebni
su duchoe. wsluzbu
postaw. proty kteriž
dědictwi pgimagi
Protož n spasee.
hovněgie musy
me zachowati ty wěcy
kteree sme slyseli. a
gychom snad nebyli
zklamani. Neb pwne
wadž ta kteraž skrze
anděla porěděna gest
ieci. veniem gest pewna.
aby de pstupee ane
pusluysenstwi wzalo sp
wedliwu odplatu
mzdy. kteraž my vte
cem když tak welike
zmeskame spasemie.
kteriž když počatek
přigalo wypriatwo
wame skrze pana. od
těch kteriž slyseli.
nadnami potwrzeo
gest. skrze dlažaie bo

a

zie diwy azazaraby. a
rozličnými mocmi. a
duchja swyatého rozdě
lowáni. podle wůle go.
Neb nepřidal anděl
lom bohu obřiselu ze
budoucie. oněžímbu
wime. Ale swědčí w
gedno mieste nielke
ry řka. Co gest člowěk že
pamětliw sy nanieho
aneb syn člowěka že na
wštěwuges ho. Po
mensilo ho malo
méně od andělow.
slawu a cti korunu
uložil go. a vstawil ho
gey nad diely rukú
twých. Wšecky wěcy
poddal podnoszy go.
Wtom zagiste že w
šecky wěcy poddal
gemu. nic neněch
ať nepoddaneho gey.
Ale nyme gesté ne
widime by wšecky
wěcy byly poddany
gey. Ale toho gěžma
lo méně nežandělé
po mensen gest. widie
gezi se pro trpiecie smrti.
slawu a cti korunu
wanego. aby milost
bozie zawšecky obu
syla smrti. Neb slu
šiese gey přiehož w
šecky wěcy. a skrzenie
hož wšecky wěcy. gež
mnoe syny wslawu
přiwedl. wzmnozitele
spasee gich skrze v
trpiecie dobonati. Neb
v ten kroz poswiecuge.
y ti genž poswěcem
bymagi zgedno w
šechni. pro kteruzto p
činu nestydi se bra
tři ge nazywati řka
zwěstowati budu gmo
twe bratřiem my. vy
střed sboru chwaliti
tě budu. A opět. Ja
budu vstrge wiero.
A opět. Ay ia a dieky
me kteretž dal mi bůh.
pro že dieky obroki
tělu a krwi. a on też
v castenstě přigal
bři. aby skrze smrt
zkazyl toho gž miegiese.

cesarstwe smrti to gest
ďábla, a tuy swobodil
ty gest přbazeni smrti
po neslěni zitiwt ť
mazam bieg ěssluze
bnosti. Neb ni kolí
andělow nestrzedl.
ale sieme abrahamu
spomidl. a ptoz miel
wewssem bratřiť po
dobeni byti. aby mi lo
stiwy byl a wierny
biskup ěbohu. aby
odpustil hřiechy lo
stě. A weď zagiste wěť
sam trpěl a pokusien
gest. moceni gest y těm
gesto pokusiem bymu
Ptoz m gi pomoz
bratrie stiieti. po
wolaine ne bessěho
wěřstiu. znamenay
te apostola a biskupa
wyznaě naš gesě
ě. Gemž wierny gest
tow ktož gey věřil.
jako y moyzieš ne
wssem domu go ziě
trie zagiste slawy.
tento nadmoyziesě

hodny gmien. čim
wětsi iest ma nad
domě ten ktož gey
vdělal. Neb kazdy
dom dělan bywá od
ně koho. Ale ktož w
sechy wiecy stwořil
koli gest. A moyzieš
zagiste wierny biě
wewssem domu go
iaš sluha. na swiedec
tvie těch wiecy ktež
mělo powiedieny by
ti. Ale kristus iaš
syn wdomu swě. kte
ryzto dom my sme.
ač doufame a sla
naděge až dokonce
pewnu zachowame.
Pssalmoz die duch s ty
dnes ač hlas geho
vslyšite. nezadte za
twrzonusti sedy mi
slech. jako wroz draz
drem prole dne poku
sieme napusti. kdežto
pokusěli mne otce
wasi. zkusyli a widě
li skutky me. čtyřid
ceti let. ptoz hnie

wiw sem byl poslo
lenj tomuto. a ješ se
wzdychly tito bludie
sidce. ale oni nepoz
nali gest mych. Omij
ž psal sem wssie v
mem. že neuwegdu
wodpočinutie me.
wizte bratrie aby
snad nebylo wnielkte
rem zuwsto sidce zle
nedowierno sti. kdyžsta
pein od boha žiuwelio.
ale napominayte se
sa powsedny dni. doki
dž se dnes gmenuge.
aby se nezatwrdil
nikto zuwsto oklama
nim hriecha. Neb v
částem ta veniet ste.
ať wsak počitek pro
stuty go ať dobonac
pewny drželi budu.
když se die. dnes ať
hlas go vslyšite. ne
wdte zatwrzoti sidci
wašich. a o wonom
rozdraždeli. Neb nie
kteri slyšewše rozd
ražili go. ale new

sichni gto wyšli ze
gipta skrze moyzie
se. ale kterým hniew
w byl zaciwidceti
let. wsak tiem kteriž
hriešili. gichž mrtwi
tela powržena si
napusta. kterým pak
přisahl že neuwegdu
wodpočinutie gejho.
gedme tiemž gto ne
wiericy byli. Vwidi
me že nemohli wgi
ti wodpočinutie p
Proto; m neuwieie
bojme se brat
rie abychom snad o
pustiece zaslibenie
wgitie wodpočinu
tie go. nebyl nikto
z nich počten gto by
tam new šel. Neb v
nam zwěstowo gest
ia v gim. Neb nepro
spěla gim rieč slyše
nie nepřimešena
wiere. z toho což sly
šeli. Proto wegdem
wodpočinutie kteriž
sme vuwerili. zaoť řek.

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Jako sem psal wyssie
wy me. že newegdu
modpočinutie me. A
zagde když wsie služ
bowe odsluwe sstie
ta wto dokonatin byli.
řekl pisma wgedno
messtě o sedmě dni
takto. V odpočinul bůh
dne sedmeho. a dewsech
službow swych. A wto
to opět. že newegdu
modpočinutie me. Ptá
že zbyuu niekterym
wgita wnie. A ti gižto
prwnim zwěstowáni gsu
newesli pstwu nedo
wěru. A opět pokladá
den gest dnes skrze
dawida řka. po tak dlu
hem času jako sem
řekl predtim. gsu dnes
ač hlas geho vslyšíte.
nezatwrzowti sid
ce wasich. Neb by gi
byl dal jozue odpoči
nutie. nikdy by ogi
nem nemluwil po
toto dni. A ptož ostá
wa odpočinutie lidu

božie. Neb kdož wsel
wgeho odpočinutie. tu
že on odpočinul od
skutku swych. jako od
swych bohu. Pij pusti
sme wgiti wto odpo
činutie. aby nižadny
nevpadl wtuž pokla
nedowěry. Neb živa
gest řeč božie a mocna.
a prochodnějssie ne
žli kteryž meč naobě
stranie ostry. a dosahu
ge až dowzdělenie duše
a ducha. kteráž dostogeme
v modlitbu. a rozezna
wagicy myslenie y
vmysly srdcy. A nee
žadne stwoře newi
dělne pedpotřebiti
ge. ale wssecky wěcy
nahe a otewřene su
očima geho. Kniemuž
nam řeč. Pij magice
bisskupa welikeho. Pij
pstupil nebesa. gesse
sya božie. držme na
dege naszie wyznanie.
Neb nemame bisskupa
gtoby nemohl se

slitowati nadnasim
nemocem. ale pobi
sene wewsem podle
podobenstě krce hřie
cha. proz přihymez
odoufati k stolicy
milosti ge. aby chom
milosrdenstě dosli.
a milost nalezli wpo
mocy potřebne. v

Kazdy zagte bisk
up z lidi přiaty.
z lidi vstanen byl
wtěch wěcech kterez
su k bohu. aby obětowal
dary a oběti za
hřiechy. gto by mohl
slitowati se mieti nad
těmi gto neuědie abslu
die. Neb yon sam ob
klicen gt nemocy. a
proz powinen gest
iako za lid. tak také y
sam zase obětowati za
hřiechy. a z který
přigie soe ctu. ale kterz
powolan bywa iako
aron. Tak y ten ne sa
sebe oslawil aby bi
skupem byl. ale ten
gz mluil k niemu. Syn moy
sy ty. ia dneb porodil
sem tě. Jako y wgi
nem mieste die. Ty
sy kněz nawěky podle
řadu melchysedechow
a. kterýzto wedne
ch těla swe. y sby a
modlitby k bohu gto
by gey mohl z prosti
ti od smrti. o křikem
welikym a sesklzam
obětuge. vslysan gt
y sstwu pochwost. a za
gisto sa synem bozi.
nauěil se z těch wěcy
kterez trpěl poslusen
stwi. a sbonaw včiň
gt wsem powolugi
cym soe přicina spa
sene wěcne. nazwan
sa od boha biskupem.
podle řadu melchy
sedechowu. oněz na
welika věc. a bywal
řadu nesnadna k
wypsanem. Nebo
mohli veniem ste k
sly sem. a zagte kdyz
byste gez mistři mieli

bru y cab. opet zwtie
bugete abyste byli
vcem ktere si cinu
počatku ieu bozich.
a vcinier ste ia ti gž
mleka potiebie gt.
neturdo pokrmu.
Neb kazdy ktoz gest
mleka vcasten. ne
ma ariskby wieda spr
wedlbi. neb malicky
gt. ale dobnalych
twrdy gt pokrm. tech
kterizto zatobycey o
bykle mazi smysly
krozeznani dobre a

Protoz po vj zle
opustuce ieu po
catku ktrny. kdokoli
losti gseo nesme se. ne
pokladaiice opet za
lozeme pokie od skut
kow mrtvych. v ta
ke wiery ktoru. pokr
temie. naucee. a wzk
ladame rukou. a wz
kriesenie mrtych. a
sudu wiecne. a to v
cinie dopustili zagste
boh. Neb nepodobne

gt tem kterizgedni
si osirieterem. obusobli
tabe datu nebeske.
a vcastni vcinier su du
cha swate. obusobli
tabe dobre sloa bo
zie. a moc wieku bu
dueho. a odtudli si
opt obnowiti se ku
pokaim. znowu keizu
nic kam wsoe sinu
bozieo. a wzusinech
gey magice. Neb ze
kterizto cirsto nase
prichazeiicy deist pie
a plodi zelinu potie
bnu tem odnichž by
wa orana. pygma po
zelinge odboa. ale
ktera wydawa trne
a bilozie. zawrzeta gt.
a zlorecenstí blizka.
geyeito sgonanie k
spalem. ale dorfame
owsa naprawlepsi
lepsie wiery. a blizsie
k spasem. ac wsak v
tak mluwie. Nb nee
nestrawy boh aby
zapomenul skutkow

mysli a milo me kte
rež ste obrazali wegno
go. gžto ste poslusnoli
swatw. a gešte poslu
gugete. ale žadame
každeho zmuo. tež sina
žen ste obrazoti. kwy
plnež nadeye až do
konce. aby ste nebyli
lenivi vanjem. ale w
jdau nasledowtelé ste těch
gžto wierau a trpelivi
dědici budu zaslibe
žneb abrahawi sli
buge boh. že gt žád
neho nemel wětšeho
skrze nehož by přisahl.
přisahl skrze se samého
ia. Gistě požehnage
požehnam tebe. a roz
množě rozmnožim tě.
a tak dlouho čekaw
přijal zaslibe. lide
zagiste skrze wětšího
se přisahagi. a wšeli
ke odpornosti gich
konec kupotwrzenj
gt přisaha. zvbteřež
boh chtě horněgie
vkazati dědicom nepo
hnutost zaslibeme
radu swe. vložil me
zy to přislu. abychom
skrze dwě wěcy ne
pohnute. gimž nelze
lhati. bog naysyluey
sieho vtěšeme měli.
my gžto sme vtekli
k zdržení položené
nadeye. kteruž to ma
me jako kotwu duše
bezpečnu a pewnu.
a prochodecy až do
mitřnosti zastřeme.
kdežto pochodce za
nas wšel gežiš. po
dle řádu melchysě
dechowu. biskupem
sa včinen navěky
Ten zagte melchy
sedech král sale.
kněz boha naywyssie
ho. gemž se potkal abra
hamem. když se
wracowase odpobi
tie králow. a požeh
nal gey. kemuž vde
sitky wšech wěcy ro
zdělil abraha. nay
prwe zagiste gemž

se wyliada krall spra
wedlinosti. Proto pak
vkral salem. gdyż gest
krall pokoge. bez otce.
bez matkie. bez pokolene
ani początku dnow. ale
konce żywota mage.
ale prownan sa sy v
bozie. zostawa kniez
nawiekij. Patrite zagi
sze kolikij gest tento
gemuż v desatkij dal.
znayslepszich wiecy a
bratha patriarcha.
A zagisze zsynow leui
kniezste prigimagice.
prikazanie magi de
satkij brati od ludu.
podle zakona. to gest
odbratii swych. kak
koli voni wyszli sy
z bedr abrahamowych.
Ten pak gesoż pok
lenie nes poczena
mezy nie desatkij w
zal od abrahama. A to
gemż miegiesze zaslube
nie przetnal. A be
zewsie odpinosti
oż menisieo gest od

nietieo przechmano
gymi. A zde zagisze
vmieragicy lide de
satkij bere. ale tam
swedą że żiw gest. A że
by tak powiedieo by
lo sbize abrahama
aleui gesz desatkij
brall. tabe desatkij dal.
neb gesze w bedrach
otcowych biesze. Edyż
ho pobral melchysze
dech. Pwoż byloli gest
dobrzanie sbize kni
ezsto leuitskie. nebo
lid podlim prigal
zakon. co gesze potie
bie bylo podle ludu
melchysedechowu
gine kniezy wstali
anepodle ludu aro
nowu gmenowanni
byti. A pwnieuż pie
neseme gest kniezsta
potiebie gest aby v
zakona prieneseme
bylo. Neb obom se ty
to wiecy prawie zgi
neo pokolee gest. Ziezż
iadny pezolnuiż ne

byl. zgewno gſt zagte.
ze zpolbee judi poſel
pan nas, wkterež to
polbolein nie obriezich
morzieb nemburil.
a geſte wiece zgew
no gſt. ze podle radu
melchyſedecho gſi
ny wſtane kniez. gſz
nepodle zakona těle
ſneho pbrzame vā
gſt. ale podle mocy ži
wota nezporuſitedl
neb ſwedá pyſmo. Ty
ſy kniez nawieky. po
dle radu melchyſede
chovu. pi zawrzee
dzeze ſe prvume pri
kazame pnemoc go
aneziteczno ſt. neb
nie kdobnalosti ne
pirovedl zakon. ale
vvedee lepſie nade
ge. ſkzeinzio pribli
zugem ſe kbohu. a
kterak welike gest.
ne bezpruum pri ſeg
neho. Gmi zagiſte
bezpraum pri ſedine
kniezie vcinie ſi. ale
tento bpruuve pri ſeg
nym. ſkzze too gezz
ſ kniemu. pri ſahl
pan a nebude mu
too zel. Ty ſy kniez
nawieky. Tiem lepſi
eho ſwedecte ſlibiuel
vcinien gſt gezis. agi
in zagiſte mnozy v
cinien ſu kniezie po
dle zakona. pto ze ſme
ti bylo gmi zabra
nieno zostati. ale kto
pto ze nawieky zoſta
nu. wecne ma kniez
ſtwi. pto y nawieky ſzu
ſyti moz. pristupu
ge ſkzze ſe ſame k
bohu. vzdrcky ziw
ſa kterodwzim zanas.
neb ſlusiese aby na
byl takowy bi ſkup.
ſwaty. nevinny. ne
poſkvrnieny. odluce
ny od hriesiny. a wy
ſi nebes vcineny. gſz
nema potrebie na
kzdy den jako kniezie
napprwe zasve hrie
chy obeti obetovati.

pwom zalidsſ̄e. zebto
včinil gednu ſamebo
ſe obětowaw. zaboh
zagde lidi vſtawuge
knězie nemoc magie.
ale tee pwum přiſel
nebo kteryž pozakon
ſt. ſyna nawiedp do

KAPITO CONALE
Kla pal̄ naty wiecy
kteregž ſe prawie. Tak
weho mame biſkupu
genž přiſedi napriad
ſtolice welebnoſti w
nebeſiech. ſwatyma ſlu
ha. a ſtanku pwebo
kteryž vdělal boh a
neſlok. Neb kazdy
biſkup ſobětowatim
darow a obětí vſtawě
gwm. Pro potřebie
y tomuto mieti nieto
ſto by obětowal. pro
by byl nazemi nebyl
by kněz. ponieważ
by byli ſto by obě
towali podle zakona
ty. genž w přikladu
a w ſtienu nebeſkém
wiece pſlužugi. Jako

pán kte.

pak
naty
wiecy
kte
ſe pawie
ſwatie
ſlu
ha
ſt toto

ſ. ſuc
ſtie
ſe

adpowiedie. ſt moy
ziesoſ. wiz wece aby
wſedy. wiecy včinil
podle přikladu. kte
ryž vbzan ſt wobě
nahoře. ale nynie
lepſie do ſel ſluzby.
čim y lepſeho ſwede
dectě ſimice ſt. ſto
wlepſich zaſlibenich
potwrzeno ſt. Neb kaž
by prawie odwěky
prazdno byl. nebylo
by zagiſte třeba dru
hey miesta hledati.
Neb kanieze ſe die.
ay dnome ſedu die
pan. adolbnam nad
domě vzrabym. a nad
domě Juda ſwedectě
nome. Netwole ſwe
dectě kteryž ſem včil
otrom ſiah. wten den
kteryž ſem pochytil
ruku ſiah. abych ſe
wywedl zze egipt
ſke. ale že oin nezoſta
li w ſwedectě mě. y
ia zmeſkal ſem ſe
die pan. Neb tow ſt

j. aby azmiſt' ſetoz ſlezebnik
ſwatynie. aby loa ſ' drat
ſetā ſetoz ita ſ ſetoz pomā
ſb' neat' gnē

swiedcte kterej zpo
sobim dv vzrzmu. pv
tech dnech die pan.
dawrze zrkomy me
wmyslc gich. awsc
gy gich napisi ge. a
budu gim wbozy a
oni budu mie wlid.
A nebude vcit wse
liby bratrz s ilti
poznay pana. neb
wsie budu mie znati.
odnaymensio az do
naywetssio gich. ab
milostiw budu ne
prawostem gich. a hri
chow gich nebudu
wzpomnati. A tak o
nowem mluwe zuwt
sdlo prwe. A to oz we
tsle a ostara se bliz
ko gst odzahynutie.

Melo zagte v pr
wnie swiedcte
sprati sluzby. v sim
trwi swiatsti. Nebo
stanek vcini en gest
prwni wnienz bie
swiecnowe. a stoia
pristrin ayle boe.

aten slul smatynie.
ale zacopnu druhy
stanek. gto slowe smr
tynie santpech. zlatu
mage kadidlnicy. a
arahu swiedcte oblo
zenu sewsech stran
zlatem. wnizto bie
zlate wiedro. mage
wsoe manu. aprut
aaronow gesto bil
plwetl. a deby swiedc
te. nad nimzto bie v
cherubinowe slawy.
zastenugice modli
tebnu. obervchzto
wiecech nynie neme
potiebie wyprzmuti
okazide zuwlaste. ABZ
ty wiecy bie v tak zp
sobemy. wprwin za
gste stanek wzdych
wahazie v kniezie vin
dy obeti konazice.
ale nowuky gedinu
wrok sam biskup.
ne bezkrwe kteruz
by obeto mul. zasive
v zahidsle neviedie.
Ato se wyznamenalo

*tci gst dasne ofwiecowanie
ka po swiecem

duchie otw̃ że geste ne
byla zgewena cesta
swatych. Neb geste
prawm stanek niegie
se stanie. Ktereżw pw
dobenste gest czasu my
nieysie. Podle niehoż
drzwe a obeti obetuge
se. gyto nemohu zwáse
stiedce dokonale. wi
mti sluzebnikij toli
ko wpokrmech a w
napogiech. a wrozli
cnem vmytuum. a
w spravedlnostech
tela az do czasu opra
wee vloziene. Ale ten
pristoyecy biskup. bu
duce dobre. w stresi
a dokonaley si stanek.
nezukii vdelamy to
gest neto to stuwieme.
ani slize krew kozlo
wu abykowu. ale slze
ze wlastni krew w
sek gednu wswatyni.
wecne wyklupeme
nalez. Neb pwiecuz
dz krew kozlowu aby
kowu. a popel telice

B

pokropeny. pusbwrnie
ne posvecuge. koasti
ni tela. cim wiece kre
ew ?mu. gz slize dua
swates samee se obe
tovul nepusbwrnie
nebo bo. oasti swe
domie naše od sbutw
mrtych. sluzem bo
zimey. a proz nowee
swiedecte smrte gest.
aby smrt mezy to w
stupecy kwykupeni
tech pstupem kteraz
biechu podprwni swe
dectwi. zaslibe pri
gali. ti gz pruvlami
sli wecneo dedicte. Ne
kdez pruciensie gest
potiebie gt aby smrt
mezy to wstupila pw
ciemka. Ginak ge
ste nee platno dokud
gt ziw ten gz pruci
ste vcinil. Neb pwu
cienste namrtech pot
wrzeno gt. Ptoz ani
prewme zagiste bez
krwe potwrzeno gt.
Neb kdz byla cena

wſzech płacza zaſka
odmorzieſe wſzy li
du. wzem krew bozło
wu a bolowu. swo
du awlnu czerwenu.
a wzop. ty gyſte kme
hy yweſzen lid zub
wopil ſa. Tato gest
krew ſwedectwe. kterz
rozkazal kwam bozi.
Tabez ſtanku v wſzech
oſudi gto kſluzbe ſta
ku pryſluſzey krwi
tez pokropil. a wſzec
tem ſe wſzemi ſe a
ſti podle zakona. abez
wylitie krwe neby
wa odpuſzczenie hrie
ptoz potrzebie gſt aby
przikladowe nebeſ
kych wecy temi tie
cmi ſe a ſtuli. ale ſa
my nebeſke wecy ſe
pſimi obetmi nezli
temto. Neb wſzuty
mi nerubi vdelami
wſzel gezio. gto gest
przikład ſwatych wie
cy. ale wſamo nebe.
aby ſe nymie vkazal

twari bozie zanac.
ami aby obetowal
caſto ſamego ſe. iako
biſkup gdo wchodil
do ſwatynie nakazdy
rok wokolo wtrzi oltze.
Gmak muſzil by ca
ſto trpeti odpocatku
ſwieta. ale nye gedy
naſzonazii wiew. ezka
zem hriechu. ſkize
obet ſwu vkazal ſe.
a iako vſtaweno gſt
lidem gednu vmrieti
poto zuk ſud. tak y
kryſtuo gednu obeto
wan kſzlezem mno
hych hriew. ale po
tom bez hriew vkaze
ſe tem gemz ſo cakali
gi kſpaſenii.

Stien zagiſte ma
ge zakon budu
cyo dobre. nesamy
obraz techy wecy gto
ſu wprawde. poweſt
ka leta tymz obetmi
kterez obetugi bez
przeſtazmie. mloy ne
moz pſtupugicych

dokonalych včinili.
Smal bychby v sta
li obětowti. pro žeby
nemohli proto žádneho
swedomj hriecha sku
žebnicy gednu sic
očistě. ale wtech p
ponnamé hriew
dege se nakazde leto.
neb nepodobne gest
kterj bozlowu aby
lowu odgieti hřie
chy. Ptž wšed nastřet
die. obětj adrow
nechtěl sy. ale tělo
připrawil sy mi. za
pulne obětj a zahřj
ech nelibily se toe
tehdy sem řekl ay ia
gdu. wshlawe knihy
psano gest ommie aby
ch činili bozě wolj
twu. Swrchu použe
dew že obětj adrow
a zapulnych obětj. y
zahřiech nechtěl sy.
amž se toe libilo to
ež proleje zaboa se o
bětuge. Tehdy se řekl.
ay ia gdu. abych čil

bozě wolity. odgia
prwnie aby vstal
druhie. wbterežto
wolj postieci sme.
skrze obětowanie těla
ježiž gednu. a kterž
zagiste kniež hotow
gest nawsdy den při
slušnuge. atež obětj
často obětuge. gako
nikdy nemohli od
gieti hřiew. ale této
gednu zahřiechy o
bětowaw obět. na
wieky sedi napraw
bozie. proto čekage
ažby položem bych
nepřeže tes podnož
noh tvo. Gednu za
giste obětj dokonal
nawieky poswecene.
Tabe přiswedčuge
nam to v duch svy
ty gest zagiste řekl.
Toto gest swedectwie
kteež swědčiti bu
du knim. potech dn
ech die pan dawa
ge zakony me wsed
ce gich. a wymyslech

gich napisi ge. a hrie
chow gich anepřá
giz neuzpomenu wi
ece. A bez gich odpu
stěe gst giz nee obě
ti zahřiech. pz bra
tice magice doufie.
ze weydem do stuty
nie webřwi krystowe
genz zacěl nam ce
stu nowu a obziwu
giey. skrze zastěru
to gst skrze tělo swe.
a ěnieze welikeho nad
domem bozim. pstup
mez sprawy sedce.
wplnosti wiery. ke
topiece sidce odswe
domie zleho. a vmyge
tělo wodu čistu. drz
mez naděge naše
wyznamie nevchy
lnie. neb wierny gst
ten genz zaslibil.
Apilm budte sebe
westwk wzpuzel la
skby a skutew dobrych.
neopustěgice sebra
nie ngo. jakoz gst oby
čey niekterym. ale
těsiete se. a tie wiece
im vzrite se pbli
žowati den zuie. nb
dobrowolnie na hře
sieym popřigeti zna
mosti prawdy. giz ne
zostawa oběti zahři
ech. ale hrozne niek
terzake očekiwanie
sudu. a ohnie horlee
cterezito strawiti ma
ptiwniky bozie. nb
puniewadž když kto
prestupi zakon moy
zieszow. bezewsee sli
wome poddwea. nb tim
swiedky vmierza. čim
pak wiece mnite že
horsich muk zaslu
huge. ten gez syna
bozieho potlaca. a krew
swiedecte poskwrniey
vcini. wniez gst posve
cen. a duchu milosti
potupu vcini. nbieme
zagiste toho giz ůk. mie
pomsta a ia odplati.
a opet. že sudit bude
pan lid swoy. hrozne
gst vpadnuti w ruce

boa zíweo. ale wzpo
mniayte se napřwie
dni. wnichž o swiecel
sice. weliký bož tr
pelíste mucedlnicta
a bgedne strany za
gyste ohyzdaj a za
mutěy diwadlo vši
riem. ale odruhe st
rany towařisie tak
obaugiczym vsmieni
ste. neb v křesťanom
lito st ste mieli. a lup
ezj statku wašo s rado
sti ste přgimali. poz
nawagice že lepssi
a zostrwagicy mate
statek wnebi. ptozj
nerodte tratiti dou
fanie wašo. kteryž we
like ma obdarowanie.
trpelit zagste nutn
potřebna gest. aby ste
woli bozi činiece. přj
nesli zaslibee. neb
gestě pomalé ačsu ten
gež ma přigiti přyde.
a nebude meškati.
ale spravedlivý moy z
wiery ziw gest. pakli

se odtrhne nebude se
libiti dussi me. ale my
negssme synoe odtrže
nie k zatracenie. ale
wiery k zachowanie duše
Wiera pak gest za
klad wěcy na
degnych. a dwod ne
widedlnych. neb w
te swedectwie dosli sta
ri. wiery wzumieme
že nebowe zpozobem
su slowe bozim. aby
z newidedlnych wěcy
widedlne byly. wie
ru wzaměysi obět
abel nez kayn obě
towal bož. skrze kte
ruž swedectwe dosel
boti spravedlivý.
kdž bohu swedectwe wy
dawase darow go. gsskr
ze in skonaw gestě
mluwi. wiery enoch
přenesen gest aby ne
widěl smrti. a nebie
je nalezen. neb přie
nesl gey bohu. neb
pod přnesením miel
swedectwo že se libil

bohu. Bez wiery zagste
nepodobne se lubiti
bu. Ale wieiti musy
ten gež přistupuge k
bohu že gst. a že těch
ktož gjeo hledagi gst
odplatitel. wěru noe
wzem odpowěd otěch
wěcech gto gesté ne
biev wědiemy. boge se
připrawil korab k
zachowuti dv stwého.
skrze kterýžto odsudil
swět. a spraw kteraž
skrze wieru gst dědic
gst vstanwen. wěru
ten gež slowe abra
ham vpsteckil aby
wyšel namiesto k
terež měl přijeti
wdědictwe. a wyšel ne
wiedě kamby šel. tě
ru bydlil wzem sli
bene. iako žto wazne
w stanech přbyge
byzaalem. a s iako
bem spolu dědicy te
hož zaslibes. neb čá
kaše miesta magicz
zakłady. gehož že

miestnik a stawitel
gst bohu. wěru vona
sara bezdětkyně moc
wpočati semene při
gatka. tak mimo čas
wiku. neb wědela
wěrneo byti toho
gž zaslibil. Ptož y od
gedno posli sy ato
napoly mrtwe. iako
hwězdy nebeské w
mnozsti. a iako piesek
genž gst nabrzehu mo
ryskem neč sliny. Stě
ru zemieli tito wši
cchni nepřigemse za
slibes. ale zaleka
nie putriece a zá
dagice. a wyznauce
gice že putnicy suna
zemi. neb kteriž ty
to rieczy prawie da
wagi znamce že w
lasti hledagi a brzse
byli naonu rozpomi
nali zkterež wyšli.
mieli owsem čas do
mie zase wrati se.
ale nyme lepsie za
dagi. to gst nebeské př

nestrdi se boh sluti bo
hem gich. neb gi pri
prawil miesto. rieti
obeto abrahá vzna
ka když byl v busien.
a yednorozeneho obe
towase. wniemž byl
prigal zaslibee. kie
mužiečeo gt. že wyza
abo' bude sluti tobě
semie. maye zato že
mocen gt bohu y zmr
twych wzkřesyti g.
A ptož gey table v w
rowest pial. rieti
table obuduwch rie
ech požehnal vzgak
iakobo' a esau. rieti
iakob vmeraye ka
ždeo syna iozefowu
zwlaště požehnal.
a poklonil se zwlech
nawrati holi geho.
rieti iozef vmeraye
ye owrgyti sew v
rahelskych. rozpome
nul se a osiwych ko
stech rozkazal. rieti
moyžieš narodiw
se. tygen gt zatři

miesiece od rodicow
swych. pro že gey ti
deli pekne mladate
ko. a nebali se wyp
wiedi krallowy. rieti
moyžieš weliky sa
vmien zapiel se by
ti sywe dery furnoy
wiece zwoliw tupe
byti o lide božim. ne
žli tasieo hriev mie
ti vieseme. zawetrie
bohatee poctaye soe
potlanee ewe. nežli
poklady egyptskych.
neb patriese naod
platu. rieti moyž
zabil egyptskeo zna
menaye bolest bra
tri swych. rieti opu
stil egypt neboyese
zoriwosti krallowy.
neb newidedlneo
iako ptoneo strpel ti
da. rieti slawil ne
likunost abime pro
litie aby ten gž hu
bil prworozene egy
ptskych. nedtekl se
zich. rieti přesli

more čerwene tak
posuchie ze, tehož po
kusywše egyptsti poj
řiem si, zwěrzi zdi ge
rycho tudy obcha
zeniim sedm dnow,
zwěrzi tmab neriest
ki nezahynuka ne
wěrny, pygesi střeh
ce opologem, a coz
geste diem nestra
mi zagte cab kwyp
wemy, o Gedeono,
barakho, samsono,
gepte, dawido, a sa
muelo, v ostatnych
proroczech kterizto skr
ze wěrzi pmahali
kralowstwa, činili spt
dosti, zaslibe, zacpu
wali vstu lwow, v
hasyli prudkost oh
ně, zapudili ostrost
meče, zmohli se zne
mocy, sylni včinieni
wbogi, Stany zwra
celi cyzobtrzenom,
pygmaly zeny zenz
kriese, mrte se čini
tu tozkazem si ne

pygmaylce wystuwko
zemie, aby lepsie nase
zli wzkriese, a gim
posmiewanie abitie
trpeli, nadto v obkwy,
v zalaře kamenowy
si, sekzmi si, pokuse si,
wzabiti meče zemče
li, obchazeli wshume
ch a wkozziech kozle
ych, potiebmi suc si
zem, trape, grichzito
hoden nebiese sviet,
napustiech bludiete,
v nahorach, a wge
skymech, v wzmach
zemskych, ati wsie
swedectwim wiery
zkuse, suc nepiali
zaslibe, ato kzesti
zgedniam pnase le
psie, aby beznas s
dobonamie nepiali. 2.

Protoz ymy magi
ce tak weliky na
položeny oblak swed
kow, slozicte wselike
brzemie, a obkliczujcy
nas hriechy, skrze trpe
liwost bezime k pied

lozene v na bogi. pit
riece narozmnozitele
wiery. a sbonauitele
gezise. genž podloziw
se radost strpel križ.
hanbu pohrdaiw. vse
di napravy bozie. koz
pomnayte se nan'ež
gež takowe strpel od
hriešniw pti sobe od
mluuanie. aby ste ne
vstawali namy sli tu
šie hynuce. neb gste
ste se až dokriwe ne
zprotiwili pti hriev
od boy činiece. a zapo
mneli ste vtěšeé kte
rež mluwi k vam jako synom
mluwi ta. syu moy
nerod' zmeštati križ
mi pane. ani vstawuiw
koz odnes treslitan
bywab. neb kohož
miluge pan treslitet.
a mrskli každe syna
kterehož přijima.
w križi trwayte. ne
takožto synové dana
se wam bohu. ne kte
ry gst ten syn. gehož

otec netreslitce. a pak
li kroe križi ste. kte
rež včastni včinieni
sti wšeci. tehdy negste
synoe ale wzolozmi
poto zagste otce tela
naš mieli sme vtěšele.
a mieli sme križi po
ctiwost. zdali nemno
ho wiece pomolim bu
de otcy duchow. a ži
wi bude. a oni zagste
wčasu nemnohych
dnow. podle wole se
včechu nab. ale ten
to ktery což gst vžiteč
neho wpgima. pro swe
obuce go. a križ za
gste kterei wnyniey
slem času zdase nebyl
ti přičina radosti. a
ke žalosti. ale proto
času vžitek phorny
zbusenj sletze mi na
wrati spratu. pro oyu
stene ruce. a vmdlea
kolena wyzdwihnie
te. a kroky prieme
činite nohami swsi.
aby niekto skrcege

nezbliudil. ale radě
gie vzdrawen byl.
pobožge nasledugte
sewsdim a āste my
sli. bezmiez žadny ne
vzři boa. sriazinie o
patrzigice aby mi
ne bylo mlosti bo
zie. aby žadny bořen
bohbosti vzhoru to
sta neplazyl. a sbrze
ten byliby poskwr
niem mnozy. a aby
žadny smilnik. anb
lakotnik iako ezau. ē
terzto pygedmu krmi
pdal prawrozenste
siwa. wiezte zayste že
vpotō žadnge dědic
pozěhnage. odwrzen
gt. Neb nenalezl mie
sta politie. kaž bolí
se slza geo hledal.
Nepřistupilisste za
gisste k hmotnemu
a přistupitedlnev
ohni. a k twrčaltu. a
k mrakotě. a k bouři.
a k zwuku truby. a
k hlasu slow. kterýž

to ti genž slyšeli wy
mlouwali se aby gt
nebylo slow. Neb ne
snasiev toho což se pra
wiese. a až howado
dobne se hory vlame
nowano bude. a tak
hrozne biee to což se
widiese. Neb moyžeš
řek. vzasl sem se a
tresl sem se. ale přis
tupilisste k sporu ho
ře. a k niestu boa žiwe
gerusalem. nebeskev
a k nawstěnowa mno
hych tisow andělow.
a k sněmu prawtnich
kteriž su popsani we
beziech. a k sudcy wše
ch bohu. a k duchu sp
wedlich dobrych.
a k nowemu swiedecē
smirry gezisowi. a k
kropem krwe gto le
pe mluwi než abelowa
wiezte abysste neodpie
rali mluwiace. Neb
poniewadž oni nevte
kli tov odpieragice.
gto nazem mluwiese.

mnoho wiece my z
nebe mluwiti nā
gež adwmauge. Ge
hozto hlad polinuł
zem tekł. ale nyme
zaslibuge ia. Gestě
gednu ata polinu ne
tolko zemi ale y ne
bem. A že die gestě ge
dnu oznamuge hy
bauyeł wiecy přesěd
ia hozto weiienyał a
by ostaly ty kterež
su nebyłbaue. Pr kta
lowste nezwhnute
pgmuce. mame mt
skzemžto sluzilibu
chom libiece se bo
e bazm abpectiwo
sti. Neb bohł nab o
heni sluzbugicy gt.
Laska bratrstu
přeby nyny wěg
a plnietiwosti ne
rodte zapomnati. Ne
skze tu nebteri li
bili se boy. andělu
hosspodu pgmaziť
pomiete nauězuie
nebo spolu wězniome.

a nato gto přeugi ia
ko y sam wtěle přeb
wagice. poctiwe po
gymame mezy wšěl
a loze bezposkwrny.
neb smlinky a zwy
lozniky sudti bude
bohł. Budte mrnuo
we bezlabomstiwe.
magie nato dosti coz
mate. Neb on řekł. Ne
opustim tebe a ostau
nu. Tak abychom bau
fani řekli. pan mi sy
mocnik gt. nebudu
se bati co by mi včl
ověk. Pomiete nawła
daže wtse. kteriž tu
mluwili slowo bo
že. nagichžto pateie
ce wychod obeome.
nasledugtež wiery.
Ježiš kystus wčě
ra y dnes. on y nawe
ky. Včinimi rozlic
nymi a cizymi neuad
te odwedem byti. Ne
navlepsie gt zagste
mlosti vstanowiti
sdce. nezwkemy kte

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

žiž nepřospěli chodi
cym wmich. Mame
oltuž žniehož gřesti
nemagi moc ti gž
stanbu těležie v přá
slušugi. Neb kteřy
ch howadek wnese
ni bruu krew za
křiech do svatyně
skrze biskupa. těch
těla spalena bruu
gi zažbamy. Ptož v
gezib aby posiře
tel lidu skrze krew
svu. wnie předbřa
nu trpěl gž. Ptož wy
gděme k niemu ven
z stanow. pohanienie
go neslice. Neb ne
mame zde miesta zo
stawagicho ale bu
duoc hledame. pž
skrze niehož obětuy
me obět chwaly w
ždycky bov. to gž vzi
tek ztow wyznaum
gicych gmeno geho.
dobrodienstě pak a
obecenstě nerodte
zapomnati. ub carb

wymi obětmi zaslu
žen bruu Boh. poslu
šni budte wladařom
wasich. a poddani bud
te gim. neb oni straž
nie bdie jako zadu
se nasse počet magice
wydati. aby bradsti
to činili a ne sžamut
kem. neb to vžitečne
gest wam. Modltese
zanas. doufame za
gistě že dobre swedo
mame wewsech chtie
ce dobře obcowati.
Awiece psim nuz
aby ste to činili. čim
spiesě budu navrac
en wam. Boh pak
pokoge gež wywedl
z mrtych pastyře ve
likeho owec. wekrwi
swedectě wečneho pa
nao gezuž. zpusob w
as wkazdem skutku
dobrem. aby ste činili
woli geho. činie wume
to což by se libilo pů
nim. skrze gesež ta ge
muž sława nawěky

wiekow amen. Ale p
sym was gratie. a
gyste trpeliwe sne
sli sdowo vtesse. nb
ay skize nemmoho
slow psal sem wam.
przmayte gustu nad
tymotea poslanego.
dimmz ať pospesnie
gie přigde vzřim vás.
pozdrawte wssech w
ladatow wssech y w
sech swatych. Pozdra
wugi was wssic' bra
tie zwlach. Milost
bozie sstwser wssi' Amen

Skutkow apostolsti

Ay prwniey si zagyste ie
vrimil sem
owsech wie
cech o Teofile. ktereż
počal gezis činiti a
včiti. až' dodne wkte
ryžto přikazaw apo
stolom skize ducha
swatego. ktereż wyvu
lil. wzat gest. Dmizto
tabe sam se zivego
dal posleem vmuce'
wnmohych dowodech.
po ctridceti dni vka
zuge se gim. a mluwe
o kralowstwi boziem.
a wyged gim. přikazal
gim aby odgetuzale
neodchazeli. ale očekali
kdyby zaslibenoto
wa. ktereż ste wece sly
seli skize vsta ma
ce ian zagste křtiti
wodu. ale wy pobeřeti
budete ducha swatego.
nepvmohych tech
to dnech. Tedy ti kte
ryž se biechu sessli ta
zachu ho tce. Pane w
tomto li času navra
tis kralowstwe vzrabe
y israel gim. Nece wase z
nati časy. aneb chwi
le. ktereż otec položil
w sive mocy. Ale přij
mete moc ducha po
přichazegiace wnas.
a budete mi swedkye
w gerusalem. a po wse
zidowstwu. y w sama
rii. a až' do konciny ze
zemie. A gdyž to poviede. ani

nato hledie prozdwižen
gt. a oblak přigal gey
o od ů gich. a když pu
tiechu k nebi. Ay dwa
muže stála podle mě
wtuše bielem. kteraž
to y řekla sta. Muže
galilerští co stogite
patřece w nebe. Den
to gežiš kterýž wzat
gt od was do nebe. tak
přijde jakož ste wi
děli go gduace do ne
be. Tedy wrtili se
do gerusalem od hory
kteraž slo oliwetsků.
gež gt blig od gerusa
lem. sobotní cestu ma
gic. A když wgide
dowe ceňadla. wstuk
kdež přebywachu petr.
a jan. jakub. a ondřej.
filip. a tomáš. bartol
lomej. a matuš. ja
kub alfeow. a simon
zelotes. a judas jaku
bow. Ti wšickni bie
trwagice gednomy
slnie na modlitbě. s
ženami. a s mary gi

matku gežiš owu. a
s bratřimi gego. Wtedy B
dnech powstaw petr
vprostřed bratří řekl.
a bieše spolu zastup
lidí jako sto a dwadce
ti. Muže bratřie. mu
sy se naplniti přísmo
kteret pověl duch svt.
skrze vstu dawidowu.
o gidaš. gž byl wod
ce těch kteříž jali ge
žiše. gež spolu počten
byl mezy nas. a přijal
byl kolsu poslušnome
tu. A ten zajisté ob
držal pole ze mzdy ne
prawosti. a oběsyw se
rozpukal se nadwe. y
wylila se wšecka stře
wa geho. a znamo vě
ono gt wšem přebywu
gicim w gerusalem. tak
žeby nazwano byl o
pole to jazykem gich
acheldemach. to gest
pole krwe. Neb psao
gt w knihách žalmo
wých. Buď přebytek
geho pusty. a nebuď

ſtobu wniem pbymuł
abyſkupſtę geo wezł
gimy. Ptoz muſy gen
zmuizow rechto ſtę
ziz ſiał ſii ſebram.
newſem ćtſii wniez
wſel a wſel mezy
nas pmy yezis. pre
aw odebritu ianoum.
az adne ſtereho w
zat yt odnas. ſired
ſem geo byti wzbri
eſeme ſnam. V poſta
wichu dnu. Jozeſa
yez ſlowe barſabas.
ſterz pymie niegie
ſe ſprawedliy. a ma
rege. ꝯ modlere ſe
rekli. Ty pre yenz
znas ſrdce wſech. v
kaz ſtereho zwolil
zrechto dwu. aby ye
den prizal imeſto
poſlichowanie toto
a apeſtolſtę. zniehoz
pſtupil yidas. aby
odſel namieſto ſiue.
V dali gim loſy. a ſpu
dl los namarege. a
peter yt ezyt apoſtoly.

Alboz ſe naplnilo
dnow pudeſate.
biechu wſie vredzy
ſpolu natemz mieſte.
V ſtal ſe brzce gnebe
zwuk. iakozto pcha
zegiuce duchu prud
keo. a naplnil weſken
dom kdez biev ſedie
ce. V vkazali ſe yim
rozdielni iazykowe
iakozto ohen. a ſedl
na kazdeo zmich. V na
pliem ſii wſickni du
cha ſwateo. a pocechu
mluviti rozlicny
iazyky. iakoz duch
ſwaty dawaſe wym
luviti yim. a bie
wyetruzalee pbymu
gice zide muzie na
bozim. zkazdeo naro
du kteryz podnebem
yt. a kdyz ſe ſtal ten
hlas. ſeſto ſe mnozſtę
amyſli pomaneno
yt. neb ſlyſiechu ka
zdy iazykem ſwym
ye mluwiece. V le
kechu ſe wſickni a

diuriechu se ribice.
Wsak ay wsicki tito
gsto mluwie galileey
ski su. a kterak my sly
selisme geden kazdy
razyk nab wniemz
sine narozenem. Prysci.
a medsci. a elamitsci.
a ti gemz bydle wme
zopotamy. w zidowst
wu a w kapudocy. w
pontu a w azu. w fry
gii a w pamfilii. we
giptu a w kraynach
libie. gko ge zydle cy
renen. a hoste rimsci.
zide take y zmowu ob
racem. kretsci a arab
sci. slysselisme ge m
luwiece nasimi razy
ky. welike wiecy bo
zie. y strachowuchu
se wsicki. a diuriechu
se wesyok ere. y co to
to chce byti. ale gi
ni posmeiuwgice se
prawie y. ze mstem
se zpili tato. Tehdy
petr stoge bgedenad
ci. przdwihl hlasu

siwes a mluk kmm.
Muzie zide. a gezi pri
bywate wgeruzalee
wsicki. doto wam zna
mo budi. a vsima pri
gmiete sloa ma. nb
neia wy se dniete
tito opili sii. pwiedz
by byla hodia dne
tretie. ale tot gest
coz prwiedie gest
skize iohele proa.
a bude wnayposled
nieysichi dniech die
pan. zwylem zduscha
mes nawselike tele.
a prokoti budu synoe
wasi. a dcery wase.
mladcy wasi widee
wideti budu. a starcy
wasi sny sniti budu.
a zazyste na sluzebni
ky me. a nadienky
me. w tech dniech wy
lem zduscha mego. i
prokowati budu. a
dam zazraky na nebi
swrchu. a diwy na
zemi zdolu. krew a
ohen. a parn dymow.

Sluce se obrati wte
nosti. A nesiec wkiew.
dzieme nez pyde den
panie weliky a zgew
ny. A bude. Kazdy
kdoz koli wzywati bu
de gmo panie szpasen
bude. Muzie vstati
slyste slowa tato. Bezi
se nazaret slbes muze
potwrzene od boha
mezy vstmi diwy. a
zamaky. a znamenii
ktere cinil skrzenie
boh vprostied nas.
iakoz sa wiete. Toe
bolozenu radu apd
wiedein bozim wyda
ne skrze ruce nepra
wych vtrapiwse za
hubili ste. Behoz boh
wzkriesyl zprostiw
bolesti pekelnych. po
dle toe iakoz nepod
bne biee drzienu by
ti gew odniego. Nebo
dawid die onem. opu
trowal sem pra pdob
licegem my wzdycky.
neb napraw gest mnie.
abych se nepohnul.
Proz weselilo se sidce
me. a radowal se ia
zyk moy. nadto vtelo
me odpocinuti bude
w nadegi. Neb neosta
wis duse me w pekle.
ani dag swuteho tue
mu wideti prwsez
znamy veli sy mi ce
sty zywota. naplnis
mie vtesenim obzwi
twu. Muzie bratrie
nechat sniele kwa
powie o otcy parach
probu dawida. Neb
vmrel gest y pohrben.
a hrob go vmag gest
az do dnesnieho dne. a
kdyz byl prorokem. a
wiedel zeby prawe
prisezinym prisahl
gew boh oplodu ked
wi go sedeti nasto
licy go. do pozwie
wlnuwil ovzkriesi
krystowi. Neb ani gest
ostawen w pekle. ani
telo go widelo pru
semie. Toho gezise

wzkriesył bůh, gegž
my wšickni świedkowé
sme, ktož prawicy
božj sa powyšen, a za
slibeé ducha o pří
gem, wylil toho ge
hož wy widite a slý
šite. dawid zagde ne
wstupil do nebe. nb
on die. řekl pán pa
nu mey, sedni napra
wo me, dokamžž nep
lozim nepřátel twých
podnože nohu twých. pž
wgistotě wiež weškerý
dom vstrahy, že vstá
ně gey y kristě vstal
bůh. toť ge se kterež
ste wy vkřižowali. Po
oni slyšiece zalost
mieglie v wsrdcy, a ře
ekli petrowi a gyným
apostolom, co budě
činiti mužie bratřie.
Tehdy petr řekl kni
pwkrě činite, a pokrti
se geden každý z me
wegno gežiserě, na od
pustěé hřiehow wašich.
a přigmete dar dua

swatého. nb wám gest za
slibeé a synům wašim,
y wšem kteřž daleko
su, kterež bůh powola
pán bůh nas. A gyným
wiele mnohými slowy
świedčil a napomenal
ge řka. zpro stte se od
narodu toto nepřiwe
dlého. Tehdy ti kteřž přijali
řeč gegž pokřtěni su.
a přiloženo gich w
ten den duši natři
tisyce. Y bie v trwagi
ce w učeni apostolské.
a w obcowaní lámaní
chleba. a w modlitbě
ch. A biese w selicě
duši každej. mnozy
wiele diwowe a zázra
kowe dě gieachu se skr
ze apostoly wgeřiza
lee. a strách biese
weliký we wšech. pž
wšickni kteřž wěřie
chu byli spolu. a mě
gieachu wšecky wěcy
wobecné. dědiny a stat
ky prodawachu. a rozdě
lowachu ge mezy

wſzechy wakoj kov po
trzebie bie. Nabrz
dy den tak gednomy
ſlnie trzygice wchza
nie. a lamagice pod
le dmow chleb. prz
gnmachu polkim w
ſpwostnoſti. a wzieſe
ſidze. chwalere boga.
a magice imloſt ke
wſzemu lidu. a pun
przſpoczowuſe tech
kterz by ſpaſe brzi.
nabrzdy den wniem
Petr pzb m ſamem
a ian wſtupuz
chu do chram chodie
modlitebne denzne.
amuz gen genz bie
ſe kleczuy zbriaga
matby ſt. noſen by
waſe. kterehoz kladie
chu nabrzdy den vb
zuy chzamoe kterz
ſlowe kraſna. aby
pſyl almuzny od w
chazezicych do chram
den kdyz vzriel petra
a iana ana poczmaz
wchodzu do chram pro

ſieſe aby almuzznu w
zal. Jehdy wzezzew
nanieho petr s ianem
ſ hled nanas. a on
hledieſe nanie. nade
ge ſe zeby wzal niet
co od nich. ale petr
wece. Strzebro a zla
to nie mie. ale co
mam tot toe dawa
wegno gezuſzz naza
ret ſtbe wſtani achod.
a chopiw ruki ge
prawu pozdwizeho.
a hned ſtwrdili ſe
kſzbowe geo y pzty.
a poſtbaw ſtrſ. a cho
dieſe. y wzide ſnim
do chram chode. apo
ſkakuge. a chwale boga
y widel ho weſzken
lid chodiace. a chwa
liace boga. a zmagie
gey ze ten bie kte
ryz kalmuzznie ſedz
ſe v krasne brany ch
ramowe. y napriet
ſu dzwenie. a mylſi
wytrzie. wto co ſe by
lo pzihodilo gemu.

Abdź vzřechu petra
a iana. o běhl se we
sřen lid k nim do sieni
ce kteraž slowe salo
munoa. s strachem
diwiere se. To widě
pety odpowěděl lid
u. Muzie vzřaly co
se diwite w tom. an
na nas co patřite. ia
kobychom nasi sylli
a neb moc vczinili
aby tebo chodil. Bohl
abrahaw. a bohl vzá
akow. a bohl iakobow.
bohl otcow nasich. o
slawil syna swého
gezise. kteregož zagi
ste wydali ste. a zap
řeli pod twarí pilato
wu. an gst sudil pro
pustiti gey. ale wy
swatego a spra zapř
liste. a prosyli ste za
muze wrazedlnika.
aby dan byl wam. a
ke zozmozitele žiwo
ta zabili ste. gehož
bohl wzbřiesil zmrtwých
čehož my swědkowe

sme. a w wierie gmena
go toto kteregož wi
dite a znate. vtwrdi
lo gmeno go. a wiera
kteraž skze neho gst
dala cele zdrawie to
muto. pod oblicegem
wsech nas. a nyme
bratřie wiem že ste
skze newědoc wěli.
iako y kniezata wy
se. ale bohl gež pod
zwestol skze vsta
wsech prow. trpěti
krista swého. naplnil
tak. ptož kayte se a
obratite se. aby skla
zeni byli hřiechoc
wasi. aby když přijdu
časowe obwlazenie.
a poske toho kteryž z
wěstowan gst wam ge
zise. kteregož zagste
musy nebe přigieti
až do času nawrace
wsech wěcy. kteréž
mluc bohl skze vsta
swatych swych od wieku
prokow. neb moyše
řekl že prokl wam z

bude pan bohu wašemu
a bratři wašich. a
mne budete poslu-
hati podle toho wše až
koli mluvím bude wám.
A bude. kdyžť duše
kteráž koli nebude
poslouchati proroka toho
wyhlazena bude z
lidu jeho. A wšickni pro-
kowe od samuele až
tomto kteréž mluvili zwě
stowali dny tyto. A wy
ste synowé prorokow a stiu
dcete toho kteréž bohu
způsobil k otcům ná
šim řka k abrahamowi
A k semowi twému pozehna
ny budau wšeckny čeledi
země. A tam nayp
rw wzkřiesyw bohu
synu swému poslal jej
dobrořečiti wám. aby
odwrátil se každý od
ssyw swé. mj
A když oni tak mlu
wiechu k lidu.
přitrudechu kněžie
a zprawce lidu. a sa
ducey ssli. zelezice že

by lid vůli. a zwěstowali
jezisowu zmrtwych
wstaié. Y vwrzechu
nanie ruce. a wsadily
je wzalaú až do zay
třie. neb bieše již ne
áer. A mnozy z těch
kteréž bieh slyšeli slo
vwěřili. a veinien byl
počet muzow pěti ti
sycow. Y stalo se gest
nazaytřie. když se seb
rachu kmeziata jich
a starssi. a mnsti wyše
uzalé. a ganas kmě
že kněz sluhe. a kayfaš
a ian. a alexander. a
kolikž koli bieh zrodu
kněz sluhe. A postawiwy
se je vprostřiedce. ta
zachu wkteré moc.
a neb wkteré gmenu
věřili ste wy toho. de
hdy petr naplnien sa
ducha swatého řekl. Mine
zata lidu a starssi sly
ste. Gestli že my slzei
sine dnes wdobrodie
ni člowěka toho nemocného
znamo bude wám wšem.

y wse lidu vzramu
ze wegmeno ge se na
zaretsle. ktere hoz ste
wy vkrizowali. ge z
boh wzkrie sil. w tom
tento stogi pred vami
zdraw sa. To gest ten
kamen gez zawrzen
gest odwrzo sawi telow.
Ctery z vcin gest wsila
wu vhelni. ane w
nizadnem gine spu
senie. ainz gest gmeno
gine podnebem dano
lidem. w nemz bycho
meli spaseni byti. De
lidy widuce petrowu
vstawicnost a iano
wu. nieduce zeby li
de byli bezpisma a
nevcem. diwechu se.
a poznawechu ge
ze b gezisem byli.
clo a tale widuce
cim stogice gez
vzdrawen biec. nemo
zechu odperati. ale
kazachu gim wen
z tady wystupiti. y
rozmluwechu mezy
sebu rce. co vcinme lide
tento. neb zagte div
znam vcinen gest skr
ze nie wsem pbyvu
gicym w geruzale
zgewno gest a nemo
zem zapreti. ale aby
wiece nebylo rozsla
seno w lidu. pohrozme
gim. ate wiece nemlu
wie wegmenu toto
zadnev clow. a zaw
lawse gich zapwieli
zim aby o wsem ne
mluli. ani vcili we
gmeno gezisowe. a
le petr a ian odpwie
dewse wzechu kim.
Bestli sprawe pdob
liczegem bozim wzb
radezie poslichati
nez boa. sudte to. zb
nemozem to co z sme
wideli a slysieli nemlu
witi. dom pohrozyw
se gim pustili ge. nena
lezse kterakby nadim
pwmstili prolid. neb
w sichm chwale to co
se biese stalo. na tom

gieho se bylo přihodilo.
Wiese zajisté mnohé lat
wěcé než dvěma dcěti
člowěk, nanějž se gest
stal biež div tento
vzdrawuge. A přistěm
sie přišli k stwu, a zuže
stowali gim kterak by
mnohé wěcy k nim
k mezjata kněžsta a
starsi prawili. Kěž
když vslyssechu, gedno
myslnie pozdwih
li hlasu k bohu a řekli.
Pane ty gesi bůh nebe
a zemi, moře y wssech
wěcy kteréž w nich su.
Kěž sy duchem swatým
skrze vsta otce našeho
dawida sluhu twého řek. Pro se hněwali na
rodowe, a lide myslili
marne wěcy. Stawili stali králowe zem
ssti, a knězata se sesliše
wgedno, proti pánu a
proti kristu gehož. Neb
zajisté sebrali se w
nieste toto proti swatému
mu dieteti twemu ge
zisowi kteréhož sy po
mazal. Erodes a pont
ský pilat. s pohanu
a s lidmi vzraumi. aby
učinili to což ruka twa
a rada twa vložila a
by bylo. A nyné pane
wzezři na hrozy gich.
a daj sluhám twým
s tawsim doufánim mluwiti slowo twé. a w to aby
ruku twu zstahl k vzdrawowání a k uzdrawowání a k zazrakowání. aby se dálo
skrze gmno swaté sma
twého gezisse. A když
se modlechu, pohnulo
se mieste naněmž se
hromadili bieše. Y naplněni su wssieho ducha swa
ho a mluwiechu slowo božie
s doufánim. A mnozstwo
wěřících bieše gedno
srdce, a gedna duše
a žádný z nich řečy
wladnieše co swého
byti prawieše. ale
biechu gim wssecky
wěcy obecné. A mocy
welikú wydawachu

apostole swiedcte o
wzbriesei gezuſ pra
naſeho. a milost we
liba bie wiwch me
wſech. a miz bo zagi
ste mezy nimi nugny
bieſe. zieb bolich bo
liwek bylo ceag gro
mieli role a neb do
my. pdamagice pno
siechu pemeze. alla
diechu pdnoby zap
stolow. y delili kaz
demu ialbz bow bie
potiebie. Tehy iozef
gez miel prigme od
apostow barsabas. gz
se wzkladal sim vte
se. leuitsky. zapru
rodem. kdyz miel poli
pdal gi. a primesl pe
meze. a poloziil pdno
ham apostolsky. v

Muz pak geden
zmenem ana
nuz. ozafiru zenu
swu. pdal woli. a lest
veniil openezech w
le s wiedum zeny se.
a prines casti ge
dnu pzoziil vnoh a
postolow. y ziekl petr
kananyasi. anany
asi proc pokusil sa
tan sidce twe. aby
selhal duchu swate.
a lest veniil zpenez
role. wsak zostawa
ge toe zostawase. a
pdanie wte mocy bie
se. pc sy poloziil wsed
cy twe tu wier. nesel
hals lidem ale bow.
a vslysaw ananyas
sloa tito. pade avm
ziel. y stal se strach
welichy na wsech gz
slysiey. a wstaw se
mladency odloziili go.
a wynesse zatrabali.
y stalo se pochwili
ia tri hodin. a zena
go newieducy co se by
lo stalo wesla. y ziel
gie petr. powez mi
zeno zatolikli ste roli
pdali. a ona wece. za
wolik. kriz to petr ziel
co tum zagusbe sku
sie pokusiti ducha

bozieho. ay nohy tech
gto zahrabili muže
tweho vdweři. y tě tahě
wynesli. a hned tu
de pohnohy geho a vmře
la. a wsedse mladency
nalezli gi mrtwy. y wy
nesli gi. a zahrabali
podle muže gegieho.
V shlse se strach we
wsem sboru. y wew
sech kteriž slyšeli
toto wiecy. ale skrze
ruce apostolske dě
ytechu se diwowe
a zazrakowe mnozy w
lidu. a bieh wsichni ge
dnomyslnie wsienty
salomunowe. a zgmy
ch žadny nesmiel se
přimesyti k nim. ale we
lebieše ge lid. a wie
ce rozmahase se nieli
ch wtu v mnozstwie
mužow a žen. Takže
na vliaech kladli ne
mocne. a kladiechu
ge nalozech a na no
sidlach. aby kdyžby
petr přisel. a sporn

stien geho zastiemil
nekteregho z nich. a byl
z prostien a nemocy
stwe. a sbiehase se ku
ke mnozstwe z blizkych
miest. a z geruzalema.
přnašeyice nemocne
a trapene a duchowe
nečistych. kteriž bo vz
drawowani bieh w
sichni. ale powstaw
kmeže kniežske. y wsic
kni kteriž s nim bieh
gto gst kacerstwe sadu
cey skrah. napline sy
zawisti. V vwrzsli ru
ce na apostoly. a wsa
dili ge do straže zge
wne. ale andel pane
wnocy otewřew dwe
ře zežlaře. a wywed
ge wen řek. Wstete a
stogte wchrame a mlu
wte lidu wsecka slo
zywota toho. To om
vslyšew se wgiedechu
nawsuwite do chra
a vučechu. Tehdy před
kmeže kniežske a ti kte
řiž s nim bieh sinlali

radu y wšěch starssie
swé wzrachu a poslali
dozalatie aby byli p
wedeni. A když přigi
dachu služebnicy a
otewřiewše zalaťne
nalezli giegi wrati
li se a zwěstowali ctiuce
zalať zagie nalezli
sme zawřeny sewši
pilnosti a strazne sto
giace vdueři ale o
tewřiewše zadnieho
sme wnitř nenalez
li. A když vslyšechu
tyto řeči zprawce li
du a kmezata kněz
sku. pochybowachu
o nich coby to bylo.
A přisěd gen zwěstow
gim. že ay muzie kte
rež ste byli wsadili
dozalatie wstanie
stogie a vče lid. Te
dy gidechu zpraw
ce a sluzebniky ap
wedli ge bezna sole.
neb se bogiev lidu
aby nebyli vkame
nowani. A když ge

přwedli postawili ge
wradě. Potazal giegi
kmezie kněz ske ia při
kazuge přkazali sme
wa. aby ste nevčili ne
gmenu toto. A ay na
plnili ste gemuzale
vrem wasim. A hoete
vnesti nanas krew
člowěka toto. A odpow pete
a gim apostole řěli.
poslichati sluši wie
ce boha nez lidi. Boh
otcow nasich wzkřie
sil gezise. gehož ste
wy zabili oběsywše
nadřewie. toho boh
kmezetě a spasytelě
powysil prawicy swu.
aby dal pokanie yzra
helowi a odpuštenie
hřiew. A my swědkie
sme těchto slow adu
ch swaty. kteryž dal
dal boh wsem kteri
geo poslucagi. Jako
dyž vslyšechu rozte
zem biechu. a mysle
ge zabiti. Tehdy po
wstaw gen zakomit

wrade gmenem ga
maliel, zakon včitel,
wzacný wšemu lidu.
Když wnie lidem po
byti nakazaly čas.
A ěl kniem. Muže vz
raelští pilně se wy
stiehayte nad tiem
to lidem cobyste mie
li včiniti. Neb pro té
mito dny byl Gedas
gmenem teodas čtyro
dcerinek, prawě se by
ti nebohio welikého.
gemuž powolilo mu
žow wpočtu nakwři
sta, genž zabit gest.
A wšickni kteréž koli
wěřiechu gew rozptyl
ěni sú, a k mieemuž o
bracěni. Potom to
pak byl Judas gali
leyský, wednech při
zmawanie, a obrátil
lid poso, y ten zahy
nul. A wšickni kolikž
koli powolili gemu
rozptylěni sú. A ptož
nyě pravím wám. Odstup
te od těchto lidí. A ne
chte jich. Neb jestli
z lidí mdt mto aneb
včinek zrušit se. A pa
kli zbog nebudete mo
ci zrušiti. Gestliž wy
ani k mezjatu wyše pří
wy zdržite se od nich.
Abyste snad y bohu wo
ptiwci se nebyli na
lezeni. A powolili gemu
a zauwolaw se apsto
w zmrskaw sege zapwie
děli jim aby wiece
nemluwili wegno
gezisowe. A pustili ge
a oni zajdě gdiechu
radugice se od obličě
ge mody. Že su hodni
gmenem pgmeno ge
zisowo phanie trpě
ti. A nakazdy den w
chramie a podle dom
ow nepstanuchu v
ciece. A zwěstugice
Krystu gezise. vj

A tech pak dnech
když rostiese po
čet včedlniw stalo se
reptanie řeckow pti
zidom. Proto že zost

zieny bieżiu wsliż
bę iezdaysie wdowy
gracz. Tedy ryn apsto
low sawlaw se mnoz
ste vrzedlin w ieli. Nie
hodne nam opusciti
slowo bozie a posliu
howati stolom. Proz
bratrie wybeerte ze
be muzow sedm dob
reo sivedomie. Plnych
ducha sivateo a mu
drosti. Ktereżto vsta
vime nadtie sluzbe.
ale my namodlitbe
a w posliuhom slowu
bozieo sinazim bidem.
Y slibila se ieri pde
wsim mnozstwim. a
wzmolili stepana
muże plneo wiery
a ducha o. a filipa. a
prora. a nykanora.
a timona. a parmena
a mikulase hostie an
tiocenskeo. Ty postaw
vichu pd oblicege
apostow. a modlece se
wzkladali nanie ru
ce. A slowo bozie ro
stiese. a wz mnozstwu
se set vzedlinkow
wgeruzalec welmie.
Mnohy take zastup
kneżi posluchase wie
ry. Ale stepan plni sa
milosti a syly. činie
se diwy a zazraky we
like wlidu. Y powsta
li niekteri z zsloky kte
raż slowe libertyn
skych. a cyrenenskych.
a alexandrinskych.
a tech yeż biev od cy
licie. a od azye. hada
yice se o stepanem.
a nemoziechu odsta
ti mudrosti a duchu
ktery mluwiese. Te
dy lstiwie zgednali
muże ktereżby ieli
że slyseli go mluviti
slowa rusthawa pti
morzieso. a pti bo
a tak zbuzili obec.
a starsie. y mistry. a
stechse se a vytrhli gey
y přivedli do rady.
a postawili krzive
swedky ieże. Clowiek

Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

tento nepstanu mbu
witi slow pli mestu
swate v zabonu. zb
slyselisme ho pwza
ze gezis nazaretsky
zlazy mesto toto. a
zmien vstawe cete
rizi nam dal mov.
A wzezrewse nari w
sichim kteriz sedieschu
wrade wideli twrc
geo iako twrc andela.
Y il kmeze kriezske ste
panowi. Takti se ty
wecy magi iakoz tito
prawie. bez wece.

Muzie bratrie a
otrowe slyste.
Boh slawy vkazal se
otcy nasemu abrahamowi
kdi bie w mezopotam
ny. dziewe nez bydlil
w kuran. a il kniemu.
Wygdi zze te. a zrodi
ny sive. a pod dozemie
kteruz vkazi toe. Tesky
wysel zze kaldeyskych
a pbywal w kuran.
A odtud kdyz vmrel o
tec go pnesl gey do
zemie teto w niez wy
nyme pbywate. ine
dal gemu dedicte w
nie ani krocege noz
ne. ale zaslibil gey
dati gi vwladzeste.
a semem go poniem.
kdyz nemiegiese sy a
mluk tabe gey boh.
ze bude siemie te po
hostmu wzemi cyzie.
a w sluzbu ge podro
bie. a budu zle nakla
dati oni zacyrcista
let. a kid gemuz budu
sluziti siditi budu
ia il boh. a pwd wy
gdu a sluziti budu
mie nato to mieste.
A dal gemu sviedecte
obiezanie. a tak zplol
vzaakin. a obiezal gey
wden oliny. a vzaak
iakobi. a iakob dmu
nadcte patryarch. a
patryarcho zawidie
ce iozefowi pasli ho
do egypta. ale boh
biese oimu. a wysvo
bodil gey zewsech

zamuthow go. a dal gr
milost a mudrost pd
oblicegem krale fa
raona egiptskeho. y
vstawil gey wlada
řem nad egiptem. a
nadewsim domě swy.
y přišel skrad name
sken egipt. a nazem
kanaan sku. a zamu
ceme welike. a nena
lezachu potřebnow ot
cowe naši. Abož vsly
šel iakob žeby obile
bylo wegiptě. poslal
otce naše tam nayre
we. a wdruhé přislo
du pozman yst iozef
od bratří swych. a zge
men yst faraonow rod
gee. Tehdy poslaw io
zef pwal kdie iakobka
otce swee. y meskien
rod swoy. wdusech sedm
desati a pěti. Y bstupil
iakob do egipta. a vmi
řel on y otce naši. a
přenesem sii do sprahě.
a vložem sii whrobě
kteryž kupil abraham

za stříebro od synow
emorowych swa sprahe
mowa. Abyž se při
blizowase čas zaslí
bene. kterež byl boh
zaslibil abrahamowi.
rostl lid a rozmnožo
wase se wegiptě. až
y powstal gimy kral
wegiptě yenž nezna
se iozefa. Ten oklá
mal rod naš. trapil
otce naše. aby wyda
wali dietky swe na
bezžiwotie. Tehdyž čas
su narodil se moyžieš.
a byl milý bohu. Kenž
krmen yst zatři mě
sice wdomu otce swe.
Abyž byl wyložen
do řeky. wzala gey dce
ra faraonowa. a wy
chowala ho sobě zasyn
y wyučen yst moyše
wewsie mudrosti egi
ptskych. a biese mocny
w slowiech y wskut
cech swych. Abyž
se naplnowase yey
čas. xl. let. wstupilo

wſrdce go aby nauſ
ſtawil bratrie ſwe
ſyny vzrabe. abo vz
tel gednoo an krew
du trpi. poſtil yeho.
a vcinil poſtu tov ſte
rvi bezprawie trpie
ſe. zabiw egypteſkeho.
ale domnewuſe ſe ze
by rozumi bratrie go.
zeby bohu ſkrze ruce
geho dal gim zproſtě
nie. ale oni nerozumi
tov. druhoo pak dne
vbizal ſe dwema a
na ſe undita. y mirie
ſe ge kupowogi ieho.
Muzie bratrie ſte.
proc ſkodite gen dru
hemu. ale ten gez
bezprawie činiese
bliźnev ſwev zahnal
ho ria. kto te vſtawil
ſudcy a knezetem
nad nami. zdali zabi
ti ty mie ſkodes iako
zabil wczera egipt
ſkeho. y vtekl mov
pro ſlowo. a vcinien
gest hoſtem wzel ma
dranſtě. kdezto zpoſl
dnu ſymy. a kdyz ſe
wyplnilo let. xl. vkaz
zal ſe ge v napuſti ho
ry ſyna andělſkeho w
ohni kře plaměneho.
ale moyzies wida di
wal ſe widěni tov.
a kdyz pristuk aby o
hledal. ſtal ſe hlas
pana ria. ja ſem
bohu otcow tvych bohu
abrahamow. a bohu yza
akow. a bohu iakobow.
a triasa ſe moyzies ne
ſmel prititi. y řekl gy
bohu. Szuj ſtrepie s
nohu tvych. nebo mieſto
nauiemi ſtogis zemie
ſwata gest. ridar wil
ſem trapeni lidu meho
kteryz gest w egypte. a
kkrme gich ſlyſel ſem
v eſtupil ſem aby ich
ge wyſwobodil. a nye
pod aproſti te do egip
ta. Joo moyzieſe kte
rehoz zapreli ibuce.
kto te vſtawil ſudcy
a knezete nad nami.

Toho bohu kmezetem
a zprostitelem poslal
z rukú andělu, gež se
vkazal gemu we kři.
Ten wyvedl ge z mie
diwy a zatrachy wzel
egyptské a wmoci cěr
wenem. a napřista
lel. xl. Tenť gest mojž
kterýž řekl synu vzrachy
proku zbudu mi p. b.
z bratří wašich, jako
mie poslucháti ho
budete. To gest ten gež
byl w sboru napuští
s andělem, gež mluwiese
ge v nahoře
syna. y otcy našimi.
kenž wzal slova žiwá
aby dal nám. geheož
nechtěli poslu otce
naši. ale zahnali. a
odwrátili se srdcy swým
do egypta řkouce ka
ronovi. wdělay nám
bohy gto by pánaj
chodili. neb mojžie
šovi tomuto gež wyve
del nas z země egyptské
newiemeco se stalo
ge. y wdělali sobě tele
wednech těch. a obě
tovali obět podobiz
nie. a weselechu se w
dielech rukú swých.
y obrátil ge bohu. a
dal ge aby sluzili ty
ersteum nebeským.
jakož psáno gest w kni
hách prochrocích. zdali
oběti a neb dary obě
tovali ste mie napu
ští. xl. let dome vzraky.
a přigali ste stanek
molochowu. a hwězdu
boha vašeho remfa. pod
benstě kteraž ste vdělali
aby ste se klaněli gi.
y přenesu vas do ba
bilona. Stanek swěde
ctě byl otcu našim
napuští. jakož gest zpo
sobil mluwě kmoy
ziešovi. aby wdělal gey
podle podobenstě kte
rež byl wida. kterýžto
přgeniše otce naši
vwedli s iozue wwla
dáriště pohanow. kte
rež bohu wyhnal pod

mnoti otrow nasich.
aż do dnow dawidowych
yż nalezł milost pd
bohem. a prosił aby
nalezł stanowiste
bohu iakobowu. Salom
pan wdělał gey dom.
ale pwrsoby boh w
domech ruku wděla
nych nepbywa. jako
skrze proka die. Nebe
mi stolice yest. a zemie
podnoż nogi mych kte
ry dom wdělate mie
die pan. aneb kere
miesto odpočinutie
mego yest. wsak ruku
ma včinila ty wsecky
wecy. Twrde sige. a
ne obřezanych srdcy
a vssi. vwy ste se wzdy
chy duchu swatemu p
tiwili. iako otcowe wssi.
tak y wy. kere zpro
rokow neptiwili se
otcowe wssi. a zmorda
wali ty yko zwiesto
wachu opřisli spra
wedliwego. kegoż wy nye
zradce a wrazedlnyy

byli ste. kesto ste p
iali zakon wzposobe
andělskem. a neostri
chali ste. A oni slysie
ce tyto wecy roztrže
ni bie w srdcych swych.
a skřipiechu zuby na
nie. Ale když biese
stepan plin ducha s.
wzezřew w nebe v
ěel slawu bozi. a yesu
stogiceho napraw
bozi. y wece. ay widi
nebesa otewřena. a
syna člowěka stogiceho
napraw mocy bozie.
Tehdy zuwlawise hla
sem welikym zacpa
li vssi swe. a obořilise
yednomysline nanie.
A wyvedse gey wn
zmiesta kamenowa
chu. A swedkowe slozi
li ruchą swu podle
nogi mladence yedno
ho yenž slowiese sa
wel. y kamenowa
stepana wzywagica
a řkuce. pane yesu
přyim duch mey. A

położiw kolena swá
se hlasem welibý zá
pane nezstawuiý gi
tolko zahřiechi. a když
to powěd vsnul wpu.
Sawel pak gie
pomohuge sinu
gie. y stal se wtom dni
ptiwenstě welibe w
sboru kterýž gieść w
gerusalem. a wssickni
rozprchli se zpolnagi
nach židowských. a
samarských krom a
postow. y pochowali
stěpana muzie bohó
bogrii. a včinili plač
welibý nadiň. ale sá
wel wybor činieše
nad sborě bozim po
domech chodě. a wy
wlhuge muze y ženy
dawaše dowězeť. a
ti gto se giechu rozpr
chli prochazieli zwě
stugice slow bozie. a
filip odstupiw domie
sta samarského zwěsto
waše gim zá. a zastu
powe pilnie poslucha

chu těch wěcy kterěž
se prawiechu od fili
pu. gednomy slnie sly
siece a widuce diwy
kterěž činieše. nebo
mnozy ztěch gsto mie
gieu duchy nečisté
wolagice hlasě we
libym wychaziechu.
a mnozy dmi zlamaní
a kulhawi vzdra
si. gi sluha se radost
welika wed mieste.
Muž pak gen gme
ně simon. gž pdtiem
w mieste gieše čarodě
nik. swodě lid samar
ský. prawě se býti ně
kym welikym. kěž
oz poslucharchu wšickni
od naymenšieho až do
naywětšieho. pozwie
ce. Totoť gest moc bo
zie gež slowe welika.
a poslucharchu ho. p
to neb mnohý čary
swými mamieše ge.
ale když vwěřili fili
pu zwěstugiacemu o kra
lowstwi božie. we gmo

geruſ. Kterechu ſe mu
zie y zeny. Tehdy y on
ſimon vwěřil. A když
ſe pokřtil přidržel ſe
filipa. A widal tabe ano
ſe děgi diwowe amo
gy welike. A žasa ſe di
wieſeſe. A když vſly
ſechu apoſtole kteryž
bieu w geruzalem. že
by ſamaria přijala ſlo
wo bozie. poſlali kniž
petra a iana. Kteryž
když přyſuedu modlili
ſe za nie aby přijali du
cha ſwyatého. neb geſtě
nazadne zniech bie
nepřiſel. ale pokřtěni
toliko bieu weg pana
geſu. Tehdy wzkladali
chu narie ruce a při
jimachu duha ſwého. A
když vzřel ſimon že
by ſkrze wzkladanie
ruku apoſtolſkych da
val ſe duch ſwy. při
neſl gim peniezy řka
dawte y mnie tu moc.
aby nakoho kteli w
bozim ruce přijal dua
ſwyatého. Tehdy petr řek
lnie. peniezy twogi
buďte ſtebu nazatra
cen. neb mniſ darem
bozim peniezy wlaſtni
nec toe záſluhu a loſ
wěcě tento. neb ſrdce
twe nemie přawe před
bohem. Pokanie čiň
z toto nepratel te. A po
boa ať ſnad odpuſtěno
bude toe toto myſlěnie
ſrdce twe. Neb wzřiu
ť hořkoſti. A w bun
zam nepratel widim
tě byti. A odpowa ſimon
řek. Modlete ſe wy za mie
k bohu. ať by nic nam
nepřiſlo čeho wěcy
kteryž ſte řekli. A oni za
giſte ſwědčiece a mlu
wiece ſlowo bozie. wra
cowachu ſe do geruza
lema. A mnohy kra
ginam ſamarſkym
zwiestowachu ewange
lie. Ale anděl bozi mluil
k filipowi řka. Vſtani a
gdi pti poledni. kteſtě
kteraž eſtupuge od

Gray Scale
0 1 2 3 4
Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

gerusalem do gazy ta
gt pusta. a wstaw a
sel. a ay muž mužie
nim komornik mocny.
kandakie kralo mu
rienin. ktery bie na
dewsi poklady gegi
mi. prigel bie aby
se modlil w gerusale
mie. y wrati se
sedě na wozie swe. a
ta vzala se prosa. y řel
duch filipovi. přistup
a přilni se k tomu wo
zu. a přiběhli filip slis
sel ay ite vzala se p
rosa. y řel. rozumiesli
co čtes. a on rece. y
ktera mohu rozuměti
lec mi kto vkaže. y p
sil filip aby wstuil
a sedel s ním. a miesto
pisma ktere čtiese
toto bylo. Jako ovce k zabiti wedena
gt. a jako beranek pod
tě gež ho strize bez
hlasu. tak neotewriel
vst swych. w ponižo
sti go zdwižen gt.

rozeme go kto wyp
wi. neb wzat bude
ozec žiwot go. a odp
rowe komornik fili
povi řel. Psym tebe ob
prosk die toto. osoběli
ali obom ogmě. a ote
wiew filip vsta sun
a počaw od toho pisma
zwestol gey gezisě.
abyž geli rozestě
prigidechu k yedne
wodě. y rece komor
nik. ay mam kto mi
zabrani abych nebyl
pokřten. rece gemu
filip. wěřisli zcele
sdce sluslet. a odpow
komornik rece. wě
řim že syn bozi gest
ge ježěs. y ktazal stati
wozu. a stupila sta
oba dowody filip y
komornik. a pokřtil
gey. a když wystupili
z wody. duch pane p
chopil filipa. a wiece
newidel go komor
nik. y gdiesě cestu swu
raduge se. ale filip

nalezen gest wazotu.
A chodě zwiesbomuse
čtenie wsem miesto
až v psěl do cezarce. 15
A Ale sawel gesce
dychce hrozami
a bitim pti vcedlnich
pane. přistupil k kněze
zen kniezsker. a vpsyl
vniego listy do damas
sku do jssel zidowsky
ch. aby nalezliby kte
re ke cesty muze aze
ny. swazane přivedl do
geruzalem. A když se
sku cěmiese přichodilo.
se že se přiblizo se k da
masku. A vhned ob
klilo gey swietlo z
nebe. a pad nazel sku
sel hlas řěkucy gemu.
Sawle. Sawle co mi
se ptawis. těž were
ko sy pre. Von. ja se
gezis nazaretsky ge
muž ty se ptawis. Tur
do gest twe pti ostnu z
pěcti se. A třasa se o
strachem diwe se řěk.
pane co mi kazes cěmiti.
A pan kniež. wstani a
wegdi do miesta. a bu
det toe powiedieno
co by miel cěmiti. Ale
muzie ti kteriž gdiež
cěmi stachu zstrasei
sie. skysiece zagke hlas.
ale žadneo newiduce.
Tedy wstaw sawel o
zemie. a otewriew oči
mi newidiese. Ale o
mezy rubuma gey
tahnuce vwedli dadz
masku. Y biese tři
dni atři noc. newidz.
a negeda ani pige. A
biese gey vcedlnich w
damasku gmene ana
nyas. Y řěk kniež vniž
dem zum. A ampasi
Von wecz. dy ta pre
a pan kniež wstani a
gdi do vlice gto sloe
prawu. a hleday wo
mie Judowie sawla
gmene tarsenske. nb
ay modlie se. A widi
muze anamya se gme
ne. wethazegiace. a vz
kladagiace nani ruce.

aby přigal zrak. Y od
powěl ananyas. Pro
slyšel sem od mnohých
o muži tomto. kterýž gest
mnoho zleho swatým
twým činil w gerusalem.
A ten má moc od kněží
zjat kněžstwa. swazati
wšecky kteříž wzywají
gi gmeno twé. A sem na
to přišel. Y řekl kniemu
pan. Odi neb sud wy
wolen gest mi tento. a
by nesl gmo me před
hauy. a před krali. y před
syny yzraele. Ja zagisto
vkazi gemu kolikrát by
mnohé wěcy on měl
trpěti pro gmeno me.
Y odšel ananyas a w
šel do domu. a wzklada
ge gemu ruce řekl. Sauole
bratře. pan gezis po
slal mie. gž vkazal se
toho nacestě. kterugo
šel. aby prozřel. a na
plnen byl ducha swa.
A hned spadly oči
ho jako lupiny. y při
gal zrak. a wstaw po

křtil se. A když pogedl
posylnil se. Y byl s kte
dmi kteříž bieh w
damasku za niekolik
dni. A hned wšed do
skol židowských zwě
stowaše gezise. že on
gest syn bozi. Y ostrachu
di wšechu se wšickni
kteří gey slyšiey. a zu
wšechu. wšak tento
gest gež wybigeše ty
kteříž wzywachu gmo
toto. A sem kto při
šel aby ge swazane
wedl k kmezi a tom
kněžstwym. ale sauel
wiece posylnowaše
se. a hamiese židy kte
ríž biechu w damasku.
potwrzuge že tento gest
kristus. A když se napl
nilo mnoho dnow. radu
včinichu židé aby gey
zabili. Y znami včinie
ni su pilnowáni vkladové
gich. O sadichu tabe
y brány wedne y w
noci aby ho jali. ale
pogemše ho vcedli

wnogy po zed prusti
li gey sprustiwse wto
si. a když přijide do
geruzalem. pokusi se
se se přiwinuti kwe
dlnikom. A bachuse
ho wsickni. newěrie
ce by byl wědlnikem.
ale barnabáš zuge
gey wedl kapostolo.
a wyprawil gim k
tetrakby nacestě wi
děl pána a že nikdy gy
a kterak gi mluwa
sku douffale cinil we
gno geziso. A kie
cinil wchazege y
wychazege ugeru
zalem. douffale cinie
wegmenu pánie. M
luwiese tak pohano
a hadise se o řeky.
ale oni hledachu za
biti gy. do když pozna
chu bratřie. puwdi
li gey do cezaree. a
pustili do tarsu. Sbor
zagiste powsem zi
dowstwu a galileyu
y samaři měgiese

pokoy. a uzdělanuse
se chodě wbazm bo
zie. a uteřssim duchu
swate naplniuuse
se. y stalo se gi zepe
tr když přěgide wse
by. přigide k swatým
kteriž přbywachu w
lidde. y nalezl tu cloa
yedno gmenem enea
odosim let nalezi le
žiece gěž biese dnu
zlamany. y wece gey
petr. enea vzdrawtě
pan gezis kristus.
wstani a vstel sobě. a
vhned wstal. y uidě
li gey wsickni gemž
přbywachu w lidde
a w saroně. gto se ob
rati k kupanu. y by
la gi wioppen gedna
vědlnice gmenem
tabita. kteraž to wy
klada se dorkas. Ta
biese plna dobrych
skutkow a almuzen kte
rež činiese. y stalo se
w těch dnech že ne
mocna sucy vmřela.

literuizto když omyčhu
položili gi vuvcéin
dlu. A když blizko bie
se lidda od ioppen vče
dlnicy vslyšewše že
by petr byl winem.
poslali kniev dwa
muže. prosiece aby
se nelenowal přijti
až knam. A wstaw
petr gide s nimi. A
když přigide wedli
ho do wecéřadla. Po
stupichu ho wšechy
wdowy plaice. a obh
zugice sibnie a mucho
kterej činiese gim dr
kab. A bazaw wšem
wygiti petr. poklek
nabolena y modlil
se. A obratiw se k těelu
ěl. Tabita wstuj.
Tahy ona otewriela
oči. a vzřewši petra
siede. A mdaw gie
ruky pozdviže gie.
A když pozvola sinty
ch a wdow oznamil
gi žiwu. Y znamo v
cinieno gest po wšem
ioppen. a vwěřili mno
zy w pana. Y sta se gest
že mnoho dni bydlil
w ioppen vgednoho
simona koželuha.

Muž pak gen biel
wcezarey gme
nem kornelius set
nik. zastupu gež sluo
wlasky. nabožny a
bogicy se boa se wši
čeledi swu. činie almu
zny mnohe lidu. a mo
dlě se bohu wždycky.
Den widěl vwidě
zgewnie igo wdemnu
hodinu dne. anděla
božieho wchaze gieho
k sobě a řiecie gemu
korneli. A on putěe
naň. strachě sa pora
zen řěk. co sy pane. Y
wece gey. modlitby
twe a almužny twe
wstupily napamiet
pdobliecey bozi. A no
posli niektere muže
do ioppen. a přivolay
simoa gedneho genž
přmie ma petr. tent

hospodu ma vsimoc
gednoho kzeliuha
gehož dom gest podle
more. tent powie woc
aby měl činiti. A když
odgide anděl gež mi
luwiese gey. zamwla
dwi čeledmu swu.
a vytieže kogieho
se koa. zteež gto před
nim sluzieze stanuv.
A mnž když wstal
wšey wiecy. poslal ge
do joppen. dwěma
pub dne když oni ce
su činiechu. a poblizo
uzechu se kmiestu. w
stupil petr na strech
me ponebie. aby se
modlil whodinu se
stu. a když lačniel ai
čel pogesti. ale zpřa
uuugieym gim obed.
studlo nani myslí
wytrzie. y widěl ne
be otewřene. a sstu
pugiace oslide ges
ia abozito y stěradlo
weliké. čtwero strá
nate. ano se spustie
ebnebe nazel. w niemž
biechu wšey wiecy
čtweronohe. a zenie
plazne. a ptacě nebe
ske. y stal se hlas k
niemu ir. vstani pe
trie. zbi a gez. ale petr
wece. odstupto ade
ne pyne. neb nikdy
negedl sem wselikeho
gedunteho a neačiste
hlas opět zodruhe
kniey. co boh očistil
ty too nepraw neči
steho. a to stalo se pe
trikrat. a pyned wza
to ygt osudie dnebe.
a když sam wsoe po
chybowase petr. co
by se sbize to widěe
miemlo kterez vyl
ay muzie genž posla
ni biey od kornelia
prazice se nadom
simonow stali vdwe
ri. a když zamwlachu.
tazachu tuhiby měl
hospodu simon genž
přizwie ma petr. a
když petr myslěse o

widěli were gy duch.
Ay tyž muzie hledaj
gi tebe. pj wstaň a
ostup. a gdi ssel neb
ia poslal sem ge. a
ostupiw petr k nim
zom řel. Ay tot ia sě
gehož hledaite. ktera
přičina gž prokte
ruž ste přišli. Ceniž
wecechu. Kornelius
setnik. muž spra wy.
a bogicy se bog. a swě
dectě matze odewšeho
lidu židowského. adpo
wěd wzal od anděla
swatého. aby tebe po
wolal do domu swého.
a aby slyšel slowa od
tebe. Tehdy vtred ge
přigal wshospodu.
a druhého dne wstaw
sel s nimi. a někteří z
bratří odioppen šli
zanim. a mého pak dne
wšel do cezareie. Ale
Kornelius očekaiuc
ie petra swolaw ge
buzne swe a nay wm
lepsie přátely. y sta
se když wgide petr wy
šel. přiniemu korne
lius. a před gnohami
geo klaniel se zemi.
Ale petr pozdwižehož
ga. wstaniy ia i člowěk se
amluwie s nim wšel.
a nalezl mnohe gto
se biechu sesli. y řek
k nim. wy wiete. kte
rak ohawne gž mu
ži židu přiwinutiše
a přistupiti k bezozeg
y. Ale mnie vkazal
bohu abych nižádného
člowěka neprawil zlého
a neb neči stého. proto
bezpochybowaie přišel
sem sa přiwolan. y tie
ži nyns. přičinu přiči
nu přiwolali ste mne.
Abo Kornelius were. Ciž
gž tomu čtwrty den
až do teto hodiny. bie
ch modle se w hodě
devatu wdo mem.
a ay muž stal před mu
wrušě bielem a řek
Korneli. vslyšana
gž modlitba tuu. a

almużny twe przypo
menuty się pd oblicze
ge bożim. ptoż posli
do joppen a przywołay
simona gež pgnie
ma petr. Tenť hospo
dži ma wdow simoa
bożeliha pwle morze.
pž vstned sem wstał
ktoe. a tyo dobrže včal
přisěd. ptoż nyne my
wšiet pd oblicežem
twū sme. abychme sly
šeli wšecy wšecy ktež
přikazany si toe od
pana. Tedy otewřew
petr vsta swū rtl. zwp
wde slysedal sem že
nee osob přygmac
bol. ale w každem na
rodu ktož se bogi go.
a čini spra. wzacny
gt gemu. Sloo pwstał
bol syno vzrahelsky.
zwiestuge pokoy skrze
gežisež. Tenť gt wšech
pan. ty wiete ktere
se stało slowo powsze
ž idowstwu. neb počaw
od galilee po křtu kte

wž kazał ian. gežisě
od nazaretu. kterygž
pomazał go bol du
chem swyty a mocy.
kterýžto přesel dobře
činie. a vzdrawge wšecy
pwsedle od dabla. neb
bol biee dnim. amy
swiedke sme wšech
wiecy kterež činil we
zyemie židowske aw
gerwzalee. kterehož
zabili obesywše na
drewie. Tohžo bol wz
kriesył třeti den. a dał
gee aby byl zgeweni.
ne wšemu lidu. ale
swiedkom pdzpozobe
nym od boa nā. gto sme
gedli a pili o nim kdy
wstał zmrtych. a při
kazał nam kazati a
swiedčiti že on gt gež
vstanwen gt od bolia
sudce žiwych a mrtych
Tom wšiet prokoe swie
dectwy dawagi. že
pgmu odpuštee kriew
skrze gno go. wšiet ktož
wierie w nee. a když

wž kazał ian. gežisě
od nazaretu. kterygž
pomazał go bol du
chem swyty a mocy.
kterýžto přesel dobře
činie. a vzdrawge wšecy
pwsedle od dabla. neb
bol biee dnim. amy
swiedke sme wšech
wiecy kterež činil we
zyemie židowske aw
gerwzalee. kterehož
zabili obesywše na
drewie. Tohžo bol wz
kriesył třeti den. a dał
gee aby byl zgeweni.
ne wšemu lidu. ale
swiedkom pdzpozobe
nym od boa nā. gto sme
gedli a pili o nim kdy
wstał zmrtych. a při
kazał nam kazati a
swiedčiti že on gt gež
vstanwen gt od bolia
sudce žiwych a mrtych
Tom wšiet prokoe swie
dectwy dawagi. že
pgmu odpuštee kriew
skrze gno go. wšiet ktož
wierie w nee. a když

gestie petr mluwiese
slow tato. spadl duch
swaty na wsecky kteri
poslouchachu slowu.
Y ostrachem diwie
se zzidowstuu obra
cem kriestiane. gsto p
sli biechu s petrem.
ze y na pohany mi
dusa swate wylie
ta gest. neb slysiechu
ge iazyky mluwiece.
a welebiece boha. Tedy
odpowiedie petr. zdali
wody kto zabrani ti
moz aby nebyli po
kriczeni tito. gsto dua
swate prigali iako
y my. Y bazal ge po
kriciti weg no geziser.
Tedy prosili ho aby
zostal vnich niebolik
Y slysechu xj dni.
apostole abrat
ie kteriz wzidowsky
biechu. ze y pohane
przali slowo bozie. a kdy
wstupil petr do ge
rusalem. powstali s
swarem pti niemu
ti kteriz biechu zzido
wstuu obrate. ric
pr se wsel kmuzom
pohano. a gedlo s nimi.
a poczaw petr wyklada
se gim priad ric
ja biech w mieste iop
pen modlese. y wizl
sem vwytrzem my
sli wideme. ano s shu
puge osudie gedno
iako z prestradlo ve
lke. a uzrew kranate.
ano se spustie s nebe.
y prisslo az kemnie. w
niez pohledew oput
ril sem. a widel sem
a ueronohe wecy ze
sle. a showada. a zemie
plazy. y ptact nebe
ske. a slysel sem take
y hlas ribucy kemnie.
wstani petre zbi a gez.
y ril sem. nikoli pane.
neb gedowate ane
ciste nikdy newchlo
dilo wusta ma. p od
powiel hlas podruhe
z nebe. co bohu ocistil
ty nepraw buti neciste.

ato se stalo potrikrat.
y wzato gest w wsecko
donebe. a ay vkřied
tiše muže stali mov
wiemi biech. posla
lic zazaree ke mie
yil mi duch abych
sel emi mc nezwaly
buge. Gidechu tabe
semmi y sest techto
bratři. a wessli sme do
domu muže. y wyp
wil nam kterak by
widel andela mov
swem slogia. a řiku
gemu. poslli do joppen.
a přivolay simona gž
přiezme ma petr. gž
mluv bude toe slova
wmichž spasen budeš
ty y wšeca čeled tva
aby sem počal mluv
viti. spadl duch svy
nane ia. y nanas na
počatku. y rozpomenul
sem se na slo pane
kteryž praviese. jan
zagiste křtil wodu.
ale wy pokřtěni bude
te duchem swatym. pro
zniedž tiž mi dal
gim bohu ia. vnam
gto sme vwěřili wyna
gezuš. ja pak kto bie
ch gemi bych mohl
zabranity bohu aby
gim nedal dua sumte
wěriam wegno ge
zukrystovi. ty wiesz o
vstyšawse mi řiechu.
a chwalili boha řkuce.
Tehdy vpohano dal
bohu pokame kziwotu.
ati zagste vsto se bie
rozprchli pramuce
kterež se byl stalo p
stepana. prochazeli
si až do fenycen. a ay
pru. a dantyochye. ně
dnev nemluwiece slo
gedne tolibo samym zi
dom. a biechu niekteri
zmich muže zeypru
a zeyrena. kterizito k
dyž wgidechu danty
ochie. mluwiev kieb
zwestugice gim pra
gezise. a biee ruka bo
že emi. a mnohy po
čet wěřivych obratil

se bupa. Tedy v sla řeč
tato brzima sboru kte
ryž biese wgeruzalem.
I wstali Barnabase
až do antiochie. Bež
bož tam přišel a vz
řel milost boži. radovav se.
A napomnaše wšecky
vmysslem srdce ostati
wpanu. Neb bieše muž
dobry. a plny ducha
a wiery. y přiloženo
gest zastup mnohy pa
sel tak do barsu a
by hledal sawla. kte
hož bož naleze při
wedl ho do antiochie.
A po cely rok obcowa
li w sboru. a včili za
stup mnohy. tak že
nayprve w antiochii
gmenowani su včedl
nicy křesťane. Tehdy
wtech dnech přišli od
ieruzalem prorocy do
antiochie. a pwstaw
gen z nich gmenem
agabus. oznamowa
se skrze ducha weli
ky hlad buducy po
wsem obrsku ze sklem.
kteryž stal se za klau
dya cesaře. Tehdy
včedlnicy každý kdo co
mohl vmienili po
slati w sluzbu pbr
wagicym wzidowstv
bratřim. A to su včili
postaw se k sbursim
skrze ruce Barnaba
se a sawla xn

A tehdy tak času po
stal erodes král
moc. aby trapil nie
kiere z sboru. y zabil
iakuba bratra iano
wa mečem. A wida
žeby se libilo židom
vmienil aby ial y
petra. A biechu dnoc
přesnic. Gehož když
biese ial wsadil do
zalaře. daw čtyřiem
čtyřim rytieřom kost
iechatii. chtie prweli
ce nocy wywesti ho
lidu. A petr zagrte cho
wan biee wzalaři.
ale modlitba bez pře
stanie od sboru zanie

degiesese kbo. a kdi
ho wywesti miegie
se erodes. wtu noc
biese petr spie mezy
dwiema rytcerom. stuz
zan sa dwiema zete
zoma. a strazmi pred
dwermi ostrzegaw
zalare. a aw andel
pryne stal pryne. a
swetlo zasyrietlo se
w pbytku zalare. a
rdeiw wbok petra
zbudil ho rk. zwstan
ryelise. y spadli zete
zowe z rukku go. y rk
andel kniey. opas se.
a wzug noh. awiace te
y veymi tak. y wece
gey. oblec se wrucho
tye. a pod zamnu.
awysed gdiese zam.
a newieriese ze pra
we gest co se deyiese
skrze andela. ale mnie
giese zeby widel wi
del. tedy priesedse pr
wni y druhu straz. p
zydechu kbranie zele
zne gto wede domie

sta. kterazto y sam ed
otewriela se gi. a wy
sedse prosli gednu v
liey. a y sam ed andel od
gide od nieho. tedy
petr pryssed sam k sobe
ik. zrymie wie zagiste.
ze poslal boh andela
swego. a zprostil mie z
ruky erodesowy. a zewse
ho ociabanie lidu zid
wskego. a vznamenaw
pryzide k domu marie
matky ianowy. genz
miel pzymie marek.
kdezto biey mnozy se
brali a modlecze se. a
kdyz potlucze wweri
wratnych. wybeze
dewerbu k ohledani
gmene zode. a kdi p
znala hlas petrow.
pro dost neotewriela
dweri. ale wbehsi z
wesromala gi ze petr
stogi vwrat. tedy
oni mezechu knie. za
bymie se. ale ona
gistiese ze tak gi. a
oni pryzwiey. andel

geo gł. Ale petr trwał
se tłuba. A když otew
řechu dwéře vzřeli
gey. a stracheł diwie
chu se. don pohrnuw
rubu nane aby mlčé
li. wypřawil gł. kte
rak by ho prm wyme
dl z žalaře. řekł tak
zwěstugte iakubowi
a bratřim tyto řeczy.
A wyšed odšel nagie
mieste. A když byl den
biec welike zamuce
mezy rytieri co by se
stalo opetrowi. Erodes
pak když pohleda gł.
a nenaleze. zeptaw
se ostrażnych kaza
ge přiwesti. A stu
piw odzidwsta do
cezaree pbywał tu.
A tehdy se hněwa se
natyrske a sydonske.
A oni gednomyslnie
přišli k niey. A přiwo
lawše se k blastem gž
biec nad komoru kra
lowu. žadachu pokoy
ge. pto že krmiechu

se wlasti gich odnieo
A vstanowiwše sob
den kroy. erodes ob
lečen sa w kralow
ske rucho sedel na
stolce. A přece krim o
kurzlemu řeč mluti
welmie. A lid přikla
wase zeby hlas bozi
byl a neclowe. A vstoh
ram ho andel pane
pto že nedal ctu bo.
A sezran sa od čerw
vmřel. Ale slowo bozie
rostiese a rozmnoze
wase se. Barnabas
pak a saulel wrati
li se odgeruzalem.
wypłniwše sluzbu.
pgemise iana gjenz
pgymie mieglese ma
Tehdy xm tak
biechu w sbornu
kterzy biec wanto
ach proroc a vczitele
mezy nimiz biechu
barnabas. a simon.
gž slowiese czerny.
a lucius gyrenensky.
a manaen gžej biec

erodesa čtvrtrlu sv
lu zahowanej a sau
el. A když poslušaliu
pánu a poslechlu se.
i k duch svatý. A vlúce
mi Barnabáše a sau
la k tov viadu k lte
remuž sem ge pial.
Tehdy postěce se a mo
dlece se. a vzložiuvše
nane ruce pustili ge.
A oni zagiste poslám
sic od ducha svatého odši
dechu do selenace. a
odtud plawiechu se
do cypru. A když při
gidechu do salammy
kazachu slowo božie
w školách židowských.
a měgiechu s sebu y
iana vzpomuchowate.
A když zahodichu we
sken ostrow až do pa
fu. nalezli gednoho
muže čarodějníka
falesného proroka žida
gemuž gmeno bie
karyen. který bieše pr
wnim konselem ser
gieuwlem. muzem
opatrným. Ten přiwlaw
pawla a Barnabáše
žádaše slyšeti slowo
božie. Ale přiwiesse
se gim elimas čaro
dějník. neb se tak wy
kládá gmo go. hledaie
ge odwratiti prvního
konsela od wiery. A se
iauel gež y pawel.
naplněn sa ducha sv.
vzezřew nań wece.
O pliny wsie lsti. y w
šeho falše. synu ďá
lov. nepřieteli wšie
spraw. nepřestawaš p
wracow cest božich
prawych. A nye ay
ruka božie nate. a bu
deš slep. a newidra slu
ce až do času. A vhned
spadla nań mrakota
a tmy. A toče se wše
hledati kdoby mu ru
ky podal. Tehdy přiv
ni konsel když vzřel
ten diw věřil. diwie
se věcem božiev. a když
od pafu plawiesse se
pawel a ti gho dimm

biechu přišli do per
gen pamfilie. ale
ian odšel od nich aw
tuil se do gerusalem
oni pak přešed se per
gen přišli do antio
chie persydie. a když
se do stoly wden sob
tin seděli. A počtem
zakon a prow. poslali
kmeziatu stoly zido
wske kim řěc. muzie
buntrie. gdyž která
wuuo řěc napyme
nutie klidu w wězte.
Tehdy wstaw pak aru
ben mlčěc vloziw ěl
muzie vzrak. a kte
ryž se bogite boa sly
ste. Bohu lidu vzrao
wyvolil otce naše.
a lidu powysil. když
biechu poho stnu
wzemi egiptské. w
ruce silne. a wzyme
ni wysokem. wymed
ge zmie. a po čas. xl.
let mrawy gich tr
piel napusti. a zkazy
w sedm narodow

wzel kanaan. kosem
rozdělil gim ze gich.
a bžiwo potom řěch ste
ch a potrudesati letech.
a potom dal gim sudce
až do samuele proro.
a potom žadali krale.
y dal gim bohu saule
syna cpo. muzě zpo
kolce benyaminoa
zatl let. a odstraw
woo wzbudil yl dadt
krale. kemuž y swie
dete wydawage ěl
zalezl sem dawidt
syna gesse. muzě podle
srdce meho. gž činiti
bude wsechy wole
me. zyehož bohu se
mene pole zaslibee
wywedl vzrahelo
spasytele gezise. po
gehožto tmuci při
stie. ian kazal křest
pokame wšěv lidu
vzramu. a když ian
naplnil běh swy.
prawieše. když mie
byti domienute se
negsemi ia. ale ay

prigde pomnie. gehoz
negsem hoden rozuu
zati obuwi noh gee
Muzie bratrie synoe
rodu abrahamu. agz
mezy vami bogie sebo
ha. mam sloo strasemie
toto possano gst. Neb
ti gz pbvnuchu wge
ruzalee. y kmezatu
gich. toto neznawse.
a hlasowe prochowch.
gto nabuzdu sobotu
ctu se. sudiwse napl
nili. a zadne winy
smrti nenalezse na
niem. prosili odpila
ta aby ho zabili. a
kdyz dokonachu w
sedby wiecy ktere pisa
ny biechu oniem.
slozuwse gey odiemu
polozili whrobe. a
le boh wzkriesil
gey tieti den zmrtwych.
Kemz widan gst za
mnoho dnow. odketi
gto sstolu wstupili
biechu oinm zgasli
lee do geruzalema.

kterizito gz dostaua
li sstedkowe gozkli
du. a my wam zwe
stugem to ktere kot
om nasim stalo se
zaslibee. zeto bohnaplnil synom nasim. w
zbriesiw gezise. jako
v wzalmu druhem
psano gst. Syn mov
sy ty. ut dnes vrodil
sem te. a ze wzbrie
sil gey zmrtwych. aby
se gz wiece nenaw
racowati wporusee
tabto die. ze dam wa
ste wiecy dawidowy
ctne. a proz v gjnde
die. Nedaz sanctemu
twe wideti poruse
dawid zajste wswe
rodu kdyz poslusil
woli bozi vsnul. ap
lozen kotcom swym.
a wsl poruseg. ale ko
hoz bohwzkriesil
newsl poruseg. y wz
mamo bud wam mu
zie bratrie. ze skze
to wam odpustieme

hriechow se zwestuge.
odewsech odniehž ne
mohli ste wzabonie
morzie sowe sprawi
wenem byti. wssbo
hož kteož weři spra
wedliw bywu wanien.
ptož wizte aby nepři
slo wam což powiedie
no gest wypwsech. Wiz
te potupnicy a wdi
wte se. a wzprechnie
te se. Neb skutek ta
delam wedneschi mu
sich. skutek oniemž ac
by nam kto wypřiw
wal newěřite. a kož
oni wyšli. p siechu
aby wdruhu sobotu
mluili gim slow tato.
a když se wsichni zsbo
ly rozešli. šli mnozy
zidow a zchitelow
božich obracenych
zpohanstwa k zidow
stwu zapawlem a
zabarnabašem. kte
rzito mluwiece ra
diechu gim aby w
milosti bozie ostali.

wdruhu pak sobotu
temeř wsero mesto
sgide se aby slyšeli
slow pane. Ale widu
ce zide zasupy napl
nem su zawisti. a od
mluuwachu tem wie
cem kterež se odpow
la pauwel a barnabas
řekli. Wam nayprě
meli sme mluiti bozie slow.
ale že zahanete ge.
a nehodny se činite
žiwota wečneho. ay
obracuge se k poha
nom. Neb tak přikaz
al nam pan. položil
sem tě w swětlo po
hanom. aby byl na
spasenie až do konce
zemie. To vslyšewše
pohane radowali se.
a welebiechu slow
bozie. y vwěřili su ko
likž koliwěk gich bie
se předzpsobeno k ži
wotu wečnemu. a slow
bozie rozsiewase se

powsie krajinie. ale
zide popudili nabo-
wych zen a poczestnych
a prawnych mesta. a
wzbudili ptiuenste
pti pawlowi a bar
nabasowi. y wzhnali
ge zkonczin siwych. a
ke oni wybiwse pch
znoh siwych nanie p
sli do vbonyu. a za
tiem vczedlnicy na
pliniem biechu tudy
shi adugha swatec.

Stalo se gst w
vbonyu kdyz
spolu wyzdechu d
zidowske sbory. a mlu
wiechu gim. tak ze
vwetilo zidow a ze
kow welike mnozste
ti pak gto biev ne
wierzcy zide. zbudili
a kniev popudili
myssli pohanow pti
bratrim. ale pun ge
dal bizy poboy. p toz
mnohy cas bydlili
wczie cinicce wzuv
siwedecke wydauuge

slowu milosti bozie.
dawagicev znamee
a zazrak sbize ruce
gich. Tehdy wzdelilo
se mnozste mesta. a
niekteri zagste biev
o zidy. a niekteri ba
postoly. a kdyz se stal
wzbrdv pohanow
a zidow o kmezaty
gich. aby ge hanie
mmi trzpili a rla
menowali. Srozumie
wse tov vtekli do mie
st likaonyt sbrch. do
listry. a do derben. y
dowsie wokol kragi
ny. a tam biev zwestu
gice ctenie. y pohnu
lo se welike mnozste
wnauce gich. ale
pawel a barnabas
bydlechu wlistre.
a ay muz gen wlist
re sediese nanohy
bezbawy zbrzicha
matky swe. gez ne
chodiese. Ten slyssel
pawla an mluwi.
Benz pozutriw nan

a wida zeby wiecu
miel aby zdraw byl.
ieb hlasem weli by.
wstani naswe noby
prostě. y zposbdal a
chodiesě. Tehdy za
stupve když vzřechu
to což biese veinil
pawel. pozdwihli
hlasu swého lykaonsk
sky řěce. Bohowe po
dobni veniem lidě
ostupili k nam. Vna
zywtechu barnaba
sě iowem. a pawla
merkurem. nb on
biese nwdce slowu.
Kněz tabě te modly
jowib genž biese pd
niestem přines bo
hy a bůhy k bratie
o lidem chtiese obě
towati. To když vsly
sechu apwstole bar
nabas a pawel. roze
dřewse silnie swe
wysokachu mezy za
stupy. wolagice a řěce
mužie co činite. ymy
smrtedlni sme podob

ni wam lide. zwestu
gice wam abyste se
od matnych wěcy tě
chto obratili k bohu
žiwey. gež veinil ne
be y zemi. morě y w
sechy wěcy kterež w
nich su. denž w wm
nuhych pokolenich
dopustil aby wsieci
narodowe chodili pod
stachi swych. a zagle
nebez swědectě sam
se ostawil dobre činie.
y nebe dawage deste
a časy pozitecne. na
plninge pokrme a
weselim sidce wase.
a to powiedewse led
wa vstrochu zastu
py. aby gim neobětowali. a zatie přigide v
niekteri od antyochie
a zykonyu žide. a pu
tadiwse zastupo ki
menugice pawla wy
tahli ho wen pdnie
sto. domeuzgice se
by byl mrtew. a kdž
ho obkliali vědlinci.

wstaw sel domestic.
a nazaretie sel sbar
nabasem do derben.
a když zwestowuechu
tomu mestu dobre
zwestowanie. a ucie
chu mnohe. wstali
se dlistry. a dyleow
um. a dantychie. p
twrzugice vedlin w
a napomnagice aby
zostali vwiere. a pre
wiere že skrze mno
hie zamutky musye
wgiti do kralowstie
bozieho. a když gim
vstrwichu pow sedi
sbornych kniezie. a
modlechu se bpost.
poruchali ge pro w
niehož vwerili. a
presedse persydij.
psli do zmnsilie. a mi
uwiece wpergen slo
wo bozie. a stupichu
do tuhie. a tud se
plawiechu dantyo
chie. odkudž dim
biechu milosti bo
zie k viadu wo lete

ryž wyplinli. a když
prisli a shromazili
sbor. pocechu wy
prawowati o koh
ini veiml. že gest
otewriel pohanom
dwere wiery. V bud
lechu tu nemaly cas
A Zde xv bredsky
kteri z stupiwse
zidowstwa vlechu
bratrie. že gedne
lec se budete obre
zowati podle obrze
ge mozieso a nemo
žete byti spasem. te
kdy když se stalo roz
dwogenie nemale
pawla a barnabase.
pti tem. vstawili a
gr wstupili pawel
a barnabas. a niek
teri gini zgmpchi. k
apostolom a kstarsi
do gerusalem o tu po
hadku. Tehdy oni
wypromozem sue a
sboru gidechu skrze
fenycen a samatin.
wyprawugie obeo

wáme pohanow. V ná
mierhu radost weli
ku wsem bratřem.
A když přigide v do
getuzalem. přgati
su od sbóru. a od ap
stolow. y od starsich.
zwěstugic gim kte
rak mnoo dobreo v
činil bůh. Y po
wstali někteří zbu
ařstwa zakonáčo
gho biechu vwěřili
říkuce. že musie se
obřezowati. a zachow
wowati zakon moy
zieszow. Y sgidechu
se apostole a starsi
aby oprtřili oto slo.
A když bylo welike
přeptanie nato. w
staw petr řk bráti
mužie bratřie. wy
wiete že od dawnich
dnow mezy nami
wywolil yst bůh. a
by skrze vsta mia sly
seli pohane čtenie
a wěřili. A ten genz
zna srdce bůh swie
dectwo wydal. daw gim
ducha swiatego iako
y nam. A nic neděli
mezy nami a mezy
nimi. wiery oačistuge
srdce gich. Y toz nyně
co pokusiete boa ch
tec włożiti yho na
syzi vczedlniw. ktere
hoz ani otcowie nassi
ani my mohli sme
siesti. Ale wěrime
že skrze miłost pana
gezisa bude spasěni
ia y oni. Y mlczało
wsecko mnozstwo. a
poslucharhu burna
basie a prawda. wy
prawugicych kte
rak welike diwy a
zazraby činil bůh
mezy pohany skrze
nie. A kdy vmlczechu
odpo iakub řk. mu
zie bratrie slyste mie.
Simon wypprawil.
kterak bůh nappre
nawstiewil aby w
zal lid zpohanow
gmienu swe. A kw

se sigedniaurazi skoa
prow. Jakož psano gest.
potom se nawratim.
a wzdělam stanek
dawidow kterýž byl
padl. a zrušene wšecky
geho opět wzdělam.
a wzdwihnu gey.
aby hledali gmi lide
pra. y wšickni nara
dowe. nad kterymiž
wzywano gest gmo me
die pan. činie tyto wše
cky. znamo gest od wěky
pranu dielo go. Proto
ta to sluditi. aby ne
byl pobzieno čem
gež zpolsaw obratu
gi se k bohu. ale psá
ti gim. aby se wzdrže
li od wšeho wniem mo
hl. a od simlsta. a od
udawenych wěcy. a od
krwe. Neb mortieb
od dawnych časow
ma we wsech mieste
ch gemiby ho zwěsto
wali w školach. kdež
to nabázdu sobotu se
čte. Tehdy libilo se

apostolom a starsim
sewsim sborem. aby
wybrali zsebe mu
že. a poslali drahy o
bie spriwlé a barn
abasem. Judu gež
ma prigmie barsa
bab. a sylam. muže
prwnie mezy bu
trimi. pisice skrze ru
ce gich. apostole a
starsi bratrie. čem
gto sli wantrochu.
a wsyrzi. a wcylici.
bratrim zpolsaw po
zdrawe. Neb sme
slyšeli že některi z
nas wyšedše zamu
tali was slowy. pre
wracugice duše wa
se. gimž sme nepři
kali. Proto libilo se
nam sebrawši wsed
notu. wybrati muže
apostaty kwam. s
naymilejsimi nasi
barnabasem. a pauw
lem lidmi. gto duše
swe wydali. pro no
prana nas gezu kri

Ptoż poslali sme Judu
a Sylam, genż y oni
wam tež slowy wy
prawie. Ꝓb se widě
lo duchu swatemu vna.
abychom nic wiec ne
wložili wam brieme
ne, než tyto wiecy po
trebne. Abyste se zdr
želi od wiecy modlá
obětowanych. a od
krwe. a od vdawene.
a od sinlstwa. od ctecy
chžto wiecy ostrieha
gice sebe dobrě vči
nite. Wiecyte se dob
rie. Dely ti gdo byli
poslani od sbiplí do
antiochie. a sswromaz
dwse mnozste dali
gim list. Kteryžto
když prieczli mudli
se nad potěšeni. Jud
as take a sylas. poi
že bie proczy slowe
mnohym potěsili
bratri. a potwrdili.
A priebywse tu za
niekterycz čas. pustěi
su od polbygem od bra
tri. krěm ktoż ge bie
poslali. y widělo se
sylo. aby tu ostal. a
le Judas sam odsel
do ierusalem. Prawel
pak a barnabas p
bywachu wantyochy.
včece a zwestugice
čeme. egmyl mno
hym. Dehdy poniekto
libo dniech řel prawel
k barnabasowi. Wra
tiece se nawstiewie
powsedni mieste ch w
nichž sme kazali slo
bozie kterakby se mie
li. A barnabas chtie
se osebu pogieti y
iana gž pygmie ma
marek. Ale pal pro
sieše ho řka. že ten
gž od sel od nich zpu
stilie. a nesel s nimi
wten vriad wkteryž
bieschu poslani. nema
byti přigat. y stalo
se rozdělec mezy ni.
tak že sta se narozno
rozdělila. A barna
bas zagste pogem

matki plawil se do
cypru. ale pawel wy
woliw swu sel od bra
tri. dan sa milosti bo
zie. y chodiese po sirij
a cylicij. potwrzuge
sborow. pribazuge
aby ostriehali pri
kazani apostolskych.
a starsich. xvj

A edyz obgide ty
narody. pygide
od erben a od listy.
a ay vredlink geden
biese tu gmene ty
moteus. syn zeny w
dowy wierne. ale zot
ce pohana. Tor swiede
te dobre wydawuy
ti genz biechu wli
stie. a wykonywum.
bratie. Too chtiel
pawel aby sel sim.
a poyem gey obzie
zal prozidy kteriz
bier w tech meste
ch. neb wiedier w
sebm ze otec yeho
pohan biese. a edz
pohazziechu miestu.
datwachu gmu aby
ostriehali vcenie
teriz biechu vsta
wena od apostoly a
od starsich kteriz by
li w yeruzalem. a sk
rowe zagiste potwr
zowachu se vrieie.
a rozmahachu se.
vrieicy wpocitu na
kazdy den. ale gdy
ce do frygie a do ga
lacie wlasti. zapo
wedieno gim od dua
sutte. aby nemlu
wili slowa bozie.
wazni. a kdyz prisli
do mysie. pokusiev se
giti do bitynie. ane
dopustil gmu duch
geziw. a kdyz piesli
mysii. a skupy dolu
dy. a wide w noc
zawlo olizano gl.
muz macedon sty
gen biese stoge. a
prose geo ara. Gdz
do macedonye po
moz nam. a kdyz wil
wide. pyned kteda

li sme abychó šli do
macedonye. gisti
suc že nás bóh po
la abychó gim čtec
zwěstowali. a plawie
ce se od troady přiwy
během přišli sme
do samotrachie. a
druhý den doneapo
lim. a od tud do filip
ow. gesto gest prewne
strana macedonye
miesto kolonia. y byl
li sme w tom miestě
niekolik dni. rozmlu
wagic. pak wden
sobotni wyšli sme
wen zabranu podle
řeky. kdežto widiese
se podobne miesto
k rozmlu wani. a se
diece mluwili sme
k ženam které se tu
byly sešly. a gedna
žena gmenem lidd
ya z platohlaw děla
se zmiesta tyatyrské
ho. modlecy se bo
poslucha se. kegež
to pan otewřel sid
ce. aby pilnie poslu
chala těch wěcy které
že se prawie od pa
wla. a když se pokř
tila ona y čeled ge
gie. prosyla řkucy.
Sudili sbe mie za
wěrnu byti panu.
weyděte do domu meho
a tu buďte. y přinuti
la nas. Tehdy stro
se yst když sme šli
na modlitbu. potka
la nas gedna děwe
čka magicy ducha
wěstého. gež podpo
wiedagic buduce
wěcy. weliky zysk
přidawase panom
swym. Ta běžiecy za
pawlem a zanami
wolase řkucy. Tito
lide sluhy boa nay
wyssieho su. gež nam
zwěstugi cestu spa
senie. a to činiese po
mnohe dni. Tohto že
kegie pawel. obratiw
se wece duchu z sep
přikazugi tobě me

gmo pana gezuk wy
gdi odnie. y wysel w
tuz lodi. a vzriewse
pani gegi. ze wysla
nadege pozitku gich.
popadse pawla asp
lu pirwedli ge nath
ziste ekinezato. ap
dawsd gich zpiwae
wecechu. Tiw lide
guzie miesto naise su
ce zide. a zwestugi o
bycey gegoz nam ne
slusie pirgleti a cim
ti poienadz sme ti
mane. y zbeze se lid
proti nim. a zprawe
rozedrew se subnie gi
ch bazachu ge metla
mi biti. a kdyz mny
mohe nane wzlo
ziechu wsadili ged
zalare. pribazawse
strazne aby gich pi
lnie ostriegal. a on
kdyz tuboue pribu
zamie wzal wsadil
ge dowmitrine zala
re. a nohy gich sew
rel wklade. a ke o

polnocy pawel asy
las modlece se chwa
lechu bog. a pziesme
ku zpietuechu. y slys
siechu ge ti gto gi
ch ostriegachu. a
vhned zec triese stu
lo se welike. tak ze
se pohnuli zaklad
we zalarim. a vhned
otewriely se dwere.
a wsech okowy zru
sily se. a prowtiw
strazny zalare. awi
da otewriene dwe
re zalarne. wytah
mec chtiese se zabi
ti. domniemage se
zeby vtekli wezniey.
Tehdy pawel zaw
law hlasem weliby
el. nic soe necini zlec
neb wsickni sme zde.
To on vslysaw pzia
daw swietla wsel w
nitr. a triasa se pide
pawlowi a sylowi
knoliam. a wywed
ge wen wece. prim
o mam cinniti abych

byl sprsen, a oni ze
chi, nie wpana ge
zise a budes sprsen
ty v dom tuwy. V mstu
wiechu gey sloo bo
zie. v wsem kteriz bie
chu wdomu go. a w
gem ge wtu chodi v
nocy vmyl tamy ty
ch. V pokital se on
v wsecka celed zeo
vhned. a kdyz ge v
wedl dodomu stuc.
priprawil gim stol.
aby pogedli. a we
selil se sewsi celedi
swu wiere bohu. a
kdyz byl den. poslali
zprawce katy ktuce.
pust ty lidi. V zuesto
mil strazny zalate
slowa tato prawes
ze poslali zprawce
aby ste pustiem by
li. ptoz nye wygdu
se gdete vpobozi.
V mece gim pawel
nabiwse se nad z
gewnie newinnych
lidi zim slych. nye
taynie wyhome nad.
ze budet tak. ale ne
chť prigdu sa aw
zemu nad. V zuesteli
zprawce katowe
sloa tato. V bali se
vslysewse zeby ziz ne
byli. a prisedse pro
sili gich. a wynedse
p siechu gich aby sli
wen zmiesta. a wy
sedse wen zzalate
sli dedv liddze. a
vziewse bratrie
wyprawichu gim
kterake wiecy vil
ginim bosi. V pote
sili gich a bralise
kdyz xvii prye
zchadichu amfi
polim a apolony. p
sli do tesalomy by ze
dei biee zidow sku
skola. Tehdy pole
obyczeye pak wsel
kinim. a poti sobotv
wykladuse gim zpi
sem. otuwierage a oz
namuge ze krystus
miel trzpieti a wstati

zmrtwych. A že ten yest
Kristus yezis. kterež
hož ia zwěstuzi ma.
A niekteří zniech vwě
řichu. a přiwinuli
se k Pawlowi a k Sylowi.
v znomu obrazenych
pohanow. mnozstwe
welike. a ženy vrozene
ne mnoh. A zawzdie
ce zide. přigenise zo
becneho ludu mnze ne
ktere zle. a včinili wse
rotu zbuřili mjesto.
A přibehli se podom
iazonow hledati aby
přiwedli ge po lid.
A když yich nenalez
li. tahli iazona a ne
ktere zbratři k hmě
zato mjesta. křičece
že tito su yenž buč
ce swět. a přišli sem.
kteréž přigal iazon.
A ti wšickni pti vstawe
ni cesařowu čině
kralo yineho přiwlastě
byti yeho. A tak zbu
řichu obec. a hmě
zata mjestskau slyšie

ce tyto wěcy. přyem
se doshi včinie od
iazona podgimych.
přistali ge. A zatie
bratřie vhned wtu
noc přistali zmwla
a spěli do bereo. když
pak přigidechu we
sli do sbolu židowske.
ati biechu vrozeney
si těch kteréž su wte
salomwe. kteří přiali
sloo sewsi chtiwsti.
nabzydy den zpytu
yice přisma takli by
bylo iakož zmwel z
wěstowatse. A mnozy
zayiste vwěřili zni
ch. v zpohanskych že
nwce stnieysich. a mu
žow mnoho. A když zuč
dechu wte salomwe
ride. žeby v wbetoe
zwěstowano bylo
od pawla slowu bo
že. přišli v tam. po
puzegic a buřiet w
sechno mnozstwe. A teh
dy vhned bratřie
přistali pawla aby

sel aż k mori. ale sy
las a timoteus o
stali ti. ti prik kte
rż przyszechu paw
la dowedli ho aż do
aten. a przyemse wz
kazanie od nieo k sylo
a k timoteo. a by ta
kż naysprzes mohu
przisli k niemu odgede
ale prik kdyż gich ot
kase watenach. zbu
zowasese duch geo
wniem. widaiąc ano se
miesto wydało namo
dloslużenie. przez ha
dase se wsbole ozidy.
a nowo obracenyi
zpolianstwa k zidow
stwu. y natrzisti. po
wsechy dni mluwe
k ciem gto tu biechu.
a niektori epikurey
sti a stoytsti mudry
hadachu se sim. a
niektori prawiechu.
co chce rozsewać ten
to slow powedeti.
ale gini posmieuwa
gic se prawie. no
wech dabelsti zwie
stowimk zda se brti
teto. neb gezise awz
k kriesenie zwiestose
gim. a popadse ho
wedli do arypagu
rlauce. mozemeli z
wiedeti ktere gst tow
ricenie nowe. gto se
odtebe prawi. nb no
we wiecy ktera kes
wnasies wysi nase.
przez chceme zwedeti
co ma zto byti. nb
atenpensti wszechni
y pchozy hoste. kni
cemuż gine nepra
zdniechu. gedie anb
piwiti a neb slysseti
nietro nowes. dehdy
stoge pawel vprost
red arypagu wece.
muzie atenpensti.
widim was temier
nawsech wiecech p
lis wsetecine. neb
pomigeze a wida
modly wasse. nalezl
sem oltar nanemz
psano bie nezname

bohu. Ptož kož wy ne
wiedouce ctite, to ia z
wěstugi tuom. Bohž
genž včinil swět, y
wšecky wěcy kterež
wniem su, ten nebe
y zemie sa pane, nep
bytuge wchramech
rukou wělamych, ani
rukama lidsky ctěn
bytuge, nepotřebuge
ničeho, poněž on
dawa wšem žiwot
y wdechnutie, y wše
cky wěcy, a včinil z
gednoho člowěka weškerý
narod lidsky, aby p
bywali na wšie twa
ř zemie, způsobiw v
stawene časy, a me
ze pbywanie gich
dal lidem, aby hle
dali boha, zdali by
se snad geho ptidrželi, aneb gey nalezli,
kaž boli nee daleko
od gednoho každého
znag, neb wniem ži
wi sme, hybeme se,
y gsme, jako y niekte
ry zwasich mistrow
řekli, že geho y narod
sme. Ptž ponieuož
sme narod božj, ne
maine mineti bu zlata
ti, aneb kstřiebru,
aneb kamenu dů
chemu, rytie řemesla
a člowěčeho wymy
sleme, božstwu wěc
podobna bylaby, a za
gistě časy toto ne
mieme pohrzew boh
nyme zwěstuge li
dem, aby wšickni w
sudy pokaime činili.
Pto že vstanowil den
wniemž to sudi bu
de swět wprawosti,
skrze muže, wněžto
vstanowil, wiery, da
wage wšem, wzkřie
siw ho zmrtwych.
A kdž vslyšechu wz
křiesenie mrtwych,
niekteří zagte wsmie
wati se, ale gini
ili. Budem tě opět
slyšeti otom. A tak
pawel wyšel zpro

ſtiedbu gich. ale ne
ktere muzie atein
enſti přidriece ſe
geo vwěřili. mezy
nimzto biee v dro
mzyus atiopzgit
ſby. a zena gedna
gmenie damatre.
v gim ominm. xviij

Potom wyſed z
aten přigide
do korynthu. ¶ nalezl
gednoho zida gme
nem akwilu rodem
pontſkeho. genž wno
wě biee přiſel zw
lachi. a přyſtrlu že
nu geo. pto žeby p
kazal klaudyus ce
ſař aby wſichni zi
de zřima wyſli. ten
přiſtupi k nim. a že
tehož biee řeme
ſla. bydleſe vmich.
a dělaſe. a biechu
řemeſla gto ſtany
delachu. v hadriſeſe
pawel wſkole zido
wſke nabližu ſobo
tu. wkladaze mezy

to gmeno pta geziſe.
a tadě židom v řeckom.
ale když přgidechu z
macedonye ſylas a
timoteus. ſnazen
biese ſloa božieho tak
ſwědče židom. že gt
krystus geſ. a když
oni odmluwuchu. a
potuhachu ſe. wybi
gege ruchho ſwe řk
k nim. krew mzſe na
hlawu wzſi. čiſt ia
ſa odtoho k pohanom
pogdu. a odſed odtud
wſel do domu gednoho
gmenem ywta ſpzo
ſluzieceho bohu. geho
že dom ſpogen biee
k židowſke ſkole. te
dy krypſus k mnězě
ſkoly vwěřil bohu
ſe wſi čeledi ſwu. a
mnozy z korynthſky
ch ſlyſiece vwěřiv.
a křtiechu ſe. v řeckém
pan ſkize widěme
pawlo. Nezod ſe ba
ti ale mluw a nemlč.
neb ia ſem ſtebu. a

zadnyť nebude gež
by toť vslyšal, nebo
mnohý gest mnie lid
w tomto městě. A bud
lil ty toť a sest mě
sicow, vše vmich slo
wo božie. Ale zaga
liona prvnieho kon
sela achaytského, po
wstali gednu myšli
a ty mnohý židé, a při
wedli gey na sud řka
ge ty zákonu lidem
tento zadi sluziti bo
hu, a když pavel po
čma se otvierati vsm
ěl galio židom. By
o bylo zagte nepra
weo, a neb křiecli n
aylhorsi. omuzie žide
zřituti bohi wzb o
trpěl. Ale že si po
hadhy oslowiecli a
ogmenachi zakona
wzo, wy sami sudce
buďte tech wiecy. Su
dce techi slow nechi
w ia byti. A odchynal
ge od sudu. Tehdy
wsicl zpzad se sostě
na kniezě slohy bi
gechu ho po sudě.
a galio nato mi ne
tbase. Ale pavel k
dyž gešte přebal
mnoho dnow. pože
hnaw bratři pla
wil se do syrie. ab
nim prysyhla a gal
wila. gesto gemu
ostřihli biechu w
teu krys hlawu. nb
miegese slib. A přy
de do efezu. a tu ge
ostawil. Ale sam w
šed do slohy hadise
se bzidy. a když oni
prosiechu aby bini
delsi čas přebyl ne
powolil. ale požeh
naw yich were. Mu
sym den slawny p
hazegicy vmiti
w geruzalee. a op
wratim se kwa bu
deli bohi chtieti. A
sel zefezu. a stupi
w do cezaree. wsluc
a pozdrawil sbor.
a odtud ostupil do

antyochie. Atu pie
bow niektery cząb
sel gt chodě przad
powsie galatskě k
rayinie. a po trigp.
potwrzuge vrědlim
bow. zid pak gen
appollo ymenē. z
alexandrie rodem.
muž wymluwny.
przyide do efezu. mo
cny wpisimech ten
biesd nauczen cěstě
bozie. a horliwy
duchě mluwiesě.
a vděsě pilnie tem
wěcem kterež suo
gezisd. vmiesze toli
ko křest ianow. pž
ten prě wiernie ci ti
wskole. ge hož kdž
vslyšechu prystuk
la a abwila. pialy
gey csoc. a snažnie
gie gemu cěstu bo
ži wyložichu. a kdž
chtěl giti do antyo
chie. napomenuti
sie bratrie psali
vědlimbom aby ho

přiyali. kteryž kdž
přisěl přinesl mno
ho tiem gto vwěřili.
neb naměnie židy p
mahase. zgewnie v
kazuge sbize pisma
že gt krystus gezis.
Stalo se gt když
appollo biec w
koryntu. a prawel p
sed prawine krazi
ny swrchnie přisel
do efezu. atu nalezl
niektere vědlimky.
y řk gim. přiyalili
ste ducha swatego wie
řiece. Tehdy oni were
kiey. ale ani sme sly
seli gtli duch swaty.
aoni were. w čomž te
hdy poktěl sme. kdž
wecechu. w janowu
křtu. y were pak. jan
křtil křtem pokanie
lid. řka wtoo gemž nie
gieść pygti poriem
aby wěřili. to gest
wyezisě. Ty wěcy v
slyšewszě pokětili se
weymo pan gezisě.

Nedwj wzkladaſe gi
nice pawel. O ſtupil
duch oty nanie. v mlu
wiev iazyky a proro
wy. Abieſe wſech mu
zow temieri. xn. Awſe
dſkoly odrufuiny.
mluwieſe zatri nie
ſiece. hadrge ſe auz
de oktalowſti boziee.
Ale kdi ſe nieklerzi za
twrdili aneuwerili
zlorieniece cejtu pawie.
pdmnozſtwi odſtupi
w odmich otdelil v
cedlimky. nakazdy den
hadrge ſe wſkole ge
dnoho tyrana. a to
ſedalo zadwe lete.
tak ze wſkem kteriz
biechu wazni ſlyſe
li ſkoo pawie. zide y
pohane. Amoch wſe
libe ciniese boh ſkr
ze ruce pawlowe. Tak
ze take nanedzizne
no ſiechu odniehoo p
tne ruchy. a pawſe. a
odſtupuwiechu odmich
nedubowe. a duchoe
zli wychazie. Tehy
pobuſbli ſe nieklerzi
v zzidow chodiecich
wokol. bzablinaiin.
wzymati nadtem
kteriz miegie duchy
zle gmeno pta zye
zi ſe ieſe. zablina wſz
ſkrze gezi ſe kterez
pawel kaze. V bie
gednoo ſcena zida
emezete kniez ſkeo
ſedm ſynow. gto to
ciniechu. Tehy odp
wiew duch zly ieſe
gim. ieſzi ſe zna. a pa
wla wiem. ale wy
kto ſte. a wyſkociw
ten clowek nanie w
niemz biee dabelſke
nayhorſie. pawnuw
nadobema ſwitezyl
proti nim. tak ze ſtu
naha a zranena oba
vtekla zdomu toho.
a to znamo veniee
gt wſem zidom. y po
hanom kteriz bydle
chu wefezu. V ſtydl
ſtwach nanie naw

siecky. a wele biechu
ymeno pana gesu
mnozy tabe zwieri
wch pritiazechu
wyznawagie a wie
stugie slubiby se. a
mnozy zziech kteriz
bie carow nasle
dowali prinesli si
kniehy. a spalili p
dewsemi. a poczetse
zaś su ty kniehy sta
ly nalezli ze su by
ly opradesati tisyac
ch peniez. tak silnie
rostese slow bozie.
a potwrzowase se.
a kdyz se to wsecko
dobonalo. vmienil
pawel w duch pygdz
macedony a achay
yiti do gerusalem
ia. ze kdyz ta budu
mussym v ryim wi
deti. a poslaw dma
cedonye dwa ziech
yto poslihowachu
yemu. tymotea a
erasta. sam zostal
az do czasu wazny.

stalo se wto czasu z
burzemie nemale o
reste bozie. Neb deme
trius geden ymene
striebrnik. delage st
anby striebrne. dwa
nie. pdawase remesl
nikom welikby zzyse.
kteryz slawlaw. y by
yto tako bie remes
lnicy rk. Muzie wie
te ze z tobo remesla
yst nam zzyslku dobr
wanie. a widite y
slysite. ze neto liko
wefezu. ale temier
powsie azy pak rade
odwratil mnohy za
ship. prawie ze negsu
bohowe kteriz se tu
kama delagi. a neto
liko ta strana nam
slodu wezme ze kzli
ziem pryzde. ale y ne
like dwory chra za
nic nebude ymien.
ale y rusiti poine se
welebnost yegie. k
teruz wsecku azya
y weseben swiet ch

To om vslyszewse na
plnem sw hnyewem.
a zwolachu kricze
welikw dwana efez
skych. Y naplneno gest
wssecko miesto wzbro
ge. a obrichu se ged
nomyslnie polapiw
se gaya a arystarka
macedonske stowu to
warisse prawlow. a kdy
pawel chtyese wgti
mezy lid. nepustili
wedlnicy. ale niekte
ri y zazyanskych k
ineziat gi bie prie
tele go. poslali kniey
psiece abr se newy
dawal na plac. agi
ni gine wolachu. n
b biesse ober rozbroge
na. ammezy newedie
chu. pluteru pricinu
byli se sbehli. y wy
tahli zzastupu niekte
rabes alexandra a
no gey obrazegi zi
de. Tehy alexander
rukw mlcemie po
zadaw chtiese se z

prawiti lidu. kere
hoz kdyz poznali zi
da byti. stal se gen
hlas wssech iako za
dwe hodinie kricay
ci. welikw dwana e
fezskych. a kdyz vkto
ti mistr zastupy ki.
Muzie efezsti. kto
gest zlidi gto by ne
wedel ze efezskych
miesto modli se we
like dwanie. a pleme
ni lowes. Ptoz kdyz
tomu nemoz odmlu
wano byti musite
se vbrotiti. a nic wse
tecnie nerimiti. Neb
przedli ste tyto lidi.
ano ani sw swzobku
dce. ani se ruhagice
bohyni wrsie. y tehy
demetrius alexiz
dimu sw remesnicy
magi proti niebomu
rimu. schazemie sud
nych wecy se degi. a
prawii koncele sw. za
kuy gen nadruhes.
a zaklti co gine hle

Gray Scale
0 1 2 3 4

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

dale wzniezene sbo
zu bude mocy po
gednano byti. neb
y nebezpecim sme
bychom nebyli tre
sbam pro dnesim
stuti. když žadnw ni
nen nec zniehož by
chom mohli počet
wydati zběhnutie
tow. a když w prie
de rozpustil ober xx
H když ten hluk po
minul. powolaw
pawel včedlnjw. a
napomenuw ge po
zehnal gich. y bral
se aby jel domaceda
nye. a když zchodil
ty krayiny. a napomi
nal ge mnohu řeči.
pgide do řeckow. kdež
to když byl tři mie
sice. vkladachu onie
zide když by se plaw
il do syrie. y mieli ut
du aby se wratil skr
ze macedonu. a byli
oumy tou vtisem na
cestě sozypater pir
ryborensky. ale zte
salonycensky arty
starkus. a sekundus.
a gayus. a derbeus.
atymoteus. a azy
ansti tytykus. atro
fimus. ti když prie
desli čekali nas w
troadě. ale my pla
wiechó se způnecli
priesinciwch a dsili
pis. a pgidechó kmm
do troady wpěti dne
ch. kdež priebyli sme
za sedm dni. prwy pak
den posobotě kdyžto
sesli sme se klamami
chleba. pawel rozm
luwase sni. chtě na
zaytřie prye gity. y
prodlil rozmluwa
nim až do pol nocy.
a biechu siwietedlni
ce mnohe vwečiad
le. kdež biechom sebra
ni. a sedě gen mlade
nec natokrie gmene
eutykus. když se po
hrizowase řezbom
snem. ano pal dlucho

pmluuu. gdziemaw
se sprzd otrzetie po
nebie dolow. azdui
zen gest mrtew. kniez
edyz ostupil prawes.
nakomw se nadeij.
a pritculiw kgde were.
Nerodte se zamucoti
neb duse geo wnie gest.
A wstupiw zhoru. a
lamaw chleb. a pryjed.
a mnoo dobreo kusm
mluuiw az do dne.
atak bral se pryc. de
hdy priwedli to die
te zuwe. a potesemi su
welmie. Ale my wshu
piw se nalodi plauti
li sme se do asson. odtud
magic prizgieti pa
wla. neb tak bie se
sam zposobil pozei
chtie cestu giti. dbdz
nalezl nas mrssdn.
prizgem se gey psli
sme domitylenu. di
odtud plawiere se
druhy den prisli sme
do kontrachyu. azi
neho dne prisli sme
k priplawu korabne
gmenem sanpu. a
druhe dne psli sme
do miletu. Neb bie
vmiemi pri plauti
ti se doetezu. abyzi
dne meskie nebylo
gi wazn. Neb chum
taise mohlo liby to
byti. aby den letnicm
vcinil wgeruzalee.
A zmiletu poslaw d
efezu powolal wetis
ch rodem zsboru. kte
edyz prizgde kniez
a stvolu byli. ril gim.
ryy wiete odpruvmo
dne. ktezy sem wsel
doazye. kterak sem s
nimi powse atsy bos
sluzie pa sewsi zpko
ru. a se skiar. abyoku
sem. kterazi mi se p
hazela zneprietmi zi
dowske. kterak sem
wsim nevkradl nic
vzitecneo bych ma
nezniesto. a nevil
was zgewnie. y pod
miech. sivedie zido

y postawil potkal ebo
awieru wpzd naszego
gezusa. a nye ay ta
swazan sa duchem gdu
dogeruzalem. newe
dz co im se ma wnie
pzihodzi. gedne ze duch
oby prowzech mne sbrach
swiedo mi ti. ze obo
wowe a zamutkowane
mogi zostati wzgeru
zalee. ale nie se tie
nestydim. aniz cinim
duse me druzsie nez
sam se. kdyz tolko do
konam beh moj. a sti
zbu eterniz sem pzial
od pana gezi se. abych
swiedal ctee mi kazie.
a nye ay ta wiem ze
wiece nevzite tuu
zi ne wsie wy skize
kterez sem prosel. kuz
lowste bozie kaze pzi
oswiedczugi mu dne
sim den. ze ast sem od
kawe wsech. neb se
se nelenowal brach
wa nezwestol wseli
ke rady bozie. pilnie

sebe ostziehayte y
wseho stada. w niezto
was duch oby vstal
bisskupy. aby ste zpra
wowali sbor bozi. ge
hoz dobyl krwi swu.
ja wiem ze wegdu
pome odgiti niezy
was wlace hlawni.
neodpustiegice sta
du. a zwas samych
powstanu mutie m
luwiece puracene
wiecz. aby odwedli
vzedlimby posobz pz
bdete napzmieti dr
ziece. neb potu leta
wedne y wnocy nep
stawal sem se slzat
napomnaige kazde
zwas. a nyme was
giz poruczae bo. a slo
wu mti go. gez mo
cen gst wzdelati a
dati dedicte wewsech
zpswezenych. Strie
bra azlata. aneb ru
cha. odziadneho sem ne
poziadal. iakoz sa wie
te. ze kiem wece klej

mi biechu potřebne
ptem kteřiž semnu sú.
přslušowale ruce tě
to. Ty wšecky wiecy v
kazal sem mu, že tak
přiměgice slušie p
gmati nemocne. A
pamatowati naslo
pana gežiše kteréž ik
Blahoslawenie gie
gt dati wiece. nežli
brati. A když to po
wěděl klek nakolea
se wšemi těmi, modlil
se, vstal se weliky
plač wšech. A přudše
nahrdlo pawlowo
libachu go. žalostiece
naywiec wtom slowu
kteréž biec ik, žeby
tuwiři go nemeli wie
ce widěti. Vprowodili

Aksyž xxj ho hlodi,
se gt bylo stalo
že se plawiechu od
tehož se odmkli přiw
během přišli sme do
choum, a druhe dne
do rodu, a odtud do
pateraun. A když sme

nalezli lodi ana plo
we do fenycen, wstu
piwše nam plawili
sme se. A když sme se
blizili k cypru, nech
awše ho nalewicy,
plawili sme se do sy
rie, a přišli sme do ty
ru, neb tu lodie mě
la wyložiti břemena.
A nalezše vědlmiky
ostali sme tu sedm
dni. Kteří přiviev paw
lowi skrze duch aby
new stupowal do ge
ruzalem. A wyplniw
se ty dni gduc gdech
om, ano nas prowze
gi wšickmi s ženami
y s syny až do mesto.
A poklekše na břechu
modlili sme se, a když
sme se rozžehnali we
spolek, wstupili sme
na lodi, a om se wra
tili do swych pbyt.
ale my kplawem se
připrawiwše od ty
ru s stupili sme do pto
lomaydy. A pozdrawi

wſe bratri pbycho
tu vmieli gen den. a
druhe dne gduce
pili ſme dcezaree.
a wſed ſe dodr filipu
euangeliſty gez bie
gen z ſedm. zoſtali
ſme vnie. a ten mie
gieſe ctrzi dcery pa
ny prolyrie. a kdyz
pbychom tu zanieli
lik dni. prigide gen
muz zidowſky prok
gmene agabus. ten
kdyz prigide kniam
wzal pas pawlow.
a ſtuzay ſe nohy
y ruce ſi. toto pawi
duch ſ. tuze gez
ſt pas tento tak ſtuie
zi zide w gerozalem.
a dadie w ruce pohe
now. to kdyz vſly ſe
chom proſyli ſmemy.
a ti gſo tuo mieſtu
bie. abr newſtupol
do gerozalem. tehdy
odpok pak ati. co ste
placice a trapiere
ſrdce me. ja netoliko
ſwazan brti ale y
vmrieti w gerozza
lemie ho tow ſem p
gno pro gezi ſe. a kdyz
ſme gemu nato po
radili nemohli. po
wolili ſme ſ. stali
ſe wole bozie. a po te
ch dnech pripraui
wſe ſe wſtupowaich
me do gerozalem. ale
ſli ſu y zvedlimi ne
kteri odcezaree gnati.
weduce s ſebu vniezi
mie gieche hoſpodu
zzona gedno cypr
ſkeho ſtare vcedlimi ku.
a kdyz prigidechom
do gerozalem. radi
nas prizali brat
ie. a nazaptie w
ſel ſnati pawel k ja
kubowi. y ſebrali
ſe wſie ſtarſi. ſichz
to kdyz pozdrawi wy
prawowaſe wſe po
rad ktere wiedy vcil
bohu mezy pohany ſkr
ze ſluzbu go. tehdy
oni kdyz vſly ſechu

chmule v boa a řili gy
widie bratie kolik
tu sprow su mezy zidy
gto vuěřili bohu.
a wstie si horliwi
mi lowmi gy zakona.
Ale slyšeli otoe zeby
od shupee vřil odmor
ziesě. ztěch zidow kte
řiž si mezy pohany
ř a. že nemagi obrie
zowati synow swych.
a podle obyčeže za
boa chadili. Což tehy
gst. zagiste musy se
sgiti mnozstwe. neb
vslysie otoe žes při
šel. ptož toto věm o
toe dieme. Gsu vnab
muzie čtyřie slib ma
gice nasde ty pygma
poswiet se simmi. a
wyday se mezy ně
a ohole hlawy se.
y budu wsie wiedě
že to woz slyšeli otoe
křiwe gst. ale že cho
dis y ty ostřichayže
zakona. a otěch kte
řiž vuěřili zpohanw

my psali sme. ozna
mugie gim aby se
wzdrželi odwěcy o
bětowanych modlá.
a odwdawenes. od
krwe. y od sinlstwa.
Tehy pruel pygem
ty muze. druhee dne
oči sten sa simmi w
šel do chram. zuěstu
ge wypline dnow
očistee. do kudy by za
kizdee zmich obět ne
byla obětowana. I
když se sedm din do
konalo. ti kteriž zayne
bie zide. když vřiev
ho wstrzee. zbuřichu
weslen lid pti ně.
a vwrzechu nani ru
ce křiwce. muzie y
tahelsti pmozte.
Tento gst člob. gež y
ti lidu. a zakonu. vnie
stu tomuto. wsdeky
wsudy vči. nadto y
pohany vuedl dch
ra. a poskwrnil ote
mesto toto. neb ni
deli bretku tro fina

efezskeo ewn wmieste.
oniemz dnieuzchi
se zeby tho prl vme
dl dochra. y zbuti
lo se wideko mesto.
a stalo se welike sbe
hmutie lidu. a po
prdse pawla bthli
ho wen zelezy. dyh
ned zawzieny su d=
weie. a kdyz hleda
aby ho zabili. zwie
stowano gst vriedni
ku. ze se buri wesken
gerezalem. kterz
to vhned pozge vzie
ie asembly bezial
kmm. bez kdyz vzie
chu vriedmka ary
weie. prestrachu bi
ti pawla. Tehdy p
stupiw vriedmk cho
pil gey. a kazal sem
zati dwea retezo.
a atazase kto by byl.
aneb coby vcil. agi
m gime wola wza
stupu. a kdz mc gistee
nemohl poznati p
hluk. kazal gey we
sti nahrad. a kdyz p
gide k stupniom. pri
hodi se ze nesen biee
od rytierow pnasyle
lidu. nb gdiese zaim
mnozste wlagedz
g. a kdyz gey pozie
chu vwoditi nahrad.
wece pawel vriedni
ku. Slusieli mi niet
co pmluti kto. bez
wece. vmiesli iecky.
zyjsko ty egiptsky.
gsto sy po temto dny
zbudil hluk. a wyme
dl sy napust ctyri
tysyce muzow pudi
chow. y wece kniemu
pawel. ja sem zagste
clowiek zid ztarsi cy
litskeo. nenezuameo
miesta bydlitel. ale
prsym tebe priepust
mi mluti k lidu. a
kdyz on odpustil. sto
ge pawel nastupni
ech polkmu rukuk
lidu. a kdz se sta we
like mlcie. pmluil kmi
iazykem zidowsky ie.

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Muzie bratrie a otcowe slyšte. který kuwam nyně wy
dmu počet. a když v slyšechu žeby ia
zwlem židowský mluwil kniem. radogie v
mlčechu. A řekl. ja sem muž žid rodem
z tarsu cylitské. azch
ovam wtoto mie ste
pole noh gamalielo
wych. wyučen sa po
dle pruwdy otcow
skeho zakona. horliv
mlowuuil zakona
iako v wy wsicki ste
dneo. gež sem se te
to ceste ptuwil až k
smrti. stuzuge a da
wage do zalaže mu
že y ženy. jako že kniže
že kniez ske swedete
mi wpdamuz. y wsicki
wieci rodem. odni
chž y listy wzem k
bratřim dodamas
ku gidech. abych od
tud priwedl swa
zane do geruzaleq.

aby bylo nadinim
pomstěno. A stalo se
gt když sem šel ap
blizowal se damas
ku. o wpledni bizce
gnebe oblliialo mie
swietlo welike. a pad
nazem slyšel sem
hlas řiecy mnie. sa
wle saule co mi se
ptuwis. tuwrdo gt
toe pti ostnu zpeči
se. A ia sem odpol
kto sy pane. A řekl ke
mnie. ja sem gezis
nazaretský gemuž
ty se protuwis. A ti
genž semnu biechu
swietlo zagliste uwide
li. ale hlasu nesly
šeli toe gež semnu
mluwiese. A řekl sem.
co činiti budu pane.
A pan řekl kemnie
wstana gdi dodama
sku. a tu toe powe
dieno bude oby či
niti miel. A když se
newil pragnost swe
tla toe. zaruce medu

Gray Scale
0 1 2 3 4

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

sa ad tech gto semmi
biechu prigidech do
damasku. a ananiu
aby muzygen wdle za
kona sviedecte mage
adewsech zidow prie
bywazyech wdama
sku. ten pirsed kem
nie a sloge pdemu rk
mi. saule bratie p
zri. a ia wtuz hodiv
wssledel sem nani.
Tehy on rk. Bohy ot
row nasich zdzwso
bil te. aby poznal wu
li geo. aby widel sp
wedliwy. a slysel hlas
z vste geo. neb sviedec
go budes k wsem li
dem. biech wiep kteres
widel a slysel. a nye
co meskas. wstani a
pokrti se. a obmyg
hrechy swe. wzywa
ge gmeno go. V stao
se gk kdyz se wrato
wach do geruzalea.
a modlech se wchra
mie. ze sem byl vwy
trzem mysli. v vzrel

sem ho rkucego mnie.
pospes a wyyd brzo
z geruzalea. neb ne
prigmu swiedecte to
omnie. a ia sem rekl.
pane omie wiedie. ze ia
biech gimage do ta
lace. a tem poskola
ch ty kteryz wierie
wtie. a kdyz se y lem
se krew stepana sve
dka tvoeho ia sem pri
tom stal. a pruwolok
aostriehal ruchha
zabigegiych gehoo.
V rk ke mnie. edi. neb
ia kratwodom dalek
poslu te. v slysie ho
az do toho sloa. a pyzd
wizechu hlasu swo
ho hlad ezemie toto
neb gemu neslusie
ziwu byti. a kdyz o
tak wolachu. a me
techu ruchha swa. a
prach spatchu wzu
wietrie. kazal gey v
vedmk westi nahr
ad. a bity mrskati. a
mucati. aby zwiedel

pletruby pricinu na
niego tak krucelj. ale
dyž ho sewiechu pu
ty. were prawel cen
turyonowi kterýž
přiniem stráže. Slu
sielj wam čloa čim
sbeo anewčneo tak
bieowati. To vsly
šaw centurio přistu
pil k vriedniku ta
co chces vciniti. nb
člowek tento mieste
nin čimsky gest. Te
hdy přistupiw vried
nik řekl gey. powiež
mi gsyli ty čimenin.
Aon řekl. owšem. Pod
powiedě vriedník. kte
rak se shadně nie
stěninem čimsbym
činiž. va mnohými
peniezy mieštěninste
woho dosel sem. a tu
wel were. ja pak y
vrodil sem se wriem.
Proz vhned odgide
chu odnieo ti genž
ho niegiechu mysli
ti. Vriedník tak že

tak bal se když zwie
děl žeby byl mieste
nin čimsky. A že gey
byl sirozal. druhes
pak dne chtě zwie
děti sirozniegie pro
kterýby přicinu by
lo nari zalowano
od židow. rozumyal
gey. a bral se k nie
zimy egyti. y wsie
radě. A wywed pu
wla zwstawil ho
A tyež mnezymi
řew prawel na
radu were. Muzie
bratřie. ja sew sim
swědomim dobrym
obowinal sem před
bohem a dodnesmo
dne. Tehdy kniezě k
niez sbě anamyas p
kazal tu sbozley bity
vsta gs. Tehdy pak
řekl kniemu. zcepe tě
boh stěno zbieleni.
A ty sedě sudiš mie pw
dle zakona. a při za
konu weliš mie bity.
Tehdy ti gto tu stoiesu

weczhu. Nayuwyssi
kněze bozieho zlořeczi.
Y řil pak. Newěděl se
bratřie že kněze k
nězslě gest. Neb psa
ge knězěte lidu twé
nebudeš zlořeczeti.
Ale widě pak že by
gedna strana byla
saduczyslych. a druha
farizeowe. Muzie bra
třie. Ja farizeow sem
syn farizeow. o naděgi
a o wzkřiesenie mrt
wych sa bym sudzen.
A když to řěkl. stalo
se rozděleie mezy fa
rizeowy a saduczyslymi.
y rozdwogi se m
nozstě. Neb saduczeo
we prawie že nee
wzkřiesee mrtwych.
ani andělu. ani duch.
Ale farizeowe obe wy
znawagi. Y stal se gest
křik weliky. a pow
stawse niekteri farizeowe
odpiera. zanie
ho mezy sebu řkuce.

Nezlee nenalezame
na toto člowěka. Což pak
mluwili gest gey andělu
aneb duch. A když
welike rozdwogee
biese se stalo. bogese
vředník aby pawel
od nich nebyl rozsa
pan. kazal rytieřom
a stupiti a wytrhnu
ti gey z prostřed ka
gich. a westi na hrad.
Druhe pak noc sto
ge přiniem pan wee
bud staly. Neb ta bos
swědal ommie wyzeu
zalee tak musyš y
w řimie swědati. A když
byl den. sebrachu se
niekteří zidow. a za
slibili se řkce. aby ni
gedli ani pili. do kudy
by pawla nezabili.
A biee těch muzow
wiece než. xl. kteryž to
zapřisezee přimili. Kteří
přistupiwše k knězatom
knězským a starším
a řěli. Podpřsahu zaslí
bili sme se mieche

Gray Scale
0 1 2 3 4
Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

negesti, dokawadz ne
zabieme pawla, ptoz
my nyme znamo v
sinite vredniku bra
du, ať ho wywede k
wam, ialoby ste na
niem nietro gystey sie
chteli zwiedeti, a my
prwe nez se přibli
zi hotowi sme zabi
ti go. To kdyz vslyse
syn sestry pawlow,
ze se chce gey wstra
zi založiti, přisel a
wgide na hrad, vzwe
stowal pawlowi, a po
wolaw k sobe pawel
gedno z setnikow wece,
To to mladence do
wed k vredniku, ne
ma gey nietro po
wiedeti. Tehdy on po
gem gey wedl k vre
dniku, a řek pawel
wezeni zawolaw m
ne pssl, abych toto
mladence přwedl
k tobe, gez ma tobe ne
tro mluviti, a chopiw
vredník ruku gego

odgide o sstranu sielkie
ho otaza ho řka, co gest
gto mi mas powe
deti. A on řek, zide ma
gi tebe pssyti, aby p
wedl zaytra pawla
do rady gich, ialoby
nietro gystey sie na
niem chteli zwiedeti.
ale ty newěř gim. Ne
bť zalohu mayi vá
niti, pti niev mužow
zmich wiere nez ať
gto se zapřisahali ne
gesti ani piti, dokud
by ho nezabili. A my
nie hotowi su ať tu
gic zaslibee twe. Te
hdy vredník pustil
mladence, přikazaw g
aby žadnev neprak
ze by mu to oznak.
A pawlow dwa set
miku řek gim, připra
wte vytieřiw dwe
ste ať gdu až do ceza
ree, a gezdcow sedm
desate, a kopimikow
dwe ste, od třetie ho
diny noce, a hotowa

připuwte, aby ste
wladcete pawla zd
rawu ho dowedli k
felixowi wladaři.
neb se bal aby ne
chytec ho zide ne
zabili, a sam potom
hanie netrpěl, lab
by zato pemete wz
al. Psal tak ger li
st w tato slowa. Klau
dyus lizyas, nayse
psiemu wladaři fe
lixowi pozdrawenie,
muže toto zpuzdene
ho odzidow, a poina
gicieo zabitu byti ad
mch, přispew czasu
pem mymywytrhl
sem, poznaw že ime
nim gst. A chce zwěde
ti wssmu čtenu ger
dawachu, přwedl se
ho do rady gich, kteřž
nalezl sem ano nari
žaluge o wyhadbuch
gich zakon, ale ne
maguieo žadneho
hřiechu smrti hod
neho, aneb wězenie.

Abyž m bylo ozna
meno o vkladiech
čterež pti nie byli
připraviwli, poslal
sem ho k toe, přikazaw
žalobnikom aby po
wědeli pěd tebu coby
gim skodilo. Tehdy
rytieři podle toho
což gim bylo přikaza
pogemše pawla we
dli w noci do antypa
tridem. A nazaytřie
nechawše gezdcow
aby s nim geli wra
tili se nazpět, kteřž
když přigidechu do
cezaree a dali list w
ladaři, postawichu
pěd něj i pawla. Když
přečite list otazal z
čtere by byl wlasti.
A poznaw že ze ligie
were. Budu tě slyše
ti když žalobnicy twy
gi přigdu, y kaza ho
ostřehati w radnem
domu erodesow. xxm

Popěti pak o neckj
bstupil kněze

Krezskie ananyas o
nestery starsi. ab
gedniem tetrbuliem
tzemikem. Gdyz pri
stupichu kwladari
pti pawlo. a kdyz po
wolan byl pawel
poce zalouziti tetbu
lius ea. kdyz wem
nohem zpokogi swe
wiecy skrze te ged
name. Ammohe wie
cy opywugi se skrze
twu roz safnost. wz
dycky a wstudy pri
gmame o naplep
si felix. se wselikym
dekowanim. Ale aby
ch dele nepokil tebe
prosym. kratce nab
pre slyss ptwu do
brotu. Nalezli sme
toto cloa naprzmite
le a wzbuzugice
swary wsem zidom.
powsem swete. a
roznmozitele. roz
mce wsy nazaret
skych. gez tabe vch
ram chtel poslbwe
niti. Kterehozto po
pudse chteli sme po
dle zakona naso suditi.
ale pristed vredmik
lizyas omocy weli
ku. wytrhl ho zruku
nasich. pbrzaw za
lobnikem go kwobe
giti. odniehozto sa
sude budes mocy
poznati o techto w
sech wetech. zmichz
my zaluzem nasi.
a kteryz se primluwi
chu yzide prawie
ce. ze to tak gst. Tedy
odpwede pal kdyz
gemu wladar po
nuce aby mluil. od
nmohych let wedz
te sudcy byti tohoto
lidu. o dobru myslí
sam zase dosti vrimi.
neb mozes poznati
ze nemie mnie dnow
wiec nez xn. iakz se
wstupil modlit se
do gerusalem. a ani
nme wchramie nale
zli hadrgiae se o

niebym. aneb sběh
nutie činie zastupu.
ani wsbolach. ani
wmieste. aniž tobě
wo dowesti mohu.
zkterych wiecz nye
zasługi namie. ale
wyznawa toto toe
že podle rozp kterůž
nazpuwagi kacer
skrzim. tak poslubu
gi bohu otcy mey.
nieče wsem wěrem
kterež wzalonie a
wprocech psanysu.
nadegi mage wbo
hu giež vom cabě
gi. wzkrieseé budu
ceo sprawedlich
y nepracch. wtom y
sam se snazuge bez
vrazu swiedomi mieti
k bohu y k lidem wždy
cky. a pomnohych
letech chtě abnuž
ny činiti mezy lid
stwy. přisel sem. y
obětovy y sliby činie.
wmiechž mie nalezli
oačtěna wchtrae.

ani v zastupe. ani v
hlukem. y chopili mie
krieče a tlukce. dri.
dri. nepřátele naše. a
nielteri zatye zide
gi nye mieli pdtebu
statti. a zalowati mie
liliby co přti mnie.
aneb nechť tito sa
powiedie nalezlili
li co nammie nepřa
edyž sem stal wzá
dě. yedie ogedno hla
su tomto tolikě. gimž
sem wolal mezy iii
stoge. že owzkriesé
mrtwych ia sizen
gywa odmuo dneb.
Tehdy felix odloził
gim delsi čas. gistě
wieda ote cestě ěa
když viedmie lizyas
o stupi tehdy mus my
střsim. y kazal setni
kowi. ostřehati ge.
a mieti pokoy. a aby
nižadnev nezabra
nowal zge. poslu
howati ge. a pote
kolikě dnech přised

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

felix s druzyli zev
siru. genž biee žid
wkti. powolal pauw
la. a slysel od nieho wie
ni čtenie. gž wšech
geziše. a když on m
luwiese ostrach. ao
astotě. a obudnaě
sudu. tiasa se felix
odpowiedě. kdi upe
bamť se zda. a wčas
potřebny powolá
tebe. ptoť v čas po
wolanuge go mluw
wiesie enim. a když
sta se dwie lete napl
nile. pial felix na
miestka pontskeho se
sta. a chtě se žid sli
biti felix ostal pawla
wězniem. Tabe nadě
ge se žeby gew peniezy
dani byli odpawla.
Tehdy festus když
přijide dowlasti
te. potřech dnech w
stupil do gerusalea
od cezaree. V přistupi
chu ceniev čmezata
čniezska. a prawili ži
dow pti pawlowi. ap
siev go žadiziee mi
losti pti niemu. aby
bazal ho přiwesti do
gerusalem. vstadu
gice oniem aby gew
zabili nacestě. Ale
festus odpow. Chcy
aby zuwel chowan
byl wězarey. a sam
ia ktž nayspiež budu
mocy pogedu. pti kte
rž mezy nami moc
mi su s stupte swolu.
gtli ktery hriech
namuzi žaluyte na
nieho. a přbyw mezy
nami dnow neuwie
ce nez osm. a nebo
deset. s stupil do te
zaree. a druhe dne
sedl nasudě a kaza
pawla přiwesti. kte
rzto když biee při
weden. ostupichu
gew ti čtenie od gerusa
lema s stupili bie
chu zide. mnohe a
těžke winy pti nie
weduc. ktery chž ne

mohli dowesti, když
pawel wšem zwěst
wydawaše, že ani pti
žalob židowských, ani
pti chiba, ani proti
cesaři, ničehož sem
neshřešil, ale festus
chtě se slibiti židom
odpowěw pawlowi
were, chtěsli do je
rusalema giti, tamž
zřecli wěcy předěv
šuzen býti, při tom
když cesařow sto
gim, kdežto má šuzen
býti, židom sem ne
vškodil, jakož ty le
pe wěš. pakli sem
vškodil, aneb co hod
ne smrti včinil,
ne odpieraj vmřieti.
A pakli zto nic ne
mie zřěhož tito na
mě žaluji, žádny
mne nemož gi dáti.
k cesaři se odwolá
wam. Tehdy festus
pomluviw s radu
odpow. k cesaři sy
se odwolal, k cesa

ři pogdeš. A když
dnow nekolik zpom
nulo, agrippa král
a bernice sstupili
do cezaree k pozdra
festu. A když dnow
mnoho tudiež pbrachu.
festus králi pově
wyprawowati opawlo
ra. Muž gen ostawen
gest od felixa wězně.
o niemž když sem byl
w geruzalem přišli
pechu kněžata kněz
ska a starší židowští
žádagíc pti niemu
odsuzěe. kimž sem
odpow, že nec římsk
nom obyčěy odsudi
ti žádneho člowěka prwe
lec ten nanehož ža
lugí ptěne bude mie
ti žalobníky, a wezme
miesto k obranie. kob
mytí wěn kterej se
pti niemu prawie.
Ptož když se sem sesli.
bezewšeho pdlem
druhého dne sedě na
sudě, kazal se přiwesti

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

muzie, oniemzto když
stali žalobnicy, žadne
winy neneseechu o
niechž ia se domienu
ach zleo. Ale kterakeo
pohadky ogeo zwlá
stnie wieře miegie v
pti niemu, doniekte
rakem gezisi mit
we, gehož prawel po
twrzowuse zimu bu
ti. Ale ia potyrbu
ge otaboe pohadce
ěl sem, chtiechi by gi
ti dogeruzalem atum
ztěchž wiecy sluzen byti.
Ale když se zuwel od
wolal aby byl aho
man kciesařowi po
znam. Kazal sem gey
chowati. dokudž ne
posli ho kciesaři.
Tehdy agrypa řěl
k festowi. chtiechi y
sam wo ěloa slyšeti.
zaytra were vslyšie
ge. druhee pak dne
když přišlo agrip
pa a bernyce s mno
hu pychu. a wgi de v
dosiem s wiedinky
a přiwedli sem mužu
miesta, zuzbuzame
festa prweden gest mi
y were festus. Agri
pa krali y wsickm
muzie kterž ste sna
mi. widite tow ěloa
zaniehož wsee mno
ste židow ske žadq
lo mne w geruzalee
psiec abych ho na
smrt dal, a toto při
kěkugie žeby dele
nemiel žiw byti, a
ke ia sem nenalezl
by se co hodneo smrti
dopustil. a když se
on obo kciesaři od
wolal, přisudil sem
poslati ho tuu, onež
co bych gistee psal
pr mev nema. Proz
přiwedl sem gey
pd was, a nayprwee
pd tě okrali agrippa.
abych když se stane
ztazame miel co bych
psal. Neb mi se bez
rozu zda poslati we

zie. a wimy go neoz
namiti. Tehdy agrip
pa k pawlowi wece. od
pustiet se toe aby
sam zase mluil. xxvi
Tehdy tuwel z
tahl ruce poce
poczet wyrazwati. ze
wsseho toho zeho z zide
namie zabligi krali
agrippa. mimm se bla
hoslawenym pd tebu.
kdyz se dnes obrani
ti mam. naywiece
neb ty wiesz wssey
obyczeye apohadky
kterez vzidow sugi
pssym trpeliwe mie
prieslyss. a zagde zit
mov od mladosti k
teryz byl od pocatku
wlidu me wgeruza
lee. znali wssiet zide.
pdwedewse mie od
pocatku. ac chtie wy
dati swedectwi. ze po
dle gisste toty nao
nabozienste. ziwse
byl zabomb. a nye
wnadegi too zasli

bene kterez kotto
nassim stalo se odbo
stogmy. sliduie sa pod
dan. winez. xii. pole
lem nasich wnocy
y wedne sluzier na
degi se dogiti. zkte
rezito nadege zalu
gi namie zide krali.
co se kwiere nepo
dobne sudi vwas.
wzkriesugeli bohmr
twe. a ia zagde mniel
sem bych pti gme
nu gezise nazaretsky
miel mnoho ptiwny
ch wecy vcinti. ia z
sem y cinil wgeruza
lem. a mnoho swatych
ia wzialati zawiel
sem. wzem moc od
kmezat knezskych.
a kdyz gse hubili wy
dawal sem odsuzee
a powsech sbolach
casto mste nadimni.
pripuzowach ge a
by se ruhali. a nadto
wece prchiage pti
mm. ptiwiech se az

Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

vdogmyth mieſt. ſwto
když ſem ſe brał do
damaſku s mocy a
od przyſtein. k mezyat k
nezſlych. opwledm na
ceſtě widěl ſem obza
li zmebe nad ſwietlost
ſlunecnu obklicili
mie ſwietlo. y ty gez
ſwolu ſemi biechu.
a když ſme wſiet na
zemi padli. ſlyſel ſe
hlas mluwicy k ſobie
zydrzkem zidow ſlym.
saule saule co mi
ſe pławiš. twrdo gſt
wě pti oſtmu zpěti
ſe. a ia ſem řekł. kto ſy
pane. a pan wece ia
ſem gezis nazaret
ſky gemuž ty ſe pro
tiwiš. ale wſtani
a ſtoy na nohach tych
neb pro vkazal ſe
ſe tobě. abych tě vſta
wil ſluzebnikem
a ſwedkem těch mie
y ktereo widěl y
ſlyſel. y těch wmahž
to vkazi ſe tobě. zpro
ſtruge tě z lidi a z po
hanow. mezy niež ny
mie ay poſielam tě.
aby otewřel oči gi
ch. aby ſe obratili od
temnoſti k ſwětlu.
a od moci ſatanowy
k bohu. aby přigi
li odpuſtěnie hřie
chow. a los mezy ſwa
tymi. ſkrze wěru
kteraž gſt w mie. proto
krali agrippa nebyl
ſem newěrieyc wi
děni bozie. ale tě
kteriž ſu w damaſku
nayprwe a w gieru
zalem. a po wſe kra
gnie zidowſke. y ty
hanom. zwěſtowal
ſem. aby pokaze ali.
a obratili ſe kuzu.
hodne ſkutky pokaie
ciniece. proto pomu
zide když ſem w chra
mie byl. popadſe
mie pobuſiechu ſe
chtiec mie zabiti. a
ale pomocy bozi ſa
ſtomozen. až dodne

smieho dne stogim,
oswiedciuge men sie
mu y wietrie y. nic
nemluwe gmieho
nez to coz proc mluwili budiuce byti.
y moyzieš. že mie
krystus trpeti. že gt
prwni vwzkriesen
mrtwych. že mie
swietlo tale zwiesto
lidu y pohanom. alež
on ty wiecy mluwie
že a zwcet wydatim
se. festus welikym
hlasem řel. Blazniš
pawle. mnohá te
pisma k blaznowysti
prywedla. A pak we
ce. Neblazniž naple
psi feste. ale pravy
a strieznosti slowa
mluwi. Neb nwn
že mie ztech wiecy
krale tayno neme.
k niemuž to vstawic
ne mluwi. Neb a
niž se gt pokutnie te
ch wiecy co dalo. zie
řiski krali agrippu.

wiem že wierš. Te
hdyž řel agrippu kruw
kowi. wmale wiecy
hybas mnu abych
kriestanem byl. A pak
wece. žadam pobo
hem y wmale y w
welike wiecy. neto
liko te. ale y wsecy
kteříž slysie. dn
es byti takowe kte
raky sem ja. krom o
kowow techto. Pw
stal krali awladaři.
a bernice. y ti genž
sediechu s nimi. Bež
hdyž nastranu odstu
pichu. mluwiechu
spolu řce. že nic smr
ti hodneho ani wieze
nie newinil. ktomuž
tento. A agrippa se
slowi řel. Mohl ppu
sten byti slobodno.
by se byl neadwolal
Hdyž Cesaři
bylo vslzeno a
by se pawel plawil
do wlach. a aby dan
byl ogimyi wiezm

setníkowi gmenem Juli
owi nad zastupem
nesdíowy. Když w
stupiwše na lodi a
drumetinskú. počá
nagie se plaviti po
dle miest azye zdwi
žeňom se. a tmuise
sia s arystarchem ma
cedonským z tesalony
ky. a druhého dne pri
šli sme do sydonu. Atu
Julius dobrotiwě
s pawlem nakláda
ge. připuštěl k přá
telom giti. a péči o
sě meti. A když sme
se odtud zdwihli plu
li sme podle cypru.
pro že wietrowe ptiwni.
a přeplu
wše moře cylitské
a pamfilitské. přišli
sme do lystry gto gest
w likii. A tu nalez
centurio lodi alex
andrynskú. ana plo
we do italie přadil
nas domě. a když sme
mnohio dni znenach

la pluli. a ledwa sme
přišli pti gnidu. a
no nam wietr bra
nieše připluli sme
k kretu pti salmony.
a ledwa podle nieho
plowuce přišli sme
na mieslo gedno ge
sto slowe bonyprt
tus. podle niehožto
biee miesto tessala.
a když mnoho času
pominu. a když již ne
biee bezpečno pla
wenie. pro že post
již preminul. těšieše
se pawel ria gmi.
muzie widim že s
nebezpečenstwí a
s mnohú škodú. ne
toliko s břemene a
lodie. ale také duši
našich počma plý
nutie býti. ale cen
turio zpratrey lodie
a mareynatóv wiece
wěřieše. než těm wie
cem kteréž se přiwie
odpowla. a když ne
biese přistawu ho

dneho bpbyti pe zp
mu. mnozy radili od
tud se plawiti. zdali
by kterak mohli p
gdyc k senycen pe
zymu byti vpsturu
krete, gto patri kaf
rybium. a kborum.
a kdyz powal wietr
spoledne. mniegice
se vmienieniu cestu
drzeti. koz se zdwiss
li zassen plulj do kre
tu. a nepomohem
casu pusti se pti na
wietr wichrow gz
slowe eurakbuirlo.
a kdyz zachwatena
biee lodie. a nemozie
se vsylowati pti we
tru. oddawse se du
tim nesem biechme.
a pribehse kgedno
ostrowu gto slowe
kauda ledwa sme
mohli obdrzeti chu
lodm. kterzto kdyz
zdwizechom pomog
vziwachu. podmsli
wse lodi. bozieceese

aby neutrudili wne
bezpecne miesto. stu
stiwse platno nese
mi biechom. a kdyz
se tak welmie adwe
trowe buire zmieta
chme. nazaytrzie oz
wborabu mieli wen
wymetali. a trzeti
den y to coz kborabu
potrebne biee strya
rubama domoiesti
metali. a kdyz nebo
lib dni ani sluce am
hwezd wydeti nemo
zechom. a buire we
liki nastawase. gyz
odiata biee nadege
wseo zdrawie nas.
a kdyz gyz mno po
stiechom se. tehdy
pawel stoge vpro
stied mich r k. mieli
ste zagisste o muzie
slysiec mie neodwo
diti korabu od kretu.
a too zbozie nezstraw
wati a newymietati.
a nye radim wa aby
ste dobre myssli byli.

Neb ztraceę žadne di
se nebude zmuo kzom
lodie. Neb stal pmie
teto nocy anděl boží.
gehož ia sem. a gehož
sluzim ia. Nebo se
pawle. mati pd cie
sařem postawen byti.
a ay dal twe bohu wše
chny kteriž se plawie
stebu. ptož dobře my
sli buďte muzie. ne
bť wěřim bohu mey
žeť tak bude ia kož
im powiedieno. ale
nayprw musyme
pgiti kgedno ostrow
potom pak než čtrna
cta noc přijsta. když
se plawiechom po
moři adryanském.
opólnocy domienaw
se plawcy žeby se gi
vblizala nieberaby.
kzaymu. a ipustiwše
oblowmcy nalezli se
krocěgi zbliubi. a ma
liebo odtud se plawi
wše nalezli krocěgi
sy. a bogiece se aby

ajom nepadli wsst
ra mesta. vwrlyše z
lodie čtrti kotwy za
dachu aby den byl.
ale když plawcy hle
dachu z lodie vtecy.
když biey pustili čtyr
korabowy domoře.
pozamy sleni. iakoby
počinali adprawnie
stramy korabu kotwy
roztahowati. ale pan
turionowi. a rytie
rom. Neostanuli ti
to na lodi. wy nemo
žete žiwi zostati. te
dy rytieri vsekali
prwtzy čluna kora
kowes. a chtiey aby
y čluny vtudl. a když
swetlo poče byti. p
liese pan wšech aby
pigali pokrm ia
biž dnes gest čtrna
dcty den iaž čaka
ge postece se trwa
te. nic nepřijma
gu. ptož pssm mno
aby ste pokrm přiali
prouuse zdrowie.

neb žadneho zmuž
wlas chlawy ne
zahyne. a když to ž
wědě. wzem chleb
dieky učinil bohu
pobliczegem wšech.
a když rozlama po
ce gieschi. Tehdy v uši
chm magice dobru
myslj přigali zdrim.
a bylo nas naledu
dsi wšech dwe ste.
sedmdesate. a šest.
a nasyrem sue zdrž
nem polehčowa
lodie. mecyce psem
y do moře. a když
byl den zce nepozna
li. ale geden obrzel
ch ostrowa vzname
nali magicy brieh.
nakteryž myslechu
zdaby mohli wyme
y lodi. a když lod
wy wytahli pusti
chu se na moře. sto
lu rozprostriew se s
pogěme prawidl.
a zwedse menšie pla
tno podle wětrneho

wieme tahli se k bře
hu. a když sme vzra
li w mesto kdež se
dwoge moře sschla.
vstanowili sme ko
rab. a prawme strana
korabu staše zagiste
nepohnuta. ale po
sledme strana ta se
trosskotaše od nawly
morske. Tehdy vytie
řow rada byla aby
zbili wězne. aby žad
my když by wyplul
ne vtekl. ale centu
rio chtě zachowati pau
la zapowěl. aby to
ne činili. ale kaza
tiem kteriž by mohli
plynuti pustiti se do
moře nayprve. vygi
ti. a naze wygiti. Gi
ne pak. zdeteře na
deskach wynosie. a ne
kteře na tech oznidach
gto odbrizbu bie. a
tak stao se ze wšecky du
se wyšly naze. xxvm

A když sme vsli
tehdy sme poznali.

že ostrow ten sluš mi
plene. Ale lide toho
ostrowu vkazali na
welikú ochotnost.
A zapalili se drew k
zimnicy shromaždili pawel
rozdie nebetrakeho
mnozstwe. a wložil
gie na oheň. Tehdy
had beže od horka
přichytil se ruky geho.
To když vzriechu lide
toho ostrowu. ano had
wisy vzuky geho přiro
chu weszrolek. Ciste
wrazedlink gest člowěk
tento. Ten ač zmože
vtekl. wšak pomsta bez
slu neda gey žiwu
byti. Ale on zagiste
wyrazyw hada we
heň nic zleho netrpěl.
Tehdy oni domewali
se žeby měl otecz. a
narychlo st prednuti
a vmřieti. A když tak
dlucho oni čekachu.
a widuc ano se na
niem nic zleho nestalo.
wratiwše se k sobě
přiechu k bohu
byti. A wtěch mie
stech biechu dwory
we kmezete toho ost
rowu gmenem pub
lia. Ten přijal nas
zatři dni dobrotiwe
potrebu wydawal.
V přihodilo se že otec
toho gistého publia zy
mnicy a třiwenu ne
mocy trapen sa lezie
se. k niemuž wnide pa
wel. a když se přimod
li a wložil nań ruce
vzdrawil gey. To k
dyž se stalo wšickni lie
tiž nad ostrowe mie
gieu nemocy přistup
wachu k niemu. a vz
drawem byli. Ktěž
take mnohym prawi
wostem cti nas. A
když sme se prvé pla
wili. nakladali na
do lodie těch wecy

ktery chž na potřebie
bylo. A potřech mie
slechech plawilisme
se na hrabu aleta
drn slem. ktery ž na
ostrowie biee po zy
nanieg biee zname
nite znamee kastrum.
A když sme přisli do
sprakuzam. Pbrechó
tu zatři dni. A odtud
plawiece se přisli
sme do regium. A pbge
dnom dni když wie
gieše wietr spolěd
ne. druhee dne při
sli sme do puteolos.
kdežto nalezse bra
trie prosem sme. a
brechó tu vmich osta
li zasedm dni. A tak
přisli sme do rima.
A odtud když vslyše
chu bratrie wyběch
li pti nam. až ktrhu
apij. a do tri krem.
ktere když vzie pul
diecky vzimiw bo
přugal doufaime.
A když pygidechó do
rima. A přusteo paw
lowi bydliti same
o rytierem gž ho o
strzehase. A potrietie
dni pak swolal pri
me zzidow. A když se
sgidechu prawiese
krim. ja muzie bra
trie nic nevčiniw
pti lidu. ani pti oby
čegi otrowske. swa
zan sa wgeruzalem
dan sem wruce v ruc
nom. literizto když se
omnie zatazali chtěli
mie přustiti. pto žeby
žadna wina smrti
nannie nebyla. ale
když zide odmluwiw
přispuzen sem odpo
lati se k cesari. ne
ualo bych co miel pti
lidu mey zalowati.
ale abych swoy zit
od smrti zachowal.
ptož pti pčinu pro
sil sem abych mie
widel. a swat mluil.
neb pnadegi vzia
kelowu swazan sem.

tiemto řetězem, Tehdy
oni řekli kniemu.
My sme ani listow
přigali otce židow
stwa. Ani přišed kto
zbratří zwěstowal
nam, aneb mluil o
otce zleo. Ale psyce
od tebe slyšeti chce
wiecy smyslio. Neb
o tento tolie znamo gest
nam, že wšudy se gie
odmluwa. A když ge
mu vstanowichu den.
přišli kniemu do ho
spody mnozy. Kimž
wykladaje swědče
o kralowstwi božie.
A tadě jim ogezisow
zakona moyžiešowa
a zprawow. od gitra
až do wečera. A niekte
ti wěřiechu tiem wie
cem kteréž se přiev
odpawla. ale niekte
ti newěřiechu. Proč
když mezy sebu ne
biechu porowni roz
chaziechu se. Tehdy
pawel wece gedno
slowo, že dobře duch
svaty mluwil skrze
zeraiase proroka k o
tcom našim řka. Od
chodi k lidu tomuto a řk
gemu. Sluchem vslyš
site a nebudete ro
zumieti. A widuc wi
deti budete a nepro
zěite. Neb nadulo
se srdce lidu toto, a
vši ma těžce slyšeli
a oči swe zawřěli.
aby snad očima ne
widěli. a všima ne
slyšeli. a srdcem ne
srozuměli. a ne obrati
li se abych ge vzd
rawil. Proč znamo
buď wam že poha
nom poslano gest
toto spasce božie. a
oni slyšeti budu.
A když to powiedě
wyšli odniecho žide.
mnoztu mezy sebu
magice poswadu. V
ostal pawel po ce
le dwie lěte wšiwem
prozem na hostwě.

A przymaſe wſzecky
ktery przichazie v
kriemu. zwiestuge
kralowſtwe bozie. a
vcie ty wiecy ktere ſu
o panu gezu krystu!
ſewſim doufaim bez
zabranieme. Prima
gi ſe kanonyky a
nayprwe S. Jakuba

Jakub bozi. apo
na naſeo gezu
krysta ſluha.
dwanadcti po
kolem gko ſu
wrozptylem pozd
rawee. zawſelibu
radoſt mieyte brat
rie mogi. kdyz wroz
liena polupſe vpud
nete. weducz ze zku
ſenie wiery waſie
trpelit cim. a trpelit
ſkutek dokonaly ma.
abyſte byli dokona
li a celi. w nicz nedo
ſtatku nemagice.
A pokli kto zwas po
trebuge mudroſti.
zaday gie od boha.
gez dawa wſzem hoy
nie. a nema zazle. a
bude gemu dana. a
ſe zaday w wierie ni
nepochybuge. neb
ktoz pochybuge po
doben gſt wlnobiti
morſke. gko ſe odwie
tru hyba a obolo w
znaſie. ptoz nedomie
way ſe człowek ten
by co wzal od pana.
muz dwogieo vmy
ſla nevſtawicny gſt
nawſzech ſestzech ſwy.
ale chlub ſe brat
zuboeny wpowyſe
ſwem. a bohaty wpo
nizem ſwem. neb ja
kwet ſenny pomine.
wſſlo zagiſte ſluce
o horkoſti. a vſuſilo
ſeno. a kwet go ſpadl.
a krasa zelnoſti go
pominula. Tak y bo
haty nacestzech ſwy
vmadne. Blahony
muz ktery ſnaſie po
kuſe. neb kdyz zku
ſen bude pyme ko

rumu zitu, kterziž za
slibil bohu tiem ktož
mu sluzi geo. žadnu
kroz bruu pokusien
nerieka zeby od bo
ha byl pokusien. Neb
bohu nee pokusitel
zlymi ziermi. on za
giste žadneho nepoku
se. Ale geden kazdy
bruu pokusien od
žadosti swe od trzen
sa a prielizen. Potom
žadost když se poc
ne rodi hriech. a hr
iech když bude do
konan vrodi smrt.
Proz nerodte bludi
ti bratrie mogi nay
milejsi. Wsielike da
me naylepsie. aw
seliky darr dokonaly.
O hory gt ostupugi
cy od otce swetlosti.
vniehoz nee pmienie
nie. ani rozlicnych
vmysslow zastieniee.
Neb dobrowolnie po
rodil nas slowem pra
wdy. abychom byli po

katek niekterych stwo
ree geo. a wiete bra
trie mogi naymil
ejsi. Budiž zagiste
kazdy clowiek rych
ly k slyszeni. ale zwo
dly k mluwenu. a
zwodly k hniewu. Neb
hniew muže spraw
bozie nerini. Proz a
wthuce wsieliku ne
čistotu. a hoynost
zlosti. prizgniete w
sate slowo. kteraž mo
ž ztrwsyti duse wa
se. Budte činitele
slowu a ne poslucha
ci tolibo. klamagice
sami se. Neb gtli kto
poslucha slowu a
nečiniel. ten pirow
nan bude muži
znamenagicemu
oblicey narozenie
swee w zrcadle. Neb
znamenal se a od
sel. a hned zapome
nul kteraby byl byl.
Ale ktož prozri wza
konie dokonale swo

body. a zostane wnie
nepostuchac zapo
mnagicy vei n ale
cinitel skutku. cen
blahomu wskutku
swe bude. a pakli
bto mni se duchow
nim brti. ne skrotiw
uzyba swes. ale sw
de sidce swe. to ma
me gst duchowenste
duchowenste cisto
a neposkvrniene vbo
hy a ote toto gest.
nawstewowati sy
wtky a mowy wza
mucem gich. a nepo
skvrnienes se ostre
hati od toto swieta.

Bratrie mogi ne
rodte wprizgi
mani osob mneti wi
ery pana nas gezuk
slawy. neb ay we
gdeli w sebranie
waše muz zlaty pr
sten maye. wruše
stkvruacem. wegdeli
tale y chudy wstu
vedem odewu. apu

trti budete natoho
ktery oblecen gst w
stkvruace rucho. a die
te gey. ty sed tuto do
brie. ale chude diete.
ty stoy tamto. a neb
sed napodnozi noh
nasich. wsak sudite
sami vsebe. a vzmiem
ste sudce mysley ne
prawych. slyšte bra
trie mogi naymileyši. wsak bohu chude
wyvolil nabomto
swete. bohate vrie
ie. a dedice kralow
ste kterez zaslibil boh
tem ktozmilugi go
ale wy neuctili ste
chude. wsak bohati
sstize moc vtisskagi
was. a oni tahnu web
e sudom. wsak oni
rukagi se dobremu
ymenu kterez wzy
wano gst nad wami.
ac wsak zakon plni
te kralowsky podle
pisem. mluoti budes
blizineho twe ako se

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

samego dobře činite. A
pak li osoby pygmate
lidech činite. tu se bar
sic od zakona iako přě
stupnicy. Neb ktož bo
li wešken zakon za
chowa a přestupi
wgednom. wěn gest
wšem wěmen. Neb
ten ktož řěl. Nesesmil
miš. také řěl. Nezabi
eš. pak li nesesmil
miš ale zabieš. wěn
sy přestupnik zakona.
Tak mluwte a tak
činte. iako skrze zakon
swobody počínajíc
sudem býti. Neb sud
bez milosiden ste tw
ktož nečini milosiden
stwie. ale pywsuge
milosiden ste sud. Co
platno bude bratřie
moji. ač kto die by
wěru měl. a skutw
by neměl. zdali bu
de mocy wěra spasy
ti gi. Aač bratr anebo
sestra nazy su. a potřie
dowali by potřeby
wezdaysie. a řěl by ne
kto z was jim. Oděte
se a nasytte se. a nedali
byste jim těch věc
kterež potřebny su
tělu. co bude platno.
Tak y wěra nebude
li mieti skutw mrta
gt sama w sobě. ale
die nekto. Ty wěru
mas a ja skutky ma.
vkaž mi wěru swu
bez skutw. a ja toť v
kazi z skutw wěru
swu. Ty wěříš že ge
den gt bohu dobřě či
niš. y ďáblowě wěřie
a třasu se. Ale chce
sli wěděti ačlowěče
marny. že wěra bez
skutw nevzitečna
gt. Abraham otec naš.
wsak z skutw spra w
gt věn. obětuge sya
swe vzaaku naol
tář. Widiš že wěra
spomahase skutkō
gi. a z skutw wěra
dokonana gt. y na

plnieno gt pismo kte
rzi die. Vwěřil abra
ham bohu. a proto
gt gey spraw. a pro
lem bozim nazwan
gt. widite že z skut
kow sprawu člowěk bya
ospraweb. a nezwiery
tolibo. A tež y rzab
newiestba wsak z skut
kow sprawa gt vá
riena. prizgěsi posly.
a gmu cestu ge pri
stiwsi. Neb tabrz tě
lo bezduse mrtwo gt.
tak y wěra bez skut
kow mrtwa gt. ¶

Nechtěyte mnozy
mistři byti bra
tzie mogi. wiedouce že
wetssi sud bereete. Nb
we mnohych wiecech
vrazyli sme wssickni.
A pakli kto w slowie
nevrazyl. ten dobr
naly gt muž. Moz
tabe vzdu obwesti
wsseho telo. A prie dz
loniom vzdy wrsta
wkladame Epewsle
nam. a wsseko telo gi
ssi obmozuzem. Aby
y lodie ať koli weli
ke su. a od wetrow se
welikych pridie. a
wsak obracugi se
od malickeho wesla. k
dež birbost zprawce
lodie bude chtieti.
Tak y iazyk maly zá
gisse vd gt. a welike
wiecy wywrsuge. Aby
kterak maly ohen
kolikby les zapaluge.
Y iazyk nas ohen
gt wssekost nepra
Jazyk vstawen bya
w wdech nassich gež
poskwrnuge wssecko
telo. a rozžeauge ko
lo narozeé nas. rozme
cen sa od diabla. Neb
každe přirozeé ko
wad. a plachtu. vsha
dow. vgmych wiecy
skroaugi se. a psi vkro
cena od přirozeé lid
ske. Ale iazyku žad
ny zhidi vkrotiti ne
moz. Neb gt nepokoye

zle, plu gedu smutek
nego. zwiem chmulie
bo a otze, a wnie zlo
ceá lidi gi kupod
ben st bozie v vimie
su. zteraz vst zwha
ze dobroiecie a zlo
iecieme. nema tak bu
ti bratrie mogi. zdz
li sudnice zthoz p
menu wydaiu slad
ku a hoiku wodu. zdz
li moz bratrie mogi
sik hrozny cinity. ano
wimy koien sikey. tak
ani slana sladki m
oz cinity wodu. bro
gt mudry a vmiely
mety wam. vkaz z
dobre obczynie
skutky swe wtaio
sti mudrosti. pakli
zawist horku a smu
ty mate wstedyeli
wsiaki. netadite se
chlubiti a hati bu
ti pti prude. neb ne
me tato mudrost
ohory o shupugiae.
ale zemska. horni

dna. a diabelska. neb
kdez gt zawist a siv
ar. tu nevstaviet
a wselikey skutek zly.
ale ktera ohory gt
mudrost. naprvie
zagte studima gt.
potom zwlovna. st
iedma. radna. do
brym riecem pvno
lna. plna milosrde
stvie a skutw dob
rych. ne sudecy. bez
pokrycte. ale vzitek
spraue ti vzvlogi
rozsieva se cinicym

O dkud m. pokoy
bogowe a sma
rowe mezy nami. w
sak zzadosti musich.
kterez tyteriugi w
vdech mysich. zadz
te a nemate. zabigi
ete a zawidite ane
mozete dogiti. wa
dite se a boiuzete
a nemate. pto ze ne
prosyte. psyte ane
beiete. proto ze zle
prosyte. iakoz wzá

dostech wnitřich vlu
zugete. Cyzolozmcy.
zda newiete že přátel
ztwo swěta nep
telbynie gest bo. Proz
ktož koli bude chtie
ti přátelem toto swě
ta býti. nepřítelem
bozim se vstawuge.
Lili mniete žeby pí
smo darmo prawí
lo. Hlazawiesli žada du
ch gež pbyd w nás.
ale wětssi milost da
wá. Proz dic. Bohu se
protiwí. ale po
kornym dáwá milost. Pro
poddaim buďte bo.
a protiwte se ďáb
lu a utecet od vás.
přiblizte se k bo. a přib
lizit se k wam. Oči
ste ruce hřesnicy.
a wyčistte srdce dwo
gieho vmysly. Bied
ni buďte a kwielte.
Smiechu was obrati
se w plač. a radost
wzalost. pokorite se
po obličeyi bozim
a powyssit was. Nero
dte vteskati gen druhe
ho bratřie. Kdo ktož
vtrha bratru swého.
aneb ktož sudí bratra
swého vtrha zakona
a sudí zakon. a pakli
sudiš zakon nejsi
činitel zakona. ale su
dce. Neb gen gest za
kona wydawatel
a sudce. gež mož zatra
titi y wyswoboditi.
ale ty kto sy gež sudiš
bližnjho twého. Ay k
teři nyme tiebate.
dnes aneb zaytra
pogdem do onoho mie
sta. a vcinim zagiste
tam rocim trli. a bude
kupati a zyskati vcinim
beni newiete co se
nazaytřie stane. Kdo
ktery gest žiwot was.
para gež se namalu
chwilku vkaže. a po
tom zmizie. Pro abyste
řiekali. Budeli pan
chtieti a budemeli
žiwi. vcinim toto anb

ono. Ale nyc weseli
te se wpychach wu
sich. wsehlike wesele
tabowe zlostne gest.
Proz vmegiacy dob
ze cinity a nerinigce
mu. hrieth gst gey. v
Ajte nyc bohati.
placte kuze
lece wbiedach wuch
cterez pygdu wam.
zboze wase zetlela
si. a ruchla wase od
molow sriedena si.
zlato a striebro wu
se zerzawelo. a gich
rez nasriedecte wa
bude. a giesti bude
masso wase iako oh
ej. Hromazdite se
hriew wposlednech
dnech. ay odplatu a
neb mzda delnikow
wasich. ysto zal. kri
gimy wase. cterazi o
klamana gst od nuo
wela. a wolame gi
ch wuss pana zastu
westo gst. Hadwuli
ste nazem. a wsimis

strich wybrmilisse
sedce wase. wden za
bite prwedli ste a
zabilisse spra. ane
zprotiwil se wam.
Proz trpeliwi bude
bratrie az doprisse
panie. ay ornic ciba
drahe vzitka zemie
trpeliwe sinasege. az
by wzal iare vozyme.
Trpeliwi bude y
wy. a posilnite sedcu
wasich. neb se pri
stie panie priblizi.
Nerodte wzdy aby
gey. pti druhey bra
trie. aby sse nebyli
sizeni. ay sudce pd
dwerimi stogi. pklad
wezmete bratrie wy
gitie zleo a dlouhoat
laine. prace atrpeli
wosti prow. gz mluli
wegme y panie. ay
blazime ty kteriz
trpeli. Trpelit iobo
wu slyseli sse. a konc
panie wideli sse. ze mi
losirdny gst pan. ami

lostiwy. Ale podewse
mi wiernii bratrie
mogi nerodte psaha
ti. ain slize nebe. a
slize zemi. ain slize
cherubowi gimu pri
sahu. Ale bud řeřmu
se gbli gt. nemieli
nemie. abyste zwsu
dem nepadli. Muti
li se kto zwas modl
se oprawu myslia
chwal boa. Cestli k
to mezy wami nemo
cen. vwed kniezie slo
zu. a modlte se nad
nim. maiice gey ole
gem wegno pune. a
modlitba wiery vz
drawi nemocneho.
a polehá gey pun. a
budeli w hriesiech
budu gey odpuscen.
Proz wyznawayte
se gen druhey hrie
chow wasich. a mo
dlte se geden zadru
hego. abyste spasem
byli. Neb mnoho pro
spesina gt modlitba

spra kto vstawicna.
Elias clowiek byl
gt podobny na vtr
pny. a modlitbu mo
dlil se aby neprsel
dest. a zel y neprsel
zatri lett a za sest
miesicow. a opet mo
dlil se. a nebe dalo
dest. a zee dala vzitek
swoy. Bratrie mogi
pobludilliby kto z
was odprawdy. a ob
wtilby gey kto. wie
deti ma že kto vmii
aby se hriesny obra
til od bludu cesty se.
wy swobodi dusi geho
od smerti. a pokryta m
nozste hriew. Prwe
Kanonka S petra. ka. j

Petr apostol
gezu krystow.
zwoleny. pri
chozym. roz
ptylenie. w pontu. w
galatij. w kapadocij.
w azij. a w bityny. po
dle podwedeme boa
otce. w posweceie du

wposlusenste, awsk
ropenie krwe krista
gezise. Milost wam
a pokoy rozmnozen
bud. dobrorecieny
boh a otec pana na
gezuk. genz podle so
welikeho milosirdenie
znowa porodil nas
wnadeyi ziwu. skrze
wzkriesenie gezuk
zmertwych. nedirte
nepotrusitedline. ane
poskwrniene. ane v
wadle. zachowane
wnebesiech was kte
riz se wmocy bozie
ostriehate skrze wie
ru k spasenii pripra
nemu. gzo se zgewi
wcas naposledniey
si. wniemiz se weselite
budete. ac nye male
ceko musyte se mutit
wrwzlicnych pokuse
nich. aby zkusee wie
ry wasie mnohem
drazsie bylo nezli z
lato kterez skrze oh
ni zkuseno bywa.

aby nalezena byla
wchwalu. a wslawu.
wzewrin gezise ka
y wcest. kterehozto
edyz ste newidieli mi
lugete. wniehoz take
nyne newidouce wie
rite. a wieriece rado
wati se budete we
selim newymluw
nym a oslawenym.
prigmuce konec wie
ry wasie. spasee du
si wasich. o kterezto
spasem hledali ap
tali se prorocy. kteriz
obuduce wuzo mi
losti prohlaulili. zpy
tugice ktery a neb
kterak eno. oznam
by skrze nie duch kri
po zwiestuge ti vtr
penie kteraz su w
kristu a potome slawy.
kimz zgeweno gt.
ze nesamym sobe
ale was pslugowaly
ty wiecy. kterei nye
zwiestowany su was.
skrze ty kteriz was

dobre zwiestowanie
zwiestowali duchem
swatym poslany one
bes. nariechoz andě
le zadagi patriti.
Proz podpusice be
dui mysli wasie.
strieżliwi a dobna
li nadegi mieyte
wtu mi. kteraz se
wā dawa wzewe
geziseż. Jakozto sy
nowe poslusenste
nepripodobnugi
re se kdiew zado
stem wasie nevmie
losti. ale podle to
geni was powlak
swate. abyste vwy
swieti byli. wewse
libem obcowa. Neb
psa gi. Swieti buď
te. neb ia sem se pan
bohu was. A prieda
otrem wzywate to
gez bez prigimage
osob sudi. podle slu
sbu gedno kazde
w bazni obaugte
wiasi pbywanie

wase. zwedure ze ne
porusitedlny wieri
zlatem aneb strieb
rem wyhupe ste z
marne obcowanie
was otowsleho vstr
we. ale drahu krwi
iakozto beranka ne
poskwrnene anez
przniene kri gesu
predwedene zagle
pdostawenim swieta.
ale zgewene wiasy
naypostedniyste p
was. kteriz wierniste
skrze niehoz wbohu
geni wzkriesyl gey
zmrtych. a dal gemu
slawu. aby wiera
wase anadege byla
wbohu duse wase a
stiere wposlusenstwi
lasky. bratrske milo
wanie z sprostneho
serce. wespok snazie
gie se milugte dru
he gsuc pproze ne
zsemene porusitedl
neho ale neporusi
tedlne skrze slowo

boha žiwého a zostaum
giaco nawěky. Neb
wšelibé tělo seno a
wšelika slawa geo
iako kwět semy. v
sstilo gest seno a kwět
geo spadl. ale slow
božie zostawa natie
ky. a toť gest slow bie
rež kazano gest wam.
Protož složiere
kazdu zlost. y lsti
zdu lest. a pokrytě
a zawisti. y wšelika
otrhame. iako nowe
narozena mladatka.
rozum bezelsti mle
ka požadayte. aby ste
wnem rostli k spasě.
ač wsak okusili ste
že sladky gest pan. krie
muožto přistupiece k
kamenu žiwemu. od
lidí zagiste zawržé
nemu. ale od boha wy
wolenego a poctěnego.
Y wy iako živé kame
žiwe wzdělawayte
se. w domy duchowe.
kněžstwo svwte. aby
ste obětowali oběti
duchowne wzaćne
bohu skrze gežiše.
Proť psawi pismo.
Ay položim na syon
kamen swrchnim vhe
lny. wywoleny. dra
hy. A každ kdož wiw
ri w ney nebude po
hanen. Pro wam wě
ryym cest. ale neuě
ryym kamen. kteryž
zawrhli stawitele.
ten včiněn gest wssa
vhelnim. A kamen v
vrazě. a skala zpohor
šee. tiem genž vrazě
gi slowem. aniž ve
rie. w niemž ypolože
ni si. ale wy ste rod
wywoleny. kralow
ske kněžstwo. lid svy
lid dobyte. aby ste
mocy go zwěstowa
li. genž ztěnosti wa
powolal w podiwne
swětlo swe. kteryž
nekdy nelid boží. a

le nynie lid boži. kte
rž nedosli milosti
denste. ale nyedosli
milosidenste. Nay B.
milevsi psym wwa
ia. hosti a pritiniw.
abyste se wzdrželi
od tělesnych žado
sti. kteraž wytěžugi
pti duši. obcowanie
waše mezy pohany
magice dobre. aby
wtom což powlu
wagi owas iaboz
to ozlocinaceni. zá
brych skutkow wwa
znamenagice. chtu
lili bohsa wden na
wstieweme. poddi
budte wssliké lid
skemu stworži pro
boh. budte krati ia
bozto naywyssie.
budte wewodi ia
bozto adnie. posla
nym. kupomste zlý.
ale čelivule dobrý.
neb tak gest wole bo
zie. abyste dobrie či
niece vmilčnuti bra
zali nemudrych lidí
nermelosti. Jakožto
swobodni. a nera bo
zastěru magice zlosti
swobodu. ale iakožto
sluhy bozie. wšeckey
ctěte. bratrstwo milug
te. boa se boyte. kra
le ctěte. Sluzebnicy
poddani budte wew
sie bazni pnmi swy.
netoliko dobrym a
stiedmy. ale take
y pobehlym. neb ta
gest milost. ač psiwe
domnie bozie trpi lito
zamutky. trpie nesp
wedliwie. neb kteraž
gest milost ač hřesie
ce y zasilowanie tr
pite. ale ač dobrie či
niece trpeliwie snasie
te. tať gest milost pro
bohem. neb wto y G.
powolani ste. neb J.
y kristus trpel zanab.
nam ostawiw pklad.
abychom nasledowali

slepegi gelio. litery
to hrieczhu nerczinil.
ain lest nalezena gt
wystecki g. litery to
kdyz gemu lahi nead
lal. kdyz trzel nehro
zyl. ale wydawuid se
sudicze nesprawie.
bez hrieczhy nasd on
nesl natele swe na
drzewo. abrahio hrze
ahó vmrtuce sprzati zi
wi byli. gehozto zsy
nalosta vzdrzuwe sme.
Byli ste zagde iako o
wce bludiece. ale ob
rati ste se nye k spa
swri a bisskupu dusi
et rzé m musicki.
Any poddamy bud
te muzom swym. aby
vaz nekteri newerze
slowu. skrze obcowa
nie zen bez sloa zsy
skani byli znamena
gice wbazni swate
obowaze wase. bichz
to nebud zewnitz sy
letanie wlasow. am
okrasleme zlata. anb
odewu ruchia ozdo
beme. ale ten litery
skryty gt ikoniek sid
ce wneporusi tedno
sti. poboyneo a sme
neo duchu. gz gt po
oblicezem bozim bo
haty. neb tak niebo
y swate zeny. nade
gi mayice wbohu.
newokrasleni ruchy
obrasiowaly se. po
dane muzom wlast
nim. jako sara poslu
chase abrahama
panem gey nazywa
giey. gegiezto dcery
ste dobre činiece. a
nebogiece se žadne
zamuce. Muzie tez
spolu pbywayice.
podle swiedome ia
kozto mdleyste o
sudi zen slepemu vde
lugice ctu. iakozto y
spolu dedickam mti
y zywotu. aby pieta
zby nemiely modlit
by wase. Owiece pak
wsickni gednomyslni

Gray Scale
0 1 2 3 4

m

budte litostiwi. bra
terstwie milowniwy.
milosrdni. strzedmi.
pobożni. nieodplaci
gice zleo zazle. ani
złorzecce za złorzecce
ale zase dobrorzecie
ce. neb wto powo
lani sce. abyste dob
rozecenii dedicnie w
ladli. neb kto chce
zywot milowati a wi
deti dny dobre. sker
ot iazyk swoy od zleo
a rtowe go nemlu
wte lsti. odchyl se
od zleo a cini dobre.
hleday pokoye ana
sledugi geo. neboć
panie na sprawe. a
vsi go k prosba gich.
ale oblicey panie na
cinice zle wiecy. a
kto gest gto by wam
vsbodil budeteli do
bre milowniwy. ale
v ac o trpite pro
sprawt blahom sce. d
kroz gich neboytese.
abyste se nezamuco

m

mali. ale pra krysta
po sirecaugte wsidagi
wasich. hotowi sue
widrcky kdosti vcinit
kazdemu pozadagi
acemu odwo poctu.
zte kterazi wmno gest
wiery nasie anade
ge. ale o skrowno sti
a obazni. stiedo ma
gice dobre. aby wto
oz vtrhagi ouno pu
hamem byli. kterizi
potupugi nase dobe
w krystu obrowne.
neb lepe gest dobre
cinere budeli chtie
ti wole bozie trpeti.
nez zle cinice. neb
v krystus gedni za
hriechy nase vmrel.
spravedly zane spra ne
aby nas obetowal
bohu. vmrtwene za
giste telem. ale obzi
wene duchem. zwiez
v tem gto wzalari
zawrcenii biechu du
chownie prised zive
stowal. ktez neuecicy

Gray Scale
0 1 2 3 4
Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

biechu nebo. kdyż oče
kmuchu bożie trpěli
wosti wedniech noe.
kdyžto dělan bie kb
rub. wniemž malo gi
ch. to gest osm dusi za
chowano gest skrze wo
du. Což vnas nynie
podobnym zpsobě
cmi křest. neslozeni
telesnie neiastoby. a
le dobreho swědomie
do vzyvanie kbohu. skr
ze wzkriesenie gezuk
genž gest napriuoy bo
zie. pobsliw smrt. a
bracom zywota wěč
neho dědicy vcinie by
li. sel do nebe. podaw
se andělu. mocy. y sile.

Potom že krystus
trpěl natele. y
wy tymž myslenim o
diem buďte. Neb kto
gest trpěl wtele přes
tal od hřiew. aby
gižnelidskymi žado
stemi. ale woli bożie
což ostatka gest času
wtele žiw byl. Neb
dosti ma nato minu
ly čas kdo bonat wo
le pohanske. kteriżto
chodili su w smilstwy
wżadostech. wpiti
wina. wchodnych
ch. wbiwstech. awne
slusnych modlam
slużbach. wnichżto
se diwie že y wy ne
vbiehate wtež po
hanienie smilstwa.
ruhagice se. kež wy
dadie počet tov kbe
tyż hotow gest sudi
žiwe y mrtwe. Neb
pro y mrtwy zwěsto
wano gest dobre zwě
stowanie. aby byli
zagyte podle lidi su
zemi wtele. ale žiwi
byli podle boa wduch
ale wšech konec se
přiblizil. B Pro buďte
opatrni a bděte na
modlitbach. ale p
dewšemi wěrni od
miemu laski mezy
sebu vstawicnu ma
gice. Neb laska p

krwa mnozſtwe hri
ſchow. pirwetiwi
weſpolek bezrepta
me. kazdy iako w
zal miloſt gen kdziu
hemu tu priſluhu
gice. Jakozto dobri
wladari rozlicne
miloſti bozie. ac kto
mluwi iako ieci bo
zie. ac kto poſluhu
ge iakozto zmocy
kteriz pdaui bol.
aby wewſechi wiere
ci poczen byl bol
ſkize geziſer. gezi
ſlawa a caeſarſtwe na
wieky wiew amen. nay
milewſi nerodte od
chazeti wprechlitu
genz kupoliſel ma
gwua. iakoby ſe no
weo nietro wam pri
hodilo. ale obaigi
ce krystowy vtrpe
nim radugte ſe. aby
ſte y wzeuwem ſlawy
geo radowali ſe we
ſelece ſe. ac mus ha
niegi pgno krystoo

blaſlowi budete. ne
wz gſt ti achmuly
a mocy bozie. a gez
gſt duch geo nadwzi
dpoczuiu. ale zadny
zwas netrp iako zlo
dey. aneb wrazedſ
mi. aneb layce. anb
gzych wiecy zadatel.
a publi iako kriestian
nestrd ſe. ale ochmuſ
bohia wtom gmenu.
neb cas gſt aby ſe
ſud pocial oddomu bo
zieo. a wniedz nay
prwe odnas. ktery
koniec tech kteriz ne
wierie zwieſtom bo
zie. a wniedz zagſte
ſprawedliv ledwz
spasen bude. nemilo
ſtiwy a hriesny kde
ſe vkazi. pz y ti kteriz
trpie zwole wole bo
zie. wierne v ſtworite
li potrucegi duſe ſwe
wdobrych cinech. v

Protoz ſtarſichi k
teriz mezy wa
ſu. proſym ſpolu ſtarſi.

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

a swiedek vtrpel kry
stowych. genž v geo
slawy kterž wbu
dnaem cěsu ma se
zgewiti včastnik. Pu
ste kterež mezy vami
gest stado božie. ottu
vujíce. nebezděčnie.
ale dobrowolnie po
dle boha. ani pro mlost
mzkeho zvyšku. ale
zdobre wole. ani sa
pinujíce w kněžstvu
ale pribklad veniem
stadu. a zymu sla. ale
dvž se vkaže kněžie
pastrzow. pirygnete
nevmudlu korunu
slawy. dež vmladen
ce peddim budte star
sim. a wsiakim westwe
polkrzu vkazujíce. zb
pan prsinu se. ptiwi.
ale polkornym dum
mi. ptež polorte se
podmocnu tuku bo
že. aby nas powysil
wden naw stiewek
wsieku pečlik musi
vurhuce nati. neb

gemu gest pečě ouuo
stiezewi budte a
bdete. neb ptiwnik
was dabel jako lew
ičemu obchazie. hledu
ge koho by sežral. ge
muž to zprotiwte se
sebim vuriere. wiedu
ce že tež vtrpenie gest
tomu wuiseu bratr
stwi kterež na swěte
te gest. A boh wssěliké
milosti. genž nas
powolal vuiecnu sla
wu swu w kristu ježisi
malo trpiece. onť do
koná. potwrdi arpe
wni. demuž slawa
a mocnost na wěky
wěkow amen. Pozdr
uno vierne wam
bratru jakož mnim
kratce sem psal. pse
a oswiedčuge tuto
byti prawu mi božiu
wnitž stogte. pozdra
wuge was sbor kte
rž gest w babilonie
sebrany. a marek
syn moy. pozdrawce

Gray Scale
0 1 2 3 4

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

sebe wespolek wpli
beni swatem. Milost
wam w sem kteryžte
w krystu gezisi am.

druha kap. S. petra

Simon petr.
sluha a apo
stol gezuš.
tem gež spo
lu rowne swami do
sli wiery. w spraweb
boa nas. a spasytele
gezuš. Mil wa apo
boy naplnien bud w
poznani pana našeho
gezuš. kterak wšec
ky wecy nam bozské
moc. kterež k žiwo
tu a k dobrotě dany
su skrze poznanie geho
kteryž nas powolal
w lastni slawu a
moc. Skrze nehož
na tak naywětssie
a naydražsie zaslibe
dal. abychom skrze to
včiniem cyli včastni
bozského přirozenie.
uwinuwši se toho gsto
nasiwetě gež zadosti

poruseme. Ale wy
wšickni peli přiložie
te. poslihujte vwče
ve wašie moc. a wmo
cy vmienie. a wmie
zdrželi. a wzdrželi
trpeli. a w trpeli
milost. a w milosti
braterske milowanie.
a w milowa bratr
skem laskn. Neb ty
to wecy budui sin
a přiemostu. nepraz
dnych am bez vzit
ka was postawie w
poznani pana našeho
gezuš. Neb přilom
negsu tyto wecy. ste
py gsu a tuku samage.
zapomnanie přijma
ge očistenie dawnich
hřiew swych. pi bra
trie wiece se snažte.
abyste skrze dobre
skutky gyste wašie po
wolanie a wywole
cinili. Neb to činiece
nebudete hřesiti nik
dy. Neb tak hoynie
bude wam dan wstup.

wiecne kralow ste.
pana naſeho a ſpaſytele
gezuſ. ktoj pocinu
nas wzdycky napo
minati otecky wiecezky.
a zagde vmiele a vſ
wzene nas wmy
ney ſie prawde. Neb
za ſprawedliwu wiec
ma. kterak dlucho ſe
wtomto ſtanku. ze
nas wzbuzowati budu
wnapomnam. gyſt
ſa ze vychle gſt ſloze
ſtanku mego. Jakoz
y pan naſ gezis ſe
oznamil mi. dam ta
ke pilnoſt aby ſtokrat.
aby ſte po ſmrti me
obecnyho wiecezky pa
matali cziſto cziſti.
Neb ſme nenaſledu
gic nevmielych ba
ſni. znamu vzimili mu
pana naſeho gezuſ ma
apredwiedeme. Ale
hodm ſue wideti geo
welikoſt. Neb pgem
od boha otce cest a
ſlawu. Zwlaſtim zwy
ſoka poſlom kniemu
odwelebne ſlawy ta
kowymto. Tento gſt
ſyn moy mily. w nyž
ſem ſoe zalibil. geho
poſluchayte. a ten
hlas my ſme ſlyſeli
z nebe pneſeny. když
ſme ſmi byli nahory
ce ſwate. A mame pe
wney ſi cez prochu
gicz poſluchagic
dobre cinte. jako luce
ny gſto ſwieti w mra
cnem mieſte. a dokudž
by den nevſwitl. ade
nice neuzeſla wſed
cech muſich. ktery nap
prw wzumiegice. ze
wſelike proroctwi pisma
wlaſtim wykladaim
nedege ſe. Neb ani
woli clowiecky pri
neſeno gſt kdy proro
ctwie. Ale duchem oby
wdechnuti. mluwili
ſwieti bozi lide. n

Ale byli ſu y fa
leſni prorocy wli
du. Jakoz y mezy nami

budu mistři lziwi.
Čtyřiżto v wěku toto
zatracel. a wo genž
ge kupil zmna zapie
rugi. v wodiece sve
brzle zatracel. am
noty naslědowti budu
gich similitě. skrze
čtyřiżto cesta praw
dy bude posměwána.
a wlahomstě zamyš
lenými slowy budu
owas kupáti. a mnž
sud dawno gyž nep
stawa. a zatracenie
gich nedřiemie. ne
poněwadž boh an
dělom hřěsiwým ne
odpustil. ale pomsty
rebelnými dopeklá
strzěne dal wmuče
nie. aby k sudu byli
zachowáni. a prawim
emu swětu neodpu
stil. ale sama osmeo
noe sprawti ohlasyte
le ostřiehal. potopu
swětu nemilostiwý
wěk. a mě sta sodo
skych a gomorskych

wypowel obratiw. pod
wracenim potopil. při
čtad těch čtyřiž ne
milostie chtie cinili
položiw. a sprawo loth
vtěšeneo od plátnych
bezprawie. a similneo
obcowáie wysiwbodl.
neb pohleděnim v
sywsemm sprawedliw
bie vmich pbyuge.
bez den obedne dusi
sprawedliwu neste
chetny cinyc muáie
znati pan milostie
zpobuseme wyswo
bodti. ale nesteche
tne bedni sudnemu
zachowati kmuči. ale
riece ty čtyřiž po
telu wzadostech ne
ástoty chodie. a pam
stwie potupugi. hr
dmy sut. sve se libiec
vot nebogie se vwo
diti vshawych bez
to anděle sohu v mo
ry sut wětri. nenesu
pti sve sudu pláte.
ale tuo ia netozuta

hovada. přirozenie v
wězeme a wzatrzeť
wěcech věcech kte
rýž neviedie k hanb
ě se. w swém porušě
ní zahynu. přijmuge
odplatu nespravedl. za
dosti tělesné mieg
ce rozkoši děme. wz
přzniem a wpoškw
ně rozmahagice se.
w hodowanich swých
smlinece swé. Oči
magie plné cizoložs
twa a nepřestawa
gice hřiechy. zklama
wagice duše nevstu
wicne. Srdce magie
obyčeie w lakomsti.
zlořečěné sě synové.
opustiwše cestu pra
wu. zbludili. nasledu
gie cestu balaama
zbozor. gž mzdu nep
rawosti milowal. Ale
trestanie miel zsiwe
ne mudrosti. Podine
nieme hovado hla
sem člowěčim mlu
wie. zbrani lo protiwie

nemudrosti. Ti su
studnice bezwody.
a mlhy wichry ob
nasěne. gimž mra
kotz temnosti cho
wa se. Neb pyšnu
marnosti mluwie
ce. klamagi wzado
stech těla smilstwie
ty gto poznenahlu
odchodie. Benz wbli
du obeugice. swobo
du gim slibugi. suc
sami skuhy poruše
Neb odbylo kto pre
mozen gest. to vysluž
gest. Neb pwniemuž
libuge se poskwr
niem swěta wpozna
ni pana nassa a spasy
tele gezuš. wnie se
opet wpletse pmo
zem bruzgi. vénie
ny su gim poslednie
wěcy horsie prwni
ch. Neb lepe biese gi
nepoznati cestu spra
wedlnosti. než popoz
nawši zpet se obrati
ti. od to kterež gim

dano gſt ſwrzeo plu
zaine. Neb przihodi
ſe gmu ono zagiſte
pizure przisłowie.
pes nawzaceny k
ſwemu wywzatu.
a ſwinie obmyta w
kaliſtě błatu. m

Tuto ay wa nay
mileyſi druhu
priſi epiſtolu. wniehž
waſi wzbuzugi wma
pomnam ſtu my
ſl. abyſte zmietliwi
byli nata ſlowa kte
raž ſem rzim pzzyl
od ſwatych prozbow.
a apoſtow muſich. p
kazani pana a ſpaſi
telě. To nayprwe wě
duce. že przigdu w
naypoſlednieyſich
dnech poſmiewaci
wobłamani. podle
wlaſtnich zadoſti
chodiete a řeče kde
gſt zaſlibee. anb p
ſtie geo. Neb iakž
otrowe zemzeli w
ſecly wecy tak tenz

yi od początku ſtwoře.
Tayno zagłe gſt gim
to chtiece. že nebeſa
biechu przede zemie
zmody. a ſkize modu
vſtawena bozim ſlo
wem. Skize niež ten
tehdy ſwiet zahynul
modu potopen ſa. Ale
nebeſa kteraž nyme
ſu a zemie. tymž ſlow
em odložena ſu oh
ni ſchowana kedn
ſudnemu. a kzatrate
mi nemilostivych li
di. Ale gedno toto ne
buď wam tayno nay
mileyſi. že gen den
vzana iako tiſyc let.
a tiſyc let iako geden
den. Nemeſkati pzi
ſliby. ale trpelie cim
prwas. nechce by kte
ri zahynuli. ale wſi
cim kupokaim ſe ob
ratili. Ale przigdet
den panie iako zlo
dey. wniemzto nebe
ſa mielikim pruſko
ſti pogdu. a zimwloe

horkosti se rozplynu.
ale zemie a kteru wie
cy wnie sie. pulenu bu
du. ptoz zwnedzty w
secky wiecy magi se
rozplynuti. kterazcy
my musyme byti
w stratych obcowa
nich. a w milosti wo
sech. cabagice ach
mitagice k prisli dne
pana nasego gezuse. skr
ze nebozto nebesa
horiece rozplynuse.
a riwlowe horkosti
ohnie prahnuti bu
du. ale nowych ne
bes a nowe zemie po
dle zaslibem geho
cabame. w nichz sp
wedlnost pbywa.
ptoz naymilejsi ca
bagice too. pilni bud
te neposkwrniem a
neporusenem gey na
lezem byti w pokoji.
a pana nasego dlouhoca
kame zastupce miey
te. Jabozy naymilej
si brate nas pawel.
podle dane gey mu
drosti psal wam. ja
koz y we wsech epi
stolach mluwie. w
nichz si nekterie wie
cy nesmadne krozu
kterez nerceni ane
vstawicim kazie jako
y gyna pisma. k sme
mu wlastney zatra
cein. ptoz wy bud
tie napo to weduce
ostrechayte se. abr
ste blidem nemud
rych sluc zawedeni.
newrpadli odtwla
stnieho vtwrzenie. a
le rostte w milosti
a w poznani pana na
gezuse a spasytele.
kemuz slawa vnye
vnden wiecnosti. an.

Prwe kaba S Jana

O gest bylo od
poczatku. co
sme slyseli.
co sme wide
li. ocima nasima co
sme oprzitili. a ruce
nase dotykale se. o

slowu zita. a zuwot z
gewen gt. a wideli
sme y swedcime. a
zwestugem wa zit
wecny. ktery z biee
votce a vbazal se na
lo sme slysseli a wi
deli zwestuge wa
abyste y wy towari
ste meli s nami. a
towariste wase aby
bylo sotrem. a os
nem gem gezulicy
stem. a wto wiecy pi
sem wam abyste se
radowali. a radost
wase aby plna by
la. a toto gt zwesto
wanie ktere zme od
nieho slysseli a zwesto
wali sme wam. ze
bolj swetlo gt. a te
nosti wniem negsu
riziadne. dieme li ze
towariste mame s
nim a wetmach cho
dime. lzieme. a prawi
dy necinie. pulli w
swietle chodie. ale z
von wswietle gest.

towariste mame we
spolek. a krew gezise
sy gm oczistuge nas
od kazde hriey. die
meli ze hriechu ne
mame. sa se swedie
a prawdy wnas nie
budeli se wyznamu
ti hriew nasich. wie
rny a spraw gt aby
odpustil nam hriey
nase. a oczistil nas od
kazde nepraw. dieme
li ze sme nehriesili
hlaiem cinie gem. a
slowo gem nie wnas.
Synaczke mogi
wto wiecy pisi
wam abyste nehrie
sili. a sliesili by kto
primluwcy mame
votce gezisem spra
a on gt slitowanie
zahriechy nase. ane
tolibo zanase ale y
zawsem swieta. a we
wieme ze sme pozna
li gem. ostriehameli
prikazanie gm. kto die
by gey znal. a plnzae

geo neostrieha kiaż
yst, a prawdy w niem
nieme. ale ktoż zachó
wuwa słowo yego, yst
ste w tom łaskę bo
że dokonała yst. Wto
wieme że w nie sme.
ać w niem dokonali
budę. Ktoż se die w
niem pbywati ma
iaboż yst on chodił
y sam tak chodzi.
Zaymi lepsi nepłi
zanie nowe pisi wam.
ale przikazanie stare
ktereż ste mieli odpo
cątka. przikazanie sta
re yst słowo ktereż ste
słyseli. Opet przika
zanie nowe pisi wam
ktereż prawe yest.
y w niem y w was. yż
temmosti odeszły. a p
we swietło yiż swie
ti. Ktoż se die w swiet
le byti. a bratra sw
nenawidi. w ciemnosti
yst aż do tud. Ktoż mi
luge bratra swego
w swietle pbywa. a

zwhorsee w niem nie
ale ktoż nenawidi
bratra swego w ciemno
sti pbywa. a w ciemnosti
chodi. a newie kam
gde. neb ciemnosti o
slepiły oci yego. Pisi
wam synaczkowe że
se wam odpuszczeni
hriechowe w mi y
gmeno yego. Pisi wam
otcowe że ste pozna
li toho ktereż odpo
cątka yst. Pisi wam
mladency że ste pie
mohli zlostnika. pi
si wam mladatki
że ste poznali otce.
Pisi wam mladi że
sylni w niem ste. a
slowo bozie w was
pbywa. a piemohli
ste zlostnika. Nero
ze miłoti swiata. a
tech wiecy ktereż si
nasweté. Milugeli
kto swiet nie łaski
otcowy w niem. Neb
wsecko coż yst na swie
te. żądost ciela yst. a

zadost oči. a pycha ži
wota, kteraž nemie
zotce ale zświeta gest.
a świet pomine vzä
dost geo. ale ktož
čini woli božu zostaä
wa nawěky. Synaž
kowe mogi poslěd
nie hodina gest. a ta
kož ste slyšeli že ant
ykryst přijde. ale
nynie antykrystowe
mnozy včiněni su. ot
wšeme že poslědnie
hodina gest. znaw su
wyšli. ale nebyli
znaw. Neb byť byli
znaw zostali by zagi
ste snam. ale aby
zgenem byli že ne
gsu wšickemi znaw. a
wy pomazanie ma
te od światego. a znate
wšecky. Nepsal sem
wam iako nevmiely
prawdy. ale iako v
miegiym gi. a že
každa lež zprawdy
nemie. Kto gest lhaž.
gedine ten ktož za
piera že gezis nee
krystus. Tenť gest
antykryst. genž za
piera otce y syna. a
každy ktož zapiera
syna ani otce ma. k
tož wyznawa syna
y otce ma. wy což ste
slyšeli od počatku w
was to zostaň. zosta
neli w was to což
ste slyšeli od počatku
y wy w synu a w otcu
zostanete. a toť gest
zaslibenie kteréž
on zaslibil was žit
wěčny. Tyto wěcy se
wam psal o těch gto
was swodie. a wy po
mazanie kteréž ste
wzali od nieho zostaň
w was. a nemate po
třebie aby was kto
učil. ale iako zpoma
zanie go vči was o
wšech wěcech. a prá
wda gest a nee lež. a
iako was nauči lo
zostanite w tom. a we
synaci koe zostanite

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

wniem abychom když
se vkaže mieli doufati
ne. anebožli zhame
ni odněho wpřisti gž
zwieteli že spravedl
liwy gest. wěztěž že
každý kdož činí spravd
zněho vrozen gest. m
Wíte kterak la
sku dal nám bůh
otec. abychom synové
boží slubili v bohu. pž
svět nezná nás ně
nezná geho. Navmi
lejší nyně synové boží
sme. a ještě se nevkaz
alo co budem. ale
wieme že když se v
kaže zjevobm gev bu
dem. neb vzříme gho
jakož jest. A každý k
tož má tuto naděgi
wniem posvěcuge
sebe. jakož von svv
gest. každý kdož
činí hřiechy v nepr
činí. a hřiech jest ne
prawost. a wiete
že on se vkazal aby
hřiechy snjal. a hřie
chu wniem nee. každý
kdož wniem přeb
ywa nehřěší. ale
každý kdož hřěší ne
widí gee ani zna gho
Synačkowe žádný
was nesvod. kdož
činí spravd spravedl
liwý gest. kdož činí hřiech
z ďábla gest. neb od po
počátku ďábel hřěší.
Ja kž von spravedlivý gest.
zwtom se vkazal syn
boží. aby zrušil skut
ky ďáblowy. každý
kdož se z boha narodil
hřiechu nečiní. neb
semě geho wniem p
bywa. a nemož hřě
šiti. neb z boha vrozen
gest. wtom zgewni
li synowe boží a
synowe ďáblowi.
každý kdož nee spra
wedliwý nee z boha
a kdož nemiluge bra
tra swého. Neb tuto
gest zwěstowanie k
teréž ste slyšeli od
počátku. aby ste se

milowali weszwk.
Ne jako kayn kterzi
zzlostnika biese a za
bil bratra sw. a proč
zabil gey. neb skut
kowe geho zli biechu.
a bratra geho spraw
Nerodice se diwiti V.
bratrice nenawidili
was swiet. my wie
me že přenesli sme
z smrti do žiwota. nb
milugem bratrice.
Kdož nemiluge zostá
wa w smrti. každý
kdož nenawidi bra
dra swého wrazedlnik
gest. a wiete že každý
wrazedlnik nema
žiwota wěčného w sobě
pbrwagia. w tom
sme poznali laskw
božij. že on dusi swu
za nas položil. y my
mame duse swe za
bratrice naše klásti.
Kdož by měl statek
swěta tohoto. a wi
dělby bratra swého
an nuzy trpi. a zaw
řel by strieua swu
od niho. kterak laskw
božie w niem přebý
Synaičkové mogi ne
milugme slowem
ani lazykem. ale sku
tkem a prawdu. ev
tom zname že z pra
wdy sme. a před obli
čegem geho nazbwmi
name srdce naše. ub
ac tresstati bude
nas srdce naše. wet
á gest boh srdce na
a zna wssecky wěcy.
Nawmilejsi ac srd
ce naše nebude nas
tresstati. dowěrme
mame k bohu. a což
koli prsyti bude we
zmem od nieho. neb p
bazame go ostrieha
me. aby wěcy kterež
libe sú před obli
cem gehoto gest přikazá
go abychom wěřili
weyno syna geho
ježiše. a abychom
milowali gen dru
hého. jakož gest nadal

přibližame. a ktož za
chowa přibližame
geº wniem pbyª a on
wnie. a w tom wěcie
že pbywa w nas. nb
zdu ª swego dal nam.
Naymilejssi ne
wěřte wssellikeho
duchu wěřiti. ale z
kuste duchow sili
zboª. neb mnozy fa
lesni prorocy wyssli na
swět. w toto poznan
gruu duch božj. kaž
dy duch kterýž wy
znawa gežiseě že gest
w těle přisel zbohª
gest. a každý duch
kterýž dělj gežise z
boha neně. a ten gest
antykryst. o nemž ste
slyšěli že ma přigiti.
anyž gižnaswětě
gest. wy zboª ste sy
nečkowe. a přmohli
ste geº. neb wětssi
gest ten genž w nas
pbyª. než ten genž
na swětě gest. oni z
swěta su. pro o swětu
mluwie. a swět gich
poslucha. my zboª
sme. ktož zna boha
slyssi nas. w tom po
znawame duª pra
wdy a duª bludu.
a kto nee zboª nesly
ssi nas. Naymilej
si milugme se we
spolek. neb laskā zbo
ha gest. a každý kto
milluge zboª vrož
en gest. a zna boª. kto
nemilluge nezna bo
ha. neb bohā laskā
gest. w to se vkazala
laskā božie w nas.
že syna swegº gedno
rozenegº poslal boh
na swět. abychom ži
wi byli skrze nieº.
w tom gest laskā. Ne
ž abychom my mi
lowali boha. ale že
on prwni milowal
nas. a poslal syna
swegº slitowanie za hři
chy naše. Naymi
lejssi poněwadž boh
milowal nas. y my

dluzni sme gen dru
ge miloumti. Boh
žadny newidl nikdy.
Budeli se miloti we
spolek bohu wnas p
bywa. a laska ge
wnas dokonala gest.
w tom zname že w
niem pbywame a
on wnas. neb zdu
sweho dal nam. a my
wideli sme a swěd
čime. že otec poslal
syna swého spasyte
le swěta. ktož koli
wyzna že ježiš gest
syn božj bohu w niem
pbywa. a on w bo
amy poznali sme a
wěřime lasce kteruž
ma bohu wnas. Bohu
laska gest. a ktož wlá
sce pbywa w bo p
bywa. a bohu w niem
w tom dokonala gest
laska božie w nami.
abychom doufali mě
li w den sudny. neb
jako on gest. y my
sme na toto swěte.

bazeni nee w lasce.a
le dokonala laska w
en wyprisce bazeni.
neb bazeni mielku ma.
a ktož se bogi neme
dokonaly w lasce. pj
my milugme boa.
neb on prve milo
nas. dieli kto že boa
milugi. a bratra s
nenawidi. lhar gest.
neb ktož nemiluge
bratra swého kterehož
widi. boa kterehož
newidi kterak mož
miloti. a to pbaza
nie mame od boa.
aby ktož miluge bo
ha. miloti y bratra s
Kazdy ktož wěři
že ježiš gest kry
stus. z boa vrozen gest.
a kazdy ktož miluge
toho jenž porodil. mi
luge y toho jenž po
rozen gest. w to sme
poznali že miluge
syny božie. když boa
bude miloti. a přika
zanie jeho činiti. neb

woto gſt laſkà bozie.
abychom přikazanie
geo oſtriehali. a při
kazanie geo negſu
těžká. neb wſecko
což ſe narodilo zboa
přmaha ſwět. a toť
gſt wěra ſte kteraž p
maha ſwět. wiera
naſe. a kto gſt genž
přmaha ſwět. gedie
ten ktož wěri že ge
žiš gſt ſyn bozi. a ten
gſt genž přiſel ſkrze
wodu a krew. gežiš
kryſtus. Ne wodě to
lko. ale wodě a we
krwi. a duch gſt gež
ſwědčí že gežiš gſt
prawda. neb trie ſu
genž ſwědectě wydá
wagi na nebi. otec.
ſlowo. a duch ſwatý.
a ti trie gedno ſu.
a trie ſu gež ſwěde
ctě wydawagi na zemi
duch. woda. a krew.
přiemuoc ſwědectě
lidſkě přgimame. ſwě
dectě bozie wětšie gſt.

neb toto gſt ſwědectě
bozie kteraž wětšie
gſt. že gſt ſwědčil o
ſynu ſwem. ktož w
ſyna bozieho wěri
ma ſwědectě bozie
w ſobě. ktož newěri
w ſyna. kharem čini
geho. neb newěri ſwě
dectwi kteraž ſwěd
čil bohu o ſynu ſwém.
a toto gſt ſwědectě
že žiwot wěčný dal
nam bohu. a ten žiwot
w ſynu geho gſt. ktož
ma ſyna ma žiwot.
ktož nema ſyna bo
zieho nemat žiwota.
Tyto wěcy piſi wam.
aby ſte wěděli že
žiwot mate wěčný.
ktož wěrite wegmo
ſyna bozieho. a toto
gſt dověrnie kteraž
mame k niemu. že
což koli přſyti bude
podle wole geho ſly
ſi nas. a wěme že
ſlyſi nas což koli
přſyti budem. wiec

że mame psby ktery
chżto żadame odnie
ko wie bratra swo
hriesiti hriechē ne
k smrti. proo zani a
bude gemu dan żit
hriesiace ne k smrti.
Est hriech k smrti.
ne za ten prawī aby
ko psyl. każda ne
prawt hriech yst. a yst
hriech k smrti. wie
me że każdy ktoż na
rozen yst z boa nech
ziesi. ale rozene bożie
zachowauu gey. a
zlostnik nedotykase
geo. wieme że z boa
sme. a swiet wesken
wzlem ohni położen
yest. a wieme że
syn bozi prisel a dał
nam smysl. abych
om poznali prawe
boa. a abychō byli
wsp go prawe. det
yst prawy boh a żit
wecny. Synaczko o
strzehayte se od modł.

druha S Jana ka

Starsi. ktek
te panie a
synō gegi.
ktere zia mi
lugi wprawdē. a
neto libo ia. ale y
wsickni ktō pozna
li prawdu. prawdu.
ktera zto wnas pre
bywa. a bude sna
nawieky. Budiz sma
mi. milosirden ste.
apokoy. od boa otce.
a gezuk syna otca
w lasce a w prawdē.
Radowal sem se we
lmie. że sem nalezl
z twych synow ani
chodie w prawdē.
ia koż sme przykazame
wzali od otce. a nye
pszym tebe pani. ne
iakożto prikazame
nowe pise woe. ale
ktere sme wzali od
początku. abychō se
milovali wespolek. a
totot yst laska aby
chom chodili podle
prikazane go. nb to

gſt přibližaſ. abyſte
iabž ſte ſlyſeli od
počátku wſem chodili. Neb mnozy ſtu
dce wyſli naſwět. gž
newyznawagi geſ
ſ kryſta by wſele při
ſel. Tenť gſt ſwůdce
a antykryſt. Opatřte
ſe ſami. abyſte neztra
tili toho což ſte činili.
ale abyſte odplatu
plnu wzali. Když
kdož bratrwu dobře
gde. a nezůſtawa w
naučení kryſtowe. Ba
nema. Kdož zůſtawa
w naučení. ten vſyna
otce ma. Přigdeli
kto kwam a toho vče
me nepřinaſie. nerad
te geho pozdrawati do
domu. Ani zdraw bůh
gew vielawte. Neb kdž
dic gemu zdraw bůh.
obcuge ſkutkům gho
zlým. Ay pdpoſ ſem
wam. abyſte wden
pana naſeho gezuſa
nebyli zſlaniem.

wiece mage pſati
wam. nechtěl ſem
ſkrze liſt a černidlo.
Neb ſe naděgi že p
ygdu kwam. a vſty k
vſtom mluti budu.
aby radoſt waſe pl
na byla. Pozdrawu
gi tebe ſynoe ſeſtry
twe ele kty. Miloſt
ſtebu amen. Třetie
Kanonyka S. Jana

Sdarſi. Bůh
ti nay mi
leyſiemu k
tetehož ia
mi lugi wpraudě.
nay milejſi. zawſed
ſe modlitbu činim.
aby chodil pſpěſně
a dobře ſe měl. iako
pſpěſně činii duſeta
kadowal ſem ſe we
lmie když přiſli bra
tře. a ſwědecte wy
dawali prawdě ta
iako ty wpřawdě cho
diš. Wětšie nad to
nemam milosti. než
abych ſlyſel ſyny

me wpiszuwdè chodili.
Naymilejsi wierne
ciniè coż koli ciniè
mezy bratrie. a to
mezy poresbne. kteriż
swedectè wydali la
ste swe. po oblicège
sboru. kteresż dobrie
ciniè prowdie chodie
bor. Neb pgmeno
geo wyszli mc new
zemsè odpolhaw. pż
my mame prigiti
takowe. abrahom by
li pomocnicy pywdy.
psal bych snad byl
sboru. ale ten genż
miluge aby byl pre
wni zprawce vmich
dyobrepeo. nepgia
nab. ptoż pgdili na
pomenu skutky go
kteresż cini. slowy z
lostnymi stiebece
pti nam. Aia o by na
wom nemiel dosti. gż
on prigima bratri.
atem gbo pgimagi
bram. a zobet wymi
eta. Naymilejsi ne
rod nasledoti zleho.
ale coż dobreho gest.
ktoż dobrie cini zbo a
gt. ktoż zle cini ne
widi go. demetrio
se swedectè wydaną
odewszech. y od same
prawdy. ale y my
swedectè wydaną
me. a wiedą że naszè
swedectè prawe gt.
mnoho miel se toè
psati. ale nechtielsè
skrze cernidlo a pe
ro psati toè. Neb na
dezi se że tè sboro
vzřim. a vsty k vsto
mluiti budu. pobo
toè. pozdrawi tebe
přatelè. pozdraw by
přatel zegmena.

Kanonyka S Judy

Judas gezuxti
sluha. a brate
jakubow. Tem
kteriż su wbo
hu otcy milj.
a od krystu gezi se
zachowalym a po
wolanym. Milosi

denſtě wam apolby
naplnien bud. Nay
milepſi wſichni pl
noſt činie. abych mi
pſal obecně miſe
ſpaſenij. potřebie ſe
miel pſati wa. proſe
aby ſte bojowali o
wiery gednu danu
ſwatym. Neb pode
ſli nekteří lide gež
dawno pdwiedieni
ſu k tomu ſudu. nemi
lostiwi. Boh naſe
milost pnaſegice w
ſimlſto. a ſamieo pa
nowniku a pana na
gezuſ zapieragic.
ale napomenuti wſ
ſiecy vmiele gednu
wſecky wiecy. že gezio
lid ſwoy z zemie egip
ſke zprostiw. druhe
ty gto newěřili za
tratil. A andělu gto
nezachowali ſwe
ho mieſtě. ale opuſti
li ſwoy pbytek. kſi
du welikeho dne obo
wzaw wěcnych pod
mrakotu zachowuge
Jako to ſodoma a go
mora. a okolnie mie
ſta. podobnym oby
čegem proti proze
ſimlimla. A od ſebe
potěhu druhe. vi m
ſu přiklad. wěcnego
ohnie muky trpiece
Takež y ti zagiſte
gto tělo poſkwrnili
gi. a panſtwi pohr
dagi. a wielebnoſti
ſe pſmieuagi. Když
michal archanděl
s ďáblem ſe hadage.
a mudieſe ſe o tělo moy
zieſowo. neſmiel ſu
du wydati ruhaie
ale řekl. Pokaž toe
pan. ale tito ktery
chž koli wiecy nerozu
die ruhagi ſe. A kte
rež koli wiecy odpři
rozene znagi. iako
to niema kowzdu
wtech ſe pruſugi.
Beda tem kteriž
na cestu kayno
wu odeſli. a k bludě

balaamowy przyst
wylili se a zproti
weili chore zaby
nuli. Tit sii wlkmie
ch swych postiwny.
hadugice. bez bazmi.
sami se pasuce. obla
kowe bezuody. kte
rzi odwietrow obb
lo se toce. stromo
podzymmi nevzite
cmi. dwabrat vmr
li. z kwiecy wywra
cem. wlnobitie vl
rutne. moce. pienv
wznasiece sive han
by. hwezdy bludne.
gimz bure tenosti
nawieky schowana
gst. Proklouul otech
sedmy od adama e
noch ta. ay pyde
pan wstratych ti
sprach swych. aby
cinil sud proti wse.
a aby tre sbeal wse
chy nemilostie zew
sech sbutew nemilo
stiwosti gich. gimz
nemilostie cinili.

a zew sech wiery tvr
dych kterez mluli
pti niemu hrieszicy
nemilostiwi. Tit sii
reptacy zalobmi po
dle zadosti swych cho
diece. a vstu gich py
chu mluwice. pocti
osoby nazywagic
p vzitek tele sup. a
ke wy naymileysi.
pamatugte na slova
kterazi powiedie sii
od apostow pra na
gezuz. kterzi pwie
wam. ze wnayposle
dniey siem cas sii pygdu
posmiewaci podle za
dosti swych chodiece
ne wdobrote. Tit sii
kterzi sami se odde
lugi. hownidni duchu
nemagice. ale wy
naymileysi wzdela
wayte se sa wnay
swetieysie sive wiere.
wduchu swtem se
modlece. sa se wmilo
wu boziet zachowuy
te. cabagice milosidey

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

pana naſzego Jezuſa Kzi
wotu wiecznego. A ty
gyſte trzeſtwete. ale
omy zprostiugte zoby
nie wyterhugie. A nad
gimymi ſe ſimbiugte
w bazni Bozie. Nenu
wiedzce ze wſzkwrnie
ne ſuknie gſto yſt tele
ſna. Tovpuk gſz mocz
yſt wſzo zachoti bezhri
echu. A wſtaty podobli
ezegie ſlawy ſe bezpo
ſlwrny. wſzſtu pana naſze
gezuſa. ſiuneg bovſzy
ſwteli naſzego ſlozze
gezuſa pana naſzego ſlaua
welebnoſt. Nezaiſte
vmoc. pdewſzemi wſze
ky. vmoc. y vwſzechy
wiely wiew an Zgze
wemie ſwzteg Janu.

Zbeweme ge
zuky ſlowo.
Kteregi dal
zemu Boh
aby zgewnyy vczinil
ty wiecy kteregi ſe ſta
ti magi bezo. A ozna
mil poſlaw ſlozze an
dela ſwego. ſluzebni
ku ſwemu Janowi.
gezuz ſwiedecte wy
dal ſlowu bozyemu.
A ſwiedecte gezuky
ſtowi. otech wiecech
kteregi koli widel. Z
lahomy ktozi cte. A ktozi
ſlyſi ſlowa proroc
tohoto. A zachowa
ty wiecy kteregi wſze
pſany ſu. neb czas
blizko yſt. Jan ſedmi
ſkorom kteryzi ſu w
azyi. Miloſt wam a
pokoy. od toho gezi yſt.
A gezuz bieg. A gezuz
prigiti ma. A od ſed
mi duchow kteryzi
pdoblieczegie tronu
yego ſu. A od gezuſa
gſz yſt ſwedek geho
wierny. prworozze
ny mrtwych. A kni
ezie kralow zem. kezi
milowal nas. A om
ul nas od hriew na
ſich wekriwi ſwe.
A vczinil nas kralo
wſtwo A kniezie bov

a otty swe. kemuž
w slawu a cesařstwe
nauieky wekow a.
ay pygde oblaky.
a vzřel gey kyžde oko.
y ti kteryž ho probli.
Tehdy kwelity budu
sebe nadnim wšeka
pobloe ze. tabe a.
Ja sem alfa y.o. po
čátek y konec. die
pan bohu genž gest a
genž biese. a gž při
gti ma wšemohu
cy. Ja ian bratr was.
a včastnik wzamu
cem. a wětrpelivosti.
a w trpelivosti wtěu ge
zisi. byl sem na ost
rově gto slowe pro
mos. pro slow bozie a
swědectví gezisowo.
Byl sem w duchu w
nedělini den. y slyšel
sem za sebu hlas we
liky. iako to truby.
řěcy kemie. což
widis pis nachinehy.
a posli sedmi sboro
gto su w azyi. Efezu.
a smirne. a pergam.
a tyatyru. a sardys.
a filadelfie. a laody
ce. Y obratil sem se
abych widěl hlas
gěž semnu mluwil.
A obratiw se vzřel
sem sedm swěcnow
zlatych. a vprostřed
sedmi swěcnow zla
tych podobne synu
člowa. oděne tuchem
vzhym až do hleznow.
a podpasane vpre
sy prwazkem zlatym.
a hlawa geho a wla
sowe biechu bieli
iako biela wlna. a iako
sneh. a oči go iako pla
men ohnie. a nohy
geho podobne mosazy
iako wpěcy horitae. a
hlas geho iako hlas
wod mnohych. a mie
giese wpřwicy swe
sedm hwězd. a z vst
geho mečostry obou
stranu wychazieše.
a tvarž geho iako slunce
swěti w mocy swe.

Abych sem ho vziel.
padl sem k noha gho a
mrtwy. y položil na
mie prawicy swu ia
Herod se bati. ja sem
prwni y posledni a
ziwy. a byl sem mrtwy.
a ay mye ziw sem na
wieky wiekow. a mam k
lice smrti y pekla. gi
pio kteres wiecy wiel
wprawicy me. abe
re su. a ktere se magi
stati bizo poto. Tage
stwie sedm hwiezd
kteres wil wprawy
me. a sedm swiecnow
zlatych. Sedm hwiezd
gst andelow sedm. a
swiecnow sedm. su
sedm sborow. n

Andelu efezskeho
sboru pis. Totot
prawi ten gho drzi
sedm hwiezd wprawy
swe. gez chodi vprow
stredce sedmi swiec
now zlatych. Wiem
skutky twe. y pracy
twu. a trpelit tu. ze
nemozes trpeti zly
dy. a pokusyly sesi
gho prawie by byli
apostole a neyssu. a
nalezl ge lhare. a
trpelit mas. a trpelo
pgmeno me. a nezor
pabwuslo se. Ale ma
pti toe malo zes la
sku swu prwni opu
stil. ptoz pamiethliw
bud od kudo wypa
dl. a cini pokanie. a
prwnie skutky de
lay. Aby pak toe neni
nie prigdu ktoe. a
pohnu swiecne twy
s mieste swes. lec p
kanie ciniti budes.
Ale toto mas dobre.
zes nenawidel skutw
nikolaske toty. kte
rzy y ia nenawidim.
kto ma vsi k sly sem
slyse. co duch prawi
sborom. ktoz switezy
dam gemu gesti s
dewu zywota. gez
gst wrazi boa mes.
Andelu smirne

sboru pisó. Toto pra
wi prawii pwstedm.
ketyj byl mrtew a
gst žiw. wiem zamu
tek twoy. a chudobu
twu. ale bohaty sy.
a tupiš poruhame
od ech kterýž pišie
by žide byli a neg
sú. ale sú sbor sata
now. Nic se too ne
boy oz mas trpeti.
Ay toť ďabel pusti
niektere z was wzá
lať. a byste byli po
kusieni. a budete me
ti zamutek zadeset
dni. Budiž wěrny aj
do smrti. a dam tobě
korunu žiwota. kto
ma vši kslyšeť slyš.
co duch prawi sbo
rom. ktož switězy ne
bude vrazen od smr
ti druhé. A andělu
sboru pergame pis
Towť prawi ten gž
ma meč bobu stra
nu ostrý. wiem kde
přebywáš. kdež stoli
te gst satanowa. a dr
žiš gmeno me. a ne
zapřels wěry me.
A w těch dnech anty
pas swědek moj wě
rny. gemž zabit gest
u was. kdež satanaš
přebywa. ale mám pro
toť malo. neb máš
tam ty gto drže vče
nie balaamow. gž
včese balacha aby
pustil pohorsee pd
syny yzra kě. gjesti
a simi smti. Tež máš
y ty gto drže včeme
nie kulassbe roty. Ta
kež pokame cinj. pak
li toho nevčinis. p
ydu ktoe brzo. a bo
ioutti budu oumi
mecem vst mych.
kto ma vši kslyšeť
slyš. co duch prawi
sborom. ktož switě
zy dam gey mánu
skrytu. a dam gemu
kameneť bělo stěwi
ey. a na kamenku no
we gno napsane. ge.

zadny newie gedie
ktoż wezme. Aandè
lu tyatyrskeo sboru
pie. Totoť prawi syn
boži. genž ma oči ia
plamen ohnie. a no
hy geo podobne kmo
sazy. znam skutky tě
v wieru. v lasku. y
sluzbu. y trpelit twu
y skutky twe posled
nie wiere prewnich.
Ale ma pti toť malo
neb dopustieo zěnie
gezabel. gž se prawi
prokym byti. vči a
swoditi sluhy me.
smilniti a giesti zmo
dlatisbych obeti. a dal
sem gie čas aby po
kanie činila. a nech
ce se kati od smilstě
swee. a ay toť ia gie
kladu wlozě. y ty
kteriž smilnie sm
a wzamuceť nayttie
trienu budu. lec zvlá
nie činiti budu zslu
tkow swych. a syny
gegie zabie na smrt.

Y zwiedie wsickni sbo
rowe. že ia sem zpy
tuge ledwi y srdce.
a dam gedno v kzdy
zwas podle skutkow
go. Ale wam pwem
gimym kteriž wtyu
tyru ste. ktož koli ne
magi včenie tohoto.
a kteriž nepoznali w
sobě sti satanovy iaož
prawie. nepusli na
was gineo břemene.
zwsak to což mate drž
te do kudž nepgdu. a
ktož swětězy a sstie
hati bude až do konce
skutw mych. dam ge
mor nadpohany. a
zprawuti ge bude w
metle železne. a ia
kožto ostudie hlinie
ne zetřiem budu. ja
kož y ia přigal sem
mor od otce meho. a
dam gey hwězdu
gitrni. kto ma vši k
slyšeť slyš. co duch p

Aandè m wi sboro
lu sboru sardys

pie. Toto pwi ten
gz ma sedm duchow
bozich a sedm lniezd.
gemi chodi vprostre
dce sedmi swiecnow
zlatych. a wiem skut
ky twe. neb gmeno
maš zeby ziw byl.
a mrtew sy. Buď be
dliwy. a potwrď gi
nych wiecy gto vmr
ieti mieli. neb ne
nalezam skutkow
twych plnych pobo
gem mym. Ptoz na
mysli miey ktera sly
sel. a prigal. acho
way. a ciny pokame.
pakli nebudes bdie
ti. prigdu ktoe iako
zlodey. a nebudes wie
deti w kteru hodinu
prigdu ktoe. ale maš
nemnoha gmena w
sardys gto neposkv
wrnli rucha swych
dni choditi semnmi w
bielem ruse. neb su
hodni. ktoz switezy
tak bude odien ruche
bielym. a newymaž
dim gmena go zbnih
zywota. a wyznam gmo
go pd otce mym. a pd an
dely geho. kto ma vsi
ch slysem slys. co duch
prawi sborom. A an
delu filadelfie sbo
ru pis. Toto die sty
a pnwy. gz ma klic
dawidow. gez otwie
ra a zadny nezawie
ra. zawiera a zadny
neotwiera. wie skut
ky twe. ay dal sem
pd tebu dwere ote
wrene. kterychž za
dny nemoz zawrie
ti. Nebo mahu mas
moc. a zachowuješ slo
wo me. a nezapřel
gmena mego. ay dam
toe zsboru satanoa
gez se prawie zidy
byti a nejsu. ale lzi.
ay toť kazi gim aby
přisli a klaněli se
pdnohami twymi. a zne
die ze ja milowal se
te. Nebo zachowuješ

slowo trpelitie me, p
ia zachowam te od
hodiny pokusee, kte
ryž přijiti ma na
weslen swět. aby po
kusilo pbywazjcy
ch nazemi. ay přjdu
brzo. drž co maš. a
by žadny newzal
koruny tě. ktož sviti
tězy vcini ho slupě
wahrae boa meho. a
wen newyzde wie
ce. a napisi nanjem
gmeno boa mého.
a gmeno mjesta boa
meho gerusalem no
weho. kteryž gest ostu
pilo onebe od boa
meho. a gmeno me
nowe. kto ma vši ě
slyšem slyš. co duch
prawi sborom. a an
delu sboru laodicke
ho. Toto prawi a
men swědek wierny
ji gest počatek stwo
renie božieho. wie
skutky tě. že ani sy
studeny ani horky.

By aspoň studeny
byl aneb horky. a
le že sy wlažiny. a
ani studeny ani hor
ky. počnu tě wymě
tati z vst mych. Neb
prawiš bohaty se
a wewšem mám hoj
nost. a ničeho ž nepo
třebuji. a newěš
žes ty mizerny. a bie
dny. a chudy. a slepy.
a nahy. Radim toě
kup vmme zlato oh
nive zkušene. aby
bohaty byl. a oblekl
se wrucho biele. a
by se nevkazala ha
ba nahoty twe. a po
maž kolirio oči tvé
aby wil. Ja kterež
miluji tresty amy
slam. ptož pracuj
a čiň pokanie. ay ja
stogim vdweři a klu
ku. že kto vslyšj
ne hlasu meho. a otě
wře mi dweře we
gdu k niemu a budu
wečeřeti s nim. a on

semmu. ktož switeczy
dam gey sedieti o se
bu na stolicy me. a ka
ž y ia switeczyl se.
a sedm gottem my
na stolicy g. kto ma
vši essy sem slyšel co
duch pěvi sborom.
Potom wirl sem.
a ay dwere ote
wrieny su na nebi.
a hlas prwni kte
ryž sem slysel ia
truby mluwicy se
mnu iž. wstup se.
a vkazi toe co ma by
ti potom. a hned
byl sem w duchu.
a ay stolice bie postawena na nebi.
a na stolicy sedicy.
a ten gž sedieše po
dobny bie wzezrě
ni ebrunem a spi
dowemu. a sardine
mu. a duha bie o
kolo stolice podobna
widěni smaragdo
wemu. a okolo stoli
ce xxiij. stolic. a na
stolicech xxiiij starc
ow sedieše. obleceni
w ruchho biele. a na
hlawach gich korun
y zlate. a od stolice
pochazechu blysko
ty. a hlasowe. a bro
mobitie. a lamp se
dm horieše pd stoli
cy genž su sedm du
chow božich poslá
nych na wsieku ze
a podobieg sem sto
lice iako zio more st
klene. podobne kri
stalu. a vprostred
stolice a okolo stoli
ce čtyři zwieřata.
plna oč napřed y
ozadu. a prwnie
zwieře podobne liwu.
a druhe zwieře po
dobne teleti. a třetie
zwieře mage twari
iako člowěci. a čtwr
te zwieře podobne
orlicy letagicy. a zwi
eřata každe zmich
miegieše šest křidel.
a wokol y wnitř plna

oá. a od proměnutie ne
měgiechu wedne y
wnoc řěc. Svatý. svatý
svatý. pan bůh wše
mohucý. genž gest.
a genž biesě. a genž
přigiti ma. a když
wzdali ta čtyři zwie
řata slawu. a čest.
a dobrořečěc sediac
mu nastolicý. žiwe
mu nawěky wěky
a metachu korunY
swe pod stolicý řěku
ce. hoden sy pan bo
že nas přigieti sla
wu y čest. a moc. ne
bo ty stwořil wšeck
wěcy. a protiwu wěli
by su a stwořěny su.
Viděl sem wp
wicý sediacho
natronu knihy na
psane wnitř y zew
nitř. zaznamenane
sedmi pečetmi. a uři
děl sem anděla sil
neho. an wola hla
sem welikým řěku
cěo. gž hoden otew
řieti knihy. a odmu
zati zaznamenanie
gieh. a žádný nemo
zieše. ani nanebi. a
nazem. ani pod ze
otewřieti knih. a
pohleděti nanie. a
ia plakach mnoho
že žádný nenie na
lezen hodný aby o
tewřel knihy. ani
aby hleděl nanie. de
hdy geden z starow
rekl mi. neplač. ay
sviřězyl lew z pok
lenie juda. kořen da
widow. gež hoden
gž otewřieti knihy.
a odmazati sedm za
znamenam gieh. I
widěl sem. a ay v
prostředě tronu a
čtyř zwieřat. ay
střed tronu a star
cow. beranka stogi
ceo iako zabitee ma
giacho sedm rohow
a sedm očí. genž si
sedm duchow boží
ch poslanych naw

sichu zemi. y prisel
a wzal zpraw wiet se
diaeo na tronu kme
hy. a když otewriel
kmehy čtyři zwie
řata. a čtrmezaet a
starcow. pudechu pod
beranekem. maje ka
ždy zmich husličky
a zlatedlite bane zla
te. plne rozbo sine tw
ne. genž si modlit
by sirzitych. a zpie
wachu pie sinčku
nowu řěk hoden sy
pane wzieti kmehy.
a otewřieti zazname
name gich. nebo za
bit. a wykupil nas
bohu we krwi swe.
z bžde o pobolee. a ja
zyku. a lidi y narodu.
a učinil nas bo
nase kraloustwe. y
kněžie. a kraloowati
budem naze. a pot
sem widel a slysel
hlas andělow mno
hych okolo tronu a
zwieřat. y starsich.

a bie se počet gich ti
sye tisyrow řěkucych
hlasem welikym. ho
den gest beranek. gž
zabit gest pridlieti moc.
a bozstwe. a mudrost.
a sylu. a čest. a dobro
řěčenie. y wsecko stwo
řenie. kterež nanebi.
a kterež naze. y pod
zemi. w moři. y to wše
co kterež w niem sy.
wsecky sem slysel
řěkuce sedieu na
tronu a beranowi.
dobrořěčenie. a čest. a
slawa. y moc. na wie
ky wiekow. a čtyři
zwieřata wěřechu
amen. a čtrmezaet
ma starcow pade
na twarzi swe. a kla
mechu se žiwemu
na wieky wiekow. vj
A widel sem když
otewřiel beranek gednu z sedm
pečeti. y widel sem
a slysel sem gedno
z čtyři zwieřat řěk

iabozto hlasem hro
mowym. pod awiz.
y widel sem a ay
koni bielý. a gež se
diese naniem miegie
se kuáště. a dana gst
gemu koruna. y wy
gide wítěze aby stři
tězyl. a když otew
řel druhu pečět. sly
sel sem druhé zwie
ře ř'a. pod achledy.
y wysel gimy koni.
ryzy. a genž sedie se
naniem dano gemu
aby wzal pokoy ze
mie. a aby se westwe
zabigeli. a dan gest
gemu meč weliký.
a když otewřel pe
čet třetí. slysel sem
třetie zwieře řka.
pod a opatř. a ay koni
černý. a genž sedie
se naniem miegiese
zawazie wruce se.
y slysel sem iabozto
hlas vprostředce
zwieřat řkucý. dwie
libře pšenice zagen
penez.

a tři mierice dwogi
te libry gečmene
zagen penez. dwi
na a olege nevra
ziey. a když otewřel
pečet čtwrtý. slysel
sem hlas čtwrteho
zwieřete řka. pod a
wiz. a ay koni ble
dý. a genž sedieše na
niem gmeno gev
smrt. a peklo zaim
gdieše. y dana gst
gev moc nad čtyři
mi strana zeč. a
by zabigel mečem.
a hladem. a smrti.
a zwieřaty zemskými.
a když otewřel pá
tu pečet. widěl se
pod oltařiem duše z
bitych prostoo bo
zie. a prostředcě
kteréž miegie v ruc
lachu hlasem we
libym řkce. dokud ty
ne smsty a zmstwy
nesudiš. a neptysu
čerwe naše. nadě
kteriž přywrazi na

zem. V dano gi kazde
mu zedno rucho
biele. a rzeceno gim
aby odpocinuli ge
ste namaly ors. a
nizby se nenaplnil
pocet sobu sluh gi
ch. a bratri gich. gi
magi zbiti byti ta
ko y oni. V widel se
kdyz otewrel pecet
sestu. a ay zemetresenie
stalo se welike. a slun
ce vemieno gest cerne
iako pytel zinieny.
a mesiec weszken v
cinien gest iako krew.
a hwezdy z nebe pa
daly nazem. tez pra
wie iako sik wytrzuszie
z sebe owoce swe nap
rawiey sie. kdyz se
od wetru welikiego
hyba. a nebe odeszlo
iako knihy zawinu
te. a kazda hora a
ostrowowe z mest
swych pohnuli se.
a kralowe zemsti
y kmezata. a zpra

wce moysk. a bohati
a sylni. a kazdy sluga
y swobodny. skryli
se w gesskymech. a
w skalach hornich.
a riku horam a skal
lam pradrzete nanas.
a skryte nas. od tu
ri sedzace na tronu.
a od hniewu beran
kowa. Neb przyszel
den weliky hniewu
nanas. a kto bude
Potom vn mocy stati.
sem widel ctyri
andely stoyiece na
ctyrech vhlech ze
drzece ctyri wetry
zemske aby nemali
nazet. ani namore.
ani naktere drzewo.
A wiz sem zyneho
andela wstupugi
ce od wychodu slu
ce. mayiace znamie
boa zywe. a wola
se hlasem weliky
ke ctyrem andelom.
gimz dano gest skodi
ti zemi a mori ri

Herodes skodti ze a
mori. ani dziewi. do
kudz neznameniame
sluzebnikow koa na
nacelech gich. y sly
sel sem prcet zname
nanych. sto ctyridcti
a ctyri tisyce zname
nanych. z kewselikeho
pokolene synow yz
raele. z pokolee iudi
ny. tysycow znamenych
z pokolene ruben.
xii. tisyw znamenanych
z pokolee gaad. xii.
tisyw znamenych. z po
kolene aser. xii. ti
sycow znamych. z pok
lenie neptalim. xii.
tisyw znamych. z pok
lee manasse. xii. ti
syw znamych. z pokolee
symeon. xii. tisycow
znamenanych. z pok
lenie lewi. xii. tisyw
znamenanych. z pok
lenie zachar. xii. tisy
cow znamenych. z po
kolee zabulon. xii.
tisyw znamenanych.

z pokolee iozef. xii.
tisyw znamenanych.
z pokolee benyan
xii. tisyw znamenych
potom sem vzrel za
stup weliky. ktereho
zadny zasti nemo
hl. z kewsech narow
a pokolem. a lid. y
iazykow. stogiece
pred stolicy a pred
oblicegem beranka
oblecem w bie
le rucho. a palmy
w ruku gich. y w
lachu hlasem we
likym ikuce. Spase
nie bohu nasemu
genz sedi na tronu
a beranku. a wsiec
andele stachu ob
lo tronu a starcow
a ctyri zwierzat. y
padechu pdoblice
gem tronu natwa
ri swe. a klaniesse
bohu ece amen. do
brorecee a oslawee
a mudrost. a dieky w
zniemie cest. a moc

y sila. kohu naše v
navieky wiew ami. A
Y odpol gest zstarcow
a řk mi. Tito gesto
oblečeni su w rucho
biele kto su. a odkud
přisli. Y řk sem pa
moy ty wieš. Y řk
mi. Tito su gesto p
šli zwelikeho zamu
čenie. a vmyli su
cho swe. a zbielili
ge weleřwi beran
kowe. Proz su pred
stolicy bozie. a slu
zie gemu wedne y
wnocy wchra gō.
A ten gež sedi natro
nu pbyma nadmi
nebudu lačneti. a
ziežmiti wiece. ani
spadne nanie sluce.
ani žadne wedro. ne
beranek gež vpro
střed tronu gest zpas
wouti bude ge. a
vpede ge kstudni
cem wod žiwota.
a setře bolj wselicku
slzu od oč gich. A tři

otewřel peciet sedmu.
stalo se mlčee wne
bi iako zapol hodiny.
Y widěl sem sedm
andělow a sto
gie predobličegem
bozim. Y dano gi sedm
trub. A gjny anděl
přigide y stal pred
oltarem. mage kadi
dlnicy zlatu w ruce
swe. Y dani su gemu
zapalowe mnozy. aby
dal zmodlitebi swatw
ch na zlaty oltari. kte
ryž gest pd tronem
bozim. Y wzgide dym
zzapalu zmodlitebi
swatwch zrukuande
la pd bozem. Y wzal
anděl kadidlnicy tu
zlatu. a naplnil gi z
ohne oltare. a pusil
nazemi. Y stalo se hlas
mamie. a hlasoe. a bly
skamie. a zee trěsenie
welike. A sedm andě
low gež miegiechu
sedm trub. připrawi
li se aby wtrubu tru.

bili a prwni andel
trubu zatrubil. y sta
ly se krupy weliké.
a oheň smiešeny we
krwi. a pustěno gest
nazem. Y spalena gest
třetie strana zel. a tře
tie částka drewie
shořala gest. a wšecko
seno zelene spaleno
gest. a druhy andel
trubu zatrubil. a ap
ia° hora weliká. a
ohněm hořecy. pusté
na gest domoře. Y vá
ziena gest třetie stra
na moře krew. a tře
tina stworienie kte
rež miegiesse dusi w
moři vmrelo gest.
a třetina korabow
zahynulo. a třeti
andel trubu zatru
bil. y spadla z nebe
hwězda weliká ho
řecy iako pochodně.
a padla w třeti stra
nu řek. a w studnice
wod. a gno hwězdy
slowe pelynek. a mno

zy zlidi zemřeli. od
těch wod. neb hořke
učiněny sú. a čtwr
ty andel trubu za
trubil. y vrazena gest
třetie stranka slunce.
a třetie stranka mie
sice. a třetie stranka
hwězd. tak že se za
tmiela třetina gich.
a třetie stranka dne
ne świetila. a noc
též. Y widel sem a sly
sel sem hlas gedne
orlice letiace po pro
stiedku nebe. a řiku
ce hlasem weliký.
Běda. běda. běda. p
bymagicy nazemi.
O gmych hlasech
tři andelow. kteriž
trubú trubiti mieli.
A paty andel tru
bu zatrubil. Y
wil sem ano hwěz
da s nebe spadla na
zem. a dan gest gie
klic od gezera propasti.
Y wzgide dym z pro
pasti iako dym pecy

welike. y zatmielo se
slunce a powietrie od
dymu ppasti. a zwo
dymu ppasti wyszly
kobylky nazel. a da
na gst gim moc. ia
magi moc stroe ze
sti. y prikazano gst
gim aby nevrazeli
sena zemie. ani wse
like wecy zelene. a
wselike drewa. ge
dno tolibo lidi. ge
sto nemagi znamce
bozie nacelech sti
a recono gst gim aby
nezabigeli gich. a
le aby muali zapet
mesiecow. a mucce
gich ia mucce stra
kdyz vstipne ckoz.
a w tech dnech hle
dati budu lide smr
ti a nenaleznu gie.
a zadati budu zem
reti a smrt vtece
od nich. a zwobenste
kobylek podobne
koniom pripiveny
kbogi. a nahlauuch

gich iako zlato korun
podobne zlatu. a tuar
ri gich iako tuarii lid
ske. a miegiechu wla
sy iako zlato wlasy zen
ske. a zubowe gich ia
kozto zubo lirowi
biechu. a miegiechu
pancere iako zlato pan
cere zelezne. a hlas
kridel gich iako hlas
wozow kom mnogi
bezicych kbogi. a mie
giechu ocasy podob
ne skorom. a ze hadla
biechu wocasiech gi
ch. a moc gich biee
skoditi lidem zapet
mesiecow. a miegie
nad sebu krule andel
a zmasti. gemuz gno
zidowsky abadon. a
recky apolion. a la
tinie mage gno wy
plenitel. bedna bie
da odesla. a ay pydu
geste dwie biede. po
tom y sesty andel tru
bu zatrubil. y slysel
sem hlas gen ze ctyr

rohow oltare zlateho
genz gest pred ocima
Gozima. i ibucy sesteho
andelu gez miegiese
trubu. Rozwiez cty
ri andely kteriz swa
zani su wiece weli
ke eufraten. V rozwu
zani su ctyrie andě
lowe genz bieh pri
prawem khodie. a kě
dni. miesiecy. a rokU.
aby zbili tieti cast
lu lidi. a počet gez
decbeho zastupu dwad
cetikrat tisyckrat
deset tisyckow. V slyšel
sem počet gich a tak
widěl sem konie v
widěni. a ti gez sedie
chu namich miegieh
panceře ohnitie. a
modre. a syrne. a hla
wy gich bieh iako hla
wy lwowe. a z vst gi
ch wychazieše ohen.
a dym. a syra. a od těch
tri ran zbita gest
tietie strzna lidi. a
ohnie. a dym. y a sy
ry. yže wychazieahu
z vst gich. Neb moc
koniow wocasiech
gich gest. y wystech
gich. Neb ocasowe
gich podobni had
magice hlawy. a
temi skodie. a gimi
lide kteriz negsu z
biti temi ranami.
a mimo pokame cinili
z skutkow rukU swych.
aby se neklanieli da
blom. a modlam zla
tym. a strzebrnym.
a miedenym. a kam
enym. y drewienym.
yže ani widěti mohu.
ani slyšeti. a ni kho
diti. a necinili pokie
od swych wrazd. ani
od swych trawerim
ani od smilste swe.
ani od krdezow swych.
A widěl sem gine
ho andela sstlie
ho onebe a stupugi
ceho. a deneho oblake.
a duha na hlawiego.
a twarz go bieh iako

služe. a nolby go iako
slup ohniwy, a mie
ssese wtuce ste kmie
by otewriene. y po
stawil nohu swu
prawu namoři. a
lewu nazel, a zwo
lal hlasem welikým
iako lew když řiceme.
A když odwolal, mlu
wili sedm hromow
hlassy swe. y slyšel
sem hlas o nebe ř
kucy. Znamenay to
což mluwili hromow
sedm, a neroď psati.
A andel kterehož
sem widl stogiacho
namoři a nazel, že
dwihl ruku swe k
nebi. a přisahal skr
ze žiwého na wěky wě
kow, gež stworil ne
be y ty wěcy kteréž
w niem su. a zel y ty
wěcy kteréž w mě
su. a moře y ty wěcy
kteréž w niem su. že
ižsu nebude wěce.
Ale wednech hlasu
sedmého andela když
počne trubiti trubiti.
dobona se tagé ste ko
že. ja kož zwěstowal
skrze sluhy swe pro
ky. y slyšel sem hlas
o nebe opět mluwicy
se mnu a řkucy. Od
awezmi kmežby ote
wřene z ruky andě
la. gto stogi namoři
a nazemi. y odgidech
k andělu řka gemu.
aby mi dal kmežby.
y řek mi. wezmi kme
by a sniez ge. a wimiet
horko st w břiše twé.
ale w wstech twych
bude sladko iako stred.
y wzal sem kmeby
z ruky andela. a snedl
sem ge. y biec w wstech
mych iako stred sladko.
A když sem snedl ge.
horek byl břich mog.
y řek mi. musyš opět
prokoti narodom. a ciazy
kom. a lidem. y králom mno
hým.

Adano xj

hym.
mi ge sebsko po

dobne prutu, a tecè
no nn gt. zwstaui a zni
eè chram bozi. a oltar.
y ty kteřiz se wniem
klaniegi. ale sieng
kteraz gt pd chramem
wywrz wen. a neni
eè gie. neb dana gt
pohanom. a mie sto
swate tlaciti budu.
dwa a čtyridceti mie
siecow. a dam dwie
ma swedboa mya
a probowati budu
dnow tisyc. dwie ste.
a čtyridceti. oblečeť
su w pytle. Tito
su dwie oliwe. a dwa
swiecny. swietiece
pd oblicegem pana
wsie zemie stogiece.
a budeli kto chtieti
gim vsbodti ogeni
wygde z vst gich. a
gzierie nepriately
gich. a budeli ge
kto chtieti vrazyti.
takež musy zahy
ben byti. Tit magi
moc zawrieti nebe.

aby ned sslo zadnow
proctu gich. a moc
magi nad wdy o
buditi ge w krew.
a biti zemi kazdy
ranu kolikrat bu
du chtieti. a když
dokonagi swedectwe
swe. selma kteraz
wystupuge z pro
pasti vcini pti imy
boy. a pmoz ge. a
zahubi ge. a tela
gich lezeti budu
na vliacech mie sta
weliko. genž sloe
duchow nie sdoma.
a egipt. kdež y pan
gich vkrizowan gt.
y vzrie z wokolem
a zlidi. a z iazykow.
y z narodow. tela
gich zatri dni a za
pol. a tel gich ned
pustie wložiti do
hrobow. a pbyma
tele zemsta tudo
se budu nadmi. a
weseliti. a dary we
spolek budu sobe p

selati. Neb tato dwa
proby mucili ty gto
pbywu nazemi. a
potriech dniech a pol.
duch zywota od boha
wgide wnie. Y stali
su nanohach swych.
a strach welikych pri
padl nanie ktozi su
ge widieli. Y slyssie
hlas welikych ribuc
gim. Wstupte sem.
Y wstupili do nebe
w oblace. a widie
ge nepriatele gich.
a w tu hodinu sta
se zemie triesce we
like. a desata stran
ka miesta padla. a za
hynulo gmen lidskych
w triesem zemie
sedm tisyw. a gmi w
bazeni su pristie. awz
dali chwalu bohu
nebesskemu. Wieda
druha odessla. a ay
bieda tretie brzo p
gde. a sedmy andel
trubu zatrubil. y
stali se hlasowe weli
ky nanebi riluce. Wi
ieno gst kralowstve
toho swieta pra na
a krysta go. a kralo
bude navieky wiew.
a xxiiij. starcow gto
pd oblicegem bozim
sedie na stoliciech
swych. padli natwa
ri swe. a klanieli se
bohu rce. dieky činie
toe pane bože wse
kterye byl. a kteryž
sy. a kteryž pryšti máš.
kteryž sy wzal moc
swu weliku. a kralo
wals. Y wzhnievali
se narode. a prisel
hniew twoy. a čas mr
twych aby byli suze
ni. a aby dal odpla
tu skuham twym. a
proroom. y svatym.
a bogicym se gme
twe. maly y weliky.
a aby zatratil ywy
hladil w gto poruši li
Otew xii zemi.
Vzen gst chram
bozi nanebi. a widie

gt archa swiedecte
geo wahrae go. Vsta
ly se bly slowy. a hla
sowe. a zenie tiese.
a krupy welike. a diw
weliky vbrzal se w
nebi. zena odiena
slunceny. a miesier pw
nahami geyim. a na
hlawe geyi koruna
dwanadcti hwezd. a
wbrise magicky. V wo
lase tahnucy kupo
radu. a muce se aby
porodila. V widieno
gt gine znamenie
wnebi. a ay diabel we
liky cerweny mage
hlaw sedm. a rohow
dest. a na hlawach go
sedm korun. a ocas go
tahnese tretinu hwi
ezd nebeskych. a pu
stil ge nazem. a drak
stase predzemu kte
raz miegiese porodit.
aby kdyzby porodila
sezral syna geyieho.
V porodila syna pa
cholika. ktereyz zpra

wowati miegiese w
secky narody wpru
tu zelezne. V wchw
acen gt syn geyi k
bohu. a k stolicy go.
a zena vtekla na
pust. tu kdez ma me
sto priprawene od
boha. aby gi tu cho
wal dnow tisyc. dwe
ste. a ctyridcti. V stal
se boy weliky nane
bi. michal a andele
geho bojowachu s dra
kem. a drak bojowa
se y andele geho. ane
premohli. a niz me
sto gich nalezeno
gt wiece wnebi. V
swrzen gt ten drak
weliky had stary.
genz slowe dabel
a satanas. genz swo
di weskren swiet. swr
zen gt nazem. a an
dele go s nim swrzen
si. V sly sel sem hlas
weliky nanebi ky
zymie stalo se spase
a moc. a kralowste

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

boá naº amoc kry
sta geº. Neb swrzen
gt sok bratři nasich.
gemž sociese nanie
pd oblicegē boha
naº. wedne y wnogy.
A oni pmohli geo
ptrew beranbowu.
a prosloo swedecte
gº. a nemiloli dusi
swych až do smrti.
Proz weselice se ne
besa y gemž pbyte
wmich. Bedž zemi
y moři. neb ostupil
dabel kwam mage
hniew welikj. wiedž
že ma malu čas. a
když vzřel drak že
by swrzen byl na
zemi. protrwil se že
nie kterauž porodila
pacholika. Y dany
su ženie kridle dwie
orlice welike. aby
letěla napustinami
esto swe. kdež se ky
mi nacas. a nacasy.
a pol casu. od twari
hadu. Y wypustil

had z vst swych prze
nie jako řeku. aby gi
řeku mogy přitrhla
kniemu. Y pomohla
zemie ženie. A otew
řela zemie vstu swu.
a pozřela řeku. kte
ruž wypustil drak
z vst swych. Y wzhnie
wal se drak nazeu
a odšel aby činil boy
s gimymi z semene
gegie. kteriž ostřie
hagi přikazani bo
zich. a magi swedecte
gezu krystowo. Y stal
na přiesku morskem
A widěl sem selmu
z moře wstupu
gicy. magicy hlaw
sedm. a rohow deset.
a na roziech gegich
deset korun. a na hla
wach gegich gmena
ruhanie. A selma
kteruž sem wil po
dobna bree k parda.
a nohy gegie jako
nohy nedwiezie. a
vsta gegie jako vsta

liwowa y dał gi druk
moc swu a moc we
liku. y vrzł sem gednu
z hlaw gegich iako
zabitu nasmrt. a ra
na smrti gegie vle
čena gt. y podniwi se
wsecka zemie poset
me. a klanieli se dra
ku. že dał moc selmie
čbuce. kto gt rowny
selmie. a kto bude mo
cy bojowati s nim. y
dana su gie vsta k
mluwem welikych
wecy a ruhać. a da
na gt gie moc čti
dwa a čtyridceti me
siecow. y otewrela
gt vsta swa wrusa
me proti bohu. aby
se tuhala gmenu go
a stanku geo. y tem
kto wriem pbyt.
a dano gt gie boy
činiti s swtymi. a p
mocy ge. a dana gt
gie moc nad bizdy
pokolen. y lidem. y
iazykem. y narodem.

a klanieli se gie wsic
kni geniž pbywaechu
nazemi. y ktež negsi
napsana gmena w
knehach žiwota be
ranbowa. ktž zabit
gt od počatku swetu.
ač kto ma vši slyš.
kto do wězenie pow
de do wězenie pogde.
ktož mečem zabige
ti bude musy on me
čem zabit byti. zde
gt trpelit a wiera
swatych. y vrzł sem
gimu selmu wstupu
giwy zemie. a mieg ge
se rohy dwa podob
na beranbowy. a
mluwiese ia drak.
a moc wsielku prwe
selmy činiese. pd ob
licegem gegim. y
čtala zemi a pročby
wazigym wnie. kla
nieti se selmie prw
nie. gegiež vlečena
gt rana smrti. dši
mila diwy welike.
tak že ohni s nebe

kazowaſe o ſkupiti
nazem. pod oblicegem
wſech lidi. a ſwodi
pbywagiae nazel
podiwy kterizdaui
ſu tyie aby ciniła.
pd oblicegem ſelmy.
priawiecy pbywagi
qm nazem. aby ſi
mli obraz ſelmy.
kterazi ma ranu
mecowu. azium by
la. a dano gſt tyie
aby dala ducha o
brazu ſelmy. a aby
mluwil obraz ſel
my. a kaze aby zbi
ti byli ktozby koli
nekkaneli ſe obra
zu ſelmy. a kaze w
ſem malym y weli
kym. bohatym y chu
dym. ſwobodnym
y ſluham. mieti zna
mee nazuice pwe.
aneb nacelech gi
ch. a aby zadny ne
mohl kupiti ani y
dati. tyedine ten k
toz ma znamenie
gmena ſelmy. aneb
gmeno. aneb poczet
gmena gegoo. ted
gſt mudroſt. kdo ma
rozum pocti poczet
ſelmy. neb poczet clo
wieci gſt. a poczet yegi
gſt ſeſt ſet. ſeſt deſat

Y zidel xm a ſeſt
ſem a aby beran
ek ſtaſe nahore ſy
on. a mim ſto cty ad
ceti a cztyri tiſyce ma
gice gmeno geo a gmo
otce gee. napſane
na celech ſwych. y
ſlyſel ſem hlas o
nebe zaboziho hlas
wod mnohych. a ja
koziho hlas hromu
welikeho. a hlas kte
ryz ſem ſlyſel. zaboz
to hudcow kdy hu
du naſwe huſle. y
zpiewachu jako pie
ſniczku nowu pd ſto
lice bozi. a pd cztyrim
zwieraty. a pd ſtarce.
a zadny nemoziesse
ziecy te pieſnie. gedne.

tech sto čtyřidceti a
čtyři tisyce, genž bu
peni su zemie. Tit su
gto se s ženami ne
zeskwrnili, neb pa
nicowe su. tit naste
dugi beranka kamž
koli gde. Di kupeni
su zlidi prwotiny
bohu a beranbo. aw
vstech gich nee na
lezena lež. a bezpo
skwrny su pdstolicy
bozi. a widěl sem
gineho anděla letiho
po prostiedku nebe,
magiaho čtyre wěrě.
aby zwěstowal sedi
cym nazemi, a mezy
wsem narody, y po
kolenie, y iazyky, y lid
mi, řa hlasem weli
kym. Bojte se boha, a
dayte gemu čest, neb
přišla hodina sudu
geho. a klanieyte se
tomu genž učinil nebe
y zemi, more y wsec
ky wěcy kterež wni
ch su, y studnice wod.

a gniny anděl sěl za
mim řa. Padlo, padlo
babylon to miesto ne
libe. kterež winem
smilstwa hněwu sweho
zapogilo wsecky na
rody. a řekl anděl
sěl zaimi řa hlasem
welikym. Budeli se
kto klanieti selmie a
obrazu gegiemu, a
wezme znamenie na
čelo swe, aneb na
ruku swu, tenž piti
bude z wina hněw
bozieho, kterež gest smie
seno s winem wlu
lichu hněwu gegho.
a mucen bude ohniem
a syrou pdobliczegem
andělow swatych.
a pdobliczegem be
ranbowym, a dym
muk gich wzegde
na wěky wěkow, a
nemaji odpočinu
ne wedne y wnocy.
ktež se klanieli selmie
a obrazu gegiemu.
a kto přigme zname

me gmena gegieho
ded gſt trpeliwoſt
ſwatych, kteriz oſt
riehagi pricazani
bozich, awierp gezi
ſowy. V ſlyſel ſem
hlas z nebe ikuc
mne, prs. Blahom
mrtwi kteriz wpa
vmieragi. potom giz
die duch aby odpoc
nuli odpracy ſwych.
neb ſkutkowe gich
gdu zanim. V wil ſe
a ay oblak ſazmy, a
na oblaku ſedjace
podobneho ſynu clo
mahjace nahlawe
ſwe korunu zlatu.
a wruce ſwe koſu o
ſtru. a zmy andel
wygide zchra wo
lage hlaſem weli
kym. k ſedjacemu na
oblaku. Puſt koſu
ſwu azm. neb priſta
hodina aby zato kr
lo. neb dozrala zeni
zemie. V puſti ten gſ
ſedieſe na oblaku

koſu ſwu nazemi. a po
zal zemi. a zmy andel
wygide zchramu. gz
gſt v nebi. mage y
on koſu oſtru. Gmy
pak andel wygide z
oltare. genz miegieſe
moc nad ohniem. a nad
wodu. V zwolal hla
ſem welikym kromu
genz miegieſe koſu
oſtru ra. Puſt koſu
ſwu oſtru. a zbei kro
zmy wimice zemſke
neb ſu giz vzrali kro
zmowe gegi. V pu ſta
andel koſu ſwu na
zemi. a ſebral wimicy
zemſku. a wmetal do
gezera welike kric
wu bozie. y tlacen
gſt gezero krom mie
ſtu. a wygide krew
z gezera aż do vzd kon
ſkych zahonow tiſyc.

A videl xv a ſest ſet
ſem gme zname
mie nanebi welike a
divne. andelow ſedm
magicych ſedm ran.

posledních, neb wše
ch sbonal se hněw
bozi. a widěl sem ta
moře sklěnné smě
sené ohněm. a ty
kteříž přemohli sel
mu. a obraz jegi. a po
čet gmena jegjeho.
stogiace na moři sklěn
ném. magice hustic
ky bozie. a zpěwugj
ce přesinčku moyzie
se sluhy bozieho. a přes
inčku beranowu.
ce. welicy a diwni
su skutkowe twogj
pane bože wšemocný.
Sprawne a prawe ce
sty twe pane krali
wěw. Kto nebude se
bati tebe pane. a ne
lebiti gmena twe
neb ty sám sy milo
stiwý. neb wšickni
národowe přigdu
a klaněti se budu pd
oblicegem twým. nb
sudowe twogi zjew
ni su. a potom wi
sem. a ay otewřien

gt chram stanku
swědectwa nanebi.
A wygide sedm an
děl ow zahrub. magi
ce sedm ran. oblěče
ni sic kamenně čisty.
a swětlým. přepasa
ni napřiech prsy
ky zlatými. a jedno
zeětyři zwěřat da
lo sedmi andělom
sedm bain zahněwa
tych zlatych. plny
ch hněwuwosti bo
žiweho. navěky wě
kow. A naplněn gt
chram dymu od ne
lebnosti bozie. a od
mocy go. a žádny
nemoži se wgiti
do chramu dokudž
by se nesbonalo se
dm ran sedmi andě
Asly. xvj. low
sel sem hlas
weliky zchramu.
řkucy sedmi andě
lom. Iděte a wylijte
sedm bain hněwu
bozieho nazem. A od

gide prwni andĕl.
a wylil bán swu
nazemi. V vcinena
gest rána lita a nay
horsie nalidech. kte
ryž miegiechu zna
menie selmy. v na
tech ktož se klanieli
selmie a obrazu ge
giemu. druhy pak
andĕl wylil bán
swu do more. V vci
riena gest krew iako
mrtwec. a wselikti
duše ziwa vmrĕla
v more. A třetí anl
wylil bán swu na
řeky. a na studnice
wod. v vcinena gest
krew. V slyšel sem
andĕla wod řkuc.
Sprawy sy pak. gi
sy. a ktěto byl swaty.
genžto tyto wiecy su
dil. neb krew swa
tych a probow wy
lili. a krew dals gi
pitti. iakož su hodni.
V slyšal sem gineho
andĕla řkuce. Ow

sem pane bože wše
mohucy. prawi a
sprawi sudce twogi.
A čtwrty andĕl wy
lil bán swu na slu
ce. y dano gey wedre
trapiti lidi a oblie.
y wadli lide wedre
welikym. a pruha
li se gmenu božiey.
genž ma moc nad
temi ranami. aniž
činili pokame. aby
gemu wzdali chwu
lu. A paty andĕl wy
lil bán swu na sto
licy selmy. v vcinie
gest kralowste gegie
tmawe. a hedli iazy
ky swe pobolest. aku
lali se bohu nebe
skemu pobolesti. apro
rany swe. a necinili
pokame zlutew sti.
A sesty andĕl wylil
bán swu nadu řeku
welikú eufraten. a
wysušil wodu gegi.
aby připrawena by
la cesta kralom. od

wychodu sluce. V niděl sem ano zvstdra
ka. a zvst selmy. a z
vst salesneo proba.
wysli trie duchoe
nečisti iakožto žaby.
neb su duchowe ďě
belsti. činiece diwy.
a pochazegice k kra
lom wsie zemie. aby
ge shromazdili w boy.
k welikemu dni boh
wsemohuace. A v
gdu ta zlodey. Bla
ho slawieny ktož bdí
a ostrieha ruchia sw.
aby nahy nechodil.
a aby newidali han
by ge. V shromazdi
ge nanmesto gež sle
we zidowsky erma
gedon. A sedmy anl
wylil bani swu w
prietrie. V wyzide
hlas welik z chram
od stolice ta. Stalo
se gest. V staly se bly
skoty. a hlasowe. a ze
mie trie seme sta se
welike. kterak nik

dy nebylo iak lide
byli nazem tak oe
zemie trieseme tak
welike. A veliieno
st mie sto welike
natri strany. a mie
sta poganskie padla.
A babilon weliky
prisel nazamiet pd
boh. aby dal gemu
kalich wina rozhl
ienwame hrie go.
A kazdy ostrow vte
kl. a hory neglii na
lezeny. a krupy ne
like iakožto zawa
zie ostupily z nebe
na lidi. V rukhali se
lide boha pranu
krup tech. nb weli
ka veliena gest pie

V pri xvn weli
gide geden zte
dmi andelow. genz
mi gi mechu sedm ba
ni. a mluk semnu ti
pod a vkazi toe zatra
cenie neviestky we
like. kterai sedi nad
wodami mnohymi.

ginz simlimli kralo
we zemsti, a opoge
m su ti kterziz pby
wagi nazemi wime
simlste gegieo, Vw
zal mie wduchu na
pust. V widel sem
zenu sedicy nasel
mie cerwene plne
gmen ruhanie, ma
giae hlaw sedm, a
rohow deset. A zena
odiena biee zlato
hlawem, a cerwen
cem, a pozlacena z
latem, a kamenem
drahym, y perlam.
magicy kostik zla
ty wruce swe, plny
ohawnosti a necisto
ty simlstwie gegie
A nacele gegiem
gno napsane tage
ste. Babilon weli
ky, mate simlstwie.
a ohawnosti zem
skych, a widel sem
zenu opilu zekrwe
swatych, a ze krwe
mucedlniw geji

sowych. Y podiwich
se kdyz sem gi vziel
podiwenii welikym.
Y riekl mi andel, pro
se diwis. Ja toe po
wiem tajem ste ze
ny, y selimy kterazi
gi nese, genz ma
hlaw sedm, a rohow
deset. Selma kterub
widel byla gest a
nemie, ama wygiti
zpropusti, a nazatiz
cemie pogde. Y budi
se diwiti prebymuz
gicy nazemi, gichz
negsu napsana gna
w knihach zywota.
od vstawenie swieta.
widuce selmu kterzi
biee anee, a tento gest
simysl kto ma mudro
st. Sedm hlaw su se
dm hor, nanichz ze
na sedi, a sedm kral
ow gest. Pet gich zmd
lo, geden gest, a druhy
geste nepriisel. A kdz
prigde musy nakra
tky czas byti. a sela

ctera zwiec anec po
na osma gt. a zsedm
gt. a deset rohow e
teres widel deset e
ralow si, gez kralow
ste geste nepřizgali.
ale moc ualozto kra
lowe gedne hodiny
wezmu poselnie. ti
gednu radu magi. a
sylu y moc swu sel
mie dadie. ti oberan
cem bogowati budu.
a beranek pmoz ge
neb pan nad pany
gt. a kral nad krali.
y ti kteriz su sim po
uolani wywoleni
a wierni. y řek mi. wo
dy kteres widel kdez
ne westka sedi lide
si. a narodowe. y ratu
lowe. a deset rohow
teres widel na sel e
deset kralow su. ti
nenawideti budu te
smilnice. a zpustemu
vcinie gi. a nahu. a
masso gegie giesti
budu. a gi paliti bu

du ohniem. neb bol
dal w srdce gich aby
cinili to coz ge li
be gt. aby dali kra
lowste swe selmie.
do budz by se nesbo
nala slowa bozie.
a zena kterus wid
gt mesto welike. e
terez ma kralowste
nad krali zeslym.
A potom sem wid
gme andela
s stupnice s ne
be. magiace moc we
liku. a zemie osuie
cena gest od slawy
ges y zwolal hla
sem welikym iku.
padlo. padlo. ba bi
lon to mesto welike.
a vcinieno gt pby
tek dabelsky. a strac
wselike duchu ne
ciste. neb zhniewu
smilste ges pili w
sichni narodowe. a
kralowe zemsti sim
smlmili. a kupcy ze
sti zmocy wzbosi g
a strac wselike pcachu ne
ciste ho. a nenawistne.

bohati vcinili su. y
slyšel sem gimy hlas
z nebe i řekli. wyg
dete zriehe lide moy.
a nebyl mayte včast
ni hriew geho a zran
ge. abyste newzali.
neb přišli hriewe
go až do nebe. a rozp
omenul se pan nane
prah go. odplatěgy
ho. y on odplatil mu.
a odwogte dwakrat
wiece podle skutw
go. v nap ogi kterýž
wam smesil sirie
ste gemu to dwe. k
terak se mnoho chlu
bil a wrozkoš sebe bil.
tak mnoho dayte ge
mu k aplaci. neb w
sidcy swe prawi. Se
dim kralowna a wd
wa nejsem. a placi
newzřim. proto wzed
nom dni přijdu ra
ny geho. smrt. a placi.
a hlad. a ohniem spa
leno bude. neb silý
ny gest bohž gež gey

soudi bude. y budi
sebe nadimi plaka
ti a kwileti kralowe
zemsti. gako oni smil
mli. a wrozkoš sebe
žiwi byli. když vzřie
dym zapaleme geho.
dalekoo stogiece y bá
zeni muk geho řkuce.
Běda. běda. běda. mie
sto to welike babi
lon. miesto to sylne.
neb v gedne hodiny
přišel sud twoy. a
kupcy zemsti plaka
ti a kwileti budu nad
nim. neb kupi gich
žadny nebude kupo
wati wiece. kupi zla
ta. a stříebra. a kame
ne drahe. a perela
cimentu. a zlatohla
wu. a hedwabie. a
cerwene. po sauwce.
a wselibe. dřewu ty
mowe. y wselibe.
ostudie z slonowych
kosti. a wselibych osu
di z kamene drahe.
a z mosazy. a z zeleza.

a zmiramoru, a sbori
ce, a amomu, a wony
ci wiecy, a masti, a kad
dola, a wina, a role
ge, a beli, a psenice, a
sloty, a owec, a bwi,
a wozow, a sluh, a du
si lidskych. A tablica
zadostiwa duse twe
odesla od tebe, a wse
cky wiecy tucne y p
stewuce zhynuly
od tebe, a wiece gis
tech wiecy nenalez
nu kupcy ych. Bez
bohatu veniem su od
niesto dalebo stanu,
plazeni muk ge, pla
cice a kwielece a ri ce
Beda. Beda. miesto to
welike, kterez odie
no biese kmentem.
a zlatohlawem. a cer
wenym postawem.
a przlaceno gst zla
tem a kamene dra
hym, y perlami. Neb
wgednu hodinu o
pustena su takie mno
ha bohactwi. a wselik

zprawce lodie, y wsi
cim kteriz nageze
nu se plawie. a ma
rynari, y ti genz na
mori delagi. da leb
stali. a mulali widi
ce miesto, a zapalee
ge. a ice. Ktere pudo
bno miestu tomuto
welike. Y strali su
prach nahlawy swe.
a molali placce a
kwielece a ice. Beda.
beda to miesto wel
ike, wniemz bohati v
niem su wsiecy gez
miegiechu lodie na
mori zkupi ge. neb
gedne hodiny opuste
no gst. Wesel se nad
nim nebe, a swieti a
postole, y procy. neb
sudil boh sud zwy
oniem. Y zdwize an
del geden sylny ka
men iako zernow we
lik, a vwrzil domo
ice ria. Tuz prudkosti
pusten bude babi
lon to miesto welike.

a wiec giz nebude na
lezen. A hlas hudco
w a zpewakow ana
pistal bu zpewu
gicych a nastrubu
nebude slysan wtoe
wiece. A bazdy re
mestnik wseliko
remesla nebude
nalezen wtoe wie
ce. A hlas zrnomu
nebude slysan wtoe
wiece. A swetlo lu
cerny nebude swe
ti wtoe wiece. Neb
kupcy twogi biechu
kmezata zemie neb
wtrawemnach tech
zahynuli wsie na
todwe. A wniem na
lezena gest krew pro
kow a strutych y w
sech kteriz zbiti su

Potom xix nazel
slysel sem hlas
weliky iako trub m
nohych nanebi iku
cych alleluya. Chwa
la a slawa a moc bo
hu nasemu gest. Neb

prawi a spraw su
sudowe geo. gez su
dil o newestce weli
ke kteraz zrusila ze
mi wsirem simlsti.
a wssul krwe sluze
binkow swych zu
ku gezich. A opet ne
rechu alleluia. idy
gegi wstupi namie
ky wiew. Y prudechu
ctyri zwierata a ctr
mezacetma starow.
a klaniechu se bohu
sedicemu na tronu i re
amen alleluya. A
hlas z tronu wyzi
de ria. Chwalu wzd
ayte bohu nasemu
wsickem sluzebnicy
geo. y wy gez bogi
te se boa mali y ve
liky. Y slysel sem ia
ko hlas truby weli
ke. a ia hlas wod
nnohych. a ia hlas
hromow welikych
ikucych alleluya.
Neb kralowati bude pa
boh nas wsemocny

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

radugme se a we
selme se. a wzdaye
chwalu bohu. neb
prislá swatba ber
anowa. a chot geo
připrawila se. ádá
no gie aby se odie
wala cmentě bie
lym a stěwnycy. cme
nt zagiste su spraw
swatych. V ie mi pio
vlasom ctězi cme
ceři swatby beran
owy powolani su.
V ie ssl mi. Tato slo
bozie prawu su. Vzu
dl sem enoham go
abych se gey klaniel.
V ěl mi. wiz aby wo
necinil. neb spolu
sluha twoy sem a
bratri twych. ma
gicych swedectwe ge
zisowo. Bohu se kla
niey. neb swědectwe
gezisowo gest duch
proroctwe. V widěl sem
nebe otewřene. a
ay koň bielý. a ten
genz sedieše nanie

slowiese wěrny. a
prawdomluwny. a
spraw sudě. a bowuge.
Aoči geo iako zto pla
men ohnie. a na hla
wě geo korun mno
mage gmeno nap
sane ctěrehož žad
ny nezna gedine on.
A odien biese ruchle
zbrozeny krwi. a slo
wiese gmeno geo
slowo bozie. a zastup
ctěryž na nebi gest
gdiese zanim. nako
mech bielych. odie
ni cmentem bielý
a čistym. a z vst geo
pochazieše mečbo
bu stramu ostry. aby
gim bil narody. a on
zprawowati bude ge
wmetle železne. a
on tlacal lis wina
prchliwosti boa w
semohucieho. a ma na
ruchu swě. a na led
wi swem napsano.
Cral nad kuli. a pan
nad pany. a widěl

sem gednoho andě
la stogiacego wstun
gy, y zwolal hlasě
welibym, ia wsem
prawym ctěcij letu
gjm prostředku
nebe, pote stromaz
dte se ctwerčeri weli
ke bozie, abyste ged
li masso crakow, a
masso zprawy wy
sk, a masso sylnycij.
a masso konow y se
dicyij namich, a ma
so wsech swobodny
ch, y sluh, a malych
y welikych. a widěl
sem selmu, a krale
zemske, y zastupy gi
ch, stromazdene k
cinem boge s tiem
genz sedese na bom.
y s zastupem gejho.
y popadena gst sel a
a s ni falesny prok.
genz cinil diwy po
ni, gimiz swodil ty
gto prijali zname
nie selmy, a gto se
klanieli obrazu ge

griemu, zziwi puste
si tato dwa do geze
ra ohnjwego, horiciho
syru, a gjmi zbiti si
mecem sedjacego na
koni, genz pochazie
se z vst geho, a wsie
ptacy nasycni si
z massa gich. xx

A widěl sem an
děla s stupugi
ego s nebe, magiac
klie propusti, a verez
weliky wsive ruce.
y pochopil drak
hada starego, gez gst
dabel a satanaš, a
swazal gey zatisyc
let, a pustil ho do
propasti, a zawřel
a zapecetil nad
nim, aby ne swodil
wiece narodow, do
kudzby se ne sbena
lo tisyc let. a potom
musy on rozwazan
byti na maly čas. y
widěl sem stolice.
a sedjace namich, a
sud dan gst gim. a

widěl sem duše sluma
nych pro swědectwí
gežíšowo a pslowo
božie. a ty gesto se ne
klanieli selmie. ani
obrazu gegie. ani
přigali znamie ge
gie na čele ich anb
narukú swú. a byli
žiwi. a kralowali s kry
stem tisíc let. a gini
zmrtwych nebyli žiwi.
do tudíž by se ne skona
lo tisíc let. Toť gest
wzkriesěe prwnie.
Blahomy a svaty kteří
ma část v vzkriesě
sem prwnie. nad těmi
druha smrt ne
ma mocy. ale budú
kněžie božie a krystowi.
a budú kralowati
s nimi tisíc let. a když
se dokona tisíc let.
rozwazan bude satanáš z zjalaře swého.
a swoditi bude na
rody. které su na čtyři kut
ssi zemie. gog a ma
gog. a shromazdí

ge k boji. gichž po
čet gest iako piesek mo
rsky. a wystupili
su na širokost zemie.
a obehazeli stany
swatych. a miesto
milé. Y ostupil o
heň s nebe. a sežral
ge. a ďábel gež swu
diesě ge pustěn gest
do gezera ohniwého
a sirného. kdež y sel
y fálesný prok mu
čem budú. wedne
prwnocy nawěky wě
kow. a widěl sem stoli
cy welikú. sedwucy
a sedicego name. po
gehož to obličegem
utěkě nebe. y zemie.
a miesto gim nemě
nalezeno. Y widěl sem
mrtwe male y we
libe stogiace pdob
licegem stolice. a
knihy otewřeny
su. a gine knihy
otewřeny su. které
su knihy žiwota.
Y suzemi su mrtwi

ztech wiecy ktereż su
psany w knihach p
dle sluttw gich. Vwy
dalo gst morie mrte
swe ktereż wnie bie
chu. a smrt a peklo
wydali mrtwe sk
ktereż w nich bie.
y suzeno gst owsech
podle sluttw gich. a
peklo a smrt pusteli
su do gezera ohnivé
ho. Toť gst smrt dru
ha. a ktož nee nale
zen w knihach zivy
napsany pustien gst
do gezera ohnivého.

Vidiel sem ne
be nowe. a zemi
nowu. neb prwme
nebe a prwmie ze
odešla gst. a morie giž
nemie. A ja Jan vi
del sem mieslo swate
gerusalem nowy.
ostupugicy od nebe
od boha. připrawe
ny jako newiesstu o
kraslenu muži swe
mu. y slyšel sem hlas

weliky z stolu řecy.
ay stanek boži s lid
mi. a přebywati bude
s nimi. a oni lid geho
budu. a on bohem ni
bude gich bohem. a se
tře bohem wselikau sl
zu od očí gich. a smrt
więce nebude ani
klamie. ani křik. a
bolest bude więce
neb prwmie więcy
pominuly. y řekl ten
gemi sedieše na tro
ay nowe činim w
sechy więcy. y řekl mi.
pis neb tato slowa
pwerna su a prawa.
a řekl mi. Stalo se gst.
ja sem alfa y o. po
čatek y konec. ja zie
zmiwey dam z studni
ce wody žiwe dar
mo. ktož switězy bu
de tenmi więcmi wsa
dmuti. a budu gey
zabohem. a on mie bu
de zasyna. ale stra
šliwym. a newiernym.
a poskvrnym. a wrazie

dlin bom. a simi lin
bom. a trawen com.
a modlo sluzebni
com. y wsem llaur
om. castba gich bu
de wzezeru horí
cem ohniem a sviru.
gby gst smet druha.
y pgide kemmie ge
den zsedmi andel
ow. magiwcij ba
nie plne sedm tam
posledniech. ambul
se mmu ta. pro a
vbrzi toe newestu
zenu beranbowu.
y wzdwizie mie w
duchu nahoru we
libu a wysoku. a v
kazal mi miesto st
ge ierusalem. sstupu
gicie s nebe od boa
magice iasnost bo
zi. a stretlost geo
podobna kamen
drahemu. iako zto
kamen iaspido
wemu. a iako kris
tal. a miegiese zed
welibu a wysoku.

mage brzn xij. a
wbranach andel
ow xij. a gmena na
psana. genz su gna
dwanadcti pokole
m synow vzrach.
odwychodu sliece
brany tri. odpolno
cy brany tri. odpo
ledne brany tri. od
zapadu brany tri.
a zed miestska ma
gicy zakladow xij.
anamich xij. gmen
dwanadcti apusto
low. a beranbow.
a ten genz mluvi
ese semmu miegie
se mmieru trestin
zlatu. aby zmieril
miesto. a brany geo
y zed. a miesto na
ctyri strany posa
zeno gst. dlihost
geo tribowa iako
y sirokost. y zmieril
miesto tri zlatu.
zadwanadcte tisi
cow honow. dlu
host geo. a sirokost.

y wysokost. wsě wyge
dne mierě sú. A zmie
ril gt zdi geo. sto
ity ridceti. a ctyrě lo
ket. miery člowěcie.
geniž gt anděla. A
bieě stawee zdi go
zbumene iaspidowe
ho. ale samo miesto
zlato čiste podobne
stklu čistemu. zaklá
dowe miestěě zdi
wšelikymi kamene
drahym okraslem.
zaklad prwni iaspis.
druhy zafirus. třě
tí kalcedonyus. čtwr
ty smaragdus. pate
sardonyx. šesty sar
dyus. sedmy kryzo
litus. osmy beryllus.
dewaty topazyus.
desaty kryzoprasus.
gedenadcty iaxynk
tus. dwanadcty a
metystus. A dwa
nadcte bran dwana
dcte gt perel pow
šech. A kuždz brana
bieě zewšelikych pe
rel. A vlice miesta
zlato čiste. iako zto
klo prěsvětlé. A
chrammu newidě sem
wniem. neb pan boh
wšemohucy chram
geo gt. a beranek.
A miesto nepotřebu
ge slunce ani miesie
ce. aby svietili w
niem. neb světlost
bozie osvěcuge ge.
a svietedlnice geo
gt beranek. Y chodí
ti budu narodowe
w světle go. a kralo
we zemsti přnesu
slawu swu a čest do
niego. A brany geo
nebudu zawřiemy
po den. neb nocy ne
bude tam. A přime
su slawu a čest na
rodow doniego. A niž
wegde doniego co po
skwrnieneho. a gsto
činí ohawnost. ale ž
yedině ti gesto na
psani su w knihach
žiwa a beranowych

Y vkazal mi potok
wody ziwe stk
wicy, iaborio krist
al, kteryž pchazie
od stolice bozie, a be
rankowy. a vprost
red vlice geo bobu
strnu rečy dieuw
ziwota, prina sege
ouwce dwanadcero.
na kazdy mieslec wy
dawage ouwce swe.
a listie toho dieuw
ke zdrawi natodow.
a wšeliba wěc zlo
rečena nebude wie
ce. ale stolice bozie
a beranbowa wně
budu. a sluhy geo
sluziti budu gemu.
a widěti budu twzi
geo. a gmeno geo
nad lech gich. a noc
wiece nebude. ane
bude potřebowati
swětla swětedlnice.
ani swětla slunce
ne. neb pan boh
oswěti ge. a kralo
wati budu na wěky

wěkow. Y řek mi. Ta
to slowa pěwerna
si a prawa. a pan
boh duchow prorok
ch. poslal andela sw
aby vkazal sluham
swym. ktere wěcy
magi se stati brzo.
a ay přigdu rychle.
Blahoslaweny kdož
ostřeha slow pro
ctwie knih těchto.
a ia Jan genž sem
slyšel a widěl tyto
wěcy. a když sem sly
šel a widěl. padech
abych se klaniel pd
nohami andela, gž
mi tyto wěcy vkazo
wase. Y řek mi. wiz
aby toho nečinil.
neb spolu sluha tw
sem. a bratři twych
prorokow. y těch kte
rž zachowawagi
slowa knieh procte
tohoto. Bohu se kla
niey. Y řek mi. Nezna
menay slow knieh
procte tohoto. neb

	s blizko gſt. Litoz
ſſlodi ſſlod geſtè. a kto
w ſmrzadu gſt ſmrzo
geſtè. a ktoz ſprawy
gſt o ſprawedlen bud
geſtè. a ſmuty oſmiet
ſe geſtè. ay prigdu
brzo. a odplata ma
ſe mnu. odplatiti
bzdemu podle ſſkut
kow geo. Ja ſem alfa
y. o. počatek y konec.
prwin y zpoſledni.
Blahoſlawen kte
ziz vmywagi ruchaſ
ſwa. aby byla moc
gigi wdřewu zi tu
a aby ſkrze brany
weſli do meſta. Ale
wnie pſy a trauenky.
a neſtydatci. a wuzie
dlnicy. a modloſlužie
bnicy. y kzdy ktoz
cinj a milugie lež.
Ja gezis poſlal ſem
andela mego ſwedo
ti wam tyto wecy
w ſbořiech. Ja ſem
kořen a kmen dawi
dow. hwězda ſſkrwa

ne a gitřnie. a zem
ch a newieſtu řkj pod.
a ktoz ſlyſi ty pod.
a ktoz ziezm přid.
kto ahce wezmi wo
du ziwota darmo.
o ſwedcugi zagiſte
ia Jan kzdy ktoz
ſlyſi ſlowa proroc
twij techto. ať kto
přida ktemto wecem
přida bohj nanie
ran napſany ohj w
knihach techto. a
pakli kto vgme zſſ
ow proroctwij tech
to. otegme bohj ot
ſtbu gho z knihj zi wo
a z mieſta ſwatego. a
z techj wecy ktere
pſany ſu w knihach
techto. die ten gez
ſwedectwi wydawa
otechto wecech. ta
ke pgdu brzo amen.
přid pane gezijſi. mi
loſt pana naſeho gezuſ
ſe wſech wa. amen.
Leta pane a°. cccc°. lxxvij°
dopſano gſt den ſ. mawrice.

Počma se zpwidlo
na epistolu a na
čtce nedělne.

Nedele prwe wadwent.
Epistola k rima xm Bb
čtce matus xxj Aa

Nedele druha
Epistola k rima xv Aa
čtce lukas xxj Bb

Nedele m
Epistola j korynt. m Aa
čtce mat xj Aa

Nedele mm
Epistola k filipen. m Bb
čtce jan j Bb

Na wanoce prwe
Epistola k Tytu. n Bb
čtce luk. n Aa

Na wanoce druha
Epistola k Tytu. m Aa
čtce luk. n Bb

Na wanoce třetie
Epistola k židom. j Aa
čtce jan j Aa

Na S Stěpana
Epistola w skut. vj Cc
čtce mat xxm Cc

Na S Jana
Epistola ect. xv.
čtce jan xxj Cc

Na mladatka
Epistola w zjeve. xm Aa
čtce mat. n Bb

Nedele mezy ochtub.
Epistola k Galato m Aa
čtce luk. n Ee

Na nowe leto
Epistola k Tytu. m Aa
čtce luk. n Cc

Na den křtěe pan
Epistola Izaiase lx.
čtce mat. n Aa

Nedele mezy ochtub.
Epistola k rima xn Aa
čtce luk. n ff f

Prwe nedele wochtu.
Epistola k rima xn Bb
čtce jan. n Aa

Nedele n
Epistola k rima xn Cc
čtce mat. vm Aa

Nedele m
Epistola k rima xm Aa
čtce mat. vm Jj

Nedele mm
Epistola kolocen. m Bb
čtce mat xj Jj

Nedele w dewietnik
Epistola j korint. ix Jj
čtce mat xx Aa

Gray Scale
0 1 2 3 4

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Nedele podewrietki
Ep. ij. korint. xj. B b
Ctee luk. vm. B b
Nedele massopustie
Ep. j. korint. xm. A a
Ctee luk. xvm. j i
Nedele j wpostě
Ep. ij korint. vj. A a
Ctee mat. m. A a
Nedele ij
Ep. j. tesaloň. m A a
Ctee mat. xv. B b
Nedele iij
Ep. k efezo. v. A a
Ctee luk. xj. B b
Nedele iiij
Ep. k Galato. m. j i
Ctee jan. vj. A a
Nedele v
Ep. k zidom. ix. B b
Ctee jan. vm. j i
Nedele krietna
Ep. k filipeň. ij. A a
Ctee mat. xxij. A a.
Na weliku noc
Ep. j. korint. v. B b
Ctee marek. xvj. A a.
wpondeli po weli.
Ep. w skut. x. B b
Ctee luk. xxiiij. B b

w vtery po welice.
Ep. w skut. xm. B b
Ctee luk. xxiiij. j i
Nedele j po welice nocy
Ep. sv. jana. v. A a
Ctee jan. xx. E e
Nedele ij
Ep. j. peť. ij. j i
Ctee jan. x. A a
Nedele iij
Ep. j. petra. ij. B b
Ctee jan. xvj. j i
Nedele iiij
Ep. s jakuba j. B b
Ctee jan. xvj. B b
Nedele v j i
Ep. s jakuba j B b
Ctee jan xvj O o
Na boźie wstupeť
Ep. w skut. j. A a
Ctee marek. xvj B b
Nedele vj
Ep. j. peť. iiij. B b
Ctee jan. xv. O o.
Na s ducha
Ep. w skut. ij. A a
Ctee jan. xiiij. j i
wpondeli po s duše.
Ep. w skut. x. B b
Ctee jan. iij. B b

W vtery po S duse
Ep. w Skut. vm. B b
Ctee Jan. x. A a B b.
Na S Trogicy
Ep. k Rima. xi. J i
Ctee Jan. xv. C c
Nabozie tělo
Ep. J. korint. xi. B b
Ctee Jan vi J i
Nedele. J. po S Trogicy
Ep. J. Jan. iii. J i
Ctee luk. xvi J i
Nedele ii
Ep. J. Jan. iii B b
Ctee luk. xiii B b.
Nedele iii
Ep. J. petra. v. J i
Ctee luk. xv. A a
Nedele iiii
Ep. k rima. viii J i
Ctee luk. vi. J i.
Nedele v
Ep. J. pet. iii. B b
Ctee luk v A a
Nedele vi
Ep. k rima. vi A a
Ctee mat. v. B b
Nedele vii
Ep. k rima. vi. J i
Ctee ayarek. viii A a

Nedele viii
Ep. k rima. viii B b
Ctee mat. viii J i
Nedele ix
Ep. J. korint. x. B b
Ctee luk. xiv. A a.
Nedele x
Ep. J. korint. xii A a
Ctee luk. xix. C c
Nedele xi
Ep. J. korint. xv. A a
Ctee luk. xviii. B b
Nedele xii
Ep. J. korint. iii. A a
Ctee marek. viii J i
Nedele. xiii
Ep. k Galat. iii. B b
Ctee luk. x. C c
Nedele xiiii
Ep. k Galat. v. J i
Ctee luk. xvii. B b
Nedele xv
Ep. k Galat. v C c
Ctee mat. vi. J i
Nedele xvi
Ep. k Efezo. iii. B b
Ctee luk. viii. B b
Nedele xvii
Ep. k Efezo. iii A a
Ctee luk. xiii. A a

Nedele xvm
Epi kolocen. j. Aa
Evange mat. xxn. Jl
Nedele xix
Epi k efezo. mm. Jl
Evange mat. ix. Aa
Nedele xx
Epi k efezo. v. Bb
Evange mat. xxn. Aa
Nedele xxi
Epi k efezo. vi. Bb.
Evange jan. mm. J. V
Nedele xxn
Epi k filipen. j. Aa
Evange mat. xvm. Oo.
Nedele xxm
Epi k filipen. m. Jl
Evange mat. xxn. Bb.
Nedele xxm
Epi k koloren. j. Bb
Evange mat. ix. Bb

Na poswiecenie.
Epi w zgewl. xxj. Aa
Evange luk. xix. Aa

Poczyna se zpiwidlo na
epistoly a na evanie
o swatych.

Na swate ondrzeje
Epi k rima. x. Bb
Evange mat. mm. Jl
Na S mikulase
Epi wekkerzy pasty. xlm.
Evange lukas. xn. Bb
Na S Tomase
Epi k efezo. j. Aa
Evange jan. xx. Jl
Na wiecu obrace S p.
Epi w sbut. ix. Aa
Evange mat. xix. Oo
Na sstromnice
Epi malachias pro.
Evange lukas. n. Dd
Na S matege
Epi w sbut. j. Bb.
Evange mat. xi. Jl
Na S Gizie
Epi w kmihach mudr.
Evange jan. xv. Aa
Na S jakuba a sfilipa
Epi w kmihach mudr.
Evange jan. xm. Aa
Na S kuze
Epi k galat. v. Bb
Evange jan. m. Aa.
Na S wita
Epi k zidom. xi. Jl
Evange mat. x. Jl

Na S Jana křtitele
Epi Izaiaše. xlix.
Evan luk. j. O.o.
Na S petra
Epi w Skut. xn. A a
Matuš evan. xv. B b
Nawstiec aj alžbety
Epi w Kantyčkách. n.
Evan luk. j. J i
Na S Pavla
Epi welkeho tu. xxxix.
Evan luk. xn. B b
Na S marketu
Epi welkeho tu. hj.
Evan mat. xxv. A a
Na rozesláni apostolu
Epi k Řima. x. B b
Evan Marek. xvi. J i
Na S matěi mag nu
Epi w Kantyčkách. m.
Evan luk. vn. O.o.
Na S Jakuba
Epi k Efezo. n. J i
Evan mat. xx. B. b.
Na S Wawřince
Epi. ij. k Korint. ix. A a
Evan Jan. xn. B b
Na den wzetie aj. b.
Epi welkeho tu. xxm.
Evan luk. x. J i

Na S Barbolože
Epi k Řima. vm. O o
Evan luk. xxi. B b
Na narozeie panny Marie
Epi w Pistol. vm.
Evan mat. j. A a
Na S Križe
Epi k Filipeňj. n. A a.
Evan Jan. xn. J i
Na S Matuše
Epi k Efezo. m. B b
Evan luk. v. O.o.
Na S Mikulawa
Epi welkeho tu. xxxj.
Evan mat. xxj. J i
Na S Michala
Epi wzewe. xn. B b
Evan mat xvm A a
Na den wsech svatých
Epi wzewe. vn. A a
Evan mat. v. A a

Toto napsáme buď
To. milé w Kristu.

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Staats- und Universitäts-Bibliothek Bremen

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

313

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen